

ٹیوار ہی پہ روانہ

بہ اختیار علی

منتدی اقرأ الشقافی

للکتاب (کوردی - عربی - فارسی)

www.iqra.ahlamontada.com

منتدى اقرأ الثقافي

www.iqra.ahlamontada.com

رومان

ڦيوارهي پيروانه

به ختيارعه لي

ئىۋارەى پەروانە

بەختيارەلى

ناوهندی روشنبیری و هونه ریی له ندیشه
به پنهو بهری چاپ و بلوکردنه وه: دانا مه لا حه سه ن
به پنهو بهری هونه ریی: باسم ره سام

ناوی کتیب: ئیواره ی په روانه

ناوی نووسەر: به ختیار عه لی

بابه ت: پۆمان

قۆبه تی چاپ: شه شه م ۲۰۱۴

"ته نیا نه و چاپانه نه ژمارکرون که به سه ره رشتی نووسەر بوون"

چاپخانه: رجایی / تاران

تیراژ: (۲۰۰۰) دانه

نرخ: (۱۰۰۰۰) دینار

ژماره ی سپاردن: له به پنهو به رایه تی گشتی کتیبخانه گشتیه کان

ژماره (۲۲۲۳) سی سالی (۲۰۱۳) سی پندراوه.

ISBN: 978-1-63068-944-5

ماهی نهم بهرهمه پارێزراوه. بهینی رهمه ندی نووسەر، هیچ کس و کتیبخانه و چاپخانه یه که له ناوهوی ولات و دهرمهیدا ماهی کۆپیکردن یان له چاپدانهوه نهم کتیبهی نییه. ههروهها کس ماهی نهوهی نییه بی رهمه ندی نووسەر نهم بهرهمه یان به شیکسی بخاته سه توری ئینته رنیت یان له شیوهی CD و کتیبی خوینراوه دا بۆ مه بهستی بازگانی تۆماریکات. به پینچه وانه شهوه بوو به پوهی بهرپر سیارنیتی یاسایی ده بیته وه.

ناوهندی روشنبیری و هونه ریی له ندیشه/ نه ندیشه بۆ چاپ و بلوکردنه وه

سلیمانی - شه قامی مه وله وی - ته لاری سهروانی نوی - نهۆمی چواره م

www.endeshe.org ● andesha.library@yahoo.com

<http://www.facebook.com/Andeshacenter>

07501026400

پیشکشہ بہ سناء

من «خەندانی چکۆله» چەندین ساڵ لەمەوبەر ھەموو ئەو پووداوە سەیرانە ژیاوە کە دواجار ئەستەم بوو تا کە مێک گەورە نەبم بتوانم لە ھەموو ماناکانیان تێبگەم و بیاننوسمەوە، ئەو پووداوانە ئیستا وەک یەکە یەکێ لە یەک نەترازاو لێیان دەپوانم، نەک تەنھا لە بەرئەوەی ھەموو ئەو شتانە ئێ کە پوویاندا پەییوەندییەکی گەورەیان بە یەکەو ھەبوو، بە لێکو لە بەرئەوەی واتیدەگەم قەدەری مۆفەکانیش بە ئاسانی لە یەكدی جیا ناکرێنەو. «نەسرەدینی بۆنخۆش» ئیستاش پێمە لێت: «پە لە مەک»، فەتانەش لەو باوەرپەدایە کە ھیشتا ناتوانین لە راستی ئەو پۆزانە و ئەو پووداوانە تێبگەین... ھەردووکیان گومانیان ھەیە ئەم چیرۆکە چیرۆکیکی تەواو بێت، نەوێک تەنھا لە بەرئەوەی ئەوانە کە لەو پۆزە سەیرانەدا ژیا، ئەم پۆزە مردوون یان سەفەریان کردووە یاخود لە لوچیکێ ئەم ولاتە ماندووەدا ونبوون، بە لێکو لە بەرئەوەی زۆری ئەو جیگایانەش کە من و پەروانە «ھەریەک بە جیا» ئەو پۆزگارانەمان تیا بردەسەر شوینتە واریشیان نەماوە. لە گەڵ ئەوەشدا وەسواسێکی نەزانراو و تاریک پالێم پێوە دەنیت ئەو چیرۆکە بگێرمەو، پەنگە ئەو وەسواسی تێپامانی ئینسان بێت لەو جیھانانە کە تیا یاندا ژیاو و نەیتوانیووە تێیان بگات، وەسواسی تێپامانی ئینسان بێت لەو پۆزانە کە بە جێماندە ھێلن و دواجار لە پێگە چیرۆکەکانەو نەبیت بۆمان ناگێردێنەو، وەسواسی

به خشینه وهی شیوه یهک بیټ به و مهمله که تانه ی که وه کو سهراب یان غویار ته ماشامانکردون، به لام له گه ل هه موو نه و هه سواسانه شدا من به پوونی هه موو شته کانم له یاده . نه و شه وه دوور و دریزانه ی له گه ل مه عسومه دا له قوتابخانه ی «خوشکه تۆبه کاره کان» بردمه سهر، گه لئ نهینئ قوولیان ده ریساره ی دواهه مین پۆژه کانی ژیا نی «په روانه» بو ناشکراکردم. راسته نه مرپۆ مه عسومه مردووه، بهر له مردنی به منی گووت که نه و هه موو نه و شتانه ی بینیه که مرپۆئیک ده بیټ بیبینیت و دواتریش هیچی دیکه نه ماوه شایسته ی بینین بیټ، به لام نه و ده بایه ناوه ها زوو نه مردایه تا شاهیدی راست و دروستی نه م چیرۆکه بیټ، جگه له مه عسومه ش دۆزینه وهی نه و سه رپۆشه سپیه ی «میدیا ی غه مگین»، نه و سه رپۆشه ی پرپوو له هه موو ده ستنوسه کانی میدیا له و جهنگه لئ ناومیدیه دا، هانده ریکئ سه یریوو تا سه رله نوئ بیر له گێرانه وهی چاره نوسی خۆمان بکه مه وه، که هه لبت به نه ندازه یهک بیټه حمانه و تاریکبوو بو و چانئیکئ چکۆلانه ش لیتمان نه گه را تا دواچار به ناو ناگر و غویار و ده ستخه پۆبووندا ئیمه ی گه یانده نه و ئیواره غه مگینه ی که ئیستا به هه سه ره ته وه پئیده ئیین «نئواره ی په روانه».

هیستا زوو به باس له ئیواره یه کی سارد و به فراوی بکه م له ناو نه و چیا عاسیانه دا... چونکی پریشه ی پووداوه کانی نه و ئیواریه ده گه پئته وه بو چه ند وه رز پئشتر، هه موو شته کان له و ئیواره فینکئ به هاره وه ده ستیان پئکرد که من «خه ندانی چکۆلانه» و «په روانه» ده بوایه له سه ر سینیه کی گه وه گزشتی نه و قوربانیه مان ببه شیا یه ته وه که سالانه بابم بهر له «قوربان» ده بیه شیه وه. ئیستاش هه موو شتیکم له بیره، سه ره تای گه رانه وه ی پۆژه سه وز و پر له شادییه کانی سال بوو، خه لکی له هه موو کون و قوربینئکی شاردا قوربانیا نیان سه رده بپی. پئده چوو ده مئیک سال بیټ وه کو نه م قوربانه نئچیر به و زۆریه نه خرابیټ،

پۆله بائنده كان به كۆ له باشوورهوه دهگه پانهوه و به مهستی به سهر ئهو كه رنه قالى خوينده دا ده فرين كه له و به هاره دا شارى وه جۆ شهيتا بوو، ناخر زۆر جار ترس يا خود خوين به زمانىكى نهينى نيچيره كانى خويان بانگده كهن. له و پۆژانه شدا كوچه و كۆلان و شه قامه كانى شار هه مووى بۆنى خوينيان لى هه لده ستا، ماوه يه كيش بوو په روانه به پيچه وانهى عاده تى هه ميشه يى خويه وه مه يلئكى سه يرى به لاي بينينى قوربانويه كاندا په يدا كرديبوو، من له وه ويه ر په روانه م وه ها نه دييوو، په روانه م نه دييوو به ساعات له بهر ئهو په نجه ريه دا پاره ستيت و چاو له و مه يدانه نه تروكيتنن كه پياوانى زه به لاج زه به لاج گاي قه ترانيان بۆ ده هيتا، پيكي شه وه ده مانبينى كه كرپاره ساده و ساويلكه كان به نه شاره زايى خويان به ناويان ده كه وتن و دواچار له ده رگايه كى چكۆلانه ي ته خته وه كيشمه كيش «گا» يه كيان پاره كيشايه ده رى و كۆلانه و كۆلانه به و شارى ته پوتۆزه دا، تا بهر ده رگاكانى خويان ده يانبرد.

ئيمه ده من سال بوو له ويى ده ژياين، به رابه رى باله خانه كه مان مه يدانى جه له بچى و چيوار و قه سابان بوو، به لام ئمه به يه كه مين سال بوو بهر له «قوربان» به و جۆره مه يدان وه ها گرپستينن و بازاپرى بيته فرۆش. چه ندين پۆژ بوو شار يه كه پارچه خوين بوو... هه ر جيگايه ك ده چوويت، هه ر خوين بوو... هه ر كوچه يه ك ده چوويت، هه ر خوين بوو... بۆنى خوين له كه وره و بچوكى ئهو شاره هه لده ستا. من و په روانه كه ده چووين بۆ قوتابخانه حالمان گه لى خراپ بوو، له بهر ده رگاي ماله وه تا ناو پۆله كانى خويندن، گوميجكه له دواى گوميجكه و جۆكه له به دواى جۆكه له خوينتمان ده بينى. من ده مگوت «ته حا، ئهو هه موو خوينه چيه؟»، په روانه سه يرى نه ده كردم و هه ر ده رپويشت، به لام كه من ئهو پرسته يه م چه ند جارن له سهر يه ك دووباره ده كرده وه،

دهیگوت: «بیدهنگبه و ناگاداربه خویناوی نه بیت». ناگاداریبوم نه و له و دووباره کردنه وه بیچانهی من بۆ نه و رستهیه ته و او بیزاریبوو. نه و پۆژه که دهستانکرد به به شینه وهی به شه قوربانییه کان، پیده چوو له هه موو پۆژه کانی دیکه قوربانی زیاتر سه رپر دابیت، نه و نینواریه من گووتم شار خوین ده بیات، من گووتم گایان له سه ر عه رد نه هیشتوو، هه موویان کردۆته قوربانی. من گووتم جاریکسی دی نه و خوینه له دار و دیواره کانی نه م شاره نابیته وه، به لام پروانه دهیگوت: «هه موو شته کان کاتین، هه موو شته کان ته نها بۆ ساتیک عومریان هه یه و به سه رده چن و له یاده چنه وه، هه موو شته کان هه ر بۆ چه ندانیک ناوا دیار و به رجه سه ده بینرین، نه گینا دواتر شت نییه نه بیته ته پوتۆز... هه موو شته کان ده بنه ته پوتۆز»...

په روانه خۆی سینی قوربانییه که ی له سه ر سه ری هه لگرتبوو، به لام خوین به جوړی گو میچکه ی به سه تبوو، نه مانده زانی چون له نیویدا برۆین و بازایزین بکه یین... هه نگاوئ ده پۆیشتین و پۆنگاوئکی دیکه ی خوینمان ده بینی، لامانده کرده وه کۆلانه کانی دیش هه موو هه ر ده ریاچه ی چکۆلانه ی خوین بوون. نه وه ی من و په روانه ی توپه ده کرد دیمه نی نه و مندالانه بوو که ده ستیان ده خسته خوینه که وه و ده یاندا له دارو دیواره کان، ده یاندا له له ش و ده موچاوی خۆیان یان له له ش و ده موچاوی هاوړیکانیان، من به دیمه نی نه و کۆلاره خۆیناویان هه ش که هه موو ناسمانیان سوور کردبوو ته و او په سه تبوو بووم. په روانه ش هه ره که پۆزانی پیشوو، ده یویست تکه یه خوین چیه به رگیانی نه که ویت. نه که رچی گه لی شه رمی به حالی خۆی ده هات که ده بایه له ژۆر فشاری باوکدا و به بیویستی خۆی له م نینواریه روناک و فینکه ی به هاردا به سینیه که وه به ش به ش گوشت به مالاندا دابه شبکات، به لام له گه ل نه وه شدا هه ر سووریو تکه یه ک خوینی لینه که ویت، نه و خوینه ی خه لگی بیباکانه تییده که وتن و پیاده پۆیشتن،

ئەو خوینەى بە پىللو و جله‌كانى خۆيانە‌وه كىشىيانده‌كرده ناو هەموو شوپنە‌كانى دىكەى ژيان، كىشىيانده‌كرده ناو ماله‌كانى خۆيان، ناو دارستانە پاكه‌كان، ناو گازىنىو و سىنە‌ما و سەيرانگا چكۆله‌كانى شار.

ئىوارە‌يه‌كى فېتىكى بە‌هار بوو، بە‌لام ئەو گۆشتە هېشتا بۆنى هالوئىكى ترسناكى ژيانى لى هەلده‌ستا، بۆنى هەناسە‌يه‌كى جىماوى دواى مەرگ، من تا ماوه‌يه‌كى زۆر درەنگ دواى ئەو پۆژەش ديمەنى ئەو پياوانە‌م لە‌يادبوو كه له‌هەوشە‌كه‌دا، له‌ناوه‌راستى چيمە‌نه‌كه‌دا ئەو گا زە‌به‌لاحيان دە‌گورى، ديمەنى ئەو شوقة شكاو و زمانە‌ پەش و درىژە لە‌تەك حەسرەتى خەمىكدا كه له‌چاوه‌ دە‌رپە‌رپوه‌كانى ئەو گياندارە‌دا بوو، گە‌لى ترسناك بوو. بابم سە‌رتاپاى خوين بوو، براكانم سە‌رتاپاىن خوين، قە‌سابە چكۆلانە‌كە‌ش كه جارجار وە‌كو مندالۆك پىدە‌كە‌نى هەموو گيانى له‌خويندا شە‌لال بوو. لە‌وه‌ده‌قىقە‌يه‌وه كه گاكە‌يان سە‌رپى، دايم كه نافرە‌تتىكى كه‌پولال و چكۆلانە و نە‌خۆش بوو، له‌جىگا‌كه‌ى خۆيدا بە‌وه‌دەنگە ترسناكه، دە‌نگى مە‌خلوقىكى توپە و نە‌خۆش، مە‌خلوقىك كه ناتوانىت بدوئىت، دە‌قىزانە‌د. پە‌روانە‌ش سەر‌وتى نە‌بوو، له‌پە‌نجەرە‌كه‌وه دە‌پروانى، دە‌چوووه ژوورى خە‌وتنە‌كه و دە‌گە‌رايه‌وه بە‌ر پە‌نجەرە‌كه، دە‌چوو بە‌لاى نرکه غە‌مبارە‌كانى دايمە‌وه و دووبارە دە‌گە‌رايه‌وه بە‌ر پە‌نجەرە‌كه، قاپە‌كانى نامادە‌ده‌کرد و چاوئىكى لە‌سەر ئەو خوینە‌ش بوو. دواچار بە‌حەسرە‌تتىكى كوتوپەرپوه گوتى: «خە‌ندانى چكۆله، دە‌زانىت من جە‌ژنىكى دىكه لىرە نام؟».

باوكم قوربانىيه‌كانى دابه‌شکرد، من و ئەو سىنى خىراتى ئەو وە‌رزە‌مان خستە سە‌رسە‌رمان و پىكە‌وه لە‌مال دە‌رچووین، له‌سە‌فە‌رى سىه‌مه‌دا بوو له‌كۆلانئىكى دووردا، كۆلانئىك لە‌وه‌وبەر نە‌ماندىبوو، له‌كوچه‌يه‌كى كپ و داخراودا، كوچه‌يه‌ك بۆنى بە‌هاى لىدە‌هات، كوچه‌يه‌ك له‌ناكاو لە‌وه‌حەرى خوینە‌دا پە‌رپووبوو له‌پە‌پوله، كوچه‌يه‌ك كه جيا

له هه موو کۆلانه کانی تری نه و شاره له و به ره جه ژنانه سهیره دا خوینی
 تیانه بوو، کوچه یه کی پاک و ناسایی، له وئی له ده رگایه کی قوبه دار و
 گه وره ماندا، ده رگایه ک یه ک پارچه به میرووله دا پۆشرا بوو... چه ندین
 جار له نه لقه پیزیککی کۆن و له زهنگی پال قاپییه که مان دا، پاش
 تۆزیک گه نجیککی باریک ده رگاکی لیکردینه وه، نیمچه سه رسام و
 چه په ساو گووتی: «چاوه پروانم ده کردن»، زه رده خه نه یه کی ماندووی گرت
 و سه ریه قاند و به ده نگیککی غه مگین گووتی: «خۆشها تن، خۆشها تن...
 نه ها، سه ره تای وه رزی قوریانییه، من له یادم چوو یوو وه، هر له خه یا لدا
 نه بووم که سه ره تای وه رزی قوریانییه...». نه وه «فه ره یدونی مه له ک»
 بوو که دواتر من ته نها له شه وزه نگ و به ربه یان و ته پوتۆزه سپییه کاندا
 ده یبینم.

دوای مردنی پورم و دوای ئەو گۆپانکارییه سهیرانهی که ژیان و جهنگ و نیشتمانی ههژاند، پۆژیک من و فهتانه و مهعسوم له ده‌رگای ئاسنینی قوتابخانهی ئەو خوشکه ئیماندارانه هاتینه ده‌رێ و ئیتر هه‌رگیز نه‌گه‌رپینه‌وه، مه‌عسومه که ترسیکی کوشندهی له‌خودا و بالنده‌کان تیا‌دروستبوویو که‌وته کارگه‌یه‌کی درومان‌کردنه‌وه... من ئەو کات براکانم سه‌فه‌ریان‌کردبوو، بابیشم و دایکیشم له‌میژبوو مردبوون، ده‌بایه‌ به‌ته‌نها له‌و مائه‌ چۆل و هۆل و گه‌وره‌یه‌دا بژیم و هه‌ر له‌ویدا ئەو ژیان و زینده‌گییه‌ سه‌یرانه‌ پێکه‌وه‌بنی‌مه‌وه که له‌ سالانی ترس و ته‌نهايمدا، به‌شیوه‌یه‌کی سه‌یر هه‌موو به‌ره‌و کاره‌سات و تاریکی داگه‌رپابوون، میدیاش به‌هه‌مان شیوه‌ له‌ خولیا‌ی دروست‌کردنی چیرۆکیکی بیکۆتاییدا بوو... «مه‌عسومه» که چه‌ندین سال ئەو نه‌ئینییه‌ی بۆ من پاراستبوو، هه‌ر خۆی به‌گومانه‌وه‌ ده‌یگوت که «فه‌تانه» حکایه‌تخوانیکی باشته‌، به‌لام «فه‌تانه» ته‌نها حکایه‌تخوانیکی زاره‌کی بوو... من به‌ ناو‌می‌دی‌یه‌وه سه‌یری مه‌عسومه‌م ده‌کرد و ده‌مگوت: «ده‌بی‌ت هه‌موو حکایه‌ته‌کان بچه‌سه‌ر کاغه‌ز، ئەگینا ده‌مرن»، ده‌مگوت: «بۆ من ئەم چیرۆکه‌ چیرۆکیک نییه‌ و به‌س، به‌لکو هه‌ینانه‌وه‌ی په‌روانه‌یه‌ بۆ ئەم جیهانه‌». ئاخه‌ر که‌س نه‌یده‌زانی مه‌رگ لای په‌روانه‌ له‌یاد‌کردنی خۆشه‌ویسته‌کانی بوو بۆ ئەو. من وینه‌کانی په‌روانه‌م نیشانداده‌دا، ئەو وینه‌یه‌ی هه‌ندیکیانی

پيشكەش بە خۆشەويستە بيشومارەكانى كوردبوو و ھەميشەش لە پشتەكەي نوسيبوو: «بۆ تۆ، بەمەرجى دواي مەرگ لە يادەم نەكەيت». من دەمزانى تەنھا لە پىنگاي ئەو چيرۆكەو پەروانە دەھيتمەو بۆ ئەم جيهانە، پەروانە دەكەمە مەخلوقىكى راستەقينە، بەلام فەتانە بە تورەبىيەو دەيگوت: «تۆ دووبارە دەيكوزيتەو، دەيكوزيت... پالەوانى چيرۆكەكان جگە لە سىبەرئىكى تاريك جگە لە تارمايەكى سەرابى ھىچى تر نين». بەلام من پۆژ لە دواي پۆژ زياتر فشارم بۆ مەعسومە دەھيتا، بە تەنھا ئەو دەيتوانى ببيتە دەليلى من بۆ ناسينى ئەو پياوھ... دواجاريش ھەر ئەو «نەسرەدينى بۆنخۆش»ى پيناساندم، كە لە دواي نئوارەي پەروانەو گەرابووو ھە شار و لە دونياي وینەي ئەو كيزە شوخانەدا دەژيا كە لە ئاھەنگەكاندا لەسەر ئيقاعى ئەو مۇسقا خيراپانە ھەلدەپەرين. «بۆنخۆش» پياوئى زەردەخەنە شەرمەن و كچانەكان، دواي ئەوئى لە سوپا ھاتبووو دەري، گەرابووو بۆ ژيان، لە ناو شەراب و شەوقى فلاش و تاريكى سوورباوئى لابورەكاندا، نيوئى ژيانى خەريكى شتەوئى ئەو فليمە سەيرانە بوو كە وەكو خۆي دەيگوت: «وەكو سەفەرى گەيشتن بە حەقيقەت وەھايە، سەرەتا لە تاريكيبەكى تەواوئە دەست پيئەدەكات، دواتر وەكو جاميكي ليئەل و دواتريش بە نىگارئيكى پەنگاوپەنگ و قەشەنگ دوايبيديت». ئەوئى منى لەگەل ئەو پياوھدا تووشى دەردکرد ئەو سەيرکردنە سەيرەي بوو بۆ ژيان و ئەوين و مەرگ، ئەو ھەموو شتەكانى لە شتوئى شتەوئى فليميكدە دەبينى، لە ھەموو شتيكدە بۆ سەرەتايەكى تاريك دەگەرا و بۆ كۆتاييەك وەدالبوو كە وەكو ئەو وینانەي خۆي پوون و ساف و بريقەدارييت، ھەر ئەوئى وای ليئەكرد نەتوانييت بىر لەو تەليسمە گەورانە بكاتەو كە لەو كۆتاييە ترسناك و سەيرەي فەرەيدونى مەلەك و پەروانەدا دەركەوتن، ئەو دەيگوت: «حەقيقەت ئەگەر وەكو وینەيەكى قەشەنگ پوون و بيخەوش

نه بېت، حقيقت نښه».

منيش هر له ياداشته کاني ميديادا نه و ديپانه ي پرونه م بؤ ده خوښنده وه که ده يگوت: «ژيان غوبار يکه، پاستيش به يه که وه ناني گرده ورده کاني نه و غوباره يه»... من نه و ديپرم بؤ ده خوښنده وه و بيوچان و بيسه بر ده مگوت: «به لام کوا، کوا گرده کاني نه و غوباره؟ کوا نيمه هه موويمان بؤ ده گيرت، نيمه ده توانين چي بزائين؟ له چي دنيا بښين؟ نا، نيمه هرگيز ناگه ينه دنيا به که، که مایه ي نارامی دهرن بېت، له به رنه وه ده بېت به و وينه نيوه ناچلانه پازي بښين که هه ميشه بؤ شايه کی ترسناکی بؤ گومان و دوولئ تيا ده مي نښته وه».

نه و به رده وام به و پالتو دريژ وه، به و نيگا شه رنه يه وه که سيمای نيره موکيکی نازکی پښه به خشي، له ژياني نافرته کاني شاردا دهرده کوت، يه کم شه و که له گه ليدا دوام له شاهنگي شوو کورني کچيکی هاوړمدا بوو. «مه عسومه» که پشتي کوربووه دره خته کاني باغچه که «نه با بالنده کان بي بښن»، نه يده ويست ناوړ پداته وه و پيمبلئ: «نه وه خو يه تي، نه وه نه سره ديني بونخوشه»، به لکو به وه سفیکی ساده پيگوتم: «پياويکه به کاميرايه کی کونه وه له ده ستي جلی کوردي شينکيدا». من که له ناو هرا و به حری بيسه رويني هه لپه پکيکه راندا بينيمه وه، له گه ل چه پکيک چي نيجگار نازکدا سه رقالي قسه و پيکه نښين بوو، يه ک يه ک له گه لياندا ده دوا و کارتی چکلانه ي بؤ وه رگرنه وه ي وينه کانيان ده دانئ، به هرحال من له نيگا و سه رنج و په يوه ندي و پيکه نښينه کانيدا وامه سترکد پياويکی به ختیاره. بؤني نه و عه تره بونخوشانه ش که له خو يده دا پتر کچان و ژناني مه سته کرد و وايده کرد زياتر نا پوره ي لي ببه ستن، به لام من تينه ده گه يشتم که نه و به و نيگا ژنانه و نيگاره نهرمين و بوشناخييه کچانه يه ي خو يه وه، چؤن سالانيک له و چيا سه ختانه، وه کو جه نگاوه ريکی نازا ناو يانگی دهر کرد بوو. که

لیلی نزیکبوومه وه، ټورگه که به جوړی باغچه که ی هیتابووه سه ما، کس گوئی له دهنگی نه وی دی نه بوو. مه عسومه ده یگوت: «له و ژاوه ژاو و هه یاهوی شه هوه تدا، هیچت لیتیناگات». من ده مگوته وه «هه یاهوی شه هوه ت... هه یاهوی شه هوه ت»، نه وه پسته ی خوی نه بوو، به لکو پاشماوه ی وشه کانی زهینه بی کوستان ی بوو که سالانیکی دریز ټیمه ی له «هه یاهوی شه هوه ت کانمان» پاکده کرده وه. که نه سره دینی بوخوش منی بینی دهستی دریزکرد و گوتی: «پرز و حورمه تی زورم بو ټیوه خاتونی نازیز»، به لام که پیمگوت: «من خه ندانم، خه ندانی چکولانه... نه و کچه ی به درق ده لاین گوايه ده توانی په شه با دروستبکات» په نگی ټیکچوو، ده یویست خوی وابخاته روو که نامناسیت. من ده مزانی که «مه عسومه» هه موو شتیکی بو گیزاوه ته وه... نه و کاته ی که شه پزلیکی هه لپه پکی له یه کتری دوورخستینه وه و بردینی، نه و به په شوکاوی ته ماشایده کردم، له وسه ره وه دوور له دهنگی ټورگه که و دوور له فزولی هه ندی ته ماشاکه ر یه کتریمان گرته وه، پیمگوت: «من خوشکی په روانه م... په روانه»، نه و به سه رسامییه وه سه بیرکردم و زیاتر شله ژا و پرسى: «تو نابيته گه رد؟». من گوتم: «گوئیگره، من نابمه گه رد، به لام پیویستیم پیته». نه و هیچی نه گوت، لیوی نه بزواند، به هیمنی پستی ټیکردم و له ناو قه ره بالفییه که دا ونبوو، بیته وه ی له و شه ودا جاریکی دی له و ټاهه نکه دا دوویاره ده ریکه ویته وه.

بو پوژی دواتر له به رده م ستودیوکه ی خویدا گرتم، دنیا باران و شه سته یه کی سه بیربوو، له ناکاو هه وا به جوړیکی شیتانه وه رگه رابوو، نه و له زیر چه تریکی گه ورده دا خوی گرموله کردبوو، نه با پزونه و باران و په شه باکان بونی عه تره کانی بفرینن، که منی بینییه وه، جاریکی دی په شوکا و ویستی به لامدا ټیپه ریت و هیچ نه لیت. دواتر به ناشکرا گوتی: «خه ندانی چکوله لیمگه پری... من چیتر بیر له رابوردوو

ناکہ مہوہ» . پابوردو بؤ ئو دنیاہک بوو تئینہ دہگیشٹ، ژانی لو چیا و بہر و زہویہ عاسییانہ دا، لو ئیوارہ ساردہی پەروانہ و کۆتایی ہاتبوو، ئو چیتەر ژانیکی تر دہ ژیا، لہ زہتی لہ شتہ وہی وینہی کچہکانی شار و ہر دہ گرت، لہ زہتی لہ شتہ وہی وینہی یاریکہرہکانی شار و ہر دہ گرت، ئیوارانیش لہ چایخانہ یہکی تاریک و چکۆلہ دا لہ گہل سہرۆک تیبہکاندا، جگہ لہ باسی ژانی ناو یاریگا و ژانی ناو ژوورہکانی خہوتن، ہیچی دیکہی باس نہ دہ کرد. من درہنگ زانیم کہ ئو لہ ژیر نازاریکی ویزدانی قوولدا دہینالاند، درہنگ تیگہیشتم لہ سیبہری چ غہمیک ہلڈیت، بہ دریزایی ئو سالانہ ئو لہ ژیر و حشہتی ئو ہستہ سہیرانہ دا ژیا بوو کہ مردنی پەروانہ لہ ئہستۆی ئوہ، گونامی ئوہ فہرہیدون لہ و خہرہندہ وہ گلا، گونامی ئوہ عہشقہکان کالبونہ وہ . بہلئ، کہ لہ تزیکہ وہ ناسیم، ئو کات ئو غہمہ سہیرہم تیا بینی کہ بہرہ و ام فرییدہ دایہ دنیای ئو ناہنگہ جہنجال و یاریگا ساردانہ وہ، خہمیکی شار دراوہ و نہینی کہ نہسردین ہموو ژانی بؤ و نکردن و داپۆشین و یاد بردنہ وہی تہر خان کرد بوو . پۆژیک گووتی: «من بہ دریزایی ژیانم ہلہ بووم و ہیچ یہکی لہ و شوینانہ دونیای راستہ قینہی من نین» . ستۆدیۆکہی پربوو لہ چرا و پروجیکتہر و گلۆپی پہنگا و پہنگ، لہ پشتیشہ وہ وینہ نافرہت و یاریکہران، دیوارہکانیان داپۆشیبوو . ئو پہنگہ سہیرانہی لہ ستۆدیۆکہ دا تیگہلبوو یون موحچکیکی سہیریان بہ جہستہ مہا دہ ہینا، بؤ ساتیکیش کہ چاوانی ناسک و کچانہی ئوم بیپتووش بینی و تہماشای ئو دنیاہی دہ وروبہریم کرد، خہریک بوو جانٹاکہم ہلگرم و دووبارہ بگہریمہ وہ و واز لہ ہموو ئہم حکایہ تہ بہینم . بؤ کہمیک ئو پہنجہ باریک و دریز و ژنانہی ئوم، وکو پہنجہی بیانۆ ژہنیکی شہیتانی ہاتہ بہرچاو، بہلام نہسردین بہ خیرایی و نیمچہ تورپہیہ وہ پروجیکتہر و چراکانی ہموو داگیرسان و گووتی:

«خەندانی چکۆلە چیت دەوێت؟». پاستە و پاست بێ ئەمسەرۆسەر گووتم:
«دەفتەری یادداشتەکانی میدیای غەمگینم دەوێت».

هەلبەت نەسەرەدینی بۆنخۆش ئەو کات منی باش نەدەناسی، وەکو
غەریبە یەک سەیری دەکردم، پزیش نەبوو هەرۆا ئاسان ئەو دەفتەرانەم
بخاتە بەر دەست کە دەیکووت «بەحرێکن لە نەینی ترسناک». نەسەرەدین
خۆی پاش هەول و ماندووبوونیکێ چەندین سالا، دەفتەرهکانی لە کەسیکی
«پیرموسای خەزاناس» وەرگرتبوو. من دەبایە هەموو زیندەگی
خۆمی پۆژ بە پۆژ لائاشکرا بکەم... هەموو نازارەکانی خۆمی بۆبگێرمەو.
من چەندەها پۆژ بەیانیان لەگەڵ خۆره‌لهاتندا دەچوو. سەتۆدیۆکی
و لەسەر تیکە لاویوونی چارەنوسەکان قسەمەدەکرد، لەسەر لەیە کترنجانی
قەدەرەکان دەوام... من لەو پۆژانەدا پێمەگووت کە تاریکییەکانی ناو
زیندەگی من، ویرانبوونی ژیانم لەسەر دەستی ئەو ژنە تۆبەکارانەدا
هەمووی درێژکراوەی هەمان قەدەرە کە لە عەشقه‌کانی پەروانەو دەست
پێدەکات. دەمگووت سەربوردی من و ئەو یەک سەربورده، جیهانەکانمان
یەک جیهانن، هەمیشەش من لە سالانی گۆشەگیری قوولی خۆمدا جگە
لە بیرکردنەو لە پەروانە خولیا ی ترم نەبوو. دەمگووت هەموو ژیان
من سزای عاشقه‌ ناکامەکانی ئەو، هەموو دۆزەخی من سووتانییە کە
بری ئەو. دەمگووت ئەگەر ئەو نەپۆیشتبایە من دەپۆیشتم، ئەگەر منیش
نەکەوتبایە ناو ئەو چارەنوسەو کە تێیکەوتم ئەو دەکەوت. دەمگووت
ژیان من و ئەو ئەندازەیکێ ئالۆزە، هێندە هەیه کە من سالانتیک
درەنگتر لە دایکبووم، چکۆلانەتر و دزیوتر بووم، من ئەو سیبەرە
پەپولە ئاسایە ی ئەوم لەسەر دلی پیاوان نەبوو، بەلام ئارەزووێکانم
هەمیشە لە ئارەزووێکانی ئەو خراپتریوون. دەمگووت من چەندین سال لە
بری ئەو هەموو نازارەکانم قبۆلکرد، چونکە ئەو زیندەگییە پاستەقینە ی
ئەو هەر زیندەگی من بوو، بەلام بە خەیاڵ، من هەمان ژیان ئەو

ژیاوم، به لام به وههم. ده مگوت نه گهر یاری قه دهر و چاره نوس نه بیئت، ده توانیت له بری من په روانه فریږده یته ناو نه و خوشکه توبه کارانه و منیش فریږده یته ناو نه و خه رهنده .

«نه سره دین» له ناو په نگی پرؤجیکته ره کانداه سهریاده دا و ده یگوت:
 «هه رگیز... هه رگیز... تازه په روانه مردووه... نه و مردووه». نه و ده یزانی من و نه و چاره نوسمان به جوریکسی سه یر پیکه وه گریږدراوه...
 ده یزانی ژبانی من جگه له سیته ریکی ژبانی نه و زیاتر هیچی تر نییه، ده یزانی من بیگونا هم له و گونا هانه ی که ده مه ویت بیده مه پال خوم، به لام ده شیزانی که من و چنده ها کیژی غه مگینی دیکه ی وه کو من، هه زده که ین له بری خومان، له بری نه م پوچه جله وکراوه ی خومان، ژبان و مه رگی نه و بزیا باینایه و بمرد باینایه .

دواتر که ده فته ره کانی له و له چکه سپیبه دا نیشان دام، ده یزانی نه ینسی حکایه تیکم ده خاته به رده ست که پاله وانه کانی یان مردوون یان سه فهران کردوه یان له شوینیکسی نه م ولاته دا خویان شاردو ته وه...
 ده یزانی من په لاماری نوسینه وه ی قه ده ریکم داوه که به بی نه و و به بی نه م ده فته رانه و به بی نه و گپرانه وه ترسناک و تالانه ی مه عسوم هه رگیز نابیته چیروک. من پیمده گوت: «له یادت نه چیت، دواچار نه مه چیروکی شه تره نجی نه و ژبانه سه یره ی منیشه... من که ده مه ویت به ر له مردن تیگم، نه وه چ ژبانیک بوو نیمه ژباين... من که له و ماله خالی و په تیبه دا جگه له م چیروکه هیچی دیکه نییه بوی بزیم...
 هیچی دیکه...». نه و پشتیده کرده وینه ی یاریکه ره به هه بیته کانی شار، پشتیده کرده نیگار و زرده خنه ی نه و کچه عیارانه ی ژبانیان پرکردبوو له بزهی کاغه زین... ده فته ره کانی ده دایه ده ستم و ده یگوت:
 نه و حکایه ته ی تو ده ته ویت بیگپریته وه، پارچه یه کی له م ده فته رانه دایه...
 پارچه یه کی تری له ژبان و شکست و ته نهایی مندایه. چاوی ده نووقاند

و پشتیدە کردە ئەو دنیا سەیرە، مەستانە تیا ویلبوو بوو و دە یگوت: «لە یادت نە چیت کە منیش ژانی خۆم داناو، پاشە پۆژی خۆم دۆراندو، مالاوایم لە بیروباوەرەکانم کردو». من دەستم دەخستە سەر دەفتەرەکان و دەمزانی ئەو حکایەتە، چیرۆکی ئالۆزکانی قەدەرە دوور و لە یە کجودا کانیانە، حکایەتی پارچە شکاوەکانی عومری خۆم، کۆکردنەوی چارەنوسە پەنھان و ترسناکەکانی هەموومانە، چیرۆکیکە بە قەدەری تاریکی ئەو خانمانەشەو بەستراوە کە ژانیان لە زۆلمەتی تۆبەکردندا بردەسەر، هەروەک چۆن پابەندی ژانی بە باجووی هەموو ئەو کەسانەشە کە شەویکی بە فر لە جەنگ لێکی تاریک هاتنە دەری و بە زەویدا بەخشبوونەو و ئیدی ناسە واریکیان دواي خۆیان جێنەهێشت. بەلام گریگ ئەو یە ئیستا من ئەو حکایەتە دەخەمە سەر کاغەز نەوێکو «فەتانە». من دلنیام «فەتانە» ئەم چیرۆکە بە جۆریکی سیراویتر و کاریگەرتەر دەگێڕێتەو، بەلام من سەلانیکی دوور و درێژ نەمەهێشت مەعسومە ناو نیشانی بۆنخۆش لای فەتانە ئاشکرا بکات کە تاکە کلیلی گەشتن بوو بە سەرچاوە تاریک و ئالۆزەکانی ئەم چیرۆکە... ئەگەرچی فەتانە هەموو فیئل و تەلە کە نازکەکانی خۆی دەخستە کار تا بگاتە سەر شوینەواری پاستەقینەئێ ئەم سەربوردە، سەربوردیک کە قەدەری من و چارەنوسی من بوو بیگێرمەو. من لە قوولایی دەرونیشما هەستم بە گوناھێکی گەورە دەکرد دەرهق بەو کچە نەشمیلەیی بەردەوام خۆی ماندوو دەکرد حکایەتی قەشەنگم بۆیگێرتەو، خۆی ماندوو دەکرد دیوارەکانی ترس و وەحشەتی ئەو قوتابخانەییەم بە چیرۆکە درێژەکانی بۆ بشکێنیت، کاتێ پێکیشەو لە گروھی خوشکە ئیماندارەکان هاتینە دەری، ئەو بە شەوقەو بە پاشماوەکانی ئەو خوشکەئێ دەگەرا کە دە یگوت: «شەویک لە شەوان بەدوای مانگدا عەودال بوو، وەکو شیت لە مأل چوو دەری، بەلام لە بری مانگ، کتییکی دۆزییەو و ئەو کتییەش نەخۆشی خست».

له كۆتايى نەو وەرزەدا كە فەرەيدونى مەلەك يەكەمىن نامەى
بۆ پەروانە نوسى «ئەگەرچى سەرەتاي وەرزى خەيالەت بوو»، بەلام
دلتەنگىيەكى كوشندە بالى بەسەر ژيانى ھەردووكماندا كىشاپو.
پەروانە بەردەوام دەگريا و دەيگوت «سەفەردەكەم»، نەمدەزانى
دەيويت بچيت بۆ كوئى، بەلام لە ميژبوو من دەمزانى، بازەى
پەيوەندىيەكانى بە جورىكى سەير گەورە دەبىت. ئىواران كەمجار
لەگەل مندا لە قوتابخانە دەگەپايەو، لە پاسەكانىشدا بەو كراسە
شىنەى قوتابخانە و بەو بلوسە سىپىيە ملدار و قردىلە كەتەنەو بەجيا
و زۆر جارىش نوور لە من دادەنىشت، بەردەوام سەيرى دەرەوہى دەكرد
و خەيال دەبىردەو، كەمجار ئاوپرى لە من دەدايەو. ھەندىچار تەكاي
لەيدەكردم لەگەلەيدا نەپۆم، ھەزىدەكرد ھەمىشە نوور لە چاوانى من
و بە تەنھا بىروات. من دەمزانى لە پىگاي گەپانەویدا لە قوتابخانە
دەچىت بۆ جىگاي دىكە، دەمزانى دەچىت بۆ كوگا و قەيسەرىيەكان،
دەچىت بۆ لاي ئەو بەرگدرووانەى دەيانناسىت، يان لەگەل يەككىدا لەو
عاشقانە دەرپوات بۆ پياسەيەكى قەراغ شار. بەلام دواچار ھەمووشى لەو
بىزارىيەو ھەلدەقوولا كە ھىدى ھىدى ژيانى وىزانەكرد. ھەمووشتىكى
لە بىزارىيەو بوو، ھەندىك پۆژ بە جورى خۆى دەگۆرى ھەبىتەى

شاژنیکي هه بوو، شاژنیک هیچ پیاوړیک به ناسانی جوړنه ناکات لئی نریکیته وه، به نه اندازه یک ماموستاگانیش له قوتابخانه زمانیان له ناستیدا دهگیرا. ده بیت بلیم نه و هه میشه قوتابییه کی زیره ک بوو، به نه اندازه یک زیره ک بوو ماموستاگان نه یانده توانی چاوپووشی له هه له کانی نه کن. نه و پوژدهش که نامهی نه و پیره میترده ده وله مهندهی پیگیرا که له سهریکه وه هاوړتی باوکم و له سهریکی دیشه وه دوستیکی ناسراوی لپرسراوه بالاکانی ده ولت بوو، کهس له په روانهی نه پرسویه وه و که سیش به وشه یه ک چییه برینداری نه کرد. نیستا که بیرده که مه وه، ده زانم «په روانه» له بازنهی نه و ژیانه تاریکه یدا به رده وام بو تیشک ده گه را، نه و تونیله ره شهی ژوره تاریکه کان و پاروه دریز و ترسناکه کانی ماله وه دروستیانده کرد، ژیانی گورپیوه سهر گه پان و عه ودالییه کی بیگوتایی له دوی پوناکییه کی نهینی و نه زانراو، دواتر نه و کولانه دریز و پر له باراناو و لیته ره شانهی زستان، نه و ره شبا هه میشه ییه کی هه رگیز خووشی نه ده کرده وه، نه و گرما ترسناکه ی هه تاوی هاوینان، نه و لیکه ی براکان له سهر جیگاگان چییانه هیشت، زریکه و هاواره کانی دایک که به شته کانی نه و ماله وه نووسابوو... هه موویان باعسی نه و بیزاریه کوشنده یه بوون که په روانه یان له پوچه وه هه لته کاند. له و ساله وهی که بو یه که مجار که وته ناو جیهان و گیزه نی په یوه ندییه جورا و جوړه کانه وه، جگه له شه وان، جگه له و کاتانه ی گلپه کانمان ده کوزانه وه و له ژیر جیگاکه وه ده که وتینه چرپه چرپ هه ستم به سوژه گرم و خوشکایه تییه پا که که ی نه ده کرد، هه ستمنه ده کرد که ده مناسیت و خوشییده ویم و به خوشکم حسیده کات. به یانیانیش که خوړه لده هات به خیرایی هه لده ستاین و خومان ده گوړی، هه رفیک چییه له گه ل یه کدیدا نه مانده گورپیوه وه، له قوتابخانهش به رده وام له گه ل

ئەو كچە جوانانەدا دەسورپايەوہ كە پيڭەوہ دەستەيەك لە جوانترين، لە خۆباييترين و پيڭپۆشترين كچانى شاربان دروستدەكرد، ئەو كچانەي تيڭكەلەيەك بوون لە نازكي و غرور، لە دلپەقى و تەماحكارى، ئارەزوويەكى سەيربان ھەبوو بۆ پەلاماردانى ژيان و خۆنوواندن، لەگەڵ ھەزىكى سوتينەر بۆ داگيرساندنى عەشق و ھەسودى و دلپاوكيى پياوان و جۆشدانى گومان و ئيرەيسى يەكتر، ھەريەكەشيان تيڭكەل بە دەيەھا چيرۆكى بەيەكداچوى سياست و عەشق و سامان بوويوون . من دەمزانى ھەر ئەو كچانە كەنالى پەيوەندى پەروانەن، بە برپكى زۆرى ئەو گەنجانەوہ كە دەيانناسيەت، ھەر ئەو كچانەش پاوكەرى بپپەحمى ئەو بوون، ھەريەكەيان بە شيۆھى خۆى و بە پيڭاي خۆى و بۆ كەسى خۆى پراويدەكرد، ئەويش داوى ھەموو داوھكان دەكەوت، ھەموو ژەھرەكانى دەخواردەوہ، لە يەككاتدا دەچووہ ناو دەيەھا پەيوەندييەوہ كە خۆى سەروينى لە يەكدى جيانەدەكردەوہ . دلنياشبوو كە ھيچ يەكەن لەو پياوانەي لەو پيڭايەوہ دەيانناسيەت نە پياوى خەونەكان و نە پياوى چارەنوسيشين، بەلام دواچار ھەر كەسيكى ناسيبيەت، داواى ئەوہى ليكردوہ، دەريبكات و بيبيات بۆ ولاتيكي دوور، بيبيات بۆ زەويەكى تر و لەم شارە بيفپيئى... بازنەي پەيوەندييەكانى لەو گەنجە مندالكار و نەفامانەي قوتابخانەوہ تيايدابوو كە بوون و ژيانى خۆيان تەنھا لە پيڭاي عەشقى پاگوزەرەوہ دەسەلماند، تا ئەو دەولەمەندانەي دەيانويست كچيكي وەكو پەروانە بخەنە سەر ژمارەي عاشقەكانيان و شانازى پيۆھبەكەن لە بەردەم مەعشوق و دۆست و ناھەزانياندا . بەلام لە ھەركەس زياتر خۆى دەيزانى لە چ بازتەيەكى پوچدا دەسورپتەوہ . شەوان درەنگ لە جىگاكەدا دەگريا و چيرۆكى جياواز جياوازي بۆ دەگيپامەوہ، من ھەموو ساتەكانى ترس و گومان و گريانى لەگەلدا

دەژيام... ھەر لەو شەوانەشدا ھەستەمکرد، قەدەرى من بە جۆرىكى سەير و بيمانا بە ژيانى پەروانەو گرىدراوہ .

من پيمدەگووت: «دەتكوژن... دەتكوژن، بۆ وادەكەيت، خو تۆ سۆزانی نیت». دەيگووت: «نازانم، بەلام ترسى ئەوہى لەم شارەدا، لەم ژيانە ويرانەدا بە زیندووپی زیندەبەچال بيم، دەمکوژیت». دەمگووت: «بۆ کورپکت خوشناویت و تەواو... بۆ خو ت دەخەیتە گيژاوی ناوہا شەيتانییەوہ». فرميسکەکانى دەسپرى و بە زەردەخەنەيەکەوہ کە سيمای پەپولەيەکی بینگونامی پيدەبەخشی دەيگووت: «خەندانى بچۆلە، لەبیرت نەچیت، من لە تۆ ناچم، من لە کەس ناچم، من يەکیكى ترم». ھەندئ شو جانناکەى دەپيچايەوہ و جلەکانى نامادەدەکرد و دەيگووت: «زۆرى نەماوہ... دەپۆم... دەپۆم». من لەسەر ليوارى جیگاگەى خوّم دادەنیشتم و سەيرمەدەکرد، ھەمووشتيكى دەپيچايەوہ، وینەکان، قوتوی مەکیاجەکەى، قردیلە سەيرەکانى، يادگارى ئەو کورپە بيوہفایانەى ژيانيان گەمارۆدابوو، دەفتەرى چکۆلانەى ياداشتەکانى، ھەندئ پارچە ئالتونى چکۆلانە، ھەندئ وردەشتى خوۋى کە ھەريەکەيان حکايەتیکى ھەبوو، وەکو گولە بچوکەکانى يەخە، مەمکدانە شيفۆنەکان، چەند پەریکی سەپى کۆتر، تالى قزى چەند کورپک و ھەندئ شتى ديکە .

ھەنديجار نيوہشەوان ھەلدەستام و دەمبينى خەريکی کۆکردنەوہى شتەکانيتى، ئاورپیکى دەدايەوہ و دەيگووت: «خەندان دەمبوري ت لەوانەيە برۆم، دەبيت خوّم نامادەبکەم». ھەنديجار من دەگريام و دەمگووت: «پەروانە دەبيت لەگەل خو تدا بمبەيت، پەروانە من ليرە چيبکەم». ھەنديجار وەلامى نەدەدامەوہ و ھەنديجاريش دەستى بە سەرمدا دەھينا و دەيگووت: لەگەل مندا دەفەوتیيت، تۆ بەختەوہريت، تۆ وەکو من

نیت، به‌لام سویندم بۆ بخۆ گەر چوم بۆ ولاتیکی دور، یان گەر مردم له‌یادم ناکه‌یت». وه‌کو شیت به‌ه‌موو ئه‌وانه‌ی ده‌ورپشتی خۆی ده‌گوت: «که مردم له‌یادم نه‌که‌یت». وه‌کو بایه‌کی خیرا به‌ناو ژبانی ده‌یه‌ها خه‌لکدا هه‌لیده‌کرد و ده‌پۆشت و تاکه و ته‌شی که دواي خۆی جییده‌هیشته‌ه‌بوو که ده‌یگوت: «که مردم له‌یادم نه‌که‌یت». من باوه‌شم پیاده‌کرد و ده‌مگوت: «هه‌رگیز یادت ناکه‌م، هه‌رگیز». به‌لام ده‌ترسا سه‌یری چاوی ده‌کردم و گومانیکی قوولی هه‌بوو، خۆی ده‌دا به‌سه‌ر ئه‌و قه‌نه‌فه‌کۆنه‌دا، سه‌ری ده‌خسته‌سه‌ر ئه‌و میزه‌بچوکه‌ی له‌سه‌ر فه‌رشه‌فارسیه‌گولداره‌که‌دانرابوو و ده‌یگوت: «چه‌نده‌له‌سه‌رمای مردن ده‌ترسم...». من پیمده‌گوت: «کی ده‌لئیت، مردن سارده... کی ده‌لئیت؟» سه‌ری به‌رزده‌کرده‌وه‌و به‌هه‌مان ئه‌و گومانه‌سه‌یره‌وه‌ده‌یروانییه‌هه‌وای پونگخواردو و سه‌نگینی ژوره‌که‌و ده‌یگوت: «ده‌که‌وێته‌سه‌ر ئه‌وه‌ی له‌کویدا ده‌تئیزن». به‌لام دواچار ئومیدی هه‌بوو بپروات بۆ دنیا‌یه‌کی گه‌رمتر و پڕ له‌زنده‌گیتر. هه‌موو جارێک دواي کۆکردنه‌وه‌ی شته‌کان، چه‌ندین شه‌و به‌بیده‌نگی و له‌چاوه‌پروانیدا ده‌ژیا، هه‌چی نه‌ده‌گوت، به‌بیده‌نگ سه‌یری من و چوارده‌وری خۆی ده‌کرد و هه‌چی نه‌ده‌گوت، هه‌ندی‌ک شه‌و، کتیبیکی به‌دزیه‌وه‌له‌جانتاکه‌ی ده‌رده‌هینا و ده‌یخوینده‌وه‌، هه‌ندی‌ک شه‌و ژۆر ده‌یخوینده‌وه‌، من سه‌رسام ده‌بووم که چون ده‌توانیت نه‌خه‌وێت و هه‌ر بخوینێته‌وه‌و بخوینێته‌وه‌. هه‌ندی‌جار دیاریوو ده‌یویست خۆی له‌یاداکات، هه‌ندی‌جار دیکه‌ش کتیبه‌کان له‌گه‌ل‌خۆیاندا ده‌یانبرد و هه‌ستمه‌کرد که ئه‌و ژۆر به‌قوولی تیده‌فکریت و راده‌میینیت، نه‌مه‌دزانی ئایا بیره‌له‌ناوه‌پۆکی کتیبه‌کان ده‌کاته‌وه‌، یان بیره‌له‌شتی دیکه‌ده‌کاته‌وه‌؟ به‌لام هه‌میشه‌گومان و چاوه‌پروانی و نا‌ئومیدییه‌کی قوولم تیا‌ده‌بینی.

زۆر درەنگ باوە پیکرد هەموو ئەو پیاوانەي نێو ژيانى دە یخە لە تێنن، سەرەتا ئومیدی وابوو لە گەڵ سەعاتچییەکی دەوڵەمەنددا بپروات و نەگەریتەو، ئەو پیاوێی که بە فەنتازیا و خەیاڵەکانی خۆی سویندی بۆ خواردبوو که دەتوانیت کاتژمێرەکانی دنیا پاش و پیشبخت، دەتوانیت بەرەو زەمەنە دێرینەکان بپرفینئ، بیباتەو بۆ پۆزگاری ئیمارەتەکان و لەو یادا دوور لە کارەساتەکان پیکەو بەژین. پەروانە دە یگوت: «دەرۆم بۆ جیگایەک نیشانە یەک و هیمایەکی ئەم دنیایەي تیا نەبیت... بۆ شارێکی بچوک لە ژێر هەتاوێکی ئە بە دیدا، شارێک ئادەمیزادەکان دەتوانن بە ئازادی لە کێلگەکانیدا بژین». «کێلگەکان» ئەو وشە یە زینگە یەکی زۆر سێحراوی هەبوو لە دەنگیدا، خۆیشی زینگە ی ئەفسونای ئەو جۆرە وشانە ی دەناسی و پێیان مەستدەبوو. ئەو شەو لە هەموو شەوئێ دلشادتربوو، دەستیکردە ملم و گووتی: «باوە پیکە خەندان، ئەو دەتوانیت یاری بە زەمەن بکات». من بە ئەسپایی پێم دە گووت: «پەروانە لە گەڵ خۆتدا بمبە»، ئەو دە یگوت: «نا، نا، تا ئیستا نازانم چی دەبیت... نازانم». چەندین شەو چاوەروانی کرد، نە دەخەوت، بەردەوام لەو بالکۆنەو تەماشای مەیدان و شەقامەکانی دەرووبەری دە کرد، بەلام جگە لەو چەرچی و چێوار و پیرەمێردانە ی دواي مەلابانگدان دەردەکەوتن کەسی تر دیارنەبوو. دواي هەفتە یەک هات و هەموو گیانی دە لە رزی، گووتی: «خەندان، خەندان، خۆی کوشتوو... خۆی کوشتوو». ئەو کورپە سەعاتچییە نیو شەو چووبوو بە باغچە کە ی خۆیان و لە بن توویەکی پیردا بە گوللە یەک مالاوایی لە هەموو شتێک کردبوو. لە پۆژی داها توودا من و پەروانە خۆمانگۆرپی و چووین بۆ پرسە کە ی، هەموو دار و دیوارەکان بۆنی خوینی ئەو کورپە یان لێدەهات، سەدەها سەعاتیش بە دیوارەکانەو هەموو لەو

ساته‌وهی ئه‌و خۆی کوشتبوو وه‌ستابوون، په‌روانه به‌جۆریکی زۆر مندالانه سه‌یری سه‌عاته‌کانی ده‌کرد، به‌لام نه‌یده‌توانی زۆر به‌رگه‌ی ئه‌و بۆنی خویننه‌ بگریته که له‌ تووه‌که‌وه به‌نیو ئه‌و ماله‌دا په‌خشده‌بووه‌وه . په‌روانه نه‌گریا، به‌لام خه‌م و ته‌نهایی و ترس به‌ شیوه‌یه‌کی ترسناک به‌سیمایه‌وه دیاربوو. دوا‌ی خۆکوشتنی سه‌عاتچیه‌که، له‌ بازنه‌ی ژبانی په‌روانه‌دا که‌سانی سه‌یرتر ده‌رکه‌وتن، ئه‌و پیاوه ده‌رکه‌وت که شه‌ویک وینه‌که‌ی نیشاندام، «په‌روانه» باوه‌پی وابوو به‌رده‌وام شه‌به‌نگیکی نوور به‌سه‌ر سه‌ریه‌وه‌یه‌تی، ده‌یگوت که توانای هه‌یه له‌گه‌ڵ پیتفه‌مبه‌ره‌کاندا قسه‌بکات، له‌گه‌ڵ پۆحیانه‌تی مردوو‌ه‌کاندا نامه‌ بگۆریته‌وه . دواتریش ئه‌و گه‌نجه شه‌رمه‌ ده‌رکه‌وت که ده‌یتوانی په‌شه‌باکان پراوه‌ستیتنی و به‌ چوارده‌وری خۆیدا بازنه‌یه‌کی هه‌یمن به‌رقه‌راریکات، ئه‌و باززگانه ده‌رکه‌وت که هه‌ینده به‌ره‌و خۆره‌لات و خواروی خۆره‌لاتی ئاسیا سه‌فه‌ریکردبوو سیمای په‌به‌نیکی بودی وه‌رگرتبوو، ئه‌و گه‌نجه که ته‌نها دوا‌ی هه‌فته‌یه‌ک له‌ ناسینی په‌روانه گولله‌یه‌کی وی‌ل له‌ ناوه‌پاستی بازاردا کوشتی. شه‌ویک من پیمگوت: «ئه‌و جانتایه‌ فریده ... واز له‌و جانتایه‌ به‌ینه، تو هه‌رگیز سه‌فه‌رناکه‌یت». ئه‌و شه‌وه ماکسییه‌کی نیللی له‌به‌ردابوو، به‌ نه‌سپایی گووتی: «به‌لام پۆحم وام پینالیت، هه‌ستده‌که‌م سه‌فه‌رده‌که‌م و ئیدی هه‌رگیزیش ناگه‌رپمه‌وه». ئه‌و بازنه‌یه‌ی گه‌مارۆی ژبانی په‌روانه‌ی ده‌دا تا ده‌هات بچوکترده‌بووه‌وه . ئه‌و کچانه‌ی له‌گه‌ڵ په‌روانه‌دا شو‌خترین کچانی قوتابخانه‌یان پیکده‌هینا، هیدی هیدی سه‌فه‌ریانده‌کرد و ده‌پۆیشن، ئیواران به‌ سیمایه‌کی ماندوو و چه‌سه‌اوه‌وه ده‌هاته‌وه بۆ مال و به‌چرپه‌وه پینیده‌گووتم: «خه‌ندان، نه‌زاکه‌تی چاوشین پۆی و سه‌فه‌ریکرد ... خه‌ندان، مه‌ندانه ئیستا له‌ نه‌ستیره‌یه‌کی تره ... خه‌ندان، پوره‌مان پۆی، خه‌ندان فریشه‌

پوي... خندان... خندان... خندان». چيرۆكى كۆچى ئو كچانه
 دوايى نه ده هات كه به شيويه كي كوتوپر و ناوهخت له سالۆنه كانى
 قوتابخانه دا ونده بوون و نه مانده بينينه وه... به لام له گه ل ئوه شدا له
 ئاسۆكانى ژيانى پيروانه دا هيچ كۆچىكى كوتوپر ديارنه بوو. من ئه مرق
 كه بىر له سه رجه مى ئو به سه رها ته سه يرانه ده كه مه وه، ده ليم: گه ر
 پيروانه له فهره يدونى مه له كدا هه مان ئو خونه ئه فسانه ييه ته بينيايه
 بۆ سه فهر له وانه بوو ئه ويش هه ر پۆحىكى راگوزه ر و تپه ر بووايه له
 ژيانيدا، ئه ويش هه ر ته نها قه تره يه كي ديكه ي نا ئومىدى بووايه، به لام
 كى چوزانىت؟... به هه ر حال دواى ئه م چيرۆكه غه مگى نانه ده توانين
 بلين ئو سه فهرانه ي له خالىكه وه ده ست پيده كهن، چه نده هاوړپگا
 و هاوده مه كان له يه كدى نزيكبن، مه رج نيه پيكه وه و له يه ك جىگا دا
 كۆتايان پيبيت.

نیوه شه ویکی فینکی به هاریوو که دواچار خه ونی هه لهاتنی په روانه بوو به پاست، هه فته یه ک بوو شه وان نه ده نووست، بیخه وییه کی گه وره و ترسیکی کوتوپر هه موو ژیا نی داگرتبوو، چهند پوژیک له وه ویه ر منی برد و گووتی: «خه ندانی چکوله، له گه لئا وره نه مپو ده چین و کوتایی به م نازار و نیگه رانییه گه وره یه ده هینین و هه مووشتنی ده برینینه وه». من له وه ویه ر چهند جاریک له چهند ئیواره یه کی تاریک و چهند به ره به یانکی ته ماویدا فه ره یدونی مه له کم بینیبوو، به لام هه رگیز له گه لیدا نه دوابووم، نه و کات له نانه واخانه یه کی گه وره دا کاریده کرد. من و په روانه له کولانکی ته سکدا له ده رگای مالیکی دارپوخواماندا و به پاره ویکی چکولانه و تاریکدا چووینه ژورئی و به هه وشیکی پر له قیره قیرپی قاز و قه له موندا پویشترین و له به ره یوانتیکدا له سه ر کورسییه کی شکاو و شپرزه دانیشترین. له ژورئیکی نه و دیودا که به سه ر نانه واخانه که دا ده کرایه وه، فه ره یدون به جله نارداویه کانیه وه هاته ده رئی و به سیمایه کی غه مگینه وه نامیزی به په روانه دا کرد. پیاویکی ناسایی دیاریوو، سیحریکی چکولانه له چاویدا بوو، به لام جیاوازییه کی نه وتوی له گه ل نه و پیاوانه ی تردا نه بوو که من له کولان و شه قامه کانداهه مبینین، به لام نه و پوژه له ناو نه و ته پوتوژه سپیه دا که له ده وری خوی ده یخولقاند، ترسیکی سه یرم له نیگا کانیدا بینی ... نه و وه رزه سه ره تای نه و په شه کوژییه ترسناکانه بوو که ده ولته پوژ دوی پوژ بازنه کانی

گەرەتر و خۆیناوتر دەکرد. بەیانیان ھەلەدەستاین و شەقامەکان ھەمووی خۆین و شوشەى شکاو و پاشماوہى ئاگرىوون. پۆڤى پىشتر دوو ھاوپۆسى فەرەیدون، بە دەستی مەفرەزەکانى دەولەت تىريارانکرايوون. پۆڤگارێكى سەیربوو، ھەموو بە شىۋەيەكى بىمانا و ئائاسایى دەترساین، ھەتا من كە شتىكم نەبوو لىى بترسم دەترسام. لەگەڵ ئەو ھەموو ترسەشدا نەسرەدینى بۆنخۆش تا ئەمپۆ سەیرى لە ھەموو پووداوەکان دىت، چونكە فەرەیدونى مەلەك ئەگەرچى لە پۆڤگارێكى پىر لە گىژاودا ژىابوو، بەلام ھەرگىز بە ھەرفىك باسى لە سیاسەت و خەبات نەکردبوو. تاكە خولیاى ئەو سەفەر بوو لەو دەشتە كاكى بەكاكیانەدا كە دەىگوت: «جگە لە خۆم و پەپولەكان، جگە لە خۆم و دەریای بىپەيى جوانییەكان، ئازادە لە ھەر ئازار و خولیا و خەيالێك». من لەبیرمە ئەو پۆڤە فەرەیدون بە جە ئارداویەكانییەو بە ھەیانەكەدا دەگەرا و ئائومیدانە دەستی بەرزەكردەو و دەىگوت: «ھاوپۆنگام لە دوو مەقامبىژى مەست زیاتر ھىچى تر نەبوون». ئەو ئىوارەيە من چووویومە ناو كورسەيەكە و بە شەرمەو سەیرى ئەو دوو عاشقەم دەكرد كە بوونى منیان لەیادكردبوو، كە فەرەیدون باسى مەرگى ھاوپۆنگانى دەكرد پەروانە تىادەپاراپەو كە بپۆن، دەىگوت: «ئەو پۆڤەى كە دەگەنە سەر تۆش و دەتكوژن نزیكە ... من دلم دەلیمە، فەرەیدون من لەگەلتم تا ئەوسەرى دونیا». فەرەیدون سەرى بەرزەكردەو و دەىگوت: «ھىچ كەس ناتوانىت تا ئەوسەر لەگەلمدايىت، من خۆم ھەموو شتەكانم لەپىشچاوە، لەپىشچاوەمە كە تەنھا دەمىتمەو». ئەو ئىوارەيە فەرەیدون چەند جار ئەو پستەيەى دوویارەكردەو و ھەموو جارێكىش پەروانە بە جۆرێ تەماشایدەكرد وەكو گوێى لى نەبوویت... ھەموو جارێك بە شىۋەيەكى سەیر ئاراستەى قسەكانى دەگوێرى، سەیرى جىگایەكى دىكەى دەكرد، بەشتى دىكەو خۆى سەرقالدەكرد. كە فەرەیدونمان بەجىھىشت، پەروانە لە غەمدا خەرىكبوو دەمرد، بەدریژایی ھەفتەكەش حالێكى پەرىشانى

به چاویکی دلپه قانه سهیری هه موومانی ده کرد و ده یقیزاند... نه و شهوه که جانتاکه ی کۆکرده وه و گووتی: «نیدی نه مجاره ده پۆم». شهویک بوو پوناکتر و ئارامتر له شهوه کانی تر، باغچه که مان قوولتر له هه رکاتیکی تر خه وتبوو. دیواره کان له هه رکاتیکی دی بیده نگتریبوون، پرخی برا و باوکان نه بیت که له ره یه کی چکۆله یان له هه وای تاساوی نه و ماله دا دروستده کرد، شته کانی دی هه مووی کپ و خامۆشبوون. من نه و خامۆشییه م ده گپرایه وه بۆ نه بوونی هه یچ په یوه ندییه ک له نیوان پەروانه و نه و شتانه ی نزیکماندا، له نیوان پەروانه و نه م ماله دا، پەروانه و نه م ژوور و پارهو و هه یوان و باغانه دا. نه و به هه سه ره ته وه شته کانی ده پپچایه وه و ده یگووت: «په پوله کان مولکی هه یچ جیگایه ک نین». نا هه تا دایکیشم له سه ره دهنگی ها توچۆکانی پەروانه به ناگانه ها ته وه، به درژیایی نه و شهوه پەروانه به خۆی و پیلاره کانییه وه به ناو ماله که دا ده هات و ده چوو، ده چوو بهر بالکۆنه که و سهیری نه و شه قامه خامۆشانه ی ده کرد که ده بایه فه ره یدون ده مه وه به یان به اتایه و له ماشینی ها ورپیه کیدا هه لیبگرتابیه و به ره و نادیار برۆیشتبانا یه .

شه و ته و او ئارام و هه یمن بوو، جار جار دهنگی تپه پینی کامیۆنیکی سه ریازی یان وه پینی سه گیکی وێلگه پ یان مردنی نه یزه کییک شته کانی که میک راده چله کاند... به لام هه سه تمکرد، هه موو شته کان خه وتوون... ئاسمان و خودا و شته بچوکه کانییش خه وتوون... هه تا بۆ ساتیکیش له و راستییه که وتمه گومان که ئایا ده بیت من خۆم وریا بم یان خه وتوو؟. من له تاریکی ژووره که دا له سه ره کورسیه ک نا ئارام و ترساو دانیشتبوووم و سهیری نه وم ده کرد که له بهر بالکۆنه که دا ته ماشای دونیای ده کرد، ته ماشای نه و چرا کز و ئارام و سه یرا نه ی شاری ده کرد، نه گه رچی دونیا بۆ خۆی سارد نه بوو من هه سه تم به سه رمایه کی کوشنده ده کرد، هه موو شته کان بیده نگ و ببیاک بوون، شتیکی له پۆحمدا ده یگووت: «نه و به ئاسانی ده ریازنا بییت». کیشه ی گه وره ی پەروانه نه وه بوو نه یده زانی نه و

جیہانہی چواردہوری تا چ ئہ نڈازہ یک تہ تراوہ، زوزوو تہ ماشای سہ عاتہ کہی دہ کرد و بزہیہ کی نہینی دہ کہ وتہ سہر نیگای، بزہیہ کی تال و تہ لیسماوی، ہہ ستمدہ کرد ئہ ویش سہرمایہ تی «بہ لام دونیا خوی سارد نہ بوو»۔ نہمدہ زانی بو ئہ و بیدہ نگییہ سہنگینہی گہردون، ئہ و نارامییہ قولہی ئینجانہ کان، ئہ و خونہ ترسناک و بیباک و بیسنورہی گولہ کانی باغ، بہ و جورہ دہ یانترسانم؟ ئہ و شہوہ بہروانہ کراسیکی پش و تہ نورہیہ کی خولہ میشی لہ بہردابوو، قرئی بہ پہرؤیہ کی سپی باریک لہ دواوہ گریڈابوو، ہر زوزوو دہ گہ پایہوہ ژورئی و دہیگوت: «دلنیام دیت... ہیشتا زوہ، وانییہ؟»۔ ہر جارتیکیش کہ دہاتہ ژورئی بہ نازکی باوہش ییدا دہ کردم و دہیگوت: «وہ عدم بہرئی عاقل دہ بیت، وہ عدم بہرئی ئہ گہر نامہم بو نوسیت وہ لاممدہ دہیتہوہ، وہ عدم بہرئی کہ ہہ والی ہاورپیکانم بو بنیریت، وہ عدم بہرئی ئہ گہر مردم لہ یادم نہ کہیت»۔ من بہ بیدہنگ سہرم دہلہ قاند و بہ دلکی پر لہ گریانہوہ دہمگوت: «وہ عد... وہ عد»۔ ئہ و بہ یانیہ دہم زانی دہ پروات، دلنیاشبووم شتہ کان چاوی لیخافلڈہ کہن تا بروات... باوک چاوی لیخافلڈہ کات تا بروات... ئہ ستیرہ کان خویان لہ ناسایبترین شیوہ و ہیمنترین نیگانا دہردہ خن تا بروات... باغچہ خوی دہ کات بہ خہوتوو تا بروات... ہہ موو دہ یانہ ویت چوں پہ پولہیہک لہ باغیک دہ فریت و فرینی ہیچ لہ یہ کانگیری گہردون تیکنادات، ناوا بفریت... بہ لام من لہ دلہوہ دہمگوت: «ناکریت مروٹیک وہ کو پہ پولہیہک تہ ماشابکہین... ناکریت»۔ ئہ و لہ و کاتانہ دا دہاتہ ژورئی و وہ کو ہہ موو ترس و ناٹومیڈییہ کانی من بخویٹیتہوہ زہردہ خنہیہ کی سہیری دہ گرت و دہیگوت: «خنہ دان... منت لہ یانہ چیت، پہروانہت لہ یانہ چیت... بزانہ، من پہروانہم، پہروانہ»۔ ئہ و بہ درژیایی ژیانی، لہ و کاتانہ دا کہ ہہ موو شتہ کان لہ بہرچاوی من وہ کو تہ لیس میان لیدہات، بہو رستہ تہ لیسماویہ وہ لامیدہ دامہوہ... ئہ و ہتا لہ مرگیشدا بہو رستہ پر نہینی و سہیرہ وہ لامیدہ دامہوہ، بہ جورئی من

نهمده زانی سنوره کانی مرؤف و سنوره کانی په پوله له ژبان و قهدهری ئه ودا چۆن چۆنی تیکه لایوووه . ئه و ته ماشایده کردم و دهیگوت: «بیر له چی ده که یته وه؟»، من ده گریام و ده مگوت: «بیر له به یانیانی زستان ده که مه وه که به په له پیکه وه چایه کمان ده خوارده وه و ده چووین بۆ قوتابخانه، بیر له و عومره ده که مه وه که له تهنیشت به کتره وه ژباين، بیر له پیکه نینه کانت ده که مه وه له گه ل هاوریکانتدا له قوتابخانه، بیر له سیبه ره که ت ده که مه وه له ناو ئه م ژورانده دا». ئه و سه ری ده خسته نئوان دهسته کانییه وه و پینده کانی و دهیگوت: «خه ندان... چهنده مندالیت... چهنده مندالیت».

به ربه یان ده هات و له نا کاو فره دیدونی مه له ک له نزیک مه یدانه که وه درده که وت، په روانه که جانتا چکۆلانه که ی به دهستی فره دیدونه وه ده بینی ده په شوکا و خه ریکبوو له یادیده چوو مالاوایم لیتکات، مه ستم نه کرد که زۆر زۆر دلشاده، به لام ده یویست بروات، مه سه له که ته نها کامه رانی نه بوو، ته نها ئازادیش نه بوو، به لکو خو فریدانه ناو خه ویک بوو. «فره دیدون» له بولیلی ئه و به یانییه دا سیمایه کی سهیری هه بوو... سیمای پئواریکی راسته قینه. من تا بهر ده رگا جانتاکه م له گه ل په روانه دا هه لگرت، سهیر بوو که کهس به ئاگا نه هاته وه، کهس نهیگوت: «په روانه مه پۆ»، به بیدهنگی له به رده رگا که دا ماچیکردم و من گریام، سه ده ها جار ماچیکردم و من گریام. دوا جار گووتی: «هه ر ده بایه برۆیشتمایه... هه ر ده بایه»، به هیمنی سهیری باغه که ی کرد و دهستی بۆ ناو مال دریزکرد و گووتی: «چه هه نه مه...». دلنیا بووم ده یویست شتی دیکه بلیت، دلنیا بووم ده یویست چهنده ها رسته ی خنکاوی ناو پۆهی ئازادبکات و قسه بکات، به لام کات گه لئ درهنگ بوو... ئیدی پۆیشت و هیچی تری نه گووت... هیچی تر.

شار چه شنیکه له گه مارۆ، هه ر بۆیه چوونه دهروه له هیج شارێکی ئەم دونیایه ئاسان نییه. کاتێ له ئیوارهی پۆژی دواتردا نامهکهی پهروانهم پێگه یشته بهرلهوهی بیکه مهوه تیگه یشتم که پهروانه هیشتا لێرهبه و نهیتوانیوه ئه و گه مارۆیه بشکینیت. من ده مزانی شکاندنی ئه و بازهبهیهی دهوڵهت به ئاقاری شارهکاندا کیشاویتی ئاسان نییه، پهروانه له پارچه کاغه زێکی چکولانه دا نوسیویوی: «خه ندانی چکوله مه ترسه، من هیشتا لێرهم... له پۆزانی داها تودا هه وڵده دهین ده ربا زبین». من له به یانییه وه هه ستمه کرد که هیشتا لێرهبه، له نێو گوله کاندا هه ستم پێده کرد، له نزیک ئینجانه کانه وه هه ستم پێده کرد، که ده چوومه بهر په نجه ره که و شنه باکان هه لیا نده کرد له هه و و ئاسمان و هه تا وه کاندا ده مبینی، نه مده زانی ئه و هه سته له چیه وه هه لده قوولیت، به لام دلنیا بوم په یوه ندییه کی قوولی به پهروانه وه هیه. ئه و هه سته به نزکی پهروانه ماوه په کی نۆد جورته تیکی نۆزی ده دامی بۆ ژیان، دوا ی مردنی پهروانه ش، سالان و مانگانێکی بێشوومار ملکه چ و بیخه ون ژیا م... له دوا ی نه مانی پهروانه باعیه سیکم نه ما بوو بۆ شه پرکردن، ئه مرپۆش که سه ر له نوێ به سه ر ساته کانی ئەم چیرۆکه دا ده چمه وه، ده مه ویت بۆ هه تا هه تایه و به په کجار پهروانه زیندوو بکه مه وه و سه ر له نوێ ئیلهامی ژیا نێکی دی لێوه رگرمه وه.

ئەو پۆژە تا ئیوارئ کەس لە مائ ئەزانی پەروانە پۆیشتوو. «باوک»
 وەک هەمیشە لە بازاری زەرەنگەرەکاندا سەرقالی بازن و ئەنگوستیلە و
 لاگیرەکانی خۆی بوو، براکانم بەیانی خۆیان گۆپی و پۆیشتنە دەرەو،
 کەس نەپیرسی «پەروانە کوا؟»... لە ئیواریدا کە گەرانەو، یەکەمجار
 بابم پرسى «پەروانە لە کوێیە؟»، من گووتم: «ئەمڕۆ نەمبینیو،
 بەیانی هەستام و ئەو لە جیگا کەیدا نەبوو، ئیتر نەمبینیو»... هەر ئەو
 شەو «باوک» بە دەم گریانەو هەموو پەنجەرەکانی شکاند، دەرگاگانى
 شکاند، هەموو شتە جوان و ئەنتیکەکانى مالى ورد و خاشکرد. براکانم
 منیان بە قز کیشکرده ژیرزەمینەکە، بە پلەکەکاندا رایانکیشام و وەک
 شیت کەوتنە لیدان و وێرانکردنم، سالانیکی درێژ خوینی ئەو ئیوارەیی
 من بە دیوارەکانی ژیرزەمینەکەو بوو، خوینی ئەو دەستە ماندووانەم کە
 ویستبووم خۆم بە دیوارەکانەو بەگرمەو، خوینی ئەو ددانە زامدارانەم
 کە بە قوولپ دەپژایە نابینی سندوقەکان و سەر ئەوفەردە و نوینە
 کۆنانەیی بە جۆریکی ناریک لەو ژیرزەمینەدا هەلچنرابوون. ئیستاش
 هەرکاتییک دەچمە ئەو ژیرزەمینە، گویم لە قریشکەکانی خۆم، گویم
 لەو هاوارە زەلیلانەییە کە بە ناکامی بەر ئەو ئاسمانە ژەنگرتوووی
 میژووی مائ دەکەون، میژوویەک کە لەسەر خوسان و پەپۆل پەپۆل بوون
 و هەلۆهزینی ژیانمان نوسراوێتەو. باوک دەگریا و براکانم لە منیان دەدا
 و دەیانگوت: «چوو بۆ کوئی؟». گریانی باوک سەبیرترین شتی ژیانی
 ئیمە بوو، ئەو لە هەموو ساتە نازکەکانی ژیانیدا جگە لە گریان و
 بەسەرخۆدا کیشان و شت شکاندن هیچی تری نەدەکرد، بە کلاویکی پڕ
 لە نەخش و نیگارەو لەو نێویدا دەسوپرایەو بەسەری خۆیدا دەکیشا
 و دەگریا. هەندێ جار ئەو سوپخواردنە سەیرەیی ئەو، ئەو سەرکوتانەیی
 بە دیوارەکاندا براکانمی گێژدەکرد و ئەوانیش دەکەوتنە شەقەلدان لە
 کورسی و میزەکان، دەکەوتنە بۆکسدان لە دیوارەکان، بەلام ئەو بە

هيچ نارام نه ده بووه وه . نه و کينه و نا نارامی ناو پوځی خوئی به سهر
 خویدا خالیده کرده وه . هندیک به یانی به بیجامه خهت خهت و کلاوه که ی
 سهریه وه ده چووه باغچه که و بی هویه کی دیاریکراو ده که وه ته مستکوتان
 به سهر و سینهی خویدا . هه ستم نه ده کرد نه و که سمانی خویشبویت ،
 زورجار دلم به و ته نهاییه گه وره یه ی ده سوتتا ، نه و له هه موو ژیانیدا
 هاوړپیه کی راسته قینه ی نه بوو . پوژگاریک گه لی ته نهابوو ، به خوئی
 و مراخانیه شوپه که یوه به کوچه و بازاره کانددا ده که پایوه و هیچ
 که سیک نه بوو سلوویکی لیبکات . تا دواچار پورم ، خوشکه سو فیلکه که ی
 خوئی ، که له ژیره وه پرا جیهانی هه موو خاتوونه نیمانداره کانی شاری
 به پړوه ده برد ، پوهو جیهانی پیاوانی مزگه وت پالیپوه نا ، نیستا سالانیک
 بوو له جیهانی نه و مزگه وت جه نجال و عاره قاویانه دا چند هاوړپیه کی
 چکولانه ی هه بوو که هه موو به ملکه چی و شهرم و ترسه وه گوئیان
 له یه کتر ده گرت ، سهریان بؤ یه کتر ده له قاند . به رده وام شه وان چند
 سه عاتیک به نه عله نیسغه نه که یوه له به رده رگا ، له ژیر مانگه شه ودا ،
 له ژیر باراندا ، له ناو په شه باکاندا ده وه ستا و قسه ی له گه ل نه و هاوړی
 چکولاناندا ده کرد ، هه ندی شه و که ده اته ژووی سهرتاپای ته پړیو ،
 یاخود له سهرماندا هه لده له رزی ، به لام گوئیینه ده دایه هیچ شتن ...
 نه مشه ویش ونبوونی په روانه ی به و نابړوچوونه ترسناکه ده زانی که
 له میژوو لیی ده ترسا ، نابړوچوونیک ده شیا دووباره فرییداته وه نیو
 ته نهاییه ترسناکه که ی جارانی خوئی .

ده بیته نه وه بلیم که سالانیکی دریز که س سهرنجی نه و ژیا نه سهر
 و ویرانه ی په روانه ی نه دا . سالانیکی دریز نه و وه کو تارماییه کی بیده نگ
 نیسی نه و هبوو دیوار و هوش و فهرشه کان پاکبکاته وه ، نه و کرمانه
 کوبکاته وه که دایک له ژیر خویدا هه لیده هینان ، نه و سفرانه پرازینیته وه

کە خۆی لەسەری نەدەخواردن، ئەو ژوروانە بۆنخۆشبکات کە پزینی دایک لە کونجە تاریکەکی خۆیدا بۆنەکەیی دەشیواندن. عومریک کەس پەروانەیی نەدەببینی کە پۆژ لە دواي پۆژ ژيانی دەبوو ئەو گەردە وردە «گەردی پەپولەکان»، ئەو گەردەیی من دەمیک سأل یوو دەمبینی، لەسەر جیگای خەوتنەکەیی دەمبینی، لەنزیک ئەو گولانەو دەمبینی کە ئاویدەدان... بەلام هەرگیز باسە نەدەکرد. لێم نەدەپرسی «ئەو گەردی پەروانانە چییە کە جارجار لە دەورت دەببینم؟»، ئەویش هیچی نەدەگوت... ئەو دەیزانی ئەوێ کە هەلەدەوریت ژيانی خۆیتە، ئەوێ دەبیتە گەرد سات و کاتژمێرە ناکامەکانی تەمەنی خۆیتە، بۆیە بۆ ژيانیک و بۆ شیوەیەکی خۆگرتەر و نەگۆرتەر دەگەرێ، هەر لە دواي ئەو خەونەش دەبویست ئابلۆقەیی ئاسنینی ئەو شارە بشکیتیت کە ناوی دەنا شاری «خوین و ئاین و تەپۆتۆز»... لەو ئیوارەییو کە هەلەاتنی فەرەیدونی مەلەک لەگەڵ پەروانەدا ئاشکرا بوو، هەموو شتیک لە ژيانی مندا گۆرێ. ئەو شەو دواي ئەوێ براکانم ئاومیدبوون لە لیدانم، خەلتان لە خوین و ئازاردا، لە ناو ئامێرە شکاو و قەرەوێلە کۆن و کورسییە هەلۆهشاوێکانی ژێرزەمینەکەدا جێیانەتێستم. من کاتیکێ دوور و درێژ لە نێوان هۆشیاری و بێهۆشیدا لە هاتوچووندا بووم... لە ناو مۆتەکە و خولیا پەشەکانی بێهۆشیدا وێنەییکی دووبارەبووێ دەرمان پەروانە دەبینی کە لەسەر زنجیرەییەک دەرگای پەش و داخراو دەرەکەوت و ئاوادەبوو... پەروانەم دەبینی لەسەر ئەسپیکێ خویناوی بە ئاسمانیکێ ئاسنیندا دەفری... لە ناو باغیکێ سووتاودا بە خەوتوویی دەرەکەوت و دوکەڵ و کلپەکان دایاندەپۆشی و لە چاوان وندەبوو. کە بە ناگاش دەهاتمەو دەمزانی ئەم خولیایانە خولیاي ترس و ئازار و بێهۆشییە. نیوہشەو زانیم کە باوکم لەپەڕی ئاومیدیدا پەنایبەردۆتە بەر خوشکە سۆفیلەکەیی تا پەروانەیی بۆ بدۆزیتەو، ئەو بەو شەو تاریکە بە

فرمیتسکه خویناوییه کانی خۆیه وه له بهرقاپی نه و خوشکه دا که وتبوو، دهسته کانی بهرزکردبووه و گووتبووی: «فریامکه وه، خوشکم فریامکه وه، به هیمه تی شهیتان بووه یا به هیمه تی خودا، فریامکه وه». پورم به چرپه یه که چرپه ی ترس و وه حشه تیکی قوول و خودایی بوو گووتبووی: «هر ده مزانی شهویک له و ماله ی تودا شهیتان به ره لاده بییت... ده مزانی کار له کار ده ترازیت و نه و کچه هه موومان به ره و دۆزه خ و ویرانی و کوفر پاده کیشیت». هر نه و شهوه ژنه ده فبه دهسته کان کۆبوونه وه... نه و ژنانه ی پور له تاریکترین و ترسناکترین شه ویشدا دهیتوانی کۆیانباکاته وه، هه موو وه کو پۆلن له عه باپۆشی بیده نگ، به هیمنی تیکه لاوی شه و ده بوون و به کوچه کانی شاردا ده رگا به ده رگا له قاپی یه کترین ده دا، به ده فه کانیانه وه به ره و لای یه کدی ده کشان. ژنانی هه مه پره نگ... ژنانی که له گه ت و نه سمەر، ژنانی چکۆلانه و نه خۆش، ژنانی لاواز و زه رده له گه پاو، ژنانی گۆشتن و دا که وتوو. شه ویکی زۆر دره نگ بوو که هه موو له گه ل پورمدا دابه زینه ژیرزه مینه که وه و له ده ورم ئاپۆره یان به ست. من له وه و به ر دیه منی له و جۆرم نه بینبوو، ساتی له و چه شنه نه ژیا بووم... سیماکان هه موویان دریزتر و باریکتر له حه قیقه تی خۆیان ده هاتنه پیشچاوم، ده نگه کان دوورتر و نزمتر، په نگه کان کالتر و خۆله می شیتر. سه ره تا ته نها دۆعا یانده کرد و سوهره تی جیاوازیان ده خویند، دواتر پورم بینی به و چاوه سارد و تیزانه ی خۆیه وه به و قامه ته دریز و نه ستوره یه وه به و پرچه دریز و لولدراو و په شانیه وه، به هیمنی لیمزیکبووه وه و ده یگوت: «په روانه کوا؟ په روانه له کوپیه؟... نه و شهیتانه زینابازه له کوپیه؟». من بریارمدا بوو هیچ نه لیم، ده مزانی بیدۆزنه وه ده یکوژن، ده مزانی چاره نوسی په روانه ئیستا له دهستی مندایه. له و ساته دا به جیا له و نازاره ی که ده مچه شت، خۆشییه کی سه یر به هه موو گیانمدا ده گه را، بهختیاربووم که قه ده ری من به و جۆره به قه ده ری نه وه وه گریدراوه...

ئاگاداریبوم له ده‌ورم هه‌ڵده‌سوپان و ئایه‌ته قورئانییه‌کانیان دووباره‌ده‌کرده‌وه، له خۆم نه‌ده‌ترسام، به‌لام ده‌مزانى ئه‌و ژنه توپیکى تارىک و شه‌یتانى له هه‌موو کۆلانیکی شاردا هه‌یه، ده‌مزانى ئه‌و ژنه په‌يامه‌ینى تاییه‌تى خۆی له هه‌موو سوچیکى ئه‌م شاردا بلاوکردۆته‌وه. ئه‌وان چه‌ندین سه‌عات باسى گه‌وره‌یى ئه‌و گونا‌هه‌یان بۆکردم، باسى ئه‌و ئاسمانه‌یان بۆکردم که به‌سه‌رماندا ده‌پوخیت، باسى ئه‌و کووره ترسناکانه‌ی ئاگریان بۆکردم که له هه‌موو کونجیکى زه‌وییه‌وه هه‌ڵده‌قوولیت، باسى ئه‌و ئه‌ستیره‌ پڕ له ئافاته‌یان بۆکردم که ده‌که‌ویته‌ خوار و زه‌وی له‌گه‌ڵ خۆیدا نفرو ده‌کات... به‌لام من هه‌چم نه‌گوت ته‌نها له کونجیکدا ده‌ستم گرتبوو به‌و خۆینه‌وه‌ی که له لیوم ده‌هاته‌ده‌ری و ده‌گریام. نه‌ تیااندا پارامه‌وه، نه‌ شه‌پم له‌گه‌ڵ کردن، به‌لکو له پاستیدا له پشت په‌رده‌ی جیهانیکی تره‌وه ده‌مبینین، چاوانم هه‌نده لیلبوون زۆرجار ته‌نها سێبه‌ره‌که‌یانم ده‌هاته‌ پێشچاو، ته‌نها ئه‌و بۆنه کوشنده‌یه‌یان ده‌گه‌یشه‌ من، بۆنى بوگرد و شه‌و، بۆنى به‌رمال و خۆین، ئیدی دواى چه‌ند سه‌عاتیک به‌ خۆیان و ده‌فه‌کانیا‌نه‌وه مالیان به‌جیه‌پشت. دیاریبوو له چه‌ند سه‌عاتیکدا هه‌موو شار له به‌سه‌ره‌اتى په‌روانه ئاگاداره‌که‌نه‌وه، ده‌مزانى ئه‌مرۆ هه‌موو ئه‌م مه‌مله‌که‌ته هه‌ڵده‌گێرینه‌وه تا ده‌یدۆزنه‌وه. من پۆزى دواتر، دواى ئه‌و شه‌وی مۆته‌که و حه‌قیقه‌ته‌ ساردانه. دواى ئه‌وه‌ی چه‌ندین سه‌عات گویم له‌و بیده‌نگییه ترسناکه گرت که باڵی به‌سه‌ر ماڵدا کیشابوو، ئیواره‌یه‌کی دره‌نگ به‌ برینداری و خۆیناری به‌ پله‌که‌کاندا سه‌رکه‌وته‌وه، مال چۆل و هۆل بوو، دایک نه‌بیته‌ که له سوچی مردنى خۆیدا هاواریده‌کرد، هه‌موو شتیکی دی ئارام بوو. ئه‌و ئیواره‌یه له‌سه‌ر جیگا‌که‌ی په‌روانه دانیشتم و هه‌ستم به‌و بۆشاییه‌ گه‌وره‌یه‌ ده‌کرد که له ده‌ورم گه‌وره‌ ده‌بوو، هه‌ڵده‌ستام و ئه‌و فرمیسک و خۆینه‌م ده‌شت به‌ گونا و لیومه‌وه، به‌لام نا‌ئارامییه‌کی

قوول و بيسنور، ترسيكي گوره له هه موو ئه و پوژانه ي كه به پيوه
 دايگرم. هه زووش ده ركوت كه ترسه كانم ته نها خه يالاي كچيكي
 ترسنوك و مندالكار نين. دهنگيكي نهيني له پوحمدا پييده گوتم ئه و
 ژئانه وازناهين، چند دووريكه ونه وه، دووباره دهگه پينه وه... من له
 ميژبوو ئه و ئه زمونه له گه ل پورمدا ده ژيام كه به رده وام به شيوه يه كي
 كوتوپر ونده بوو و له ناكاو ده رده كه وته وه و هه موو جاركيكيش مني تووشي
 په شيوه يه كي گوره ده كرد. نا، من ئه و ئيواره يه پيشبيني ئه و شوي
 ترس و بارانم نه ده كرد، به لام شته كان به خيرا يه كي له ئه ندازه به ده ر
 پوو ياندا. به ر له خوژئاو ابوون ژنه ده فبه ده سته كان به جوړيكي سه ير و
 كوتوپر ده ركوتنه وه... وه كو ئه وه ي ئيره مائي راسته قينه ي خو يان
 بيت، بپرس له حوشه، هه يوان، ناو ژوور و بالكونه كاندا كه وتنه
 هاتوچو، ئيستا ژماره يان زور زياتر بوو. من له نزيك ئينجان هه كانه وه خو م
 نووسان دبوو به ديواره كه وه و نه مده زاني چي به پيوه يه؟ نه مده زاني ئاخو
 په روانه په پيوه ته وه و پرگاري بووه يان هه ر له شاردا يه؟ ژنه
 ده فبه ده سته كان به لامدا راده بووردن و سه يريان نه ده كردم... من له
 ته نيشت ئينجان ه ژاكا وه كانه وه وه ستابووم، كه س نه يده بينيم، تينه ده گه يشتم
 ئاخو سه يرم ناكه ن يا خود ناميين. له ناو ئه و جه نالييه دا كه له
 ناكاو دوني اي مائي پر كرده وه، باوكم و براكانم به پرتاو ده ركوتن و
 تيكل به و هه موو ژئانه بوون كه بوئي جيهانيكي دوور و نه ناسراويان،
 له ناو ژوور و پارپه و هه يوانه كاندا بلاوده كرده وه. من به هيمنى... وه كو
 مه خلوقتيكي نه بينراو به دواياندا ده پويشتم، هه موويان تووره، تيكلشكاو و
 ده سته پاچه دياربوون، براكانم بيني كه بوخچه كانيان كرده وه و ئه و
 خه نجه رانه يان ده رهينا كه له ميژبوو له نيو جله كاندا خه وتبوون. بينيني
 خه نجه ره كان به س بوو بو ئه وه ي تيبگه م ده يانه وي ت په روانه بكوژن، من
 به ناو ئه و ژئانه دا وه كو شيت رامكرد و خو م گه يانده به ر ئه و بالكونه،

خەریکبوو بگریم... لە بەلکۆنە کەوه ئەو گەردبوونەوه سەیرەم بینی کە تا ئەو کات نەمدیوو، سەدەها کەسانی نەناسراو و سەیر لەبەر دەرگای مالدئا وەستا بوون و چاوەرپێی شتیکیان دەکرد... من دەمویست تییگەم، کە گویم لیبوو پورم دەیگوت: «ئەو مندالە لە کوئیە؟... کەس ئەو مندالە ی بینیوه؟». من توندتر خۆم دەنا بە سوچی ئەو بەلکۆنەوه و نەمدەویست دەریکەوم. پورم بە براکانمی دەگوت: «ئەو فاجیرە یە لە نانەواخانە یە کدایە... ئەو فاجیرە یە لە ناو گەنم و ئارد و زەخیرە ی نانەواخانە یە کدا خۆی شاردۆتەوه». گویم لیبوو بە باوکم دەئیت: «هەموو مەلاکان، هەموو شیخەکان، هەموو دەرویش، سوڤی و ئیماندارەکان فەتوای پاکتیت دەدەن». سیمای پیر و ماندووی باوکم دەبینی لە ژێر زەبری وشەکانی ئەودا هیندە ی تر تیکدەشکیت. ئەو دەگە پایەوه ناو خوشکە دەفبە دەستەکان. لە ماوێ یەکی کورتدا سەرجمی ئەو مالدئا دەگەوتە جموولێکی سەیر، من کە سەیری چوار دەوری خۆم دەکرد، نەمدەتوانی بە یە کجار لەو هەموو پراکە پراکە و شپەزەییە تییگەم کە ناو مالدئا پێکردبوو. ئەو هاواری دەکرد: «ئەو مندالە لە کوئیە؟». من دەمویست لە شوینێکدا خۆم بشارمەوه، بەلام لە چاوتروکانێکدا ژنە دەفبە دەستەکان گەیشتنە سەرم و وەکو داھۆلێک منیان بەرز کردەوه. گویم لیبوو ئەو لە ناو هات و هاواریکی گەورەدا، لە ناو ژاوە ژاویکی ترسناکدا دەنگی بەرز کردەوه: «ئەو مندالە بگۆڕن». ئاگاداریبوم یەکیکە هەڵیدەگرتم و چەندان دەستی دیکەش بەرەو پووم درێژ دەبوون، سیمایانم نەدەبینی، بەلام یاری پەنجە و نینۆکەکانیانم هەست پێدەکرد. ئاگاداریبوم دەستەکان دەگۆڕا، دەنگەکان دەگۆڕا، بەلام ئەو بەردەوام دەیگوت: «بیهینن... بیهینن... بیهینن». دواجار من، ئەو و سێ دەفژەنی پیر لەو ژوورەدا خۆمانبیینیوه، بە پەلە دەرگاکانیان داخست و پەردەکانیان دادایەوه و بەرامبەرم وەستان. ئەو دەیگوت: «کراسیکی رەشی قەترانی

له بهریکه ن». له چاوتروکانی کدا پووتیانکردمه وه، پووت و قووت له ناو
 نه و ژنانه دا وه کو بالنده به کی نه خوڅ و ترساو وه ستام، ده مویست خوځ
 به متلیکی سپی داپوښم، نه یانهیشت هر خوځیان به خیرایی جلیان
 له بهرکردم و له کراسیکی قه ترانیان هه لکیښام. من وهک پوخله بهریکی
 ته خته، وهک پارچه یهک له دار جو له م نه کرد، هیچم نه گووت. به نیگایه کی
 سارده وه سهیری چاوانی پورم کرد که په لی گرتم بۆ ناو نه و
 قه ره بالغییه... بۆ به ره و نه و به رده رگایه ی که باوکان و براکانم به
 خه نجه ره کانیانه وه وه ستابوون، ژنه ده فبه دهسته کان به و ده فه که ورانه وه
 چاوه پوانیانه کرد، نه و شاره ش به هاوار هاوار و دنگه دنگ و
 له عنه ته کانیانه وه ده پیروانی. «پور» له گه رمه ی ده فزه نینه کاندایه
 هاواریده کرد: «خوداتان له گه لدايه... فریشته کانتان له گه لدايه... نه سحابه
 و پیواچا کانتان له گه لدايه». خه لکی ده رگا کانیان ده کرده وه و سهیری
 نیمه یان ده کرد، سهیری نه و خیرانه یان ده کرد که له پشتی نه م که ژاوه ی
 تو له یه وه بۆ کرپنه وه ی شه ره فی خو ی ده گه رپا، سهیری نه و ژنه
 ده فبه دهسته یان ده کرد که «لا اله الا الله» یان ده خویند و زیکر یانده کرد،
 سهیری نه و مندا لانه ی شاریان ده کرد که هاتبوون کون و قوزین و
 پیکاکان بگرن و نه هیلن نه و دوو عاشقه ده ریازین. من نه و کات له هیچ
 تینه ده گه یشتم، ده مپرسی: «چییه؟» به لام که س وه لامی نه ده دامه وه.
 ده بایه پیش نه و په وه سهیره بکه وم، براکانم به خوځیان و خه نجه ره
 پووته کانیانه وه له چواره ورم وه ستابوون، نه وانیش هیچیان نه ده گووت،
 من سهیری ناسمانم ده کرد، سهیری به ریپی خوځم ده کرد و ده مگووت:
 «بۆ کوئی؟». باوک په لی کیشده کردم و ده یگووت: «برۆ». من
 ناو پمده دایه وه و له ناو ریزی نه و له شکره سهیره دا سیمای خزمان و
 کوپه داخ له دلله کانیانم ده بیننی که له میژوو هه موو به ناواته وه بوون
 په روانه به مردووی ببینن، نه و عاشقه دیرینه م ده بیننی که هاتبوون و

حه زيانده كړد دواهه مين ساته كاني چاره نوسى ئو كچه بيينن كه پوژئ
 له پوژان خوښيانويستبوو. له ساتيكدا وام هه ستمكرد هه موو ئو شاره
 له پشتمانه وه دهرات، هه موو ئو شاره له دهنگى هاوارى ئو ژنانه و
 له دهنگى دهفه كانيان وريابوټه وه و هاتوټه دهري. گويم لئيوو له بلندگوى
 مزگه وته كانه وه چارپه دهن، له سهر باله خانه به رزه كانه وه هاوارده كهن.
 ئيمه ش به حه ماسه وه به شه قامه كاني شاردا ده هاتينه خوار، به كوټانه
 ته سگ و باريكه كاندا ده پويشتين، ئو شاره سه راپاي توژيكي سه ير و
 كوټى لئ هه لده ستا. هه ستمده كړد ئو په نجرانه ي كه ده يه ها ساله
 نه كراونه ته وه ئيستا ده كړينه وه، ئو په ردانه ي ده يه ها ساله لانه براون
 ئيستا لاده بريژن، له پشت هه موو په نجره و ده لاقه يه كيشه وه سيمى پير
 و ماندوو و توپه سه ريان دهرده هينا و ده يانگوت: «بياندوژنه وه». گويم
 لئيوو ئو پيريزژنانه ي نيو سه ده يه به بيددان قه پ له شته كان ده گرن،
 به و له فرزه برينداره ي خو يانه وه ده يانگوت: «بيانلوژنه وه». پيره ميژده كان
 به گوچان، مراخانه شل و سه يلى كوژاوه وه له به رده رگاكان دهرده كه وتن
 و گوپاله كانيان حه واده دا. له هه موو كوټانكي شيدا خاتون نيكي دى، كچيكي
 له چكپوش، كورنيكي خه نجر به ده ست ده هاته ريزه كانه وه. كه له و
 نانه واخانه يه نزيك بوينه وه ده فرزه نه كان بازنه يه كى گه وره يان دروستكرد،
 باوك و براكان و ده يه ها خه نجر به ده ستى تر كه من پيشتر نه مديبوون
 خو يان كرد به ناو نانه واخانه كه دا، من نه خشه ي نانه واخانه كه م ده هينايه
 پيشچاوى خوم، ده مزاني به ئاقارى ته نوره كاندا ده پون، ده چنه ژوروى
 هه وير شي لانه كه وه، ده چنه ناو فرده ئارده كان، له ويادا له هه يوانى
 خانوه كه ي پشته وه دا كيشيانده كه نه ده ري و به هه ياهوويه كى ترسناك، له
 ژير يه كئ له دره خته كاني ئم شه قامه دا سه ريانده بړن. ديمه نى په روانه
 به سه ريرپاوى، ديمه نى ئو به كوژاوى گيژيده كړدم. ده مويست شته كان
 نه بينم، به لام ده ميينى. دهنگى ده فه كان و حه ي ئه لاي پيره كان تا

دههات بهرزده بووه وه، له نيوان ته كانى ئه واندا بۆ ناو تانه واخانه كه و هاتنه دهره وه ياندا من جگه له پهروانه هيچى ديكه م نه ده بينى، جگه له چاوه ماندوو و خه والوه كانى پهروانه هيچى ديكه م نه ده بينى. بۆ يه ك ساتى چكولانه ئاورمده دايه وه هه ستمده كرد كه په نجهى ده فزونه كان سستده بيت، هه ستمده كرد هاوار و خودا خودايان هيمنترده بيته وه. گويم لىبوو دهنگيىك به چرپه وه پيمده لىت: «خه ندان، خه ندانى چكولانه مه ترسه»، من ئاورده ده مه وه ببينم كييه، به لام كه س نابينم، له هه مان كاتدا باوكم دياره كه به شكستى و كه ساسى دىته دهرى و ده لىت: «پۆيشتون، كه سى لىنيه». دهنگيىك تر له دواوه ده لىت: «يه كيىكى تر پيش ئيمه ئاگادارى كردونه ته وه، يه كيىك فرىاي زيناكه ران كه وتوو وه و پزگار يكردون». ئه و پياوه مه ست و ژنه بيهوشانه بيدهنگ ده بن، نه عره تهى ده فه كان بيدهنگ ده بيت، خاموشىيه كى كوتوپر و تىپه پ بال به سهر ئه و شه قامه دا ده كيشيت، هه ستمده كه م شته كان بۆ ساتيىك كرژده بنه وه و ده چنه وه ناو خويان، بۆ ساتيىك ئاسمانيش ئارام ده بيته وه، پورم كه له ناوه پاستى ژنه ده فه ده سته كاندا وه ستاوه سه يرى من ده كات، يه كيىك ده لىت: «نا ئوميد مه بن، ئه مشه و ده ياندوزينه وه». ئه و ژنانه دووباره به خويان و ده فه كانيانه وه ده كه ونه وه هاوار كردن، ده كه ونه وه بانگ كردنه وهى خودا، ده كه ونه وه خواستنى هيمه تى پيغه مبه ره كان، منيش به و كراسه په شه وه له ناوه پاستياندا وه ستاوم، نازانم ده يانه ويىت چيبكه ن، نا... من له قوولايى پۆحمدا شادومانم، سه يرى ئه و قه ره بالغيه ده كه م و دلىيام هه ر ئه و دهنگه هيمنهى كه چپاندى به گويمدا: «خه ندان مه ترسه»، هه ر ئه و دهنگه پهروانهى پزگار كردوه. به لام كى بوو؟... نه مه زانى. شه و تاريىك دادههات ده مزانى ئه و ژنانه به ئاسانى ده سته بردار نابن، له ناكاو پهنگى ئاسمانيش ده گوپا و بارانيىكى ناوه خت دايده كرد، دهنگى بارانه كه له سهر ده فه كان ثيقاعىكى سامناكتر، سه يرتر

و گهرمتری له پهنجهی ئه و ژنانه دهخولقاند. به و شهقامه تهرانه دا دووباره منیان ده دایه وه پیش خویان. باران تک تک له پرچم ده تگا، من ده پویشتم و دیسان ئه و چه شاماته له دووم ده پویشتم، ورده ورده ئه و کراسه تهره زیاتر و زیاتر به جهسته مه وه دنووسا، تا ده هاتیش پتر چکولانه ده بوومه وه ... بۆ یه که مجار هه ستمده کرد ئه و کراسه زۆر گه وره یه به بهرم، به لام ته کان و گوزمی شیتانه ی ئه و مه حشه رگه له خیراتر به ره و خوار ده بیبردم و کاتم نه ده ما بیریکه مه وه، کاتم نه ده ما سه یری خۆم بکه م، ئه و پیاوانه ی که دیار بو وه ستیان به شه رف ئیجگار نازکیۆته وه، ده گریان ... ئه وانی دیش به لیشاو له ناو دهنگی باران، بانگی یه زدان و هه ره شه کردندا ده هاتنه پیش. من وه کو هیمای ئه و به شه له شه رفی خیزان که لکه ناگریت ده بووایه هه میشه له پیشه وه برپویشتابامیه، وه کو هیمای ئه و پاکییه ی که ده بیته له به رامبه ر گونا هه کانی پهروانه دا دا بنریت، ده بووایه له پیش هه مووانه وه بوومایه. که گه یشتینه مه یدانی گه وره ترین مزگه وتی شار، باران هه موومانی تا سه ر ئیسقان ته پرکردبوو، شه ویش به ره و نه خشکردنی په شترین تۆنه کانی خۆی ده پویشتم، به لام ئه و ژنانه ئیستا له و مه یدانه دا بیسه ره وتترین ساته کانی خویان ده ژیان. باران و شه و و دیمه نی مناره کان جۆره جورته تیکی دپندانه ی تیا دروستکردبوون، منیان ده دایه پیش خویان تا نوژیکیه ی، من سه رم به زده کرده وه و ئاسمانم له په نگیکی ترسناکدا ده بینم، پیشتر ئاسمانم به و جۆره نه بینیبوو. نزیک مناره کان ترسیکی سه یریان خستبووه دلم، له وه بهر له ژیاندا به مجۆره له هیه مناره یه ک نزیک نه که وتبوومه وه ... له ناو چه وشى مزگه وته که دا سیبه ره کان، ده نگه کان و سیماکان شیوه یه کی په قتر و به ردینیان هه بوو، ده رویشه کانیش، ئه وانه ی دهنگی بروسکه کان و دهنگی ئه و هه موو مرۆفه تورپه یی ئه و ئیواره یه پشووی لیتیکدا بوون، پیده چوو له ده ریابه کی شینه وه هاتبیتنه ده ری. من له ژیاندا چه وشى

به و جوړه گه وره نه بينيښوو. پخوله به ره کانی ده و رو به رم نئستا زرنګه يه کی فه له زيبان لیده هات، بالنده کانی ناو مزګه وت زرينګه ي میتالتيکی نازکیان هه بو، نه و ماسیبه بچوکانه ي ناو حه وزی مزګه وتیش وه کو مه خلوقاتګه لیک له میتالی شین دهاتنه پیشچاوم. پورم که سیمای وه کو چراهه کی شینی کال، کالتر له هه موو په نګه کانی دیکه ي نه و نئواره يه ده دره وشایه وه، له ناو ژنه ده فبه ده سته کاندا ده وه سته و ده نګی به سهر برسکه و ده ف و چوراوګه کاندا بلنده کرده وه و ده یګوت: «نویژیکه ن تا ده یاندا وژینه وه، نویژیکه ن تا هم نابروومان پاکده که ینه وه». ده وه ستاین و نه و په وه سهیره له مه خلوقاتی نه ناسراو، نه و هزاره ها ده ست و چاو و لټوه ي له ناکاو پړابوونه ناو ژیانمانه وه به هه موولایه کی نه و مزګه وتدها دابه شده بوون، هه موو به یه ک شه پولي سهیر له ژیر کوله که کاندا، له ژیر مناره کاندا، له ژیر چه تری ده رویشه کاندا، له پارپوی نیوان هوله کانی پرسه و سالونی نویژه ده سته جه معیبه کاندا بلاوده بوونه وه. پورم به ده نګیکی وه کو نه وه ي له که رووی نه و گومه زه که ورانه وه بیته ده ری هاواریده کرد: «نویژی پاکبوونه وه بخوینن، دوعایه ک بخوینن، خودا یارمه تیمانبدات گریکویره ي شه یقانه کان بکه ینه وه». نه و ای ده ګوت و ده ریایه ک له مه خلوقات پیکرا داده نه وین و نویژیانده کرد، ژنیک که سیمایه کی چویتی هه بوو به په وه په لیگرتم و بردمیبه ژیر هه یوانتیکی گه وره، من ناویکی په ش له جه ستم ده پوی، هه ستمده کرد هه رچی په شیتیه له قزدا بارانه که شتویتییه وه و به له شمددا دیته خوارئ، وه کو پارچه خه لوژیکی ته په ده وه ستم، ژنه که له نریک پایه یه که وه و له سهر به رمالیک دایده نام و فه رمانی پیده کردم نویژیکه م. من له و په نایه ي خومه وه یه که مجار سهیری ناسمانم ده کرد که وه کو له خشتی شین چنرابیت تاریک و نزم ده هاته به رچاوم، سهیری قه راغی نه و هه وره نریکانم ده کرد که پوناکیه کی ئیجگار دووری مانګ قه راغی هه ندیکیانی

پوشنکردبووه، سهیری سوتانی هندیك په له هورم ده كړد كه به
 گړی بروسكه كانه وه به سهر ناسمانی مزگه وته كه دا به خیرایی ده فرین، به
 ترسه وه سهرم ده خسته سهر به رماله كه و نویژمده كړد، به لام له قوولایی
 پوچمدا دهنگیک دهیگوت: «بپړو په روانه، بپړو به ره و جیگایه ك
 نه تدوزنه وه». نه و شه وه من یه ك له دواى یه ك نویژمده كړد، دواى
 هه موو نویژیکیش هه لده ستام و سهیری نه و ناگرم ده كړد كه هه ستمده كړد
 له ناسمان، له پشت هه وره كانه وه ده سوتیت. ئیستا نه وانه ی ده ورو به رم
 به رماله كانیان كړ كړد بووه و به چیچكانه وه له نیوان شیلمان، پایه،
 سه كړ، قادرمه، حه وز و مناره كاندا دانیشتبون، هه ندیكیان هیچ
 چه تریكیان به سه ره وه نه بوو و به رده وام باران لیى ده دان، هه موویان
 سهیری منیان ده كړد. من چاوم ده نووقاند و له ناو گووتنه وه ی
 توتیناسای نه و حه رفانه دا كه هیچی تینه ده گه یستم خوم كه نه فته ده كړد،
 ده مویست نه گویم له دهنگی بروسكه كان بیټ، نه گویم له چرپه چرپی
 نه و ژنانه بیټ كه به پسه ك پسه ك باسی ژیانی من و په روانه بیان ده كړد،
 ده مویست گویم له دهنگی نه و چوړاوكانه نه بیټ كه بهر كانزای تاریكى
 شه و ده كه وتن و خوړپه یه كى ناسنینیان دروستده كړد، هه تا دهنگی دلئى
 خوم كه ترس و بیټوشی و تینه گه یشتن ده یگوشی وه كو دهنگی
 مه عده نیكى شكاو ده هاته گویم. هه ندیچار چاوم به رزده كړده وه و چه نده ها
 بالدارى خه یالیم له سهر مناره كان ده بیینی، بالدارى نه وتو كه تیکه له یه ك
 بوون له سیبهری گومه زه كان، دانه وینی هه وره كان و شینایی شه و...
 هه ندیچار له نزیكمه وه ده فرزه نه كان ده ستیانده كړد به كووتانی ده فه كانیان
 و ده رویشه كان له ژیر چه تره كه دا ده ستیانده كړده سه مایه كى ناگراوى،
 به لام هه موو شته كان گه لیک دوور ده هاتنه بهر چاوى من... له سهر نه و
 به رماله سهرم ده خسته نابه یینی نه ژنوكانم و بیرم له په روانه ده كړده وه.
 پور به چرایه كه وه ناو حه شاماته كه ده گه را، چرایه ك وه كو هه موو پوناكى

و تاریکیه‌کانی نه و شه‌وه په‌نگیکی شینی هه‌بوو، یه‌که‌یه‌که ته‌ماشای ده‌موچاوه‌کانی ده‌کرد، یه‌که‌یه‌که سه‌یری نه‌و کچ و ئافره‌تانه‌ی ده‌کرد که بو پاک‌کردنه‌وه‌ی گونا‌هیک‌ی نه‌زانراوی خو‌یان، به‌شداری تو‌له‌ی نه‌م شه‌وه تاریکه‌یان ده‌کرد. دواچار منی له‌پال نه‌و پایه‌یه‌دا ده‌دو‌زییه‌وه و له‌پشتمه‌وه ده‌وه‌ستا. نه‌وان چاوه‌پوانی شتیکیان ده‌کرد، چاوه‌پوانی هه‌والئیکیان ده‌کرد... شه‌و پاده‌کشا و هه‌چ ده‌نگیک نه‌بوو، که‌س له‌ده‌رگای نه‌و مزگه‌وته نه‌ده‌هات به‌مدی‌ودا، باوکم له‌ژیر مناره‌کاندا ده‌هاتوده‌چوو، براکانم به‌پرز له‌ژیر یه‌کیک له‌قوبه‌ شینه‌ گه‌وره‌کاندا پرزبو‌بو‌یون، له‌ئواری‌وه‌ خه‌نجه‌ره‌کان له‌مستیاندا بوو. به‌دری‌ژای شه‌و باران له‌و خه‌نجه‌رانه‌ی ده‌دا، بروسکه‌کان پونا‌کیده‌کردنه‌وه، له‌پال براکانیشمدا سه‌ده‌ها خه‌نجه‌ر به‌ده‌ستی دیکه به‌بیده‌نگ به‌ناو پایه و شیلمانه‌کاندا ده‌سورانه‌وه، هه‌ندئ جار یه‌کیک خه‌نجه‌ره‌که‌ی ده‌دا له‌شیلمانیک و زرینگه‌یه‌کی سه‌یر هه‌موه‌مانی پاده‌چله‌کاندا، یه‌کیک له‌مه‌لاکان هه‌موو جاریک ده‌نگی به‌رزده‌کرده‌وه و ده‌یگوت: «ئاگاتان له‌پایه‌کان بی‌ت». تا ده‌مه‌وبه‌یان پور وه‌کو چاوه‌دیری زیندانییه‌ک بکات، له‌پشتمه‌وه وه‌ستا‌بوو... نه‌گه‌رچی شه‌و تیده‌په‌ری، به‌لام دنیا تو‌زیکیش چییه‌ پوناک نه‌ده‌بووه‌وه. ده‌مه‌وبه‌یان ژنیک‌ی په‌شپۆش له‌ده‌رگای مزگه‌وته‌که هات به‌مدی‌ودا و به‌ئه‌سپایی به‌ناو پیاوه‌کاندا تیپه‌ری و له‌ژیر چه‌تری ده‌رویشه‌کاندا هه‌ندئ وه‌ستا و که‌میک نه‌وه‌بایه‌ی پراوه‌شاندا که دیاری‌بوو به‌دری‌ژایی شه‌و باران لیتی داوه و دواچار به‌ره‌و پووی ئیمه‌هات... له‌ناو ژنه‌کاندا چه‌ند پرسیارنیک‌یکرد و دواچار پووی کرده‌پورم، ژنیک‌ی په‌شپۆشی که‌له‌گه‌ت بوو. له‌پشت منه‌وه وه‌ستا و چه‌ند شتیکی چپاند به‌گو‌یی پورمدا، من جورنه‌تم نه‌کرد ئاو‌پیده‌مه‌وه... هه‌ستمکرد هه‌وره‌کان به‌گه‌واله‌ی گه‌وره‌گه‌وره به‌ره‌و زه‌وی به‌رده‌بنه‌وه، هه‌ستمکرد پورم و هه‌موو ژنه‌کانی دیکه ده‌وه‌ستن و سه‌یری نه‌و هه‌ورانه‌ ده‌که‌ن،

به لّام نه و به هیمنی هه لدهستا و به به رده می مندا تیده په پری، به که به که شتیکی به گوئی ژنه ده فبه ده سته کاندای ده چرپاند و نه وانیش به ده نگیکي نزم ده یانگوت: «شوکر بو خوا». ده چوو ژیر بارانه که و باوکمی بانگده کرد، نه ویش براکامی بانگده کرد، نه وانیش خه نجر به ده سته کانیاں بانگده کرد، نه وانیش نه و پیاوانه ی له نیوان شیلمان و مناره کاندای چاوه پوانیانده کرد. له ناکاو دهنگی زیکر و هینه لایه کی گوره له پشتمانه وه به رزده بووه وه، سهر له نوچ ده فبه کان ده که وتنه وه ژنین. من به بیده نگ خوم له سهر به رماله که م گرموله ده کرد، دوی سی شه و نه خه وتن، خه زمه کرد بمرم... خه زمه کرد له ژیر نه و بارانه دای له ناو شینایی نه و شه و دای نو قمی ناو تاریکی و بیرچوونه وه بیم، به لّام باوکم ده بینیی به و مراخانیه ته په ی خویه وه به ره و پروم ده هات، بیته وه ی پرسم پیبکات بیزه حمانه به خه وشه که دای کیشیده کردم، من ده که وتم و سه رنه ژتوکام ده دران، ده که وتم و ورده زیخی سهر ریگاکان زامداریانده کردم، وه کو بوکه شوشه یه کی شکاو هه لیانده گرتمه وه و به ناو نه و باران و شیناییه ترسناکه ی به ره یاندا رایانده کیشام. ده نگه ده نگیکي گوره له هه موو لایه که وه به رزده بووه وه، لیثاویکی سهر له مه خلوقات به خیراییه کی گوره به ره و ده رگاکان ده کشان، مه خلوقاتی نه بینراو له گومه زه کانه وه به په یژه ی دریز دریز دایه به زینه خوار... له ناکاو من ده ستم له ده ستمی باوکم به رده بوو، ده که وتمه ناو مه لا کویره کان که به خویان و گزچانه کانیاں وه دوی نه و گه له توپه یه که وتبون، نه و گه له ی که خیزه یه کی سهر و پر له ژان له سینه یه وه ده هات. خوم له بازنه ی نه و گزچان و که واو میزه ره نالوزکاوانه نازاده کرد و شه پوئی به یه کداچووی خه لک که کتیرکیتیانده کرد له ده رگاکان بچن به ویدیوا، ده بیردم... تیکه ل به سوالکه ره کان ده بووم که له و به ره به یانه ته پوتوشه ی به هاردا پاله په ستویه کی گوره یان له به رده رگاکان دروست کرد بوو... سورمه خوارد

و تیکه ل به و ژنه په چه پوښه تازانه ده بووم که به لیښاو له قسنه کان ده هاتنه ده ری... بارانیکي قایم دایده کرد، دووباره هه ستمده کرد باران هه موو په شیتی قژم به سهر جه سته مدا ده شواته وه. خریکبوو ده که وتم، خریکبوو په نگی نالتونی و له ناکاوی نه و بروسکانه کویریده کردم که له ناو نه و دهنگه دهنگ و باران و بروسکه یه دا دهنگیکی هیمن چپانندی به گویمدا و گووتی: «خندان، مه ترسه من پرزگاریانده که م»... دهنگیک بوو به خیرایی هات و تیپه ری، ناوړمدایه وه، به لام نه مبینی، هیچ شتیتم چاونه کرد دارشه که کی نه بیست. پیاویکی دارشه ق به ده ست بوو له قه مسه له یه کی په شدا، به دهنگیکی نامو نه و وشانه ی چرپاند به گویمدا و تیپه ری و لیښاوی تاریکی و باران به خیرایی بردی. من له ناو حه شاماته که دا... له نریک ته قی نه و گوچان به ده ستانه وه که به نه تقه ست ده یانکیښا به دهرگاکانی مزگه و ته که دا هاوارم کرد: «برو پښکه وه... پښکه وه، فریایانکه وه». نه مزانی گوئی لیم بوو یاخود نا. که دواتر پیکه وه له گه ل خاوه نی نه و دهنگه غه مگینه دا له شه ربه تخانه گه وره که ی خویدا به دیار په رداخیک شه ربه ته وه دانیشیتین، به حه سره ته وه لیم پرسى: «نایا نه و شه وه گویت له هاواره که م بوو؟». نه و به نارامی وه لامیدامه وه و گووتی: «نه وه که ته نیا گویم لیبوو، به لکو تا چه نده ها سال نه و هاواره له گویمدا ده زرنگایه وه». هیشتا هاواره که له گه رومد ابو که ده ستیکی دیکه رایکیښام و له و لیښاوه هینامییه ده ری و گووتی: «کچم تو خوت پښکه وه... خوت، پاشه پوژی تو له سهر نه مشه وه ستاوه». نه وه ده سستی «مه لا که وسه ری باغه وان» بوو که دواتر زورشتی ترسناکی له دنیا و چاره نویسی مندا دیاری کرد... نه و ده ستانه به نه ندازه یه ک ساردبوون له گه ل ساردی شه و، ساردی باران و ساردی گه رده لوله کاندایا به راورد نه ده کرا. من تووشی کۆکه یه کی له ناکاو بوویوم، جارچار ده بووایه یه کیکی دیکه ش په لم پاکښیت تا بتوانم بروم، له هر

جنگایه کیش بوه ستابامایه پورم له نزیکه وه ده وه ستا و به و چاوه
 سهیرانه ی تماشایده کردم. سه رله نوځ به کۆلانه کانی شاردا تیپه پینه وه،
 سه رله نوځ ده فزونه کان دونیایان به دهنگی زیکره کانیان ناوه دانکرده وه،
 به لام دهنگه کان کپتر و بیده نگتر ده هاتنه گویم... ده پویشتین و شه و
 ده رگاکانی خۆی زیاتر و زیاتر ده کرده وه، له ناکاو گه یشتینه وه سه ر ئه و
 شه قامه ی که من گه لیک ناشناییوم، ئه و شه قامه ی پڼگه ی گه پانه وه ی
 من و پهروانه بوو له قوتابخانه وه بۆ مال... له ویادا بۆنی دره خته کان،
 بۆنی ئاسمان، بۆنی دیواره کان هه مووی دۆستی من بوون. سه یرم
 لیده هات و ده مگوت: «ده بیئت ئه م په وه چ کاریان به م شه قامه هه بیئت...
 که له هه ر شه قامیکی دیکه ی دنیا جوانتره». به لام له ناکاو له به رده م
 کتیپفرۆشییه کدا وه ستاین... پورم خۆی دهستی به رزکرده وه و گووتی:
 «لیره ن... ئه و دوو زیناکه ره له ناو ئه م کتیپه شه یتانیانه دان». به
 خیرایی و به شیوه یه کی سه یر ئابلوقه ی کتیپفرۆشییه که یاندا، دهنگه کان
 هاواریانده کرد: «وه رنه ده ری!» به لام هه یچ دهنگ نه بوو. یه که مجار قفلی
 ده رپابه که یان شکاند و هه لئاندا یه وه، من دلم وه کو کۆتریک له ناو
 گیزه لووکه یه کدا ده له رزی، ئاگادار بووم هه موو له ده رگای ئه و کتیپفرۆشییه وه
 نزیکه ده بنه وه، هه موو له پیش ده م ئه و ده رپابه دا ئاپوره ده به ستن، من له
 سوچیکدا خۆم گرمۆله ده کرد و سه رم ده خسته ناو ده ستمه وه و
 گوچکه کانم ده گرت، نه مده ویست هه یچ ببینم و هه یچ ببیستم، ده مو یست
 هه موو شته کان به مۆته که یه ک بشو به ینم که دواچار ده پروات و به ئاگادیمه وه،
 به لام شته کان به جوړیکی ترسناک دریزه یان ده کیشا، گویم لیپوو
 شوشه ی کتیپفرۆشییه که یان ده شکاند، به لیشاو به ده م بانگ کردنی
 خوداوه، به ده م هاوار برده وه بۆ پیاوچا که کان هوروز میانده برده ژوروی،
 به لام جگه له په فته یه کی چکۆلانه ی پهروانه و تاکی ده ستکیشی کۆنی
 فه ریدون هه یچیان نه ده دۆزیه وه. له ناو ئه و هه را و هه یاهوه سامناکه دا

چاومده‌کرده‌وه و هاوارمده‌کرد: «سوپاس... سوپاس»، به‌لام سیما گرز و تورپه‌کانیان ده‌یترساندم و دووباره چاوم لیکده‌نایه‌وه. پورم په‌فته‌که‌ی هه‌لده‌گرت و یه‌کیکی نه‌ناسراویش ده‌ستکی‌شه‌که‌ی ده‌برد بۆ خۆی. «مه‌لا که‌وسه‌ری باغه‌وان» سه‌ری ده‌له‌قاند و به‌ ده‌نگیکی پر له‌ حیکمه‌ت ده‌یگوت: «ئه‌وه نیشانه‌ی ئه‌وه‌یه وه‌کو دوو جانه‌وه‌ری بریندار پریان‌کرده... وه‌کو دوو جانه‌وه‌ری خه‌تاکار و بریندار». به‌لام ده‌نگی مه‌لا که‌وسه‌ر له‌ ناو‌هات و هاواری ژنه‌ ده‌فه‌به‌ده‌سته‌کاندا ده‌خنکا که‌ له‌ گه‌رمه‌ی نا‌ئوم‌یدیاندا، ده‌فه‌کانیان داد‌ه‌نا و ده‌که‌وتنه‌ په‌لاماردان و تورپانه‌ی کتیبه‌کانی کتیبه‌فرۆشییه‌که... سه‌فته سه‌فته کتیبه‌کانیان ده‌هیتنایه‌ ده‌ری و تورپه‌یانده‌دایه‌ ناو‌بارانه‌که، پیز له‌ دوا‌ی پیز کتیبه‌کانیان که‌له‌که‌ده‌کرد، جار‌جار مه‌لاکه‌وسه‌ر و چه‌ند فه‌قییه‌کی چکۆلانه‌ی تیکه‌لاو به‌ مه‌حشه‌رگه‌له‌که، کتیبیکیان هه‌لده‌گرت و ئه‌مدیوه‌ودیبیان ده‌کرد و فرۆیانده‌دایه‌وه سه‌ر کتیبه‌کانی دی. ئه‌و شتانه‌ی که‌ کیش نه‌ده‌کرایه‌ ده‌روه، له‌ ناوه‌وه‌ ناگریانده‌دا، له‌ چاوتروکانیکدا هه‌مووشتی‌ک بلتیه‌سه‌ندی سه‌ند. من له‌و سوچی ته‌نهایه‌دا ته‌ماشامده‌کرد سه‌رمایه‌کی کوتوپر و له‌ ناکاو، له‌رزتیکی ناوه‌خت دایده‌گرتم، به‌لام که‌می‌ک دل‌نیاتر به‌ چاویکی ماندوو و پۆحیکی تا سه‌ر ئیسقان کوژاوه‌وه سه‌یری ئه‌و ناگره‌م ده‌کرد که‌ به‌ خیرایی پالی به‌ ئیمانداره‌کانه‌وه ده‌نا بۆ ده‌روه. ئیمانداره‌کان هه‌ندیکیان پیز دوا‌ی پیز کتیبیان ده‌هیتنایه‌ ده‌ری و له‌سه‌ر شوسته‌کانی ئه‌و شه‌قامه‌ که‌له‌که‌یانده‌کرد و ده‌یانسووتان، بۆ یه‌که‌مجار من هه‌ستمده‌کرد پیوستیم به‌ گه‌رمیه‌کی زۆره، ناگره‌کش به‌و شه‌وقه‌ سه‌یر و ئه‌فسانه‌بیه‌ی خۆی بانگیده‌کردم. هیدی هیدی دونیا پوناکده‌بووه‌وه، هیدی هیدی ئه‌و بارانه‌ بیتوچانه‌ی شه‌و راده‌وه‌ستا، من هه‌لده‌ستم و به‌ زه‌رده‌خنه‌یه‌کی سه‌یره‌وه له‌و ناگره‌ نزیکده‌بوومه‌وه، هه‌لده‌ستم و له‌ به‌رده‌م ئه‌و مه‌شخه‌لانه سه‌یره‌دا ده‌وه‌ستم، ئه‌و هه‌لمه سه‌نگینه‌ی که‌

له جله کانم هه‌لده‌ستا منی ده‌کرده پارچه‌یه‌ک غوباری چر، به‌لام من ده‌ستم خستبووه بنه‌نگلمه‌وه و سه‌یری سووتانی کتیبه‌کانم ده‌کرد که ناگر و شه‌مالی ده‌مه‌ویه‌یان پیکه‌وه یاری بیده‌کردن، خودایه ... ئەوان کتیبه‌کانیان ده‌هینا و تورپانده‌دایه سه‌ر ئەو ناگره، من له‌و کلپانه پاده‌مام و په‌پوله‌ی چکولانه‌م ده‌بینی له‌ ناو ناگره‌که‌دا ده‌سووتیت، کتیبه‌کانیان فریده‌دا و له‌ نیو په‌په‌کاندا په‌پوله‌م ده‌بینی هه‌لده‌وه‌ریت و ده‌که‌ویته ناو ئەو ناگره و ده‌بیته توژ... په‌پوله‌ی ژۆر، په‌پوله‌ی گه‌وره گه‌وره که له‌ نیو کتیبه‌کاندا ده‌هاتنه‌ده‌ری و وه‌کو بیان‌ه‌ویت بفرن که‌میک به‌زده‌بوونه‌وه و خیرا کلپه‌کان ده‌یانخواردن. له‌ ساتیکدا هه‌ستمده‌کرد ئەو به‌یانیه له‌ بری خۆله‌میش، گه‌ردی ئەو په‌پوله سووتاوانه به‌ با ده‌کات... هه‌ستمده‌کرد که په‌پوله‌کان دین و به‌ سووتاوی له‌سه‌ر سیمام ده‌نیشنه‌وه، به‌گه‌روه له‌سه‌ر سه‌رم ده‌وه‌ستن و خۆیانده‌دن به‌ سینه‌مدا، منیش تا ده‌هات زیاتر چاوم له‌و بلێسه گه‌ورانه ده‌پری و زه‌رده‌خه‌نم ده‌گرت... ئاوورمه‌دایه‌وه و ئەو سیبه‌ره خامۆشه‌ی به‌یانی نه‌بیت که له‌ پشتمه‌وه به‌ هیمنی ده‌کشا، هیچی دیکه‌م نه‌ده‌بینی، به‌لام له‌ ژووره‌وه، نزیک له‌ کلپه‌ی ترسناکی ئەو ناگره، باوکم و پورم هه‌ردووکیان به‌ترسه‌وه ده‌هاتن و سه‌یری ئەو زه‌رده‌خه‌نه و پیکه‌نینه له‌ناکاوه‌ی منیان ده‌کرد، ده‌مبینی به‌ جوته هیدی هیدی به‌ده‌وری ناگره‌که‌دا پیچده‌که‌نه‌وه و به‌ ترسه‌وه له‌و زه‌رده‌خه‌نه‌یه پاده‌مینن که له‌ ناو هه‌لم و دوکه‌ل و بارانی ئەو به‌یانیه‌وه سات له‌ دوا‌ی سات به‌ شیوه‌یه‌کی سه‌یر، به‌ شیوه‌یه‌ک که چیدی له‌ ژۆر ده‌سه‌لاتی مندا نه‌بوو، له‌سه‌ر سیمام گه‌وره‌تر و گه‌وره‌تر ده‌بوو، زه‌رده‌خه‌نه‌یه‌ک تاماوه‌یه‌کی درێژ له‌گه‌لمدا ده‌بیت و ته‌نها دوا‌ی سه‌ره‌تی سووتانیکی دیکه جیمده‌هیلیت.

ئەستەمبوو دوای پووداوهکانی ئەو شەو، ژیاى هێمنى و لەسەرەخۆى جاران دەستپێکەمەوه، هەر ئەو شەو، دوای ئەوێ باوکم ئەو زەردەخەنەى لەسەرلێووم بینی، ئەو زەردەخەنەى تیکەل بە هەلم، ناگر، باران و تەنهایى ئەو بەیانییە بووبوو بە پورمى گووت: «ئەو کچە ببە بۆ خۆت... لەگەل کچەکانى خۆتدا گەرەبیکە و فێرى هەموو ئەو شتانەى بکە کە دەبێت ژنیکى باش بیزانیت». ئیستا دەبێت بلیتم، من ئەو کاتیش دەمزانی کە تازە گەلێ درەنگە، چونکە چیتەر جورنەتیکى منداڵانەم تیا دروستبووبوو، ئیدى دەمتوانى کەمیک تەماشابکەم و زەردەخەنەبگرم... بە تورپى سەیری تاریكى و زۆلمەت، ناگر و پوناكى بکەم و زەردەخەنەبگرم... سەیری دلپەقى، ترس و تیکچوونەکان بکەم و زەردەخەنەبگرم، بەلام درەنگ تیکەیشتم کە ئەو بزە بچوک و نەینى و مانادارە تا چ ئەندازەیک دەتوانیت پیاوان و یاساکان و ئارامى دنیا تیکبەت و سیستمى ژيان و حکمەتەکانى برینداریکات.

«بیبە بۆ خۆت»... دەمزانی ئەو وشەى چى دەگەیهنیت... دەمزانی ئیدى دەبێت چى بکەم و دەگەومە چ دۇنیاىکەوه. هەر ئەو بەیانییە کە لە ناگرە کە دووریاخستەوه، کەم تا زۆر شیوێ ئەو ژيانە تازەبەم لەبەرچاوبوو... پورم و مەملەکەتى دەفە سامناکەکان... شانشینى زیکرە بیکۆتاییەکان... نوقمبوون لە بۆنى هەتاھەتایی بوگردهکاندا، مەسەلەکە

ته‌ها ده‌نگی ده‌فه‌کان و بیټو شېبون و حال له خۆهینانی ناو زیکره‌کان نه‌بوو، به‌لکو نه‌و ترسه سه‌یره‌ش بوو له نیگا‌کانی نه‌و ژنه که به جه‌سته ئافره‌تیکی نیمچه که‌ته و به‌سه‌ر مه‌خلوقیکی چکۆلانه‌بوو. هه‌رگیز باریکی ده‌موچاوی له‌گه‌ل نه‌و له‌شولاره‌ گه‌وره و ترسناکه‌یدا نه‌ده‌گونجا، گه‌وره‌یی و بیټه‌حمی چاوه‌کانیشی له‌گه‌ل لاغریی ده‌موچاویدا ته‌با نه‌ده‌هاته‌وه نه‌مه جگه له‌وه‌ی که هه‌میشه ترسیکی گه‌وره‌م له‌و ددانه سه‌ده‌فییه وردانه‌ی هه‌بوو که لچیکی ئیجگار باریک دایده‌پۆشین. له‌وه‌وه‌ر یادم نییه که من و په‌روانه زۆر قسه‌مان له‌گه‌ل‌دا کردییت، نه‌و به‌رده‌وام به‌و چاوه‌عاجباتی و له‌چکه سپی و ته‌زییحه درێژه‌یه‌وه ده‌یترساندین. نه‌و به‌چیرۆکی دل‌دارییه بیټشوماره‌کانی په‌روانه‌ی ده‌زانی، ناگاداریش بوو په‌روانه چه‌نده بیټاک ته‌ماشایده‌کات، من له منداڵییه‌کی زووه‌وه نه‌و شه‌پی بوغزاندنه سه‌یره‌ی نیوان په‌روانه و نه‌و ئافره‌ته‌م ده‌بینی... که نه‌و ده‌هات، په‌روانه بی‌حیسه‌تترین جلی خۆی له‌به‌رده‌کرد، وه‌کو خراپترین ئافره‌ت مکیا‌جیده‌کرد، به‌غوروترین شیوه سه‌ری به‌رزه‌کرده‌وه و لێی ده‌روانی، به‌لام نه‌و خاتوونه سه‌بریکی بی‌وینه‌ی نیشانده‌دا و ئارامییه‌کی زیاتر له‌ توانای خۆی ده‌رده‌خست. په‌روانه ده‌یه‌ویست نه‌م ژنه له ژيانمان دوورکه‌وێته‌وه و تیکه‌لای زینده‌گیمان نه‌بییت، ناگاداریش بوو نه‌و ژنه چیتر ده‌ستی له‌وه شتووه، په‌روانه کیشبکاته دونیاکه‌ی خۆیه‌وه، له‌به‌ر نه‌وه ته‌ماحی گه‌وره‌ی له‌ من بوو، نه‌و له سه‌ره‌تاوه ده‌یویست من نه‌که‌ومه ناو دونیای په‌روانه‌وه... ده‌یویست من له زۆر سیټه‌ری گونا‌ه‌کانی په‌روانه‌دا گه‌وره‌نه‌بم. هه‌ر له سه‌ره‌تاوه شه‌پکی ژیره‌وانکی و نادیار له‌نیوان نه‌و ژنه و په‌روانه‌دا له‌سه‌ر من هه‌بوو، که نه‌و ده‌هات په‌روانه به‌ په‌لکیشی ده‌کردمه ژوره‌که‌ی خۆمان، ده‌رگا‌که‌ی له‌سه‌ر قفله‌کردم و ده‌یگوت: «لێره نه‌جولیییت، خه‌ندان... تو نازانیت نه‌م ژنه چه‌نده ترسناکه... نازانیت». من ده‌مزانی نه‌و ژنه چۆن

ته ماشامدهكات، دهمزانی چ هیژتکی نه فسانهیی به کارده هینتیت تا من وهکو په روانه دهر نه چم، چ هیژتکی له بننه هاتوو ده خاته گه پر تا من به ره و نه و جوړه زینده گییه ی خوئی پاکیشیت، نیستاش دوی نه و شوی باران و ناگره من له به رده ستیدا بووم... ژور به ناسانی له به رده ستیدا بووم.

پوژانی داهاتوو له تنها خوشییه کی ژیانم که قوتا بخانه یه مه حرومده کریم، به لام نه و هیوایه ی که په روانه له باز نه ی نه و نابلقه یه دهر یاز بو بیت خوشییه کی سه یرم تیا دروستده کات، پورم له وه دلنیا یه که منیش مه مخلوقیکم له جنسی نه و خوشکه نه فرهت لیکراوهم. به لام وهک سه ره تا هیچ نالیت، به لکو لیده گه پیت نه و پرسته یه ی «باوک» زیاتر و زیاتر له ژیانمدا بزرنگیته وه و له ماناکانی تیگم «بیبه ن بؤ خوتان». شته کان وا پوویندا که له هه مان به یانی و به هه مان نه و کراسه په شه وه، منیان برد بؤ مائی پورم. من له وه ویه ر چنه د جارکی که م نه و مالم بینیبوو، به لام نه مړو له دوی نه و دوو شه ترسناکه ی پیشوو، ده متوانی دنیا به شیوه یه کی تازه ببینم، ده متوانی به دوو چاوی دیکه وه له و زولمهت و ناگر و بارانه ی به ربه یان پروانم، بویه هه ر که چاوم به دیمه نی نه و ژوره تاریک و داخراوانه که وت، که چاوم به و ده ف، شمشیر، ته زبیح و پرچه برپاوانه که وت که به شیوه یه کی سه یر له هه موو جیگایه کدا هه لواسرابوون، ترسیکی کوشنده دایگرتم. ماله که له شه به قینکی چکلانه وه نه بیت که ده که وت نه یوان په نجه ره ی یه کی که له ژوره کان و دیواری پشته وه ی خانوه که وه له هیچ جیگایه کی تره وه خوئی تینه ده که وت. له پشته وه به سه ر کولانیکسی به ره موت و غه مگیندا ده پروانی که خوئیکی زه ردی وه کو خوئی بیابان دایپوشیبوو، مزگه وتیکی چکلانه ش له ناوه پاستی ماله کاندای بوو، له پشتی شه وه ده چوو ه سه ر کیتلگه یه کی خالی، به لام پر له پاشماوه ی ماشینی کون و

ئاسنى ژەنگگرتوو. لە يەكەم پۆژهووە هەستمکرد ئەو چاوانەى دەوروپەرم نىگايەكى تيا نىيە كەمى دۆستانە سەيرمبكات. پور كە هەشت كچى هەبوو و لە ژيانىشيدا نۆرینه يەكى نەخستبوووە، بێوێژنىكى توندوتیژ بوو، ئەو دەسەلاتە گەورەيشى كە لە ناو ژنە سۆفیه كانى شاردا هەببوو، شەوقىكى تەلیسمایى لە ناو كچە شەرمەن و ترسنۆكەكاندا بۆ دروستكردبوو، ئەو كچانەى هەر هەشتیان شەوان جیگاكانى خۆیان تەپدەكرد و هەندىكیان لال بوون و هیچیان جگە لە هەندى وانەى مژگەوت نەبیت، سەردانى جیگايەكى ترى ئەم دونیا گەورەیهیان نەكردبوو، هەموو لە زۆلمەتى ئەو خانوودا لەدايكبووبوون و لەويادا گەورە بووبوون و دەشیانویست لەويادا بمرن.

«پەروانە» بەر لە من يەكجار ئەم جیهانەى تاقىكردبوووە... هەر ئەو ماوێ كورت و دۆزەخییەش ئەو پەيوەندییە سەیر و تاریكەى لەنێوان ئەو و پورمدا دروستكردبوو، ئەو كات «پەروانە» دواى ئاشكرابوونى يەكێ لە دلدارییەكانى نۆردرابوو تا لە مەملەكەتى پوردا و لە ناو كیزە خواناسەكانیدا ببیتووە بە مۆفقیكى ئاسایى. بەلام پور دوودل لەو پۆجە سەرکەشەى پەروانە، دوودل لەو خەونە سەیرانەى پەروانە لە خەيالى كچەكانیدا چاندبووى، بە باوكمى گووتبوو: «شەیتانىك لە قوولایی پۆجى ئەم كچەدایە، بە هیچ دەرویش و وەلى و پێغەمبەرىك دەستەمۆ ناكړیت». من درەنگ زانیم شەیتان لە وشەكانى ئەودا و لە تیگەیشتنى ئەودا مانایەكى مەجازى نىيە، بەلكو تەواو مەبەستى لە شەیتانە، مەبەستى لە خودى شەیتان خۆیەتى بە هەمان ئەو شیۆهەى كە لە بەهەشت دەركراوێ. پورم لەو باوێ پەدا بوو كە من ماوێهەكى زۆر درێژ لەگەڵ شەیتاندا ژیاوم، ئەو شەوێش كە هەلەاتنى پەروانە ئاشكرابوو كە هەموو دەفبەدەستەكانى هاوړی و هەموو خەلیفەكانى شارى ئاگاداركردووە، هەر بەو زمانە قسەيكردبوو كە شەیتان لە هەموو

پیوه‌ند و زنجیره‌کانی خۆی به‌ره‌لأبووه و ده‌بیت بگیریتته‌وه. «گرتنه‌وهی شه‌یتان» له‌و شه‌وه‌وه بو‌بووه خولای گه‌وره‌ی ئه‌و، توانایه‌کی گه‌وره‌شی هه‌بوو که مه‌لاکان، خلیفه‌کان و ده‌رویشه‌کان بانگبگاته‌ ناو ئه‌و ماراسۆنه سه‌یره‌وه بو‌ گرتنه‌وه‌ی شه‌یتان... به‌بیتته‌وه‌ی به‌خۆمان بزاین، ئیمه‌ش سالانگی درێژ که‌وتینه‌ ناو بازنه‌ی گه‌مه‌که‌یه‌وه. من به‌ حوکمی ئه‌وه‌ی عومریکی درێژ له‌ ته‌نیشت شه‌یتانه‌وه هه‌ستابووم و دانیشتبووم، ده‌بایه زیاتر له‌ هه‌رکه‌سیکی دی نرخ‌ی ئه‌و وه‌دووکه‌وتنه‌ بی‌وچانه‌ی شه‌یتان بده‌م، به‌تایبه‌تی من وه‌کو په‌روانه‌ جه‌سته‌یه‌کی سه‌رکه‌ش و غورۆیکی کچانه و پۆحیکی یاخیم نه‌بوو ده‌لیمبیت بو‌ ده‌ره‌وه‌ی ئه‌م دونیایه. من له‌ شه‌وی یه‌که‌مه‌وه که‌ جیهانی ئه‌و پیریژن و کچ و ژنه‌ سه‌یرانه‌م بینی که‌ به‌ کۆمه‌ل ده‌هاتنه‌ ئه‌و ماله‌، هه‌ستم به‌ گه‌وره‌یی ئه‌و بازنه‌یه‌ کرد که‌ چوارده‌وری منی له‌ هه‌موولایه‌که‌وه ته‌نیوه، بپارمدا ملکه‌چی ئه‌و گه‌مه‌یه‌ بم. به‌ هه‌رحال من پێگایه‌کی ترم نه‌بوو پیایدا ده‌ریازیم. له‌ یه‌که‌م شه‌ودا پورم چهند سه‌عاتن قسه‌ی له‌گه‌لدا کردم، باسی گه‌وره‌یی ئه‌و گوناوه‌ی په‌روانه‌ی کرد، باسی ئه‌و ژنه‌ ئیماندارانه‌ی کرد که‌ له‌م شاره‌دا پارێزگاری ئیمان ده‌که‌ن، باسی ئاهه‌نگه‌ ئاینییه‌کان و خه‌تم و زیکر و فیسستیقای ئویژه‌ گه‌وره‌کانی هه‌ینی کرد که‌ پۆحه‌کان له‌یه‌کدی نزیکه‌که‌نه‌وه و پێکه‌وه گرتیانده‌ده‌ن. به‌ ده‌نگیکی هه‌یمن ده‌دوا، به‌لام ساردی و دل‌په‌قییه‌کی قوول له‌ نیگاکانیدا بوو، به‌ جوړیکی سه‌یر خۆی به‌هه‌ق ده‌زانی. دواچار گووتی: «هه‌موو موسلماننیک به‌رپرسیاره‌ له‌ هه‌مووان، من چهن‌دین ساله‌ به‌ده‌ست په‌روانه‌وه ده‌نالینم، من ده‌مه‌ویت پزگارتبکه‌م، من له‌به‌رده‌م خودادا لیتان به‌رپرسیارم، من به‌تایبه‌ت له‌به‌رده‌م خودادا له‌ تۆ به‌رپرسیارم.»... دواهه‌مین پسته‌ی به‌ جوړیکی هه‌ینه‌ توند و سه‌یر دووباره‌کرده‌وه که‌ ئیدی ئاشکرا‌بوو تا قیامه‌ت به‌دوامه‌وه ده‌بیت.

لەو شەویدا من بە خەندەیهکی نەینسی و داپۆشراو تەماشامدەکرد، لەو ساتەدا کە ئەو دەیگوت: «من لە تۆ بەرپرسیارم»، بزهیهکی تاریک دەموجاومی پوناکده کردهوه. ئەو قسەیدەکرد، بەلام دەزمانی خەیاڵی لای ئەو بزهیهی سەرلێومه، لەگەڵ ئەوەشدا هیچی نەدرکاند، وا خۆی دەرناخست ئەو خەندەیه سەرنجی پادەکیشتیت، بەلام دلنایابووم دەزانیت کە قەدەری پەيوەندی من و ئەو، پەيوەندی من و شتەکان، پەيوەندی من و خودا بەو بزهیهدا تێدەپەڕیت. بۆ پۆژی دوایی جلکێکی وەکو کێژەکانی خۆی لەبەرکردم و لەگەڵ دەستەیهک لە کچە مندالە دەفبەدەستەکاندا بردمی بۆ پرسەیهکی گەوره... ئەو لای ئەو شەرەفێک بوو بە ئاسانی بە کەسی نەدەبەخشی، چەندەها سال بوو نەیهیشتبوو کچەکانی خۆی پێبخەنە ناو جیهانی زیکر، خەتم، نوێژی هەینی و فیستیقالە ئاینیهکان، من زوو تێگەیشتم کە هۆی ئەو حالەتە دەگەرێتەوه بۆ زمانی لالی ئەو کچە ترسنۆکانە و بۆ ئەو بۆن میزە کوشندەیهی لییان دەهات، بەلام ئەو بۆ ئەو هی ئارەزووی کچەکان بمرێنیت دەیگوت: «بالاترین پلەهی ئیمان، عیبادهتی بەردەوامی خودا نییه، بەلکو دووره پەریزییه لە جیهان». لەگەڵ ئەوەشدا عەشقی ئەو بۆ ئەو جیهانە سەیرهی لە کچەکانی حەرامدەکرد، عەشقیکی کەم نەبوو... من لە یەکەم پۆژی زیکرهوه لەو پرسە گەورهیهدا هەستمکرد کە پەيوەندی ئەو بە دەنگی ئەو دەفە سەیرانەوه، خالی نییه لە شەهوت، بەلام شەهوتێک هەرگیز دان بە حەقیقەتی خۆیدا ناییت.

ئەو ژیاڵە کورتەیی من وەکو کچێکی دەفبەدەست، ژیاڵێکی سەیریوو. بریارمدا بوو هەموو ئەو شتانە جێبەجێبکەم کە ئەو پێم دەسپێریت. لەگەڵ هەموو ئەو ژنە دەفبەدەستانەدا دەچووینە پرسەکان، دەچووینە خەتمەکان، لەوێدا هەموو مەملەکەتە بەرینهکانی لاواندنەوه، لەخۆدان، خۆرپنینهوه و حال لەخۆهێنانم بینی. چەندەها شەو دەگەرپامهوه و

قربشکه‌ی ئه‌و ژنانه له گۆی‌مدا ده‌زرن‌گایه‌وه... وێنه‌ی ئه‌و مردووانه له خه‌یال‌مدا سه‌مایان‌ده‌کرد، به‌لام له‌گه‌ڵ هه‌موو ئه‌و خه‌مه‌ گه‌وره‌یه‌دا به‌رده‌وام ئه‌و زه‌رده‌خه‌نه‌یه له‌گه‌ڵ‌م‌دابوو، له‌ پیزی کچه‌ چکۆله ده‌قبه‌ده‌سته‌کان‌دا داده‌نیشتم و سه‌یری مه‌وجی ئه‌و ته‌عزیزکه‌رانهم ده‌کرد که وه‌کو شی‌ت له‌خۆیان‌ده‌دا و ئه‌و زه‌رده‌خه‌نه‌یه‌ش له‌سه‌ر لی‌وم بوو، سه‌یری ئه‌و شی‌وه‌نکه‌رانهم ده‌کرد و خه‌نده‌م ده‌هاتن، وایلیهات شه‌وان له‌خه‌ویش‌دا ئه‌و خه‌نده‌یه لی‌م جیانه‌ده‌بووه‌وه. به‌یانیان هه‌ڵده‌ستام و ئه‌و خه‌نده‌یه وازی لی‌ته‌ده‌هینام. پورم ده‌یزانی که هه‌تا ئه‌و زه‌رده‌خه‌نه‌یه‌ش بمی‌نیت، من پۆخ‌له‌به‌ریکی مه‌له‌که‌ته‌کانی په‌روانهم... ئه‌و به‌لام‌دا پاده‌بوورد و هیچی نه‌ده‌گوت به‌لام پۆژ دوا‌ی پۆژ پتر کیشیده‌کرده‌ ناو ئه‌و دنیا‌یه‌ی که تیا ده‌ژیا. له‌ کلاسه تاییه‌تییه‌کانی قورئان و ته‌فسیره‌وه بۆ ئه‌و وانه سه‌یرانه‌ی مه‌لایه‌کی نیمچه موزمه‌عیل له‌سه‌ر قیامه‌ت ده‌یگوته‌وه، له‌ویشه‌وه بۆ فی‌ربوونی نه‌ینیه‌کانی حه‌رام و حه‌لال، له‌ویوه بۆ مو‌عجیزه‌ی سو‌فیه‌کان و دواتر بۆ خویندنی سزا‌کانی عه‌شق و زینا. هه‌ندیک به‌یانی کچه‌کانی‌شی هه‌ڵده‌ستان و به‌ کۆمه‌ڵ ده‌چوینه ئه‌و مزگه‌وته سپیه که له‌ ناوه‌پاستی کۆلانه‌که‌دا بوو، ئه‌وه دوورترین جی‌گایه‌ک بوو کچه‌کان بتوانن پووی تی‌بکه‌ن، هه‌موویان جوانترین له‌چکی خۆیان ده‌به‌ست و به‌ بیده‌نگیه‌کی سه‌یره‌وه ئه‌و ماوه کورته‌یان له‌نیوان ده‌رگای ما‌ڵ و ده‌رگای مزگه‌وته‌که‌دا ده‌بهری. ئه‌و ماوه‌یه‌ش لای ئه‌وان، له‌ سه‌فه‌ریکی ئی‌جگار دریز و نه‌فسو‌ناوی گرنگ‌تریو. ئه‌و ماوه‌یه نه‌ من حه‌رفیکم له‌گه‌ڵ ئه‌و کچه شه‌رم و دل‌په‌قانه‌دا ده‌گۆریه‌وه و نه‌ ئه‌وان، هه‌ر‌وه‌خت بمو‌یستبایه قسه‌یان له‌گه‌ڵ بکه‌م، هه‌ر هه‌شتیان سه‌ریان ده‌نا به‌ سه‌ری یه‌کتره‌وه و ده‌که‌وتنه‌ پسکه‌پسک، ژۆر‌جار بی‌ته‌وه‌ی هیج بلیم، له‌ناکاو هه‌ر هه‌شتیان به‌رامبه‌رم داده‌نیشن و به‌ جۆریکی سه‌یر و بی‌زهمانه پیده‌که‌نین، منیش به‌و زه‌رده‌خه‌نه شه‌یتانییه‌وه ته‌ماشام‌ده‌کردن و هیچم نه‌ده‌گوت...

ژوړی خ‌وتنی من له‌گ‌ل ژوړی خ‌وتنی چوار کچه‌گ‌وره‌که‌یدا بوو که ده‌بیت بل‌یم نه‌مده‌توانی‌گ‌وره و بچوک له ناویاندا جیابکه‌مه‌وه، هم‌وویمان بال‌ایان به نه‌ندازه‌ی یه‌ک و قه‌واره و شیوه‌شیان وه‌کو یه‌ک بوو. هر چواریشیان شه‌وان موشه‌مایه‌کیان له‌س‌ر نوینه‌کانیان را‌ده‌خست تا به‌رده‌وام دوشه‌که‌کان ته‌پنه‌کن، پ‌یشیان سه‌یربوو من پ‌یوستیم به‌و موشه‌مایه نییه و میز نا‌که‌م به‌خ‌ومدا، به‌یانیانیش هر ه‌شتیان به‌پ‌یز به‌دیار نه‌و جوړنه چ‌ک‌وله‌یه‌ی ح‌مامه‌که‌وه ده‌وه‌ستان تا جلکه‌کانی ژیره‌وه‌یان بش‌ون.

نه‌وان هم‌میشه شه‌وان زوو ده‌خ‌وتن، ژیان لای نه‌وان له ه‌شتی نیاوړه‌دا ته‌واوده‌بوو، منیش ب‌و نه‌وه‌ی ماوه‌یه‌کی زوړتر له‌گ‌ل خ‌ومدا ب‌ژیم و بیریکه‌مه‌وه، هر زوو له چاوه‌کانی پور ه‌ل‌ده‌هاتم و ده‌چوومه ژیر جیگا. شه‌و ته‌نیا کاتیک بوو بتوانم بیریکه‌مه‌وه. من ه‌رده‌م نه‌و شه‌وانه بیرم له چاره‌نوسی پ‌روانه ده‌کرده‌وه، ده‌مزانی که ماوه و ده‌ژی، نه‌و شه‌وانه زوړ بیرم له مند‌الیمان ده‌کرده‌وه، بیرم له قاقا‌کانی ده‌کرده‌وه له ناو کچه شوخه‌کانی هاوړپ‌یدا، بیرم له‌و بیده‌نگی و غمه‌ کوتوپ‌ر و سه‌یرانه ده‌کرده‌وه که دایده‌گرت، ه‌ستیش‌مده‌کرد تا زیاتر بیه‌نمه پ‌یش چاوی خ‌وم زیاتر نه‌و په‌یمان ده‌هینمه‌دی که گووتبووم: «هر‌گیز له‌یادتنا‌که‌م». هر له‌و شه‌و سه‌یرانه‌شدا من نه‌ینی‌گ‌وره‌ی نه‌و مال‌م د‌وزییه‌وه، نه‌ینی‌ک که نه‌ده‌بایه بمران‌بایه. من له شه‌وی یه‌که‌مه‌وه فی‌ریو‌بووم که ه‌ستم و له‌سه‌رنوکی پ‌یکانم ب‌ړوم و که‌س ه‌ستم پ‌ینه‌کات... له‌و شه‌وه در‌یزانه‌دا من تارمایی نه‌و پ‌یاوانم بینی که پورم له‌و ژوړه ترسناکه‌ی پشته‌وه‌دا ده‌یشاردنه‌وه. یه‌که‌مین پ‌یاو له شه‌ویکی باران‌وی نه‌نگوسته‌چاودا هات، له‌گ‌ل دوو ژنی دیکه‌دا بوو که نه‌مزانی ک‌ین، پورم ده‌رگای نه‌و تاکه ژوړه‌ی پشته‌وه‌ی ب‌و کرده‌وه و له‌ویادا ح‌شاریدا. من له چ‌رپه‌چ‌رپی پورم و نه‌و ژنانه وا تینگه‌یشتم

که نه و پياوه ژنه که ی خوی سهرېړپوه و له ترسی تۆله پېویستی به حشارگه یه که هیه... شهوانی دواتر ناگادارېووم که نه و دېروات و پياوانی دیکه دین. نه و خوی به دهستی خوی خواردن و ناوی بۆ دهبردن و به پوژیش که س دهرگاگانی نه ده کرده وه. من له چاوانی نه و هشت کچه دا ده مخوینده وه که هه موویان به حکایه تی نه و پياوه غه ریپانه ده زانن که له م ماله دا ده خه ون. ژور شه و، کاتن له و ژوره خنکاوه ده هاتنه دهری و له حه وشه که دا که میک هه وایان هه لده مژی، من نه وه که تنها هه ستم پیده کردن، به لکو له دووره وه بونی جه سته یانم ده کرد، له دووره وه بونی نه و خه و و عاره قه یانم ده کرد. ئیدی به رده وام یه که له دوی یه که نه و پياوه شه ونشینه سه یرانه دهرده که وتن و چند شه ویک له ویدا ده مانه وه و پاشماوه یه که ده پویشتن و ئیدی سه روشوینیان نه ده ما. هه ندیکیان ژنه کانی خویان کوشتبوو، هه ندیکیان خوشکه کانی خویان سه رېړپوو، که سانیکیان تیزابیان کردبوو به کچانی قوتابخانه دا، یاخود فتوایه کی مه لاگانیان له کوشتنی زه ندیقیک یان زیناکه ریگدا جیبه جیگرددبوو. هر هه فته یه و یه کیک دهرده که وت. هرکات هه ستم به ونبوون و پویشتنی یه کیک ده کرد دلنیا بووم قافلکه که بیگوتاییه و یه کیکی دیش له بری نه و ده گات... شهوان گویمده نا به دهرگاگانه وه و گویم لیبوو، له گه ل نه و ژن و کچه له چکپوشانه ی تردا له ناو ده ف، موفه پک و پرچی خه لیفه مردووه کاندایان له کوشتنی کیژکی زیناکه ریان کورپکی خراپه کار ده کرد، باسیان له سوتانی مالی یه کیک ده کرد، که بۆته کولانه ی به دکاری. له و شه وه دریزانه دا هه ستمکرد ورده ورده نه و هوا پزیو و نه گوژادراوه ی نه م مال و مزگه وت و پرسانه ده مخنکیتن، بونی نه و ژنه ده فبه ده سقانه تووشی گیژی و گه مژه بیه کی گه ورده ده کن. نه و چند مانگه دریزه ش دوور له هر هه والیکی په روانه ئیجگار په ریشانبووم. له گه ل ده فزه نه کاندایان ده چوومه پرسه کان،

پاش ماويهك ههستمكرد هیدی هیدی منیش وهكو ئهوانی دیکه ئه وه لچوون و ترسهی ناو ناخم لهو دهفانهدا خالیدهکه مهوه، لهزه تیکی گوره شم لهو گه مه کردنه دا دهبینی به دهفهکان. له پشت دهفهکان و له دووره وه هاو پیکانی قوتابخانه م دهبینی، به لام نه یانده ناسیمه وه. ده مزانی به جوریکی کوشنده لهو دونیا به دوورکه وتومه ته وه. له گه ل ئه وه شدا هیچ یه کئ لهو خاتوون و کچه ده فبه ده ستانه ی تر که شیتانه ده فه کان یان لیده دا و یاریان به پرچیان ده کرد، قسه یان له گه ل نه ده کردم... ده مزانی به هوی ئه و زرده خه نه یه ی سه رسیمامه وه، وه کو شه ریکی هه تاهه تایی شه یان سه یرمه ده کن. پوژیکیان یه کئ لهو کچانه پینیگوتم: «تا که ی ده بیته شه ی تانیکی گلوی وه ک تو له ناوماندا بیته». منیش پوژ دوا ی پوژ پتر ههستم به و شه ی تانه ده کرد له پوچمدا گوره ده بیته، پتر بونی ئه و پیاوانه له تاریکی دا پایده کیشام، بونی ئه و پیاوه غه رببانه ی بو هه لمزینی هه وایه ک له شه وان و مانگه شه و و په شه بادا ده هاتنه ده ری، من له و شه وه گه رمانه ی ئه و هاوینه دا، له تاریکیه که دا گویم له هه ناسه یان ده گرت، خیزه ی سینگیان وه کو جانه وه ریکی بریندار ئه و حه وشه یه ی پرده کرد، به لام مال به نه ندازه یه ک تاریکبوو چاو چاوی نه ده بینی. من له و شه وه زه نگه دا هه لده ستام و ده مزانی ئه و کیژانه ی تریش له ژیر جیگاکانیانه وه به خه به رن و بیر له هه ناسه ی ئه و پیاوه غه رببانه ده که نه وه که شه و له و حه وشه چکولانه یه دا، خو یانده دا به سه ر ئه و دیواره دا و چاویان ده بریه ئه و زو لمه ته هه تاهه تاییه ی گه ردون، ده مزانی هه موو به خه به رن و خو یان له جیگاکاندا قایم کرده و گوئ له و هه ناسانه ده گرن که هه وای پزیوی مالیان ده هینایه جوش. ئاره زویه کی شه ی تانی منی هه لده گرت و هه لده ستام، زوچار له شه وان مانگه شه ودا له درزی په رده کانه وه تارماییه که یانم ده بینی که سه یری ئه و ده شتاییه گه وره یه یان ده کرد، جگه ره یان ده کیشا، غه میکی قوول و تاریکیان ده دایه به ر ئه و

بای زولمه‌ته. پیشتر سه‌ده‌ها جار بیرم لیکردبووه‌وه که ئیستا ده‌توانم برۆم، ده‌توانم ده‌فه‌که‌م فریبدەم و بلایم: «ها تو، ژنه به شه‌رفه‌که، نه‌گر ده‌ست له یه‌خەم به‌رنه‌ده‌یت، به‌چه‌هەنم، ئابروته‌به‌م. ده‌ست له یه‌خەم به‌رنه‌ده‌ی چیرۆکی ئه‌و پیاوانه ئاشکراده‌که‌م که له‌و ژوره‌دا ده‌یانشاریته‌وه، چیرۆکی ئه‌و غه‌ریبانه ده‌گێڕمه‌وه که دالده‌یان ده‌ده‌یت». به‌لام له‌ قوولایی پۆحمدا شتی‌ک پێگای لێده‌گرتم، که بیگومان هه‌ر هه‌مان ئه‌و شه‌یتانه بوو که هه‌ستمه‌کرد له‌ شه‌مدا هه‌لده‌ستیته سه‌رپێ. دوا‌ی چه‌نده‌ها شه‌وی بیخه‌وی، شه‌ویکیان ئه‌و هات، ئه‌و پیاوه‌ی بۆنی پێخانه‌ی لێده‌هات. له‌ هه‌مان زولمه‌ت و هه‌مان بێده‌نگی و هه‌مان نه‌ینییه‌وه پێچرابوو، به‌لام ته‌نها تیپه‌پینی به‌ ژوره‌کاندا مالی پرکرد له‌و بۆن پێخانه‌یه. ئه‌ویش وه‌کو پیاوه‌کانی تر ته‌نها شه‌وان که زولمه‌ت ده‌گاته په‌شترین و چپترین پله‌ی خۆی بۆی هه‌بوو بێته‌ده‌ری. به‌لام له‌ شه‌وی یه‌که‌مه‌وه هه‌ستمکرد که پیاویکی بزێوتر و پامنه‌کراوتره، ئه‌و کێ بوو، چی بوو، ناوی چی بوو، په‌نگی له‌ چی ده‌چوو؟... نازانم. هینده هه‌یه پیاویک بوو له‌ زولمه‌ت، پارچه‌یه‌ک تاریکی بوو و ده‌جولایه‌وه، به‌شیک بوو له‌ خودی ئه‌و شه‌وه‌زەنگه ترسناکه، جیا‌ده‌بووه‌وه و ده‌ستی له‌ شته‌کان ئه‌دا و ده‌گه‌رایه‌وه بۆ ناو زولمه‌ت. یه‌که‌م پیاو بوو بیبینم جوړنه‌تبکات بێته‌ ناو تاریکی ئه‌و ماله، بێت له‌ هه‌مان ئه‌و مه‌رکانه‌یه ئاو بخواته‌وه که له‌ هۆلی کێژه خه‌وتوه‌وه‌کاندا بوو، بێت ده‌ست بکێشیت و ده‌ست له‌ ده‌فانه‌ بدات که به‌ دیواره‌کانه‌وه بوو، به‌و پێپیلکه چکۆلانه‌یه‌دا سه‌رکه‌وێت و له‌ هه‌وره‌بانه‌که‌وه سه‌یری مانگ بکات، سه‌ری سندوقی به‌فره‌که هه‌لبداته‌وه و کۆ به‌فر بخاته ده‌میه‌وه و خۆی فیتنکبکاته‌وه. ژۆر شه‌و به‌ئارامی ده‌هات و به‌ناو ئه‌و جیگایانه‌دا تێده‌په‌ری که یه‌ک له‌ ته‌نیشته یه‌که‌وه له‌سه‌ر زه‌ویه‌که پامانخستبوون. له‌سه‌ر سه‌رمان ده‌وه‌ستا، له‌و زولمه‌ته قوولده‌ ماوه‌یه‌کی ژۆر لێمان

پاده ما و هیډی هیډی دورده که وتوه . هندی شه ویش گویم لیوو به ناو ماله که دا ده مات و ده چوو، ناهمی زور قوولی هه لده کیتشا . له یه کیک له و شه وانه دابوو، له ناو زولمه تدا وه ستام و چاوه پروانم کرد . ئه و شه وه دونیا به ئه اندازه یه ک تاریک بوو تا نه گه یشته نزیکم هه ستم پینه کرد . پیده چوو خوی سووسه ی شتیکی کرد بیت، به رله وه ی بگاته به رده مم به چند هه نگاو یک وه ستا، گویم لیوو دلی خیراتر لیتی ده دا، هه ناسه کانی خیراتر و قورستر ده بوون . منیش له و تاریکیه دا زه رده خه نم بو ئه و مه خلوقه ره شه ده گرت، زه رده خه نه یه ک که دلنیا بووم ده ببینیت . بینیم هه نگاو به هه نگاو لیم نزیکه بیته وه، به لام دوا ی هه موو هه نگاو یک ماوه یه ک ده وه ستا، دوا جار گه یشته به رده مم . به ده ستیک که بونی ریخانه ی لیده مات نامیزی پیا کردم، ئه وه یه که مین به رکه وتنی من بوو له گه ل پیاو یکدا ... چپاندی به گویمدا: «تو له کویت» . نه مزانی به کیم تیده گات، نه مزانی له گه ل منیتی یان له گه ل نافرته تیکی خه یالی ناو خه ون و ناره زوه کانیتی . ده مزانی ئه و تاریکیه هینده چره که نامبینیت، ده مزانی گه ر له م ماله ش چوو ده ری نازانیت له گه ل کیدا خه وتوه . به لام یه ک له سه ری که ده یگوت و ده یگوتوه: «تو له کویت ... له کوئی؟»، به چپه کانی، به بونی، به هه ناسه کانی زوری بو ده هینام، تا له ناستیکدا ته واو هه موو شته کان هه ره سیان هینا و ته واو که وتمه نامیزی . من له و تاریکیه ئه به دیه ی مالد له ناو ده فه کاند و له ژیر پرچی ئه و خه لیفه مردوانه دا کوتاییم به ژیانیک ده هینا و ده چومه ژیانیکی تر .

نه مزانی ئه و شه وه له خویدا چه نده دریزه، به لام بو من به به رته قای هه موو عومرم بوو . ئه و پیاوه کئی بوو؟ له کئی ده چوو؟ ... نازانم . هینده ده زانم به شیک بوو له پهنگی رهش و بیسنووری شه و . به شیک بوو له خودی زولمه ت، جگه له تاریکی پهنگی تری نه بوو، جگه له بونی ئه و ریخانه په شانیه که دیار بوو هه مان شیوه له زولمه تدا گه وره بوون

بؤنى ترى لینه دهات، جگه له و سروه کز و ترسناکه ی شه و کزه یه کی دی له له شی هه لینه دهستا، به لام پیاویکی راسته قینه بوو، له گه ل خۆیدا هه موو ئه و جیهانه ی ده جولاند که دیار بوو به چهنده ها پته ی نهینی پیوه ی به ستراره ته وه . هه ستمده کرد له گه ل جولانه وه ی جهسته یدا هه موو دنیا له پشت خۆیه وه ده جولئینی ... دیواره کان ... هه وا ... نه ستیره کان ... ئه و شاره خه و تووانه ی دور ... مناره کان ... حوچره کان ... مزگه و ته کان ... چیاکان ... ده ریا ... مه له کوت . دواچاریش بهر له وه ی ئه و جیهانه ی که وه کو بییشه که یه کی ره ش ده له ریه وه نارامبیته وه، سه ری نا به و دیواره وه و هه ناسه یه کی قوولی هه لکیشا، هه ناسه یه کی پیده چوو له تاریکترین جیگای ناو پۆحی ئه و مه مخلوقه وه بیته ده ری که ئیستا بیده نگ دهستی خستبووه سه ر دیواره که و به نارامی تیکه ل به و تاریکیه ره ها و بیسنوره ی شه و ده بووه وه .

من نه مزانی که ی گه راومه ته وه ناو جیگا که م و که ی خه و تووم ... به لام به یانی که هه ستام بۆرچانه یه کی سه یرم لیده هات . نه مه زانی ئایا پور به به سه رهاته کانی شه و ده زانیت یا خود نه ؟ به لام به شیوه یه کی سه یر ته ماشایده کردم، کیزه کانیشی یه ک له دوا ی یه ک له هه مامه که دههاتنه ده ری و جله کانی ژیره وه یان ده گووشی و ده یانته کاند و به ته نافه که دا هه لیانده واسی و به رده و امیش به و چاوه پر له گومان، کینه و هه سودیه وه سه یریانده کردم . من بیته وه ی هیه بکه م خۆم به و ده فه چکولانه یه وه سه رقاکردبوو که پلپله کانی، وه کو زهنگه کانی قاپی دۆزه ده زپینگان و ده له رزین . تا زیاتر سه یریان بکردبامایه، زیاتر بؤنی پچانه م لیده هات . پورم له هه یوانه که دا گهنمی هه لده خست و کشه ی له و پاساریانه ده کرد که له گه نمه که یان ده خوارد، به لام به رده وام به و چاوه بیتره حمانه سه یری ئه و گه مه یه ی منی ده کرد به ده فه که و هیه چی نه ده گووت . له ناکاوشته کان بؤنی بیده نگیه کی ترسناکیان ده گرت، منیش

بەو خەندەییەو هەڵدەستام، دەفەکەم هەڵدەواسییەو و لەچکەکەم لە گەردنمدا شلەکردووە و تالە قژەکانم لە ژێرەو دەردەهێنا و دەمگوت: «گەرە، ئەم بەیانییە ئیجگار گەرە». ئەو یەکەمجار بوو لە بەیانینی ئەو مالهەدا دەنگ بەرزیکەمەو و شتیکی بۆی، هەستەدەکرد نامیزی ئەو پیاو جۆرئەتیکێ گەرەو پێبەخشیووم، پرچی خەلیفەکانم دەگرت و دەمگوت: «خوایە چەندە گەرە... نا، ئەم گەرەمە لە کوێو دیت، تۆ لە کوێو دیت ئەو گەرە، تۆ لە کوێو دیت؟». دەستەکانی ئەو پیاو پالیان پێو دەنام بەرەو جیگایەکی فینکتر برۆم. پور کەشی لە پاساریبەکان دەکرد و عاجباتی لەقسەکانم دەهات، بە کچە پورەکانم دەگوت: «بۆ ئەو جە زستانە ئەستورانە لە بەردەکن... ئیستا هاوینە؟» کەوام دەگوت شتیکی بە خێرا لە هەوا، لە ئاسمان و لە پۆحمدا دەجولایەو، دەمزانی ئەو سەرەتای پەشەبایەکی گەرە، من زیاتر خەندەم دەگرت و زیاتر بە کچە پورەکانم دەگوت: «بۆ لە هاویندا دەبیت جلی زستانە لە بەریکن...؟ جلی هاوین هەمیشە تەنکترە... جلی زستان پیاو دەخنکێتی، ئێو جلی هاوینەتان هەیه؟...». لەگەڵ هەموو پستەبەکیشدا ئیقاعی جولانەوێ هەوا و ئاسمان دەگۆردا. باکە یەکەمجار پەرەیی ئەو قورئانە جۆرا و جۆرانەیی هەڵدەدایەو کە بە شێوێکی ئەندازەیی سەیر لەسەر دەیهەا پەفەیی جیاواز دائرابوون، تا زیاتر قسەمدەکرد زیاتر گوێم لە دەنگی هەڵدەدایەو پەپەکان دەبوو. ئەوان هەموو سەراسیمە وەستابوون و گوێیان دەگرت، لە یەک کاتدا بایەک دەهات و هەموو قورئانەکانی پێکەو هەڵدەدایەو، هەموو پێپەیی دەفەکانی دەلەراندەو، یاری بە هەموو پرچەکان دەکرد، پەپۆی موفپەکانی دەخستە شەکاندەو. من ئاوپەدەدایەو ئەو بایە قایمتر دەبوو، ئیدی بە لێشاو ئەو گەنمە هەلخراوەی دەهێنا و دەیدا بە دەموچاوماندا، پەرداخە موبارەکەکانی دەخستە خوارەو، کچە پورەکانی دەدا بە دیوارەکاندا، ئەو

پهفته نازک و شلهی لهسه‌ری من ده‌کرده‌وه و قرژم نازادانه له‌و بایه‌دا ده‌که‌وته فرین، من له ناو بایه‌که‌دا ده‌مقیژاند: «چ جوانییه‌کی تیا به له‌م هاوینه‌دا به‌و جلانه‌وه بزین...». له‌گه‌ل هاواره‌کانی مندا گیزه‌لووک‌که زیاتر به‌ره و قوولایی ژوره‌کان ده‌کشا. پورم ده‌بینی له‌نیوان لی‌شاوی نه‌و گه‌نمه فریوانه‌دا ده‌ستیگرتووه به له‌چکه‌که‌یه‌وه و به‌و چاوه ترسناکانی سه‌یرمه‌کات. سات دوا‌ی سات په‌شه‌باکه شیوه‌ی ترسناکتری به‌خویه‌وه ده‌گرت، قورئانه‌کان وه‌کو هیتیکی بیدین و نه‌هریمه‌نتاسا په‌په‌په‌یانبکات هه‌لده‌وه‌رین و په‌په‌کانیان له‌و گه‌رده‌لولوله‌دا با ده‌بیرد، پورم و کیزه‌کانی ده‌یانویست نه‌و ده‌رگایانه دابخه‌ن که گه‌رده‌لولوله‌که وه‌کو هیتیکی شه‌رانی ده‌یکرده‌وه، به‌لام نه‌یاندته‌توانی. قورئانه‌کان با ده‌بیردن... نه‌و قورئانه پیروژانه‌ی نوسخه‌ی ناوازه‌ی نه‌ولیا و شیخه گه‌وره‌کان بوون، نه‌و نوسخانه بوون که پور و هاوړیکانی ساه‌های سال کویانکردبووه. نوسخه‌ی «شیخ ماری نودی»، نوسخه‌ی «کاک نه‌حمه‌دی بچکوله»، نوسخه‌ی «شیخی سیراجه‌دین»، نوسخه‌ی «شیخ محمه‌دی عه‌والان». باکه له‌ناکاو پرچی ده‌سککراوی خه‌لیفه‌کانیشی برد و له ده‌رگای پشته‌وه‌ی ماله‌وه به‌ره‌و ده‌شتاییه‌کان فراندنی. ده‌فه‌کان به ده‌یه‌ها له ناو هه‌وای توپه و یاخیووی مالداسه‌مایاندته‌کرد، به‌ریه‌کدی ده‌که‌وتن و پارچه‌پارچه‌ده‌بوون. پورم ده‌یقیژاند، منیش ده‌مبینی باکه خه‌ریکه ده‌مرفیتنی، ده‌ستمده‌گرت به ده‌رگا‌که‌وه و ده‌مقیژاند: «بو به‌م هاوینه گه‌رمه واز له‌و کیزانه ناهینیت؟ بو لیناگه‌پریتت چه‌زیان له چیه بیپوشن؟ تاکه‌ی لی‌ره‌دا دانیشن و بمرن؟». پورم وه‌کو په‌لاماری شه‌یتان بدات ده‌یویست شالوم بویه‌نیتت، به‌لام باکه ده‌یگتپایه‌وه، ده‌یویست له‌و په‌شه‌با کوشنده‌یه‌دا ده‌ستبه‌ریت و کتیبه پارچه‌پارچه‌کان، ده‌فه فریوه‌کان، پرچه‌لوول و کاکوله په‌رشوبلاو و تیکه‌لاوه‌کان بگریته‌وه. له ساتیکدا ویرانبوونی نه‌و شانشینیه‌ی به‌چاوی خوی ده‌بینی، هه‌ره‌سی

ئەو مەملەكەتە تانەى دەبىنى كە ژيانى لە دروستكردنىدا سەرفكردىبوو. كىژەكانى «ئەوانەيان كە لال نەبوون» دەيانقىزانىد: «ئاه داىە بورجى ئەو شەيتانەىە ... بورجى ئەو شەيتانەىە»، «داىە ئەو ئاگر تىبەرى سووت بۆ دەرنەكرد»، «داىە نەتدەزانى ئەو شەيتانە بە تۆ دەستەمۆ نابىت، نەتدەزانى ئەو نايەو پاكىتتەو؟». «من لەو باىەدا گويم لەو هاوارانە دەبوو و تەزووى خۆشىيەكى گەورە باالى پىدەگرتم، خۆشى بەرەلابوونى كىنەىەكى گەورە، خۆشى ئازادكردنى رقىكى بىسنوور. هاوارمەدەكرد: «ئۆ، خوداى گەورە ... با ... با. ئەى رەشەبا خىرا و بىسەرەوتەكان ئارام مەبنەو ... ئارام مەبنەو»

ئاشكرابوو ئەو رەشەباىە تا هەموو ئەو ماله بەسەرىەكدا تىكنەدات، ئارام نابىتتەو. من سەراسىمە و شادومان لە ناو ئەو دەف و كتىب و تەزىبە فرىوانەدا پىدەكەنىم. هەستىشەمدەكرد تا ئەو جىهانە زىاتر خاپورىيت، باكەش زىاتر خاودەبىتتەو، لەگەل هەموو ئارامبوونەو بەىەكى زىاترى گىژەلووكەكەشدا پتر قرىشكەى ئەو كچە پورانە دەگەيشتە گويم كە با لەچكەكانى فراندبوون و بە قزى بژ و ئالۆزكاو و هەرگىز شانە نەكراووە لە بۆ رەفتەكانىان دەگەپان.

باىەكى لەناكاو بوو، باىەك بوو لەوسەرى دونىاوە دەهات، بارەشىك بوو ئەو هەرگىز حسابى بۆنەكردبوو، وايزانىبوو ئەو دىوار و پەنجەرانە دەپيارىزىت، وايزانىبوو ئەو تارىكىيە دەپيارىزىت، بەلام ئەو تەباكان دەتوانن بىنە ژوورەو و لە دەرگاكانىش بچن بەودىوا. من شادومان بەو قرە پەشۆكا و ئالۆزكاو كە پرپوو لە خۆل و دەنكە گەنم، لەوىادا بە خەندەىەكەو وەستابووم، پور بە غەمگىنىيەو سەىرىدەكردم و دەىگووت: تۆ خوشكى شەيتانىت ... خوشكى شەيتانىت ... خوشكى شەيتانىت.

من بهرپرسیار نیم له و په شه بایه، من هه میسه رقم له په شه باکان بووه، به لام ده زانم له مندالییه وه نه وانه ی ده ورو بهرم ده یانه ویت په یوه نندیه کی سهیر له نیوان من و باکاندا بدوزنه وه. نه و حکایه تesh که ده لیت له پوژی له دایکبوونمدا په شه با نیوه ی شاری ویزانکروه جگه له خورافه تیک زیاتر هیچی تر نییه، درو یه که دروستیانکروه تا په یوه نندیه کی قوولتر و نهینیتر له نیوان من و په روانه و شه یاندا دروستبکه ن.

به لام ده بییت دانی پیادابنیم که حکایه ته کان هه موویان سه رله بهر درونین، په روانه هندی جار پیی ده گوتم «توش بیبه رینیت له چاکه و فه زلی شه ی تانه کان»، نه و باسی نه و پوژانه ی شیره خوړی منی ده گپراهه وه که دوی وپرگرتنه بیبه هانه کانی من، باکان مانی نیمه یان به سه ریه کدا هه لگپراهه ته وه. خوشم هندی شتی سه یرم له یاده، له یادمه له پولی پینجی سه ره تاییدا بووم که ماموستایه ک به ناهق له بهر چاوی هه زار قوتا پیدا به تومه تی دزیه ک که ناگام لینه بوو منی فه لاقه کرد، راسته وخو دوی نه وه بایه کی ترسناک نیوه ی قوتا بخانه ی ویزانکرد، بایه کی توپه و له نا کاو که په رده ی هه موو په نجه ره کان و وینه و دروشمی هه لواسراوی سه ر هه موو دیواره کانی برد و پارچه پارچه یکردن. له شه شی سه ره تاییشدا کاتیک تاقیکردنه وه ی به که لوریم ده دا، بیته وه ی له شوینی خوّم فزه مگرد بییت، بیته وه ی سه رم هه لبر بییت، ماموستایه کی

پیر و بوغزایو به خوئی و چاویلکه یه کی ژهنگاوییه وه له خوړا منی له سالوڼه که کرده دهری، له یادمه هیشتا قاچم نه خستبووه نه و دیو سالوڼه که، نه و ناوه بووه مهیدانی گیزه لوکه یه کی توړه و ترسناک، با هه موو دهفته ره کانی تاقیکردنه وه و هه موو پرسپاره کانی فراند و ته نوره ی سه ده ها کچ و ده یه ها مامؤستای به جوړیکسی حه یابهر هه لدایه وه. له هیچ یه کی له و جارانه شدا من به پرپرسیار نه بووم، نه م شاره خوئی شاریکی ترسناکه، شاریکه باکان تیا خو شناکاته وه، به لام من به پرپرسیار نیم. نه و انی ده ورو به رم ده لاین که من په شه باکان دروستده که م، به لام من هیچ کات ههستم نه کردوه په یوه نندییه ک له نیوان من و باکاندا هه بوویت، من هه رده م کچی هیمنییه کان بووم.

پووداوه کان دوی نه و په شه بایه ی ناو مائی پوریش، سهیر و فرمیسکاوی که و تنه وه، دوی ویرانبوونی مه مله که ته کانی پور، دوی نارامبوونه وه ی نه و بایه، دوی دادراندنی متیله کان و دروستکردنی له چکی تازه بو نه و هشت کچه، پورم نه هیکرد له وه ی که س په نجم تیوه بدات، نه وه ک له بهر نه وه ی من بیگوناهم، به لکو له بهر نه وه ی ده ترسا نه و شه ی تانه پاپه ریوه ی ناو پوحم، جاریکی دیش په لاماریانبداته وه. له و به یانیه وه پورم نیدی دلنیابوو که شه پری نه و له گه ل شه ی تانکی خه و توو و پاسته قینه ی ناو پوحم دایه. پورم زور ناو میدانه له نینواری هه مان پوژدا دامیه پیش خوئی و گیترامییه وه بو لای باوک، گیترامییه وه بو نه و ماله ی سن مانگ پتربوو نه مدیبوو، گیترامییه وه بو نه و حه وشه و باغه چکولانه و ژاکاوه ی له دوری په روانه سیسبوویوون. له پریگا هیچی نه گووت نه وه نه بییت که وازناهینیت له شه پرکردن له گه ل نه و شه ی تانانه دا که ده یانه ویت بنه ماله که ی گلاویکه ن، منیش هیچ نه گووت نه وه نه بییت گووتم: «وازمه هیته، کی ده لیت وازبهیته. وازهی تانی چی؟» دواتر نه مزانی نه و چون چونی چیروکه کانی بو باوکم گیتراوه ته وه؟ نایا

باسى ئو پياوھى بۆ كرديوو كه شهو له گه ئيدا خه وتبووم يان تهنها
باسى ئو باره شهى بۆكرد كه له وياوهره دابوو شه يتانه كانى نيو دلى من
دروستيانكردوه؟

گه پانه وهم بۆ مال بئدهنگ و ساردوسر بوو، تهنها خۆشيبهك
بينيبئتم زه رده خه نه و شه وقىك و قريشكه يهك بوو له دايكه وه كه
وه كو هه ميشه له كونجى پزىنى خۆيدا هه لده وه رى و ده بووه كرمى ورد.
باوكم به حه رفىك چيبه له گه لمدان هه روا، براكانيشم له يه كم شه وه
كه وتنه دوو باره كردنه وهى ئو فه رمان و داواكارىانهى جاران په روانه بۆى
جيبه جئده كردن. ناوه يتانى «په روانه» قه دهغه بوو، نه شمده زانى كه ده بئت
چى ليها تبيت؟. ئاسان نه بوو دواى ئو وه رزه دوور و دريژهى ناو مالى
پور وه كو جاران بۆيم. شه ويك به ريكه وت له دهنگه دهنگى نيوان باوك و
براكانم تيگه يشتم ئيستاش بۆ «په روانه» ده گه رين. له گه ل گه پانه وه مدا
بۆ مال، ده بايه خۆم به شتيكه وه سه رقالبكه م، بۆيه ده ستمكرد به
پاك كردنه وهى مال، به سپيكر دنه وهى ديواره كان، به ئاودانى گو له كان،
به شتنى حه وشه و هه يوان، به بايه خدان به و چرپا چكولانانهى سه ريان
كه براكانم له هاويندا له سه رى ده خه وتن. من به پيچه وانهى په روانه وه
له زه تيكي نۆرم له و خو سه رقالبكردنه ده بينى به شته كانى ماله وه ...
هه موو پوژئى سه رتا پاي ئو په رداخانه م ده شت، سه رتا پاي ئو قاپ،
به له م و كه وگيره كۆنانه م ده رده هينا و پاكمه كردنه وه، دلنياشبووم
هه نديكيان ده سال زياتره كه س نانى تيانه خوار دوون. كاتيكي نۆرم
له گه ل پاك كردنه وهى دايكدا ده برده سه ر. ئو چه ندين سال بوو له و ژووره
نه چوو بووه ده رئ. من ته مه نم شه ش سال بوو كه ئو كه وته خوارئ و
ئيفليجبوو و زمانى شكا، جگه له و قورسكه سه يرانهى دهنگى نه ما.
به خۆى و سه تلئىكى پر له جله وه له و سه ر په يژه بلنده به ريووه وه ... من
ئيستاش له يادمه، سه تلئىك بوو پر له شه پوالة كانى باوك، ده ريكانى برا

و کراسه کورته کانی من و پهروانه. سالانتيک له مه و بهر ويستماني بيکوژين، به لئ هه موومان پټکه وتين که بيکوژين، له ياد مه که کيشيانکرده دهره وهی ژووره که. من و پهروانه هه ردووکمان ته ماشامانده کرد... هيچمان نه کرد، نه مانگووت مه يه نه، نه مانگووت مه يکوژن، له بهر په نجه ره که دا وه ستانين تا له دهرگا که وه برديانه دهرئ، من و پهروانه ده مانزانی ده يکوژن که چي بوی نه گريابن، غه ممان بوی نه خوارد. دواي سه عاتيک هي نايانه وه و له ناو يه کتردا جنپويان به يه کدی دها. که سيان غيره تيان نه کرد بوو بيده نگیبکه ن، هه موويان ده ستيان که وتبووه له رزين، دواچار وه کو پارچه په پویه ک کيشيانکرده وه و فرپياندایه وه کونجه که ی خوی. من له دواي گه پانه وه م پتر هه ستم به مانای هاوار و قريشکه کانی ئه و مه مخلوقه سه يره ده کرد، پتر سوژم بوی ده جولای. به لام له گه ل ئه وه شدا مرد و نه متواني وه کو دايکيک خزمه تيبکه م.

ئه و ماوه کورته ی که له مال هه ژيام، که م که م خوم له گه ل شته کاندا ده گونجاندا، به لام ئه و هيمنييه کوشنده ی مال به بي پهروانه قورس بوو... زور قورس بوو به بي پهروانه بژيت و بخه ويت و له بهر په نجه ره که دا بوه ستيت و سه يری باغچه که بکه يت. ئيواران کورسييه کم ده برده ئه و بالکونه و له ويوه سه يری ئه و مه يدانی جه له به م ده کرد، سه يری ئه و شه قامه ني مچه هيمنانه ی ده ورو به رم ده کرد، سه يری ئه و پيواره غه مگينانه م ده کرد که زوريه ی کات به ته نها به و پټگايانه دا ده پريشتن، چنده ها سه عات داده نيشتم و بيده نگ سه يری جولای باکان و په پوله کانم ده کرد، گويم له دهنگی هيمني ئه و هه وایه ده گرت که خرؤشانتيکی سه يری تيا بوو. هه نديچار و امده زانی ئه و فاسيله یی من له و سالانه ی پهروانه و ئه و پوژه سه ير و کپانه ی مالی پور دوورده خاته وه گه لئ دريژه، ده شمگووت له وانه يه ژيان تا هه تا هه تايه به و کپی و هيمنييه بمينيته وه. که داده نيشتم، هه رده م په رداخي چام له به رده م

خۆمدا داده‌نا و بیرم له پابوردوو ده‌کرده‌وه، هەرگیز په‌روانه‌م فه‌رامۆش نه‌کرد، به‌لام په‌یوه‌ندییم به‌ نه‌دازه‌یه‌ک به‌ دنیاوه پچ‌پابوو که‌سێک نه‌بوو هه‌وآلی ئه‌وی لی‌بپرسم، که‌س هه‌وآلی په‌روانه‌ی نه‌ده‌زانی، که‌س نه‌یده‌زانی په‌روانه له‌ کو‌تیه. من له‌ وشه‌وه‌وه که‌ باوکم سپاردمی به‌و ژنه‌ ده‌فزه‌نانه له‌ هه‌موو دونیا دا‌پرابووم، هه‌تا هاو‌پۆی نزیکه‌کانیشم وایانده‌زانی من سه‌فه‌رم‌کرده‌ بو‌ شارێکی دوور، منیش نه‌مه‌ده‌زانی چۆن په‌یوه‌ندییان پتوه‌بکه‌م، دواجاریش بو‌ ئه‌وه‌ی خۆم له‌ هه‌موو گێرمه‌ و کێشه‌یه‌ک ئازادبکه‌م، وازم له‌ هه‌موو ئومیدێک هینا و ئیواره‌ فینک و دل‌پفینه‌کانی هاوینم به‌ چا‌ خوارنه‌وه له‌و بال‌کۆنه‌ بچوکه‌دا ده‌برده‌سه‌ر... تا ئیواره‌یه‌ک له‌ ئیواره‌کان «شیرین» ده‌رکه‌وت.

شیرین تاکه‌ کچیک بوو له‌ گروهی ئه‌و کیزه‌ جوانانه‌دا که‌ نه‌ وه‌کو ئه‌وان جوان، نه‌ وه‌کو ئه‌وان هه‌وا به‌رز، نه‌ وه‌کو ئه‌وان په‌یوه‌ندی دل‌داریبانه‌ی زۆریوو. له‌گه‌ڵ ئه‌وه‌شدا به‌ش‌تیه‌یه‌کی سه‌یر و بی‌هۆیه‌کی دیاریکراو له‌ یانه‌ی ئه‌و کچه‌ شو‌خانه‌دا جی‌گای بو‌بووه‌وه. ئیواره‌یه‌کی دره‌نگ له‌ ده‌رگایدا، من له‌و باغه‌دا چو‌بوومه‌ سه‌ر ته‌پله‌کیک تا که‌ من له‌وه‌نجیره‌ گه‌یوانه‌ لی‌بکه‌مه‌وه که‌ هه‌رده‌م ده‌وه‌ری و که‌س نه‌یده‌خوارد. کاتی‌ک ده‌رگام لی‌کرده‌وه و بو‌نی ئه‌و هه‌نجیره‌ تازانه‌ چوو به‌ سه‌ریدا، گووتی: «خوایه، کتومت وه‌کو خه‌وه‌که‌ ده‌تبینم، دوو مانگ پێشتر خه‌وم پتوه‌بینی به‌ کراسێکی سه‌پیه‌وه له‌ باغێکی گه‌وره‌دا هه‌نجیرت ده‌چنی». باوه‌شی پیاکردم و گووتی: «تۆ له‌ کو‌تیت، جنۆکه‌؟». بی‌ته‌وه‌ی ئارام‌بگرم باوه‌شم پیاکرده‌وه و گووتم: «هی‌کاتیکی دوور و درێژه‌... وه‌ره‌ ژووری». شیرین ئه‌لقه‌که‌ی نیشاندام و گووتی: «شووم‌کرده‌، مه‌ی‌مۆن. نه‌تزانیه‌وه‌؟ سه‌یرمه‌که‌، بو‌کیکی جوانم؟». بی‌گومان نه‌مزانیوه‌ له‌ کو‌تیه‌ بزانم، من له‌و تاریک‌ساتانه‌ قوولانه‌دا چ خه‌به‌ریکم له‌ دونیا نه‌ما‌بوو، شیرین پتیبوو که‌ هه‌موو دونیا به‌ حکایه‌تی ئه‌فسانه‌یی شو‌کرده‌که‌ی ده‌زانیت. من

پىمگوت: «من جيام، من له جيگايه كى تر بووم... گەلى دور». ئەو بە چپەوه پىكەنى و گوتى: «هەوالى پەروانەم پىيه؟». خودايە ئەو زەرەخەنە و چپە چكۆلانەيه بەس بوو بۆئەوهى سەر لەنوئى ھەموو ئەو ئارامىيەى كە چەندىن پۆڭبوو بە كاركردن و چاخوارنەوهى ئىوارانى بەلكۆنەكە بۆ خۆم دروستكردبوو بىرمىت و ھەستىكى قوولى پەشۆكان جيگاي بگرتەوه. شيرين جانتاكەى لەسەر كورسىيەكە دانا و گوتى: «خەندان، ھەوالى پەروانەم پىيه... ھەوالى ئەو». ھەستمەرد ناوھەكەى ميوھەكان رادەچلەكىنى، ئەو پاسارىيە چكۆلانەيه سەر درەختەكان وريادەكاتەوه... ئەو پەپولانەى باغ لە خەو ھەلدەستىنەت كە پىكەوه ھەموو لە گەلا و گولەكان ھەلفرين. شيرين لە خۆشيدا خەرىكبوو دەفەرى، دەيگوت: «شپشيت دەزانيت لە كوئى دەژين... دەزانيت؟ لە دارستانىكدا، لە دۆلىكى چىدا، لە جيگايەكى سەير». دەستبىرد و ھەنجىرىكى لە و قاپە حەپەساوھ ھەلگرت. كچىكى نۆز بۆو و زىندوو بوو بىئەوهى وچانبدات گوتى: «حەياتچىت... تۆ لە كوئى؟ لە كوئى؟». ئەو و ايزانىبوو مردووم، من بەو زەرەخەنە ماندووهى خۆمەوه گوتم: «لێرە بووم، لەم بەلكۆنەدا... ئىواران ھەميشە لێرەدا دادەنیشم و سەيرى ئاسمان دەكەم». باوھشى پىاكردم و گوتى: «خەندان، لە جەنگەلىكى سەيردان، جەنگەلىكى دوور دەست و عاسى، بەلام كەس بەتەواوى نازانىت ئەو جەنگەلە دەكەوتە كوئىوھ... كەسش نازانىت ئەوان لەوین». بە ناوئەمىدييەكى گەرەوه گوتم: «چىدەكەن لە جەنگەلا، جەنگەلى چى، تۆ باسى چىم بۆ دەكەيت؟».

شيرين ئەو ئىوارەيه قاتىكى سەرتاپا سەپى لەبەردابوو، جووتى پىلاوى سەپى لەپىكردبوو و پەفەتەيهكى پەشى دابوو بە شانيدا، جانتاكەشى دياربوو جانتاي ئەو بوكە تازانەيه كە دەبىت ھەموو ئىوارەيهكى ھاوین پىاسەبەكەن. لەو جانتا نازكەى بوكتىندا كە بۆنى عەتر و مەكياجى

جە قەشەنگەکانییەو جێبەجێشتم، جلی تازەبوکیکی پێکپۆش، نەمدەزانی جارێکی تر نایبینمەو، نەمدەزانی کە ئەو هەنجیره دوا هەنجیری هاورپێتییه کە لەگەڵ هاورپێهکی پۆزانی قوتابخانەدا دەیخۆم. ئیستاش دواى ئەو هەموو سالە کە ئەو پەیکەرە چکۆلانەیه دەگرم بە دەستمەو، سیمای هەموو ئەو ئیوارە فێنک و سەیرانەى تەنهایم دێتەوێاد... ئەو ئیوارانەى کە دواھەمین ئیوارەى ژيانى من بوو وەکو مۆفیکی ئاسایی، بەرلەوێ کە ئەو سالە دوور و درێزانەى سزا بمبات. ئەمڕۆ من جگە لەو پەیکەرە هیچی دیکەم بۆ نەماوەتەو، تەنھا شتیک لەو رابوردوو درێژە مابێتەو ئەو پەیکەرە چکۆلانەیهیه کە هەمیشە پەنجەکانی فەرەیدون و پەروانە و زەرەدەخەنە پاکەکەى «شیرین» دەهێنێتەوێاد... من ئەو ماوە دوور و درێژەى کە دوور لە مائ ژيام، لەو باوەرپەدا نەبووم ئەو پەیکەرە لە ناو ئەو هەموو کارەسات و گۆرانکارییەدا مابێتەو، من دەمزانی کە هەموو کەلوپەل و شت و مەکەکانى من و پەروانە سووتینراون و توپدراون، بەلام دواچار کە گەیشتمەو ئەو مائە چۆل و هۆلە، کە گەیشتمەو ئەو مائەى کە نە پرسەى دایکم و نە پرسەى باوکمى تیاکرا، کە گەیشتمەو ئەو مائەى براکان دەرگاکانیان کلیکردبوو و سەفەریانکردبوو، پارەوێکان چۆلبوون، ژوورەکان چۆل، لە ناو ئەو هەموو چۆلەوانییەدا تەنھا ئینجانەیهکی چکۆلە بەجێمابوو، ئینجانەیهکی مردوو، کە ئینجانەکەم لا برد لە پشنتییهو ئەو پەیکەرە چکۆلەیه م دۆزییهو... پەیکەرێکی توژاوى کە دیاربوو دەستیکی ماندوو و توپە فرێداوێتە ئەم کونجەو... ئەمڕۆش جگە لەو پەیکەرە هیچی دیکەم نییه، هیچی دیکە... کە بە تەنھا لە پیشانگایهکی چکۆلەدا لە ژوور سەرى خۆمەو هەلمگرتوو و هەمیشەش جگە لە بۆنى ئەو جانتا عەتراوییهى شیرین، بۆنى جەنگەل و عەشق و مردن و تەنهایى بە ژيانى مندا پەخشەدەکاتەو.

شار پریوو له عه شقی ناموراد، شار به عه شقی ناکام قاندرابوو. له ناو نه و شاره چکولانه و تاریکه دا نه سره دینی بۆنخۆش به کۆلانه کاندایا ده پویشت و ده یگوت: «ئۆه خواجه، ئه م هه موو عه شقه ناکامه چیه؟ ئه م هه موو عه شقه بیئامانجه چیه؟». ئه و بهر له وهی هه ست به م ناکامیه بکات، پیاویکی فزولئی نۆر ئاسایی بوو... پیاویک، له وانهی چه زده کهن هه مووشتن ده رباره ی ژیا نی کچه ناسراو و دیاره کانی شار بزانتن، هه ر ئه و فزولئه کوشنده یه ش کردی به وینه گرنکی گه پوک، چونکه ته نها وینه گرنکی گه پوک ده توانیت بچیته ئه و جینگایانه ی که خه لکانی دی به ئاسانی ناتوانن بیگه نئ... ئه و به هۆی ئه و کامیتره گه وره یه ی ملیه وه، ژیا نیکی سه یر ده ژیا، ده چوو هه موو ئاهه نکه کان، ده چوو هه موو قوتابخانه کان، ده چوو هه موو یاریگا کان... له ناکاو بۆ پێپێوانه ده وله تیه کانی ش بانگیانده کرد، بۆ کۆبوونه وه نه ئینه کانی ش ده یاننارد به دوایدا، خۆشی وه کو جنۆکه یه کی شه رمن به و زه رده خه نه ژنانه و نیگا کردنه نیره موکئاسایه یه وه له هه موو شوینیکدا ئاماده بوو، له کۆپه کاندایا، له سه یرانگا کاندایا، له هاوینه هه واره کاندایا وینه یده گرت، جگه له وهی هاوینان هه موو نیوه پۆیه ک له سه ر قه راغه کاشیکراوه کانی ئه و چه وزی مه له یه ی شاردا به شۆرت و کامیرا که یه وه ده رده که وت. ئه و فزولئه نا ئاساییه ی وای لیده کرد بچیته بنج و بناوانی سه رپورده

سەیر و تارىكەكانى ژيانى شار... گرىكوپىرەى دەپەها عەشقى كردهوہ .
 بە كچانى دەگووت: «ئەھا، تۆ فلانى، دەزانى كى شەیدات بووہ؟...
 دەزانى كى شەو لەتاوت ناخەوئ؟... ئەى... تۆ فیسارى ئاگات لىنپە
 كى بۆت دەسووتیت... ئاگات لىنپە كى خەرىكە بۆت دەمریت؟ ئەى تۆ
 خەبەردارىت كى مەراقى لىداویت، كى لەسەر پىگا بۆت دەوہستیت؟»
 دەچووہ ناو مەلەوان، یاریكەر و شاعیرە گەنجەكانى شار یەكە یەكە
 پىیدەگووتن: «كابرا گەمزە بە، من دلنیام فلانە كچ شىتت بووہ»...
 «ئەى تۆ بۆ خەوتویت، بۆ نىگاكانى ئەو خانمە ناخوینیتەوہ؟»
 «تورەمەبە، ژنى مێردارىش بىت حەزى لیتە... دەزانى حەزى لیتە
 يانى چى؟»... سالانىكى درىژ، ژيانى نەسەرەدىنى بۆنخۆش لە ناو ئەو
 بازنانەدا دەسورپاوە، تا پۆژىك ھەستىكرد لەبرى ئەو فزولە سەیرەى
 جاران بۆ دۆزىنەوہ و ئاشكراكردنى چىرۆكەكانى عەشق ھەبىوو، ئىستا
 سۆزىكى گەورەى بۆ پزگارکردنى ئەو عەشقە ناكامانە لا دروستبووہ.
 تا پۆژىك ئەو لە شار دەژیا، شتەكان بەجۆرىكى ئاساىى و بى
 ھىچ نەفەسىكى ئەفسانەى دەچوونەپىشى، زۆرجار خۆى نامەى عاشقانى
 لەنىوان قوتابخانەكانى كچان و كورپاندا دەگوازتەوہ، زۆرجار ستۆدیۆ
 چكۆلانەكەى خۆى دەكرد بە جىگای ژوانى ئەو قوتابىيە ناكامانەى
 شوپىنكىيان نەبوو لەم مەملەكەتەدا يەكتىرى تىا ببىنن. ھەمىشە بۆ
 ھەمووان پىدەكەنى و بە ئارامى دلنەواىى ھەمووانى دەداپەوہ .
 «نەسرین» لە قەراغ ئەو حەوزى مەلەپەدا «گۆفەندى مەلەوان»ى
 بەھۆى «فەرەيدونى مەلەكەوہ» ناسى. «گۆفەند» كوپى ئاسنگەرىكى
 پىربوو نىوہى ژيانى لە بازاپى ئاسنگەراندا بردبووہسەر. سەرەتای ژيانى
 بە شىئەيەكى نەخۆشانە خولیاى دابووہ یارى ئاسن، دواتر وەرگەرابووہ
 سەر مەلەكردن، بەلام دواجار ئىواران لە پەنجەرەكانى ئەو يانە
 وەرزشىيە بچكۆلانەيەوہ دەبىنرا، لەگەل «مامۆستا ئىسماعىل»، پىرتىن

شه‌تره‌نجازی شار، نو‌قم له بیر‌کردنه‌وه‌یه‌کی قوولدا شه‌تره‌نجی ده‌کرد. «گوفه‌ند» کورنکی که‌له‌گه‌ت بوو که هر له زگی دایکیه‌وه به قزکی ماش و برنج‌وه هاتبووه دنیا، خوی ئه و قزه دریزه‌ی به نیشانه‌یه‌کی پیغه‌م‌برایه‌تی ده‌زانی. دایکی سه‌رده‌مانن به فشاری دایکانه‌ی خوی، مانگانه له‌سه‌ر کورسییه‌ک دایده‌نا و به جووتن ده‌ست‌کیشی نایلونه‌وه قزی بو ره‌شده‌کرده‌وه. به‌لام له‌و هاوینه‌وه که چووه په‌یمانگای هونه‌ری له پایته‌خت هه‌موو شته‌کان گوپردان. له‌و ساله‌وه ئیدی به‌و قزه ماش‌وبرنجییه دریزه‌وه، له‌سه‌ر شه‌قام، له چایخانه و له لیواری حه‌وزی مه‌له‌کردنه‌که‌دا ده‌رده‌که‌وت، له هه‌موو جیگایه‌کیش شه‌وقی شکویه‌کی سه‌یری په‌خشده‌کرده‌وه. سالانی خویندن له پایته‌خت فیریا‌ن‌کرد وه‌کو هه‌موو هونه‌رمه‌نده‌کانی دیکه مه‌ی زور بخواته‌وه، به‌ده‌نگی به‌رز قسه‌بکات، به‌بیترس باسی ئافره‌ت و هونه‌ر بکات، له بازاره‌کاندا بوتل بهاویت، فیل له ساقییه‌کان بکات و هه‌ندئ شه‌ویش له‌سه‌ر جاده‌کان بخوویت. به‌لام له‌پال ئه‌وه‌شدا ئه‌و چوار سال ژیا‌نه‌ی په‌یمانگا، فیری زور له نه‌ئینه‌کانی په‌یکه‌رتاشینیان کرد.

ده‌بی‌ت بلتین که «گوفه‌ندی مه‌له‌وان» و «فه‌ره‌یدونی مه‌له‌ک» یه‌که‌مجار، له ناو دره‌خته‌کانی یه‌کن له باغه‌کانی قه‌راغ شاردا به‌یه‌کدی گه‌شتن. گوفه‌ند دوا‌ی هاتنه‌وه‌ی له پایته‌خت مه‌یلنکی سه‌یری تیا دروستبوو‌بو له ناو دار و دره‌خته‌کاندا به‌ته‌نها دابنیشیت و تا‌پاده‌ی بیه‌وشبوون بخواته‌وه. نه‌گه‌رچی ئه‌و وه‌کو شیت وه‌رز و مه‌له و شه‌تره‌نجی ده‌کرد، به‌لام ده‌بایه هه‌موو کوتایی هه‌فته‌یه‌ک به‌و شیوه‌یه خوی مه‌ستبکات. یه‌که‌مجار فه‌ره‌یدون «گوفه‌ند»ی له حاله‌تیک‌ی له‌و جو‌رده‌ی بینی... ئیواره‌یه‌کی دره‌نگی هاوین بوو، فه‌ره‌یدون له‌و باغه‌دا بو په‌پوله‌کان ده‌گه‌را، به‌لام له‌بری په‌پوله‌کان گوفه‌ندی به‌سه‌رخووشی له ئیوان دوو سنه‌وه‌بری به‌رزدا دوزییه‌وه. یه‌که‌مجار وایده‌زانی ده‌رویشیک‌ی

كوژراوه، چونكه قزى به جوړى هاتبوه سهر ده موچاوى ، پووخسارى نه ده بېنرا، به لام كاتېك فهره يدون قزى له سهر چاوى لادا و نه و سېما گهنج و سمېله نه ستوره قه ترانېانه ي دېت خه يالى بؤ غه رېبه يه ك چوو كه به مه ستي له جېگايه كې دووره هاتبېت. «گوفه ند» به جوړى كې سه ير له ناو گه لا و گزگلى سنه و به ركاندا كه وتبوو، به لام فهره يدون دلنېابوو نه گهر تا چند سعاتى كې دېكه به و جوړه بېمېنېته وه، هېزه تايبه تيه كانى ده ولت كه بؤ بؤسه نانه وې نئواران ده چنه نه و جېگايه، ده گه نه سارى و ده بېچنه وه و دوورنېه تووشى موسيه تىكى گهره ي بكن. «فهره يدون» له يه كه م ده قيقه وه به جوړى كې سه ير گيرؤده ي سېحرى ديوانه ناساى گوفه ند بوو، به ماندو بوونى كې گهره كېشكرده سهر شه قامه كه و له ماشينېكا گه ياندييه مالى خويان، مالى فهره يدونى مه لك... نه و شه وهش يه كه مين شه وى يه كترناسىنى گوفه ند و فهره يدون بوو.

گوفه ند نه و كات سهر قالى دروست كړدى وه شه يه ك بوو له ژېزه مېنى مالى باوكه ناسنگره كه يدا، وه شه يه ك بؤ نه و كار هونه ريانه ي له خه يالېدا بوون. به لام جگه له وه مهراقى كې دېكه ي سامناك له ژيانيدا هېوو. راسته هموو نه وانه ي، نئواران له په نجه رى يانه كه وه ده يانېنى به قوولى له و روقعه كونه ي شه تره نج راده مېنېت، به پياوېكى به ختياريان ده زانى، به لام ده بېت بلېين كه ماوه يه كې درژېوو گوفه ند ته نها له بهر يارى ناسن و شه تره نج پووى له و يانه يه نه ده كرد، به لكو به كورتى شه يدى نه و كچه بارىكه له يه بووبوو كه نئواران به جېنزى كې ته سك و قزى كې خاوه وه ده هات بؤ يانه و له گه ل ده سته يه ك كچى دېكه دا بؤ ه لېژارده ي باله ي كچان يارېده كرد. ناوى «دلارام» بوو. نه و كات به نه ستم ته مېنى سه رو هه ژده كه وتبوو، كه يه كه مجارىش هه ستي به و عه شقه ي گوفه ند كرد خه رېكبوو له خو شيدا بفرېت، چونكه له و پوژه وه ي فامېكرد بووه وه،

دیمه‌نی پیاوئیکی وا قژ دریز و ده‌رویشناسا، به‌لام وه‌رزشه‌وان خه‌یال و خه‌ونه‌کانی داگیرکردبوو. له‌و پۆژانه‌دا بوو ئیدی دوا‌ی مه‌شق هیدی هیدی کچانی باله پیکه‌وه دزه‌یان ده‌کرده هۆلی شه‌تره‌نجه‌که و به‌ده‌سته به‌رابه‌ر «گۆفه‌ند» داده‌نیشتن... شته‌کان به‌گشتی مایه‌ی پیکه‌نین بوون، به‌لام هه‌ر ئه‌و په‌فتار و نیگا و سه‌رنجه مند‌ال‌ناسایانه، بووه هۆی ئه‌وه‌ی گۆفه‌ند دوو هه‌فته له‌سه‌ریه‌ک هیچ ده‌ستی له‌مامۆستا ئیسماعیل نه‌باته‌وه، مامۆستا له‌سه‌ری پازده‌هه‌مین پۆژا شه‌تره‌نجه‌که‌ی کۆکرده‌وه و به‌ئه‌سپایی گوتی: «گۆفه‌ند به‌پاستی پیمبلێ... حه‌زت له کامیان کردوه، سه‌نه‌ویه‌ر یا په‌روا؟». گۆفه‌ند به‌قوولی ده‌ستی به‌قژیدا هینا و هه‌ناسه‌یه‌کی هه‌لکیشا و گوتی: «موسیه‌ته‌که ئه‌وه‌یه حه‌زم له دلّارام کردوه». دوو هه‌فته دوا‌ی ئه‌و ئیواره‌یه «گۆفه‌ند» و «دلّارام» پیکه‌وه له یاریگا چکۆلانه‌که‌دا پیاسه‌یانده‌کرد، به‌لام به‌وه‌دا که شو‌رای یاریگا‌که ده‌که‌وته سه‌ر شه‌قامیکی زۆر قه‌ره‌بالغ و گشتی هه‌ر زوو ده‌بایه‌ وازه‌بێتن و بیه‌ر له جینگایه‌کی تر بکه‌نه‌وه یه‌کتیری تیا ببینن، ئیدی له‌و پۆژه‌شه‌وه موسیه‌ته‌کان ده‌ستپێکرد، دلّارام نه‌ به‌وه پازی بوو بیه‌ته‌ مائی گۆفه‌ند و نه‌ به‌وه‌ش پازی بوو له‌گه‌لیدا بجیه‌ته باغه‌کانی قه‌راغ شار، هه‌ر دوو جینگاکه‌شی به‌ترسناک ده‌زانی. ئه‌و ئیواره‌یه‌ش کاتیک فه‌ره‌یدونی مه‌له‌ک، گۆفه‌ندی له‌ ناو دا‌ره‌کاندا هه‌لگرته‌وه، ئه‌و له‌و گێژاوه ئه‌زه‌لییه‌ی عاشقاندا ده‌ژیا، گێژاوی بێشوینی. گۆفه‌ند که خۆی له‌جنسی په‌یامبه‌ره‌کان حسابده‌کرد، توانایه‌کی سه‌یری له‌سه‌ر قسه‌کردن هه‌بوو، توانایه‌ک ئه‌و کاته له‌ زێڕینترین ساته‌کانی دره‌وشانه‌وه‌ی خۆیدا ده‌ژیا، له‌ هه‌موو جینگایه‌ک به‌ده‌نگی به‌رز باسی بێمانایی ئه‌م شاره‌ی ده‌کرد، ده‌یگوت: «ئه‌مه‌ چ شارێکه، جینگایه‌ک نه‌بیت برۆیت و له‌گه‌ل کچیکدا چایه‌کی تیا بخۆیته‌وه، ئه‌مه‌ چ ژیانیکه‌ بستیک زه‌وی نه‌بیت به‌ دلنایایی هه‌ناسه‌یه‌کی تیا هه‌لکیشیت». گۆفه‌ند له‌ خه‌یاڵه‌کانیدا دوورتر

دەپۆيشت و باسى دۆزىنەوەى زەويىيەكى دەکرد بۆ عاشقان، باسى لە خولقاندنى ئىمپراتۆرىيەتتىك دەکرد كە عاشقىك فەرمانزەوايىكات. بەپىنگاكاندا دەپۆيشت و شەقى لە شتەكانى بەردەمى خۆى هەلئەدا و دەيگوت: «مرۆف بۆ ئەو نەكراو، گىرۆدەى شارىكى لەمجۆرە بىت كە تىكەلەيەكى بىمانايە لە قەلا و حوجرە».

يەكەمجار كە «فەرەيدونى مەلەك» بە «نەسرەدينى بۆنخۆشى» ناساند، هەستىدەکرد جۆرە لىكچوونىكى نەينى لەنئوان ئەم دوو پياوودا هەيە، ئەگەرچى بەشئوہ زۆر لە يەكتىرى جودابوون. ئەو وەكو نىزىكى تووكن و چاوقايم دەينواند، ئەمىش پياوونكى نىمچە كۆستە بوو بە نىگاي خانمىكى شەرمەنەوہ، بەلام ئەو ناكۆكييە پووكەشە و ئەو دوو شئوہ ژيانە جياوازە نەبووہ مايەى پىكەوہ نەگونجانيان، بەلكو بەپىچەوانەوہ، هەر لەگەل يەكەم پىكە عارەقدا بوونە دوو هاوپىي نزيك. ئەمرۆ كاتىك بىر لەو پەيوەندييە سنى قۆلييە سەيرە دەكەينەوہ، بەناسانى ئەو جياوازييە گەورانە دەبينىن كە جىهانى ئەو سنى پياوہى بەشئوہيەكى بىزەحمانە دابەشەدەکرد، بەلام لەوكاتەدا كە يەكتىريان ناسىبوو، هەريەكەيان بەهانەى خۆى هەبوو هەولبەدات پەيوەندييەكەيان قوولتەر و قوولتريكاتەوہ. فەرەيدونى مەلەك ئەو كات بەيانيان سەموونى دەفرۆشت، لە دواى هەشت و نىوى بەيانىشەوہ تا نىوہرۆ وەكو وىلگەرىك لە چايخانە بچكۆلە و تارىكەكانى شاردا تاوولەيدەکرد، نىوہروانى هاويىن دەچووہ مەلەكرن و نىوہروانى زستان لەبەر شىشى ئەو كتيفرۆشىيەدا دەوہستا كە شەوى هەلئەتنى لەگەل پەروانەدا، خوشكە دەفبەدەستەكان و خەلكانى ئيماندار سووتانديان... ئىواران زۆرىيەى كات لە دەشتاييەكانى قەراغ شاردا، ئەو پەپولانەى راودەکرد كە هەر وەرزە و پەنگىكيان هەبوو... هەلبەت فەرەيدونى مەلەك هەمىشە بەم ئىقاعە نەژيابوو، ئەو پۆزگارنىك چكۆلانەترىن كۆلانگەر و چەقووشىنى شاربوو، بەلام دواى ناسىنى بۆ

گوفه‌ند وازی له‌وه هیتابوو، ئیواران له‌به‌رده‌م سینه‌ما و چایخانه‌کاندا یان له کۆلانه تۆزاییه‌کاندا یان له یاریگا جه‌نجالانه‌ی فوتبالدا وه‌کو سالوکیکی یاخی و بیسه‌ره‌ویه‌ره بسورپه‌ته‌وه، به‌لکو زۆریه‌ی کات وه‌کو کریکاریکی به‌رده‌ست له‌وه‌رشه‌یه‌دا یاریده‌ی گوفه‌ندی ده‌دا که هر مانگه و کلێشه‌ی په‌یکه‌ریکی ده‌تاشی و قالبی بۆ ده‌پشت، زۆرجاریش له‌بیزاریدا چی بکردبایه ده‌یشکاند و دواتر ده‌بایه به‌چه‌ندین کریکار پاشماوه‌ی گه‌چ و بۆره‌ک و ته‌خته‌کان فپیدرانایه . فه‌ره‌یدون له‌وه‌ماوه‌یه‌دا شتیگ له‌په‌یکه‌رتاشی فیزیوویوو... به‌لام جگه‌ له‌وه‌سه‌نه‌ته «که باوه‌ری و ابوو هه‌رگیز سوودی لیتابینیت» کارکردن له‌گه‌ڵ گوفه‌نددا نارامیه‌کی پۆخی قوولی پیده‌به‌خشی... ئه‌وه‌ کات گوفه‌ند به‌عه‌شقیکی به‌جۆش و سووتینه‌ره‌وه‌ کاریده‌کرد، به‌لام له‌هه‌مووشته‌کان گرنگتر ئه‌وه‌بوو که جیهانی وه‌رشه‌که، فه‌ره‌یدونی فیزی تیرامان و بیده‌نگیه‌کی قوول کرد. نه‌سه‌ره‌دینی بۆنخۆش ده‌یگوت فه‌ره‌یدون کورپی هیمنیه‌کان بوو، به‌لام سالانی دوور و دریزی تیکه‌لاری له‌گه‌ڵ گه‌نجه‌شه‌پرفروشه‌کانی شاردا، سالانی ژیان له‌ناو هه‌راوه‌ریای سه‌مونفروشه‌کاندا، پۆخی هیمنی ئه‌وه‌ گه‌نجه‌ی شیواندبوو. ئه‌وه‌ماوه‌یه‌کی دریز به‌ته‌نها ژیاوو، له‌ده‌سالییه‌وه‌ وه‌کو مندالیکی ته‌نها و بیکه‌س له‌مالیکی چۆل و هۆلدا خۆی خۆی گه‌وره‌کردبوو. دوا‌ی مردنی دایک و بابی له‌ده‌ست مامه‌کانی هه‌له‌تابوو و گه‌رابوووه‌ بۆ ئه‌وه‌ خانوه‌ی ده‌که‌وته‌یه‌کیگ له‌کوچه‌کۆن و داخراوه‌کانی شار، ئه‌وه‌کات هه‌رچه‌نده‌ ته‌مه‌نی ده‌سالانه‌بوو، به‌لام قیافه‌تی گه‌نجیکی پازده‌سالی هه‌بوو. له‌وه‌ماله‌هیمن و گه‌وره‌یه‌دا شه‌وانی دوور و دریزی بیده‌نگی و نارامی مه‌یلیکی قوولیان به‌ره‌وه‌په‌هنده‌بیده‌نگ و نه‌ینیه‌کانی ژیان تیاچاندبوو، به‌لام ده‌بیت بلیم هه‌موو پۆژیک به‌ر له‌هه‌له‌اتنی خۆر ده‌بایه له‌به‌ر سه‌مونخانه‌کاندا ئه‌وه‌هیمنیه‌یه‌یادبکات و خۆی به‌اوپه‌ته‌ ناو ده‌نگه‌ده‌نگ و هه‌یاوه‌ی ئه‌وه‌مندا له‌سه‌مونفروشه‌خانه‌وه‌ که به‌رده‌وام

نوخشهی دهستپیکردنی پۆزانی به دتر و به دتریان لیده دا. ئه و شهوانه شه که پوره کانی ده هاتنه لای هیچیان له بیدهنگی مهمله که ته کانی شه و نه ده شکاند، که به جۆریک هێمن و فریوده ریوو، زۆرجار فه ره یدون به رگهی ئه و بیدهنگیهی نه ده گرت، هه ر ئه و به رگه نه گرتنه شه پالی پتوه ده نا هه ندی شه و له گه ل هاورپیکانیدا تا ده مه و به یان گۆرانی بلین و هه راوزه نای مندالانه سازکه ن، ره هتاریک هه ندی جار پوره کانی ده ره نجانده و هه ندی جاریش ده به یئانه پیکه نین.

نه سه ره دین ئه مپۆ که باس له فه ره یدون ده کات، باس له گه نجیکی باریکی به قیافه ت ده کات که پیش له واده ی خۆی پیشی هاتوه و زۆر زوو سیمای مندالانه ی فری داوه و بۆ ته گه نجیکی چاپوک، به لام له وینه کانیدا من وه کو گه نجیکی لاواز و چکۆلانه ده بیینم، پتوه چیت هه می شه شه ئه و ریشه تنک و چکۆلانه ی هه بوویت. له زۆریه ی وینه کاند، له گه ل تیپی فوتبال که یدا سته م که س له لای چه په وه به چیچکان دانیشتوه و هه می شه شه سن په نجی خستۆته سه ر زه و بییه که و جوله یه کی کرده، وه کو ئه وه ی به ویت له شوینی خۆی هه ستیت... به لام دوا جار هه رچه ک بیت ئه و له و گه نجی سه یرانه بوو که له په راویزی گه ره که کانی قه راغشاردا گه وره ده بن. له ده سالییه وه بی سه ره رشتیکی راسته قینه ژیا بوو، وه کو هه موو گه نجانی ئه و سه رده مه، زوو فیتری چه قۆوه شانده بوو بوو، له ماوه یه کی که میشدا بوو بووه یه کن له ترسناکترین چه قۆوه شیته کانی باکووری شار که ده بایه چه قۆکیشه به ئه زمونه کان حیسایی بۆ بکه ن. له باغه کانی قه راغ شار و له و ده شتاییه به رینه نه ی ده ورو به ری دا فیتری شه راب خوارده وه یه کی سه خت بوو بوو. ئیواران به مه ستی و به تۆماریکی چکۆلانه وه که هه می شه «نه مردم من ئه گه ر نه مجاره بی تو» ی شارۆخی لیده دا، خۆی و هاورپیکانی ده گه پانه وه و له کۆلانه کاند ده یان کرده ده نگه ده نگ و هه راوه وریا یه کی گه وره. مهمله که تی

عەشقەكانى پيشووشى ئەو كچە شەرمەن و خنكاوانە بوو كە ئىتواران دەھاتنە بەردەرگا، ئەو كچانەى نۆر بەيان تازە لەو گوندە پاگوئىزوانەو دەابەزىبوونە شار و هېشتا بۆنى سروشتيان ليدەھات. «فەرەيدون» ھەميشە بە تۆزى دەشتەكانەو، بە تۆزى باكانەو، بەو جلە كوردىيە پەشانە و بەو چەقۇ چكۆلانانەى گىرفانىيەو، لەگەل ھاوړىكانىدا كە ئەوانىش دەستەيەك بوون لە منداڵانى وئىلگەر و سەرەپۆ، لەتەك ئەو دەستە و تاقمە چەواشانەى دىكەى سەر سوچەكاندا، لەگەل ئەو دەستە گەنجە گەپۆكانەى دىكەى كۆلانەكاندا دەكەوتنە شەر. سەردەمانى ئەو بەناوبانگترىن چەقۇكىشى ئەو كۆلانە تارىك و چكۆلانانە بوو، بەردەوام جىگايەك لە جەستەى لەزگەى برىنىكى پتوہ بوو. تا دواجار پۆزىك كار گەيشتە ئەوەى لەسەر ئەنجامى يارىەكدا كە بەسەختى دۆراندبوويان ھەشت چەقۇ بوەشىئى، لە كيش؟ لە برادەرىكى نازىزى خۆى... ئەو پۆزىكى سامناك بوو لە ژيانى فەرەيدوندا، كە لە خەستەخانە و بە ديار چاوەديرى پزىشكەكانەو، پەريشان و نيوہ مردوو، خۆيدا بەسەر جەستەى زامدارى ھاوړىكەيدا و ماچىكرد، ھەموو ئەوانەى كە لەو ساتەدا لەوئى بوون پەشيمانىيەكى گەورە و دوو دلۆپ فرمىسكيان لە چاويدا بينى كە سەرەتاي دووركەوتنەوہى «فەرەيدون» بوو لە دونياى ئەو چەقۇكىشە كوشندانەى ژيانى شاربان كوردبووہ دۆزەخ. ئەو پۆزە كە لە خەستەخانە ھاتەدەرى دەنگىك لە ناوہو پيئىدەگوت: «ئەم شارە بەجىبەئىلە، بەرلەوہى ببىتە جانەوهرىكى پاستەقىنە... ئەم شارە بەجىبەئىلە». لەو پۆزەوہ خولىاي سەفەرکردن بەرەو عەردىكى دىكە و دونيايەكى دىكە پەريپە پۆحييەوہ. لەو ئىتوارەيەوہ كە چەقۇكەى فرىدا، خولىاي سەفەرىكى دوور و درىژ كەوتە سەرى، بە كۆلانەكاندا دەپريشت و لەبەر خۆيەوہ دەيگوت: «دەپۆم بۆ زەوييەكى دوور، بۆ عەردىك كەس نەمناسىت، كەس ناوى منى نەبىستبىت، باشتر وايە مرۆفى لىنەبىت،

باشتر وایه به ته‌نھا بمیئمه‌وه ... چ شتیگ له ته‌نھامانه‌وه جوانتر نییه له خاکیکدا که خۆت هه‌لیبژیریت». ده‌ستی ده‌خسته گیرفانه خالییه‌کانی و پیاسه‌ی دوور و درێژی ده‌کرد، به هه‌موو کۆلانه‌کانی شاردا له‌سه‌ره‌وه بۆ نه‌وسه‌ر ده‌گه‌را، هه‌میشه‌ش بیرى لای شارێکی دیکه و عه‌ردێکی دیکه بوو.

له‌و گه‌شته دوور و درێژانه‌دا ده‌یه‌ها کیزى خوشویست، هه‌موو عه‌شقه‌کانیشی خیرا، کورت، بێهیا و بێتامانچ کۆتایانده‌هات و له‌وديو ده‌رگای داخراوی ژيانى کچانه‌وه ده‌کوژانه‌وه، ته‌مه‌نى درێژترین ئه‌وینیشی به‌ نه‌ندازه‌ی پێگای قوتابخانه‌ی ئه‌و کیزانه‌ بوو که به‌ جله‌ شینه‌کانی قوتابخانه و به‌ چاوی پر له‌ ترسه‌وه سه‌یری هاتن و ئاوابوونی ئه‌ویان ده‌کرد له‌ نێو ژياناندا. گه‌وره‌ترین موسیبه‌تیش ئه‌وه‌بوو که فه‌ره‌یدون، له‌و کچانه‌دا بۆ کچیکى دیکه و له‌و ئه‌ویاندا بۆ ئه‌وینیکى دیکه ده‌گه‌را.

ئه‌مڕۆ نه‌سه‌ره‌دینی بۆنخۆش که ئه‌لبومی وێنه‌ نازداره‌کانی خۆی ده‌رده‌یئیت، ده‌یه‌ها وێنه‌ی فه‌ره‌یدونی تیايه، له‌سه‌ر چه‌وزی مه‌له‌که، له‌ یاریگاکاندا، له‌ کاتی یاریکردندا، له‌و سه‌رشه‌قامه‌ جه‌نجالانه‌ی شار، له‌ کۆلانه‌کاندا به‌ خۆی و جله‌ کوردییه‌ ره‌شه‌کانییه‌وه. هه‌میشه‌ش سه‌رده‌له‌قینى و ده‌لێت: «هه‌مووی پێکه‌وت بوو هه‌مووی پێکه‌وت... ئه‌گه‌ر پێکه‌وت نه‌بووایه نه‌مه‌ناسی، ئه‌گه‌ر نه‌شمناسیایه‌ گۆفه‌ندم نه‌ده‌بینی، گۆفه‌ندیشم نه‌دیبايه ئه‌م چیرۆکه به‌ جوړیکى دیکه ده‌بوو». له‌ پشت هه‌موو ئه‌وه‌ په‌شیمانیه‌شه‌وه هه‌ستیکی تال هه‌بوو به‌وه‌ قه‌ده‌ره‌ی هه‌موومانى وه‌کو زنجیره‌یه‌کی به‌د و نه‌فه‌ره‌تلیکراو پێکه‌وه به‌ستۆته‌وه. «نه‌سه‌ره‌دین» ئه‌مڕۆ ده‌لێت: «ئه‌و شتانه‌ش که بێمانا دینه‌ پێشچاو، زۆر جار ده‌ره‌نجامی کوشنده‌یان هه‌یه». کئ له‌و باوه‌ره‌دا بوو ئه‌و نئواره‌یه‌ی که به‌پێکه‌وت نه‌سه‌ره‌دین به‌ زه‌رده‌خه‌نه‌یه‌کی شه‌رمه‌نه‌وه ئه‌و وێنه‌یه‌ی دایه

فهره يدون و گووتی: «بئی ئه وهی نه تۆ بته ویت و نه من به ویت تۆ له م ویتنه یه دا ده رچوویت...»، ئه وه موو بوودا وه سه یرانه ی به دوا داییت که ده بایه من ساله های سال خه ریکبم، تا پیکه وه گرئیانبده مه وه . خودایه ... هه موو شته کان له به رده م ئه و کتییفرۆشییه دا ده ستییبکرد، ئه و کتییفرۆشییه ی ئیستا ده زانم، بۆده بایه له و شه وه دا بسووتینراییه ... له و ده مه دا شاعیر و هونه رمه نده گه نه کانی شار له به رده م ئه و کتییفرۆشییه دا ده وه ستان و رۆژنامه کانیا ن پانده کرده وه، به ده نگی به رز پیده که نین و گالته یان به دنیا ده کرد، گالته یان به نوسه ر و هونه رمه نده ها ورپیکانیا ن ده کرد. له هه ندی ئیواره شدا، نه سه رده ین له نا وه پاستیا ندا قووته ده بو وه و له گه ئیا ندا ده که وته با سه کردنی دوا شیعر، دوا کورته چیرۆک، دوا نمایشی شاتۆ. له و ئیوارانه دا فه ره یدون وه کو گه نه چیکی باریکه له و پيشن به چاویکی مه ست و غه مگینه وه بیته وه ی شتیکی دیاریکراو بکات له سه ر شیشه کان داده نیشته و سه یری ریبوارانی ده کرد، پینه ده چوو له و پیکانه دا مه به ستیکی تاییه ت هه بیته، به لکو ته نها داده نیشته و هه چی تر. ئه و جله کۆن و تۆزاویانه و ئه و نیگا که میک په شوکا وه ی دوو هۆی گرنه گ بوون گه نه جانی ئاپۆره به ستووی به ر کتییفرۆشییه که نه رخیکی نه وتۆی بۆ دانه نین. به لام هه تا نه سه رده ینی بۆنخۆشیش که دوو چاوی ئیچگار فزولیا نه ی هه بوو، زۆر دره نگ نه وی بینی. نه سه رده ین ئیواران زۆر جار له به ر ئه و کتییفرۆشییه دا ویتنه ی گه نه کانی ده گرت و به پیکه نینه وه ده یگوته: «رۆژنیک له رۆژان ئه م ویتانه نه رخیکی گه وره یان ده بیته». له یه کئ له ئیواره کاندا سه ئی مؤسیقاری تازه پینگه یشته و که هه رسیکیان به شیوه ی سه مفۆنیسته به نا وایانگه کان قژیان هینابوه سه ر چاویان، تکیان له نه سه رده ین کرد ویتنه یکیان بگریته، به رپکه وت له و ویتنه یه دا فه ره یدون، وه کو تارماییه کی ره شه پۆش به سه مایه کی که میک غه مگینه وه ده رچوو بوو. ویتنه که بۆ سه ئی مؤسیقاره که ئیچگار قه شه نگ ده بوو

ګه ربهاتبايه و فـرهـيدون شو پووبـره سهـيره نه گرتبايه . مؤسـيقـاره كان دهـيانگـوت: «ويـنه يهـكـي جـوانه، بهـس نهـگـر شو بهـرازه پهـشه ناله ويـدا نهـبوويه... خـوايه چـي نهـمـهـي وهـك سهـگ ليـرهـدا هـلـتـرووشـكاندووه؟». بهـلام نهـسـرهـدين لهـو دهـقـيـقه يهـوه كه نهـو ويـنه يهـي له ناو ويـنه كاندا جيا كـرده وه و بهـوردـي ته ماشاـيـكـرد له ديمهـني شو گهـنـجه حهـپهـسا كه لهـناكاو بهـشـيوه يهـكـي زور غهـمگين سهـيري كاميراكـهـي كـردبوو... سالاني دور و دريـزي مامه لهـكـردن لهـگهـل ويـنهـدا، نهـسـرهـدينان كـردبووه پياويـكي شارهـزا له خويـندنهـوهـي مرؤفـدا له پـنگاي ويـنهـوه، نهـو هـنـدي جار بهـو بزه كچانه يهـي خـزيه وه دهـيگـوت: «وام ليـهاتـووه گهـر ويـنه يهـكـي كه نيـم، ناـتوانم تـيـيگـم. تهـنيا لهـبهـر كامـيرادا درؤ و پاستـيم له مرؤفـدا بؤ جيا دهـكـريـته وه». هـر شو شارهـزاييه قوولـش واي ليـكـرد، مهـيلـيـكي سهـيري بؤ ناسـيني فـرهـيدون لا دروسـتـبـيـت.

نهـو پوـژه كه فـرهـيدون ويـنهـكـهـي له نهـسـرهـدين وهـرگـرت دواي سوپاسـيـكي سارد وهـكو له قهـدهـريـكي پهـش هـلـبـيـت به خـيـرايـي بهـردهـم كـتـيـفـرؤشـيـهـكـي جـيـهـيـشت و ئيدي چهـنـدين پوـژ دهـرنهـكهـوتـه وه، دواچار له نيوه پوـيهـكـي گهـرمدا «نهـسـرهـدين» لهـهـوزي مهـلهـكهـدا بينـيهـوه، به هـيـمـني له تهـنكاوهـكهـدا پالـيدابوو به ليـواري حهـوزهـكهـوه و سهـيري شهـپولاني ناوهـكهـي دهـكـرد كه مهـلهـوانهـكاني ديكه به شـلـپ و هوپ تـيـيـكهـوتـبون. چهـنـدريـژيـك دواي شو نيوه پوـيه، نهـسـرهـدين بؤ يهـكهـمجار فـرهـيدوني له ناوهـوهـي كـتـيـفـرؤشـيـهـكهـدا بيني، به هـيـمـني لهـبهـردهـم پهـفي كـتـيـبهـكاندا وهـستاوو و چاوي بهـناو كـتـيـبهـكاندا دهـگـيـرا. هـنـديـچار كـتـيـبـيـكي دهـردهـيـتا و سهـيري پـيـرست و پـيـشهـكـيـهـكهـي دهـكـرد، شو پوـژه نهـسـرهـدين به نارامي ليـي نـزيـكـبووه وه و ليـي پرسـي: «بؤ چ كـتـيـبـيـك دهـگه پـيـت؟» فـرهـيدون گوتـي: «بؤ كـتـيـبـيـك كه پـيـناچـيـت ليـره هـيـت...». پوـژاني دواـتر فـرهـيدون يهـكه يهـكه سهـيري ديوانهـكاني دهـكـرد و دهـيگـوت: «بؤ شـيـعـريـك

دەگەر پىم لەم ديوانانەدا نىيە...». كىتەبەكانى چىرۆكى ھەل دەدايەو ە و دەيگوت: «بۇ چىرۆكىك دەگەر پىم بەداخو ە لەم كىتەبانەدا نىيە...» لەو پۇژانە بەدواو ە فەرەيدون كاتىكى زۆرى لەو كىتەبفروشىيەدا دەبردەسەر، ھەمىشەش بە جۆرىكى نااسايى لە ناوئەو كىتەبانەدا بۇ كىتەبىك دەگەر پرا كە ھەرگىز نەيدۆزىيەو، ھەر ئەو گەرانە سەير و درىژانەش فەرەيدونيان كرده ھاوپىسى ئەو خاوەن كىتەبفروشىيە كە لەبرى ئەو ەي وەكو شاعىر و ھونەرمەندە مېوانەكانى دىكە گالئەي پىيكات، بە نارامى گويسى لىدەگرت و لە دلەو ە دەيوست يارمەتيدات، بەلام ئەويش ھەرگىز تىنەگەيشت فەرەيدون بەدواى چ كىتەبىك و چ شىعەرىك و چ چىرۆكىكدا وىلە.

تىكەلەوبوونى «فەرەيدون» لەگەل گۆفەندا زۆر لە عادەتەكانى ژيانى گۆپى، ئىدى كەمتر لەو شوئىنانەدا دەردەكەوت كە جاران تيا دەبينرا، زۆربەي كاتەكانى خۆي لەگەل گۆفەندا دەبردەسەر، بەدەم ئىشكردنەو ە گويسى لەو چىرۆك و بەسەرھاتە دوور و درىژانە دەگرت كە گۆفەند لەسەر ژيانى خۆي لە كوچەي ئاسنگەران و لە ناو ھونەرمەندەكانى پايتەختدا دەيگىرەنەو. ھەندى جار باسى لە نازارەكانى خۆي دەكرد لەگەل دلارامدا، ھەندى جاريش قزى لەسەر چاوى لادەدا و دەنگى بەرزەكردەو ە دەيگوت: «فەرەيدون باسى ژيانى خۆتم بۇ بكە». فەرەيدون دەيگوت: «ھىچى تيانىيە شاينى باسبىت... ھەندى شەپەچەقۇ و ھەندى يارى و ھەندى پەپولە كۆكردنەو ەيە و ھىچى تر»، بەلام كە گۆفەند زۆرى بۇ دەھىنا، فەرەيدون بە درىژايى لەسەر خەونى خۆي بۇ سەفەر دەدوا و دەيگوت: «دەمەوئىت بىرۆم بۇ ولانئىكى تر، ھەر ولانئىك بىت گرنگ نىيە... گرنگ ئەو ەيە مرۆف لىرە نەزى». فەرەيدون لە ئىوارەكانى كىتەبفروشىيەكەشدا ھەندى جار بىتەو ەي كەس لەوبارەيەو ە ھىچى گووتبىت لەناكاو دەيگوت: «دەمەوئىت سەفەرىكەم...»، شاعىر و نىگاركىش و پۇژنامەنوسەكان بە بىدەنگى سەيرى يەكتريان دەكرد و كەس

هیچی نه ده گووت. ته نها که سیک نه و خونه ی زور به لاره گرنګ بوو برای خاوهن کتیبفرۆشییه که بوو که گنجیک بوو له ته مهنی فەرهدوندا، به لام که میک له فەرهدون مندالتر دیاریوو. پوژیک نه و گنجیه ی که به «په زای دلخۆش» بانگیانده کرد، له پیچیک کتیبفرۆشییه که دا فەرهدونی گرت و به نه سپایی گووتی: «منیش ده مه ویت سه فەرهبکه م، له میژه ده مه ویت سه فەرهبکه م، به لام نازانم چون؟... تو ده توانیت یارمه تیمبدهیت؟». فەرهدون گووتی: «نه گهر من سه فهرمکرد هه موو شتیکت پیده لیم، دلنیا به له هه مووشته کان ناگادارته که مه وه، نه گهر پویشتیشم بو ولاتیکی دیکه نامت بو ده نوسم». فەرهدون دواتر ده بیته دوستیکی نزیکي په زای دلخۆش، پیکه وه له چایخانه تاریکه کاندا دهرده که ون، پیکه وه له سهر شیشه کان داده نیشن، هه میشه ش جگه له قسه کردن له سهر سه فەر، جگه له گه پان به دوا ی شاری خه یالی و ولاتی نویدا باسی هیچی دیکه ناکه ن... پوژگاریک به نه اندازه یه ک خه یالی سه فەر له خه یالی په زای دلخۆشدا گه وره ده بیته که ئیدی وه کو موته که یه کی ترسناکی لیدیت، ئیدی ده بیته باوک و براکانی له پریگای پزیشک، دهرمانی کپویی و هه توانی تایبه تییه وه بیکه نه وه به مرۆفیکی ناسایی.

له و پوژده ی که فەرهدونی مه له ک به پیکه وت له حه وزی مه له که دا گۆفه ندی مه له وانی به نه سره دینی بو نخۆش ناساند، نه سره دین دهرکی به و ژیا نه فره چه مک و سهیره ی فەرهدون کردبوو، به لام له پاستیدا بو نخۆش نه یده زانی چون سهیری فەرهدون بکات، نه و له یاریگا کاندا ناوی فەرهدونی وه کو یاریزانکی لیها توو بیستبوو، له تیپی فوتباله که شدا حورمه تیکی زوری هه بوو، له حه وزی مه له که شدا حیسایی مه له وانیکی شاره زای بو ده کرا، له پال نه وانه شدا له نئوارانی ناو کتیبفرۆشییه که دا به شیوه یه کی سهیر سه رقالی کتیبه کان بوو، به لام له پاستیدا فەرهدون

هیچیان نه‌بوو، نه یاریکه‌ریکی ته‌واو بوو، نه مه‌له‌وانتیکی ته‌واو، نه خوینده‌واریکی ته‌واو... به‌لکو له هه‌موو نه‌و چالاکیان‌ه‌دا بۆ شتیک ده‌گه‌را که خۆی نه‌یده‌زانی چیه. نه‌و ویسگه ویسگه به‌ناو شته‌کاندا تیده‌په‌ری و نه‌یده‌زانی چی له‌و دونیایانه ده‌ویت.

هه‌فته‌یه‌ک دوا‌ی نه‌وه‌ی گوڤه‌ند و نه‌سه‌رده‌ین په‌کتریان ناسی، نه‌سه‌رده‌ین داوه‌تیک‌ی ده‌شته‌کی فه‌ره‌یدون و په‌یکه‌رتاشه‌که‌ی هاوپرسی کرد بۆ ناو باغیکی قه‌راغ شار. ناسینی گوڤه‌ند بۆ نه‌و شتیک‌ی سه‌یریوو، چونکه نه‌سه‌رده‌ین که هه‌موو شاعیران و هونه‌رمه‌ندان و نه‌کته‌ران و مؤسیقاره‌کانی شاری ده‌ناسی، له‌و باوه‌ره‌دانه‌بوو له‌ ده‌روه‌ی نه‌و بازنه‌یه‌ی نه‌و ده‌یناسیت هونه‌رمه‌ندیکی دیکه هه‌بیت نه‌یناسیت. جگه له‌وه‌ش دیمه‌نی گوڤه‌ند به‌و قژه درێژ و سمیله سه‌یرانه‌وه بیجگه له‌ فزول، هه‌موو غه‌ریزه‌ دپنده‌کانی وینه‌گرتنی له‌ نه‌سه‌رده‌یندا زیندوو‌کرد‌بووه‌وه. نه‌و نیوه‌پۆیه نه‌سه‌رده‌ین قاچی خستبووه ناو سه‌وزی مه‌له‌که و ده‌یگوت: «عه‌ج‌ب په‌یکه‌رتاشی هه‌بیت من نه‌یناسم». فه‌ره‌یدون له‌ ناوه‌که‌دا به‌ئارامی مه‌له‌یده‌کرد و ته‌ماشای ده‌سته‌کانی گوڤه‌ندی ده‌کرد که ده‌یگوت: «حه‌زم له‌ مه‌عشری هونه‌رمه‌ندان نییه». نه‌و زیاتر سه‌زی له‌ مه‌جلیسی شه‌رابخۆره‌کان و یاریزانه‌ پیره‌کان بوو. هه‌ر له‌ په‌که‌م ئیواره و له‌ په‌که‌مین پتکی شه‌رابه‌وه که به‌خۆشی په‌کدی فریاندکرد، ئولفه‌تیک‌ی سه‌یر له‌ نیوان نه‌سه‌رده‌ین و گوڤه‌ندا دروستبوو، به‌ جوړی فه‌ره‌یدون له‌ ناب‌ه‌ینیاندا هه‌ستی به‌ نامۆبیه‌کی قوول ده‌کرد. نه‌مرو ده‌سه‌رده‌ین ده‌لێت هه‌مووشته‌کان له‌و ئیواره‌یه‌وه ده‌ستیان پیکرد که من نه‌و داوه‌ته ده‌شته‌کیه‌م سازکرد، فه‌ره‌یدون وه‌کو بووبیت به‌ ته‌له‌یه‌کی کوشنده‌وه چواره‌دوری خۆی ده‌گه‌را و سه‌یری په‌پوله‌کانی ده‌کرد، گوڤه‌ند به‌ کراسیکی درێژی قاوه‌بیه‌وه نیو دره‌خته‌کان بۆ چیلکه ده‌گه‌را، نه‌سه‌رده‌ینیش سفره‌که‌ی ده‌پازانده‌وه و جار‌جار وینه‌یده‌گرت.

ئەو لە ژيانیدا لە هیچ جیگایەك هیندە وینەى نەگرتبوو، ئیستاش دەیه‌ها وینەى جیاوازجیاوازی ئەو نیواریه‌یە لە ئەلبومەکانیایەتیی، لە هەموو وینەکانیشدا گۆفەند بەو شیئۆ مەسیح ئاسایەى خۆیەوه تەماشای کامیراکەى کردووە و پێدەکەنئ، بەلام فەرەیدون بەگشتی پەشوکار و نامۆ دیتەبەرچاو... لەو نیواریه‌دا كە ئاسمان ئیجگار شین بوو، گۆفەند بە دەم شەرابخواردنەوه‌وه ئازارەکانى خۆى وه‌كو عاشقیك بۆ نەسرەدین باسکرد، نەسرەدین پێدەکەنى و دەیگوت: «قسە بکە... قسە بکە من بەحرى نەهتیی عاشقانم...». ئەویش سەرلەنوئى ئەو وتارە درێژانەى سەبارەت بە بێشوئینی و ناکامی و بێمانایی ژيانى عاشقان لەم شارەدا بۆ دەگووتەوه. هەندئ جار فەرەیدون سەیری لەوه دەهات چۆن گۆفەند دەتوانیئت بەردەوام ئەو قسانە دووبارەبکاتەوه و بێزارنەبیئت، بەلام ئەو نیوهرپۆیه هەموو قسەکانى بۆ نەسرەدین نوئى و سىحراوى بوون... نەسرەدین هەر ئەو نیواریه‌یە بە نیگا ژنانە و زەرەخەنە شەرمەنەکەیه‌وه لە ناو درەختەکاندا چەندین جار پێکەکەى بەرزەکرده‌وه و هەموو جارێکیش دەیگوت: «ئاسانە... ئاسانە، لەمڕۆ بەدواوه دەتوانیئت لە ستۆدیۆکەى مندا دلارامى ئازیز ببینیئت». لە دواى ئەو بەلێنەوه، پۆژ لەپشتی پۆژ پەيوەندى گۆفەند بە بۆنخۆشەوه بەهێزتر دەبوو، ئەو هەندئ جار لەگەل دلارامدا لە ستۆدیۆکەدا یەکتریان دەبینى، کاتیکیش ژوان دوايیده‌هات، بە سەعات لەگەل نەسرەدیندا پێکەوه قسەیانده‌کرد، باسى سیاسەت و عشق، هونەر و وه‌رزش، فۆتۆگراف و پەیکەرتاشییان دەکرد. نەسرەدین ئەمڕۆ دەلێئت: «قسەکانمان هەموو بۆنى ئەو سوپانەوه گەوره‌یه‌ى لێده‌هات بەدەورى هیچدا. هەمیشە قسەمانده‌کرد، بەلام نەمانده‌ویست بگەینه شتیکی دیاریکراو، زۆر جار چەنده‌ها سەعات قسەمانده‌کرد و دواتر هەلده‌ستاین، و نەمانده‌زانى لەسەر چى دواوين. زۆریه‌ى کات فەرەیدون بەرامبەرمان بێدەنگ دادەنیشت و قسەى نەده‌کرد یان گەر قسەشى

بگردبايه باسي شار و ولاته فهنتازياکانی ناو خه يالی خوی ده کرد. سالانتيکي دريژ نهو ستوديويه بوو به شويی ژوان و خواردنه وه و يه کدی بينی نهو سن پياوهی که هه ميشه دواي گه شتی پوژانه يان ده گه پانه وه بو نه وي.

نهو ده مانه فهره يدون هه موو پوژيک چند په پوله يه کی پاوده کرد، په پوله ی رهنگاو په نگ، په پوله سپيه کانی زستان، په پوله سه وه زه کانی به مار، نهو په پولانه ی وه کی پشکو هاوینان له گره ی نيوه پوژا له نابه ينی پوش و په لاشی پاوانه کاندا ده سووتان، په پوله زه رده کانی پایز که له گه ل گه لا وه ريوه کاندا ده وه رين و ده مردن... فهره يدون هه رگيز به که سی نه ده گووت له کوئی و چوژ نهو په پولانه ده گريژت، به لام له مندالييه وه نهو خوليا شيتانه يه له پوچيدا ده ژيا، خولياي ويلبوون له ده شته کاندا، خولياي دورکه وتنه وه له ناوه دانی، نزيکبوونه وه له قه دپالی چياکان، گه يشتن به پاوان و ده غلی گونده نزيکه کانی ده ورپه ری شار، دواتر که هه ندی له په پوله کانمان له نه لبومه تاييه تيبه کاندا دييه وه، له ژير هه ر په پوله يه کدا پوژ و سه عات و شویتی پاوکردنه که مان خوینده وه... بو من بينی نهو په پولانه نه زمونتيکی ناسان نه بوو، من و نه سره دين پيکه وه نه لبومه کانمان له و پوره غه مگينانه ی فهره يدون خواست که ساله های سال بوو هه موو يادگار ييه کانی فهره يدونيان وه کو خوی پاراست بوو، سه ير نهو پرسته يه بوو که فهره يدون به ده ستي خوی له سه ر به رگی هه موو نه لبومه کان نوسيبووی... پرسته يه کی توخ و گه وره که هیدی هیدی به ره و کالبوونه وه پوژيشت بوو. فهره يدون نوسيبووی: «تکايه... نه گه ر منت خو شده ويژت، ته ماشای نه م نه لبومانه مه که». من و بوخوژش که هه ردوو کمان فزولتيکی شه يتانی له ناوماندا په پکه يده خوارد ده بایه ته ماشای نه لبومه کان بکين، به لام له گه ل هه لدانه وه ی دوو سن لاپه رهی يه که مدا بينيمان په پوله کان ده بنه توژ، هينده ی جاريکی ديکه

لاپەره کائمان هەڵدایەو هەپولەکان بوونە گەردیکی ورد و بە هەوای ژووڕە کەدا بلأوبوونەو، هەپولەکان بە پوانین، بەتین و تاوی نیگاکردن دەبوونە غوبار. ئێمە دەبایە هەر دواى کردنەو هەى چەند لاپەرهى یەكەم بە خێرایى ئەلبومەكە داخەین و بیدەینەو دەست پوره کانی کە دەیانگوت: «عەزیزم، پێمانگوتن ئەو ئەلبومانە بۆ تەماشاکردن نین». ئەمڕۆ پەزای دڵخۆش کە چەند سالتیکە لە دەردى سەفەرکردن پزگارى بوو و لە جیگای کتیبفرۆشییە سووتاوە کەدا، شەربە تفرۆشییە کى گەورەى کردۆتەو و خۆى بە پادشاهى شەربەتى هەموو شار دەزانى، دەلێت کە فەرەیدون هەپولەکانى تەنها لەو ئەلبومانەدا هەلنەگرتوو کە ئیستا لەلای پوره ناشادەکانى پارێزراو، بەلکو فەرەیدون ئیواران کە لە دەشتەکان گەراو تەو نۆرچار هەندى هەپولەى لە ناو ئەو کتیبیانەدا داناو کە لەسەر پەفە بلندەکانى کتیبفرۆشییە کە بوون. نیواریەك پەزای دڵخۆش بە دەنگیکى غەمگین کە تیکەل بە بۆنى میوژ، پرتەقال و کالە کە سەوزە چکۆلانەکان بووبوو، بۆیگێرپامەو کە فەرەیدون ئیواران دەهاتەو و لەسەر شیشەکان ئەو هەپولانەى نیشانەدا و دەیگوت: «دەبیست لەنیو دیوانیکى شیعرە هەلیانگین». من کاتیک ئەو پرتەیه م گوی لێدەبوو هەموو یادگارەکانم دەوروزا، سات بە سات هەموو ئەو بەیانیه م دەهاتەو یاد کە هەپولە مەست و سووتاوەکانم تیابینى، وەك شیت پەلامارى یەخەى پەزەم دەدا، وەکو باوهرنەكەم دەمگوت: «بەپاست، کە فەرەیدون هەپولەکانى دەخستە نیو ئەو کتیبیانەو... بەپاست؟». ئەویش بیئەو هەى تیبگات پادەما و دەیگوت: «بیبگومان... ببگومان، چۆنت بۆ دەگێرەو و ابوو، درۆت لەگەل ناکەم». من هاوارمەکرد و دەمگوت: «کەواتە خودایە ئەو هەپولانەى من لە سپیدەى سووتانى کتیبفرۆشییە کەدا بینیم تەنها فەنتازیا و خەيالى خۆم نەبوون، ئەو هەپولانە هەپولەى پاستەقینە و هەلوهریوى ئەو پۆزگارانه بوون کە

فهره يدون له ده شته كانه وه ده هاته وه بؤ شار و له گه ل تودا به هيمنى به كه به كه ده يخستنه نيوان كتيبى كان». ره زاي دلخوش به چه ساوى سه يريده كردم و ده يگوت وه: «بينگومان... بينگومان، هه روابوه». من هه لده ستام و به دلخوشيه وه ده مگوت: «من له و به يانييه دا په پوله كانى فهره يدونم بينى كه تيكل به باران و ناگر و ته م بو بوون... بينيم، خواى گه وه، من په پوله كانى فهره يدونى مه له كم بينى».

نه سره دين تا نه مرؤش له حكايه تى نه و په يوه ندييه سه يره ي نيوان فهره يدون و په پوله كان تيناگات. گه ليك ئيوارى له گه ل كوڤه نندا به فهره يدونيان گووتبوو: «له م په پولانه گه پئ و به دواى كچيكي راسته قينه دا بگه پئ، كچيكي له م دلداريه بيسوودانه ي سره كؤلان و ناو كوچه قوراوييه كان نازادتبكات». فهره يدون هه ميشه به غه مگينى وه لاميده دايه وه: «تا ئيستا نه و په پوله يه م نه دؤزيوه ته وه كه بؤى ده گه ريم». هه ندى جار كوڤه ند به ده نكيكى به رز و نارازيى كه ستؤ ديؤكه ي ده له رانده وه، گووتبووى: «تؤ چ ده رديكته، نه م عيله ته چون عيله تيكيه توشتها توه، چ نه خوشيه كي سه يرو نا ناساييه به رؤكت به رنادات؟». فهره يدون به وپه پرى هيمنيه وه گووتبووى: «ده رد نييه، عيله ت نييه، هينده هه به ده بيت نه و په پوله يه بدؤز مه وه كه بؤى ده گه ريم».

نه و ده مانه فهره يدون هيشتا په روانه ي نه ده ناسى، كاتى په روانه هاته ژيانيه وه شته كان هه مووى گؤرابوون... په روانه له پؤژانى ته نهايدا ده ركه وت، له پؤژانيدا ژيانى به رهووتىكى گه وه بوو، به لام وه رزى به رينى خه يالات، ئاوات و ئوميدى گه وه ي تياچانديوو، به جوږئى ماوه به كي زورى ده ويست تا بيا بانه كانى ژيانى خوى ببينيت و تيبكات له چ ويرانه به ك و له چ پوچيه كدا ده زى. نه و كات فهره يدون جگه له دانيشتنى ئيوارانى سره شيشه كان له گه ل ره زاي دلخوشدا و قسه كردن له سره ولاته خه يالييه كان و ته ماشا كردنى نه خشه كان هيجى ديكه ي نه بوو.

کهس نهیده زانی شته کان چۆن بهوشیویه گۆرډران، له ماویه کدا
 گۆڤه ند چه ندین جار خوازیښی دلآرامی کرد و سوودی نه بو، هر جاره ی
 به دهسته یه ک خوازیښیکه ری بهه یبه تتره وه ده چوه پیشی، به لام
 باوکی دلآرام همیشه یه ک وه لامیده دایه وه و ده یگوت: « گوی له
 هیچ تروها تیک ناگرم... دوی چند هه زار سال له شکاندنی حه زه تی
 ئیبراهیم بو بته کان، تازه به تازه کچی خۆم بدهم به بتاشیکی قژ دریز و
 ئوفیک و حیز؟». له و سه رده مه دا شه وان هه رسیکیان له ستۆدیۆکه دا یان
 له وه رشه که دا یان له ژوره که ی فهره یدونی مه له کدا پیکه وه داده نیشتن و
 تا به یانی ده یان خواره وه و ده گریان، پلانیان داده نا، نه خشی تازه یان
 ده کیشا، بیریان له پیاوانی به شکۆتر و به ده سه لاتتر ده کرده وه بیکه ن
 به گژ باوکی دلآرامدا... به لام هیچ شتیک سوودی نه بو.

له گهرمه ی ئه و وه رزی نا ئومیدییه شدا شتیک سی و ترسناک پوویدا،
 شتیک که کاریگه رییه کی گهره ی له سه ر چاره نویسه هه موومان جیهیشت.
 به یانییه ک فهره یدونی مه له ک و گۆڤه ند هه موو شار به دوی نه سه ره دینی
 بوئوخشدا گه ران و نه یاندۆزییه وه... نه سه ره دین له نا کاو وه کو زه وی قووتی
 بدات ونبوو، ونبوونیک که سه ره تای هه موو ئه و که وتن و لیکترازانه
 ترسناکانه بوو که یه که یه که هه موومانی له یه کترجیا کرده وه.

سەرەتا ھەموو شتەکان بە شیوەیەکی زۆر تاریک و ناھۆمیدانە دەستیاننێکرد .

لە دواى ونبوونی نەسرەدینی بۆنخۆش گۆفەند بۆ ماوەیەک وازی لە ھەموو پرۆژەکانی ھینا و خۆی لە مەى تۆشیدا نوقمکرد . فەرەیدونی مەلەک بە بێدەنگی ھەرەس و مردنی بەکاوەخۆی گۆفەندی لە گێژاوی ئازارەکانی پەشیمانی و عەشقادا دەبینی، بەلام نەیدەتوانی ھیچ بکات . ئەو ماوەیە گۆفەند بوو پیاویکی زۆر کەمدوو کە زۆریەى کات بە جگەرەییکی درێژ و بالاییکی بەرز و لەشیکی لاواز و نیگای ھونەرەندیکی غەمبارەو لە شەقامەکانی شاردا دەردەکەوت . یەكەمجار وەلامی سلۆی ئەو پیاوانەشی نەدەدایەو کە دەیانویست لە گێژاوی دالغە دوور و درێژەکانی خۆی دەریبھێنن... لە ھەموو ئەو شتانەش سەیرتر ئەو بوو کە گۆفەند چیتروەکو جاران دەرگاکانی ژیاى خۆی بۆ فەرەیدونی مەلەک نەکردەو و بەدەگمەن لە وەرشەکەدا پیشوازی ئەو گەنجەى دەکرد کە ئیستاکێ دووری لە نەسرەدینی بۆنخۆش و گۆفەندی مەلەوان ژیاى گۆرپیوو بۆ بیابانێکی راستەقینە .

پۆژیک، پاش ماوەیەکی زۆر لە گەپان و عەودالبوون فەرەیدونی مەلەک، گۆفەندی بە جۆریکی سەیر و بیمانا لە ناو کۆمەڵی مەیخۆری زۆر بازاریدا لە باغیکی قەراغ شاردا بینیوە، ھێند لاوازیوو، مەلەک

لە قوولايى دلى خۆيدا بەحەسرەتەو ە گووتى: «سەيرىكە، خەرىكە دەبىتە چىلكە، دەبىتە پارچەبەك چلۆچىتو». ەموو نىشانەكانىش دەيانگووت كە گۆفەند پىاويكە ەيدى ەيدى بەرەو دواەمىن خەرەندى خۆى دادەگەپىت و دەكەووتە ناو رىزى نزمترىن شەرابخۆرەكانى شار. ئەو ئىوارەبە «گۆفەند» كە بە كۆلانە ەيمىن و خامۆشەكانى شاردا لەتەك فەرەيدوندا كەراپەو، پىيگووت: «من پىاويكى بىچارەنوسم، پىاويكەم پاشەپۆزم نىيە، وازم لىبىتە، بەو رىگايەدا مەپۆ كە من دەپۆم... من دەزانم رىگاكەن ەمووى ەلەن، پوو لە ەر جىگايەك بەكەيت ەر ەلەيە، بەرەو خۆرەلات برۆيت يان باكوور، خۆرئاوا يان باشوور... ەموويان ەلەن، بەلام بەشويىن مندا مەيە... من ئەوسەرى ەمووشتەكان دەبىنم، تۆ برۆ و ژيانىكى دىكە بۆ خۆت بىزى». فەرەيدونى مەلەك بەحەسرەتتىكى قوولەو لە دلیدا پىيدەگووت: «خەرىكە دەبىتە زىخ... دەبىتە لم... ناخر دواچار پۆزىك دىت كە ئىدى خۆتت بۆ كۆناكرىتەو». گۆفەند بە مەستى چاوەكانى پتر سوور ەلەكەرا و خىراتر دەپۆشت و بىتەوەى سەيرى فەرەيدون بكات دەيگووت: «چاوەروانى چى دەكەيت؟ دەتەووت بىم بەچى... بىم بەچى لەم شارە بۆگەنەدا؟ بىم بە بولبولى زىو يان چۆلەكەى ياقووت... چىت دەووت؟ تىرى مرواريت بۆ بگرم يان خەيارى ئالتون. لەم شارە پۆخلەدا، لەم شارى زىراب و لىتاو و پەشەبا و درۆبەدا، ەر شەرابخۆرىكى پۆخلم لىدەردەچىت». ئەوەى لەو ئىوارە تارىكەدا گووى لە گۆفەند بووايە، ەرگىز نەيدەگووت كە ەمان ئەو پىاوە، لەگەل سەرەتاي وەرزى خەيالآندا بەجۆرى دەگۆرپىت، تا دوا پۆزەكانى ژيانى بە ئومىدىكى گەرەو ەباس لە ەمووشتەكان دەكات.

ئەو ئىوارەبە، گۆفەند بەشىك لە وەرزە پەشەكانى خۆى دەژىا، ئەوماوەبە ەموو ئىوارىبەك لەو سەيرانگا ژاكاو و چۆلانەى قەراغ شاردا،

یان له یهکن له باره تاریکه کاندا، له گه ل دهسته یهک له گورانیییژ و مهیخوړانی زه مانى ساقى و پيالهدا مه سته ده بوو. فره یدونیش که ناوړی له بازنه خالییه کانی ژيانى خوی ده دایه وه جگه له په زای دلخوش که سى دیکه ی نه ده بینى شایسته ی نه وه بیت پیبیلیت «هاوړیم» ... فره یدون که همیشه به حه سودیه کی قووله وه سه یری گوڤه ندی کردبوو، همیشه له قوولایى پوچیدا به پیاوی «ته نهاییه جوانه کان» ناوینابوو، نه مړو له دورده وه مردنی نه و پوچه ی ده بینى که له نازاره کانی نه ویندا به ره و شوینى نه و تو ه لده هات که خوی و جوانى و ته نهاییه کانی تیا ده ناشت. فره یدون زوریه ی نیواران به ناچارى ده گه پایه وه سه ر شیشه کانی پیشده م کتیبفروشییه که و به خوی و کراس و شهروالیکی په شه وه له سه ر شیشه کان، له تهنیشت په زای دلخوشه وه داده نیشت. هه ردوکیان، وه کو جووتی بالنده ی نه خوش له سه ر شیشه کان خویان ه لده خست و باسى زه وییه نه فسانه ییه کانیان ده کرد ... له و سه رده مه دا، له و سه رده می ته نهایی و دوریه ده، کاتى نه سه رده ینى بوخوش بیسه روشوین زه وی قووتیدابوو، گوڤه ندیش له دنیای مه ی و مه قاماتى گورانیییژه مه سته کانی ژیر نه و دارودره ختانه دا ونبوو بوو. فره یدون جگه له خه یالاتى سه فه ر، جگه له بیرکردنه وه له کیشوره یرک که تیايدا بیته پیاویکی ته نها و قه شه نگ بیری له هیچی تر نه ده کرده وه. خه یالاتى نه و سه فه ره نه فسانه بیانه ش په زای دلخوشى نه خوش خستبوو، زوریه ی شه وان تابه کی کوشنده ی لیده هات و تووشى پشکه وپیشکه ی سه یر ده بوو، نیواران که ده هاته به ر کتیبخانه ی براکه ی و له سه ر شیشه کان داده نیشت، به هه مان سوزى کوشنده ی ناو پوچیه وه چاوه پوانى فره یدونى مه له کی ده کرد که نیستا نه ویش بوو بووه پارچه یهک له تیرامان و عه ودالی بو خاکیکى دیکه و عه ردیکى دیکه. تیکه لاوبوونى خولیاکانى فره یدونى مه له ک له گه ل نه و خه یالاتانه دا که وړینه به رده وامه کانی په زای دلخوش ده یخولقاند،

دەرگای چەندەها کیشوهری نوێ و دهریای نەدۆزراوە و خاکی خورافیانە ی لێخستنه سەرپشت... لەسەر ئێو شیشانەو بەرەو ناو ئێو دهریایانە سەفەریانکرد، کە لە شەپۆلەکانیدا پەرییە پازاوەکانی دهریا بە غەمزەو بەرەو دوورگە سەوز و بەهەشتییەکان دەیانبردن، ئێو خاکە عاجباتیانەیان بینی کە بالەندەکانی بەهەموو زمانەکانی دنیا قسەیان دەکرد، چونە ناو شاری ئێوتۆو کە مۆشەکان لەبری جلوبەرگ پەنگەکانی شەبەنگیان دەپۆشی، دەرگای باغچە ی ئوتۆیان کردەو کە لە ژێر درەختەکانیدا کچانی هەمەچەشنە، بەبیماندوبوون لەگەڵیاندا دەخوتن، شاریان بینی شوراکانی لە دەنکی زەیتوون دروستبوو، عەرشیان بینی پاشاکانیان سەریان لە گیلەس خۆلقابوو، هەرکاتیکیش لە گەرمە ی ئێو خەیاڵانەدا کە چاویان دەکردهو، دووبارە خۆیان لەسەر شیشە پەق و ساردەکانی ئێو شۆستەیدەدا دەبینییەو. لەوکاتەدا پەزای دڵخۆش هەموو شەوێ تاییکی کوشندە ی لێدەهات، بەلام نەیدەهێشت کەس پێبزانیت، دەچوو زۆرەکی خۆی و دەرگاکە ی دادەخست و بیری لە پێگایەک دەکردهو بیگەیه نیت بە عەرە نەفسانەییە دوورەکان... دەشیا هەموو شتیکیش بە ئارامی رابوو، دەشیا ئێو خەونە بەجۆشانی سەفەر هەر بەراستی بە سەفەر دواپهاتبایە، بەتایبەت فەرەیدون لە گەشتە بەردەوامەکانیدا بە چایخانە و بازار و گەپەکەکاندا، گەیشتبوو ناسینی هەندێ لێو قاچاغچییانە ی دەیانگوت: «بەمسۆگەری، تا ناوهراستی بەهەشت دەتەین»، بەلام دواچار شتی پوویدا فەرەیدونی مەلەک چاوه‌روانی نەدەکرد. عەسریکی دەرنگی پۆژیکێ پایز، پیاویکی سەیر لە بەردەم «کتیفرۆشییەک» دا دەرکەوت و بە هیمنی گوتی: «دەمەوێت فەرەیدونی مەلەک ببینم...». دەرکەوتنی ئێو پیاو بەلەندە ی و بەو شیۆه کوتوپرە لە ناو شاعیر و پۆژنامەنووسەکاندا شتیکی سەیربوو، ئێو وەکو بەلەندە یەکی غەمگین بێدەنگ بوو، بەلام ئاشکرابوو کە نەتینیەکی قوول

و سهیری پټیه . که یه که مجار له ناو کتیبه کانددا دهرکه وت، پټده چوو له ژیانیدا کتیبخانه ی نه بینیبیت، ناشکراشبوو خوینده واری نییه، له گه لئ وه شدا ئه و نیگا سهیرانه ی کاریکیانده کرد به هیترتر و به هه بیه تتر له هه موو ئه و پۆشنبیرانه دهرکه ویت، که له پالتۆ درټزه کانیاندا سه راسیمه ته ماشایانده کرد . که فهره یدونی مه له ک له بهر شیشه کانددا دهرکه وت و ئه و گه نجه ی بینی ههستی به بۆنیککی سه یرکرد، بۆنی گه لاکانی درهخت دوی یه که م پټزه ی پایز، ئه و چاوه سهیرانه شی که بیلبله کانی چه ندین جار له سپینه که ی گه وره تر بوون، ههستیکی سه یریان به نهینی و بیدهنگی و ترس، به جیده هیشت... که فهره یدونی مه له کی بینی به په نجه درټز و باریکه کانی، ئه و په نجانیه ی به چه ند نینۆکیکی قوولآپی کۆتایانده هات، مه چه کی فهره یدونی گرت و به ره و کۆلانیکی زۆر هیمن و نارام رایکیشا، کۆلانیکی ده که وته ئه و به ری کتیبفرۆشییه که وه . فهره یدون هه ر له یه که م نیگاوه ههستی کرد ئه م پیاوه له خاکیکی دووره وه هاتووه ... نیگاکانی، هه ناسه کانی، وردبوونه وه ی، جله کانی، هه موو شاهیدی نامۆیه تی بوون، له و به ریش له کۆلانه که دا گووتی: «من ناوم سیامه ندی بالنده یه ... له لایه ن نه سره دینی بۆنخۆشه وه هاتووم». فهره یدون ئه و کات له و باوه پره دا نه بوو نه سره دین مابیت، زیاتر وای بۆده چوو حکایه تی مه رگیکی په ش، کوشتنیکی نهینی، زینده به چالکردنیککی سیاسی له پشت ونبوونه که یه وه بیت . به نارامی پالیدایه وه به دیواریکه وه و هه ناسه یه کی دلنایای هه لکیشا و گووتی: «مه به ستت ئه وه یه که بلئیت، نه سره دین نه مردووه ... بلئیت نه سره دین ده ئی». گه نجه که دیاریوو وه کو بالنده کتیبیه کان نا نارامه ، به جۆریکی سه یر نیگای ئه ملالوای کرد و گووتی: «نه سره دین له و پټیه ، نه سره دین له و چیا و جه نگی له دوورانه یه ، له جیگایه کی ئیجگار عاسی که ئیمه و بالنده کان پیکه وه تیا ده ئین...». فهره یدون که کوپی بهر سه موونخانه کان و ناو کۆلانه کانی شار بوو به عاجباتیه وه سه یری ئه و

پیاوه بالندهیهی کرد که بۆنی درهختهکانی لیدههات، گووتی: «تۆش بۆنی باغیکی تازەت لیدیت». سیامەندی بالنده، لووتیکی قولاپسی چکۆلانی هەبوو، قزئی بە ئەندازەیک چرپوو تەنھا فاسیلەیهکی زۆر بچووکی بۆ ئەو ناوچاوانە چکۆلانی و تەسکەیی جیھێشتبوو، بە چەناگەیهکی باریکەو تەماشای فەرەیدونی مەلەکی کرد و گووتی: «یەکەمجارە شار ببینم، هەرگیز پێشتر هیچ شارێکم لە ناوێوە نەبینیوە، لەوێوە تەنھا لە دوورەوێوە سەیری شارەکانم کردووە». ئەو کات فەرەیدونی مەلەک بە هێمنی سەیری چنگە قولاپییەکانی دەکرد و گووتی: «هەڵبەت بە هەوا و دیمەنەکانی شار پانەیهیت، هەڵبەت زۆر لە ئاوی ئێرە نەخۆیتەو، زۆر سەیری ئاوفرەتەکان نەکەیت... شار وەکو تلیاک وەهایە، کە پێی پاهاتیت بە ئاسانی لەبیرناکریت». گەنجەکە وەکو شەهینیکی غەمگین سەری دەلهقاند و دەیگوت: «ناهیڵم شارەکان فریوم بەدن، تا ئیستا نەمەهێشتوو، بەلام نەسرەدینی بۆنخۆش پێیگووتم کە بێم و کەمێک دوانیا ببینم، بێم و هەوای شار هەلمژم، ئیستا دەزانم تووشی ئالۆشم دەکات... ئیستا تێدەگەم، نەسرەدینی بۆنخۆش بۆ منی ناردوو بۆ ئەم شارە؟». «فەرەیدون» دەستی سیامەندی دەگرت و دەبەینایەوێوە بۆ سەر شەقامەکە، دەیگوت: «بۆ تۆی ناردوو؟... بۆ؟». پیاوه بالندهکە دەیگوت: «خۆی بۆئەو منی ناردوو، تۆ و پیاویکی تر ببینم، ناوی گۆفەندی پەیکەرتاشە، یان گۆفەندی مەلەوان... بەلام بۆ ئەوێش کە کەمێک ئازام بیمەو. هەموو دەلێن، من دەبیت کەمێک دەستەمۆ بکریم. دەلێن، من زۆر زیاتر لە پێویست کتویم».

فەرەیدون بە هێمنی سەیریدەکرد و دەیگوت: «تۆ بۆنی درهختهکانت لیدیت». گەنجەکە دەیگوت: «هەڵبەت کە بۆنی درهختهکانم لیدیت، هەڵبەت... من بە درێژیی دوتنی شەو لەنابەینی گەلاکاندا ماومەتەو». فەرەیدون ئیستا گەلی دڵشادبوو، بەلام خۆی وا دەرنەدەخست، لەناخەوێ

پيدەكەنى، ھەوالى نەسرەدىن لە خۆشتىن ئەو ھەوالانە بوو كە لە ژياندا پىيگە يىشتىبوو، بەلام دىمەنى ئەم گەنجە و نىگاكانى كەمىك پەشۆكاندبوويان . پاش ئىستىك لە ھىمنى، پاش نىگايەكى خەلك، پاش پوانىنيك لەو شەقامە جوانەى نىوہى ژيانى لەسەر شۆستەكانى بردبووہ سەر، بە زەردەخەنە يەكەوہ سەيرى ئەو جلە درژانەى بەرى سيامەندى بالندەى دەكرد و دەيگوت: «كەواتە نەسرەدىنى بۆنخۆش زىندووہ ... كەواتە، ئىستاش دەژى». بىئەوہى گوئى لە وەلامى سيامەندىش بگريئ مەچەكى دەگرت و بەو شەقامە دوور و درىژەدا پايدەكيشا و دەيگوت: «خوايە، دەبىت كۆفەندى مەلەوان لەكوئى بىت؟ دەبىت ئەو مەلەونە لەكوئى خۆى شارديتەوہ، باوہ پناكەم، بەم ئىوارەيە كە ھەر ئاسمانى گرتووہ، خۆى و بەدمەستەكانى ھاوپىي چووئىتنە قەراغ شار... ئاھ... «سيامەند» بابرۆين مەيخانەكانى بۆ بگەريين». كەمىك دەوہستا و دەيگوت: «ببورە دەلئيم، مەيخانەكان، مەيخانە وشەيەكى كۆنە، بەلام من... من تازە بەو جۆرە پاهاتووم». دياربوو سيامەند نازانئىت ئەو باسى چى دەكات، بەلام بىدەنگ بە شەقامەكاندا داويدەكەوت، مەيخانە مەيخانە دەگەران، كوچە بە كوچە دەپۆيشتن... ھەر شوئىنيكيش كە دەچوون لە سەرخۆش و مەستەكانيان دەپرسى: «كۆفەندى پەيكەرتاشتان نەبىنيوہ؟». ئەو خاوەن بارانەش، ئەو بەدمەستە بىپرەحمانەش، بەردەوام بەگالتە و لاقرتەكردنىكى تالەوہ وەلامياندەدانەوہ. فەرەيدون كە وەلامەكانى دەبىست تىدەگەيشت، كۆفەند بەماوہيەكى كەم ھەببەتى خۆى زۆر برىنداركردوہ. ئەو ھەميشە پياوئىكى بەدمەست بوو، بەلام ئەم پىرەمىردە قەرەج و قومارچىيە تاقم لەدەمانە، ئەم مەستە شەرفرۆشانە، ئەم تىلياكفرۆشە ددان زىرانە، ھىچ لە فرمىسكەكانى ئەو پياوہ تىنەدەگەيشتن... دواچار لە مەيخانەيەكى تارىكدە لە حالئىكى زۆر شەردا بىنيانەوہ، بە مەستى لەئىوان مۆزەكاندا گزرائى دەگوت: «برىا ھەر نەمدىيا... كە دىم نەمناسىيا... ناسىم بەدى

خۆم با... با... با... با... هێندە مەست بوو کەسی نەدەناسیبیووە، کە پەلکێشیا نکرده دەرەو بەرانیکی خەست دەباری، لە ژێر بارانە کەدا فەرەیدون یەخە ی گرت، پێیگوت: «گۆشەند بڕوانە، بڕوانە ئێو پیاووە لەلای نەسەرەدینی ھاوڕێمانەووە هاتوووە... لەلای نەسەرەدینی بۆنخۆشەووە». بەلام ئێو بەزەحمەت چاوی بۆ هەڵدەهات، بە دەنگێکی مەست پێدەکەنی و دەیگوت: «نەسەرەدینی بۆنخۆش چیبە؟ زەلامە؟ گۆلە؟ فلیمە؟... من نەسەرەدینی بۆگەنم بیستوووە... نەسەرەدینی پۆخڵ... نەسەرەدینی شیاکە... نەسەرەدینی پشقل... نەسەرەدینی تەرسەقوول، ئێوانە هەموویان برادەرم بوون... هەموویان بە شەرەفم دۆستی گیانی بەگیانیم بوون، بەلام نەسەرەدینی بۆنخۆشم نەبیستوووە». ئێو شەو بە مەستی گێراپایانەووە بۆ مائێ، بە جلە تەرەکانییەووە، بەو قژە درێژە سەیرە یەووە لە ناو پاشماووی چەندەها پەیکەری شکاودا لە ناو جیگا کەدا خەوت. فەرەیدون بەردەوام بەو گەنجە سەراسیمە یەو دەگوت: «سوودی نییە، تا سبە ی بەیانی بە ناگانایە تەووە... سوودی نییە، تۆش بخەرە». سیامەندی بەلێندە لەژانییدا شوینی وەکو ئێم وەرشە یەو نەبیینی بوو، شەو پادەکشای و فەرەیدونیش لە کونجێکی وەرشە کەدا دەخەوت، بەلام سیامەند تا بەیانی لەسەر کورسییەکی تەختە ی درێژ دادەنیشت و سەیری شتەکانی دەکرد، دەپروانییە ئاسکە پارچە پارچەکان، هوماکان بە ناگرەووە، کە رویشکە مەپەرەکان، لەقلە قە برۆنزەکان، مندالە مۆمەکان، ریشۆلە تەختەکان، سیمرخە شوشەکان.

گۆشەند لە تەنیشت قالدی شکاوی نەسپێکەووە خەوتبوو. بەرەبیان کە هەڵدەستا و سیامەندی بە دووچاوی گەشی بریسکە دارەووە دەبیینی، سەرەتا وایدەزانی نیگای شوشە یی یەکی لە کونە پەپووەکانی خۆیەتی کە جارجار بۆ رازیکردنی یەکیک لە خزمە دوورەکانی دروستیدەکرد، بەلام کە زیاتر وردەبوووە و ئێو گەنجە ی بەتەواوی دەبیینی، بەسەر سامییەووە دەیگوت:

«تۆچ مەخلوقىكىت، تۆ ئادەمىت يان بالئندە، ۋەكو مرقەكان لە گۆشت و ئىسك دروست بوويت، يان ۋەكو پەيكەرەكان لە شوشە و مۆم و ميتال؟». ئەو بەيانىيە سىامەند ۋەلامى گۆفەندى نەدەدايەۋە، بەلكو ھەلئەستايە سەرپىن ۋە دەيگوت: «نەسرەدىنى بۇنخۆش سىلاوت لئەدەكات، دەلئىت پئويستە بيبىنىم». گۆفەند بۇ ساتن دەحەپەسا و دواتر دەيگوشا بەسەرى خۆيدا ۋە دەيگوت: «بۇ خاترى خودا، بۇ خاترى شەيتان، بۇ خاترى پىغەمبەر، نەسرەدىن ماۋە؟... نەسرەدىن نەمردوۋە؟». سىامەندى بالئندە دەيگوت: «من پئتدەلئىم، نەسرەدىنى بۇنخۆش، دەيەۋىت بتانبينئىت... دەيەۋىت سبەى شەۋ لە قەراغ شار بتانبينئىت». ئەو بەيانىيە فەرەيدونى مەلەك لەسەر ھاۋار و تىرقەى شادىيەكانى گۆفەند بەخەبەرھات، گۆفەند لە خۆشى ھەۋالەكە ۋەختەۋەبوو دەفپى، سەمايدەكرد، باۋەشى بە پەيكەرە شكاۋەكاندا دەكرد، لەسەر قاچىك دەۋەستا و بەدەۋرى خۆيدا دەسورپايەۋە، ۋەكو ھەلپەركىيى كرمانجەكانى باكور چەقۆيەكى چكۆلانەى ھەلئەگرت و سەماى جەنگى دەكرد، سەمايەك نە ھەيىبەتى تياۋوو، نە جوانى، بەلام بەجۆرىكى سەير دەرونى ئەو پياۋە قۇدرتتەى خالئىدەكردەۋە، كە ئىستا باۋەشى بە فەرەيدوندا دەكرد ۋە دەيگوت: «ئىدى ھەموو ژيانى خۆم دەگۆپم، ئىدى كەى حەزتكدرد ۋەرە ۋەرشەكەمەۋە». لەو بەيانىيەدا و بەرلەۋەى نەسرەدىنى بۇنخۆشيش بيبىن گەشبينىيەكى كوشندە ھاتە ژيانى گۆفەندى مەلەۋان و فەرەيدونى مەلەكەۋە. پۆزى دواتر، ئىۋارىيەكى تارىك، سىامەندى بالئندە ھەر لەبەر كىتئىفروشىيەكەۋە پئشى فەرەيدونى مەلەك و گۆفەند كەوت بۇ باغىكى چكۆلەى قەراغشار، بۇ كۆلىتىكى فەرامۆشكراۋ لە ناۋەپاستى كىلگەيەكى پووتەندا كە پىپوو لە قاۋغى گەۋرە گەۋرەى كۆلى كۆلەبەرۆژە. لەو كۆلىتە چكۆلەيەدا ھەرسن ھاۋرىكە جارئىكى دى يەكتريان گرتەۋە ۋە دەستيانكردە مىلى يەكتىرى و بەسەر شانى يەكدا گريان، سىامەندى

بالندهش له په نجره ده یه کی چکوله وه به چاوه سهیره کانیبه وه، به و لوته کورت و قولابییه ی خویه وه هه وای فرمیسکوی کولیته که ی هه لده مژی و سهیری دهره وه ی ده کرد، نه سره دین هه تاوی پښگاگان سووتاند بوویان، که میکیش لاوازتر و غه مگینتر دیار بوو، په فته یه کی سووری له ملدا بوو، ده مانچه یه کی چکولانه به لای پشتینه که یه وه بوو، که مه کن قژی له جاران دریژتر بوو، زهرده خه نه کانیسی هه ندئ په قتر ده ینواند، به لام وه کوتر هه ر وه کو خوی بوو. دیار بوو خه یالاتی جیهانیکی سهیری له گه ل خویدا هیناوه ته وه... به دریژیایی نه و شه وه باسی له عه شق ده کرد. ده یگوت:

«هه موو جیهان به عه شقی ناکام قاندراره، نه و چیا دورانه پره له عه شقی ناکام، نه و گونده فه راموشکراو و بچوکانه هه مووی پره له عه شقی ناکام، هه رچی شارنک یان شاروچکه یه ک دیته سه ر پښگام، جگه له عه شقی ده ستخرو و بیتامانچ، هیچی دیکه ی تیا نییه». ده یگوت:

«من نیستا خه باتگیتپښکی ناسراوم بؤ ولاته که م، به لام نه وه تا نه م نیشتمانه له عه شقی بیسوود و کوژراو دروست بووه، من هاتومه ته سه ر خه یالکی سهیر، هاتومه ته سه ر نه و بره یه ی که له جیگایه کدا هه ندئ عه شق نازاد بکه م، هاتومه ته سه ر نه و خه یالهی پارچه زهویه کی عاسی بکه مه مه لبه ندی هه ندئ له و عاشقانه ی که جیگایه کیان نییه پښکه وه تیا بزین».

دیار بوو که نه سره دینی بونخوش له پوژانی بیسه روشوینیدا، بؤ ساتیکیش له خه یالی نه و عاشقه به سته زمانانه دانه بره وه که له هه موو جیگایه کدا ده بیینین، له چیاکانیش یاریده ده ری نه و عاشقانه بوو که له و به رزیایی و به فرو هه له مووتانه دا ده ژیان... هه ندیجار، وانه ی عه شقی به و پیاوه ته نه یانه ده گووته وه که ته نها شوانکاره یی و شه پریان ده زانی، هه ندیجار گه نه جکانی فیزده کرد، به چ نازکیه ک له دلداره کانیان نزیکبینه وه، هه رکانیکیش عه شقه کان به ویسال دواپی به اتایه نه و خوی

به بهخته وهر دهزانی. وه کوتر ژبانی وه کو پیشمه رگه یه کی له خو بو ردوو و شه پرکه ریکی زیرهک، هه بیبه تیکی بو دروستکردبوو که کاری نه و خنده ژبانه و شه رمنه ی سهر سیمای سرپیووه وه.

نه مرپۆ نه سره دینی بو نخۆش ده لیت: «گرنگ نه و یه کدی بینینه سهیره نه بوو له کۆلیتیکی بچوکدا، له ناو کێلگه یه کی فهرامۆشکراوی گۆله به پۆزه دا، به لکو نه و وه رزه سهیره بوو که دواتر دهستی پیکرد». گۆشه ند دوا ی گه پانه وه ی له و یه کدی بینینه سهیره، ئارامیه کی دهرونی قوولی وه دهسته تینایه وه، له و ماوه یه دا دووباره دهستی کرده وه به نوسینه وه ی نامه دوور و درێژ و پر له سۆزه کانی بو دلارام که له میژبوو هه سه ره ته کانی عه شقیکی بیناکام توشی به ده بختیه کی گه وره ی کردبوو. گۆشه ند له نامه تازه کانی دا، له گه ل بره وایه کی گه وره دا به عه شق به دلارامی ده گووت: «ده بیته پیکه وه هه لیبین، ده بیته نه م شاری ترس و دوو دلییه به جیه تیلین». ئیستا ماوه یه کی زۆریوو دلارام وازی له تیپی باله که هینابوو، کچانی مندالتر له بری نه و به خو یان و بانه سه بییه کانی ناوچه وانیا نه وه له و ئی یاریانده کرد، ماوه یه ک بوو په یوه ندییه کی دوور به دووریشی له گه ل گۆشه ندا هه بوو، به لام بو ساتیک چیه نه وینی گۆشه ندی فهرامۆش نه کردبوو. گۆشه ند له و مانگه دوور و درێژانه ی دوا ی ونبوونی نه سره دینی بو نخۆشدا، به ده گمه ن له دلارامی ده پرسیه وه و له هه موو جیگایه کیشدا خو ی وه کو شه هیدیکی عه شق نیشانده دا. حکایه تی قه له نده ریته گۆشه ند و ته سلیمبوونی وه کو هه موو ده رویشه کانی دیکه ی غه زه ل به پیاله و مه ی، وای له دلارام ده کرد زیاتر خو شیبویت، کچه کانی هاوپی به رده وام حکایه تی نه و پیاوه یان بو ده هینا که به بالایه کی به رز و قژیکی درێژ و غه میکی قووله وه به شه قامه کانا ده گه پئ، حکایه تی پیاویک که پاشماوه ی مه ستیه کی عاشقانه له چاویایه تی و له گه ل هه یچ ریپواریکیشدا ناوه ستیت و وه لامی سلای که سیش ناداته وه. دلارام باوه ری

نده کرد تا نئوارهی کیان خوی به چاوی خوی گۆفندی بینی، ئه و کات
 ئه و له بهردهم شه رابفرۆشی کدا وه سستا بوو، به کزییه وه بوتلیکی پیچراوهی
 خستبووه بندهستی و چاوه پوانی هاوپییه کی ده کرد که له ژووره وه تامی
 شه رایکی تازهی تاقیده کرده وه. سهیرترین شت له گۆفندی ئه و نئوارهی دا
 ئه و خیرقه شره ی به ریبوو که ته واو له گه ل ئه و جوانیه ماندوو و پر
 شکسته ی سیمایدا ده گونجا. دلآرام ئه و نئواره یه خوی نه گرت و هه ر له
 پاسه که دا دایه پر مه ی گریان. به هه رحال ئه و کات گریان بوو بووه شتیکی
 پۆژانه ی ژیا نی دلآرام، دوا جاریش که له گیتزای ئه و غه مه قوولانه دا
 یه که مین نامه ی گۆفندی پینگه یشته وه، چه ندین پۆژ له هه سره ت و
 خۆشیدا ده گریا، دواتر، بیته وه ی بیر له هیه چ بکاته وه، بۆ گۆفندی
 نوسی: «بۆ چه هه نه م، بۆ مه رگ، بۆ قیامه ت، له گه لتدا دیم». هه ر له و
 وه رزه دا گۆفند له یانه که، به رامبه ر مامۆستا ئیسماعیل له سه ر روقه ی
 شه تره نه که ده رکه وته وه، مه سه له که هه ر ئاسایی بوونه وه یه کی له نا کاو
 و کونوپری پیاوکی مه ست نه بوو، به لکو ئیستا به هه ر جینگایه کیشدا
 برۆشیتبایه ئارامیه کی قوولی جیده هیشت، ئارامیه ک که نیشانه ی
 ده ستپیکردنی وه رزی خه یالات بوو. ئیستا ته نها به سیما و شیوه یدا
 له پیغه مبه ره کانی نه ده کرد، به لکو به هه لسوکه وت و قسه کانیشیدا، به
 ده نگه به رز له هه موو شوینیکدا ده که وته باسکردنه ئیمبراتۆریه ته کامی
 ئه فین، ده که وته وتاردان ده رباره ی دامه زراندنی ده ولته تی عه شق، هه ندی
 جار به زمانیک که که س تیغه ده گه یشته به گالته یه تی یان به پراست،
 ده یگوت: «ئایه تی ئه فینی بۆ هاتۆته خوار، خه لکان ده بیته چیتر نویری
 عه شق بکه ن، ده بیته فره زه کانی خۆشه ویستی جیه جیبکه ن». پیره میردی
 مه ستی مه یخانه کان قاقا به قسه کانی پیده که نین، ئه ویش به هه ره شه وه
 ده یگوت ئه و هه میشه تیکه له یه کی سه یر بووه له پیغه مبه ر و مه یخۆر...
 به لام خه لکی چاویان نه بوو ببینن.

ۋەرزى خەيالات لە چەندەھا شىۋەى جياوازدا دەرکەوت، ھەر
 لە ۋەرزەدا نەسرەدىنى بۆنخۆش لەناپەينى دەپەھا لوتکە و خەرەند
 و جەنگەلى عاسييدا ئەو زەوييە ئەفسانەى و گۆشەگيرەى دۆزىيەۋە،
 ھەر لە ۋەرزەدا فەرەيدونى مەلەک و پەروانە يەكديان خۆشويست،
 لە ۋەرزەدا خەيالاتى سەفەر، سەدەھا پياو و گەنجى بەرەو بەھەشتە
 ئەفسانەيەکان ھەلگرت. خەيالاتى عەشق، سەدەھا ژن و پياوى لە ژيانى
 چکۆلە و نارامى خۆيان دەرھيئا، کوپرەکانى خستە سەر خولياى بينين،
 كەرەکانى لەسەر فەتازياکانى دەنگ ھيئاپە سەر شەقامەکان و خستنيە
 سەر سەما، ژنە نەزۆکەکان زگيان بە مندالى ۋەھمى پرىپوو، پياو
 ئيفليجەکان يەكى چەندەھا دەست و قاچى خورافييان لىپروا، مندالاتى
 بىزمان كەوتنە ھۆينەۋەى ھۆنراۋەى ئەفسانەى. ۋەرزى خەيالات لە
 ھەموو شوپىنكىدا ژيانى دەگۆپى بۆ ۋاھيمەيەكى سەوز، لە ناو ئەو ۋاھيمە
 سەوزەدا پيرەمىردە پەككەوتەکان لەسەر سەكۆكانى بازار، لەبەر خۆردا
 خۆيان ھەلدەخست و باسى ئومىديان دەکرد، ژنانى تەنھا و نەخۆشى
 بەر تەشتە ژەنگاۋيەکانى جلشتن، لەبەر دەرگاكان يەكتريان دەبينى و
 دەيانگوت: «گرنگ ئەۋەيە، داھاتوومان، بە ئىزنى خوا، خۆش و شيرين
 و گەشاۋەيە». سۆلكەرەکان لەسەر شۆستەکان دەكەوتن و خەون ۋەكو
 فوارە لە ناوچاۋانپانەۋە پىرشنگيدەدا، شاعيران لە ۋەسفى جوانيەكانى
 داھاتودا ۋەستايان دەنۆند، چىرۆكنوسەکان دەيانگوت دەبىت كۆتايى
 ھەموو چىرۆكەکان ۋەكو خودى داھاتوو بە شادى بىرەۋشپىتەۋە.
 پىشانگاكان پرىپوون لە تابلۆى سەير سەير كە لافاۋىكى قەشەنگى رەنگ
 ھەموو فيگور و ھىل و ماناكانى داپۆشيبوو. لە ۋەرزەدا ھەموو خەونيان
 بەۋە دەبينى كە جىھان بەرەو باشتىر بىروات.

نەسرەدىنى بۆنخۆش لە ناو دەشتى ۋاھيمە سەوزەكاندا، دەيگوت:
 «ھەموو ئەو عاشقانەى كە جىگايەكيان نىيە، كە زۆلمى خىزان و

قەبیلە و شەیتان لە یەكدی جیاکردونەتەوه، دەبیئت باغچەیهکی ئازادیان
 ھەبیئت... عەشق دەبیئت زەوی خۆی ھەبیئت». لەیادمە پەروانە لەو
 وەرژەدا بە منی دەگووت: «یەكێك دەدۆزمەوه دەلی لە گول نەرمتر
 بیئت، ھەستی لە گەلای گولەباغ ناسکتر بیئت، خەیاالی وەکو شەوبۆ و
 نەسرین و یاسەمین پازاوەبیئت». من کە گویم لەو پرستانە دەبوو دەمدایە
 قاقای پێگەنین، چونکە لەووەبەر ئەو پرستە پەپپووتانەم تەنھا لەو
 پادیۆ کوردییە شەرپەوه گوئی لیبوو بوو کە ھەندئ جار پەروانە دەیکردەوه،
 لەگەل ئەوھشدا دڵنیا بووم کە وشەکانی پەروانە لە دلێوه دینە دەری و
 جیاوازن لە وشەکانی ئەو خاتونە ھەپۆلە ی ناو پادیۆکە.

نەسرەدینی بۆنخۆش دەلیت، وەرژەکانی خەیاالات ھاوپی ھەمیشەیی
 مروفن، جۆرە وەرژیکن ھەرگیز ئاوانابن و دواینیان، بەلام ھەندیک
 جار بە ئەندازەیک لەگەل وەرژە ئاساییەکاندا تیکەل دەبن لەیەكدی
 جیا ناکرینەوه، بەلام ھەندئ جاریش بەشیۆھیکە سەیر فاسیلە لە شتە
 ئاساییەکان وەر دەگرن... دەلیت، کەسانیک ھەن کە جاریک چوونە ناو
 وەرژیکی لەو جۆرە سەوزەوه ھەرگیز لئی نایەنە دەری، کەسانیکیش
 یەك جار پێیان تیخست جاریکی دی لئی نزیك نابنەوه.

لە سەرەتای ئەو وەرژەدا بوو من و پەروانە ئیوارتیک لە ئیوارە
 خۆیناوییەکانی قوربان لە دەرگای مائی فەرەیدونمان دا، پێنەدەچوو
 پەروانە ئاگاداری ئەو ھەبیئت کە فەرەیدونی مەلەک، پراچی پەپۆلەکان،
 ماوہیکە خۆشیدەویت، بەلام لەوسەر کە سینییە بەتالەکانمان گرت بە
 دەستمانەوه و گەپاینەوه، پەروانە بەجۆریکی ئاسایی بەختەوہریوو، بە
 جۆریک لەگەل بیتاقەتی و توپەیی یەكەمجاریدا نەدەگونجا، دەپۆشت و
 زەردەخەنە ی دەگرت، بیری دەکردەوه و پێدەکەنی، بەجۆری من گومانیکی
 گەورەم لا سەوزیوو. سالانیکی دوور و درژیش من ھەرۆامدەزانی، ئەو
 ئیوارە یەكەم ئیوارتی یەكبینینی ئەو دوو عاشقە بوو، بەلام زۆر

درهنگ بۆمدەرکهوت که ئەو پۆژه خویناوییهی قوربان تەنها لای من وەکو سەرەتا که وتۆتەو و پالەوانەکانی دیکە زۆر پێشتر سەرەتاکانی ئەم چیرۆکە ژیاون که ئیستا بەدەلنایایەو دەتوانم بڵێم: چیرۆکیکە هەرگیز، سەرەتای نەبوو.

ئەمڕۆ که پارچە پارچە نیگاری هەلاهلای ئەو پۆژانە پیکەو دەنیمەو، تێدەگەم که فەرەیدونی مەلەک لە ئیوارە فینکەکانی ئەو بەهارد، لەبەردەم ئەو کتیبفرۆشییەدا پەروانەیی بینیو، که هەندێ جار من و پەروانە بۆ کپینی هەندێ قەلەم و دەفتەر و کاغەزی بەرگ خۆمان پیادەکرد، هەر جارێکیش که دەهاتینە دەری، پەروانە دەیگوت: «نازانم بۆ حەزم لە چارهەیی ئەم پیاو بەدەسالاڵانی ناو ئەم کتیبفرۆشییە نییە». من یادم نییە جارێک لە جارێ فەرەیدونی مەلەکم لەوئێ بێنییەت، بەلام پەزای بۆنخۆش دەیگوت: «ئەو بەردەوام لەوئێ بوو، هەمیشە لەسەر ئەو شیشانە بوو، هەر ئەو نیگایانەیی ئەویش پەروانەیی بەرەو ئەو کتیبفرۆشییە راکێشاو».

فەرەیدونی مەلەک لە یەکێ لە ئیوارەکانی عەشقدای پەروانەیی گوتبوو: «من هەموو ئیوارەییکی فینک تۆم دەبینی، بەلام خۆشمنەویستیت، تا ئیوارتیەک هەستمکرد هەوا سەرتاپای پەروو لە گەردی پەپولە، هەستمکرد جەکانم، دەستم، سیمام، برۆم هەمووی تۆزی نازکی پەپولەکانە، تۆزێکی نەرم که هیچ کەسیکی دی نەیدەبینی من نەبییت، من لەو باوەرەدا نەبووم مەرفێک هەبییت وەکو پەپولەکان غوبار و گەردێکی وەها نازکی هەلگرتییت، تا دووریش کەوتیتەو هەر گومانم هەبوو که ئەم گەردە لە جەستەیی مەرفێکەو بییت، که هیدی هیدی دواتکەوتم لەپاستیدا دواي ئەو تۆزە نەرم و ئاوریشمییە دەکەوتم که تۆ لە دواي خۆت جێتەهیشت». ئاشکرایە که پەروانە و فەرەیدونی مەلەک هەردووکیان هەر لە سەرەتاو کوشتەیی ئەو خەیاڵە سەیرانە بوون که بە پێگایەک لە پێگاکان ئەو

وهرزه له گه‌ل وه همه کانی دیکه‌دا خولقاندبووی. که یه که مجار فره‌یدون له‌بردهم نه و کتیبفروشییه‌دا پهروانه‌ی گرت، له‌بری نامه کتیبیکی دایه که نابینی په‌ره‌کانی پرپوو له په‌پوله‌ی قه‌ش‌نگ، کتیبه‌کش خوی وه‌کو کۆکراوه‌یه‌کی بیمانا ده‌ینواند له نه‌خشه‌ی جیاواز جیاواز و نیگاری باغ و باغات و وینه‌ی په‌یکه‌ری نه‌فسانه‌یی. من ئیستاش نه و ئیواره‌یه‌م له‌یاده که په‌روانه به‌په‌له گه‌رایه‌وه و به‌رله‌وه‌ی جله‌کانی قوتابخانه‌ی بگوریت، خویدا به‌سه‌ر چه‌ریاکه‌دا و نه و کتیبه‌ی له جانتاکه‌ی دهره‌ینا و که‌وته گه‌پان به‌دوای نامه‌یه‌ک، قسه‌یه‌ک، حه‌رفیک، نیشانه‌یه‌کی عه‌شقد، به‌لام هیچی نه‌دۆزیه‌وه، به‌ نه‌دازه‌یه‌ک سه‌ره‌تا واتینگ‌یشته که ده‌شیت نه و گه‌نجه خوینده‌واری نه‌بیت، به‌لام دیمه‌نی نه و هه‌موو په‌پوله‌یه، دیمه‌نی په‌روانه مردوو‌ه‌کان له و کتیبه‌دا، دیمه‌نی نه و هه‌موو جوانیه بیده‌نگ، ترساندی. دواتریش بو‌ی دهرکه‌وت نه و نه‌خشانه، جگه له نه‌خشه‌ی کۆمه‌لێک ولاتی وه‌همی هیچی تر نین. په‌روانه کتیبه‌که‌ی به په‌یامیکی پر له ته‌لیسم و پر له هیما‌ی زۆر ئالۆز ته‌فسیرکرد، به‌لام هه‌ر له شه‌وی یه‌که‌مه‌وه، له و تیکه‌لاو‌کردنه ئالۆزه‌ی نه‌خشه و په‌پوله و باغ و په‌یکه‌ره‌کاندا، ده‌نگدانه‌وه‌کی نه‌ینی خه‌ونه شاردراوه‌کانی خوی ده‌بینی بو‌ و نیوون له مه‌مله‌که‌ته نادیار و نه‌ناسراوه‌کانی دیکه‌دا. بو‌ پۆزی دوایی عه‌ودالانه له‌بردهم هه‌مان نه و شیشانه‌دا به فره‌یدونی گووت: «ئیتیر نه و په‌پولانه مه‌کوژه». نه و پۆژه فره‌یدونی مه‌له‌ک هیچی نه‌گووت، به‌لام دواتر که پێیان‌خسته یه‌که‌مین پۆژه‌کانی عه‌شقه‌وه، پۆژیک به په‌روانه‌ی گووت: «په‌پوله‌کان ته‌نھا پردی منن له‌گه‌ل سروشت و ته‌نھا پردیشن له‌گه‌ل خه‌یالاته‌کاندا». ئاخۆ نه و دوو وشه‌یه ته‌نھا دوو وشه‌ی سه‌رزاره‌کی ناو کتیبیک بوون و فره‌یدون به‌بێ هیچ بیرکردنه‌وه‌یه‌ک ده‌یدرکاندن، یان دوو وشه‌ بوون له قوولایی ده‌رونی پیاویکی ته‌نھاوه ده‌هاتنه‌ده‌ری؟ په‌روانه نه‌یده‌زانی. فره‌یدون له و ئیواره‌وه که په‌روانه‌ی

بینی چیتر هیچ په‌پوله‌یه‌کی راونه‌کرد... ئیدی له‌و ئیواره‌یه‌وه تا مردن وازی له‌ راوی په‌پوله‌کان هینا.

هر له‌ یه‌که‌مین هه‌فته‌کانی عه‌شقه‌وه، هه‌ستیکی سه‌یر پالی به‌سه‌ر په‌روانه‌دا کیشا، هه‌ستیک وای لیکرد فه‌ره‌یدون وه‌کو پیاویکی راگوزه‌ر سه‌یریکات، که له‌ جیهان و نه‌تمۆسفیره جیاوازه‌کاندا ده‌رده‌که‌ویت و بینه‌وه‌ی جیگیریت ده‌پوات... ته‌نها شتیکی جیدی له‌ ژیانی فه‌ره‌یدوندا بیده‌نگیه‌ قووله‌کان و خه‌یالاته سه‌یره‌کانی سه‌فه‌ر بوو. کۆی شته‌کانی دیکه‌ی ژیانی وه‌کو یاریکردن، سوپاندنه‌وه‌ی بیهوده له‌ چایخانه‌کاندا، مه‌جلیسه‌کانی مه‌ی، دانیشتنی ئیوارانی به‌ر کتیبفرۆشییه‌که، هه‌مووی پوکه‌شی پر له‌ هه‌یاهوی پیاویکی بیده‌نگ بوون. شتیک که په‌روانه‌ی بۆلای فه‌ره‌یدون پاده‌کیشا، نه‌و کپییه‌ قوول و بینه‌ی ناو گلینه‌کانی بوو، که کپییه‌کی له‌ کپی قوولاییه تاریکه‌کانی گه‌ردون سامناکتر بوو. من نه‌و چهند جاره که مه‌ی فه‌ره‌یدونی مه‌له‌کم بینیبوو، نه‌و جوړه کپییه‌م له‌ چاوانیدا نه‌بینیبوو، به‌لام په‌روانه ده‌یگوت: «تۆ کوپیریت، تۆ مندالیت، نه‌و جوړه شتانه نابینیت». به‌هر حال په‌روانه نه‌و کپییه‌ی به‌ کپی پېواریک ده‌زانی که ده‌یه‌ویت تا نه‌وسه‌ری شته‌کان به‌ بیده‌نگی بپوات. ده‌یگوت: «ژیان له‌گه‌ل قه‌له‌نده‌ریکی گه‌پۆکدا، جوانتره له‌ ژیان له‌گه‌ل نه‌و پیاوانه‌دا که به‌ جیگایه‌که‌وه ده‌گیرسینه‌وه و ئیدی ناتوانن بیگۆپن». کاتیک له‌ شه‌وه تاریکه‌کاندا له‌ ناو جیگا‌که‌دا پیکه‌وه ده‌که‌وتینه‌ قسه، هه‌ستمده‌کرد رقی له‌ هه‌موو نه‌و پیاوانه‌یه که نایانه‌ویت نه‌م شاره جیبه‌یلن، ده‌یگوت: «نه‌م شاره چی تیا‌یه، له‌ دیوار و زێراب زیاتر؟». نه‌و له‌ هه‌فته‌ی یه‌که‌مه‌وه که‌وتبووه دووباره‌کردنه‌وه‌ی هه‌موو نه‌و قسه و داواکاریانه‌ی له‌وه‌وبه‌ر له‌گه‌ل عاشقه‌کانی دیکه‌شدا باسیکردبوون، ده‌رباره‌ی سه‌فه‌ر و دوورکه‌وتنه‌وه له‌م شاره که به‌ شاری «عاشقه بیه‌فاکان» و «پیاوه‌ خیانه‌تکاره‌کان» ی ده‌زانی، به‌ شاری نه‌و

هەموو شکستە یەک لە دواى یەکەى ئەفینى دەزانى کە ژيانى تووشى گىژاویکی بێسەرۆبىن کردبوو.

سەیر لەوەدايە کە فەرەیدونیش لە هەفتەى یەکەمەوه دەستیکردبوو بەسکردن و وەسفکردنى مەلەبەندە خەيالییەکان و دوورگە دوورەکان و شارە بلورییە سەیرەکانى قەراغ دەریا. هەر لە هەفتەى یەکەمەوه لەبرى باسى خۆشەویستی و جوانى، کەوتبوو بە باسى هەریەمە سەیرە دوورەکان. فەرەیدون کە نئوارە دوور و درێژەکانى دانیشتن و بێرکردنەوه لەبەر کتییفرۆشییەکەدا، ئاسۆکانى خەيالى فرأوانکردبوو، دەیتوانى بەردەوام لەسەر زەوى ئەفسانەى و لاتە عاجباتیەکان قسەبکات، توانایەک هەر لە سەرەتاوه پەروانەى پادەکیشایە ناو بازنەى سیحرێکەوه، پۆژ دواى پۆژ پتر بەرەو ئەو کورپەى پادەکیشا کە بەپێچەوانەى هەموو عاشقەکانى دیکەوه، جگە کوردییە هەمیشە تۆزاوییەکانى نەوێک پۆمانسیەتى تیا نەبوو، بەلکو بەردەوام سیمای ئەو گەنجە شەرفرۆشانەیان وەببیر پەروانە دەهینایەوه کە هەندى جار بێهودە لە کۆلانەکاندا شەپیان بە پەروانە و دلدارەکانى دەفرۆشت کە تا ئەو کات زۆرەیان کورپى پێکپۆشى ناو کۆگا و قەیسەرى و ئۆتۆمبیلە گرانبەهاکان بوون.

من ئەمپۆ دلداریام ئەوهى یەکەمجار دللى پەروانەى بۆ فەرەیدونى مەلەک نەرمکرد ئەو کتییى پەپوله و نیگارانه بوو کە کەس نازانیت چ شەیتانىکی زۆرزان ئەوهى خستبوو خەيالى فەرەیدونەوه بەو جۆرە لە پەروانە بێتەپێشنى... دواتریش ئەوهى بەردەوامى بەخشیبوو بە پەيوەندییەکەیان و خستبوو بە سەر پێگای خۆى، ئەو وپێنە سەیرە و قوولانەبوو دەریارەى جیهانىک کە هەردووکیان دلداریبوون لەسەر ئەم زەوییه دا نییە، بەلام دلداریشبوون بەبێ ئەو خەيالانە ژيان مانایەكى

نييه .

له وهرزه دا، وهرزی بهرینی خه یالات، په روانه ش وه کو هه مووان له بحرئی ئه و خه یال و ئومیدانه دا نو قمبوویوو، به لام ده بیئت بلیم خه یال له پوچی ئه ودا هه ر له سه ره تاوه نزیکیه کی سه یری له گه ل ئه و کیشوره سه یر و ته لبه ندکراوانه ی غه مدا هه بوو، که له هه موو قوناغه کانی ژیانیدا له قسه و نیگا و هه لسوکه وته کانیدا ده مبینی . له ناو مالدئا ده هات و ده چوو، له قوتابخانه له ناو ده سته ی کچه جوانه کاندئا ده وه سستا، به تراکسو تی وهرزه وه له گزه پانه که دا له گه ل کیزه بالا به رزه کانی دیکه دا پایده کرد، هه میشه ش ئه و غه مه له چاویدا بوو .

من ئیستاش سه یرم له و بیئاگاییه ی خو م دیت، هه رگیز له بهر کتیبفرۆشییه که دا سه رنجی هه چ شتیکی نا ئاساییم نه دابوو، له به یانی سوواتانی کتیبه کانیشدا تینه ده گه یشتم کئ فره یدون و په روانه ی خزانده ته ناو ئه و کتیبفرۆشییه ؟ ... خویه، هه زاره ها جار به به رده م ئه و کتیبفرۆشییه دا رابوردبووم و هه چم نه بینیبوو، به لام ده بیئت بلیم له و وهرزه دا په روانه به شیوه یه کی زور بیمانا خو ی لیده دزیمه وه، زور جار ماوه یه کی دریز له بهر قوتابخانه دا چاوه پواننده کرد و دوایه ده رده که وت که به جیبه یشتموم . هه ندئ جار زور توپه ده بووم، هه ندئ جار یش خه ریک بوو له سه ر ئه و شو سته یه ی به رده می قوتابخانه دا، له نابه ینی گوله به پوزه فرۆش و مندالانی مه حله بی و عه ره بانه کانی پاقله دا ده سته که مه گریان ... هه ستمده کرد زولم لیده کات، که چی ئه و تا قه جار یش چیه خو ی ماندوونه ده کرد داوای لیبوردنم لیبکات . ئیستاش هه ندئ جار هه ستمده کم که ئه و زور جار دلره قیبه کی سه یری به رامبه رم ده نواند . ئه و پی ئه گووتم که فره یدونی مه له کی له به رده م ئه و کتیبفرۆشییه دا ناسیوه . سالانیک دواتر که ئیواران له به رده م شه ره تخانه که ی په زای دلخوشدا بق شه ریه ت خواردنه وه یه ک ده وه سستم، ئه و پارچه پارچه

چیرۆکی ئەو پۆزانهی بۆ دەگێڕامەوه . ئەو پێیگوتم که پروانه چەندها ئیوارێ، لەو ژووره چکۆلانهیە مائی فەرەیدوندا لەسەر ئەو کورسییە پاکشاور و بیری لە سەر زەمینی فەنتازیاکان کردۆتەوه «کچی من ئەو کات وامدەزانسی، که ئەو هەر لە کۆلانهکان و لە تەلهفونی مائی کچه هاوڕێکانییەوه قسەئێ لهگەڵ فەرەیدوندا کردوه». بەلام ئەمرۆ پەزای دلخۆش بەخۆئێ و پێکه نین و دارشەقەکانییەوه دەلیت، پەروانه چەندان ئیواره لەو ژووردا لەگەڵیاندا بووه، چەندان ئیواره پێکهوه سێ قوولئێ نەخشەیان داناه، پێگیان هەلبژاردووه، بیریان لە سەفەر و کۆچ و بەهەشت و ولاتە بیگانهکان کردۆتەوه، بەلام هەمیشە و هەمیشە خەیاڵەکانیان لەبەردەم بێپارەیدا بێ قەرەبوو پوچبۆتەوه، هەمیشە و هەمیشەش درۆئێ قاچاغچییەکان دەستخەڕۆیکردون . پەزای دلخۆش زۆرجار بەشەرمەوه دەلیت ئەگەر ئەو کارەساتە نەبایە که لە ناوهپاستی وەرزی خەیاڵاتدا لەو قەوما، لەوانەبوو پێکهوه چارهەکیان بدۆزیایەتەوه . چونکێ لەو وەرزهدا هیشتا سنوورەکان بەتەواوی نەگیرابوون، هیشتا پاسەوانە دپندهکانی گاردی کۆماری نەگەشتبوونە سەر هەموو لوتکه و سنوورئێکی ولات، تا بەر بە لیشاوی ئەو پیاوانە بگرن که تفیان لە نیشتمان دەکرد و پوویندەکرده بەهەشته وههمییە دورەکان... لەو وەرزهدا و لەوپەڕی خەیاڵاتدا، شتیکی دیکه پوویدا که ماوهیهکی درێژ پەروانه و فەرەیدونی ئیفلیجکرد .

لەو وەرزهدا که فەرەیدونی مەلەک وازی لە پاوکردنی پەپولهکان هینا، پێیوابوو خودی پەروانه ئەو تێکهڵە خورافیەیه لە مرۆف و پەپوله که لە مندالییەوه بەدوایداهەگەرپیت... ئەو شەویک لە شەوان کاتئێ لهگەڵ پەزای دلخۆشدا پێکهوه بە کۆلانیکیدا بەرهو مال دەگەرانەوه، بە پەزای گوتبوو: «من لە مندالییەوه، لەو پۆزانهوه که لە مائی مامم و لە ژێر زەبری جنتیوهکانی ئامۆژنمدا گەورەبووم، خەیاڵم لای مرۆفیک بوو،

وهكو په پوله وه هابيت... من له و زه مانه وه بؤ يه كيك ده گه پرم ديويكي مروف بيت و ديويكي په پوله». هه مان نه و قسانه شي له وه رشه كه دا بؤ گوڤه ند دووباره كرده وه. گوڤه ند به جوړيك دلشاد بوو، له يه كه مين فرسه تدا كه يه كه مين نامه ي بؤ نه سره ديني بؤنخوش نارد، هر له سره تاوه نوسيبووي: «بؤنخوشي برام، دواي پړز و سللو، سه ير ترين هه والي شار نه وه يه كه فره يدوني هاوړيمان، نه مجاره به پراستي عاشق بووه...». گوڤه ند له يه كه م ئيواره دا، له ناو په يكه ره كانيدا پيكي هه لده دا و ده يگوت: «شتيكي باش ده كه يت، له و عه شقه خو لاويه ي ناو كو لانه كان خو ت پزگارده كه يت و حه ز له كچيكي شيك و پړكپوش ده كه يت». به لام له گه ل هه موو نه و دلخوشييه دا «گوڤه ند» باوه پي به سروشتي په پوله ناساي په روانه نه بوو، نه و مه سه له يه شي به خه يالنيك له و خه يالانه داده نا كه خو يندنه وه ي هه ندئ له ديوانه شي عره كاني كتيفر خوشييه كه له سهر ي فره يدوندا دروستيان كرده. به لام په زاي دلخوش پايه كي ديكي هه بوو، په زا ده يگوت: «فره يدون... فره يدوني مه له ك، هاوړيم، عه زيزم، په پوله چييه؟ پيمنا ليت په پوله چييه؟ هر يه كيك له نيمه بگريت، نيوه مان مروڤه و نيوه كه ي ديكه مان په پوله يه». په زاي دلخوش كه ته واو باوه پي به و به شه په پوله ناسايه ي په روانه هه بوو... هيد ي هيد ي ده كه وته سهر برپايه كي سهر و ترسناكي ديكه، هيد ي هيد ي خه يالات زؤر بؤ دوور ده يبيرد، شه وان له بهر ناو يته يه كدا خو ي پووتده كرده وه و له جه سته ي خو ي ورده بووه وه، تا پوژي ك به ته واوه تي باوه پي به وه هينا، له ناو جه سته ي خو شي دا په روانه يه كي خه وتوو هه يه. سهر تا خو ي شي باوه پي نه ده كرد، گوماني هه بوو، به لام به ناسكرا فرين و هاتوچو ي نه و په روانه يه ي هه ست پيده كرد، شه و شه و گاريكي زؤر گينگلي ده دا، بيريده كرده وه و سهرنجي گه وره بووني نه و په پوله يه ي ده دا له جه سته يدا، به لام ترسي هه بوو چيروكه كه لاي فره يدوني مه له ك

و په روانه ناشکرابکات. ده شیا نه و ههسته شی هر وه کو ههستیکی نهیئی و شاردراره و کپکراو بمایه ته وه نه گهر پوژیک له ناو کومه لئی کتیبدا، که تازه به تازه براکه ی بهسته کانی ده شکاند و به سر په فه کاند دابه شیده کردن، نه و کتیبه سهیره ی له سر میژووی فرین نه بینیا یه ... په زای دلخوش که جگه له کوردی هیچ زمانیکی دیکه ی نه ده زانی، کاتی کتیبه که ی کرده وه و نه و وینه سهیرانه ی ئیکاروس و عه باسی کوپی فه پناسی بینی، ته او حالی تیگچوو. نه و که پیی وابوو په پوله یه کی بالدار له پوچیا یه تی، وینه ی پیاوه بالداره کان به جوړیکی سهیر و بیړه حمانه هه ژانديان ... شه ویک له شه وان بیته وه ی جوړه تبکات نهیئی خو ی لای هیچ که سی ناشکرابکات، بریاریدا بفریت.

نه مرؤ په زلا له وچانی کاردا، جارچار قسم بؤ ده کات، ده لئیت: «خولیا ی فرین له سهرما، چنده په یوه ندی به و وینه سهیرانه ی ئیکاروس و پیاوه بالداره کانی دیکه وه هه بوو، هینده شه په یوه ندی به دوزینه وه ی سروشتی په روانه ناسای خومه وه هه بوو که بینینی په روانه له خه یالمددا سهوزیکردبوو». نه مرؤ که بیر له و پوژانه ده کاته وه به جوړیکی هینده سهیر پیده که نیت که زورچار حه رفه کان له قورگی ده گیرین و ده بیته ماوه یه کی زور دریز بکوکی و ده ست به سنگی خویدا بکیشی تا نارام ده بیته وه. هیچ که سیکیش له و سیما نیمچه ماندوو و پیرهیدا ناتوانیت سیتهری پیاویک ببینیت که پوژیک له پوژان ویستویتی بفریت ... به لام من، من که به هیمنی ته ماشایده که م، که له دهره وه ی که ش و هه وای نه و شه ربه تخانه یه ده هیتمه پیش چاوی خوم، که وه کو گه نجیک له بهر نه و شیشانه دا وینای ده که مه وه، به دلنیا ییه وه نه و په پوله چکولانه یه ی ناو ناخی ده بینم که ئیستاش سیبه ریکی چکولانه ی له سیمایدا ماوه ... په زای دلخوش ده لئیت، من له و باوه په دابووم هه لای گه وره ی ئیکاروس و عه باسی کوپی فه رناس نه وه بوو که باله کانیا ن وه کو بالی بالنده

دروستکردوه، له کاتیکدا مرؤف بؤشهوی بفریت ده بیت بالی وهکو بالی په پوله کان له خوی ببهستیت. هر له سهر ئه و برپوایه شه وه نه رمتین و نازکترین و سورمه بیترین قوماشی په یادکرد، قوماشیک شه وان له بهر مؤمیکي کزدا و به دزی براکانییوه به نه خش و زه خره فه و نه ته مین ده پرازانده وه، تا پتر له بالی په روانه بچیت، ئیدی ئه و برپاریدابوو چیتر خوی نه خاته بهر په حمی قاچاغچییه کان و چاوه پوانی پاره یه ک نه کات که تا ده مریت نابیته خاوه نی، له بهر نه وه فرین باشترین چاره بوو.

باله کان زور گوره نه بوون، به لکو هر به په چا وکردنی پرژه ی نیوان بالی په پوله کان و به راوردکردنی به خوی دروستیکردبوون، به جوریکیش نه اندازه یکردبوون که بتوانئ له هه وای ژوره که ی خویدا تاقیبکاته وه. «په زای دلخوش» که زور باوه پی به موعجیزه نه بوو، له یه کم تاقیکردنه ودا سه رنجیدا که باله کان ده توانن به شی ئه وه ی چند بستیک له زه وی به رزیبکه نه وه و ستوونی خوی بگریت و بفریت، هه لیبگرن. چند شه ویکی دیکه ش له سهریه ک باله کانی تاقیکرده وه و هه موو هه وله کانیشی سه رکه و توبوون، ئیدی په زان ئیجگار دلخوش بوو، پیوابوو ریگایه کی راسته قینه ی به ره و نازادی دوزیوه ته وه.

ئو شه وه ی که باله کانی له دوو کارتونی گوره دا کیشکرده سه ر به رزترین باله خانه ی شار، له و باوه په دانه بوو تووشی چاره نویکی له و جوره بیت، نه مرپو په زان له وه سفی ئه و ساتانه دا ده لیت: «ئو چند سه د مه تریه ی له نیوان لیواری باله خانه که و کوتایسی باغچه ی گشتیدا بریم، خوشترین ساتی ژیانم بوون، من دووسه د مه تری یه کم زور ناسایی فریم، به نه اندازه یه ک گوتم تازه تا نه وسه ری دونیا ده فریم، به لام که گه یستمه سه ر داره کان، له نگه ری خوم گوپی و که می خوم لارکرده وه تا ناسویی بفریم و بتوانم له ژیره وه سه یری ناو دره خته کان بکه م، ئه و له نگه رگوپینه به جورئ ه اوسه نگی تیکدام نه متوانی خوم

بگرمه وه، که له وسه ری باغچه که ش بو ناو سنه و به ره کان به ربوومه وه، هیشتا له زه تی فرینه که له ترسی مهرگ له لام گه وره تر و زآلتر بوو، کاتیکیش وه کو پیاوړکی له خاچدراو به دوو قاچی شکاوه وه له نابه یینی سنه و به ره کاند ا شوړبوومه وه، هه ستمده کرد ئه و په پوله یه ی ناو ناخم هیشتا هر ده فریت» .

ده شیا که وتنه خواره وه ی په زای دلخوش له ناوه پاستی دره خته کانی باغچه ی گشتیدا، سه ره تای کوتایی وهرزی خه یالات بیت. به لام رووداوه که هاوکات بوو له گه ل نامه یه کی نه سره دینی بو نخوشدا بو گوښه ند، نامه یه ک سه ره نوږ کوی واهیمه کانی به شیوه یه کی ترسناکتر زیندو وکرده وه، له گه ل نه وه شدا له و پوژده وه ی که داره وانه کانی باغچه ی گشتی په زیان به گوریسیک داگرته خورای و به ماشینیکی چکلانه ی فرمانبه ریکی باغچه گه یانندیانه بیمارستان، فره یدونی مه له ک تووشی غه مباری و ناؤمیدییه ک بوو که ته او له نیگا و هه ناسه و قسه کانیدا ده بینرایه وه . گرفته که هر دوورکه وتنه وه یه کی له ناکاوی هاوړپیه ک نه بوو که ماوه یه کی درژیوو به بی یه کتری نه ده ژیان و جه راحه کان پیان گووتبوو، تا مردن ده بیت به دارشعق به روات، به لکو ئه و گوړانه سهیره ش بوو که فشاری دین و خیزان و پزیشکه کان له ناو په زادا دروستیانکرد. په زاکه پزیشکه کان، دوغانووسه کان، ناسیاوه دوور و نزیکه کان هه موو له ویاوه په دابوون که خولیاکانی بو سه فره نه خو شیه کی نااساییه و ده بیت چاره بگریت، ده بایه چنده ها مانگی دوور و دریز له قهره نتینه ی دکتور و فالچی و مرقه ده کاند ا به زنجیر ببه ستریته وه تا بیته وه به مروثیکی ئاسایی، ده بایه چه ندین مانگ له سه ر یه ک له ژیر ده رمان و هه توان و شوکی کاره بادا بیت، چه ندین مانگ پزیشک و ده رونناس و جه راحه کانی ئیسک و نووشته نوسه کان خه ریکیین تا خه یالاته کانی سه فره ریان له سه ریدا سړییه وه . که دواچاریش له زلمه تی ئه و قهره نتینانه هاته ده ری به جوړیک بوو بوو

بە پیاویکی شەرمەن و بێخەیاڵ و ترسنۆک، دەباوە فەرەیدون پۆژانیکی زۆر لەگەڵیدا خەریکیکت تا بە هەندێ شتی ئاسایی راپدەهێنیتەوێ. لەگەڵ ئەوەشدا دەتوانم بڵێم پەزا لە تارکییەکانی پۆچیدا هەمیشە عەشقیکی قوولی بۆ فەرەیدونی مەلەک و پەروانە پاراستبوو، ئەگەر ئەو عەشقی ش نەبووایە لەو پۆژی قیامەتەدا، لەو پۆژەدا کە هەموو شار بەدوای فەرەیدون و پەروانەدا دەگەران، بە خۆیی و دارشەقەکە یەوێ پیش هەمووان نەدەکەوت و دوو جار ئەو عاشقانهی لە مردن پزگار نەدەکرد. ئەمڕۆ کە دوای تێپەڕینی ئەو هەموو سائە غەمگینە کاتی بێر لەو هەموو پووداوانە دەکەینەوێ «ئەو پودانەیی کە دواجار ئیوارەیی پەروانە سنووریکی بۆ دانان»، هەستدەکەین کە دوورکەوتنەوێ پەزا بەیەكجاری ژیانی فەرەیدونی ئاوەژووکردهوێ، وای لێکرد ئیدی وەکو پیاویک سەیری خۆی بکات کە قەدەریتی هاوڕێکان بەجیببێلن... قەدەریتی تەنها لەوسەری هەموو تەنهاییەکاندا بێنیتەوێ. چونکە هەر لەو هەفتانەدا گۆفەندی ش لە بەیاننیکە ساردی پایزدا، بە یارمەتی شۆفیتریک پیر لەگەڵ دلارامدا لە شار هەڵهاتن و پویانکرده جیگایەک لە ناو ئەو زنجیرە چیا دوورانەدا. لەوێ نەسەرەدینی بۆنخۆش، بە خۆی و دەمانچەیکە چکۆلانە و دووربینیکە سەوزەوێ لەسەر بەردیک لەتابەینی دەیهەما رێگا و جەنگەڵ و بەرزایدا چاوەپوانیدەکردن. گۆفەند لە ئیواریتی پۆژی بەر لە کۆچکردنەدا بە هەموو شوینەکاندا گەرا، چووه یانەکە، چووه مەخانەکان، هەندێ لە هاوڕێ کۆنەکانی گەنجی بەسەرکردهوێ، لە هەموو جیگایەکیشدا کەمیک دادەنیشت و بە غەمەوێ سەیری شتەکانی دەکرد و بە هیمنی هەلەدەستا و دەپۆیشت، دواجار کە فەرەیدونی لە بازار بێنی پێگوت: «دەبیت لە سەرەتاوێ دەستپێکەینەوێ، لە سەرەتای سەرەتاوێ... دەبیت وا بیریکەینەوێ کە ئەو هەموو سالانەیی بەسەرچوون، ئەو هەموو سەدە دوور و درێژانە، ئەو هەموو شارە گەورە

و شارستانیته نغوځیانه هیچ نه‌بوون... هیچ». له دوی کوچی گوڅه‌ند و دلّارام، فه‌ره‌یدون به نه‌ندازه‌یه‌ک تووشی قه‌هریوو که پیده‌چوو هه‌موو وه‌رزه‌کانی خه‌یال و نومید له ژیانیدا کوټاییان پېهاتبیت، نه‌وه‌فته‌یه بوّ یه‌که‌مجار له ژیانیدا خوئی له‌نیوان دیواره‌کانی مالدا دیلکرد، نه‌ده‌رگای له په‌روانه کرده‌وه نه‌له پوره‌کانی، دوی تپه‌پینی نه‌وه‌فته‌یه‌ش شه‌ویکی پایز، که باران و بروسکه یارییان به پاشماوه‌ی هه‌موو وه‌رزه مردووه‌کانی ترده‌کرد، خوئیکرد به یه‌کئ له هه‌ره قه‌بزترین و تاریکترین باړه‌کانی شاردا و له‌وئ له‌نریک چند مه‌قامبیژنکی غه‌مگینه‌وه دانیش، وه‌کو نه‌وه‌ی بیه‌ویت دوی هه‌مان سووپی زینده‌گی گوڅه‌ند بکه‌ویت. شه‌وه‌کانی داهاتووش کاتئ بازنه‌کانی ته‌نهای، دووری، بن هاورپی، خه‌مه‌کانی عه‌شقی په‌روانه «که تا ده‌هات وه‌کو عه‌شقیکی نه‌فسانه‌ییتر و خورافیتر ده‌هاته پیشچاوی» ته‌نگتر و ته‌نگتر و ته‌نگتر ده‌بوونه‌وه، فه‌ره‌یدون زیاتر و زیاتر له مه‌جلیسی نه‌وه‌مه‌قامبیژانه‌نریکده‌بووه‌وه که هیدی هیدی، له‌گه‌ل تپه‌پبوونی پوژان و هه‌فته‌کاندا بوونه‌نریکترین هاورپی، دواجاریش هه‌ر نه‌وان له‌وانه‌واخانه‌یه‌دا کاریان بوّ دوّزیه‌وه... له‌و پوژانه‌دا فه‌ره‌یدون تا ده‌هات باوه‌پی به دوو شت زیادیده‌کرد، باوه‌پی به عه‌شقی بیسنووری بوّ په‌روانه و باوه‌پی به ته‌نهای... ناکوکیه‌ک هیدی هیدی تا سه‌ر نیسقان به‌ناو پوچیدا ده‌چوووه‌خواری و ژیانی ویرانده‌کرد.

له گه ل کۆتایی وه رزی خه یالاتدا، وه رزیکسی ترسناک و خویناوی دهستی پیکرد... وه رزی تاریکی قه سابخانه کان. هیشتا ماوه یه کی ژۆد به سه ره لهاتنی گۆشه ند و دلارامدا نه رۆیشتبوو، که سیبهره سه نگین و کوشنده کانی ترس به لیشاو هاتنه ژیانمانه وه. له وه رزه دا کۆره وی عاشقه کان و کۆچی پیاوه ته نهاکانیش دهستی پیکرد. که پیاوه ئاینیه کان، تۆبه کاره کان، ئه و کۆچه یان ده بیینی، له توره پیددا شه پریان به درهخت و ئاسمان و کوچه کان ده فروشت. له وه رزه دا ئه و پیاوانه ی که تا دوینی به هیمنی له سه ره به رماله کانیا ن نوژیانده کرد خه به ریانبووه وه و ته ماشایانکرد پیاوانیکسی دیکه دهستکاری جیهان ده که ن. بۆ ماوه یه ک شته کان هیمن بوون، ماوه یه ک وامده زانی هیچ پوونادات. ئه وانه ی له وه رزی خه یالاته کانی خۆیاندا خه ونیان به بال، دهست، قاجی زیاد، ولاتی تر و ئاسمانی دیکه وه ده بیینی به هیمنی ده چوونه سه ر کاری خۆیان و هه موو شتیک ئاسایی بوو. پیاوه کانی دیکه ش، له گۆشه تاریکه کانی خۆیان وه سه یری سه ره له دانی غه ریزه تازه کانیا ن ده کرد، سه یری ئالوگۆره پر له باق و بریقه کانی دونیا یان ده کرد و بیده نگ بوون، پینه ده چوو پۆزگاریکی وه ها خویناوی به رینگاوه بییت. تا به یانیه ک به ناگاهاتینه وه و بۆ یه که مجار سه ری دوو عاشقمان بیینی وه کو دوو

زەنگى خويىناوى بەملاولاي دوو فولكەي گەورەدا لە ناوھەراستى شاردا ھەلئاسرابوون. ئەو ھەم يەكەمىن دەستپىكى ئەو ھەرزى خويىنە بوو كە من و پەروانە نەماندەزانى چۆن چۆنى تىيىگەين، لەو دەمانەشدا شەپ لە ھەموو سنوورەكانى ولات گرىسەندبوو، لە ناويشەو شەپى نيوان دەولەت و خەلك نيشتمانى ويرانكردبوو، ھەندئ شەو لەبەر دەنگى گوللە و موشەك نەماندەتوانى بخوين، لە ترسدا بە خيىزايى دەچووينا ژىزەمىنەكە و تا بەيانى لەوي دەماينەو... لەوھش ترسناكتر، باسى ئەو قەسابخانانە بوو كە ھىدى ھىدى پۆزانە دووبارەدەبوونەو. پەروانە لەو پۆزانەدا ئىجگار ماندوو بوو، لەوكاتەدا ئىواران لەبرى ئەوھى لەگەل عاشقەكانىدا بېروات، دەچووھ سۆراغى ھەوالى ئەو پەشەكوژىيە سامناكانە كە لەملاولاي شاردا پوويانئەدا، ھەموو شەويك دەگەرايەوھ و چىرۆكى ترسناكى بۆ دەگىرامەوھ، چىرۆكى ئەو عاشقانى بەزىندويىتى كويانئەكەنەوھ و دەيانسووتىنن، چىرۆكى ئەو كچانەي لەبەردەم سەرچاھەي پووبارەكاندا سەريانئەبېرن، چىرۆكى ئەو سىدارانەي لە كىلگەكانى دەوربەرى شار و لە شاروچكە دوورەكاندا بۆ خەلكى ھەلئەخەن، سەربوردى ئەو خيىزانانەي بە گوناھى جۆرا و جۆر بە تەور پارچەپارچە دەكرىن. ھەندئ شەو دەگرىا، زۆر دەگرىا. ھەندىچار سەيرم لىدەھات چۆن دللى بەرگەي ئەو ھەموو ئازارە دەگرىت، دەگرىا و دەيگوت: «دونييا بۆ وھەا خويىناوى و ژيان بۆ وھەا ناخۆشە؟». منىش بە ترسەوھ گويمدەگرت و دەمگوت: «پەروانە، بەسە، بەسە، چىتر ناتوانم گوئيگرم». پۆزىك كچىكيان لە بەردەمى قوتابخانەكەماندا كوشت، شەويكيان دراوسىيەكمانيان بە درەختىكدا لەنزىك مەيدانى جەلەبجىيەكانەوھ ھەلئاساي، لە يەكەيەك لەو شەوھ تارىكانەشدا بوو كە ھەستمانكرد مەترسىيەكان بە ئەندازەيەكى گەورە لىمان

نزیکبونه ته وه ... شه ویک بوو پورم هات و په روانه ی برد. په روانه به هیمنی ده گریا، جله کانی ده پېچایه وه و ده گریا، من ویستم تیښگم، به لام نه و هیچی نه گووت، هر ده یگووت: «هیچ نییه خندان ... هیچ نییه، تو بنوو». دواچار به رله وه ی بروت به بیانوی شتیکه گه پایه وه ژورئ و به نه سپای به منی گووت: «نه گه ره دیدونی مه لکت بینی، پتیبلی ده گه پیمه وه، دلنیا بیت ده گه پیمه وه». به لام من فره دیدونی مه لکم نه بینی.

له و ورزه دا بوو که یه که مجار ژنه ده فبه ده سته کان له کوچه و کولانه کانی شاردا ده رکه وتن، پیاوانی سهیر سهیر به خویان و شوشه تیزابه کانیانه وه له ده وروبه ری قوتابخانه کان ده بینران. هر له و ورزه شدا پورم وه کو ده سته لاتداریکی گه وره له له شکری خاتونه نیماندار و خوداناسه کاندا ده رکه وت، له و ورزه دا زور کچ وازیان له خویندن هیئا و چیدی نه گه پانه وه بو قوتابخانه، که به قوتابخانه ی کوفر و نه زانیان ناوده برد، له چکیان ده به ست و ده یانگووت: «ده بیت له درئی بیتا برویی و پیسی و پووزه ردییه کانی نینسان جیهاد بکه ین». به یانییه که نه و ژنانه به خویان و له چکه سپییه کانیانه وه هاتنه قوتابخانه و کچیکیان له پؤل ده رهینا و به قز به شه قامه کاندا رایانکیشا، سالتونیکي چکولانه ی قزپینیان له به رامبه رمان سووتاند، کورپکی به رگدروویان کوشت که کچیکي حجاب به سه ری فریودابوو. له و ورزه دا که هیشتا من ته واو له یاساکانی دنیا و له حیکه تی نه وه هموو خه یال و خویته تینه ده گه یشتم، ناخوشتترین شت لای من مردنی به لیشاوی بالنده کان بوو، نه و بالندانه ی زوربه ی شه و له په نجه ره ی شکاوی ژورره کانی قوتابخانه وه ده هاتنه ژورئ و له نابهینی میزه کاندا ده مردن. هر له و ورزه دا له ناکاو دره ختی باغچه کان سیس بوون، پیاوانیکي سهیر به

خۆیان و شمشیره درێژه کانیانه وه، به خۆیان و پرچی درێژه وه له سه ر شه قامه کان ده رکه وتن، به رده می مزگه وته کان پرپوو له هه زاره ها پیاو که له سه رده می خه لیفه کۆنه کانه وه نه بینرابوون. په تای سه یرسه یریش بلبوو وه، کچان له قوتابخانه یه ک له دوا ی یه ک ده که وتن و بیهۆشده بوون، ژنان له کاتی نوێژدا به ده سته جه می ده بورانه وه. له وه رزه دا هه زاره ها ده سگره وه و فالچی هه موو شه قام و کوچه کانی شاریان پرکرد، له ده ور به ری شار پیاویک ده رکه وت که ده یگوت: «من مه حه مدی مه هدیم». پێغه مبه ریکی تر سه ریه لدا که ئایه ته کانی به زمانیکی تیکشکاو ی عه ره بی و کوردی بۆ ده هاته خوارئ... هه ر له وه رزه دا ده ولت شه قامیکی سه یری به ده وری شاره که ماندا دروستکرد و زۆر به ی کێلگه کانی ده ور به ری به مین چاند... من نه و کات له و به روایه دابووم که چیتر په روانه له چنگی نه و خاتوونه خودا په رستانه پرزگاری نابیت، به لام نیوه شه ویکی تاریک پورم نا ئومیدانه په روانه ی هینایه وه و به باوکمی گووت: «ئه م کچه ی تو، زه په یه ک نوری خودا له دلیدا نییه... دۆعابه، خودا به زه یی به خۆت و پیریه که تدا بێته وه...».

په روانه له دوا ی هاتنه وه ی سه رسه ختتر و دلره قامه تر هه لسوکه وتیده کرد، کراسی زۆر کورتتری ده پۆشی، به غورویکی زیاتر و رقاویتره وه به شه قامه کاندا ده پۆشیت، له و پۆژانه شدا به نه ندازه یه ک بیده نگ بوو هه یچم ده رباره ی ژیا نی نه ده زانی. ئیستاش نازانم په روانه و فره یدون له و پۆژگاره سه یره ی مردن و خویندا چۆن یه کترین ده بینئ. فره یدونی مه له ک له و ماوه یه دا شه وان تا به یانی له ناو گۆرانیبیژه کاندا ده مایه وه، شه وان که سانیک بوون که ته نها گۆرانیبیان ده گوت، جیهان له چواره وریان وێران ده بوو و شه وان ته نها گۆرانیبیان

ده‌گوت، له بازاره‌کان، له ژیرزه‌مینی ماله‌کاندا گورانیان ده‌گوت، هندی شوو په‌تای گورانیگوتن هه‌لیده‌گرتن به‌رهو شه‌قامه‌کان. هندی جار پیاوانی زور سه‌یر و نامۆ له کۆره‌کانی گورانییدا درده‌که‌وتن، گورانیبیژه شه‌یداکانیش له مه‌قامه‌کانی عه‌شقه‌وه تا سرروده‌کانی شۆرش تیگه‌لاویانده‌کرد، هه‌ر ئه‌و جۆش و خرۆشه‌ش دواچار هه‌موویانی به‌رهو ده‌هلیزه تاریکه‌کانی مردن برد... ئه‌وان له شه‌وانی مه‌ستیدا له چریکه‌ی «پاوانه‌کانت ده‌زرنگیته‌وه» ده‌یانگواسته‌وه بۆ «خوایه وه‌تن ناواکه‌ی». له «له سیله‌ی قه‌یرانه‌وه» ده‌چوون بۆ «ئه‌ی په‌قیب»، له «دیسان شه‌و هات بۆ حالی من» هه‌وه بۆ «وا وه‌تن خه‌م‌لیوه‌وه»، له «عومریکی دریزه به‌خه‌یالی سه‌ری زولفت» هه‌وه به‌رهو «ده‌می پاپه‌رینه... ده‌می پاپه‌رین». دواچاریش که هیزه‌کانی ده‌ولت که‌وته گه‌ران به‌دوای کۆمه‌لی گورانیبیژدا که مه‌ستانه سرروده قه‌ده‌غه‌کانی ولاتیان ده‌گوته‌وه، یه‌که‌م که‌س دوو له‌و هاو‌پێیانه‌ی فه‌ره‌یدون به‌رکه‌وتن که هیدی هیدی بووبونه دوو که‌سی نزیک له‌وه‌وه... ئه‌و ئیواره‌یه‌ی ده‌ولت له ئاهه‌نگیکی گه‌رده‌دا هه‌ردوو گورانیبیژه‌که‌ی تیربارانکرد، فه‌ره‌یدون تیگه‌یشت که چیدی ناتوانیت له‌و شاره‌دا بژی. له‌وه‌هفته‌یه‌دا بوو من له‌گه‌ل په‌روانه‌دا فه‌ره‌یدونی مه‌له‌کم له نانه‌واخانه‌که‌یدا بینی... له‌وه‌هفته‌یه‌دا بوو که هه‌موو ژیانمان گۆردرا و په‌روانه پۆیشت... پۆیشت و له جیهانیکی دیکه‌دا، له ناو جه‌نگه‌له‌دوره‌کاندا، نه‌سه‌ره‌دینی بۆنخۆش وه‌کو ژماره‌یه‌کی تر له عاشقان به‌رهو بنی خه‌ره‌ندیکی قوول بردنی... له‌وئ به‌ په‌یزه‌یه‌کی هه‌زار به‌هه‌زاردا دابه‌زین... من ئه‌م‌رۆ دلنیام که ئه‌وان هه‌رگیز جاریکی دیکه بی‌ری ئه‌م شاره‌یان نه‌کردوه، بی‌ری ئه‌م ژیانیه‌یان نه‌کردوه که به هه‌موو ترس و ته‌نهایی و غه‌مه‌کانیه‌وه بۆ ئیهمه‌یان به‌جێهێشت، ئیهمه

خوشکه ترسنوک و چکوله کانیان. دلنیام نه و پوژهی که له و خه رنده هاتنه ده ری، خه یالیان لای سه فهریکی تر بووه به ره و عه ردیکی با شتر و ژیانیکی جیاواز تر. نیدی نه وه دوا هه مین سه فهری په روانه بوو، به رله وهی نیواریه کی به فرین و سارد جاریکی دی هه موومان له ده وری مالاوایه کی هه تاهه تایی کوبکاته وه ... مالاواییه ک که دونیای پرکرد له که ردی په پوله کان.

فەرەيدونى مەلەك كە دابەزىنى دور و دريژ بە و پەيزە ھەزار بە
 ھەزارەدا، ديمەنى ئەو ھەريمە سەيرانى دەھيتايەو ھە ياد كە لە خەيالدا
 بينىبووى، ئازادانە سەيرى ئەو جەنگەلە بېقەرارەى خوارەو ھەى دەكرد
 و دەيگوت: «لە خوارەو ھە، لەو جەنگەلەدا حەتمەن ژيانىك ھەيە
 جياواز لەو ژيانەى كە لە شار و گوندەكان بينيومانە، من دانيام
 كزەيەكى سەيرى سەرمای زستانان لەو دۆلە تەنگانەى باكوورەو دین
 و پزىسكى ساردى ئەو ئەو تەزىوانە ھەلدەگرن و دەيدەن بەسەر
 ئەم دارستانانەدا». نەسرەدينى بۆنخۆشيش كە بە چەكەكەيەو لە
 ناوھەراستى ئەو و پەروانەدا دادەبەزى، دەيگوت: «باكان زۆريەى
 وەخت لە خۆرھەلاتەو دین، بەلام بەو ھەدا كە ئەم جىگايە شوپىنى
 پالەپەستۆيەكى نزمە، ھەوا بە ھوروزم لە ھەموو دەرەبەند و دۆل و
 بەرزايیەكانەو دیتەو ھەناو ھە». پەروانە كە دوو پلە لەسەر ھەوانەو
 دادەبەزى و لەگەل ھەموو پلەيەكدا دەبايە بە دانیايیەو قاچى لەسەر
 ئەو تەختانە گيركردايە و ئىنجا خۆى بۆ ھەنگاويكى دى نامادەبكردایە،
 بېتەو ھەى سەيرى ئەو ھەزار بە ھەزارە بكات دەيگوت: «بیتدەنگبن،
 گەر قاچم بترازیت، دەبم بە ھەزاران كەرتەو». لەكاتىكدا ھاوپى
 چاوشینەكەى نەسرەدينى بۆنخۆش، ئەو وردەوالە فرۆشە پووخۆشەى
 كە بە خۆى دەگوت چاوساغى عاشقان، دەيگوت: «خانم، مەترسە،

تا ئیستا هیچ که سئ لیره نه که وتۆته خوارئ... به دلنیاپی سهیری ئه و دارستان و هه‌ور و پووبارانه بکه، له وئ چهنده‌ها خانمی وه‌کو تۆی لیه، هه‌موویان وه‌کی تۆ هاتونه‌ته ئه و جه‌نگه‌ئه.

نه‌سره‌دین پییوابوو که چهنده سه‌عاتیکه به‌ناو ته‌م و غوباریکی گهرمدا که له و ده‌ریاچانه‌ی باکووره وه هه‌لده‌ستا داده‌به‌زن. فهره‌یدون ههنده‌ئ جار سهیری ئه و پۆله بالدارانه‌ی ده‌کرد که به‌لایاندا پاده‌بووردن، سهیری ئه و هه‌زاره‌ها په‌پوله پایزییه‌ی ده‌کرد که به هئمنی و به له‌نجه به‌لایاندا تیده‌په‌رین و به قژ و جله‌کانیانه‌وه ده‌گیرسانه‌وه، سهیری ئه و گولانه‌ی ده‌کرد که با بردوونی و له و هه‌وایه‌دا وه‌ستان، سهیری پاشماوه‌ی ههنده‌ئ عهرشی پماوی ئاسمانی ده‌کرد که هئشتا له و مه‌ودا نه‌بیزاوانه‌ی هه‌وادا مه‌له‌ده‌که‌ن. فهره‌یدون ههنده‌ئ جار له‌نیوان دوو چینی هه‌وادا هاواریده‌کرد: «په‌روانه سهیری په‌پوله‌کان بکه». فهره‌یدون ده‌ستیکی به‌رده‌دا و بۆ په‌پوله‌کانی درێژده‌کرد که به‌سه‌ر شانیه‌وه ده‌نیشته‌وه، بۆنخۆش ده‌یگوت: «زۆر خۆت به په‌پوله‌کانه‌وه سه‌رقالمه‌که». به‌لام ئه و کوره‌ چاوشینه ده‌یگوت: «نا، دیتنی په‌پوله‌کان له‌م وه‌رزده‌دا دلخۆشکه‌ره، ئه‌مه‌ یه‌که‌مجاره‌ ببنم په‌پوله‌کان هئنده به‌رزبینه‌وه، چونکه هئنده‌ی من بزانه‌م په‌پوله‌کان له شوینی به‌رز ده‌ترسن». په‌روانه که چاوی نوقانده‌بوو و توند خۆی به قه‌راغه‌کانی ئه و په‌یژه‌یه‌وه گرتبوو ده‌یگوت: «من په‌پوله نابینم، په‌پوله‌ی چی؟».

دابه‌زین به‌و په‌یژه‌یه‌دا پۆخی فهره‌یدونی مه‌له‌کی پرکردبوو له هه‌وا و باده‌یه‌کی سه‌یر، خۆشی و زیندویتییه‌کی نوپی پییه‌خشیبوو. به‌ماوه‌یه‌که به‌ر له دابه‌زین جریوه و هاواری بالنده‌کان به ئه‌ندازه‌یه‌که به‌رزبوو به زه‌حمه‌ت گوئیان له یه‌کتر بوو. هه‌زاره‌ها پاساری ده‌یانجریواند، سه‌ده‌ها بالنده به‌یه‌که‌وه ده‌یاندا له شه‌قه‌ی بال، نه‌سره‌دین نه‌گه‌رچی

له ووهو بهر چندهها جار بهم په یزه یه دا دابه زیوو، به لام هرگیز دیمه نی
 بالنده کانی شو به یانییه ی له یادنه چوووه که به سر جهنگه لدا ده فرین و
 نیقاعی زهنگیکي خه یالییان به سر شو هریمه دا بلاوده کرده وه، سدهها
 بالنده که پیده چوو له و ساته دا له هه ناوی خه لیکه توه هاتبیتنه ده ری و
 هه موو ترسی له دایکبوونیان له گه ل خویندا هه لگرتبی و بیتامانچ پووه و
 ده به ندیکي رهش برین. فره یدون له سر دوا پله که په روانه ی داگرت
 و گووتی: «نازیم چاو بنوقینه و بونی هه تاو بکه، سه یرکه شته کان
 لیره جوړیکي ترن». په روانه که زوربه ی شو پرگا دریزه به هه واوه
 چاوی نوقاندبوو که له نامیزی فره یدوندا چاوی کرده وه و چاوی به و
 درخته زه به لاحانه کهوت، چاوی به په رنگی نالتونی شو هه تاوه کهوت،
 شو سه وزیبه توخه ی بیني که وه کو شله یه کی چر له درخته کان
 ده تکا و تنوک تنوک ده که وته سر به رده کان، گووتی: «ناه، خویه،
 نه مه چ مانایه کی هه یه؟». له و به یانییه دا هیچ یه کیک له و سن پیاوه
 تینه گه یشتن، نایا په روانه له خو شیدا یان له ناومیدیدا وا ده لیت،
 به لام ناشکرابوو دیمه نی شو قارچکه زه به لاحانه ی له بنی درخته کاندا
 وشکبوونه توه، دیمه نی شو هیلانسه یرانه ی له سر درخته کان
 ده بینرا، نیگاری شو توله پرگا باریکه ی به گیا په رزینکراوو، بو شو
 نامازه ی شتیک بوو شو کات تینه ده گه یشت.

هر چواریان به ناو شو چرستانه دا ده پویشتن و ده لیله چاوشینه که
 به و زرده خه نه ساده و پاکی خویوه ده یگوت: «یه که مین که س که
 پیخستوته ناو شم دار و چرستان و بیشه یه وه، عاشق بووه، په نگه
 حکایه تی په یوه ندی شم دارستانه به عاشقانه وه بگه ریته وه بو سه ده یه ک
 له مه و بهر، کاتی عاشقیکی نه تاسراو به تهنه و به نهی تی و دور له
 ناگاداری هیچ که سن ده ستیکرد به په هیلکردنی شو په یزه نه فسانه ییه ی
 که له و زه مانه دا له گوریسی کارخانه ئیرانییه کان دروستیکردبوو، له

هه‌مان ئه‌و گوريسانه‌ی ده‌ریاوانه فارسه‌کان له‌ به‌نده‌ره‌کانی باشوور بۆ هه‌لکردنی چارۆکه‌کانیان به‌کارباندەهینا، هه‌لبه‌ت په‌یژه‌که‌ی بۆیه‌ داده‌هیللا، بۆئه‌وه‌ی له‌گه‌ڵ ده‌ستگیرانه‌ به‌دبه‌خته‌که‌یدا دابه‌زنه‌ ناو ئه‌م خه‌ره‌نده‌وه، تا خۆیان له‌ چاره‌نوسی ره‌شی عاشقه‌کانی پێش خۆیان ده‌ربازبکه‌ن، که‌ سه‌ربروردیانیان له‌ ده‌می حکایه‌تخوان و لاکبیزه‌ گه‌رۆکه‌کان بیستبوو».

گه‌نجه‌که‌ بواریکی چکۆلانه‌ی دایه‌ بالنده‌ نزیکه‌کان بۆ چریکندن و توپه‌بوون، دوا‌ی هه‌لکێشانی هه‌ناسه‌یه‌ک و ئیستیک و زه‌رده‌خه‌نه‌یه‌ک گووتی: «له‌ دوا‌ی ئه‌و عاشقه، که‌م که‌م عاشقی بیکه‌س و بپه‌نا هاتوون و سالانیک ئه‌م بێشه‌یه‌یان کردۆته‌ هه‌شارگا، هه‌ندیکیان جارێکی دی سه‌ره‌نکه‌وتونه‌توه‌ بۆ جیهان، به‌لام هه‌ندانیکێ دیکه‌یان دوا‌ی چه‌ندین مندال، دوا‌ی گۆرانی دنیا و کۆنبوونی یادوه‌رییه‌کان گه‌راونه‌توه‌... به‌لام به‌گه‌شتی ئیره‌ خاکیکی چۆل و فه‌رامۆشکراوبوو».

نه‌سه‌ردین به‌ناو گیاکاندا ده‌پۆیشت و به‌ ده‌نگیکێ به‌رز که‌ گۆله‌ چکۆله‌کانی ده‌رووبه‌ری ده‌ترساند، ده‌یگوت: «ئه‌مڕۆ زه‌وییه‌کی چۆل و فه‌رامۆشکراو نه‌ماوه‌... سه‌هیرکه‌ سه‌ربازه‌ هه‌له‌هاتوه‌کان له‌م چیا و ده‌ربه‌نداندا هۆبه‌یه‌کیان بۆخۆیان دۆزیوه‌توه‌، ئه‌وانه‌ی له‌ ده‌وله‌ت هه‌له‌هاتوون هه‌واریکیان ئاوه‌دانکردۆته‌وه‌، ده‌رویش و دینداره‌کان کونجیکیان له‌م هه‌ردانه‌دا کردۆته‌ مزگه‌وت و مال، هه‌تا پیاوکۆژه‌کانیش هه‌ر پوو له‌م ده‌شت و کێوانه‌ ده‌که‌ن... ئیتر بۆ ده‌بیته‌ پارچه‌یه‌ک زه‌وی به‌ عاشقان هه‌لال نه‌بیته‌؟». ده‌لیله‌ چاوشینه‌که‌ ده‌یگوت: «ئاخره‌ عه‌شق له‌ هه‌موو شته‌کان ترسناکتره‌، عه‌شق واده‌کات مرۆف له‌بری ئه‌وه‌ی بۆ خودا بگه‌رێته‌ بۆ دیتنی مانگ و ئه‌ستیره‌ و جوانی بگه‌رێته‌... کێشه‌ی عه‌شق ئه‌وه‌یه‌ که‌ هینده‌ خه‌ون ده‌بینی، خۆی له‌یاده‌کات، دنیا له‌یاده‌کات... هه‌میشه‌ش به‌ حوزنیکێ ترسناک دوا‌ییدیت، چونکه‌ من

دهزانم عه شقی بهخته وهر بوونی نییه ... عه شقی بهخته وهر هه میسه
 عه شقیکی مردووه». نه سره دین به دهسته سړیک ناوچاوانی خوئی
 ده سړی و ده یگوت: «عه شقی بهخته وهر چوئن بوونی نییه؟ عه شق
 خوئی بهخته وهر ییه». گه نجه ورده وواله فروشه که که چنده ها پارچه
 شیعی کلاسیکی له به ریوو، کاریگری نه و شیعرانهش له زمانیدا په نگی
 دابووه وه ولامیده دایه وه: «نا، نه سره دینی بوخوش، عه شق خه یاله ...
 عه شق خه یالیکسی سهیره ده بباره ی مه عشوق».

هه مووان به بیده نگی سهیری یه کترینان ده کرد و به ناو جه ننگه له که دا
 ده پویشن، نیدی که س هیچی دیکه ی نه ده گوت ... تا فگه و چه مه کان
 به سه رسامییه وه پتیشوازییان لیده کردن، له قوولایی دارستاندا به سه ر
 پردیکی دارینه ی چکولانه دا ده په پینه وه و ده گه یشتنه یه که مین مه نزلگا،
 له ویکانه ده یه ها عاشقی پاکردوو له ژیر که پر و له مائی چکوله دا له
 نیشته جییه کی په رتوبلاودا، دور له یه کدی ده ژیان. دیاریوو ناوه دانیه کی
 نوییه، نه م خاکهش تازه به بینینی مروف پاهاتووه. له وه بهر عاشقه کان
 له گه ل قافلّه و قه تارچییه کاندایه ره و ئیران و توران، پوه و چین
 و ماچین هه لده هاتن، له سایه ی ئیمپراتوریکه وه ده چوون بو سایه ی
 ئیمپراتوریکه دیکه، له ئیماره تیکه وه هه لده هاتن بو ئیماره تیکه دیکه،
 به لام نه مرو بستیکه نه مین له زه ویدا نه ماوه، به درژیایی سنور سوپا
 گه وره کان به رامبه ر یه کتری وه ستاون، زه وی به شتیوه یه کی نه اندازه یی
 نالوز له نیوان هه زاره ها سه رکرده و تیپ و گروهدا پارچه پارچه بووه. نه و
 ماوه یه «نه سره دین» وه کو ته ته ریکی برسی هه ریمه و هه رییم گه پرابوو
 مه کری خوئی له گه ل سه روکی خیلّه کان و به گه گه مره کان و سیاسیه
 حیله بازه کان بو دوزینه وه ی حه شارگه یه ک به کاره ینا بوو، به ناو دوند
 ده ریهند و هه وراز و سه ره ورژیره کاندایه اتوچو یکردبوو، هه ر به و چه شنه ی
 که له کولانه کانی شاردا ناهی حه سره تی هه لکیشابوو، له ویش به و

زمینه ناسناسایه دا پویشتبوو و گووتبویی: «چ سووکایه تییه که عاشقان له م ممله که ته دا که ولاتی هزار خیل، هزار باب و هزار پیغه مبهری راست و درۆن بووه، هه وارێکیان نه بیته... ئه م عه رده، ناوی چیه که دهره ندیکی بۆ مه حه بهت نه کرد بیته وه؟... وای چ سووکایه تییه که... چ شهرمیکه نیشتمان به م گه وره ییه... نیشتمان، سه ریکی تاقه کانی فه رهاد بیته و سه ریکی کیله کانی مه م و زین بیته حه شارگه یه کی بۆ عاشقان تیا نه بیته... وای له م ئابروچوونه».

دواجار پیره میردیکی کۆنه عاشق، پیره میردیک که هه موو ژیا نی له شارد نه وهی خوئی و مه عشوقه که یدا له م چیا یانه دا بردبووه سه ر، دوا ی شه و پوژیک پویشتن، نه سه ره دینی گه یاند بووه به ر ئه و په یژه یه و گووتبویی: «پوژگاریکی دور، من هه له اتووی ئه م چپوزه به نده بووم». نه سه ره دین که له بینینی ئه و خا که حه په سا بوو، گووتبویی: «ئیره له دهره وهی زه مه نه، له دهره وهی دونیا یه، خه یالی خودایه کی پاکردو له ناسمان خولقاندویتی... په ح، له م قه لایه، په ح، له م هه موو لیپه واره بیننه، له م خه رنده ی که شه ی تانیش به بی چاوسا غیکی شاره زا نایدۆزیته وه». پیره میرده که گووتبویی: «نه سه ره دین هینده گه مژه مه به و بزانیته ئه م عه رده به که س نادۆزیته وه، هینده ولاغ مه به و تیبگه یته که قه لایه کی عاسی و نه سه تمه ت دۆزیوه ته وه... ئیره ش زهویه که وه کو هه ر زهویه کی تر، بشزانه پارچه خاکیک له م دونیا یه دا نییه مرۆف نه یگاتیت... من ئاگادارته که مه وه، ئاگادارته که مه وه».

نه سه ره دین سهیری ئه و پیره میرده ی ده کرد، که عومری له حه شارگه کانی عه شقدا بردبووه سه ر، به حه شارگه کانی ده گووت: «کونه عاشقان»، به لام هیچی نه ده گووت، له دلێ خویدا ده ینا لاند: «ئه ی ئه و هه موو عه شقه ناکامانه بۆ کوئی بچن؟ ئه ی ئه و هه موو نه فینه کوژراوه پوو له کوئی بکن؟».

له گه پانه وه دا، سیامه ندی بالنده وه کو واشه یه کی ماندوو له
 بهرده لانتیکی شیندا چاوه پروانیده کرد، که حکایه تی نه و خه رنده قوول و
 دورده سته ی له ده می نه سره دینه وه ده بیست، ده یگوت: «نه و زه وییه م
 نیشاننده، من یه که مین که س ده بم که ده پوم ... هر نه م شه و ده پوم ...
 هر نه مشه و مه عسومه ده هینم».

سیامه ند بالنده یه که مین که س بوو که هاته نه م چپرستانه،
 دوابه دوا ی نه ویش هندی له عاشقانی شهرمن و بیخه یالی دیکه
 پرویان کرده نه م هریمه، هندی له و عاشقه ناکامانه ی نه سره دین له
 ده می زه مانه وه ده یناسین، بزریه یان نه وکچ و کوره ناکامانه بوون که
 پیشتر له نه شکوت و بن بهرده گاندا خو یان شار دبووه وه.

که په روانه و فره دیدونی مه له ک دابه زینه نه و خاکه، فیلی گه لاکان
 و مهستی ناوه کان ماوه یه ک سه راسیمه ی کردبوون، له یه که مین که پردا
 گوفه ندی په یکه رتاش به خو ی و نه و قره ماشو برنجیه وه «که نیستا له
 جاران دریتتر بوو» پیشوازی لیکردن. فره دیدون، له یه که مین ساته وه
 مهستی به گورانیکی قوول کرد له گوفه نددا. نیستا پیاو یکی جیدیتتر
 و چالاکتر ده هاته بهرچاو، ناشکرا بوو فاسیله یه کی بهرینتری له نیوان
 خو ی و هه موو دونیادا دروست کرده، جگه له جوخه یه کی شو پر که
 به سه ر شه پوالتیکی دریتدا بهریدابووه وه هیچی له بهردانه بوو، ناشکرا بوو
 به دیتنی فره دیدون خو شحال، به لام هویه کی نادیار وای لیکرد خو ی
 وانیشاننده ات، نیستا پتر خو ی به و خره بهردانه وه سه رقالده کرد که له
 کاتی بیئیشیدا په نگیده کردن، نه و بهردانه ی که خانوی چکوله چکوله ی
 لن دروستده کردن، بورجی په نگا وره نگ، قولله ی دریت، قه لای باز نه یی،
 هه موو نه و شیوانه شی به شیوه یه کی نه اندازه یی نالوز به قه راغ نه و
 چه مه دا دابه شکردبوو. فره دیدونی مه له ک و هاو پرکانی تا زیاتر به ره و
 ناوه وه برپویشتبانایه، زیاتر بهر هه موو نه و شیوه سهیرانه ده که وتن

که گوفه‌ند له ملولای دارستاناندا هه‌لیچنیبوون، ده‌یه‌ها جان‌وه‌ری سه‌یر سه‌یر، چه‌قلی مۆری بالدار، به‌رازی په‌نگاوپه‌نگ، ورچی تیکه‌لاو له پرته‌قالی و سوور، بزنه‌کیویسی سپی، کونه‌په‌پوی په‌ش، کۆتری ئه‌رخه‌وانی، ده‌له‌کی زه‌رد، قه‌له‌موونی سوور. گوفه‌ند هاو‌پیکانی ده‌برد و زوو زوو پێیده‌گوتنه‌وه: «به‌خیرین، به‌خیرین بۆ ئه‌م ولاته». نه‌سره‌دین به‌ دلنیا‌یه‌کی زۆره‌وه سه‌یری که‌په‌ره‌کانی ده‌کرد، سه‌یری ئه‌و مالانه‌ی ده‌کرد که ئیستا عاشقان دروستیان‌کردبوو و هه‌سه‌رتی بۆ ئه‌وه هه‌لده‌کیشا که خۆی عاشق نییه.

ده‌لیله‌ چاوشینه‌که خۆش‌حالانه‌ ده‌پروانییه‌ ئه‌و له‌قله‌قه‌ زه‌یتونییه‌ پیرانه‌ی له‌ ناو داره‌کاندا وه‌ستا‌بوون و به‌ گوفه‌ندی گوت: «هه‌ر جارێک که دیم شتیکی نوێ زیادیکردوه، جاری پێشوو ئه‌م له‌قله‌قه‌ زه‌یتونی و حوشره‌ خالدارانه‌ی لێنه‌بوو. من که چاوم به‌م گیانه‌به‌ره‌ په‌نگاوپه‌نگانه‌ ده‌که‌وێت که تۆ له‌ به‌رد و دره‌خت و گه‌لا دروستیانده‌که‌یت، هه‌سته‌که‌م ئاده‌میزاده‌کان زۆر‌جار له‌ وه‌حی پێغه‌مبه‌رایه‌تی تینا‌گه‌ن... ئاخ‌ر مه‌رج نییه‌ پێغه‌مبه‌ره‌کان ته‌نها له‌ شیوه‌ی کتیبدا، یانی به‌ وشه‌، وه‌حییان بۆ بیته‌خوار، له‌وانه‌یه‌ پێغه‌مبه‌ران وه‌حییان له‌ شیوه‌ی دیکه‌دا بۆ بیته‌خوار... وانیه‌؟».

هه‌مووان بیده‌نگه‌بوون، سه‌یری گوفه‌ندیان ده‌کرد که له‌پیشیا‌نه‌وه ده‌رۆیشت و به‌ ده‌نگێک که‌ زه‌ین‌گه‌یه‌کی خودایی تیا‌بوو ده‌یگوت: «زۆر سه‌یری ئه‌و په‌یکه‌رانه‌ مه‌که‌ن... زۆر سه‌یرکردنی ئه‌و په‌یکه‌رانه‌ واده‌کات خه‌یا‌لتان به‌شیوه‌یه‌کی سه‌یر و ترسناک هه‌وبکات، خه‌یا‌لتان تووشی ده‌ردێک بێت که‌ چیت‌ر پاستی و درۆی بۆ له‌یه‌کدی جیا‌نه‌کرێته‌وه... ئه‌وانه‌ په‌یکه‌ری من... ئه‌وانه‌ په‌یوه‌ندیان به‌ هه‌چ که‌سه‌وه‌ نییه‌، به‌ منه‌وه‌ نه‌بیت».

په‌روانه‌ ئه‌و کات تینه‌ده‌گه‌یشت گوفه‌ند مه‌به‌ستی چییه‌؟ به‌لام

تپه پرنی کات و شاره زابوون له ژيانی ئه و دارستانه، مانای هه موو شته کانی بۆ ئاشکراکرد.

گۆڤه ند ئه و به یانییه به خۆی و گۆچانیکی گه وره و دریزه وه به ره و ناوه وهی ئه و هه ریمه پێشیانکه وت، ده پۆیشتن و ئه و ژن و پیاوه عاشقانه یان ده بیینی که له به رده م ماله کانیاندا، یان له ناو که پره کاندایان له ژیر به تانییه کانیانه وه سه ریانده رده هینا و سه یری ئه و میوانه تازانه یان ده کرد، نه سه ره دینیش هه میشه به زه رده خه نه یه کی شه رمن و کچانه وه وه لامیده داوه . دونه یایه ک بوو په روانه له ساته وه ختی یه که مه وه، تووشی ترس و سه له مینه وه یه ک بوو له گه لیدا. که س نازانیته له به ر چ هۆیه ک په روانه له یه که مین ساته وه ئه و پیاوه ی قه بوول نه کرد که خۆی وه کو پێغه مبه ریک نیشانده دا. گۆڤه ندیش سه یری چاوی ئه و کچه ی نه کرد که گه لئ چیرۆکی له سه ر سیحر و جوانی بیستبوو... به لام دیاریبوو ئیدی هه مووان له وین و له و جیگایه ش ده میننه وه . له سه ر ته نوو ریگدا به دیار ئه و ژنانه وه وه ستان که نانیان له گه نه شامی و به روو و جوۆ دروستده کرد، له به ر ئه و ناگره دا، گۆڤه ند چیرۆکی پۆژانی سه ره تای بۆ گێرانه وه، حکایه تی هاتن و دابه زینی خۆی له گه ل دلارامدا بۆ ناو ئه م دۆله فه رامۆشکراوه . که قسه یده کرد، فه ره یدون ده نگی ئه و گۆڤه نده ی جارانی تیا نه ده دۆزیه وه که له چایخانه و سه یرانگا کانی ده وروپه ری شاردا سه رخۆشده بوو، جنیویده دا، بوتلی ده هاویشته و سه مایده کرد. ئیستا پیاویکی ده دیت شیوه یه کی نورانی به خۆی ده به خشی، یه کیکی ده بیینی له شیوه ی شیخیکدا ده ینواند، گۆڤه ند ده یگوت: « کاتیک ئیمه هاتین، هه موو په کانی ئه و په یژه مه لعونه له قبوون، ده ترساین له ژیر پیماندا بترازین و به ربیینه وه، چینیکی ترسناکی هه ور که ئه ستوراییه که ی به ئه ندازه ی بلندی بالامان بوو له گه لماندا ده نیشه سه ره زه وی... تا گه یشتینه خواری هچمان نه بیینی، ته نها ئه و هه وره

نه بیټ که له ناویدا سیبهری چهنده ها گولم ده بیینی که وه کو نه خشی به جیماو و کوزاوهی سهر به ردی له سهر هه وره کان هه لکه نرابوون ... که من و دلآرام گه یشتینه ئیره جهنگه لیک بوو تاکه تاکه عاشقانی دی تیا نیشته جی بوو بوون، هه موو تازه بووین، هه موو لیره نوئ بووین، پیته چوو دهیه ها سالیس بیټ که س پرووی لیره نه کرد بیټ، له هه ندی جیگادا ئیسکی نهو عاشقه زور دیرینانه مان دوزیه وه که لیره مردبوون و دواي خویمان که سئ پهیدا نه بوو بوو بیانشاریته وه، په که م هه فته ده بایه نهو ئیسکانه مان بکردایه به ژر خاکه وه تا بتوانین زینده گییه کی ناسای له م جهنگه له دا ده سته پیکه یین، چونکه ده مانزانی شوئینیکی دیکه مان نییه تیا بزین».

گۆشه ند به رده وام به گۆچانه کی ده سته یاری به ورده به رده کانی به رده می خوی ده کرد، یاری به گه لا وه ریوه کان ده کرد و ده یگوت: «من که په که مجار هاتمه نه م دارستانه، وامده زانی کو شته ی چاره نوسی خۆم، شه وانیکی دور و دریز له و ناسمانانه راده مام که وه کی جوړه ئابلوقه په کی ترسناکی گونا ه و بیکه سی ته ماشامده کرد. من و دلآرام پیکه وه ده مانقیزاند، به لام دهنگی نهو ئاوه هه موو سه دایه کی ده کوشت، هیدی هیدی ده بوایه نه م جیهانه م دروست بکردایه ته وه، بیرم له ناگر و پاو و چاندن و پاشه که وت بکردایه ته وه، بیرم له په یوه ندییه کی تازه بکردایه ته وه له گه ل نه م سروشته دا که تینه ده گه یستم و نه ویش تیمنه ده گه یشت، ده بایه پۆژانیکی زور له گه ل به رد و درهخت و بالنده کاندا قسه بکه م، ده بایه له گه ل پۆخی نهو ئاوانه دا بدویم، بیانپنمه زمان، تا پۆژیک هه ستمکرد ته نهانیم، هه ستمکرد نهو مه ترسییه گه ورنه ی دهره وه ... نهو جیهانه ترسناکه ی شار و دیکان، جیهانی سیاست و ناین، پۆژ له دواي پۆژ عاشقان زیاتر به ره و نه م جهنگه له راپیچده کن. ئیستا له قوولایی پۆحمدا هه سته ده کم، ده کریت ئیره شاریکی سه ره خو و

جیاوازی لئ دروستبکریّت، جوانتر و بهرینتر و نازادتر له و جیهانهی که لیوهی هاتووین... ئیره ولاتیکی عاسییه، دهکریّت هه موو قهومن، هه موو خیلئ به شیوهی خوئی، شه ریعه تی خوئی دامه زینیت... دهکریّت ئیمه ش شه ریعه تی خوومان هه بیّت».

گۆفه ند بهرده وام به دهنگیکی هیمن، به دهنگی پیاویک که له ژیر ئاسمانی ئه م جهنگه له دا بیری له حکمه تی ژیان کردۆته وه قسه یده کرد، ئاماژه ی بۆ ئه و لاهه رهنده بهرزانه ده کرد که سه ناتوانیّت پیاواندا بیته خوار، له باکووریشه وه ئاماژه ی بۆ ئه و بهرزاییه ترسناکانه ده کرد که ده می نیمچه ده ریاجه یه ک هه موو پێگاکانی تیا قوفلده کرد، له هه ندی شویتیشدا ئاوه کان بووبوون به تافگه یه کی به خوړ که زینده وه ریگ چپیه لئی ده رنه ده چوو، له خواریشه وه ئه و چه م و تافگانه شه تاویانده دایه و ده ریاجه یه کی دیکه یان پێکده هینا، دیاریوو ئه و به و چه ند مانگه کون و قوژبنی ئه و جهنگه له گه راوه، ده یزانی ئه وه ی بیته ئه م جهنگه له، ده بیّت ته نها له سه ره وه را دابه زیت.

ئه و پۆژه تا خوړتاو ابوون، گۆفه ند درهخت و چه م و بالنده و بهرده کانی نیشاندا... پێچاوپێچی جهنگه ل و ئاوه کانی بۆ پوونده کردنه وه، هیمنی و گه شبینییه ک له چاویدا بوو که گه لئ به و غه مه ئه زه لیبه ی ناو پۆچی په روانه غه ریب بوو.

شه وی یه که م له و جهنگه له دا، شه ویکی سه یربوو، لای فه ره یدونی مه له ک وه کو دۆزینه وه ی دونیا یه کی تر بوو، لای په روانه ش سه رسوپمان و ترس و تارمایی بوو.

له یه که م شه وه وه کاتئ هه موو عاشقان وه کو ئه لقه یه کی سیراوی گه وره به ده وری ئه و ئاگره دا دانیشن، په روانه هه ستیکرد ئه م جیهانه شتیکی ترسناکی تیا یه، که سه یری ئه و سیما ماندووانه ی ده کرد که له ده وری دهنگی پر له حکمهت و خه ونی گۆفه ند کۆبووبوونه وه،

به رده وام نه و پرسپاره ی له خوی ده کرد: «ئیره به هه شته یان دۆزه خ؟».
 گۆشه ند به و سیما سهیر و سیراوییه ی خوی، توانای هه بوو عاشقه کانی
 تر مه سبتکات. نه و هه موو شه وئ له بهر نه و ناگره دا داده نیشته و
 به و دهنگه مه ست و نیمچه گرپی له و خه ونانه ده دا که ده بیینی،
 باسی نه و دونیایه ی ده کرد که ده کریت دروست بکریت، نه خسه ی نه و
 شاره خه یالیانی ده داده نا که ده شیت بینه به هه شته، باسی نه و زهوییه
 نازادانه ی عه شقی ده کرد که ده شیت بدۆزینه وه، به لام «په روانه» جگه
 له زهوییه کی گۆشه گیر و تاریک و شیدار هیچی دی نه ده بیینی. په روانه
 جگه له و سیما غه ربیانه ی ده وروبه ری که به غه ربی سیه بیرانده کرد و
 به غه ربی سیه بیریده کردنه وه له م جهنگه له دا مژده یه کی لئ دیارنه بوو...
 سهیرترین شته بو په روانه دیمه نی نه و مندا لانه بوو که بیچووی
 حه رامزاده ی نه و عاشقانه بوون، که پیشتر له نه شکه وت و چیا و سه ر
 لوتکه به رزه کاندایابوون و له ویادا خیزانیان دروست کرد بوو... مندا لانی
 له ژیر بروسکه و په هیله و ترسدا گه و ره بوویوون، مندا لانی که هینده ی
 په یوه ندییان له گه ل با و شه و و دره خت و گیاکاندا هه بوو، پینه ده چوو
 په یوه ندییان به مرفه کانه وه هه بیت، گیانیان له قورپی نه و چه مانه
 هه لکشابوو، به دریزایی رۆزیش له ناو گه لاکاندا یاریان کرد بوو. په روانه
 سهیریده کردن و ده یگوت، نه مانه دور له جیهان، دور له شاره کان
 گه و ره ده بن، ده بیت وه کو مندا لی زهوییه کی نه فره ت لیکراو بژین، که
 سه ریشی به رزه کرده وه جگه له گه لا و لق و پۆپی دۆزه خیانه ی
 دره خته کان هیچی دیکه ی نه ده بیینی. نه و شه وه که له که پرئکی
 چکۆلانه دا خه وتن، فره یدون زوو به ناسوده یی خه وی لیکه وت، به لام
 دهنگی سهیر و پر له هازه و قریشکه ی نه و چه مانه نه یان نیشته په روانه
 بخه ویت، په روانه له و شه وه نه و میرووه بالداره زیوینیانه ی ده بیینی
 که وه کو چرا ده دره وشانه وه، نه و کولله گه و رانه ی ده بیینی که به پۆل

به ناو جهنگه آدا ده فرین و باله کانیان نوریکی مه یله وسور و ناگراوی لی
 هلدستا، نهو بوونه وهره سهیرانهی ده بیینی که گه لا دروستیده کردن
 و سرله نوئی تیکیده دانه وه، نهو ناوانه ی ده بیینی که وهک پشکو
 داده گیرسان و ده کوژانه وه، چاوی لیکنده نا و نهو چیلکه و چلوچیوانه ی
 ده بیینی که وه کو سحر بازیک کویان بکاته وه، کۆده بوونه وه و ده چوونه
 سه ریهک و شیوه ی سه یرسه یریان دروستده کرد، که چاویشی ده کرده وه
 ده بیینی بلاوده بنه وه و له یه کدی ده ترازین.

پۆژانی دواتر په روانه له نزیکه وه حقیقه تی نهو ژیانه ده بیینی،
 له نزیکه وه تیکه لای نهو ژنه چکۆله و لاوازانه ده بییت که له ناو نهو
 دارستان و جهنگه له دا، سه به ته ی چکۆله چکۆله دروستده کن. له گه ل
 گۆفنه د و فره یدوندا ده چیته نهو وهرشه گه وره یه که له جیگایه کی
 چری دارستانه که دا دروستکراوه، له ویادا پیاوان له سروتیکی سه یردا
 په یکه ری دوو عاشق داده تاشن که به نارامییه وه نامیزیان کردوه به یه کدا.
 فره یدون له و جیگایه دا، هموو نهو زانیاریانه ی، له شار له وهرشه کی
 گۆفنه ددا فیژیوبوو ده خاته وه کار و ده بیته په یکه رتاشیکی نوئی،
 مه ستانه گۆرانی ده لیت و نیشده کات... هر له یه که م پۆژی شدا جاریکی
 تر سیامه ندی بالنده ده بیینیته وه، نهو پیاوه ی هرگیز له کۆبوونه وه
 شه وانه کانی گۆفنه ددا ناماده نابیت و به رده وام له سر دره خته کانه وه به
 جووتی چاوی دره وشاوه وه سه یری شه و گوند و عاشقه کان ده کات.
 سیامه ند که عاشقه کانی دیکه به واشه و کۆلاره و داله شه پانییه کان
 ده یشو به یتن، نیشی نهو یه دره خته کان بپریت و ناماده بیکات بو
 په یکه رسازه کان. که یه که مجار فره یدون به ته وریکه وه ده بیینی،
 ده یه ویت سلای لییکات، ده یه ویت یاده وه ری نهو دوو شه وه ی به یینیته وه
 یاد که پیکه وه له وهرشه کی گۆفنه د و له کیلگی گوله به پۆژه کاند
 به سه ریان بر دبوو، به لام هینده ی فره یدون لی نی نزدیکه بیته وه، نهو

بیته‌وهی هیچ مه‌لیک بۆ قسه‌کردن نیشاندات، پوو وهرده‌گیریت و ده‌چپته سهر یه‌کی له دره‌خته‌کان و له‌سه‌ره‌وه له ناو‌گه‌لاکاندا خۆی چه‌شارده‌دات... عاشقه‌کانی دیکه پتیا‌نوایه، سیامه‌ند که‌مدوترین و ترسناکترین پیاوی ئەم دۆله‌یه، گوڤه‌ندیش ده‌لێت: «سیامه‌ند پتیاویه ئەم چه‌نگه‌له نیشتمانی ئەوه و ئیمه زه‌وتمان‌کردوه».

فه‌ره‌یدون ههر له‌وه‌رشه‌یه‌دا عه‌زیزی تیرنه‌نداز ده‌ناسیت که تا‌که تفه‌نگچی چه‌نگه‌له و خۆی به‌ده‌ست پاستترین پیاوی دونیا ده‌زانیت. مه‌دی گوڤه‌لباخ ده‌ناسیت که ئیواران، دوا‌ی کار، گوڤه‌کتوییه‌کان کۆده‌کاته‌وه و له شوشه‌یه‌کی گه‌وره‌دا گوڤاویان لیدروسده‌کات. «غه‌مگینی به‌خته‌وه‌ر» ده‌ناسیت که ژیا‌نی به‌شیوه‌یه‌کی سه‌یر له‌نیوان گریانی به‌کوڤ و پتیکه‌نیندا دابه‌شبووه. کلپه‌ ده‌ناسیت که ده‌توانیت به‌فیکه هه‌موو گۆرانییه به‌ناوبانگه‌کان و سه‌مقۆنیا گرنگه‌کان دووباره‌بکاته‌وه، ئەسه‌دی نامۆ که‌ته‌ن‌ها گیا ده‌خوات، تاهیری توتی که هینده‌ له‌وه‌که‌ژ و چیا‌نه‌ ژیاوه، به‌ئه‌ستم هه‌ندئ وشه‌ی له‌بیرماوه و جگه‌ له‌ توانای دووباره‌کردنه‌وه‌ی هه‌ندئ ده‌نگ، به‌هه‌یه‌کی تری نییه... چه‌نده‌ها پیاوی دیکه‌ش که له‌ شویتنی جیاواز جیاوازه‌وه دابه‌زیبوونه ئەو چه‌نگه‌له، هه‌مووش پتیکه‌وه خه‌ریکی تاشینی ئەو په‌یکه‌ره چکۆلانه‌ی دوو عاشق بوون که ده‌لیله‌ چاوشینه‌که دوا‌ی ئەوان هه‌لیده‌کتشایه سه‌رئ، له‌ته‌ک سه‌به‌ته‌ی چنراوی کچه‌کاندا باریده‌کرد و له‌گه‌ل خۆیدا ده‌بیرده‌ شاره‌ دووره‌کان، له‌وئ دوا‌ی گه‌شتیکی درێژ ده‌یفرۆشتن و عاشقه‌کان چیا‌ن بویستایه ده‌یکه‌ری و ده‌گه‌رایه‌وه بۆ دارستان.

گوڤه‌ند له‌یه‌که‌مین به‌یانیدا ده‌یگوت: «بپوانه فه‌ره‌یدون، عه‌شق هه‌موو پیاوه ئاساییه‌کان ده‌گۆریت بۆ هونه‌رمه‌ند... ته‌ماشاکه... بیته... ئەم په‌یکه‌رانه له‌هه‌موو هه‌ریمه‌کانی ده‌وریه‌رمان ده‌فرۆشریت... به‌سه‌ر زه‌ویدا بلاوده‌بیته‌وه، ده‌چپته ماله‌کانه‌وه، ده‌چپته ژیا‌نی

پیاوه بچکولہ کانہ وہ». فہریدون سہیری پہیکہ رکانی دہ کرد، سہیری و ہرشہ کی دہ کرد، سہیری جہنگ لہ کانی دہ روہری دہ کرد لہ یہ کہم ساتھ ہستیدہ کرد کہ نیرہ دوا نیشتمانی ٹہوہ، دووڈل لہ نیتوان خہونہ کون و دیرینہ کانی خویدا و ٹہم جیہانہ سہوز و چکولانہ یہ دا کہ مہیلانیتی سہیری بہ لای سیبہر و تاریکی و ترسدا ہہ یہ دہ چوہ ژووی، سہیری شتہ کانی دہ کرد، سہیری ٹہو پینگا سہیر و پیچاوپیچ و تاریکی دہ کرد کہ دنیای ٹہو کولیتہ لہ بہرہ میدا دہیکاتہ وہ، بہ گوفہندی دہ گووت: «لیرہ وہ دہ توانین بہرہ و ہموو دنیا سہ فہریکہین... لیرہ وہ دہ توانین بہ بیڈہنگ ہفرین». گوفہند بیٹہ وہی گویسی لیڈیت دہستی بہر زکردہ وہ و بہ ہموو عاشقہ کریکارہ کانی دہ گووت: «با دہستپییکہین... با دہستپییکہین...». خوی لہ ناوہ راستی ہموواندا گوجانہ کی دادہ نا، قزی دہ کردہ دووپرچ، چوغہ کی دادہ کن و بہ ہہیبہ تی پیغہ مہریکی سہرسامہ وہ دہستی بہر زدہ کردہ وہ و دہیگووت: «با پوچ بکہین بہ بہر ٹہم دارانہ دا». لہ چہند ساتیکی کہمدا ہمووان نامادہی کار دہ بوون، ہمووان بہشی خویان لہ و کوتہرہ دارانہ ہلڈہ گرت و دہکوتنہ تاشین. گوفہند یہ کہ یہ کہ بہ سہریانہ وہ دہ گہرا، فیریدہ کردن دہ بیت چیبکہن، ہہمیشہ ش ٹہو فرمانہ تہلیسماویانہی خوی دووبارہ دہ کردہ وہ: «پوچی بکہ بہ بردا... تیپیکہ... شہرمی بشکینہ... بیلاوتنہ وہ... خوشتبویت... ہند». دواجاریش، ہیندہی بہر دہستہ کان پہیکہ ریکی چکولانہ یان تہ اوویکردبایہ، گوفہند ہموو توانای خوی دہ خستہ کار تا دہیگہ یاندہ ناسکترین شیوہ. ہہمیشہ خوی دواہ مین تہ لہ زمی دہ تاشی، خوی دواہ مین نیگاری پتووشدہ کرد... دواجاریش کہ تہ اوادہ بوو لہ جہستہی تیکہ لوی ٹہو دوو عاشقہ پادہ ما و پہیکہ رکہی بہر زدہ کردہ وہ و دہیگووت: «سہیرکن، چ موعجزہ یہ کی جوانہ... چ شاکاریکی بچکولانہ یہ».

پهروانهش هر له سهره تاوه، به ناو نه و که پر و پښگا و قه راغی چه مانه دا ده پوښشت و ده که و ته پشکنینی نه و دنیا یه ی ده و رو به ری، تیکه ل به جوگه ی نه و ژنانه ده بوو که له دوا ی سه به ته چنن، له سر چه وی نه و پوځانه ده که و تن، نینواران سهرنجی پیاوه کانی ده دا که ده چوونه سر دره خته کان، گورانیمان ده گووت، خو یان فریده دایه ناوه کانه وه و مه له یانده کرد. عه زیزی تیره ننداز به خو ی و ته نها ساچه زه نی ناو نه و جهنگه له وه کوتر و چوله که کانی راوده کرد. تاهیری تووتی، له سر به ردیک نه و نارزه وه کوشنده یه ی خو ی بو لاساییکردنه وه ی بولبول و کونه په پو و دارکونکه ره کان تیره کرد. ده سته یه کیان به کوم ل له ناو به شه تاریک و چه کانی نه و دوله دا به دوا ی کوکردنه وه ی به لالوکی کیوی و تووترکی چومه لاند و نده بیون. پهروانه ناو پریده دایه وه و نه و ژنه مندالدارانه شی ده بینی که له ناو میثووله و گیزه گیزی میرووه کانی جهنگه لدا شیریان به ساواکانیان ده دا. پهروانه له ژیر که پره کانداه معسومه ده ناسیت که به چاوکی پر له گومان و ترسه وه ده لیت: «نه م جهنگه له گه وره ترین درویه، عه شق نه زه لی نییه، دوا جار که عه شقیش نه ما ئیره زیندانیکی تره». دلارام ده ناسیت که به نه نندازه یک مهستی نه و دهنگه سیحراوییه ی گوښه ند بووه، پئیوایه جارکی دیکه ناتوانیت له دهره وه نه م دارستانه بزئی. «شه هلا ی خوداناس» ده ناسیت که به قورناتیکه وه ناو جهنگه ل ده گه پیت، له نیوان منداله زوله کانی خو ی و باوه پی بیسنووری به خودادا تووشی شیتی و وپینه یه کی گه وره بووه، له یه که م بینینیشیدا بو پهروانه پئیده لیت: «له داهاتوویه کی نزدیکه نه م دارستانه ده بیته جه ه نم». «مرورای گچکه له» ده ناسیت که ته نها مهراقی وشککردنه وه ی میوه کانه، چونکه ترسیکی سامناکی له به فرو گه رده لوله کانی زستان هیه.

له ناو نه و دارستانه دا، کاتن باکان دیت، گه رده لوله کان ه لده کات،

ناوہ کان تو پر دہ بن، بالندہ کان دہ قیڑنن، پھروانہ ہستدہ کات ہموو
 ئو دہنگانہ و حشہ تیکی قولل لہ پوچیدا دوستدہ کن، ہستدہ کات
 کہ سیبہری سہنگین و بہرینی ئم جہنگلہ، کچہ عاشقہ کانی گوریوہ تہ
 سہر تارمایی پھنگ زہرد و بیمار، ہستدہ کات کچہ کان پوڑ بہ پوڑ
 پھستر و پھستر دادہ گہ پین و پھنگی ئو دارانہ و ہردہ گرن، پھنگی
 ئو ہردہ پوڑ و ئسمرانہ و ہردہ گرن، کہ لہ کاندہ لانہ دورہ کانہ وہ
 بہریوہ تہ وہ ناو ئم جہنگلہ۔ پوڑیک لہ بن بہردیکی عاسیدا ہموو
 ئو خانمانہ دہ بینیت بہ پووتی لہ ناو ئو چہ مہ دا خویمان دہ شون...
 دہ بینیت ہموو وکو سیبہریکی تاریک و قہ ترانیان لیہاتوہ، دہ بینیت
 ہیدی ہیدی پوخساری خویمان وندہ کن و دہ بنہ تارمایی پھش۔ ماوہ یک
 پھروانہ تیناگات، ئایا ئو دیمہ نہ سہیرانہی دہ یانبینیت، موٹہ کی ناو
 خہ یالہ کانی خوہ تی یان حقیقت، بہ لام کہ بہرچاوی پووندہ بیتہ وہ،
 کہ ئو وپنہ و خہ یالانہ بہریدہ دہن، کہ تہ ماشای ئو ژنانہ دہ کات
 کہ مندالہ کانیان لہ لیتاوی چہ مہ کاندہ دہردہ ہیننہ وہ، کہ میک نارام
 دہ بیتہ وہ۔ بہ لام دواجار دلنیاہ، ئلہ قہ یہ کی سپی لہ تہنہایی بہ دہوری
 مہ خلوقہ کانی ئم جہنگلہ دا کیشراوہ، کہ وکو شہ بہنگیکی بازنہیی
 لہ دہوری ژن و پیاوہ کان دہ بینیت۔ ہر لہ و پوڑانہ دا میدیای غہمگین
 دہ ناسیت، کہ کچیک لہ مندالیہ وہ فیری قسہ نہ بوہ و بہردہ وام
 بہ دہ فتر و پینوسیکہ وہ لہ سہر بہردیکی گہورہ خہریکی نویسی
 میژووی ئو شتہ سہیرانہ یہ کہ دہ یانبینیت۔ میدیا لہ سہر لاپہ پھ یہ کی
 سپی بوی دہ نوسیت: «ئمہ جہنگلی گوشہ گیریہ... عہ شق لیرہ دا
 دہ مریت». پھروانہ بیباکانہ خویدہ داتہ دہست ئو با ساردہی لہ
 سکونتیکی لہ ناکاوی نیوان دارہ کانہ وہ دیت، لہ سہر یہ کیک لہ بہردہ کان
 بہ خہ لوزیکی جیمو لہ ناگریکی کون دہ نوسیت: «من دہ مہ ویت ہرؤم
 بو جیگاہی کی دیکہ، گرنگ ئوہ یہ لہ شویندیکدا نہ وہ ستیت». میدیای

غه مگین ته ماشای نوسینه کانی پهروانه دهکات، له پشت وشه کانی شیوه
 خه ونیکي قوول و دیرین ده خوینیتته وه بؤ دوزینه وهی دنیا په کی
 راسته قینه ی دیکه، تیده گات پهروانه رقی له جهنگه له . پوژانی دواتریش
 پهروانه له هه موو جیگایه کدا ده که ویتته نوسینی نه ورسته سهیرانه ی
 که دهنه جیهانیکی تاییه تی بؤ خوئی . میدیاش هه نگاو به هه نگاو
 له ناو نه و جهنگه له دا دوا ی پهروانه و وشه کانی ده که ویت که با
 له هه مان پوژا ده یانسریتته وه، له شوینیکیشدا له قوولایی جهنگه له دا
 پوو به پوو به رامبه ری په کدی ده وه ستن و تیده گهن، که نه و نوسینه
 سهیر و دووباره بووه وهی سهر ده فتهر و دیواره بهردینه کان، جکه له
 حه قیقه تی قه تیسبوونیکي سامناک له شوین و له زمان و له عه ده مدا
 هیچی تر نییه .

ئەو ماوھىيەى من لە مائەوھ ژيام، ژيان لە شاردا پۆژ لە دواى پۆژ
 شىوھىيەكى ترسناكترى وەردەگرت، شەپۆلى ئەو پياو و ژنانەى ولاتيان
 جىدەھىشت، تادەھات گەورەتردەبوو، خەلکانىكى زۆر مائەكانيان لەسەر
 شۆستەكان ھەراجدەکرد، خەلکانىك يادگارى پىشتە دوورەكانيان دەبردە
 مەزاتخانەكان و دەيانفرۆشت، بە ھەزارەھا لەبەردەم زەرپەنگەرەكاندا
 سەرەياندەگرت و زىر و سامانى خۆيان بەتالاندەدا، بىتوھژنەكان
 گەردانەكانى مليان، كچانىش كچىتى خۆيان دەدايە قاچاغچىيەكان
 تا لە سنوور بىيانپەپىننەوھ. شار بوويوھ ھەراچخانەيەكى گەورە،
 ماوھىيەكى كەم بەر لە پۆيشتنى من، ئەو مەيدانى جەلەبەشيان كرد
 بە مەيدانىكى مەزاد، من لە بەلكۆنەكەدا دادەنىشتم و سەيرى ئەو
 ھەزاران چرپا و سىسەمە گەورە و گرانبەھايانەى خەوتنم دەكرد كە
 ژنان و پياوان شەوانى خەوتنى خۆيان لەسەر مەزاددەكرد. سەيرى ئەو
 پياوانەم دەكرد كە پانكەى بنمىچەكانى خۆيان، شوشەى پەنجەرەكانيان،
 سەعاتەكانى دەستيان، جلى ژىرەوھى كچەكانيان ھەراجدەكرد. ئەو
 كچانەى ئاويئە و سوراو و جوانى خۆيان دەخستە مەزادەوھ. مندالم
 دەبىنى دەستكيشەكانى رىگاي قوتابخانە، كلاوھ فەرووھەكانى خۆيان
 دەفرۆشن، ھەمووش دەيانويست خۆيان بگەيەننە قافلەى ئەو پياوانەى
 بە پىن لە دەشت و چيا و دەرياكان دەدەن... من لە يەكئ لە

ئىۋارانەدا بوو، بېيارمدا ھەرگىز ئەم شارە بەجىتەمىڭم و تا ھەتاھەتايە لىرە بىمىنمەوہ .

لە يەكئ لەو ئىۋارە سەيرانەدا بوو كە پورم دوويارە دەرکەوتەوہ و بە دەنگى بەرژ نەفرەتى لە ھەموو ئەوانە کرد كە دىنى خۆيان دەفرۆشن و پوو لە دىارى گوناھباران دەكەن . دەرکەوتنەوہى پورم پەيوەندى بەو پىۋژە گەورانەوہ ھەبوو كە پياۋانى ئيماندار بۆ چاكردىنى پەوشت و پاستكردەنەوہى ژيان و گرتنەوہى شىرازەكانى لەش و پۆخ نامادەياندەكرد . من ھەموو بەيانىيەك، كاتى خەرىكى شتن و پاكردەنەوہى شتەكان بووم، كە سەرقالى كۆكردنەوہى كرمە وەريوہەكانى ژىر دايكم بووم، لەو رادىق كوردىيە بىمانايەوہ ھەوالى كۆبوونەوہى زانا پۆخانىيەكانم لەگەل پياوہ پاىەدارەكانى سوپادا دەبىست، دەبىست پۆژ لە دواى پۆژ ئەفسەرە بەرزەكان زياتر كاروبارى ئەخلاق، كاروبارى پاستكردەنەوہى دىن و ژيان دەدەنە دەست ئەو پياوہ پۆخانىيە پاىەبەرزانەى مزگەوتەكانى خۆيان گۆرپىوہ سەر قوتابخانەيەكى نوئ .

ئەو كاتەى كە پورم دەرکەوتەوہ، مالى ئىمەش وەكو ئەو جىھانەى دەرەوہ، بە ھىمنى لە ناو خۆيدا دابەشبووبوو . براكانم وەكو سەدەھا ھەزار پياۋى تر خولياى سەفەر و دۆزىنەوہى خاكىكى تر كەوتبووہ سەريان، ھەندىكيان لە شەوى دواى ھەلھانتى پەرۋانەوہ تووشى شەرمەزارىيەك بووبوون، چىتر نەياندەتوانى سەرىەرزىكەنەوہ، ھەندىكىشىيان دەيانويست بىرۆن و بە ئازادى بژىن، بەلام باوكم بە پىچەوانەوہ پۆژ دواى پۆژ پتر دەخزايە كونجى ئەو مزگەوتە تارىكانە و لەگەل پياوہ چكۆلەكانى دىكەدا لە بەحرى پارانەوہ و زىكر و سەلاۋاتدا وندەبوو . جارجار بانگىدەكردم و دەيگوت: «بەرلەوہى كار لە كار بترازىت، دەبىت چارەيەك بۆ تۆ بدۆزىنەوہ...»، ئەو بە

جيديه تيڪي زور قوولوه بيريده كرده وه . ده زماني ئه وانه قسه ي خوي نين، به لكو خه يالي ئه و خوشكه ده فزه نه يه تي كه پوزانه له بازاري زه په نگره كاندا باوكمي ده گرت و پييده گوت: «بیر له چاره نوسی كچه كه ت بكه ره وه، وا ته مني له چوارده سال به ره و ژوره، كه نه ویش په دوهی پیاویك كه وت، ئه و كات چۆن سهر به رزده كه يته وه، سه ری لووتی خۆت به ره و چ مه مله كه تيڪ په شده كه يت، له پوزی حه شردا چی وه لامي خودا ده ده يته وه؟». براكانم هيچيان نه ده گوت، من و براكانم هه رگيز په يوه نديمان نه بوو، من جگه له ئيشكه ريكي بچكولانه و به رده ستيكي گوپرايه ل هيچی تر نه بووم . زورجار وامده زماني كه ناوم نازانن، زوربه ي كات هه ر به «تۆ» بانگيانده كردم، منيش جار جار به نه تفهست ناوه كانيانم يادده كرد، له گه ل يه كدي تيكه لاومه كردن، به لام هه رگيز لييان ياخي نه بووم، من وه كو په روانه عه يار نه بووم . ئه و به ورياييه كي زوره وه ده بيوغزاندن، نازاريدده دان، له ناويه كدا ده يدان به شه پ، گوره وييه كانی ده شاردنه وه، جله كانيانی به جگه ره ی يه كدي ده سوتان، كليله كانی ونده كردن، نه شيده هيشت له هيچ شتيكدا گونا هبار ده رچيت . من به پيچه وانه ی په روانه خۆم له تووره بوونه ترسناكه كه يان ده پاراست، خۆم له چاوانيان ده پاراست كه هه ندی جار هينده سه ير سه بريا نده كردم، پيئه چوو ته ماح له شتيكم بكن .

من «خه ندانی چكوله»، عه سريكي فينك جيهانم لئ هه لگه پرايه وه ... عه سريكي فينك به پيچه وانه ی هه موو چاوه پوانيه كانی منه وه، باوكم زوو له بازاري زه په نگره ران گه پرايه وه و به هيمنی پيیگوتم: «خۆت بگۆره، كراسيكي په شی دريژ له بهر كه و له چكيك بيه سته و با برۆين». ئه وه يه كه مين جار و دوا هه مين جار بوو ته نها له گه ل بامدا بچمه ده ری . ئیدی له و ئيواره يه وه با بم و خيژانه كه م منيان دا يه ده ست ئه و تۆبه كارانه و بۆ هه تا هه تا يه ده سته بر دارم بوون . هه ر به پيچاوپيچی

پښگاگاندا تڼگه‌یشتم نه و دووباره به‌رو نه و مزگه‌وتم ده‌باته‌وه که له شوی گه‌پان به‌دای په‌روانه‌دا له ژیر ستونه‌کانیدا ه‌لله‌رزیبوم. که چی کاتیک له ده‌روازه‌ی نه و مزگه‌وتمه چوم به‌ودیدا، هه‌ستمده‌کرد هه‌رگیز گوم‌زی له‌وجوره و مناره‌ی له‌وشنویه‌م نه‌بینیوه. نیستا هوشی مزگه‌وتمه‌که گوره‌تر ده‌هاته به‌رچاوم، زږد له هه‌موو نه و هوشانه گوره‌تریو که له ژیانمدا دیبوم. من له و له‌چکه گه‌رم و جله نه‌ستورانه‌دا هه‌تاوی دره‌نگ وه‌ختی نئوارئ ده‌یسوتانم، به‌ شپویه‌کی ترسناک عاره‌قمده‌کرد، هینده عاره‌قمده‌کرد، ناگام له و گولانه نه‌مابوو که به‌ دره‌ختیکی ته‌نھا و غه‌مگینی هوشه‌که‌دا شو‌پبووبونه‌وه، هه‌ر له ده‌رگای ده‌روه‌ی مزگه‌وتمه‌که‌وه سیبهری هاتوچوی نه و ژنه ده‌فره‌نانه‌م بینی که بالنده بچوکه‌کانی هوشی مزگه‌وتیان هه‌لده‌فراند. سیبهری گوم‌زه‌کان به‌سه‌ر دوو چوارگوشه‌ی گوره‌دا بلاوبووبونه‌وه، نه و دوو چوارگوشه جیاوازه‌ی که دوو جیهانی گوره‌یان له یه‌کدی داده‌بپی جیهانی نیمه و جیهانی نه و پیاوانه‌ی که نه‌ده‌بایه هه‌رگیز تیکه‌ل‌بیټ. له‌وئ، له ناوه‌پاستی نه و هوشه‌یه‌دا، له نزیک نه و ستونه‌ ناسنینه به‌رزانه‌وه، له نزیک گوپی هه‌زاره‌ها پیاوچاکه‌وه، له ته‌نیشتم نه و قسنانه‌وه که لاشه‌ی نه و پیاوانه له‌پشت چه‌تره‌کانیانه‌وه هه‌لگیرابوو که پوژ دوی پوژ، سال دوی سال، سه‌ده دوی سه‌ده نه‌م شاره‌یان گه‌یاندبووه نه و نئواره ترسناکه... له‌ویدا، پورم پالیدابوو به‌ کۆله‌که‌یه‌کی گوره‌وه و چاوه‌پوانیده‌کردم. پیده‌چوو له‌میژبیټ چاوه‌پوانمبکات. ده‌یه‌ها ژنی ده‌فبه‌ده‌ست له ناوه‌پاستی نه و هوشه‌یه‌دا، له ده‌وری نه و وه‌ستابوون، هه‌موویانم ده‌ناسی، هه‌موویانم له پرسه و نه‌لقه‌کانی زی‌کرو شه‌وه په‌شه‌کانی مائی پوردا بینیبوو. به‌ نیگاگانانیدا دیاربوو هه‌موو ناگاداری نه و په‌شه‌با ترسناکه‌ن که دواچار مؤزه‌خانه پیوژه‌که‌ی پورمی ویران‌کردبوو... له چاوانیاندا

شتيكي زياترم له كينه و تورپي ده بيني، شتيك، ده كريت ناوي بنيم نه فرين. جگه له و ده فبه ده ستانه، ده په ما كچي ديكه شم ده بيني، ده په ما كيژي مندالكار، زوريه يان به ته من له من بچو كتر ديار بوون، به لام هموويان به قه لافه ت گه وره تر ده ياننواند، ده موچاويان هيشتا په نكي نه و سيبه ره قورسه ي مالى به سه ره وه بوو، په نكي حوشه تاريك و نسرمه كان، كه سمان نه مانده زاني بو ليتره دا كويانكردوينه ته وه، همو له حوشه مزگه و ته كه دا و دوور له يه ك به چاويكي غه مگين و پر له گومانه وه سه يري به كترمان ده كرد. نه و نيواره يه باوكم په لي مني به رنه دا تا مه چه كمى دايه ده ست پورم، نه و ژنه ي كه وه ك له نه خشي سر ديواريك وردبیته وه، له و سيما زهر د ترساوه ي مني ده پوانى ... سيمايه كي زهر د ترساو، به لام گه شاوه به خنده يه ك كه نه و كچه چكوله و ترساوانه ي ديكه، نه و باوكه شه رمن و پيرانه ي تر نه يانده بيني، به لام پورم به پورنى له چاوانمدا ده يخوينده وه.

باوكيشم په پييه وه بو نه و بهر، چووه ناو چوارگوشه ي باركه خه جاله ته كان. فرياكه وتم ناوړيكي غه مگيني ليږده مه وه، فرياكه وتم كاتن له ناو حه شاماتي باوكه پيره كانى ديكه دا ونده بيت نيگايه كي خيراي بكم. نه وه دواهمين جارم بوو باوكم بينم، نيدى تا پوژي مردنى به كجاري ديكه له نيواره ي په روانه دا بينمه وه .... پورم كاتن نه و ناوړه غه مگينه ي مني ده بيني له باوك، ده يگوت: «برو و ناوړمه دهره وه». نه و په لي كيشده كردم و به سه ر په يه كي بچكولانه دا بو ناو دنيايه كي نوئ سه ريده خستم ... دونيايه ك، سالانتيكي دوور و دريژ، پوژانتيك وه كو ديل و پوژانتيكيش به ويستي خو م تيا مامه وه ... په لي گرتم و بردمى به ره و جيهانتيكي سه ير، جيهانى خوشكه توبه كاره كان، جيهانى نه و كيژه مندال و گه نجانه ي قه دهر يان بوو گوناهى خوشكه كانيان هه لگرن و پاكييكه نه وه، جيهانى نه و كچانه ي

كە دەبوايە كېنوشەرن و بخوینن و نووژیکەن و وسلی پەسیتییه ک
 دەریکەن هەرگیز لە جهستهیان نە دەبوووه . باوکم لە هەشاماتی
 پیاوه کاندای ونبوو، منیش لە هەشاماتی ئەو کچە ترساوانەدا کە بۆنیکى
 قورس و کوشندەیان لێدەهات . ئەوان لە چوارگۆشە یە کدا و ئیمە لە
 چوارگۆشە یە کى دیکەدا، کچەکانى دەوربەرم بۆنى «مالیان» لێدەهات،
 بۆنى ئەو قاپوقاچاغ و سفراڤان لێدەهات کە ژيانیان لەنتویدا
 بەسەربردبوو، بۆنى پاشماوہى ئەو قازانانەى نیوہریان لى هەلدەستا
 کە بە پەسى لەبەر بەلۆعە کاندای جیانی نەشتیبوو . من شەیتانیک لە ناو
 دلدا پێیدەگوتم : «تەماشاییکە، تەماشاییکە» . من تەماشای پورم
 دەکرد کە لەگەڵ ژنە دەفبە دەستە کاندای وەکو پورەیک هەنگى سەپى
 دەهاتن و دەچوون... دەپوانى و چرپە و پیکە نینى نەنتى هەندى لە
 کچەکانم دەبینى، دەمزانى هەندیکیان، وەکو وازیەک تەماشای شتەکان
 دەکەن . ئەوان زۆریەیان مەملەکەتى ترسناکى ئەو ژنانەیان نەبینیوو...
 بەلام من دەترسام، سەرم بەرزە کردەوہ و بۆ چاوانى دەگەرام، ئەو
 چاوانەى لە ناو ئەو هەشاماتەدا دەمدۆزییەوہ و دەمبینى بۆمدەگەریت،
 تا ئەو زیاتر لە منى دەپوانى، پتر ئەو تەنھایى و ترسەى ناو
 پۆحم قوولتر و قوولتر دەبووہوہ، پتر سەبەرى ئەو نئوارییە لەسەر
 هەناسەم قورستردەبوو . ئیدی زۆرى نەبرد هەمووان ئامادەبوون...
 هەمووان لەم مەیدانە سامناکەدا خۆیان بۆ شتیک تەیارکردبوو، کە
 دەفەکان دەستیان بە کووتانکرد، بالندەکانى سەر گومەزەکە پۆل پۆل
 هەلڤرین، هەموو سەرمان دانەواند و ملکەچانە گویمان لەو سەلاواتە
 درێژانەى خانمەکان گرت کە لە پشت ئیمەوہ لە حوشەکەدا زیکرکى
 شیتانەیان دەستپێکرد، مەلاکان لەبەردەمماندا هاتن و تپەپین، ئیمە
 لەسەر فەرشى باریک و بچکۆلانە دانیشتبووین، من لە پىزى ئەو
 هەموو زانا ئاینییەدا ئەو پیاوہم ناسییەوہ کە لە شەوى هەلھاتنى

په روانه دا دستبیردو منی له ناو گيژاوی چه شاماتیکی کویردا دهرهینا .
 ههستمده کرد فهنتازیا په کی ترسناک به پړوهیه، ده مزانی ده فه کان
 بیدهنگ دهن و نهو پیاوانه دینه قسه . من له جیگای خومه وه بونی
 عاره قی جبه و فیست و فرمیسه که کانیا من ده کرد، له جیگای خومه وه
 گریان و پیکه نینی کوژراوی ناو دلایانم ده بینی، ناگاداری نه و کچه
 چکولانانه ش بووم که به دزییه وه سهیری یه کترین ده کرد و ده یانویست
 پیکه نن . هندی له و کچانه ی به ته من گه وره تر ده یاننواند، به
 شهرم و ترسیکی زوره وه سهریان دانه واندیوو و نه یانده ویرا نیگا کانیا من
 به رزیکه نه وه . نهو نیواره یه من وه کو شهیتانیک به راوردی نیگا کانی
 نه وانم ده کرد و ترسیکی سهیر له پوحمدا گه وره ده بوو، هه موو کچه
 گه وره کان ترساوتر و په نگزه ردر دیا ریوون، تا گه وره تر دهریکه و تنایه
 نیگا کانیا من شه رمنتر و ته ماویتر و کوژراوتر بوو . منداله کان به گشتی
 گه شتر و کراوه تر و بزوتیوون، من سهیری چواره وری خوم ده کرد
 و نه مده زانی له کوئی نهو دوو دهسته یه دام، سیمای گیژ و شین
 هه لگه پاوی کچه هه رزه کاره کان تو قانده بوومی . گوتم: «خوایه، هه موو
 گه وره بوونیک موسیبه ته» ... ماوه یه کی زور ته هلیله کان به رده و امبوون،
 هاواریا نده کرد: «مده د یا چه بیبی عالم»، «مده د یا شاهی بهر
 و بهر»، «مده د یا پیری پیران». ههستمده کرد پوچی هندی له
 کچه کان ورده ورده سپرده بیته، وه کو ته لیسمیک رایانپچیت ده که و تنه
 ناو نهو بازته یه وه، به لام مه لاکان به رده و ام یاریان به ته زیچه کانیا من
 ده کرد . سهیری نهو ده ست و په نجه وشکه لاتوانه م ده کرد، سهیری
 نهو ته زیچه کونانم ده کرد، نهو زه رده خه نه شه پانییه ی سهر سیماشم
 تا ده هات گه وره تر ده بوو . ته ماشامده کردن و نه مده توانی به سهر نهو
 خه نده یه دا زالیم، چیر نهو خه نده یه خه نده ی من نه بوو، به لکو بو
 خوی له سهیرکردنی شته کانه وه، له دیمه نی عاجباتی مه خلوقاته کانه وه

هه‌لده‌قوولا، له‌و سټیبه‌ره سه‌یره‌وه هه‌لده‌قوولا که ده‌مبینی ده‌گورټ و له‌گه‌لټشیدا په‌نگی هه‌موو شته‌کانی تریش ده‌گوردران، زوربه‌مان سه‌رمان داخستبوو، به‌لام من به وردی ته‌ماشای هه‌موو شته‌کانم ده‌کرد، ناگاداریووم ژنه ده‌فیه‌ده‌سته‌کان زوو ته‌ماشایانده‌کردم، ناگاداریووم مه‌لاکانیش سه‌رنجی ئه‌و خه‌نده‌یه‌ی من ده‌ده‌ن. نیگا‌کانیان به‌شیوه‌یه‌کی بازنه‌یی ده‌سورانه‌وه و دووباره ده‌گه‌پانه‌وه سه‌ر پوخساری من، ده‌مبینی هه‌موو له‌کاتی جیاواز جیاوازدا سه‌یری ئاسمانیان ده‌کرد، سه‌یری قوبه‌ی مناره‌کانیان ده‌کرد، سه‌یری میرووله‌کانی به‌رپټیانیان ده‌کرد، دواجاریش ده‌گه‌پانه‌وه و چاوټکیان به‌و سیما هیمن و له‌سه‌ره‌خۆ و ئارامانه‌دا ده‌خشاند، به‌لام له‌ناکاو وه‌کو له به‌ردټیک هه‌لنوتټین، ده‌وه‌ستان و سه‌یری ئه‌و خه‌نده‌یه‌ی منیان ده‌کرد. هیدی هیدی دونیا تاریک داده‌هات، پورم به‌رده‌وام چاوه‌دټیری منی ده‌کرد، ئاشکرا‌بوو ده‌ترسټ له‌ ساتټیکی غافلیدا ئه‌و خه‌نده‌یه‌ی بیټه‌ قاقایه‌کی گه‌وره، به‌لام من خۆم له‌ هه‌رکه‌سټن باشتر ده‌مزانی که ئه‌و بزیه‌ له‌ گریان‌وه نزیکتره‌ نه‌ک له‌ پټکه‌نین.

گویم لیټوو ده‌فه‌کان بټده‌نگ ده‌بن، سلواته‌کان بټده‌نگ ده‌بن، مناره‌کان به‌ خۆیان و پاسارییه‌ غه‌مگینه‌کانیان‌وه بټده‌نگ ده‌بن، کوټره‌کان له‌ دووره‌وه ده‌گه‌پټنه‌وه سه‌ر گومه‌زه‌کان، پیره‌مټرده‌کان هه‌موو له‌ جټگای خۆیان هه‌لده‌ستان، ته‌زییحه‌کان بۆ ساتټن ئارامده‌بووه‌وه، ئه‌و قه‌تره‌ ئاره‌ سپیانه‌ی که فرمیسکی پیری بوو نه‌وه‌ک غه‌م له‌ چاواندا ده‌وه‌ستا. «مه‌لا که‌وسه‌ری باغه‌وان» هه‌لده‌ستا و به‌ره‌و پټشی سه‌کۆیه‌کی به‌رز ده‌پویشت، هه‌مووان شیوه‌ی ده‌ریایه‌کی هیمن بټده‌نگده‌بوون، له‌ ناو ئه‌و سکونه‌ ترسناکه‌دا ده‌فره‌نیټیک ده‌ستی به‌رزده‌کرده‌وه و له‌چکه‌که‌ی خۆی تونده‌کرد، سه‌روه‌یه‌ک هه‌لټده‌کرد، گه‌لایه‌کی ته‌نها به‌سه‌رسه‌ری بازنه‌ی باوکاندا ده‌فه‌ری و له‌به‌رده‌م مندا

ده كه وتوه . مالا كه وسهر ده گه يشته به ردهم مينبه ريكي بچكولانه، چاويلكه كانى ده گوږي، به لام بيته وهى هيچ كاغه زيک له گيرفانى جبه شينه كهى ده ربه پيښت، ده ستیده کرده قسه کردن، خاتونه ئيماندار و سپيږشه كان، وه كو بت ده وه ستان . پورم به رده وام سه يري نه و خنده بهى نيو نيگای منى ده کرد، خه يالى لای نه و گه لا چكوله يه بوو كه من هه لمده گرتوه و ياريم پيښه کرد، دياربوو له و نه سيمه چكولانانه ده ترسيټ كه له نتيوان داره كاندا تيښه په پري، ئاشكرابوو باوه پريكي ته واوى به و توانا شه يتانييهى من هه يه له سهر خولقاندنى په شه باكان، به لام باوه پري به خودا و به و نايه ته دوور و دريژانهى له ژير ليوى خوږيه وه ده يخيښندن به هيژتر بوو . منيش جار جار نه و گه لا بچكولانه يه م هه لده گرت و لاسكه كه يم ده سوږانه وه و نيشانى نه و ژنه ترساوانه م ده دا كه دياربوو ئيستا له هه موو نه سيميكي بچوك سلده كه نه وه، دياربوو هه موو له ريڼه وه يه كي هه وا به جوړيک له يارى شه يتانانهى من ده زانن ... كه سيان نه يده زانى من هه رگيز له گه ل باكاندا به ينم نه بووه و هه ردهم كچى هيمنييه كان بووم .

«مالا كه وسهرى باغه وان» به پياوه كانى ده گووت: «گونه هينده زوږبووه شاره كان نايگريټ، ده شته پان و به ريڼه كان نايگريټ، بيا بانه كان نايگريټ، بپوانن، گونه وه كو باران به سهر سه رماندا ده باريت، گونه وه كو با به سهر سه رماندا هه لده كات، گونه وه كو به فر له سهر پوچه كان نيشتووه». سه يريكي سيما بيښه ننگ و نه بله قه كانى ده وروبه رى خوږى ده كرد و له سهرى ده پويشت: «له نتيوان هه موو گونه بارتيك و گونه بارتيكدا گونه بارتيك دانيشتووه . له نتيوان هه موو خه تاكارتيك و خه تاكارتيكدا خه تاكارتيك نيژراوه، ژيان خوږى بوته گونه، هه وا پريبووه له شه يتانه كان، ئاو پريبووه له گومپايى، سامانه كان گلآوبوون، جهسته ش گوللى و برين و هه لاهه لآبوون چاوه پوانيده كات،

پۆج... پۆج، جگە لە ئارەزوویەکی چلێسانە هیچی تر نییە، لەش بوو بە پارچە گوشتیکی سوکنا بە خراپە... لەبەرئەووە من فرمانتان پێدەدەم نیشی ئێمە، ئاسمان پاکبکەینەو، زەوی بگۆرین، لە کانی ئەم ئاوە حەرمانە نەخۆینەو، پۆج چاکبکەین، لەش دەستەمۆبکەینەو، ناوی خوا بهێنینەو ناو دڵ و سەرزویان».

ئێستا لە قسەکانی ئەو پیاوێ تێدەگەیشتم، دەمزانی ئەو پیاوانە هەموو میردیان باوکی ئەو ئافرەتانەن کە زینایانکردووە، پەدووکەوتون، بیبن کراون، شارە و شارەهەنگراون، خراپە پیشەیان بوو. تێدەگەیشتم ئەم کچە ترساوێ بچکۆلانە ی دەوربەرم، ئەم کێژە هەرزەگەرە شەرمانانە، هەموو خوشکی ئەو خاتونە خراپەکارانەن، کچی ئەو دایکە سۆزانیانەن کە بە لێشاو لەو چەند وەرزانە ی دواییدا دوا ی شەیتانی ئارەزووەکانی خۆیان کەوتون، حەرمان و حەلأیان لەیاد خۆیان بردۆتەو. ئێستا دەمزانی هەموومان سەریبە یەک خێزانین، هەموومان کەسانی نزیکی ئەو کچ و ژنانەین کە پەیوەندییان بە شەیتانەو هەبوو. لە دلی خۆمدا هاوارمەکرد: «کەواتە ئێمەیان هەلبێژاردووە، ئێمەیان لەو دونیایە جیاکردۆتەو». دەمویست لە شوینی خۆم هەستم و ئەو مزگوتە و ئەم ئیوارە یە و ژێر ئەم مەلەکوئە ساردانە جیبهێلم، بەلام دەنگیک لە قوولایی پۆحمدا پێیدەگوتم: بۆ کوئ دەچیت، تۆ چیت سەریبەم جیبهانیت، تۆ چیت لەم ئابلوقە گەورانەدا دەربازتکت نییە.

هیدی هیدی شو داهاات، چراکان داگیرسان، هەستمەکرد ئیدی لیدانی زەنگەکانی دلی من سوودیکی نییە. «مەلا کەوسەری باغەوان» لە ژێر چراکاندا دەنگی بەرزەکردووە و دەیگوت: «ئێو هەمووتان باوکانی کچی گوناھکارن، خوشکی کچی ئەوتۆن کە خەتایەکی هێندە سامناکیان کردووە زەوی و ئاسمان بەسەر یەکدا هەلدەگێرتەو،

نیوه لکه یه کی زۆر گه وره، گه وره تر له وهی عه بدیکی بچوکی وه که من بتوانیت باسیبکات به ئابرووتانه وهیه، که ده پۆن به گوناھیکه وه به سه ر زه ویدا ده پۆن، که مندالتان ده بییت به گوناھیکی تر و به خه تایه کی زیاتره وه دیته دونیا، که ده رده که ون، خراپه یه که به بیر دلّه ساده و پا که کانداهه میننه وه، که خۆتان ده شارنه وه هه موو پۆحیکی سازگار و بیگه رد گومان له ونبوون و نادیاریتان ده کات، که دینه به رده می میحراب په لیه کی سیاه به ناوچاوانتانه وهیه، که پشتده که نه میحراب نیازتان ئاشکرا نییه، که س نازانیت چی له حه وش و هه یوان و پشت هه یوانه کانی نیوه دا پوویداوه؟ چی له پیواق و سه رداب و هه وره بانه کانتاندا پوویداوه؟ تا که کانتان خراپه یه که بکه ن فریشته کان و شه ییتانه کانیش نه ژتویان له به رده میدا به رزیت، چی له ژووری خه وتن و له ژیر پیخه ف و له به رده رگا و سه رداب کانتاندا پوویداوه، تا گوناھیکیان له ده ست بترازیت نه ستیره و ده ریا و په شه یا کان له به رده میدا به رزن».

من ده ترسام، نه و کچانه ی چوارده ورم سه ریان داگر تبوو وه کو چنده بالنده یه کی په لشکاو گوئیان ده گرت، نه و مه خلوقاتانه له به رده م هه موو وشه یه کدا زیاتر و زیاتر بچوکه ده بوونه وه، زیاتر و زیاتر گومانیان له خویان ده کرد، مه لا ده یگوت: «نه وهی که پوویداوه ... سامناکه، سامناکه، سامناکه. هه ریه کی له نیوه کچیکتان گه وره کردوه، ئافره تیکتان گوشکردوه، که ده کریت به چند خراپه کاریکی له و جوړه هه موو خه لیه که ته فروتونا بکریت، شاریک سه رله به ری ببیته خۆله میس و ته پوتۆزی خراپه نغووبیکات ... سه یرکه ن، کافران و بیئیمانان چۆن پوهو و هۆردوی گونا و خه تا پێچکه یان به ستوه، چۆن به ره و لاته کانی په زیله ت و خراپه قه تاره یان گرتوه. بپوانن، جاهیلییه ت و وه حشییه ت ده گه پیته وه ... وای ... بپوانن وه حشییه ت سه ری هه لداوه ته وه و ده رگای پینگرتووین ... سه رۆف به ره و نه و پۆژانه ده پواته وه که هیشتا ناوی

خودای نه‌ده‌ناسی، له‌فزی ئه‌و له‌سه‌ر زاری نه‌بوو، نوری ئه‌و دلانی پۆشن نه‌کردبووه‌وه، به‌ره‌و ئه‌و سه‌رده‌مانه‌ ده‌گه‌رپتته‌وه که هیشتا بۆنی موباره‌کی پیغه‌مبه‌ران باغچه‌ی ئینسانیان پر له‌عه‌تر نه‌کردبوو... وای له‌من... وای... گونا‌ه‌باری یه‌که‌میش ئیوه‌ن، خه‌تا‌کاری یه‌که‌م ئیوه‌ن، قوربانی یه‌که‌م ئیوه‌ن، ئه‌م وه‌حشیه‌یه‌ته‌ له‌حه‌وش و هه‌یوانی ماله‌کانی ئیوه‌وه هاتووه». ئه‌و قسه‌یده‌کرد و باو‌کان ده‌ستیان‌ده‌کرده‌ گریان، له‌گه‌رمه‌ی ئه‌و هه‌ناسه‌ قوول و داد و بیداده‌ گه‌رمانه‌دا بوو ده‌مبینه‌ی ئه‌و کچه‌ چکۆله‌ و بی‌گونا‌هانه‌ی ته‌نیشتم هه‌موو گیانیان ده‌له‌رزیت و ده‌گرین، باو‌کان هه‌ندیکیان به‌ زۆر ددانیان به‌خۆیاندا ده‌گرت، کچان به‌ئه‌سته‌م ده‌یان‌توانی لیشاوی ئه‌و سه‌ره‌ته‌ بگرن که به‌ر گه‌رووی گرتبوون. منیش ترس و خه‌نده‌ و شه‌رمه‌زاری به‌جۆریکی سه‌یر له‌سه‌ر سیمام تیکه‌لا‌وبو‌بو‌وو، به‌لام نه‌ده‌گريام. له‌وکاته‌دا کچیکی بچکۆلانه‌ له‌ته‌نیشتمه‌وه به‌ چرپه‌ گووتی: «خه‌ندان، خه‌ندانی بچکۆلانه‌ بگری... باشتره‌ بگری». من به‌ئه‌سپایی وه‌لام‌دایه‌وه: «نامه‌و‌یت بگری». ئه‌و گووتی: «له‌ئێستاوه‌ مه‌یکه‌ به‌عینادی، که‌س نازانیت چی ده‌بیت و چی پووده‌دات، تو له‌مپۆوه‌ بکه‌ویتته‌ سه‌رسه‌ختی باش نییه‌، باوه‌رتبیت باش نییه‌». ئه‌و کچه‌ «فه‌تانه‌ی غه‌مگین» بوو که دوا‌جار پیکه‌وه‌ پینگایه‌کی زۆر درێژمان بپری. ئه‌و خانمه‌ حکایه‌تخواره‌ بوو که سه‌له‌های سه‌ال شه‌پی له‌گه‌لدا کردم، له‌سه‌ره‌وه‌ی که مافی ئه‌وه‌ ئه‌م چیرۆکه‌ بگێرپتته‌وه. «ئه‌گه‌ر پۆزیکیش هات و ئه‌و چیرۆکی خۆی گێرپیه‌وه، بزانه‌ن که هه‌مان چیرۆکی کچیکه‌ که وه‌ک من به‌ناو بازنه‌ سامناکه‌کانی پۆزگارێکدا پابورد، که ئه‌گه‌ر له‌م وڵاته‌دا نه‌ژیا‌بایه‌، ئه‌م مه‌له‌کوته‌ تاریکانه‌ راپیچیان نه‌کردبایه‌، ده‌کرا له‌ فه‌نتازیاکانی خۆیدا ونیپیت و ئازادانه‌ بژی و که‌سه‌یش سه‌زای نه‌دات». ئه‌و شه‌وه‌ هه‌چی دیکه‌ی له‌گه‌ل مندا نه‌گووت، هه‌سته‌مه‌کرد زۆر به‌کوول ده‌گری، له‌

کچه‌کانی دی زیاتر ده‌نگی به‌رزده‌کرده‌وه، له‌گه‌ل‌ئه‌وه‌شدا من ده‌مزانى به‌درؤ ده‌گری، به‌درؤ و لاقرتیبه‌وه کردویتییه ناله و فیغان، دواتریش به‌پیکه‌نینه‌وه پییگوتم، ئه‌گه‌ر خۆی نه‌یه‌ویت، هیچ هیژیک له‌دونیا‌دا ناتوانیت بیخاته‌گریان.

ئه‌وه‌شه‌وه‌مه‌لا که‌وسه‌ری باغه‌وان، باوکه‌کانی خسته‌به‌رده‌م دوورپانیکی سامناک، ده‌بایه‌یان وه‌کو گوناهاکار و نه‌فره‌تلیکراویک بمرن‌یان به‌قه‌د‌گه‌وره‌یی ئه‌و گوناها‌ی هه‌لیانگرتووه‌خزمه‌ت به‌خودا بکه‌ن. ئه‌و ده‌یگوت: «کچه‌کانتان بکه‌نه‌قوربانی خودا... ئا، بیانکه‌نه‌قوربانی، بیانکه‌نه‌قوربانی، قوربانی، قوربانی». خودایه، به‌شیوه‌یه‌ک هاواریده‌کرد هه‌موو دره‌خت و گوم‌ز و ئاوه‌کان ده‌له‌رینه‌وه، ماسیه‌کانی ناو‌ئه‌وه‌وزه‌گه‌وره‌یه‌ی پشتمان به‌جۆری پاده‌چله‌کین پوله‌که‌کانیان ده‌وه‌ری، کۆتره‌کان هه‌لده‌فرین و په‌ر و بالیان به‌سه‌ر سه‌رماندا ده‌هاته‌خوار، ئه‌و به‌شیوه‌یه‌کی سه‌یر‌ددانی به‌وشه‌کاندا ده‌نا، هه‌نده‌ش دووباره‌یده‌کرده‌وه‌ماندوو ده‌بوو، ده‌نگی ده‌نوسا، به‌سه‌ر مینه‌به‌ره‌که‌دا ده‌نووشتایه‌وه و به‌چاوه‌توره و هه‌لاکه‌کانی سه‌یریده‌کردین، دووباره‌خۆی به‌رزده‌کرده‌وه، گه‌رووی پاکده‌کرده‌وه و به‌هه‌منی ده‌یگوت: «ئا، بیانکه‌نه‌قوربانی، بیانکه‌نه‌فیدای خودا، ئه‌گه‌ر ده‌تانه‌ویت گه‌ردنی خۆتان له‌و ته‌وقه‌ترسناکانه‌ی گونا‌ه‌پزگاریکه‌ن، ئه‌م زه‌عیفانه، ئه‌م مه‌خلوقه‌لاوازانه‌که‌خوینیان له‌هه‌مان خوینی دایک و خوشکه‌خه‌تاکاره‌کانیان له‌و گوماوه‌ی دنیا ده‌ریه‌ینن، له‌و زه‌لکاوه‌ده‌ریانه‌یه‌ینن که‌سه‌رچاوه‌ی هه‌موو شه‌هوه‌تیکه... پزگاریانکه‌ن، پزگاریانکه‌ن، هاوار... هاوار... پزگاریانکه‌ن». مه‌لا که‌وسه‌ر په‌ر به‌بلندگۆکه‌هاواریده‌کرد: «دنیا یانی شه‌هوت، ئه‌م قوتا‌بخانه‌نه‌گریسانه‌ی ئه‌م‌په‌ر یانی شه‌هوت، مه‌حه‌به‌تی به‌شه‌ر بۆ به‌شه‌ر و له‌یادکردنی خودا یانی شه‌هوت... یه‌ک په‌نگاش هه‌یه‌بۆ پزگاریبون، ئه‌ویش په‌نگای دا‌په‌رانه

لەم بەحری بە شەپۆلی خەتایانە، پێگای دابراوە لەم پێگای تاریکی گوناوە، هەر ئەوەش ئەم گوناھبەرە بەستەزمانانە پاکدەکاتەو، لە شەوقی چراکانی پەزێلەت و لەزەت دوریاندەخاتەو».

«مەلا کەوسەر» بە درێژایی هەموو قسەکانی، لەناکاو هەڵدەچوو و لەناکاویش هێور دەبوو، دواچار پشت ملی دەسپری و نیوچاوانی پاکدەکردەو و دەیگوت: «نا من نەهاتووم وەعزیدەم، هاتووم ئەم پۆحە خراپەکارانە پزگاریکەم، ئەمڕۆ ئیواریی پزگارییە، ئێمە بۆیە لێرە لە ژێر گومەزە پاکەکانی خودادا دانیشتوین، لە ژێر سیبەری مەلەکوئی بەرینی ئەودا وەستاوین، تا سەرلەنوێ لەسەر ئەم پۆحانە کاریکەینەو، لە گوناھ و خراپەکان پاکیانکەینەو، کۆمەلەیەک لە داوینپاگانیان لیدروسستبکەین کە پێگای خراپەکاری نەگرن... پێگای خوشکە فاجیرەکانیان هەلنەبژێرن... تا نەهێلین خراپە زەفەر بە لەشە بچکۆلەکانیان و عەرەتە عاسیەکانیان بەریت... من هاتووم لە ژێر سیبەری ئەم منارەدا دروستبوونی قوتابخانەیەک پادەگەینەم بۆ ئەم کێژانەی ئێو، ئەو کێژانەی لە خێزانی خراپ، لە نامیزی دایکی خراپ، لە پال خوشکی شەھووەتبازا ژیاون و گەرەبوون، هاتووم کۆمەلەیەک ئاشکراکەم کە کۆمەلەی خوشکانی تۆبەکارە... کۆمەلەی ئەو ئافرەتانەیە کە لەتەنیششت شەیتانەو ژیاون، لەتەنیششت شەیتانەو پۆحی خۆیان ناسیو، هەر شەیتانیش یاری بە وەتەرەکانی دلایان و چەستەیان کردو».

ئەو قسەیدەکرد و باوکان دەگریان، یەکەیکە هەڵدەستان و بەسەر دەستیدا دەکەوتن، کچەکان هەڵدەستان و خۆیان دەدا بەسەر داوینیدا، ئەویش هاواریدەکرد: «پزگاری ئێو بە دەست من نییە... بە دەست من نییە... ئەو گوناھە گەرەبیە ئێو بە شەفاعەتی عەبدیکی وەکو من ناسپردیتەو، من تەنھا دەتوانم پێگاتان نیشانبدەم، دەتوانم

ئەو خەلۆتە سازبگەم کە تیایدا پۆج خۆی لەگەڵ خودای خۆیدا
بپیاردهدا... پزگاری ئێو بە دەست خۆتانه».

ئەو ئیوارێیە کۆتایی پۆژە هیمن و سادە و فینکەکانی ژیانی من
بوو. لەو ئیوارەییەو من بووم بە یەکیک لەو خوشکە تۆبەکارانەی
ناویانگی تەقویان سالانێک دوور و درێژ ولاتی پێکرد، بووم بە یەکی
لەو کۆمەڵەیە سالی دوی سال کچانی خراپ و بەدپەوشتی کۆدەکردهوه
و دەیکردنە مۆفی ئیماندار، ئەو کچانەی کۆدەکردهوه کە وەکو ئیمە
سەرپەرشتکارێکیان نەبوو، ئەوانەیی دوی گومرایی، تۆبەیان هەلەبژارد.
هەندیکیان بە ئازادی خۆیان دەهاتن و هەندیکیشیان فشاری برا و باوک
پالیا پێو دەهاتن. من خەندانێ بچکولانە سالانێکی دوور و درێژ لەو
کۆمەڵەیەدا، لە گۆشەگیری قوتابخانە تاریکەکانیدا ژیا، چونکە لە دوی
مردنی باوکم و دایکم و سەفەری براکانم بۆ دەرەوهی ولات جیگایەکی
ترم نەبوو تیا بژیم، پاهاتنم لەگەڵ ئەو دونیایەشدا پاهاتنێکی ئاسایی
نەبوو. لەوێ لە شەو تیکە لۆهەکانی ئەو قوتابخانە ئاینییەدا خۆم و
حەقیقەتی خۆم ناسی، لە ناو ئەو ژوور و دیوارە داخراوانەدا گەورە
بووم، هەموو هەرزەکاریم لەوێ بردەسەر، لەوێ فێربووم کە هەموو
نارەزۆوەکانم بمرێنم، لەوێ فێربووم لە تەنهایی و خامۆشی و بێدەنگیدا
بژیم... لەوێ تیگە ییشتم من جیهانێکی خۆم نییە، من نەژیاوم و
ناژیم، لە شەو تاریکەکانی مەملەکەتی ئەو خوشکانەدا تیگە ییشتم،
چارەنوسی منە دواچار حکایەتخوانی پۆزگارێک بێ کە من تەنھا وەکو
سێبەرێکی بچوک لە تەنیششت کارەساتەکانییەو، لە پەراویزی هەموو
پەراویزەکانیدا فەرامۆشکرا بووم. ئا، من خەندانێ چکۆلە هیچ کات
لە ناوجەرگەیی دنیا و لە ناو شتەکاندا نەژیا بووم، من لە جیھانی
خانمە بپوادارەکاندا فامکردهوه، کە دواتریش لەگەڵ فەتانەیی غەمگین
و مەعسومدا لە قوتابخانەیی ئەو خوشکە تەنھایانە هاتینەدەری، من

جەستەم جەستەى ژنیکی کامل بوو، تیفکرینى خوشم هەبوو لەسەر
خودا و ژیان و ئازادی و جوانی، بەلام خەیاڵم هیشتا هەر خەیاڵی
مندالیک بوو. ئەمڕۆش کە ئەم چیرۆکە دەنوسمەوە، هیچ نیازێکی
دیکەم نییه جگە لەوەی کە پووداوەکانی پۆزگاریک پیکەوہ بنیمەوہ،
کە تیا ژیابووم و نەمبینیوو، تیا ژیابووم و لە نەینى و ئالۆزییەکانى
نەگەیشتبووم. من خەندانى چکۆلە، کە تا ئەمڕۆ بۆ سیبەرەکانى
پەروانە دەگەرێم لە ژیانمدا، دەمەوێت تا ئەوسەر لەگەڵ سەربوردی
خۆم و خوشکیگدا بڕۆم کە شمشیری عەشق و ئاین و خەیاڵ لەیەکدی
جیاکردینەوہ. من خەندانى چکۆلە کە هەرگیز چاوەپوانم نەدەکرد بيمە
حکایەتبیژێکی تەنھا، لە ناو مالتیکی چۆل و خالتیدا، مالتیک کە جگە
لە تارمایی پۆژە سارد و بەباچووہکان هیچی دیکەى تیانییە، ئەوانەش
کە سەردەمى ئاوەدانیانکردبووہوہ، جارێکی دی ناگەرێنەوہ و چاوبە
دالان و پارەوہ و ژووہ خالییەکانیدا ناخشیننەوہ.

ئەو زەمانەى كە عاشقان لەو چەم و لێرە واره‌دا كە پريان دروستكردبوو،
 ھەرزائیان بەرزكردبوو، زەمانى ھەلھاتن بوو. ولات بە شىئوھىكى
 سەير شىرازەكانى تىكچوبوو. دەولەت لە شەپكى كوشندەدابوو لەگەڵ
 دراوسىكاندا، سەربازەكان بە ھەزارەھا لە بەرەكانى جەنگ ھەلدەھاتن
 و لەو چىايانەدا ھەشارگەيان دەدۆزىيەو، جەنگ ھەزارەھا گوندى
 كاولدەكرد و گوندنشىنەكان لە ترسى سوپا دەكشانەو بوو ئەو ھەرىمانەى
 دەولەت دەستى پياراناکات. پيشمەرگەكان لەو ھەرد و كەژە تارىك و
 عاسىيانەدا بنكەيان دادەنا، خىلە پەوھەندەكانى باشووريش ھەندىكيان
 بەرەو سەرەو دەكشان، ھەندى لە بەگ و شىخەكانىش لە دەولەت
 ھەلدەگەرانەو و پوويان لەو شاخانە دەكرد... ئەو پۆزگارە زەمانىك
 بوو ھەموو ھەلھاتووەكان لەو عاسىيانەدا قايمگەيەكيان چنگدەكەوت. ئەو
 زەوييە ھەميشە خاكى ياخييان بوو و ھەرواش دەمىننیتەو، زەويەكى
 ھىندە پڕ لە ھەلبەز و دابەزىش بوو، شەيتانىش بە خۆى و لەشكرىكەو
 دەيتوانى خۆى لە پىچاوپىچ و ناو دۆل و ھەزارى ھەزارەكانىدا بشارىتەو.
 نەسەرەدينى بۆنخۆش دواى ھەلھاتنى لە شار كە بۆ يەكەمجار لە ناو ئەو
 ھەموو لوتكە و دۆل و چر و دارستانەدا چاويكردەو تووشى سەرسامىيەكى
 سەير ھات، ئەو ویتەگرىكى بچكۆلانەى شار كە وەكو دۆستىكى
 غەمخۆرى عاشقان ناويانگى دەركردبوو، بە تۆمەتى گۆرپنەوھى نامە

لە نێوان جەنگاوەرەکانى کۆ و خانمانى شاردا دەوڵەت کەوتبوو دەوى،
 لە بەرامبەر ئەو سروسشتە تەلیسمایى بەدا تووشى گێژى و سەرلێشێوانى کى
 گەورە بوو... کە قەسابخانەکانى عەشق دەستى پێکرد، نەسەردىن لە
 چیاکانەو لە ژێر چادى ئەو پێشمەرگە کۆنوشینانەو دادەبەزى و ژيانى
 خۆى دەخستە سەر دەستى و پووى لە گوند و شارۆچکەکان دەکرد، بە
 درێژایى پێگاگان بەناو گۆرستانەکاندا دەپۆشت. وڵات ھەمووى پارچە بە
 گۆرستانى گەورە بوو، یان گۆپى تیکە لوى ئەو سەرباز و پێشمەرگانە
 بوو کە جەنگ لاشەکانیانى لە ناو کێلگە و باغ و شەقام و کۆلانەکاندا
 بەجێدەھێشت، یان گۆپى ئەو عاشقانە بوو کە خەنجەرى برا و باوک
 و گروپە ئاینییەکان و تایفە شەپانییەکان سەریان دەبڕى. نەسەردىن
 دەپۆشت و ھەردى نا ھەردى پێگای دەکەوتە سەر قەبرستانى گەورە،
 ھەندى جار بە درێژایى پۆژەپێک جگە لە گۆر ئاوەدانى کى لى دیار
 نەبوو. ئەمڕۆ نەسەردىن بۆخۆش کاتیک لەو سێدۆیۆ بچکۆلانەى
 خۆیدا دووبارە سەر بەسەر مێز و وێنە و فلىمى پێزکراوى کامیراکاندا
 شۆپدەکاتەو، بە غەمەو دەلێت: «من زۆر درەنگ بىرم لە پێزکاردنى
 ئەو عاشقانە کردەو... زۆر درەنگ».

من دەزانم، نەسەردىن بەر لە وەرزى پەشەکوژى عاشقان، بەلکو
 ھەتا پێش سەرەتای وەرزى خەیاڵاتیش بۆ دەربازتک گەپابوو، ھەزىم
 و ھەزىم دیوہ خانى ئاغاگان چووبوو، سەروزیانى سەرکردە سیاسییەکان
 و پیاوانى پۆشنفیکرى حیزبەکانى تاقیکردبوو، بەلام ھىچى چنگ
 نەکەوتبوو، لەگەڵ جەنگاوەرەکانى ھاوڕێیدا قسەیکردبوو، ھەمووش لەو
 باوہەدا بوون، عەشق لەگەڵ شەرەفى جەنگاوەراندا ناگونجیت... ئیستا
 ھەندى جار بە تورپییەو... تورپییەک کە تالوى پەشیمانى کى سەپى
 تیاہ، دەلێت: «پێزکاردنى ئەوان، بە تەنھا کارى من نەبوو، کارى
 ھەموو بەشەرەت بوو». بەلام دواجار دەداتە قاقای پێکەنین و دەلێت:

« درۆيهك بوو سه‌رى نه‌گرت، ئاخ‌ر درۆكان با جوانيش بن، مه‌رج نيبه‌ هم‌وو جارئ سه‌ريگرن». من نه‌م‌رۆ هه‌سته‌ده‌كم، نه‌سه‌ره‌دين له‌و پياوه‌ى جارن ناچيٽ، نه‌م‌رۆ هينده‌ى سه‌رقالئ سازكردنى په‌يوه‌ندى حه‌رامه‌ له‌گه‌ل ئافه‌ته‌ عه‌يار و ئابرووبه‌ره‌كاندا، خه‌رىكى عه‌شق نيبه‌ . ئه‌و پۆڤيٽك به‌ توپه‌يبه‌وه‌ پيڤيگوتم: «تۆ هه‌ميشه‌ باسى په‌روانه‌ ده‌كه‌يت، په‌روانه‌ ... په‌روانه‌ ... په‌روانه‌ ... بيرييش ناكه‌يته‌وه‌ كه‌ په‌روانه‌ خۆى درۆيه‌كى جوان و نازك بوو. تۆ ده‌زانيت، ئه‌و له‌ چ سه‌رده‌ميكدا ژياوه‌؟ ده‌زانيت؟ تۆ هه‌يچ نازانيت ... ناكريٽ له‌ ناو ئه‌و ده‌ريا بي‌سنوره‌ى رقدا هينده‌ لاوازييت، ناكريٽ ... من گوناهم نيبه‌».

نه‌سه‌ره‌دين زۆرچار وا هه‌سته‌ده‌كات، من چيروكى گوناھى ئه‌و ده‌نوسمه‌وه‌، به‌ سه‌عات له‌ ستۆديۆكه‌دا باسى رقى كه‌له‌كه‌بووى ئه‌و پۆڤگار هه‌كات، ئه‌و وه‌كو گه‌ پۆڤكيكى بي‌ئارام به‌ناو شار و گوند و كيٽوه‌كاندا گه‌ پابوو هه‌موو شي‌وه‌كانى رقى بينيبوو، ده‌يگوت: «له‌و پۆڤگار هه‌دا ديانه‌ته‌كان به‌يه‌كه‌وه‌ نه‌ده‌گونجان، ميلله‌ته‌كان رقيان له‌يه‌ك بوو، زۆرايه‌تبييه‌كان كه‌مايه‌تبييه‌كانيان قه‌رانده‌كرد، حه‌يزه‌كان له‌ حاله‌تى شه‌پنكى به‌رده‌وامدا بوون، ئه‌م خيٽ له‌گه‌ل ئه‌وى تردا له‌ شه‌پى تۆله‌دا ده‌ژيا، دراووسئ دوژمنى دراووسئ بوو، برا له‌ ناو مائدا براى ده‌دايه‌ به‌ر گولله‌ ... ئاه پۆڤگارئيكى سه‌ير بوو». نه‌سه‌ره‌دين به‌ بي‌زازبييه‌كى قوول‌ه‌وه‌ ده‌ستى راده‌وه‌شاند و قسه‌يده‌كرد، ئاشكرابوو يادگارى ئه‌و ده‌مه‌ پۆحى ده‌گوشيٽ، زۆرچار په‌له‌په‌ل قسه‌يده‌كرد، وه‌كو ئه‌وه‌ى بي‌ه‌ويت هه‌موو ئه‌و حكايه‌ته‌ له‌ چه‌ند ديٽرئكدا كورته‌بكاته‌وه‌، به‌لام بۆى نه‌كريٽ، ده‌يگوت: «ئه‌وانه‌ى كه‌ دژى ئه‌وه‌ن ديانه‌ت له‌گه‌ل ديانه‌تدا بژى، ميلله‌ت به‌ نازادى له‌گه‌ل ئه‌ويتردا بژى، خه‌لكانى گه‌نج كه‌مى به‌ نازادى پي‌كه‌وه‌ بژين، هه‌موو يه‌ك شتن ... يه‌ك گوون ... ئه‌م ولاته‌ هه‌ميشه‌ ئه‌و گوانه‌ ده‌يبه‌ن به‌رپۆه‌، ئه‌و گوانه‌ له‌ ئاوده‌سته‌خانه‌كان ديٽه‌ ده‌ره‌وه‌ و حوكمه‌ده‌كن ...»

حوکمدە کەن و تەواو... خۆیان فرێدە دەنە سەر کورسیەکانی حوکم و پێوهی دەنووسێن، جبه له بەرده کەن و دەبنە ئیمام، ئەستێرە دەخەنە سەر شانیا و دەبنە ئەفسەر، چاویلکە له چاودە کەن و دەبنە پروفیسۆر، له چک دەبەستن و دەبنە پەچەپۆشی ئیماندار، قات و پالتۆ دەپۆشن و دەبنە سیاسی، قوونیا و پووتدە کەن و دەبنە قەحیبه، بەلام هەموویان یهک گون.

من بزەیه کی غەمگینم دەهاتن و دەمگوت: «نەسره دین، ئەمڕۆ، ئیمه له سەر خەراباتی زانی خۆمان دانیشتوین، چ زانیکی هیه وردتر سهیری ئەو وێرانیه بکەین؟». ئەو به غەمەوه سهریده خسته سەر میزی ستۆدیۆکی و دهیگوت: «زانی ئەوهیه، که من ئیدی شهوان ناتوانم به ئارامی بخهوم، به ئی زانە که ی ئەوهیه». من دەزانم ئەو دەبیست ئەو یادگارانه فەرامۆشبات و بۆ وینە ی ئەو کچانە بژی که له ئاهەنگ و شاییهکانی شووکردن و فیستیڤاله پۆزانەکاندا دەیانبینن. زۆر جار به شیوهیهکی سهیر هەندئ به شی تاریکی ئەم سه ربورده ی قفلده کرد، هەندئ نهئنی به حەرام دەزانی، هەندئ جیگاش به مه تەل. گەر پۆژیک بی ئەو زەرده خەنه شه رمنه بمدیبايه، دەمزانی ئاره زوی یادکردنه وه ی هیچ غەمیکی نییه، هەندئ کاتی دیکه ش، که خەنده کچانە گەشه که یم له سەر لیوانی ده دیت، ته ماحم زیادیده کرد... ئەو له و ئیوارانه دا نهئنی زۆرتری بۆ ئاشکراده کردم. پیکه وه داده نیشن و سه رنجمان له هه موو ورده کارییه کانی رابوردوو ده دایه وه، له سەر له وحیکی بچکۆلانه یه که یه که ناوه کانمان داده نا، له چاره نوسیانمان ده پوانی. نەسره دین ده لیت: «من هەر له سه ره تاوه ئەو تیکه لاوبوونه سه یره ی عاشقانم به ناجۆر ده بینی، هەندیکیان کچ و کوپی ناسکی شاره گه وره کان بوون و هەندیکی دیکه شیان ئافرهت و پیاوی ناوچه شاخاوییه کان، هەر یه که یان له بهر هۆیهک هه له اتبوون، هەندئ له عاشقه کانی شار مه ترسی کوشتن

به‌دهستی دینداره توندپه‌وه‌کان به‌ره و ئه‌م شاخ و کێوانه‌ی هێنابوون، هه‌ندیکی دیکه‌شیان له‌ قه‌سابخانه‌ گه‌وره‌کانی عه‌شق پریانکردبوو، له‌ ژێر چه‌قۆی پیاوکوژه‌کان ده‌ربازبوویوون، هه‌ندیکیان به‌ پشکوێ خزمه‌کانیان و هه‌ندیکیان به‌ تێزایی کینه‌ی که‌ سوکار سووتێنرابوون، به‌ لām دل‌داره‌ گوندنشینه‌کان، پتر له‌ داخی توڵه‌ و کینه‌ و نه‌فرینی تابه‌ه‌کانیان هه‌له‌هاتبوون، هه‌ندیکیان پقی هه‌زار سال‌ دوژمنایه‌تی خێزانه‌ کێونشینه‌کانیان به‌دواوه‌ بوو، هه‌ندیکیان خه‌نجهری پورزا و ئاموزاکانیان». نه‌سره‌دینی بۆنخۆش له‌و پۆژانه‌دا ناگایه‌کی نه‌وتۆی له‌ ژبانی عاشقانی بێشه‌ و لێزه‌واره‌که‌ نه‌مابوو، له‌ دل‌ی خۆیدا ده‌یگوت: «کێ ده‌گاته‌ بنی ئه‌و هه‌زار به‌ هه‌زاره‌، عاشقیکی مه‌ست یان پۆحانییه‌کی مه‌یزه‌ده‌ی ئه‌فین نه‌بێت». ئه‌و به‌ خۆی و چه‌که‌که‌یه‌وه‌ گوند و شاخه‌کان بۆ عاشقی ناکامی تر ده‌گه‌را، چیرۆکه‌کانی عه‌شقی کۆده‌کرده‌وه‌، ده‌چووه‌ سه‌رگۆپی عاشقه‌کان، شوێنه‌واری قه‌سابخانه‌کانی ئه‌فینی ده‌دۆزییه‌وه‌، سه‌ربوردی دل‌داره‌ کوژراوه‌کانی ده‌نوسییه‌وه‌، ئه‌و سه‌رده‌مه‌ ئه‌و باکی به‌ چاره‌نوسی ئه‌وانه‌ نه‌بوو که‌ چیتر له‌و دارستانه‌دا نیشته‌جێبوویوون. ده‌یگوت، خۆیان و ئه‌و ده‌لیله‌ دل‌خۆش و چاوشینه‌، ژبانی خۆیان پلاندکه‌ن... ئه‌و بۆ عاشقانی تر ده‌سووتا، هه‌ر له‌و سه‌رده‌مانه‌دا خه‌ریکی کۆکردنه‌وه‌ی هه‌موو تراژیدیاکانی ئه‌فین بوو، خه‌ریکی نوسینی ئه‌و کتێبه‌ گه‌وره‌یه‌ بوو که‌ به‌ «که‌شکوێ عاشقان» ناویده‌نا، کتێبیک هه‌موو تراژیدیای ئه‌و پۆژگارانیه‌ی له‌خۆی گرتبوو، به‌سه‌رهاتی هه‌زاره‌ها عاشقی سووتێنراو کوژراو و ده‌ربه‌ده‌رکراو بوو، دواتر سیاسییه‌کان و ئاغاکان و سه‌رۆک عه‌شره‌ته‌کان و زانا پۆحانییه‌کان، زه‌وی به‌دوای ئه‌و کتێبه‌دا ته‌یده‌که‌ن، به‌ قاموسی شه‌ره‌فه‌ شکاوه‌کان و ئابپووه‌ تکاوه‌کان ناویده‌به‌ن، به‌ لām عاشقان و خوێنده‌واره‌کانی شار ناویده‌نێن «عه‌شقنامه». کتێبیک که‌ دوا‌فه‌سلێ له‌ ئێوارایی په‌روانه‌دا داویدیت، دوا‌حکایه‌تیشی حکایه‌تی

په روانه، چونکه له دواى نهو پوژوه نه سره دین نهو چیاپانه جیده هیلی و ناو مید له دنیا، له مه خفه ریکی بچکولانه ی شاروچکه یه کی دوردا، خوئی و که شکوله که ی ته سلیم به ده ولت ده بیته وه و سالانیکى دریز له بیابانه کان و زونگاوه کانی جهنگی که نداودا وه کو سه ربارزیک له پیزی پیشه وه ی گوردانه شه پکه ره کاندای بۆ مردن ده گه پیت، له وئ ده بیته جهنگاوه ری گروپه خو به خشه کان. تا نه مړو خه لکانیکى زور، پیاماقوولانی ده یه ها عه شرهت، باوه گه وره کانی چه ندین خیزانی ناسراو، به دواى نهو عه شقنامه یه دا ده گه پین... نه سره دین ده لیت: «نهو که شکوله گه وره یه، که هه زاران لاپه ره ی دور و دریزو، ناو و سه ریورد و چاره نوسی یه ک سده له عاشقانی تیابوو، حکایه تی هه موو دلداره کانی کوردستانی له دواى نیماه تی بابانه وه پاراستبوو، وینه ی سده ها گوره عاشق و مزاری نه فینی هه لگرتبوو، له شیرین و فره هاد و وه لی دیوانه و شه مه وه تا ده گه یشته سه ر په روانه و فره دیدونی مه لکه، وه سف و ته فسیری تیابوو... هه مووی توپیکى توپخانه کانی نیران له سه نگه ریکی بچکولانه ی ده وریه ری «دیزفول» له ناو جانتا که مدا سورتاندى».

نه مړو که س باوه ر به نه سره دینی بونخوش ناکات، منیش له به ره ویه کی نه زانراو باوه ری پیناکه م. هه موو نه وانه ی که چیروکی نهو که شکوله مان بیستوه، پیمان وایه، نه سره دین له شوینیکى قایم و له حه شارگه یه کی دورده ستدا هه لیگرتوه... هه موو ده لیتن نهو له ترسی هه پره شه ی ناغا و ده سه لاتداره کان نهو کتیبه ی کردوه به ژیر گلوه و پوژیک له پوژان دووباره ده ریده هیلیته وه. به لام خوئی ده لیت: «من چیتر په یوه ندیم به عه شقه وه نه ماوه... عه شقیش وه کو هه موو شتیکی دیکه پوژ و قوناغ و میژووی خوئی هه یه، ئیستاش سه رده می قسه کردن له سه ر عه شق به سه ر چوه». نه سره دینی بونخوش که به گنجی هاوپزی هه موو شاعیر و نیگارکیش و موسیقاره کان بوو، نه مړو جگه له گره وکردن و شه ر و

دومه قالى له سەر ياربييه كانى تۆپ و شاره زايى له تپه كان و له ياريزاناندا مه ستى هيچى ديكه نيبه، نه مېرۆ به جورىكى ديكه بير له نافرته و عشق و شهرف ده كاته وه، به لام له پشت هموو نه و گورانان هه وه، هه سته كه م به نه دازه يه سۆزى بو ژيانى نه و سه رده مانه ي خۆى هه يه، كه بليت: «نه و ده مانه، پۆزگارى راسته قينه ي نه سره دينى بۆنخۆش بوون، پۆزاني زيرينى نه و بوون. ناخر هر پياوه و ديويكى قهلب و ديويكى په سنى هه يه، نه و پۆزگاره نه سره دينى بۆنخۆش، ديوه په سه نه كه ي خۆى ده ژيا».

من نه مېرۆ واده بينم كه نه سره دينى بۆنخۆش به شيوه يه كي زۆر يه كلايه نه و ساده سه يرى حه قيقه تى كردوه، نه و هه موو فه لسه فه ي خۆى بو عشق و مروف له سەر ويسال و به يه كه گه يشتنى نه فينداران پيكه وه نابوو، ته نها له چاوى عاشقانه وه سه يرى دونياى كردبوو، عاشقانيشى ته نها له پۆزاني ناكامى و سووتاندا بينيبوو. گرفتى گوره شى نه وه بوو كه نه يده توانى تيبگات چۆن عشق له ناوه وه ده مریت، چۆن عشق له ناوه وه ده كه ويته ناكوكى له گه ل خويدا. كه پيكيشه وه به سه ر كۆى حكايه ته كاندا ده چووينه وه، نه و گومانى له ته فسيره كانى من ده كرد، پيىوابوو كه نه ينييه كي قوول له زير گه لاکان و وه رزه كانى نه و جه نكه له دا نيژراوه و هرگيزيش نادۆزريتته وه، نه و ده يگوت: «نه م چيرۆكه، حيكه تى نه و ويرانه يه نادر كينيت».

من ده مگوت: «ناه، نه سره دينى بۆنخۆشى برام، من شيتى دۆزينه وه ي حيكه ته كانى ويران بوون نيم، من گه ره كمه شته كان، حه قيقه ته پارچه پارچه كان، ويته كانى نه و سه رده مه له يه كتر ازوه به يه كه وه بنيمه وه، تا بتوانم له خۆم و له مه رگى په روانه تيبگه م، تا بتوانم نيگار يك وه كو نه و نيگارانه دروستبكه مه وه كه تو به ديوارى نه م ستۆديويه دا هه لتواسيون».

ئەو بە گومانی وێنەگریکەو، که لە هیچ نیگارنکی نارێک و تەلخ پازی نییە، دەیگوت: «تازە هەر وێنەیک دروستبکەین، وێنەیکە خەیاڵی خۆمانە، وێنەیکە پەيوەندی بە فەتازیاکانی من و تۆو هەیه... بەلام ئەو جیهانە ئیستا هەمووی وەک سەراب و تۆز وایە... تێمگە حەقیقەت نازکە، که بوو بە تۆز، بە غوبار، بە تەم، ئیدی کۆناکریتەو». بەلام ئەو دەیزانی که هەرگیز ناتوانیت پەشیمانمبکاتەو. من وەک شیت، بیۆهستان، بیسەر بەدوای سەربوردی پەروانەدا دەڕۆیشتم.

«شەهلاى خوداناس» یەكەمین كەس بوو كە پەروانەى ناسى، كەپر و ژوورەكەى شەهلا، تەنها چەند مەترێك لە كەپرەكەى پەروانەو دەوربەدور، كە بەیانیمان كەزەى ساردى دارستان پەروانەى خەبەردەكردەو، یەكەمین دەنگێك كە دەبیست، دەنگى شەهلا بوو. ئەو لەگەڵ كازیو، لەسەر بەردێكى گەورەى پیشدەمی ئاوهكان لە خۆدا دەپاراپەو، شەوانیش لە نابهینی دەوێن و بنچكە كۆییهكاندا، لەبەر قوتیلەیهكدا بە دەنگى بەرز قورئانى دەخویند، زوو زوو خۆى فرێدەدایە ئاوهكان و بەدوای پاكبوونەوێهەكى ونبوودا دەگەرا، شەهلا بە جلە كوردییە شوپۆهكان و فەقیانە و پشتینە شەكەكانى كەمەریو، شیتانە بەناو درەختەكاندا بە خۆى و قورئانەكەیهو دەهات و دەچوو، پەلى مندالەكانى كێشەدەكرد و بەسەر چەو و بەرد و زیخەلانەكاندا كێشیدەكردن، بیسەرەوتییەكى ناوازه و نااسایى لە هیمنى نیو درەختەكاندا دروستدەكرد، هەندێ شەو ئیجگار توپە و هەندێ شەویش زۆر ئارام بوو، بەلام هەردوو مندالە دەردەدارەكەى خۆى بێرەحمانە نازاردەدا... شەهلا كە لەگەڵ «عەزیز تیرنەندان»دا هەلەاتبوو، كچی

شیخی شاروچکے یہ کی دوور بوو، شیخیکی زہنگین کہ سنووری باغ و زہویہ کانی بہ جوڑی بہرین بوو، شکڑی نہ میرہ کورده کونہ کانی دہیتنا یہ وہ یاد. عہ زیز کہ بہ خوئی دہ گووت: «پاوپیہ کی ویل»، لہ ہریمہ دوورہ کانی کوردستانہ وہ ہاتبوو، خہ لکی گوندیکی بچوکی سہر سنوورہ کانی پوڑہ لات بوو، بہ دمہ پراوکردنی بالندہ کانہ وہ ہہرد بہ ہہرد ہہموو ولاتی تہ یکردبوو تا دواچار گہ یشتبووہ باغہ کانی شیخی گہورہ، لہ ویل لہ گہ ل پراوکردنی بالندہ کاندا عاشقی شہ ہلا بوویوو کہ نہ و کات بہ خوئی و قورٹانہ کہ یہ وہ نیواران لہ بہر ہہ یوانی بالہ خانہ کہ ی باوکیدا دادہ نیشٹ و لہ نیوان ہہموو سورہ تیک و سورہ تیکی دیکہ دا، بہ غہ مگینی گوئی لہ یہ کئی لہ و گورٹانیانہ دہ گرت کہ نہ و کات نیستگہ کوردیہ جوڑا و جوڑہ کانی نیوان پہ خشیانده کردہ وہ. شہ ہلا لہ یہ کہم نیگاوہ بہ ٹارہ زوویہ کی کوشندہ وہ بؤ عہ شق و بہ ترسیکی قولہ وہ لہ خودا تہ ماشای نہ و پراوکرہ دہ کات کہ لہ ژیانیدا نیشانی لہ نیچیریک نہ گرتبوو، نہ بیچکیٹ. عہ زیزی تیرئہ نداز لہ ژوانی نیوہ شہوانی نہ و باغہ دا، لہ ژیر دار ہہ ناریکدا بہ شہ ہلا دہ لیت: «قہ سہم بہم ہہ نارانہ، خودا دژی عہ شق و پہ دوو کہ وتن نییہ». شہ ہلا کہ بہ کہ وایہ کی بریقہ دار و چہ مک شوڑہ وہ، بہ قورٹانہ کہ ی دہستیہ وہ کئیواو کئیو پہ دووی عہ زیزی تیرئہ نداز دہ کہ ویت، تہ واو دوودلہ بہ رانہر ہہ لویستی خودا دہ رہق بہ و کارہ ی کہ لہ دہستی قہ و ماوہ. نہ و ماوہ یہ کی دریز لہ و تروپک و بلندایہ سارد و سہختانہ دا بہ خوئی و کتیبہ کہ یہ وہ لہ نہ شکہوت و بن بہرد و حہ شارگا شاخاویہ کاندا دہ ژی، لہ ویش ژیانی لہ نیوان قورٹان و ترسدا بہ جوڑیکی سامناک دابہ شدہ بیت. بہ لام تیبہ پینی سالان و لہ دایکبوونی دوو مندالی شیواو، یہ کئیکیان خیل و نہوی دیکہ یان قہ موور، دوور کہ وتنہ وہ ی زیاتر و زیاتری عہ زیزیش بہ دوا ی بالندہ کاندا، لای شہ ہلا وہ کو سزای گوناہیکی گہورہ تہ فسیردہ کریت، ئیدی ہیدی

هیدی پتر خوی به خه تاکار ده زانیت، به ناو چیا و نه شکوت و ده شته کاندا ده پروات و به رده وام له و قورئانهی ده سستی ده خوینیت و داوای پاکبونه وه ده کات. عه زیزیش که شه هوه تی بۆ راو هه میشه له شه هوه تی بۆ نافرته به هیز تر بووه، پتر و پتر له شه هلا دورد که و یته وه که نیستا باس له خنکاندن منداله کانی و کوشتنی عه زیزی تیره ننداز و گه پانه وه ده کات بۆ شاروچکه که ی خوی.

پهروانه هه ندی نیواره له ژیر دره ختیکه وه سه رنجی شه هلا ده دا که له سه ر به ردیکی گه وره دوو منداله که ی داده نا و ده که وته پارانه وه له خودا و ده یگوت: «خودایه، با عاشقان تا مردن نه حه سینه وه، خودایه گیان، من ده زانم عه شق له ده ستردی شه یتانه، به لام تو پیمبلئ، نه م کویر و قه مووره به ره و کوئ به رم، له کوئ بیانشارمه وه، بیانکه م به ژیر چ گلئیکه وه؟». عه زیزی تیره ننداز نیواران ده گه رایه وه، به و ده مووچاوه گه نمره نگ و پوومه ته تیسکن و توو کاویانه وه، به و جامانه بچکولانه یه ی سه ریه وه به کاروانچییه کی گورجوگۆل ده چوو نه وه که به عاشق، ساچمه زه نه که ی به سه قفی که پره که دا هه لده واسی، کۆتریک یان مریشکه پره شه یه کی کوزراوی ده خسته سه ر سه به ته یه که و به زه رده خه نه یه کی گه شه وه به ره و لیواری چۆمه که ده پویشته، که گوئی له سکا لاکانی شه هلا ده بوو قاقا پیده که نی و ده یگوت: «له م بالنده یه بخویت، هه موو نه م خه یاله خرابانه ی سه رت چاکده بیته وه، گۆشتی ته یروتیور باشترین ده رمانی و پینه و ماخۆلان و په رکه من... ئا، باشترین ده رمانن، تو له من بپرسه، نه نکم کاتی خوی به ناویانگترین دارپوسازی سا بلاغ بووه». شه هلا که هه میشه قورئانه که ی له بنده ستدا بوو ده یگوت: «گۆشتی بالنده کانیش، کاتی راوچییه کی خودانه ناس و بیترحم و درۆزن و فریوده ر راویانبکات، حه رامن». پهروانه گوئی له قسه کانیان ده گرت و له هیه تینه ده گه یشته، ده یویست زیاتر له شه هلا

نزيكبيتهوه، بهلام نهو بهردهوام دور دهوهستا و دهیگوت: «برؤ... برؤ... خوت پاکبکوه، برؤ، بهرلهوهی زؤلیکت بییت و گیرودهبییت توبه بکه».

په روانه ناوری له دهوریهری خوی ده دایهوه و دنیایهکی سهیری ده بینی، نهو به نیازی مانهوهیهکی دور و دریز نه هاتبوه ناو جهنگل، هر له شارهوه به فهرهیدونی گوتبو: «ده بییت بهردهوام بین له سه فهر، مانهوه له یهک جیگادا زیان و پوج و عشق ده کوژیت». بهلام فهرهیدون له دوی کهوتنه خوارهوهی په زای دلخوش، که متر باسی له شاره فهن تازیکان ده کرد، دوی تیر یاران کردنی دوو مه قامبیژه کی هورپیشی، به هیمنیه کهوه که په روانه نهیتهیه کی قوولی تیا ده بینی دهیگوت: «خوایه، بو هینده ریگای جیاواز و شیوهی سهیر سهیر هیه بو سه فهر؟». مردنی دوو مه قامبیژه که چاری فهرهیدونیان له سه سه فهر به ریگای نوئی و دونیای تازه دا کردبووهوه، لهو ده مانه دا فهرهیدون له خه یالی کوچدا بوو به شیوهی سهیرتر و نه بینراوتر، کوچیک سنوره کانی شوین و بهر به سته کانی سروشت و له مپه ره کانی زه مان نه یوه ستین، بهلام په روانه له شهوانی سه ره تاوه وه کو حکایه تی بو خوی بگریتهوه له سه هر ره زاله که پاده کشا و چاری له تاریکستانه بیینه کانی شه و ده بری و دهیگوت: «سه فهره کهین، به ره و شوینی دیکه ده پوین، دریزه به ریگاکان ده دهین، هر ده پوین... هر ده پوین... هر ده پوین». فهرهیدون که له تهنیشتیهوه پالده کهوت، به خنده یه کی بچوکه وه دهیگوت: «من ده توانم هر لیره، بیته ووی له جیگای خوم بجولیمه وه سه فهر بکه م، ده توانم خاکی زور جوان بیرم، به زه وی نه وتودا تیپه رم هیچ گه پریده یهک پیا تینا په رییت، شاه، مارج نییه جوانترین سه فهر پابه ندی گواسته وه بییت له شویندا... مارج نییه شاره کان برین، ده شته کان ته بیکهین، به سه هر کیوه کانداه بیکه وین».

پەروانە دەیویست بۆ: «فەرەیدون سەیری ئەم مەخلوقاتە ماندوانە بکە لە دەورمان... سەیری ئەم ھەموو ژن و پیاوێ بێمارە بکە». بەلام بێتەوێ ھیچ بۆیە نەبوو.

ئەمڕۆ من دڵنیام کە نائومییدی پەروانە تەنھا لە سروشتە نازک و لاوازەکیەو نەھاتوو، بەلکو لە دەستخەڕۆبوونەو ھەلقوڵیوێ کە لەگەڵ ئەو لێرەوارە و دارستان و چۆمەدا تووشی ھاتوو. ئەو ھەمیشە شوینەکانی بە خەتابار دەزانی، زۆرجار لە قوتابخانە پرکیدیگرت لە پۆلیکەو بێگوازانەو بۆ پۆلیکی تر، لەسەر کورسییەکیەو بێخەنە سەر کورسییەکی تر، چونکی قوتابییەکی زیرەکیش بوو ھەموو داواکارییەکانی جیبەجیدیگرا. زۆر جاریش بەشیوێیەکی بێمانا ھەموو بێزاری و ماندوویی خۆی دەخستە ملی مأل، دەیخستە ملی شەقامەکان، دەیخستە ئەستۆی ئەم شارە... دواجاریش باوهری بە بوونی خاکیکی خورافی ھەبوو کە دەتوانیت لەم شارە دەرچیت و بیدۆزیتەو، لەو جەنگەلەشدا، لە نزیک سیبەری ئەو کۆو و ھەلدێر و تافگانەو دەیویست بەرەو جینگایەکی دیکە بپرات... جینگایەکی نەیدەزانی کۆییە، بەلام راھاتبوو باسیبکات و بیری لیبکاتەو. پەروانە، ھەر لە سەرەتاو ھەستیکرد کە ھەموو شتەکان لەو جەنگەلەدا بەجۆریکی سەیر پراوہستاو، بەلام سەیرترین و کوتوپرترین شت بەلایەو پراوہستانی فەرەیدون بوو لەو دۆلەدا... ئەو ھەستش، ترسیکی گەرەو بە کۆتایی دونیا لا دروستکرد. شەویک کە ھەموو ئەو خێلی عاشقانە لەبەردەم ناگزیکی گەرەو کۆبوو بوونەو، لێی پرسین: «ئایا ناگریت بپۆین؟ ناگریت بۆ شوینی ئاوەدانتر و پوناکتر بگەرپۆین؟ ناگریت بەسەر زەویدا بلابوینەو؟». بەلام ئەو عاشقانە زۆریەیان لە مەرگ ھەلھاتبوون و تەنگی تۆلەکاران لە دوایانەو بوو، نەیان دەویست جاریکی دی لەو حەشارگەو دەرچن. گۆفەند بە خۆی و دارە درێژەکیەو دەیگوت: «شوینەکان ھەر شوینن، ئەوێ دەبیت

بگۆردرېت مروفكەكانن، بشزانە، ئەم دونيايە شارىكى پازاۋە و ئامادەى تېدا نىيە ئىمە تىيىچىن و بەسەر فەر و بەرەكەتى درەختەكانىدا بگەوين، تەنھا شارىك بتوانىن پرووى تىيىكەين، ئەو شارەيە كە خۆمان دروستىدەكەين».

پەروانە ۋە كۆھەر پەپولەيەكى كالفام تىنەدەگەيشت چۆن جىھانىك نىيە بۆ خۆى ھەر لەسەرەتاۋە جوان بىت؟ چۆن شارىك نىيە ھەر لەسەرەتاي خەلىقەتەۋە بە نازكى دروستبوۋىت؟ چۆن مروفكەلىك نىين لە ئەزەلەۋە نازادەين؟

بەيانىان لەكاتى چىنىنى سەبەتە و پلاۋپالئىو و ئىنجانەكاندا، بەدەم بادانى شولىكى بىيەكانەۋە، لە كچەكانى دەپرسى تا كەى لىرەدا بىتئىنەۋە؟ شەھلاى خوداناس پىئىدەگوت: «من، جگە لە خودا بەدۋاى ھىچ شتىكى تردا ناگەپىم». دلارام دەپچرپاند بەگوتىدا: «ئىرە دواھەمىن شارى منە». مىدىيائى غەمگىنىش لەسەر لاپەرە سىپىيەكانى دەفتەرەكەى بۆيدەنوسى: «من لە قەسابخانەكان ھەلھاتووم و ناتوانم بگەپىمەۋە». مروارى چكۆلەش بىئەۋەى ۋە لامىيداتەۋە، دەيگوت: «ئادە، پەروانە خان، ئادە، بۆ ھاۋىنى، مېۋەكانى ھىندە زۆر بىت، شەقامەكان لەبەر كالك و شەمام و بەرچنەكانى ھەنجىر بەر پىداران نەكەون». نا، ھىچ كەسنى باسى لە شارىكى دىكە نەدەكرد ئەو و گۆفەند نەين، بەلام گۆفەند دەيوىست خۆى ئەو شارە دروستىكات، پەروانەش دەيوىست لە ناۋ جەرگەى سروشت و زىيان خۆيەۋە ھەلبقوۋلىت و حازر و ئامادە ۋە كۆھەر جەنگەل و چىايەكى دىكە لەسەر زەوى بەرزبىتەۋە.

لە پۆزانى سەرەتاۋە، پەروانە بەكاۋەخۆ دەبىتە مەخلوقىكى كەمخەۋ، ئارەزۋوى سەفەر و گواستەنەۋەش لە پۆخىدا لەبرى ھىۋرپوونەۋە، دەبىتە جۈلەيەكى بەردەوام لە ناۋ دونياى ئەو دۆلەدا، دەبىتە بروسكىكى قوۋل و بزۋىنەر كە لە نابەينى درەخت و كەپر و مال و چەمەكاندا دەبىتت

و ده بیات، ده بیته جو له یه کی نائارام و بیسروهت که په شیوییه کی پوچی ترسناک درده خات، به راده یه ک وای لیدیت په روانه چپتر شه وانه ناتوانیت بؤ خه و تنیش له جیگاکی خویدا پاکشیت، ده بیت به رده وام له شوینیکه وه بروات بؤ شوینیکي تر، له بن دره ختیکه وه بگوازیته وه بؤ بن دره ختیکي تر، له ماوه یه کی که مدا چه ندین جار شوینی که پره که یان ده گورن، شوینی هر زاله کانیاں ده گورن، که پالیشده که ویت، به رده وام له مسهروهه سره ده گورپیت بؤ نه وسه، له شوینی خویدا تلده دات، ناراسته ی پیخه فه که ی ده ستکاریده کات، چه نده ها شه و فه ریدون له ناو دارستان و قه راغ چومه که دا ده بیته و، به لام هندی شه ویش هینده خیرا ده روات، فه ریدون ناتوانیت له تاریکیه کانداییدو زیته وه .

له و شه وانی ویلگه پریه په شه دا، له ناو داره کاندای سیامه ندی بالنده ده بینیت که به خوی و چاوه بریسکه داره کانیه وه، چاوی بالداریکي گوشتخور، له سره دره خته کان ته ماشایده کات، ناگاداریوو، سیامه ند هندی شه و مه عسومه ناچارده کات سره که ویته سره دره خته کان... به زور سره ریده خاته سره لکه به رزه کان. ناگاداریوو سه ختترین ریگا ده گریته بهر، به و چرنوکه قولاپیانه ی به ناو لقه کانداییده کیشت، هندی شه و گوئی له گریانیکي کپی مه عسومه ده بوو که تیکه ل به دهنگی با و گه لا و ناوه کان ده بوو، به لام هیچی نه ده گووت. هر له و شه وانه دا جار جار گوفه ند ده بینیت کاتیک له سره پو شنای چه ندین چرا و قوتیله و شاپلیته ی چکوله چکوله، خه ریکی هه لچنین و دروستکردنی په یکه ره کانی خویه تی، که هه میشه پیشتیواران له ناو نه و به رده لانه بیینه ی نریک ناوه کاندای به رده کانی بؤ په نگرده بوون... په روانه سه رنجیده دا که گوفه ند تابیت په یکه ری گه وره تر و گه وره تر دروستده کات، تا ده هاتیش په یکه ره کانی گه شتر ده یاننوند و گوفه ند خویشی گه شبینانه تر قسه ی له سره زیان و عشق ده کرد، به

جوڑی وردہ وردہ پهروانہ پهيوهنديهکي سهيري له نيوان گه شبينييه کاني
گوفه‌ند و سيټهري شيتييه کي گه وردها ده بيني، شيتييه ک شه وان له کاتي
کارکردنيدا له سره پوچله به ره خورافي و خه يالئيه کان، له سيما و قزو
جولّه و دهنگيدا ده بينرا. له يه کئ له و شهواني جولّه و نه سره وتنه‌دا،
له و شهوانه‌دا که پهروانہ هه ستيده کرد هيزيکي گه وره به ره و پيري
پوناکيه کي ناديمار هه لئيه گريټ، به بيټهويه کي دياريکراو پرويکرده نه و
وه رشه گه وره يه که پياوان به پوژ په يکري عاشقه کانين لئيه تاشي
و له بازاري نه نتيکه فروشه کاني دهره ودها ده يانفرؤشت، نه و شهوه که
دهرگاي وه رشه که ي کرده وه و چوه ژوروي، که وته ناو دهرياي بيټي
په يکه ره کانه وه، يه که يه که له سره شوقي فانوسيدکا نه و په يکه رانه ي
تاقيرده وه، سه يريکردن، په يکري دوو مه خلوق ي له يه کئالو بوون،
پهروانہ نه يده زاني نايا يه کيان له ناميز گرتوه يا خود په لاماري يه کديان
داوه؟ نايا له حاله تي ژواندان يان له حاله تي جه نگدان؟ نايا يه کتريان
گرتوه، يان له ناميزي يه کديدا مردوون؟ له و شهوه‌دا پهروانہ سه رنجيدا
شيوه ي په يکه ره کان هينده ي ملکه چي که يف و هه واي په يکه رتاشه کانه،
ملکه چي نه و شيوه نه فسانه يي و نازکي عه شق نييه که گوفه‌ند
پيشتر له وه رشه که‌دا وينه ي بو کيشابوو... په يکه رتاشه کان بق و
بيزاري و ناکاميه کاني خويان له سره نه و ته خته يه تاشيبوو، پهروانہ
سه يري په يکه ره کاني ده کرد و ده ترسا، هه ندي له په يکه رتاشه کان به
جوڑي وينه ي نه و دوو عاشقه يان دروستکردبوو هه وله کاني گوفه‌ند
بو راستگردنه وه و جوانکردنيان هيج دهره نجاميکي نه بووبوو. پهروانہ
نه يده زاني بوچي نه و په يکه رانه له حاله تي ده عجانبوندا ده بينيت،
چاوي ده گلؤفي و نه و عاشقه نيکه لاوانه ي وه کو چند رموزنيکي
سامناک ده هاته بهرچاو، وه کو کومه لي جه سته ي تواوه به سر يه کدا.
پهروانہ له و شهوه‌دا په يکه ريکي بچکولانه هه لده گريټ و دهرگاي گه وره ي

نه و ورشه په ده کاته وه و به تونځی سیاھی هه موو شه و زه نگدا وه کو
 هه لپه اتوویهک له با، له شهو، له ترس، په ناو دره خته کاند ا ده گه پښتو وه .
 نه و په یکه ره هه مان نه و په یکه ره په که هه فته یهک دواتر ناوی خوځی
 له بنیدا هه لده کوځی و به ده سستی گه نجه چاوشینه که دا ده نیږیږت بو من،
 نه و په یکه ره ی چیا به چیا دیت و سالل دواي سالل له کونچ و قوږینه کانی
 مال هه ودا ده مینیتته وه و به رگه ی هه موو گه رده لووله کان ده گریږت ... من
 نه مړو تینا گم په روانه مه به سستی چی بووه له و په یکه ره؟ نایا باسی
 نه به دپه تی عه شقی کرده، یان ویستویتی مردنی عه شقم نیشاندات؟ .
 فاره یدون نه و پیاو هی که ده یگووت: «قه دهر مه هه موو شته کان
 ونبکه م». ده ترسا هیدی هیدی په روانه ش له ده سستدات. له و شه وانه دا
 کاتیک په روانه، وه کو غه ریزه ی بالنده یهک هه لپیگریت، وه کو په پوله یهک
 به شه واره که وتبیت، به ره و ناو نه و چه نکه له ده رپویشت، دواي په روانه
 ده که وت، له ناو نه و دار و ده و نانه دا ده یگر ت و ده یگووت: «په روانه،
 په روانه ی من بگه پښو». په روانه هه ندی جبار سه ری ده خسته سه ر
 شانی و ده یگووت: «وهره پښکه وه بگه پښین، وهره پښکه وه تا به یانی
 له نابهینی نه م دره ختانه دا بیین و بچین». هه ندی شه و فاره یدون
 له گه لیدا ده رپویشت، سه رنجی نه و ناا رامی و نه سه ره وتنه قوولای
 په روانه ی ددها، سه رنجی نه و پراوه ستانه سهیره ی ددها به دیار شه و و
 بیده نگی و گیا و بو شاییه کانه وه، سه رنجی نه و هه لوهرینه سهیره ی ددها
 که دونیای چوارده وری خوځی پرده کرد له بازنه ی ناوری شمین. هه ندی
 شه و فاره یدون بیښه وه ی توانای به رده وامی هه بییت، به ناو شه و زه نگ
 و تاریکیدا ده گه پرایه وه، به لام هیچ هیژیک نهیده توانی په روانه له و
 گه شته بیسه ره وتانه ی شه و په شیمانیکاته وه، هیچ هیژیک په روانه ی
 نه ده گپرایه وه ... نه هاواری جانه وه ره کان ... نه درکی ریگا کان ... نه
 چوارگوشه ترسناکه کانی دوپشک ... نه ریگا باریکه کانی مار. په روانه

له هندی کاتدا وای هه‌ستده کرد که نه و چیترا له‌سه‌ر زه‌وی نییه، هه‌ستیده کرد پوختیکی گرگرتوو باله‌کانی خوئی داوه‌تی و ده‌فپیت، به‌لام هر له ناو نه و خه‌یا‌لانه‌دا بوو، که شه‌ویک هه‌ستیکرد یه‌کیتک چاوه‌دیریده‌کات، هه‌ستیکرد مه‌خلوقیک له‌نا‌به‌ینی داره‌کاندا به‌دوایدا دیت، دوور به‌ دوور چاوی لی ناتروکینیت، په‌روانه‌ چند شه‌ویک هه‌ستی به‌ نیگا‌کانی ده‌کرد و هیچی نه‌ده‌گوت، تا دوا‌جار نیوه‌شه‌ویک که زولمه‌ت له شه‌وانی دیکه بی‌په‌حمت‌ر و سه‌نگین‌تر بوو هاواریکرد: «تو... هرکه‌سیک هه‌یت، له‌پشت نه و دره‌ختانه‌وه وه‌ره ده‌ری... با بتینم». دوا‌جار میدیای غه‌مگین له‌پشت دره‌ختیکی گه‌وره‌وه هاته‌ده‌ری، سه‌ره‌تا ته‌نجا سی‌بهره ره‌شه‌که‌ی له ناو تاریکیدا دیار‌بوو، که هاته‌ به‌ر تریفه‌کان ده‌فته‌ریکی پی‌بوو به‌رگه‌که‌ی پر‌بوو له وینه‌ی سه‌ده‌ها مانگ، هر نه و شه‌وه میدیای غه‌مگین بو په‌روانه‌ی نویسی: «په‌روانه تو ده‌بیته تو... ده‌بیته گه‌رد. په‌لی ده‌ستگیرانه‌کات بگره و برؤ... من چاوم لیته که هه‌وا، با، هه‌تاو، تو‌یخ له دوا‌ی تو‌یخ هه‌لنده‌گرن و ده‌تبه‌ن».

پوژیک وای لیدیت هه‌موو پی‌اوان و ژنانی نه و لی‌په‌واره، هه‌موو نه‌وانه‌ی به‌ خو‌یان ده‌گوت: «قه‌ره‌جه‌کانی عه‌شق»، هه‌ستیان به‌و ره‌شه‌بای تو‌ز و گه‌رده نا‌وریش‌مییه‌ی په‌روانه ده‌کرد، هه‌ندی شه‌و نه و تو‌زه به‌ئه‌ندازه‌یه‌ک تو‌فانی و زوریو هه‌موو پی‌یان و ابوو هه‌زاره‌ها هه‌زار په‌پوله پی‌که‌وه له‌ده‌وریان باله‌کانیان ده‌ته‌کینن. میدیا له یه‌ک له شه‌وانه‌دا له‌سه‌ر ده‌فته‌ره‌که‌ی نویسیوتی: «په‌روانه با ده‌بیات، گه‌ردی بریقه‌دار و نا‌وریش‌مینی له‌شی وا له‌سه‌ر ده‌فته‌ره‌که‌مه. شه‌و چند جاریک ده‌بیت نه‌م ده‌فته‌ره‌ به‌ته‌کینم... خودایه... نه‌و کچه ده‌بیته غوبار». له شه‌وانه‌دا که په‌روانه له‌گه‌ل فه‌ره‌یدوندا ده‌خوت، به‌یان‌یان فه‌ره‌یدونی مه‌له‌ک له خه‌وه‌لده‌ستا و هه‌موو قز و برؤ و گه‌ردن و سمیلی به‌و گه‌رده نازکه داپوش‌رابوو. تا په‌روانه زیات‌ریش هه‌لوه‌ریبایه فه‌ره‌یدون

توندر و کټیوانه‌تر له‌گه‌لیدا ده‌خه‌وت، به‌یانیانیش که به‌و‌گه‌رد و غوبار و تۆزه ئاوریشمییه‌وه هه‌لده‌ستایه سه‌ری و بۆ خۆشتن ده‌چووه قه‌راغ ئه‌و چۆمه، نه‌شوه‌یه‌کی سه‌یر دایده‌گرت، نه‌شوه‌یه‌کی دل‌رفین، نه‌شوه‌ی هاتنه‌دی ئومیدیکه‌ی دیرین، ئومیدی خه‌وتن له‌گه‌ل په‌پوله‌یه‌کدا. به‌لام فه‌ره‌یدون هه‌ستیده‌کرد هاتنه‌دی هه‌چ ئومیدیک، کۆتایی به‌و‌گه‌پانه نه‌ینیه‌ ناهینیت به‌دوای شتیکی نادیاردا، که له‌ مندالییه‌وه له‌ ناخیدا گه‌وره‌بوو، ونبوون و دۆرانه گه‌وره‌کانی ژیانیشی ده‌یان جار ئه‌و ئاره‌زوویه‌یان تیا قوولتر و قوولتر کردبووه‌وه، به‌لام ئیستا هه‌ستیده‌کرد هه‌مووی په‌لکووتانیکه‌ی بیته‌نجامه له‌ ناو سه‌راب و خه‌یال و وپینه‌دا.

هه‌له‌هرینی زیاتر و زیاتری په‌روانه هه‌چ له‌وه ناگۆریت له‌ هه‌موو شوینیکدا، وه‌کو ستوونیکه‌ی هه‌لاله‌ ده‌ریکه‌ویت، به‌یانیان له‌ پیزی سه‌به‌ته‌چنه‌کاندا به‌ په‌نجه‌کانی ئه‌و شولکه‌ ناسکانه بابدات و له‌یه‌کتریان هه‌لبکیشیت، به‌ ده‌نگیکه‌ی غه‌مگین قسه‌ له‌گه‌ل ئافره‌ته‌کاندا بکات، له‌گه‌ل میدیادا به‌ره‌و قوولایی دارستانه‌کان بپوات، له‌سه‌ر به‌رده‌کان، دیواری خه‌رنده‌کان پرسته سه‌یره‌کانی خۆی بنوسیت. میدیا له‌ سه‌ره‌تاوه بۆیده‌نوسیت: «به‌ هه‌چ ئومیدیک مه‌ژی. عه‌شقیک نییه له‌ دنیا‌دا خۆی مردنی خۆی له‌ ناو خۆیدا هه‌لنه‌گرتبیت». په‌روانه له‌سه‌ر به‌رده‌کان بۆی ده‌نوسیت‌وه: «میدیای هاو‌پیم. ته‌نیا خۆشه‌ویستی گونا‌هبار نییه، سه‌یرکه، جیهان له‌ چوارده‌ورمان هه‌مووی ماندووه، دره‌خته‌کان ماندوون، بالنده‌کان ماندوون، ئیمه‌ش به‌ وێرانی گه‌یشتوینه‌ته ئیره». په‌روانه ده‌نوسیت و با‌ حه‌رفه‌کانی ده‌بات، ده‌نوسیت و له‌ چاو‌تروکانیکدا وشه‌کانی ده‌بن به‌ تۆز، هه‌ندی‌جار به‌دوای حه‌رفه‌کانی خۆیدا، دوای هه‌وا ده‌که‌ویت، به‌لام هه‌چ شتیکی سوودی نییه. میدیا له‌گه‌لیدا ناسمان و ناو سه‌یبه‌ره‌کان ده‌گه‌ریت به‌لام ئه‌و شتانه‌ی که با ده‌یانبات هه‌رگیز ناگه‌رینه‌وه. میدیاش تا زیاتر له‌و دنیا‌یه‌ پاده‌مینیت، زیاتر و زیاتر

دەفتەرەكەى بە سنگىيەو دەنوسىتىنى و دەلئىت: «عەشق دەپروات، ئەوئى دەمىنئىتەو ئەم دەفتەريە». لە قوولائى دارستاندا پەروانە بەو خاتوونە لاوازە دەلئىت: «گەرەترىن بەدبەختى من ئەوئىە كە وشەكانم ئەمرن، ھەمووشتەكەم لەياد دەچىتەو، يادگارەكانم فەرامۆشەكەرىن، عومرم دەبىتە با، من مەخلوقىكى بچكولانە و نەگبەتم، بە جۆرئ ئاسايى و بچوكم بەزەحمەت بە يادوهرىبەكانەو دەلكىم، من وەكو ھەموو مەرقە پەراويزىبەكان لە مردنەو نەزىكتەم، دەمرم و كەس نازانئىت كە ژياوم، كەس نازانئىت بە ژيانى دەيەھا پياو و گەنجدا راپوردموم... ئاھ، ميدىاي غەمگىن، ئاھ... من لەياد دەچمەو، واى لە من، واى... من تىكەل بە نەبوون دەبم و حەرفەكانىشم وەكو خۆم، وەكو خۆم تىكەل بە نەبوون دەبن». ترسى ھەرە گەرەئى ژيانى ئەوئىو لەياد بچىتەو، ھەرواش بوو، ئەمەرقۇ خەزمەكانمان، كچانى گەرەك، ئەو كورپانەئى لە زەمانى عاشقىنى پەروانەدا دەستە ھەرزەكارى بەجۆش بوون، بەدەگمەن وئىنەئى پەروانەيان لەبىرماو، تەنھا كەسىك كە ھەمىشە پەروانەئى لەيادە، پەرزاي دلخۆشە، ئەو دەيگوت: «ئافەرەتتىك بوو، نەدەبايە لەو پۆزگارى شەپ و ئاگرىارانەدا لەدەيگبىت، ئەو لەو ناسكتىبوو بەرگەئى ئەو ھەموو ئاگر و پوناكى و پەشەبايە بگرتت، ئەو خۆئى نەگرتبوو، مەخلوقىكى دەلەمە بوو، لە شەرابىك دەچوو بەر لە وادەئى خۆئى تىكرايىت».

نەسرەدىن ئەمەرقۇ بە ستۆدبۆكەدا دىت و دەچىت و دەست لە گولە نايلۆنەكانى سەر مئزەكە دەدات و دەلئىت: «ھەزارەھا نەو. پشت لە دواى پشت لە ناو ئەو چىايانەدا لەدەيگبوون و مردوون و يادچوونەتەو... كوردستان سەر زەمىنى سەدان ھەزار گوندە كە لە پىچاوپىچەكانى نىو ئەو سەروشتە دلپەقەدا ونبوون، مليۆنەھا مەرقۇف لەويادا ژياون، ئىستا ھىچ يادگارنىكيان جىنەھىشتوھ... من لەو سالانەدا دەمگوت، دەريايەكى گەرە لە پۇج و دەرونى زىندوو، دەريايەكى بەرىن لە زىندەگى، ھەمووى

له م چیا و کتو و هه له مووتانه دا ژباون و مردوون و زهوی قووتیداون، له خوم ده پرسی چی له میژووی ئه م ولاته دا شایسته ی پزگارکردنه؟ وه کو ته تر له مسه ری کوردستانه وه ده چووم بۆ ئه وسه ر، له گه ل دوژمنان و خپله به کرښگیاوه کان و چلکاوخوره کانی بیگانه دا تووشی شه ر ده ماتم...

له و چیا یانه هه موو سه رکرده سیاسیه کانم ناسی، له پیده شته کان، زه نویره کان، له گه رمیان و له کوستان، ناغا کورده کان و په نجبه ره کانیا م بینی... تا گه شتمه ئه و بپوایه ی بلیم ئه م ولاته خالییه له به شه ریک بتوانیت خوشتبویت، خالییه له به شه ریک بتوانیت، له ژیر پیی ئه و دیوه گوره یه دا که ناوی زه مه نه به رگه ی مانه وه بگریت، من له ژیر که پر و ده وار و خپوه تی سه ده ها عه شه رته دا دانیشتم، پیاوماقوولانی هه موو ئه و عه شه رته نام بینی... ته نها خه لکیک له م ولاته دا، له م بو شتانه دا شایسته ی یادکردنه وه بن عاشقه کان بوون، هه ریویه ش پوژ و پوژگاریک نی شتمه سه ر نوسینه وه ی میژووی عاشقان... به لام نیستا ده لیم، له م ولاته دا که خوی ولاتیکی له بیرکراوه، له م زه ویه دا که هه زاران ساله یادوه ری چند مه زنه پیاویکی هه لئه گرتوه، بیره وه ری دوو بلیمه تی نه پاراستوه، ده بیته بۆ سه یریته گه ر ئه و عاشقانه ش وه کو ملیونه ها ملیون ناده میزادی دیکه بپوون و یادبچنه وه؟ ده بیته بۆ سه یریته که سیک په روانه یان فه ره یدونی مه له کی یادنه میتیت؟ هه موو شته کانی ئه م ولاته سه رابه، میژووه که ی جگه له غوباریکی دور هیچی تر نییه، خپله کانی جگه له سه راب هیچی تر نین، سنوره کانی له به ر خورافه ته کانی خوی و خورافه تی دوژمنه کانی دیار نین، شوپشه کانی ده بن به توژ، راپه رینه کانی ده بن به دوکه ل... ئیدی بۆ سه یره مه مخلوقاته بچوکه کانی به و جوژه هه لوه رین؟».

من له شه وه دریز و خالییه کانی مآلدا، هه لده ستام و وه کو شیته به ناو ئه و ماله چوول و هو له دا ده سوپامه وه، گویم له دهنگی با و باران

دەگرت لە دەرەو، پەردەکانم لادەدا و لە تاریکی ورد دەبوومەو و بیرم لە قسەکانی نەسرەدینی بۆنخۆش دەکردەو، دەمگوت: «خودایە، یارمەتیمبە، پەروانە لە بەحرە ترسناکەکانی بێرچوونەو دەربهێنم، خودایە یارمەتیمبە، زۆلمەتە بێبنەکانی ئەم یادچوونەو یە بیرم و سەربوردی مرقۆئیک پزگاریکەم». دەمگوت: «خودایە چارەنوسەکان چەندە دووبارە و سەدبارە و هەزاربارە بێنەو، دواچار چارەنوسی هەرکەس بە تەنها و بۆ خۆی، شتیکە، جوانییەکە، ئەنتیکە یەکە، دەبێت نەمریت... خودایە، یارمەتیمبە، من ژيانی راستەقینە ی عەبدیک لە عەبدە یاخییەکانی تۆ دەنوسمەو... ناخر هیچ شتێ لە چارەنوسی مرقۆئەکان، سەیرتر و فریودەتر و دولبەرتەر نییە». من دەگەپامەو سەتۆدیۆکە ی نەسرەدینی بۆنخۆش، جانتاکەم فرێدەدایە سەر کورسییەکە ی دەمگوت: «نەسرەدین، با، میژووی ئەم ولاتە بە درژایی یەک سەدە هەمووی تەپوتۆز و غوبار بێت، با شوپشەکانی بێن بە خۆلەمیش، با مرقۆئەکان بێنە با، بەلام مانای ئەو نییە دەستتەبەین و لە ناو ئەو تاریکییەدا چیرۆکیک دەرنەهێنین، یادووری مەخلوقیک نەپارێزین کە دەزانین ترسیکی گەورە ی لە لە یادچوونەو هەبوو».

بەلام نەسرەدینی بۆنخۆش بە ترسیکەو چاوە ژنانەکانی دەتروکاند، بە ترسیکەو سەیری ئەو ناوئمییدیە ی منی دەکرد و دەیگوت: «خەندان، خەندانی چکۆلە، من زۆر جار گومانم هە یە کە لەو جەنگە لەدا سەرواکرم لەگەڵ مرقۆئی راستەقینەدا بوویت، من ئیستاش دەپرسم، ئایا ناشیت ئەوان هەموو لە بنەپەتدا کۆمەلێ وەهەمین، کۆمەلێ خەیاڵین، دەستتە یەک تارماییین... تۆ دلنیایت کە پەروانە و فەرەیدونی مەلەک لەو شەویدا نەکوژان؟ دلنیایت لەو شەوی مەحشەرەدا کە باسیدەکەیت لە ناو ئەو کتیبفرۆشییەدا نەسووتینران... دلنیایت؟».

وێک شیت بە شەقامەکاندا دەپۆم، لە گێژاوی عەرەبانە دەستیەکان

دەردەچم، لە ھەرىمى پۇنفرۆشەكان دەپەپمەو، بە بازپى ھەلاچەكاندا گوزەردەكەم، گوزەرى ماستفرۆشەكان بەجىدەھىتلم و بىر لە ھەموو ئەم چىرۆكە دەكەمەو. بە پرتاو دەگەمە مال، دەست لەو پەيكەرە دەدەم، سەيرى ناوى ھەلكۆلراوى پەروانە دەكەمەو لە ژىرىدا، پەلامارى دەفتەرەكانى مەيدىيى غەمگىن دەدەم، بىر لە قسەكانى مەعسومە دەكەمەو، بىر لە چىرۆكە درىژەكانى دەكەمەو لە شەوى قوتابخانەى خوشكە تۆبەكارەكاندا... بىر لە نئوارەى پەروانە دەكەمەو، ھەموويان... ھەموويان، پاستى بوون... ناكۆت ھەمووى ھەمىى حكاىەتخوانىك بوويىت، ناكۆت ھەمووى خەيالەكانى من و درۆكانى ژيان خولقاندبىتى. نەسەردىن كە گومانى لە ھەموو چىرۆكەكە دەكرد، ئىستا لەو باوەرەدا بوو ئەو پۆزگارە بۆ خۆيان پۆزگارى تەماوى بوون، ھەموو فرىوہەكانى وئىنەگرىكى بەكاردەھىتا تا زياتر و زياتر من بەرەو پىواقى گومان رابكىشىت، دەگوت: «خەندان، ھەمووى... ھەمووى... زنجىرەيەك حكاىەتە كە تۆ خۆت پىكەوہ گرئىاندەدەيتەو... زنجىرەيە حكاىەتى جىاواز جىاوازه، من ئەمپۆ وەكو ونبويەك لە سەرابدا سەيرى ئەو پۆزانەى خۆم دەكەم... كوا، كوا، ئەو جەنگەلە لەكوئىيە؟ وەرە با بۆى بگەپئىن... بزائىن سالانى شەپ و كاولكارى گەلايەكى سەوزى بۆ جىھىشتووين، ئەى كوان ئەو خىلى عەشقە؟ ئەو شەوہ كە من لەبەردەم ئەو پەيزەيدا بەجىمەيشتن بۆ كوئى چوون؟ بەكويدا بلابوونەو، چ رەشەبايەك تەفروتونايكردن؟».

من دەمگوت: «تۆ لەويىبوويىت، تۆ لە ناو ئەو دارستانەدا بوويىت، تۆ خۆت دۆزىتەو، خۆت ژيانى عاشقانت رىكخست، خۆت كەلوپەل و خواردن و جىگات بە بەستەى گەرە گەرە و بە گورىسى ئەستورر بۆ شۆپكردنەو، خۆت لەو چىا و دەشت و سەرسنورانە كۆتكدنەو، خۆت لە وەرزی قەسابخانەكانى ئەفئىندا پاراستتن، خۆت ئاگرت بۆ بردن،

هیوات خسته برده میان، خۆت گۆفەندت کردە وەستایان تا به هونەر بژین». نەسرەدین بەو نیگایەى ئیستایەوه بە قوولئى سەیریدە کردم و دەیگوت: «بەلام من کیم... کیم، منیش وەکو هەموو مەخلوقیکى تری ئەم وڵاتە نیوهم درێژکراوێى خەيال و تەم و تەپوتۆزەکانە و نیوهم حەقیقەتە».

ئەو دەیگوت کاتى گێژانەوێى ئەم چیرۆکە نەهاتوو، هەر ساتى کۆى بەسەرھاتەکان لە گەرد و تارىکى پاکبوووە ئەوسا تۆ ئەم چیرۆکە بگێرەو. من دەمزانی ئەو سەرم لى تیکدەدات، بەرەو جیگای زۆر تەنگ و کۆلانى زۆر داخراوم دەبات، دەشمزانی حەقیقەت سەفەرێکە بەناو ئەو تەپوتۆز و خەيالانەدا کە ئەو ئەمپۆ لى هەلەدەهات، ئەمپۆ دەیگوت: «منى وینەگر چ کارم بەو هەموو نەخش و زەخرەفە و ترسانەى پۆحەو هەبوو؟... چ کارم بە وینەى شتیکەو هەبوو کە وینەى ناگیریت؟... هەر لە سەرەتاو وەکو پیاویکى ناکۆک ژیاوم، من کە ئیشم وینەگرتنى جەستەکان بوو، چى برەمى سەر ئەو خەيالەى، خۆم بە نازارەکانى پۆحەو سەرقالبکم؟».

لەو پۆزە درێژانەدا من زیاتر و زیاتر ناکۆکى پۆحى ئەو پیاوهم دەبینى، کە ئیستا جارێک ویزدانى نازاریدەدا و جارێکیش بە خۆى دەگوت: «هەمووی خەيال و درۆ بوو... هەمووی چیرۆک و وەهم بوو» هەندى جار منیشى لەگەڵ خۆیدا تووشى گێژاو و پڕۆیلکەکان دەکرد، منى دەخستە ناو ئاوینەکانى بزرۆکەى ترسناکەو، وای لێدەکردم بلیتم: خودایە، من کە وتوو مەتە ناو چ ویلگایەکی ترسناکەو. دەستم دەبرد و دەفتەرەکانى میدیای غەمگینم دەخویندەو، پەرە لە دواى پەرە زیاتر دەگەیشتمە یەقین، دەمگوت: «ناکریت درۆیت، ناکریت». حەقیقەتى دەفتەرەکانى میدیا و چیرۆکەکانى مەعسوم بەگشتى وەکو یەکە، پەروانە و میدیا و مەعسوم پتیکەو لەو جەنگەلەدا بوونە هاوپی،

نه وان دوور له یهک، جودا له یهک، بیئاگا له یهک، به سه رهاتى نه و
 پوژانه یان بو گیترا بوموه. که له قوتابخانه ی خوشکه توبه کاره کان
 بووین مه عسومه نه یده زانسی پوژیک له پوژان من ده فته رى یاداشته کانی
 میدیا ده خوینمه وه، له و باوه ره شدا نه بوو نه و ده فته رانه مابیتن...
 هه لبت میدیاش، ناوی منى نه بیستبوو، چونکه پیناچیت په روانه
 هه رگیز باسی نه و تاقه خوشکه ی کردبیت که دواى خو ی ژيانى له
 کونجى تاریكى توبه خانه یه کى ژاندا برده سه ر... به لام چیروک که کان هه مان
 چیروک بوون، به سه رهاته کان هه مان به سه رهات بوون. نه مرؤ، دواى نه و
 هه موو ساله به پوونى نه و هیله تهریبه ده بینم که من و په روانه دوور
 به دوور دروستمانده کرد، نه و به گه شته کانی له شهوى دوور و دریزی
 دارستاندا و من به سورانه وه و نه سره وتم له تاریكى نه و توبه خانه
 گوره یه دا، نه و به مردنى و من به ناومیدیم، نه و به یادچوونه وه ی و
 من به یادکردنه وه ی، نه و به سه فه رى و من به نیشته جیبوونم.

ئەو شەۋە دۋاي تەۋابوۋى مەراسىمى دوستىكى كۆمەلەي خوشكە تۆبەكارەكان، من باۋكم نەبىنىيەۋە، بەلكو سى خاتۋى دىكە بە جۆرى منيان ئابلۇقەدا، ۋەكو ئەۋەي جانەۋەرىكى ترسناكيان ئابلۇقەدايىت، ھەر سىكيان منيان خستە نابەينى خۆيانەۋە و بەرەۋ مال گەپاينەۋە . بەدرىزايى رىگا ھىچيان نەگوت، كە گەيشتىنە مالېشەۋە بېتەۋەي پشووېدەن يان كەمى بھەۋىنەۋە يەكسەر بەر لە من دەگاي ژورەكەمىان كەردەۋە و چۈنە ژورى، ئاگادار بووم يەككىيان بە برا گەۋرەكەمى گوت: « بۆ كچىك لەم تەمەنەدا، ھىچ شتىك لە ژورىكى تەنھا ترسناكتىرىيە». من لە سوچىكى تارىكدا ۋەستام و ئەۋان يەكەيەكە دۆلەكەنيان كەردەۋە، پارچە پارچە جەكەنيان دەرھىنام، تەنورە و كراسەكەنى قوتابخانە، گۆرەۋىيە درىژەكانم، جەكەنى ژىرەۋەم، ھەندى ژىركراسى پەنگاۋرەنگ كە ھەندىكيانم ھەرگىز لە بەرنەكەردبوو، چەند دەستەسپىكى بۆنخوش، يەك دوو شوشە عەترى خالى و بچكۆلانە، جلى گەپانى ھاۋىنان، قاتە كوردىيە پۈلەكەم، تى شىرتەكانم... ئەۋانەيان ھەموو خستە بوخچەيەكى گەۋرەۋە، دواترىش ھەموو كىتتېبەكانمىان ئاخنىيە جانتايەكەۋە . ھەر ئەۋ شەۋە پىيانگوتم: بوخچەكەت ھەلگەرە و با بېۋىن . ئەۋ شەۋە من بوخچەي جەكەم و ئەۋان جانتاي كىتتېبەكانمىان ھەلگەرت و پۆيشتىن . من و سى ژنى پەشپوش بەناۋ كۆلانەكەنى شەۋىكى

تاریکدا، من بیدهنگ دهرپوم و ئهوانیش جگه له دهنگی پی و خشه ی
 ئه و جله دریزانه یان که له خۆل و بهرد و دیواره کانی شه و ده خشی،
 دهنگیکی تریان لیوه نایهت، ئهوان ته ماشای من ناکهن، منیش له و
 پیلاره ره شه لاستیکانه ی ئهوان زیاتر هیچی تر نابینم. ههرگیز شه و و
 شه قامی به وجوره هیمنم نه بینوه، سهیری ئاسمان ده که م، ههرگیزیش
 ئاسمان وا شه پولاوی و زهوی وه ها سفت نه بووه. به دیار چرای سه ر
 کۆلانه کانی ئه و سه ره تای پایزه وه هه ندی میشو له ی هاوینه ی مه ست
 به جیماوه، من له نیوه ی پرگادا ماندووده بم، ده سته گرم به عه بای
 به کیکیانه وه و ده پرسم: «پورئ بو کوئ ده چین؟». به کیکی دیکه یان
 ده لیت: «ده تبه یین بو به هشت». ئهوی دیکه یان په لم ده گرت و ده ست
 بو دیوار و باله خانه کانی ده ورو به رمان دریزده کات، ده لیت: «ده تبه یین بو
 ده ره وه ی ئه م کافرستانییه». هیچ نالیم، شه و ده مانبات و ئیمه ده پوین،
 سوار ماشینیکی ده بین و پاش ماوه یه ک داده به زینه وه. به دریزایی پرگا
 بو ئه وه ی له ترسا نه مرم بیر له په روانه ده که مه وه، له و ژنانه ده پرسم،
 ئه گه ر تا ده مرم، عیبا ده تبه که م، خوا له په روانه ده بو ریت؟ ئهوان ده لیتن:
 که س له په روانه نابوریت، که س. شار به ته واوی له پشتمانه وه ونده بیته،
 ماشینیکی تر ماوه یه ک ده مانبات و له لاریگایه ک داده به زین و به ناو
 خاکیکی به یار و پر له درکدا ده پوین، سهروه یه ک دیت و خۆله میشیکی
 نه رم له گه ل خۆیدا ده هینیت، به ناو ده یه ها کیلگه دا ده پوین. میگه له
 خه والوه کانی شه و به ته که ماندا تیده په پهن، زهوی بو نی وه رزی خنکاوی
 لیدیت، گیای قه راغ پرگا کان له قاچه وه ده نالین، به لام ئه و ژنانه وه کو
 خۆیان ده پوین، من هه سته که م گیاکان ده مگرن، هه سته که م چه نده ها
 ده وه نی درکاوی تیده نالیت، به لام ئهوان پامده کیشن و منیش خۆم
 له چنگی شه و و پرگا و گیاکان پامده پسکینم و دهرپوم، هه سته که م
 مه خلوقاتی سه پی و بریندار به ته که ماندا و به ره و جیگایه کی نادیار ی ناو

سندووقه تەلىسماوييەكانى شەو دەپۇن، تا ئىمە زياترىش بپۇين زياتر لە سىپىدەى بەيان نزيكبيىنەو، ئەو مەخلوقاتە ناارام و غەمگىنانە زياتر دووردهگەونەو. دەمەوبەيان لەدوور تارمايى ئاوەدانىيەكمان لىدەردەگەوئىت، لە بولئلى خۆلەمىشى پىش كازىوهدا، لەبەردەم ديوارىكى سىپىدا دەووستىن، لە قەراغ شارۆچكەيەكى هئىمندا. كۆترەكان بەر لە ھەركەس پىشوازيما لىدەكەن، ژنىكى سىپىپۆش دەرگايەكى ئاسنىنى گەورەمان لىدەكاتەو، دەچىنە ناو حەوشىكى گەورە، چرايەكى كز لەبەر ھەيوانىكى خاويىندا دەسووتىت، ھەموو سەيرى يەكتىرى دەكەين، ژنە عەبابەسەرەكان سەرتاپاي عەباكانيان بوو بە تۆز، كە خۆيان دەتەكىنن ھەموو ئەو ئاسمانەى دەورويەرمان دەبىتە تەپوتۆز، كۆترەكان ئەو تەپوتۆزە دەيانترسىنىت و دەفەن، دەنگى بالەفرييان ئەو كەمتيارە پىرانەى دەشتاييەكانى دەوروبەر خەبەردەكاتەو و بەرەو دوور ھەلدىن. ئەو ژنەى كە دەرگاي لىكردىنەو، كەمى ئاومان دەداتى و دەلئىت: «ئىوھ يەكەم كەسن... تا ئىستا كەسى تر نەگەبىشتوھ». بەلام ھىدى ھىدى ژنانى عەبابەسەرى دىكە و كچانى تەنھاي وەكو من لە ھەمان پىگاوە دەردەكەون، ھەموو سەرو بوخچەيان بەدەستەوھىە... بەرلەوھى خۆر بە تەواوى ھەلئىت، دەبىت ھەمووان لەوئىين.

من لە ناوھەپاستى ئەو حەوشەيدە لەسەر بوخچەى جلەكانم دانىشتووم، ھىدى ھىدى چواردەورم قەرەبالغ دەبىت. سوپچ چەند بۆ پىشەوھ ھەنگا و بنىت، ھىندە زياتر كچى ترساو و ماندوو و خۆلاوى لەو دەرگا ئاسنىنەوھ دىن بەم دىودا، ھەمووانىش چەند خاتوونىكىان لەگەلدايە، ژنەكان ھەندىكىان ھەر ئەو ژنە دەفبەدەستانەى ئىوارىى مزگەوتەكەن و ھەندىكىشان ژنانى دىكەن... يەككە لە ناو ئەو بىنا سىپىيە گەورەيەوھ دىتەدەرى و لىستىكى گەورەى بەدەستەوھىە، يەكە يەكە ناوھەكانمان دەنوسىت و بەو لىستەيەى كە لاي خۆى ھىە بەراوردىدەكات... لەگەل

هه تاوکه و تندا، دواهه مین کچ ده گات و ژنه عه بابا به سه ره کان دهسته دهسته ده گه پښه وه و ده رگا که داده خړیت... دواهه مین کچ فه تانه ی غه مگینه که پاسته و پاست به ره ولای من دیت و بوخچه ی جله کانی داده نیت و له سه ری داده نیشیت. هه تاو که و توره، به لام حه وشه که هیشتا سپه ریکی سارد و نارام بالی به سه ردا کیشاوه. فه تانه به نه سپایی و بیته وه ی ته ماشامبات ده لیت: «من نام فه تانه ی غه مگینه، ناوه که مت له یاد بییت، په نکه لیره ناوه کانیشمان بگوین، من و تو له یه ک قوتابخانه بووین، به لام من له پو لیک ی تر بووم». له نزیکه وه سه یریده که م، کچیک ی نه سمه ر و بچکولانه و چاره شه ده بینم که موورویه کی شینی چاره زاری له ملدایه، سه یری کچه کانی چواره وری خو شم ده که م، چاو له و ده رگایه ده برم که چنده خاتونیک ی پاک و پو شته و له چک به سه ر، لیوه ی دینه ده ری و ده چنه ژور ی، نه و جیگایه خانویه کی زدر گه وره یه، جگه له زه خره فه ی په نجه ره کانی هیچی دیکه ی له مزگه وت ناچیت. وه کو دوا یی ده رکه وت، نه و شوینه له بنه په تدا قوتابخانه یه کی ناینی بووه که ده ولت له سه ر داوای گوندییه کانی نه و ناوچه یه دروستی کرده، دواتر له گه ل تی کچوونی بارودوخی ناوچه که دا دراو ته ده ست لیپرسراوانی نه وقاف تا به شیوه ی تاییه تی خو یان بیبه نبه پښه، نه وانیش له و ناوچه لاتهریک و دوورده سته دا کرد بوویانه ناوه ندی سازانده وه ی مندالی خیزانه بی شیرازه کان، به لام نه و ناوه ته نها پوه که شیک ی په سمییه، نه گینا نیتمه وه کو خوشکه توبه کاره کان ناویانگه رده که ین.

هیچ کچی به نه اندازه ی من شتی پتیییه، بوخچه یه کی گه وره ی جل و جانتایه ک پر له کتیب. «فه تانه ی غه مگین» سه یریکی جانتا که م ده گات و ده لیت: «کتیبه کانیشیان هیناوه؟ من به رله وه ی بیم کتیبه کانم هه مووی شارده وه، ده مزانی شتیکی وا به پښه یه». من لیم پرس ی: «ده زانیت، ئیره کو بییه؟ تا که ی لیره ده میتینه وه؟». به و ده نکه نازکه ی

خۆی گووتی: «نازانم، بەلام پێدەچیت ماوێهەکی زۆر لێرە بمینینەو». هەتانه لەچکێکی سەپى سادە بەلام کەمێک چلکنى لەسەردایە، سەبیرێکی لەچکەکەى من دەکات و دەلێت: «دەمێکە لەچک دەبەستیت؟». گووتم: «لەوکاتەوێ پەروانەى خوشم پۆشتوو». سەبیرێکم دەکات و دەلێت: «خوشکەکەى تۆش خراب بوو؟». گووتم: «نازانم... باوهرناکەم... حەزى لە زۆر پیاو کردبوو، بەلام باوهرناکەم لەگەڵ هەموویاندا خەوتبیت». ئەو گووتى: «خوشکەکەى من سۆزانى نەبوو، تەنها حەزى لە یەک کوپ کردبوو، ناوی کلپە بوو، خوشکەکەم لال بوو، قسەى نەدەکرد، وەک ماسى وابوو، بەردەوام دەینوسی، لە تەمەنى چوار سالییەوێ فێرى نوسین بوویوو، سالییەکی درێژ ئەو کوپە شەوان دەهاتە بەردەمى دەرگاگەمان و موسیقای جۆرا و جۆری لێدەدا، هەلبەتە تەنها بەدەم، میدیاش نامەى درێژى بۆ دەنوسی و دەیخستە ناو قاوغە شقارتەوێ و بۆی فرێدەدا، کلپە نەیدەزانى میدیای خوشم ناتوانیت قسەبکات. تا ئەو شەوێش کە پایانکرد کلپە نەیدەزانى میدیا لە نوسین زیاتر هیچى تر نازانیت». من گووتم: «خوشکەکەى منیش لەگەڵ کوپێکدا هەلهاوو، ناوی فەرەیدونى مەلەکە». ئەو چپاندی: «دەزانیت ئیستا لەکوێن؟» گووتم: «نا... نازانم... کەس نازانیت».

لەوکاتەدا ژنیکی لەچک بەسەر دەرکەوتەو و فەرمانى پێدایین بە خۆمان و جانتاکانمانەو بۆ حەوشیکی دیکە لەپشتەوێ دواى بکەوین، قوتابخانەکە لەوێ دیوارێکی بەرز و سەپى و ئەستوورى هەبوو، حەوشەکەش حەوشیکی خۆلى گەورەبوو کە پێدەچوو جارێک لە جارەکان یەکن و سستیى هەندى گۆلى تیاچینیت، هەندیک گۆل کە هەرگیز سەوز نەبوویوو، پاش تۆزى هەمان ئەو ژنە پەشپۆشە گەرایەو و هەندى خانمى دیکە هاتن، پێیانگوتین جانتاکانمان هەلپێژین، یەکە یەکە چى لە جانتا و بوخچەکانماندا بوو هەلمانرشت، کاتیکی گەیشتە ئەوێ

من جل و کتیبە کانم ھەلپژژم، کۆمەلە یەکی گەرە جل و کتیب بە شیوہ یەکی سەیر لە سەر یەک کەلە کە بووبوون. ھەموومان جانتا کانمان ھەلئەکاند، دوا پارچە جلی خۆمان دەرھینتا و توپماندایە سەر ئەو تەبارە گەورانە، دواي ئەو ش ھەموو بە ئەلقە یەکی گەرە لە دووری ئەو دیمەنە دانیشتین. فەتانە بەردەوام لە تەنیشتمەوہ بوو، ژنیکی بالابەرژ و تۆکمە بە خۆی و مانتۆیەکی شین و لەچکیکی سەببەوہ ھاتە پێش، سەیری جل و کتیبەکانی کرد، سەیری ھەموو کچەکانیشی کرد، لیستی ناوہکانی گرت بەدەستەوہ و گووتی: «ئێوہ ئەمرۆ ژیانیکی تازە دەست پێدەکەن، چیتەر ھیچ شتی بەکارناھێنن کە لە رابوردوودا بەکارناھێناوہ، ھیچ شتی کە ئەو پۆژانە و ئەو یادگارنە و ئەو ھەستانەتان و ھەبیریاخەوہ، ئێوہ ئەمرۆ کچی دۆنیایەکی ترن، دۆنیایەکی پاک...». لە یەکەم پۆژوہە فێردەبەین وشە ی سەرەکی لە ژیان و لە ئاین و لە ئیستا و لە داھاتووماندا، پاکییە. ھەمووشتەکان دەبیت پاکبن، دەستمان، دەرئومان، لەشمان، نیکامان، زەردەخەنەمان، نیازمان. فێردەبەین کە ئێرە قوتابخانە یە کە پاکژیمان پێدەبەخشیتەوہ، چونک ئیمە مندالی کۆمەلێ خیزانین کە تاسەر ئیسک لە خراپەدا پۆچوون، ئیمە گوناھ ی شەھوہتی خوشکەکانمان پێیە، دەبیت خۆمان لە ناگری ئەو شەھوہتانە پاکبکەینەوہ. ئەو ژنە ی لەو بەیانییەدا قسە ی بۆ دەکردین «زەینەبی کویتستانی» بوو، ئەو سالانیکی درێژ لە تەکیە ی شێخیکی گەرەدا لە چیا یەکی بە فراوی کویتستاندا ژیا بوو، حکایە تەکانیش دەیانگوت لە کە مەری بەرە و خوار یە ک پارچە سەھۆلە، ھەر کە سیکیش لە نزیکییەوہ بوەستابایە ھەستی بەو ساردییە دەکرد کە لە چوار دەوری خۆی بلأویدە کردەوہ، بەلام فەتانە دە یگوت، ھەمووی درۆیە ئەو ساردییەش کە باسیدەکەن پە یوہندی بە چاو و نیکا کردنییەوہ ھە یە، ئەو سەرما یە سەرما ی سەیر کردنە کانتیتی، بەلام ئەوانی دی ئەفسانە یان لە سەر دەچنی و دەیانگوت ھەموو ئەو پیاوانە ی

که لیتی نزیک که وتونه ته‌وه ره قبوونه ته‌وه، هه‌موو نه و بالندانه‌ی له نزیکیه‌وه نیشتوونه ته‌وه بوونه ته شه‌خته. نه و له و به‌یانیه‌دا به هه‌موو شکوی خویه‌وه، ته‌ماشایده‌کردین، پییراگه‌یاندین که نه و لئیرسراوی نه‌م قوتا‌بخانه‌یه‌یه، کاتی بوخچه و جانتا‌کانمان خالییده‌کرده‌وه، هه‌ندی جار ده‌ستیده‌برد بو‌یه‌کئ له ته‌زیچه‌کانی سه‌ر سنگی و ده‌یگوت: باشتر پایته‌کئین، جوان خالییکه‌نه‌وه. جار‌جار پشتیده‌کرده‌ ئیمه و له‌سه‌ر ده‌فته‌ریکی بچکولانه شتیکی ده‌نوسی و جار‌جاریش به‌ په‌نجه‌یان به‌ جاو ئیشاره‌تی تاییه‌تی ده‌دا به‌ ژنه‌ هاوکاره‌کانی، من له‌وه‌وبه‌ر نه‌م ژنه‌م نه‌بینیبوو، ژنه‌ هاوکاره‌کانیشی هه‌موویان بو‌ من نه‌ناسراو‌بوون، خاتوونیکی سپیکه‌لانه نه‌بیته که خالیکی په‌شی زۆر گه‌وره له‌ ژیر چه‌ناگه‌یدا بوو، هه‌ندی جار نه‌وم له‌ مه‌جلیس و شه‌وه تاریکه‌کانی مالی پوردا بینیبوو. نه‌و ژنه‌ له‌ و به‌یانیه‌دا قاپی نه‌وتی چکوله‌ی ده‌هینا و ده‌یدایه‌ ده‌ست زه‌ینه‌بی کو‌یستانی، من دل‌نیانه‌بووم نایا ده‌مناسیت یاخود نه‌؟ زه‌ینه‌بی کو‌یستانی پییده‌گوت: «که‌می نه‌وتی دیکه‌ش به‌ینه، جله‌کان زۆرن». نه‌و ده‌گه‌رایه‌وه و خانمی زه‌ینه‌ب خوی به‌ده‌ستی خوی نه‌وته‌که‌ی ده‌کرد به‌ ته‌باری جل و کتیبه‌کاندا، پییده‌گوتین که‌می دوورکه‌وینه‌وه، له‌ جانتا بچکولانه‌که‌ی خوشی شقارته‌یه‌کی ده‌رده‌هینا و ده‌یگوت: «ئیتستا کاتی نه‌وه هاتوو به‌که‌م هه‌نگاو بنیین، بو‌ پاکبوونه‌وه». له‌گه‌ل به‌رزبوونه‌وه‌ی ناگر و بو‌سوی جله‌کاندا، هه‌ستمکرد کۆتره‌ سپیه‌کان جاریکی دی ده‌فرنه‌وه، ناگره‌که له‌سه‌ره‌خۆ بلاوده‌بووه‌وه من له‌ ناو نه‌و دوکه‌ل و گه‌رده‌دا سوچی ده‌فته‌ری یادگاره‌کانم ده‌بینی ده‌سووتیت، به‌ نه‌سپایی به‌ فه‌تانه‌م گوت: «سه‌یرکه نه‌وه ده‌فته‌ری یادگاره‌کانمه‌ ده‌سووتیت». نه‌و له‌ ته‌نیشتمه‌وه به‌ چریه‌وه ده‌یگوت: «من له‌ مندالییه‌وه له‌ میدیای خوشکمه‌وه فی‌ریووم چون ده‌فته‌ره‌کانم بشارمه‌وه... له‌ جیگایه‌کدا شاردومه‌ته‌وه که‌س ناتوانیت بیدۆزیته‌وه، له‌

ژیر ههنجیری حهوشی مائی کچیکی ره فیقما». فهتانه زۆر قسه ییده کرد، بهرده وام قسه ییده کرد، من نه مده توانی گوئی لینگرم، ده موست ههستم و دهستبهرم له ناو ئه و ناگره دا جله کانم و دهفته ره سووتاوه کانم ده بهینمه وه، ئه و جلانه ی ئیواران کاتئ له گه لّ په روانه دا ده چومه ده ری له بهرمده کردن، ئه و جلانه ی پیاسه م پیوه ده کردن، هه موو ژبان و یادگاره کانم به و جلانه وه. بوو، به لام بۆسۆکه تاده هات زیاده کرد، گرچه که تاده هات به زده بووه وه و دوکه لیککی رهش وه کو ستونیککی گه وه ده چوو به ئاسماندا و نه سیمی هیمنی به یانی به سه ر ئه و شارۆچکه یه دا بلاویده کرده وه، به لام له بیری تورپیی، له بیری خۆمه لّدانه ناو ئه و ناگره وه ته نها خه نده یه کی بچکۆلانه و تالّ ده که وته سه رلیتوم. فهتانه ش وه کو من سهیری ناگره که ی ده کرد و ده چرپاند به گویمدا: «حه فیم له و کراسه ده یالینه شینه م دیت، زۆر حه زم لیتی ده کرد».

من بهرده وام سهیری ناگره که م ده کرد، ورده ورده دوکه له که کچه کانی ده هینایه کۆکه و چاویان ئاویده کرد، زهینه ب به شتیه یه کی سهیر خۆی له ناگره که دورگرتبوو، من له جیگای خۆمه وه له پشت کلپه کانه وه ده مبینی، ئه و مه ستانه ته ماشایده کرد و له نیو نیله نیلی ناگره که وه ده یگوت: «ئه وه ی ده سووتیت کۆمه لّی کتیب و جل و سیپالی شرپ نییه، به لکو دنیا یه که ئیوه تیایدا به چه وتی گه وه بوون». کچه کان هیدی هیدی له ناگره که دورگه وتنه وه، هه ستمده کرد من به پینچه وانه ی هه مووانه وه نه ده کۆکم، نه چاوانم ئاوده کات به لکو تاده هات پتر له ناو ئه و ناگره دا په ره په ره و پارچه پارچه سووتانی کتیبه کانم و جله کانم ده بینی. حه سه رته یکی سهیر له دلّمدا دروستده بوو، یه که مجار بوو هه ست به حه سه رته ی وه ها قوولّ بکه م، هه سته بکه م ته واو که وتومه ته ناو دنیا یه کی غه ربیه وه، له سووتانی شته کانی خۆم و په روانه دا، سووتانی ئه و ئولفهت و گه رمیه م ده بینی که من به ژبان وه ده به سته تته وه. له

ساتیکدا پوانیم و بینیم تەنھا من لە نزیک ئەو ئاگرەووە وەستاوم، تەنھا من بە قوولی سەیری کلپەکان دەکەم، بە تەنھا من حەسرەتەکانم لە ترسم گەورەترن. سەرم هەلبەری ئەو خاتوونەم بینی لە ناو دوکەل و بۆسۆ و قرچە قرچی سووتانە کەدا لێم نزیکدەبێتەو و پێدەلێت: «دڵت بۆ شتەکانت دەسووتیت؟». من تەماشامکرد و هیچم نەگوت، بەلام ئەو سەراسیمە سەیریکردم و گوتی: «ئەو خەندەییە توو لە خەندەییەکی پاک ناچیت». لەهەمان کاتدا چەند ژنیکی یاوەر بە چەند دارێکی درێژ و گەورەووە جل و کتیبەکانیان هەلەدەگیرایەووە تا هەر جینگایەک ئاگر نەبیرتووە بێگرت، تا ئەوێ نەسووتاووە بسووتیت. یەکن لەوانە بە دارێکی گراویبەووە لێم نزیکبوووەووە و گوتی: «بڕۆ دواوە... بڕۆ دواوە». فەتانەیی غەمگینیش رابکێشام و چرپاندی: «خەندان، شتیکی باش نییە سەرسەختیان لەگەڵدا بکەیت... شتیکی باش نییە لەمپووە سەرنجیکی خراپت لێ وەرێگرن». لەگەڵ فەتانەدا گەپامەووە ناو ئەو کچانەیی ئیستا هەموو لەپاڵ قوتابخانە کەدا و دوور لە دوکەلە کە ریزبوویوون، بە لەچکەکانیان دەم ولووت و چاویان گرتبوو، تا ئاگرە کەش بلیسەیی بسەندایە، نیلە نیلێ پۆچی ئەو ژنەش زیاتر بەرزدەبوووەووە کە دەبگوت: «ئاگر گوناھەکان دەشواتەووە، خراپە پاکدەکاتەووە، بۆئەوێ خاوینیش ببەووە دەبیت نەفرەت لەو پۆژانە بکەن کە نیمچە پووت، بە کۆلان و شەقام و شاراندا هاتوچۆتانکردووە، حیکمەتی نوێی ئەم ژیانە لە شتیکی زۆر ساردەووە دەست پێدەکات، ئەویش جەلەکانتانە، ئەوێ دەبەووت تۆبەبکات و پاکبیتەووە دەبیت لە جەلەکانییەووە دەستپێبکات، بزەنن، هەموو ئەو ژیانەیی کە بەو جۆرە جلانەووە ژیاون، ژیاوێکی ئاسایی نەبوو، ژیاوێکی ئاسایی ئەو ژیانەییە کە یادتانکردووە».

«زەینەبی کوێستانی» کەمیک دەووەستا، با سووتووی کتیب و جەلەکانی بە هەموولایە کەدا بلۆدە کردووە، کەمیک خۆی لە دوکەلە کە

دورده خسته وه که ئیستا با به ئاره زووی خوئی به ملولادا یاریپیڊه کرد... سهیریڊه کردینه وه و به شیوهیهکی جیدیتر ده که وتوه قسه کردن و دهیگوت: «ئاینی ئیمه له و ئاینانه نییه به خه لکی و به ئومه تی ئیمانداران بلایت برۆن که یفتان به چیه بیکه ن... چی له بهرده که ن گرنه نییه، چی ده خوئن گرنه نییه... نا، ئاینه که ی ئیمه ئینسان له هه موو پوویه که وه سازده دات، له هه موو پوویه که وه بو خودا په رستی ئاماده یده کات، پوکنی سه ره کی و یه که م و گه وه ی ئه و سازدانه ش بو ئافره ت له جلویه رگه وه ده ستپیڊه کات، به وه دا که ئافره ت له شی هه مووی له زه ته، جلویه رگ بو ئافره ت نیوه ی ئیمان، جلویه رگ ته نها په وشتی به رز و نزم له یه کتر جیانا کاته وه، به لکو ئه و نیازه ش ئاشکراده کات که تو له چ جیهانی کدا ده ته ویت بژیت، جلویه رگ زمانه، زمانی له شه، زمانی پۆحه، زمانی ئاره زووه کانه، ئاره زووه کانی جهسته و ئاره زووه کانی عه قلیش. که له شی خو ت ده رده خه یت به ره سه ستیکی ئه ستوو و گرنه له به رده م شه یتاندا هه لده گریه تا بیته و ئاسانتر ختووکه ی شه هوه ته کان بدات. جل په یوه ندیبه کی گرنه کی به شه یتانه وه هه یه، شه یتان به ر له هه ر شتی ک به رگنه نداز و به رگدرووه، ده بیته هه مووتان بزانه که شه یتان یه که مجار له شیوه ی قاتی ک جلد خوی بو ئافره ت ئاشکراده کات... شه یتان له وینه ی کراسیکی کورت یان بریقه داردا ده رده که ویت، له وینه ی پانتۆلیکی ئاره زوو هه ستین، یان سوخمه یه کی کراوه ی شه هوه ت بزۆیندا دیته خه یالمان... ئاین له مندالییه وه پیمانده لیت: «له شتان داپۆشن». شه یتانیش له مندالییه وه پیمانده لیت: «له شتان پووتبکه ن، عه ورتتان ده رخن، له پووتی مه ترسن». بۆیه ده بیته بزانه گورپینی ئه م دونیا یه له گورپینی جل و به رگه کانه وه ده ستپیڊه کات، بۆنه وه ی جیهان چاکبکه ین، ده بیته مرووف چاکبکه ین، بۆنه وه ی مرووفیش چاکبکه ین ده بیته جلیکی لایه قی له به ردا بیته... سه یریگه ن، کچانی من، سه یریگه ن

ئەو جلانە ھيئەتەي پارچەيەك لە سەنەتەي شەيتان بوون، جل نەبوون. ھيئەتەي مايەي ئەو پۆژە پەشانەي ژيانى ئىتوھ بوون، جل نەبوون... ئەو ھەي دەسووتىت، جل نىيە بەلكو شەيتانە، شەيتانىكە ئىتوھ عومرىكى درىژ لەگەل خۆتاندا ھەلتانگرتووه، لەبەرتانگرتووه، ختوكەي پىستەكەي داون، لەشتانى بزواندووه... غەم بۆ ئەو شەيتانە مەخۆن... ئەمپۆ لىرە، جلى نوئ و پاكتر و ھەردەگرن، جلىك كە لە ھەموو پىسى و خراپەيەك دەتانپارىژىت، جلى ئيمان و بپروا بە خودا بوون».

زەينەب و رىيائى ژنىكى گوندنشىن و مامۆستايەكى خويئندەوارى شارى تىكەلكردبوو... دياربوو ئەزمونىكى زۆرى لە ژيانى تەكئ و خانەقاكاندا ھەيە، ھەروھەا بىبەشيش نىيە لە ئەزمونى مەجلىسى ژنە شارىيەكان. بەر لە دروستبوونى يەكئتى ژنانى موسلمان، ئەو لە يەكئىتيەكانى دىكەي ژنان و ئافرەتاندا ئەندام بووبوو، لەوئيش ھەكو خۆي دەيگوت ھەوليدابوو نرخە بەرز و پىرۆزەكانى ئاين بلابوكاتەو، دواتر بووبوو بە چاودىرى ئەو حوجرە ئاينىيە چكۆلانانەي كە ئەوقاف لە تەكە جياواز جياوازهكانى ناو گوند و شارۆچكەكاندا سەرپەرشتىدەكردن، بەھۆي شارەزايى و ئيماندارىي و بپرواي گەورەشى بە پاشەپۆژى ئاين، لە چاودىرىكى بچوكەوە كرىيان بە چاودىرى گشتى... ھەلبژاردنى لەلایەن مەجمەعەي زانا ئاينىيەكانەو بۆ بەرپۆتەبردنى ئەم قوتابخانەي سازدانەوھەي، گەرچى ئەركىكى قورس بوو، بەلام رىژلىتائىكى گەورەبوو بۆ ئافرەتەك تازە بەرھەو سەرھو چل ھەلدەكشا.

ئەو بەيانىيە كە زەينەبى كوئستانى قسەيدەكرد، گومانمەكرد ھەموو كچان لە قسەكانى تىبگەن، ھەندىكيان دياربوو چەند سالىكى كەم قوتابخانەي سەرھەتايان خويئندبوو و ھەندىكيشيان ھەرگىز قوتابخانەيان نەبينبوو، يەكئ لە ئەركەكانى ئەم قوتابخانەي ئەوھبوو كە ئەو كچانە فىرى خويئندن و نوسين بكات تا بتوانن قورئان بخويئننەو و پىسى و پاكي

لەیه کتر جیا بکەنەوہ... ئەو بەیانییە خاتوونی کوێستانی زۆر قسە یکرد، لەگەڵ قسە کردنەکانی ئەویشدا چیتەر جگە لە پاشماوہ یەک لە خۆلە مییش و سووتوو و نایلوونی تیاوہ هیچی تر لە راپوردوومان نە دەمایەوہ. دوا ی خامۆشبوونی ناگرەکە، ریزیان کردین و بەرەو بەر دەرگای مەخزە نیکی گەرە بردیانین، مەخزەنەکە دەکەوتە گۆشە ی باکووری بیناکەوہ، لەوێ جگە لە دوو دەست مانتۆ ی شین و چەند لە چکیک، هەندێ نوێن و متیل و بالیفی تازەشیان داینیت، دواتر بە دالانکی تاریک و درێژدا بەرەو نەۆمی دووہەمی بیناکە سەرکەوتین، فەتانە ی غەمگین بەر دەوام بە دوامەوہ بوو، دە یگوت دە بیئت لە ژووریکدا پێکەوہ بین، چونکە پتۆیستیمان بە یە کتری دە بیئت، هەرواش بوو، دوا جار من و فەتانە لەگەڵ دوو کچی دیکە دا ژووریکی چوارکە سیمان وەرگرت.

قوتابخانەکە جگە لە ژوورەکانی خەوتن، چەندین سالتۆنی گەرە گەرە ی خویندنیشی هەبوو، ژێرە مینیکی زۆر فراوان، چەند ژووریکی تایبەت بۆ مەخزەن و سووتە مەنی و ئازووقە، چیشتخانە یەکی زۆر بەرین، پریزکی درێژ حەمامی داخراو و دەستشۆری تایبەت بۆ دەستنوێژ.

ژوورەکانی خەوتن هەرەک ئەو ژوورانە وە هابیون کە لە بەشە ناوخۆییەکانی دیکە دا بینبووانە، دوو قەرەوێلە ی دووقات و میزکی خواردن و دوو لۆکەری جلوبەرگ. ژوورەکە ی من و فەتانە چەندین پەنجەرە ی بچکۆلانە ی تێدا بوو، لەگەڵ ئەوەشدا هەمیشە تاریک بوو. فەتانە دە یگوت: «بڕاکەم گووتویتی، لە چەند سالی داها توو هەموو ولات پردە بیئت لە قوتابخانە و ئیسلامیاتی دینی، چونکە تا مەترسی لەسەر ئە خلاق گەرە تر بیئت، مەرۆف پتۆیستی بەمجۆرە قوتابخانانە زیاتر دە بیئت، بڕاکەم دە یگوت تا پتر سوود لە جیگای دوورە شار و دوورە دەست ببینریت باشترە، چونکە تا گۆشە گیری قوولتر بیئت، پە یوہندی مەرۆف بە خوداوە قوولتر دە بیئت، ئەمە جگە لەوہی کە دوورکە و تنەوہ

له گوناوه و خراپه زامنتر و مسوگرتره» .

نهو دوو کيزه‌ی دی که له ژوره‌که‌دا له‌گه‌لمان بوون، دوو خوشک بوون له يه‌کئ له هه‌ره هه‌ژارترين گه‌په‌که‌کانی شاره‌وه هاتبوون، خوشکه گه‌وره‌که‌يان له ژئر فشاريکی ده‌رونی سه‌ختدا ده‌ژيا، که هاتنه ژورئ، بيته‌وه‌ی هيچ بکه‌ن يان هيچ بلين، ده‌ستيانکرد به‌ گريان. فه‌تانه هؤی گريان‌ه‌که‌ی ده‌گيژاپيه‌وه بو تاريکی و قه‌بزی نيو دالان و ژوره‌کان. به‌لام خوشکه‌کان ده‌يانگوت دايکیان له‌گه‌ل زه‌په‌نگه‌ريکدا رايکردوه و باوکيشيان سه‌ری خؤی هه‌لگرتووه و که‌س نازانيت له‌کوئ گيرساوه‌ته‌وه، نه‌وانيش بو بيکه‌سی خؤيان ده‌گريين. فه‌تانه پييده‌گوتن: «ده‌مووچاوتان بشون، هه‌مووشتی چاکده‌بيت، نيمه ليتره پيکه‌وه ده‌ژين... له داهاتوودا له‌وانيه بين به‌ ماموستای ثاينيش». ئيواره‌ی رۆزی يه‌که‌م، بو دلنه‌واييدانه‌وه‌ی نه‌و کچانه، هه‌ر چوارمان پيکه‌وه که‌وتينه گه‌ران به‌ناو قوتابخانه‌که‌دا، نه‌و کيزانه‌مان بينی، که هیدی هیدی که‌وتبوونه سه‌ر تاقیکردنه‌وه‌ی شوينه تازه‌که‌ی ژيانيان، په‌رده‌يان به‌ په‌نجه‌ره‌کاندا هه‌لده‌واسی، متيليان له دژشه‌که‌کان ده‌گرت و لۆکه‌ره‌کانيان چاکده‌کرد، يه‌که يه‌که به‌سه‌ر هه‌موو ژوره‌کاندا گه‌پاين، کچه‌کان هه‌نديکیان بو‌مان پيده‌که‌نين و هه‌نديکیان به‌ بيده‌نگ سه‌يريانده‌کردين، که دابه‌زينه‌ حه‌وشه‌که‌وه، هه‌ستيکی مندالانه به‌ غه‌م دل‌مانی ده‌گووشي، هه‌ر چوارمان دلنیا‌بووين که دوا جيگا بتوانين ئاسمان و هه‌تاوی تيا بينين نه‌و حه‌وشه‌يه‌يه که ديواره به‌رزه‌کانی بووبوون به‌ به‌ريه‌ستيکی گه‌وره له‌نيوان نيمه و دونيادا، دوو خوشکه‌که که‌م که‌م پيکه‌نين که‌وته‌وه سه‌ر روخساريان، هه‌ندي له ماموستا ژنه‌کان جارچار ده‌رده‌که‌وتن و سه‌يري نه‌و حه‌وشه به‌ره‌وته‌يان ده‌کرد که نيمه له‌پال سيته‌ری ديواره‌که‌يدا دانيشتبووين و قسه‌مانده‌کرد. خوشکه بچکۆلانه‌که‌يان ناوی «مه‌هتاب» بوو زوو زوو ژرچه‌نه‌ی خؤی ده‌خوراند و ده‌يگوت: « دايکم گونا‌هبارنه‌بوو... دايکم

ئەو ئافرەتە نەبوو کە ئەمانە باسیدە کەن». لە یلای خوشکە گەرەکی بە تورپییەوه سەیریدە کرد و دە یگوت: «دایکم گوناھبار بوو، ئیتمەش گوناھبارین، ھەموومان گوناھبارین و بە ھیچیش پاکنا بیئەوه». من لە پۆزی یەکەمەوھ نا ئازامییەکی قوولم لە پۆحی لە یلادا دەبینی، ئەو ئیوارە یە کە لە بەر سێبەرە کە دا دانیشتبووین بە جۆرێ دەستی دەجولاند ھەستم بە شپرزەییەکی زۆر قوول دە کرد، کچیکی چا و پچۆلە بوو، بالای لە ھەرسێکمان بەرزتر بوو و سینەشی لە ھەموومان گەرەتر، بە لام لە پقە بەرە کایە تیپەکی شیتانە دا دە ژیا لە گەل ئەو خوشکە بچکۆلانە ییدا کە باوھپی بە ھیچ شتێکی نە دە کرد، کاتێ ئەوان لە گەل یە کدا شە پێاندە کرد من و فەتانە گویماندە گرت، لە یلا دە یگوت: «مالی ئیتمە پریوھ لە شەیتانە کان، شەیتانی ھەمەرەنگ، ئەوانە دایکمیان لە خستە برد و تووشی ئەو چارەنوسە یان کرد». بە لام مەھتاب کە دواتر بە «کوپە» ناو بانگیدەر کرد، دە یگوت: «مالی ئیتمە لە ھەمووشتی خالیبوو، لە نوین، لە خواردن، لە فەرش، لە جل، لە فریشتە، لە شەیتان... بۆیە دایکم پرایکرد». مەھتاب کە بە پێچەوانە ی خوشکە کە یەوھ، کچیکی خریلە و کورت بوو، سیمای کونە پە پویەکی غەمگینی ھەبوو، ئەو دە یگوت: «دایکم گوناھبار نییە، ھەر کە سێکی دیکەش بووایە لە شوینی ئەو، ھەر وایدە کرد». دیار بوو دوو خوشکە کە ھەرگیز پێکەوھ ناگونجین، بە لام ئاشکراش بوو بێ یە کتری ناژین، ھەمیشە پێکەوھ بوون و بەردەوامیش ئازاری یەکیان دە دا. ئەو ئیوارە یە مەھتاب بە دزییەوھ، جووتی گوارە ی زۆر قەشەنگی نیشاندام کە تاکە شتێک بوو توانیبوو ی لە مالەوھ دەریکات و لە ناو جلەکانیدا بیشاریتەوھ، ئەو دە یگوت ئەوھ دواھە مین یادگاری دایکیتی و ھەرگیز دەستە بەرداری نابیت. ئەو پۆژە سەرنجماندا کە قوتابخانە کە لە عەسرێکی زووھوھ تاریکدە بیت، ھیمنییەکی سە پریش لە ھەموو ژوو رەکاندا بەرقەرار بوو، من و فەتانە ئەو پۆژە چەندەھا

جار پیکه‌وه چووینه ده‌ری و به سالۆنه‌که‌دا گه‌پراین، له په‌نجه‌ره‌یه‌کی گه‌وره‌وه سه‌یری ده‌ره‌وه‌مان کرد، ئه‌و ماشینه‌ گه‌وره‌یه‌مان بینسی که فهرش و کورسی و ته‌خته و که‌لوپه‌لی دیکه‌ی ده‌هینا بۆ ژووهره‌کانی خویندن و شوینی مامۆستاگان، فه‌تانه به‌ چپه‌وه ده‌یگوت: «خه‌ندانی چکۆله، هیشتا شته‌کان خۆیان نه‌گرتوه... له سه‌به‌ینیوه پۆزانی زۆر ناخۆش ده‌ستپیده‌کات». له‌به‌ر ده‌ستشۆره‌کاندا، له‌و جیگایه‌دا که ده‌بایه ئاوینه‌یه‌ک هه‌لبواسرایه، یه‌کیک به‌ خه‌تیکه‌ی گه‌وره نوسیبووی: «تاکه ئاوینه، ئاوینه‌ی پۆحه». فه‌تانه گووتی: «ئه‌وه مانای ئه‌وه‌ی ئیدی ئیمه ئاوینه نابیننه‌وه». من له‌و کیزانه‌ نه‌بووم که زۆر شه‌یدای ئاوینه‌ن، له‌به‌رئه‌وه سه‌یرم له‌ فه‌تانه ده‌هات که له‌ته ئاوینه‌یه‌کی بچکۆلانه‌ی له‌ گیرفانی جبه‌ درێژه‌که‌ی ده‌ره‌ینا و گووتی: «پروانه‌ خه‌ندان، ده‌بیت ئه‌م پارچه‌ ئاوینه‌یه‌ بیاریزین، چونکه ئه‌وه ته‌نها شتیکه له‌ پێگایه‌وه خۆمان ببینین». ئه‌و کات من به‌خیلییه‌کی گه‌وره‌م به‌ «مه‌هتاب» و «فه‌تانه» ده‌برد که نه‌ینییه‌کیان هه‌بوو بیاریزین... که فه‌تانه ئاوینه‌که‌ی خسته‌وه گیرفانی گووتی: «به‌چاوی تو، ئه‌گه‌ر نه‌ینییه‌کم نه‌بیت، ده‌مرم». پۆزانی داها‌توو پتر تیگه‌یشتم که دروستکردنی نه‌ینی و زیان له‌ ناو فه‌نتازیاکانی نه‌ینیدا، ئاره‌زوویه‌کی سه‌یری فه‌تانه و زۆر کیژی دیکه‌ی قوتابخانه‌که‌یه... ئاره‌زوویه‌ک به‌سه‌ختی به‌ر شه‌ریعه‌تی تۆبه‌کردن و یاسا‌کانی ده‌که‌وت. شه‌وی یه‌که‌م به‌ ئه‌ندازه‌یه‌کی سه‌یر ئارام و بی‌چپه‌بوو، له‌ ئیواره‌یه‌کی زووه‌وه چووینه ناو جیگا‌کانمانه‌وه. په‌نجه‌ره‌کانی قوتابخانه هه‌مووی به‌جۆریکی سه‌یر گلۆمکرا‌بوون، ئه‌و شه‌وه به‌ ئه‌سپایی په‌رده‌ی په‌نجه‌ره‌ی ئه‌و ژوورم لادا و سه‌یری ئاسمان کرد که هه‌زاره‌ها ئه‌ستیره‌ تیا‌یدا ده‌دره‌وشانه‌وه. فه‌تانه هه‌ر ئه‌و شه‌وه له‌ غافلیدا ده‌ستیکرد به‌ گێرانه‌وه‌ی حکایه‌ته‌کانی، هه‌موو له‌ جیگا‌کانی خۆماندا بیده‌نگ راکشایووین و بیرمانده‌کرده‌وه، که له‌ناکا‌و فه‌تانه به‌

دەنگی حکایەتخوانێک دەستپێکرد و گوتی: «میدیای غەمگین حەزی لە مانگ بوو، هێندە حەزی لە مانگ بوو پێنە دەچوو بتوانیت بەبێ مانگ بژی، ئەو شەوانە ی که مانگی نە دەبینی زۆر غەمگین دەبوو، شەویکیان که میدیا هێشتا مەندال بوو مانگی نەبینی، لە مأل چوو دەری تا بە دوا ی مانگدا بگەرێ، لە جیاتی مانگ کتییکی کۆنی هێنایەو بە مأل، کتیییک که لە بەر دەرگای کۆشکی کۆندا دۆزیبویەو، که باسی چۆنیتی مردنی شاعیریکی دەکرد، میدیا بەرلەو هی کتیبە که تەواویکات، تووشی نەخۆشییەکی کوشندەبوو». بەرلەو هی فەتانه چیرۆکەکی تەواو بکات، من بە دەم سەیرکردنی ئەستێرەکانەو خەوم لیکەوت... ئیدی شەو لە دوا ی شەو، سأل لە دوا ی سألانیش، لە ژێر هەموو فشارەکاندا، لە شەو هەرە تاریک و سارد و ناخۆشەکاندا، من لەوێ لە سەر دەنگی حکایەتەکانی فەتانه دەخەوتم... حکایەتەکانی ئەو بەجۆری پاستی و درۆیان لا تیکە لکردم، که تا ئەمڕۆ گومان لە چارەنوسەکانیش دەکەم. ئەو شەو شەوی سەرەتای دەستپێکردنی جیهانی حکایەت و تۆبە و ترس و دەستەمۆبوون و تەنهاییە قوولەکانی من بوو، شەویک تا مردن بەدوامەو دەبیّت، نە لە ئیستاونە لە داها تووشدا دەربازێکم لە دەست سیبەرە پەشەکانی نییە... که هەمیشە و هەمیشە بێرەحمانە لە دوومدەبن و سەرفرازم ناکەن.

له یه کئی لهو شهوانه دا که په روانه له ناو دار و درهخته کاندا دریزه ی به کوچه خه یالئیه کانی خویده دا، میدیاش له دواى بینینی مانگ و گه پان به دواى تریفه کاندا دهاته جهنگه ل، مه عسومه لئیان نزیکبووه وه و خوی کرده دهسته خوشکیان. به لام شته کان هموو وه ها ساده و ئاسان به پرتوه نه چوون، به لکو جیهانی نهو دوو هاو پرتیه که پیکه وه به ناو درهخت و ریگا و قهراغ چومه کاندا دهویشتن و به ریگای جورا و جور باسی عه شق و ژیان و یادگار کانیان بو یه کتر ده کرد، سه ره تا لای مه عسومه زور سهیر که وته وه، به لام نهو مه حه به ته زوره ی لای نهوان بینی، نهو سوز و گو یگرتنه ی لهو دوو کچه دا هه سستی پیکرد، بووه هوی دلنیا یی و خوشنوودی نهو. مه عسومه لهو شهوانه له ده ست سیامه ندی بالنده هه لده ات. په روانه پیشتر له گه شته شهوانه کانیدا سه رنجی نهوه ی دابوو که سیامه ندی بالنده تابیت به شیوه یه کی درندانه تر و سه یرتر مه عسومه نازارده دا، سه رنجی نهوه ی دابوو که شهوان ناچاریده کات سه رکه و یته سه ر درهخته کان، ناچاریده کات وه کو بالنده له سه ر لقه به رزه کاندا هه لکور میت و لهو لقه وه بجیت بو نهو لق. هه ندی شهو په روانه له ناو درهخته کاندا ده وه ستا و گو یی له هاوار و قریشکه کانی مه عسومه ده گرت. سه ره تا نهو زور به بیده نگ ده ینالاند، به لام شهو له دواى شهو هاواره کانی زیاد یانده کرد. سیامه ند لهو شهوانه دا به مه عسومه ی ده گووت: «نه گه ر

حەزت لێه بالئندهیهک کردوه، دەبیت ئامادهبیت وهکو بالئندهیهکیش بژیت». هەندێ شەو مەعسومه هەلدهات و لێ ناو تاریکی و درەخت و بەرد و ناو دەوهنەکاندا خۆی دەشاردەوه. مەعسومه لێه شەوانەدا دەبایه تا دەمەوبەیان خۆی قایمبکات و دەرئەگەوت، لێگەل خۆرەلەهاتندا هەموو شتێ ئامادهبووه و سیامەند لێگەل پیاوهکانی دیکەدا دەچوو بۆ کار و ئه‌ویش دەچوو بۆ سەبەتەچنێن لێه ناو شۆرەببیهکاندا. سیامەند هەمیشە واتەبوو، هەندێ شەو دەبووه پیاویکی ئارام، دەهاته سەرزهوی و دەگەپایهوه ژێر کەپرەکی خۆیان، وهکو جارێن بە مەحەبەتەوه سەیری مەعسومه‌ی دەکرد، هەتا هەندێجار مەعسومه هەستیدهکرد کە سیامەند دەگری، هەستیدهکرد فرمیسک لێه چاوانیدا دەبینیت، بەلام ئه‌و بەگشتی هەمیشە تەنهابوو، هەتا جارێکیش کە نەسرەدینی بۆنخۆش بۆ سەردانی هاوڕێکانی چوو ئه‌و جەنگەلێه، سەرنجی ئه‌و نامۆیتیه قوول و تەنهایه سەیره‌ی سیامەندی دا کە دیاریبوو لێه دونیای هەموو عاشقەکانی دیکە دابراوه. نەسرەدین، لێه باوه‌پدا تەبوو سیامەند جارێکی دیکە بکەوتەوه ناو بازنە‌ی گۆشەگیری و دووره‌په‌ریزی، ئه‌و په‌نجیکی زۆری لێه‌گەلدا دابوو، پێشیاو بوو کە کردووتیه پیاویکی ئاسایی، بەلام کاتێ لێه‌رگای عاشقەکانی تره‌وه زانی کە سیامەند هەمیشە تەنها، دوور لێه‌مووان دەژی، ناو میدانه و تورپ سەرکەوتە سەر درەختیک بەرامبەری و پێگیگوت: «من وامدەزانی جارێکی تر ناگه‌پیتەوه سەر ئه‌م دارانه، وامدەزانی عەشق دەتگۆریتە سەر مەخلوقێکی هێمن و ئاسایی...». ئه‌و پۆژه سیامەند و نەسرەدینی بۆنخۆش بەرامبەر بە یه‌ک، لێه‌سەر دوو درەختی جیاواز تا شەویکی درەنگ قسەیانکرد، بەلام دواجاریش نەسرەدین ناو میدانه دابه‌زی و نەیتوانی سیامەند لێه دنیا دووره‌ده‌ستی خۆی دەرپه‌یتیت، نەسرەدین ئه‌م‌پۆ ده‌لێت: «پۆچی ئه‌و بالئنده کێویی و گۆشەگیرانه‌ی لێه مندالییه‌وه چوو بوونه پۆچییه‌وه بە ئاسانی ریشه‌کێش نەدەکران».

ٺو پوڙه و پوڙانی دواتریش کهس نهیتوانی، سیامه‌ند په‌شیمان‌بکاته‌وه،
 کهس نهیتوانی سیامه‌ند له‌و جیهانه‌ده‌ره‌په‌نیټت، پریشه‌کانی ٺو
 گژشه‌گیریه‌ش ده‌گه‌رایه‌وه بو ٺو ٺیقاعه‌سه‌یره‌ی سیامه‌ندی بالنده‌له
 مندالییه‌وه وه‌ریگرتبوو، نه‌سره‌دین پیشتر سیامه‌ندی وه‌کو مه‌خلوق‌یکي
 کټویی و ده‌سته‌مونه‌کراو ناسیبوو، وه‌کو پوځله‌به‌ریکی نیمچه‌شاخوی
 که په‌یوه‌ندی به‌جیهانی بالنده‌و دارستانه‌کانه‌وه به‌هیتره‌نه‌ک به
 مروځه‌کانه‌وه. له‌سه‌ره‌تاوه‌ژیانی به‌ریگایه‌کی بونه‌ست و بیده‌ربه‌نددا
 تیپه‌ریبوو... په‌که‌مجار دارپرېک له‌زه‌مبیله‌یه‌کی پوشدا به‌چلی
 دره‌ختیکه‌وه له‌سه‌ره‌پټی زه‌نویران ټوژیوبویه‌وه، تا ته‌مه‌نیشی بوویوو به
 دوو سال، هر ٺو دارپره‌پیره‌له‌گه‌ل منداله‌کانی خویدا به‌خویرک‌ریدوو.
 دواي مردنی ٺو، ژنی ناوه‌نجی و وه‌جاغ‌کویری په‌کټ له‌به‌گه‌کان سیامه‌ند
 هه‌لده‌گریته‌وه، به‌لام له‌گه‌ل گه‌وره‌بوونیدا له‌و ژینگه‌سه‌ختگیر و ناینیه‌دا،
 هر زوو ده‌که‌وټته‌ژیر باری سزا و ٺه‌شکه‌نجه و توانجه‌وه، ٺمه‌جگه‌له‌وه‌ی
 که چنگه‌قولاپیه‌کانی و بیلبیله‌گه‌وره و ترسناکه‌کانی وټنه‌ی بالنده‌یه‌کی
 کټوی پیده‌به‌خشن. سیامه‌ند تا گه‌وره‌ده‌بوو زیاتر هه‌ستیده‌کرد ژنان و
 مندالانی گوند خویمان له‌و نیگایانه‌ی ده‌پاریزن که به‌نیگایه‌کی پیس و
 شه‌یتانی و زیان‌به‌خش له‌قه‌له‌میانده‌دا، تا گه‌وره‌ده‌بوو زیاتر تیده‌گه‌یشت
 ٺو جان‌وه‌ریکی نامۆ و نه‌فره‌تلیک‌راوه و ٺو هؤردوو وه‌ک تاعون
 سه‌یریده‌کن، وه‌ک ٺافه‌تیکي کوشنده و به‌لایه‌کی ترسناک لی‌ده‌پوانن.
 ٺو هه‌موو فشار و نه‌فرینه‌زوره‌ش زیاتر پالیان پیوه‌ده‌نا دوریکه‌وټته‌وه،
 به‌لام جگه‌له‌و کټوانه‌شوینیکي دیکه‌ی نه‌بوو پوویتیټیکات... له‌به‌رٺه‌وه
 ناچار پوویده‌کرده‌چیاکان، پوویده‌کرده‌دارستان و سه‌رتروپکه‌عاسیه‌کان،
 ده‌چوو ٺه‌شکه‌وته‌نوره‌کان، پتر له‌سه‌ر گوشتی بالنده‌و میوه‌ی کټوی و
 ماسی گومه‌کانی ٺو هه‌رټمه‌ده‌ژیا، به‌لام جار جار ٺاره‌زویه‌کی قوولی
 بو ژیان و تیکه‌لیبونه‌وه له‌گه‌ل مروځه‌کاندا لا دروستده‌بوو، جارجار له

ناكاو لە بەر مزگەوتی گوند و لە كوچه تەسكە كانیدا دەردەكەوت... زۆر جار پوویدە كرده مائى بەگ، پوویدە كرده ئەو كۆشك و سەرایەى مندالییەكى پەر لە شكست و شەرمی تیا بردبوو سەر، بەلام لەوئى جگە لە نیگای كینە نامیزی زپخوشكان و زپرایان، هیچى دیکەى نە دەبینى، كە وەكو لکە یەكی شەرم و شورەیی لییان دەروانى. سیامەند تا زیاتر لە كێوێه كاندا بمایە تەو، زیاتر كێویی دەبوو، زیاتر خەلكى ئەو گونده و گونده كانى دەوروپەر لێى دەترسان و ئەفسانەیان لەسەر دەهۆنییەو. هەندئ جار سیامەند بە درێژایی چەند وەرزیك وندەبوو، هەندئ جاریش لەناكاو چەند هەفتە یەك دەگەراییەو بۆ سنووری گوند و كێلگە كانى دەوروپەری، بەلام لەگەڵ ئەو شدا لە تەمەنیكى دیاریكراوێه بێئەوێ گۆبێداتە هیچ جێئ و نەفرین و توانجێك، هاوینان هەموو پۆژێك لە چیا دادەبەزى و مەعشەرى بالئندە و جانەوەرە كانى جێدەهێشت و پوویدە كرده ئەو گونده، هۆكەشى گرگرتنى عەشقیكى كوتوپرپوو بۆ كچێك لە هەرە نازكترین كچانى گوند. كەس نازانیت، سیامەند چۆن مەعسومەى بینیبوو و چۆن خۆشیوێستبوو. مەعسومە تاكە كچێكى گوند و ئەو هەریمانەش بوو كە لە شار دەیخویند و تەنھا هاوینان و پشووێ نیوێ سالان دەگەراییەو بۆ گوند، مەعسومە لە گەشتە كانیدا بەناو كێلگە و بێستان و پەز و باغە كاندا، لە وێلگە ریبیە كانیدا بەدوای پووێه كە شاخاوبیەكان و گولە دەگمەنەكانى چىادا، ئەو تازە هەرزەكارە ترسناكە دەبینیت كە جووتى چنگى قولاسى و لووتىكى دەنووكئاسای كورت و قزێكى چەر و هەلچووێ هەیه، نیگاكانیشى بە نیگای شەهینێكى برسى دەچن، مەعسومە كە لە مندالییەو گویى بەو چیرۆكە ترسناكانە پەرپووویوو كە ژنان لەسەر ئەم مندالە دەیانگێراییەو، ئیستا نەوێهكو تەنھا دەرگای قسە و سۆز و ئەفین لە سیامەند دادەخات، بەلكو هەر زووش لە ترسى ئەو عەشق و نیگا ترسناك و كێوییانەى، گوند جێدەهێلێت و دەگەرێتەو بۆ شار. بەلام تیبەرینى وەرزەكان و

ساله‌کان هیچ له عه‌شقی سیامه‌ند که مناکه‌نوه که ورده ورده عه‌شقه‌که‌ی ده‌بیته هیزتکی زیانبه‌خش و سوتینه‌ر و تیکده‌ر. تا زمه‌نیش زیاتر بپروات سیامه‌ند دل‌په‌قتر و ترسناکتر و کوشنده‌تر ده‌رده‌که‌ویت، هر ئه و عه‌شقه ناکامه‌ش وای لیده‌کات باغه‌کان ناگرتیبه‌ریدا، ده‌غله‌کان بسووتینن، په‌زه‌کان ویزانبکات و پابکاته‌وه سه‌ر لوتکه به‌رزه‌کان و شوینه عاسییه‌کان.

«سیامه‌ند» له گه‌رمه‌ی وه‌رزی ویزانکاریه‌کانیدا بوو که نه‌سره‌دینی بو‌نخۆش به‌بیه‌خۆشی و بیماری له ئه‌شکه‌وتیکدا دۆزییه‌وه، نه‌سره‌دین ئه‌و کات بو‌حه‌شارگه‌یه‌کی قایم ده‌گه‌را بو‌خۆی و پیشمه‌رگه‌کانی، پریگا‌کان به‌پریگه‌وت بردیانه هه‌مان ئه‌شکه‌وت... دیاربوو هه‌ندی له پیشمه‌رگه‌کان به‌سه‌ره‌اتی ئه‌م عاشقه‌ ده‌زانن که له‌و کیوانه‌دا حکایه‌تی مه‌جنونیکه‌ی ویزانکه‌ر و تیکده‌ری دووباره‌ده‌کرده‌وه، نه‌سره‌دین ئه‌گه‌رچی هه‌موو ژیا‌نی خۆی له‌گه‌ل سه‌ربوردی عاشقاندا برده‌بووه‌سه‌ر، به‌لام چیرۆکی وا سه‌یر و عاشقی له‌وجۆره‌ی نه‌بینیبوو. نه‌سره‌دین ده‌یگه‌وت: «ئه‌و بو‌من وه‌کو عاشقیک وه‌هابوو، له‌سه‌ری ئه‌وسه‌ری میژووه‌وه هاتیبیت، عاشقیک بو‌نی تیکه‌لا‌بوونی عه‌شقی لیده‌هات به‌هه‌موو ویسته سه‌ره‌تاییه‌کانی ئینسان... عاشقیکی درنده‌بوو، عاشقیک که له‌ده‌ره‌وه‌ی یاسا و ده‌ستوره‌کانی ئیمه‌ ده‌ژیا». ئه‌و ده‌یگه‌وت: «ده‌بایه‌ شتی‌ک بکه‌م، ده‌بایه‌ ئه‌و مروفه‌ بیمار و نیمچه‌ شیته‌ بگێرمه‌وه بو‌ناو مه‌عشهری مروفه‌کان». له‌به‌رئه‌وه به‌دریژایی چه‌ند وه‌رزی‌ک خۆی به‌ده‌ستی خۆی تیماریده‌کات و ده‌یگێرپیت و له‌گه‌لیدا ده‌چیته‌ ناو دارستان و سه‌ر چه‌مه‌کان، له‌و شه‌و و پۆزانه‌دا نه‌سره‌دین به‌سیامه‌ند ده‌لایت: «ئه‌م کی‌و و چیا و جه‌نگه‌لانه‌ تو‌یان کوشتووه، ده‌بیت دابه‌زیته‌ ناو ژیا‌نه‌وه، دابه‌زیته‌ ناو مروفه‌کانه‌وه، تو‌ تاکه‌ی وه‌کو بالنده‌یه‌ک به‌سه‌ر ئه‌و دره‌ختانه‌وه ده‌ژیت، گه‌ر نه‌بیته‌ مروفیکی ئاسایی که‌س عاشقت نابیت». نه‌سره‌دین، سیامه‌ند له‌گه‌ل خۆیدا ده‌گێرپیت، ده‌بیاته‌ گونده‌ دووره‌کان، له‌ دووره‌وه‌ شار و ده‌ریاچه‌کانی نیشاندده‌ا،

پښتانه قیرتاوه‌کان، شاروچکه بچکولانه‌کان، فیږی ماناکانی ژبانی ده‌کات، وانه‌ی عه‌شقی پښده‌لښت، له سووتاندن و ویرانکردنی کتلگه و باغه‌کان دووریده‌خاته‌وه، به‌لام له‌گه‌ل هم‌وو نه‌و په‌نجه‌شدا، نه‌سره‌دین هه‌ست به بوونی نه‌و بالنده کڼیویه ده‌کات له پوچیدا، بالنده‌یه‌کی گوشه‌گیر و سه‌رکیش و ده‌سته‌مونه‌کراو. ده‌ینیرتته شار، بولای گوښند و فاره‌یدونی مه‌له‌ک، ده‌ینیرتته شاروچکه‌کان بولای عاشقی تر، ده‌ینیرت بولای پیره‌میردیکی شاعیر که وه‌ستایه‌کی گه‌وره‌ی چاک‌کردنه‌وه‌ی شیتیتیه‌کانی عه‌شقه، له پښی پشمه‌رگه‌کانی خویدا ده‌ینوسیت، ده‌یکاته ته‌تری پښتانه دووره‌کان، له و ماوه‌یه‌شدا سیامه‌ند به‌جوړی ده‌گوړت، که‌س نایناسیتته‌وه که پاش ماوه‌یه‌ک ده‌گه‌رپته‌وه بو‌گوند و خه‌لکی به‌و جله تازه و پالتو دریز و قزه‌شانه‌کراو و چه‌که بیقوناغه‌وه ده‌ببینن، زوربه‌یان باوه‌پناکه‌ن که نه‌م گه‌نجه به‌ه‌بیه‌ته، که سامی مروف و سامی بالنده‌کانی له نیگای خویدا کوکرده‌وته‌وه، هه‌ر نه‌و منداله شیت و کڼیویه بیت که چه‌ند وه‌ریزیک پیشت ده‌غله‌کان و پاوه‌نه‌کانی گپرده‌دا. له هه‌مان نه‌و وه‌رزده‌دا که تییدا سیامه‌ند وه‌کو به‌گزاذه‌یه‌ک ده‌گه‌رپته‌وه، مه‌عسومه وه‌کو کیزیک نه‌خوش و په‌ککه‌وته له پیکابیکی کوندا له شاره‌وه ده‌بهننه‌وه، مه‌عسومه دواتر گووتی: «نه‌زمونه تاله‌کانی عه‌شق له‌گه‌ل کوپه بیوه‌فاکانی شارد، منیان گه‌یاندبووه سه‌ره‌مه‌رگ، که گه‌پامه‌وه حالم گه‌له‌ک خراب بو... عه‌شق منی کوشتبوو». له و وه‌رزده‌دا سیامه‌ند به قزه‌کورتته‌شانه‌کراو و پالتو پشه و بووته سه‌ربازییه دریزه‌کانییه‌وه له ژبانی مه‌عسومه‌دا ده‌رده‌که‌ویته‌وه. مه‌عسومه که له بینینه‌وه‌ی شار بیزاره، له گه‌پانه‌وه بو نه‌و ناماده‌یه‌یه داپوخاوه‌ی کشتوکال بیزاره، نایه‌ویت چیدی بچیتته‌وه بو ناو‌کوپه به‌توانج و کیزه به‌ه‌واکانی نه‌وی. پوژیک له‌نزیک ناوایی به سیامه‌ند ده‌لښت: «جیگایه‌کی عاسی بدوزه‌ره‌وه، که که‌س نه‌ماندوژیتته‌وه، که دووریتت له‌م لادییه بیپه‌حم و شارییه نه‌رمه‌لیقانه، شوینن بدوزه‌ره‌وه

دووردهست، په‌نا، فہرامؤشکراو، نہ کہس پښگای تیبکہ‌وئیت و نہ کہس پیاتپہ‌رئیت. من له‌گه‌لندا دئیم». سیامہند کاتئ ئه‌و قسانہ بؤ نہ‌سره‌دینی بؤنخؤش ده‌گپږتہ‌وہ، نہ‌سره‌دین بہ‌سہ‌رسامی ده‌لئیت: «چہند سہ‌یرہ، ئه‌و کیزہ‌ش وه‌کو من بیرده‌کاتہ‌وہ... کوتومت وه‌کو من بیرده‌کاتہ‌وہ». له‌و ساتہ‌وہ ئیدی دؤزینہ‌وہی خاکیکئی عاسی، دؤلئیکی چہ‌پہ‌ک، لیڑہ‌وارئیکی یادکراو، ده‌بیتہ خولیای یه‌کہ‌می سیامہند و نہ‌سره‌دینی بؤنخؤش... بہ‌لام کہ سیامہند و مه‌عسومہ یه‌کہ‌مجار له‌و پھیڑہ‌یہ‌وہ دادہ‌بہ‌زن، تہ‌نہایی و ترسیکی سہ‌یر له‌گه‌ل خؤیاندا ده‌هئینن، مه‌عسومہ بہ‌ئہ‌ستم سیامہند ده‌ناسئیت، سیامہندی‌ش جگہ له‌ وینہ‌یہ‌کی خہ‌یالی کہ خؤی بؤ مه‌عسومہ‌ی دروستکردوہ ہیچی دیکہ دہ‌ریارہ‌ی ئه‌و کچہ نازانئیت، ہر له‌ یه‌کہ‌م شہ‌وہ‌وہ مه‌عسومہ تیدہ‌گات کہ ژبان له‌گه‌ل بالدارئیکی وه‌کو سیامہنددا چہند ئہ‌ستمہ، کہ ہیدی ہیدی عاشقہ‌کانی دیکہ‌ش دادہ‌بہ‌زنہ جہ‌نگه‌ل، مه‌عسومہ بہ‌ تورپہ‌ییہ‌وہ ده‌لئیت: «من داوای خاکیکم لی‌کردویت نہ کہس پیا تپہ‌رئیت و نہ کہس پښگای تیبکہ‌وئیت... تو مہ‌رجی گہ‌ورہ‌ی ئه‌فینہ‌کہ‌مانت شکاند». سیامہند ہر له‌ سہ‌رہ‌تاوہ دژئ ہموو ئه‌و پیاوانہ دہ‌وستتہ‌وہ کہ وردہ وردہ قہ‌راغ چؤم و بن درہ‌ختہ‌کان داگیردہ‌کہ‌ن، بہ‌ مه‌عسومہ ده‌لئیت: «من و تو دوور له‌وان وه‌کو دوو بالندہ دہ‌ژین». بہ‌لام تا دئیت درندہ‌تر و کیویتر ہہ‌لسوکہ‌وتدہ‌کات، تا دئیت بیڑہ‌حمت‌ر و بیڈہ‌نگ‌تر و ویرانکہ‌رت‌ر دہ‌ردہ‌کہ‌وئیت، نہ‌سره‌دین پوژئیک دادہ‌بہ‌زئتہ دارستان و پیڈہ‌لئیت: «سیامہند، دہ‌بیت و ہکو ہہ‌موو عاشقہ‌کانی دیکہ کاربکہ‌یت، دہ‌بیت له‌و و ہرشہ‌یہ‌دا بہ‌ردہ‌ستیبکہ‌یت». بہ‌وہ‌شدا کہ سیامہند ترس و مہ‌حہ‌بہ‌تیکی زؤری بؤ نہ‌سره‌دین ہہ‌یہ، گوپږاپہ‌لی فہ‌رمانہ‌کانی دہ‌بیت، بہ‌لام ہرگیز نابیت بہ‌ یه‌کیک له‌و مه‌عشہ‌رہ، ہرگیز گوی له‌ وتارہ دوور و دریزہ‌کانی گزفہ‌ند ناگرئیت له‌سہ‌ر پاستی و جوانی و ئیمپراتوریہ‌تہ‌کانی عہ‌شق و سوورہ‌تہ‌کانی ئه‌فین، ہرگیز له‌گه‌ل ہیچ پیاویکدا داناشئیت، تاکہ

مەخلوقىك كە پەيوەندى لەگەڵىدا دەبىت مەعسومە يە كە لە ھەولئىكى بەردەوام و سەيردا دەبىت بۆ گۆرپنى بۆ بالئندە يەك... مەعسومەش لە شەوہ دريژ و ترسناكەكاندا ھىندەى بۆ دەكرىت لە دەستى ھەلبىت و بلئىت، من دەستگيرانى تۆ نىم، من خۆشەويستى تۆ نىم، تۆ مەرجى گەورەى ئەفینەكەمانت شكاند... ھىچ شتىك من بە تۆوہ نابەستىتەوہ. سىامەند تا زياتر گوئى لەو ھاوارانە دەبىت، زياتر شىتدەبىت، زياتر سروشتە ترسناك و ويرانكەرەكەى بۆ دەگەرپتەوہ، وەحشىانەتر پەلى مەعسومە رادەكيشىت بۆ سەر درەختەكان و ئەويش جگە لە ھەلھاتن ھىچى بۆ نامىنئىتەوہ، لەو شەوانەدا مەعسومە خۆى لە نابەينى ئەو دوو كىژەدا قايمدەكات، سىامەندىش ھەركاتىك لەگەڵ ئەو دوو خانمەى دىكەدا دەبىينئىت، بە بىدەنگ سەردەكەوئتەوہ سەر درەختەكان و ھىچ نالئىت. مەعسومە لەو شەوانە سەر دەخاتە سەر سىنەى پەروانە و دەلئىت: «ھەرگىز سىامەندم خۆشەويستوہ... ھەرگىز». پەروانە دەست بە قزىدا دەھىنئىت و فرمىسكەكانى بۆ دەسپىت و لە ژىر مانگەشەوہكەدا، لە ژىر بارانى تريفەكاندا، لە بىدەنگى ترسناكى دارستاندا، دەست دەخاتە سەر لىوى و دەلئىت: «مەعسومە، ئىستا گوئ لە حكاىەتى من بگرە، حكاىەتى منىش وەكو چىرۆكەكەى تۆ لە گەران بەدواى ەردىكى دىكە و دنيايەكى دىكەوہ دەست پىدەكات».

شەوہەى شەو ئەو سىن كىژە، لە قوولايى دارستاندا، لە ژىر درەختىكدا دادەنىشتن و چىرۆكى ژيانى خۆيان دەگىرايەوہ، مېديا، لەسەر كاغەزە سپىيەكان و ئەوانىش بە زارەكى... شەوہەى شەو، بە چەندەھا شىوہ. لە دەپەھا گۆشەنىگاي جىاوازەوہ تا بەيانى سەريوردى ژيانى خۆيان و يەكتريان تاووتويدەكرد... ھەر لەو شەوانەشدا مېديا بە ھەسرەتئىكەوہ نوسى: «كلپە ھەرگىز منى وەكو خۆم، وەكو مېدياي بىدەنگ خۆشەويستوہ». پەروانە بە ترسىكى گەورەوہ ئەو رستەيەى

دهخویندهوه و دهیگوت: «خودایه، ئەمه مانای چسی؟ مانای چسی؟... ده بییت هه موو عاشقه کانی ئەم دونیایه دهستخه روین و عشق تهنا چهند ساتیکی کورتی وه هم و خه یال و وپینه بییت». په روانه وه کو شیت به ناو گیا و په رژین و هه ریزه کتوییه کانداهه لده هات، وه کو شیت له ناو با و تریفه کانی شه ودا تاکده بووه و دهیگوت: «واته هه موو خو مان له خسته ده بهین، خو مان فریوده دهین، کهس لیره دا عاشقی کهس نییه». میدیا بوی ده نوسی: «له و ساته وه کلپه ده زانیت من ناتوانم قسه بکه م، له وساته وهی که ده زانیت من تهنا ده نوسم، رقی لیمه... ئەو چیتر ئەو ناوازانهش لیتادات که من حزیان پیده که م».

په روانه سه رنجیده دا، که میدیا و کلپه وه کو دوو گیانی نامۆ به یه کتر ده ژین، شه وان کلپه له سه ره زانیکی تهنا ده خه وت و میدیا ده که وته گه پان به دوی مانگدا... ئیوارانیش کلپه له سه ره بده ده کان موسیقای لیده دا، شه ویش له و ئەلقه یه دا له ده وری گو فهند داده نیشته و پالیده دا به دره ختیکه وه و به چاویکی خه والوو سه یری پیاوان و ژنانی جهنگه لی ده کرد، میدیا و کلپه هه ردوکیان له قه سابخانه کانی عشق هه له هاتبوون، یه کتی له گه نجه نیمانداره کان چه ندین کاغه زی میدیای له کونج و که له به ره کانی ده وریه ری مال له شقارته چکوله کانداهه ره ئینابوو و خسته بووه به رده ست ئەو پیاوهی چاوه دیری په یوه ندییه هه رامه کان بوو له و ناوچه یه دا... که قه سابخانه کانی عشق ده ستیپیکرد، میدیا و کلپه نه یانده زانی ناویان له ناو لیستی ئەو عاشقه خراپه کارانه دایه که ده بییت بکوژرین، ئەوان تا ئەو کات په ویه پوو یه کترین نه بینیبوو، راسته هه موو گه ره ک ده یانزای کلپه ئەو موسیقا قه شه نکه بۆ میدیا به ده م ده ژه نیته، موسیقایه ک له ئاوازی نامیره کان سازگارتر بوو، له که مان و چه لو و فلوته راسته قینه کان به تاهه نکتر بوو، به لام هه مووش ده یانزانی که میدیا له میژه له مال نه چۆته ده ری، ده یانزانی میدیا له و شه وه وهی که به دوی مانگدا هاته ده ری و

کتیپیکى دۆزییه‌وه و ئەو کتیبە نەخۆشى خست، ئیتر نەچۆتە دەری و تەنها لە سەریانی ماله‌وه بۆی هەبوو بۆ مانگ بگەریت. کە دوو کچیان لە گەرەکه‌که‌دا سەربری، کەس لەو باوه‌پەدا نەبوو کە سێهەمین عاشق کە دەبیت بکوژیت میدیای لاله، چەند سەعاتیک بەر لەوهی پیاوکوژەکان بە خۆیان و چەقۆ و تیزابەکانیانەوه چوارده‌وری مال بگرن، هاورپیه‌کی دێزینی، کلپه‌ له‌ هەمووشتی ناگاداریکرده‌وه .

کە ئەو شەوه کلپه، میدیای لەتەک خۆیدا فراند نەیده‌زانی ناتوانیت قسەبکات، ئەو کوشته‌ی ئەو نامە دوور و درێژانه‌ی میدیا بوو کە تیايدا بە شیوه‌یه‌کی سەیر باسی شیعر و موسیقا و مانگی دەکرد، بەلام کە دلنیا‌بوو میدیا ناتوانیت قسەبکات، تووشی پەشیمانیه‌کی ترسناک هات. هەر هەمان شەو سەریده‌دا بە دیوار و زهوی بەرده‌کانی دەورووبه‌ری خۆیدا و ده‌یگوت: «کەواته‌ له‌بەر کچیکى بێزمان خۆم تووشی گێژه‌نى مەرگ کردوه». ده‌تلايه‌وه و ده‌یگوت: «تا ده‌مرم ده‌بیت له‌ پڕنگای پارچه‌ کاغه‌زه‌کانه‌وه، قسه‌ت له‌گه‌لدا بگه‌م، تا ده‌مرم مه‌حکومم به‌ بێده‌نگی، من کە خه‌ونم به‌ ده‌نگته‌وه ده‌بینی، خه‌ونم ده‌بینی و له‌ خه‌ونه‌کانمدا ئەو وشانه‌ی ناو نامه‌کانتم به‌ ده‌نگت ده‌بیست، شه‌یدای ئەو ئاوازه‌ سىحراویانه‌ بووم کە له‌ خه‌یالی خۆمدا په‌سمکردبوو، ئیستا ده‌بیت چىبکەم... من سىحری ونبووی ده‌نگی تۆم خۆشده‌ویست... سىحری ونبووی ده‌نگت». به‌لام تازه‌ هیچ یه‌کێ له‌ میدیا و کلپه‌ پڕنگای پاشه‌کشه‌یان نەبوو.

شەوی ئەو حکایه‌تانه‌ بۆ پەروانە دەبوو بە مۆته‌که‌ی ترسناک، ئەو به‌ درێژایی شەو حکایه‌تی مردنی عه‌شقه‌کان و دیمه‌نی ویرانبوونی سۆزه‌کانی ده‌بینی، ئاوپی له‌ چاره‌نوسی مه‌خلوقه‌کانی تر ده‌دايه‌وه و هەمووشتیکیش له‌بەردیده‌دا په‌ش بوو. به‌یانیان کە ده‌گه‌پایه‌وه بۆلای فه‌ره‌یدون پۆحیکى سارد و سپى هەبوو، هه‌ستیده‌کرد کە ده‌ست و دلێ و ده‌ماره‌کانی خالین له‌ هەموو هه‌ستێ، ده‌یزانی کە زیان و جه‌سته‌ و سۆزه‌کانی به‌ر

له فەرهیدونی مەلەک بە دۆنیای دەیه‌ها پیاوی دیکەدا تێپەرپووه که هەموو ئیستا بوونەوه‌ری غەریب و دوور و بیسیما و بییادگارن، یادچوونەوه فراندوونی. دەشیزانی ئەو لەشە لاواز و ماندووی فەرهیدون که بە بیدەنگی لەپالیەوه رادەکشیت و بیر لە شتە سەیر و نادیارەکانی ناو خەیاڵی خۆی دەکاتەوه، هەمان شیۆه، دڵ و جەستەیکە که دەیه‌ها جار عەشقی تەپوتۆزاوی کۆلانی شاری تاقیکردۆتەوه، که چی ئەمڕۆ سەر و غافل و شەکەت هەموو یادگارەکانی خۆی بێرچۆتەوه... دەیزانی، ئەو بۆیه فەرهیدونی خۆشویستوو تا بەرهو دنیایەکی دیکە بییات، دنیایەک پەڕییت لە کێلگە، پەڕییت لە ئاوەدانێ و ئازادی، دووربییت لە سێبەری ئەم ئازارە قوول و کوشندانەئێ مرۆف، دەشیزانی فەرهیدون بۆیه خۆشیدەوێت، چونکه له پەروانەکان دەچیت، چونکه بەشیکی سەر بە جنسی پەپوله‌کانە. ئەو بە هیمنی لەتەنیشت فەرهیدونەوه رادەکشا و سەیری ئەو نیگایانەئێ دەکرد که بە هیمنی پێدەگوت: «پەروانە، تۆ لە کویت، لە کویت؟ تۆ گەلێک دووریت... من ناتبینم». پەروانە دەیزانی که ناتوانیت لەوه زیاتر لەیه‌کتری نزیکبن، دەیزانی ئەو پوناکییە تەلیسمایییە شەوان بە شەواڕەیدەخات، جگە لە شیۆه‌یه‌کی تری ئەو ویستە شەیتانییەئێ ناو پۆچی خۆی زیاتر هیچی تر نییە، ویستی گۆرین، ویستی شلەقاندنی ژیان، ویستی تیکشکاندنی ئیقاعی لەیه‌کچووی شوینەکان و کاتەکان، ویستی دۆزینەوه‌ئێ دۆنیایەکی دی لە ژێر پوویشی ئەو بێزارییەوه، بەلام فەرهیدون پەروانەئێ دەبینی دەروات، پەروانەئێ دەبینی دەبیتە غوبار، دەبیتە ئەو تۆزە نەرمە و لە هەوادا پەخشەدەبیتەوه، تا زیاتر پەروانە دووریکەوتایەتەوه، تا زیاتر ببوایە بە گەرد، فەرهیدون پتر لایەنی ئەفسانەئێ و ناماقوولەکانی ئەو عەشقی بۆ دەرەکه‌وت که پۆژیک وەکو چارەیه‌ک بۆ هەموو پووێره خالی و پوچه‌کانی ژانی تەماشایکردبوو. فەرهیدون لە شەوه سەیره‌کانی دارستاندا، بیریده‌کرده‌وه و لەو باوه‌ره‌دابوو

که نهگیشتنی به هیچ له هه موو په یوه نندییه نینسانیه کانی پښتندا پالیپتوه ناوه به دواى یه کیکدا بگه رپیت له ناو بازنه کانی خه یالدا. دواى که وتنه خواره وهى په زای دلخوش، پرسسیاریک که لای فره یدون دروستبوو، نه وه بوو: «مرؤف نه گه ر بشفریت بؤ کوئ ده چیت؟». شه وه دریزه کانی مهستی و مه یخواردنه وه و گورانیکووتنیش له گه ل نه و چند مه قامبیزه دا که دواچار فره یدونی گه یانده نه م دارستانه، فیریانکرد مرؤف له شته پچوک و ساده و ناساییه کان ده توانیت به ختیارى گه وه بسازینن، فیریانکرد به ختیارى ده شیت تنها گورانیه ک بیټ، ده شیت ژبان بیټ دور له ترس، دور له هه ره شه به رده وامه کانی مهرگ، ده شیت به ختیارى شتیک بیټ ناساییتر له هه موو شته ناساییه کان، که هاتیشه نه و دارستانه بؤ نه و به ختیاریه ده گه را. نه و گوئی له خه ونى زور گه وه گرتبوو، به لام فره یدون نیستا له پشت هه موو نه و خه ونه گه ورانه وه، له پشت نه و خه یالنه بیسنورانه وه که خوشی پوژیک له پوژان له تخوپه تاریکه کانیان نریکبوو بووه وه هه میشه ده گه پایه وه بؤ مانای ژبان وه کو نریکبوونه وه یه کی هه میشه یی له گه ل شتیکدا که خوشیده ویت. سه رها له ویاوه په دابوو که نه م جهنگه له دهره تی نه و پیکه وه ژبانه ی بؤ دهره خسینن، له ویاوه په دابوو ده توانیت له گه ل په روانه دا به یه که وه بن. به لام په روانه ده پویش، په روانه شه وان پوناکییه کی نه یتى به ره و قولایی جهنگه ل ده یفراند، له وئ له گه ل نه و خانمانه ی دیکه دا له ژبان و له چاره نوس و له عه شق ورده بوونه وه. په روانه هیدی هیدی ده بووه غوبار، ده بووه تم، به یانیان که ده گه پایه وه فره یدون له ویاوه په دابوو که جگه له تارماییه کی ته نک هیچی تر نابینیت، جگه له ستوونیکى باریک و پوونى گه رد هیچی تر نابینیت، به له شیکى ماندوو و پوچیکى سر و جوتن چاوی نیمچه خه و آووه وه ده گه پایه وه، فره یدون پییده گووت: «په روانه تو له کویت؟». په روانه ش ماندویتییه کانی شه و و کارکردنی پوژ و مه راقه قوله کانی کچانی جهنگه ل

له‌گه‌لْ خۆیاندا ده‌یانبرد، ئه‌و به‌ هێمنی باوه‌شی به‌ فه‌ره‌یدوندا ده‌کرد و ده‌یگوت: «تۆ له‌ویاوه‌په‌دایت، ژیانمان لێره‌دا کۆتاییه‌ت...؟». فه‌ره‌یدون ده‌ستی ده‌دایه‌ ده‌ست په‌روانه، به‌لام وای هه‌سته‌کرد ده‌سته‌داته هه‌وا، ده‌سته‌داته هه‌لمێکی سپی ده‌مه‌وه‌یه‌یان. ده‌ستی به‌ قژێدا ده‌هێنا و ده‌یگوت: «په‌روانه جیهان هه‌مووی ته‌نراوه، سه‌رسنووره‌کان یه‌ک پارچه‌ ناگرن، ده‌بێت چاوه‌پروانبین».

به‌لام فه‌ره‌یدون شه‌و له‌ دوا‌ی شه‌و زیاتر هه‌ستی به‌ جیا‌بونه‌وه‌ و دوورکه‌وتنه‌وه‌ی بێده‌نگی په‌روانه ده‌کرد. تا زیاتریش ئه‌و هه‌سته‌ تیا بچه‌سپایه، زیاتر بیرى له‌ مانای پاسته‌قینه‌ی په‌یوه‌ندی خۆی به‌ ئافه‌رت و جوانیه‌وه‌ ده‌کرده‌وه، که‌ له‌ ناو دره‌خته‌کاندا ده‌گه‌را و تێده‌فکری ده‌یبینی که‌ ئه‌و له‌ مندالییه‌وه‌ هه‌لده‌دات به‌ شێوه‌یه‌کی ئه‌یویانه، جوانی مرۆف، جوانی ئافه‌رت، جوانی ژیان پێکه‌وه‌ کۆیکاته‌وه‌... ئه‌و هه‌موو په‌نج و جه‌نجالی و ته‌قه‌لایه‌کی بو‌ ئه‌وه‌ بوو، ده‌یزانی مرۆف جوانیه‌کی تاییه‌تی هه‌یه، له‌ هه‌موو ئه‌و جوانییانه‌ش کاریگه‌رت‌ر توانایه‌تی له‌سه‌ر به‌ختیاری، ئافه‌رتیش جوانیه‌کی قوول‌تر و سه‌یرتره. جوانی ئافه‌رت، جوانی وێساله‌ له‌گه‌لْ گه‌ردوندا، جوانی ئاماده‌گی هه‌موو سێجری سروشته‌ له‌ ناوه‌پاستی ژیاندا. فه‌ره‌یدون بیریده‌کرده‌وه‌ و ده‌یزانی که‌ خۆیندنه‌وه‌ی شیعره‌کانی کتێبفرۆشییه‌که‌ چهنده‌ یارمه‌تییانداوه‌ تا له‌ و شتانه‌ تێیگات، بیریده‌کرده‌وه‌ که‌ گۆران، ئا، گۆران، نه‌بزی هه‌موو نه‌تیییه‌کانی ئه‌م گه‌ردونه‌ی له‌ ئافه‌رتدا بینیه‌وه، به‌لام فه‌ره‌یدون ده‌یزانی که‌ کاتیک ده‌مانه‌وێت به‌و نه‌تییانه‌ بگه‌ین، ئافه‌رت ناتوانێت یارمه‌تیمانبدات، ئافه‌رت مه‌خلوقێکی زیندوو نه‌توانین یاری پێیکه‌ین، فه‌نتازیای له‌سه‌ر بکه‌ین... ئافه‌رت چهنده‌ مه‌خلوقێکی فه‌نتازی بێت، ناتوانین فه‌نتازیای له‌سه‌ر بکه‌ین، چونکه‌ ئه‌و له‌ده‌ره‌وه‌ی ئێمه‌ ژیا‌نی خۆی ده‌ژی، دوا‌جاریش ئێمه‌ چهنده‌ ئافه‌رت بکه‌ینه‌ نمونه‌ی بالای خۆمان، هه‌یچ له‌وه‌ ناگۆرێت که‌ ئافه‌رت خۆی

ژیانێک و ئارەزوویەک و خەونێکی دیکەى هەیه که دەشیت دژی هەموو
 فەنتازیاکان بێت. هەستیدەکرد لاوازیوونی پەيوەندی ئەو بە پەروانەو
 دەگەرپێتەو بۆ ئەوێ که ئەو پەروانەى بەردەوام لە دیدە خەیاڵییەکانى
 خۆیەو بێنیو، ئەو مەخلوقیكى تاییەتى فەنتازیا کردو. ... فەرەیدون
 لەویدا دەووستا و دەپیرسى کامەیانە جوانى راستەقینەى ژیان؟ جوانى
 پۆحلبەرە فەنتازى و خەیاڵییەکان یاخود جوانى مرۆفە راستەقینەکان،
 ئەوانەى دەمرن و دەژاکێن، ئەوانەى لیمان بێزاردەبن و فەرامۆشماندەکن
 یان ئەوانەى جاویدانە و نەگۆپن؟ فەرەیدون وەلامى پێتەبوو، بەلام دڵنیابوو
 که نوشوستى و تەنهایەکانى خۆى پۆژێک بۆ دوور دەبیەن، بۆ جیگایەک
 تەنیا خۆى و خەیاڵەکانى دەمێننەو، ئیستا هەستیدەکرد سەرکەوتنى
 پەلەپەلەى ئەو بە ژياندا، گەشتى دوورکەوتنەو بەیهكى هێمنە لە مرۆفەکانەو
 بەرەو خەیاڵ، سەیریدەکرد و پێیسەیریوو که ئەو هەر خۆى فەرەیدونى
 مەلەکە، هەر خۆى یاریزان، مەلەوان، چەقۆکێش، پاوکەرى پەپولەکان،
 پاوکەرى کچە تۆزاویەکانى قەراغشار بوو، هەستیدەکرد ئەو بۆ خاکێكى
 دیکە عەودالە، هەلبژاردنى بۆ پەروانە و نزیکبوونەوێ لە گۆفەند هەمووی
 پێگای جیاوازجیاوازیوون بۆ جیابوونەو لە جیھانى مرۆفەکان و سەرکەوتن
 بەرەو مەلەکوتى بێسنوورى «خەیاڵ»... تا پتریش لەم جەنگەلەو
 دەئالاً، تا پتریش لە ئالۆزییەکانى جیھان و سیاسەت و هاوپیستی و عەشق
 ناوئەمید دەبوو، بیری لەو دەکردو هێلێكى ئەستوور لەنیوان ژیان و
 خەیاڵدا بکێشیت و نەهێلێت تێکەلایى یەکتەرین... خۆیشى بە هەموو
 توانایەو بەرەو قوولایی ئەو خاکە تەماویانەى فەنتازیا سەردەکەوت...
 ئیدى پۆژ بە پۆزیش گۆشەگیرتر دەبوو، گۆشەگیرییەک که پێشتر لە ناو
 هەموو شتەکاندا سەرنجیدابوو.

که نەسرەدینى بۆنخۆش دەهات، ئەو هەموو شتیکی بۆ دەگێرپایەو،
 بەلام نەسرەدین باوهرى نەدەکرد، پۆژێک لە پۆژان فەرەیدون بخزیتە

ئەو خەلۋەتە بېينەوہ . دواتر مەعسومە لە شەوانى دوور و درىژى قوتابخانەى خوشکە تۆبەکارەکاندا بەمنى گووت: « ئەو وەرژە پۆژ و پۆژگارنى سەيرى لەگەڵ خۆيدا هيتا، ھەموو وامان ھەستدەکرد دونيا لە يەکتى دەترانزىت، دونيا پارچە پارچە دەبىت و ئىمەش ھەريەکەمان دەبينە دوورگەى پەرتەوازە و گۆشەگير . ھەموو دەمانزانى ژيانمان مانايەكى نيبە، تا زياتریش لە يەکتى دووریکە وتينا يەتەوہ، تا زياتر پياوہکان لە جيهانى خۆيان و ئىمەش لە جيهانى خۆماندا نوقمبووينا يە، زياتر شەو و پۆژەکانى ئەو دارستانە دەبوون بە مۆتەکە » .

پۆژگارنىک وای لىدیت پياوان بۆ خۆيان لە دەورى ناگرىكى گەورە دادەنیشن، قسەدەکەن، گەمەدەکەن، لەسەر پوقەيەكى بچکۆلانە لە شەترەنج و دامەکردنىكى بىکۆتاييدا وندەبن، ھەموو دەکەونە شەپى دۆپان و برانەوہ، دەکەونە پقەبەرى لىزانين و لىتەزانين . لەلایەكى دیکەشەوہ ژنان لە جيهانى ژىرکەپر و قەراغ چۆمەکەدا شەو و پۆژە درىژەکانى خۆيان پىکەوہ دەبەنەسەر، میدياى غەمگین بەردەوام لە دەفتەرەکانى دەستیدا حکايەتى دوورکەوتنەوہى مرقفەکان دەنوسیتەوہ، حکايەتى ژيانى پۆژانەى ژنان و مندالان، حکايەتى گەشە و مردنى گولەکان، حکايەتى ئاوەکان و بالندەکان، لە جىگايەکدا دەنوسیت: « ھەمووشتى خىرا دەپوات، وەرژەکان کورت و خىرا دەپۆن، ھاوين بەرەو کۆتايى دەپوات، من ھەست بە بىدەنگى دونيا دەکەم، بىدەنگىيەكى ترسناک، ھەستدەکەم وەرژىكى تر بەپۆیە » . دواى ئەو پۆژانە، دواى ئەو پىشبينىيە تارىکەى میدياش زۆرنابات کە سەرەتای وەرژىكى نوچ دەردەکەویت، وەرژىک کە کەس چاوەپوانى نەکردوہ، وەرژى گۆشەگيرى .

لە ئیوارەيىک لە ئیوارەکانى سەرەتای پايىزدا، ئەو گەنجە چاوشینە لە شارە دوورەکان گەراپەوہ و ھەوالىكى گەلپک خراپى پىبوو . ئەو ھەموو

پیاوانی جەنگەلی کۆکردەووە و گووتی: «چیتەر تاشینی پەیکەری ئەو عاشقانە سوودی نییە، جەنگ لە هەموو جیگایە کەدا هەنگیرساو، زەوی ناگریگرتووە، لە جۆرە زەمانیکی وادا کەس نامادە نییە پەیکەری عاشقان بکڕیت، من چەندین پۆژە بەو تورەکانەووە دەگەرێم، کاتیکی زۆرە شارەو شار دەکەم، بەلام چیتەر کەس سەیری ئەم پەیکەرانیە ناکات». ئەو دواي بێدەنگییەکی کورت تورەکەکی دانا و بەردەوامبوو لەسەر قسەکردن: «من پانزە پۆژی دیکە دووبارە دەگەرێمەووە، لەماوەی ئەو پانزە پۆژەدا دەبیت ئیوە بیرتان لە شتیکی دیکە کردبیتەووە، هەر شتیکی دیکە بیت بۆ من گرنگ نییە... من خۆم هیچ گلهییم لە کەمائی ئەو پەیکەرانیە نییە، بەلام پێناچیت خەلکی چیتەر توانای تەماشاکردنی دوو عاشقیان هەبیت».

گۆفەند ئەو پۆژە کە ناومیدی لە چاوانی پیاوانی جەنگەلدا دەخویندەووە، کە دەیزانی ئەو هەوالانەی گەنجە چاوشینە کە ترسیکی گەورە خستۆتە دای هەمووانەووە، کە پێیانابوو لەگەڵ هاتنی زستاندا پێویستیان بە ئازووقەی زۆرتر، جلوبەرگی ئەستوورتر، مال و قۆخەلەی قایمتر هەبێ. لەبەردەم هەموواندا سەیری ئاسمانی دەکرد و دەستەکانی بەرزەکردەووە و دەیگووت: «دەبیت باوەرمان بە عەشق بەهیزییت». گۆفەند، بەنیو درەختەکاندا دەپۆشیت و دەیگووت: «دەبیت ناومید نەبین، پۆژیک دیت هەموو میللەتەکان لەسەر سفرە عەشقی یەکتەری یەکدەگرنەووە، دیانەتەکان لەسەر خوانی مەحەبەت کۆدەبنەووە، دۆژمنەکان لە باغی ئەفیندا باوەش بەیکدا دەکەن».

ئەو دەپۆشیت و دەیگووت: «پۆژیک ئاسمان درزەبات و عەشق و مەحەبەت لە مەلەکووە دوورەکانەووە دەپۆشیت. کیلگە خۆی پادەووە شیتیت و لە لاسکی پووە کە سەوزەکان شەونمی ئەفین دەباریت، زەوی عەشق داویدەپۆشێ، مەوۆف لە خۆشەویستی زیاتر کاریکی دیکە نامیتیت، هەر

ئىنسانە و دىت و سۆز بەسەر ئەويتىدا دەپژىنىت، ھەر عەشقە و گەرە دەبىت... بە ئەندازەيەك ئىدى جگە لە عەشق ھىچ وشەيەكى دىكە نامىنىت، مەرۇف پىويست ناكات زمان بزانىت، چونكە عەشق دەبىتە تەنھا زمان. مەرۇف پىويست ناكات ھىچ بەھرەيەكى ھەبىت، چونكە عەشق دەبىتە تەنھا بەھرە، مەرۇف پىويست ناكات كاربكات، چونكە عەشق دەبىتە تەنھا كار».

ئەو ئىوارەيە گۆھەند بە ئەندازەيەك لەگەل ئومىدەكانىدا دەپۆيشت، ھەمووان ھەستىيان بە گەرمى ھەناسەكانى دەکرد، ھەستىيان بەو عارەقە سارد و ناوختە دەکرد لەسەر نىچاوانى، ھەستىيان بەو نىگا پەرىشان و دەنگە گرپ و چاوە سوور ھەلگەپاوانەي دەکرد، لەگەل ئەو شىدا كەس ھىچى نەدەگوت. ئەو شەو ھەمووان زووتر لە وادەي خۆيان بلأويان لىكرد، گۆھەندىش زووتر پوويكردە ئەو چۆمەلانى لە وىدا بايەكى بەھىز يارى بە درەختەكانى دەکرد.

گۆھەند ئەو شەو چەند بىرىدەكردەو نەيدەزانى بۆ وھا گەشبینە، ئەو لەو پۆژەو كە بىرارىدابوو ببىتە پەيكەرتاش بەشۆيەيەكى سەير چارەنوسى خۆي بە جوانىيەو گرىدابوو، بەلام دواي تەواكردنى خويندن و گەپانەوئەي بۆ شار، ژيان لەو ژىنگە تارىك و دوکەلأويانەي ئەویدا ھەموو شتەكانى لى شىواندبوو، ئەو لەوئى جوانى وەكو ژەھرىك بىنىبوو كە دژ بە وەپزىي دەيخواتەو. ئەو لە مەيخانەكانى شاردا ھاوارىكردبوو: «جوانى بەبى عەشق، ژەھرىكى ھىمن و لەسەرخۆيە، بە بىدەنگ دەمانكوژىت». دواجار دواي سەفەرىكى درىژ لە ناكامى كە تىايدا ھونەر و شەراب و بىزارى، گۆشە ئاوەدانەكانى ژيانى ئەو بوون، عەشقى دلآرام لە دۆزەخى ئەو ھەموو مەستىيە پزگارىكردبوو. كە ھاتبووشە دارستان سەر لە نوئى توانىبووى ھەموو پەيوەندىيە نەپنىيەكانى عەشق و جوانى و بىروا بەجۆرىكى سەير پىكەوگرىدات. ئەو لە شەوانى دوور و درىژى تىفكرىن و تىپراماندا

گه‌یشتبووه ئه‌و بپوایه‌ی که عه‌شق ده‌بیّت پردیکی گه‌وره‌ی له‌گه‌ل ئیمانیشدا هه‌بیّت، ئیمان به‌ مرۆف و به‌ مه‌زنییه‌کانی. ئه‌و له‌ ئیواره‌ی ئه‌و جه‌نگه‌له‌دا به‌ پیاوه‌کانی گوتبوو: «ده‌بیّت عه‌شق وه‌کو دیانه‌تیکی نوێ ته‌ماشابکه‌ین؟ جوانیش ده‌بیّت ده‌رکه‌وته‌ی شکرکانی ئه‌فین بیّت، نه‌وه‌ک هه‌رتمیکی دوور و جودا بۆ خوشاردنه‌وه و هه‌له‌هاتن... چونکه‌ جوانی گه‌ر په‌یوه‌ندییه‌کی قوولی به‌ عه‌شقه‌وه نه‌بیّت، ده‌بیته‌ یارییه‌کی کوشنده‌، یارییه‌ک که‌ گۆشه‌گیری و ته‌نهای مرۆفه‌کان قوولده‌کاته‌وه». به‌لام فه‌ره‌یدون له‌و پۆژه‌وه‌ی که‌ هاتبووه‌ بنی ئه‌م هه‌لدیره‌وه، له‌به‌رامبه‌ر ئه‌و گه‌شبینیه‌ی گۆفه‌نددا ترسیکی گه‌وره‌ له‌ پۆحیدا دروستبوویو، ئه‌و مندالی خه‌ونه‌ دوور و درێژ و ئالۆزه‌کانی جاران که‌ هه‌میشه‌ گۆفه‌ندی به‌ مامۆستای خۆی ده‌زانی، له‌ کاتی کارکردنیشدا له‌ وه‌رشه‌که‌دا خۆی وه‌کو سیبه‌ریکی ئه‌و پیاوه‌ ته‌ماشاده‌کرد، ئیستا سه‌یری له‌وه‌ ده‌هات بۆ ئه‌و پیاوه‌ ناتوانیّت ئه‌و دونیایه‌ی چوارده‌وری خۆی ببینیّت؟ به‌لام گۆفه‌ند سه‌یری هه‌موو شته‌ له‌یه‌کچوه‌کانی ده‌روپه‌ری خۆی ده‌کرد و گه‌شبینیه‌کی قوول و له‌ناکاو پۆحی ده‌گه‌شانه‌وه، ئه‌و کۆبوونه‌وه‌ی عاشقانی به‌ سه‌ره‌تای دونیایه‌کی دیکه‌ له‌قه‌له‌مه‌دا، سه‌ره‌تایه‌ک که‌ تیایدا عه‌شق ده‌بیته‌ ده‌سه‌لات، ده‌بیته‌ یه‌کخه‌ر و پێکخه‌ری مرۆفه‌کان، ده‌بیته‌ وزه‌یه‌کی خولقینه‌ر بۆ مانه‌وه و شه‌رکردن. له‌ وه‌رشه‌که‌دا ده‌وه‌ستا و ده‌یگوت: «پروانن عه‌شق هه‌موومان ده‌گورپته‌ سه‌ر یه‌ک مرۆف، یه‌ک مرۆفی مه‌زن و به‌توانا و گه‌وره‌، هه‌ر خۆشی ئه‌و مرۆفه‌ گه‌وره‌یه‌ ده‌گورپته‌ سه‌ر هونه‌رمه‌ندیکی داهینه‌ر و بلیمه‌ت». له‌و ساتانه‌شدا که‌ گۆفه‌ند ته‌نیا دیوی لێکچووی مرۆفه‌کان و شته‌کانی ده‌بینی، فه‌ره‌یدون به‌ گومانیکی گه‌وره‌وه‌ سه‌یری شته‌کانی ده‌کرد، ئه‌و له‌ ناخه‌وه‌ جیاوازییه‌ کوشنده‌کان هه‌لیانده‌ته‌کاند، ئه‌و پێیوابوو که‌ گۆفه‌ند ده‌یه‌ویّت ئه‌و قه‌واره‌ به‌شه‌رییه‌ به‌جۆری بتاشیّت که‌ له‌گه‌ل خه‌یاله‌کانی خۆیدا بگونجیّت. وه‌لێ فه‌ره‌یدونی

مه‌لک که له و دنیا‌یه‌دا پوژ دواى پوژ پتر هه‌ستی به‌نامو‌یى ده‌کرد، پوژ دواى پوژ زی‌تر نه‌گونجان و بیزاربوونی ئاده‌میزاده‌کانى له یه‌کتر ده‌بینى، شه‌ویک له شه‌وه‌کان به‌گۆفه‌ندى گووت: «من چنده کوپى مه‌حه‌به‌تم، نه‌ونده‌ش کوپى کینه‌م، چنده کوپى ناو‌قه‌ره‌بالغى و جه‌نجالى بازاره‌کانم، نه‌ونده‌ش کوپى ته‌نهاییم، چنده کۆنه عاشقیکی توژاویم، هینده‌ش کۆنه چه‌قۆ وه‌شینیکی پیرم... ده‌توانم بق له قوولترین و تاریکترین شویندا ببینم». ئه‌و به‌ جه‌نگه‌لدا ده‌گه‌را و ده‌بینى ئه‌و پیاوانه‌که‌سیان له‌وى دیان ناچیت، که‌سیان وه‌کو ئه‌وى تر سه‌یری ژیان ناگات، که‌سیان ئاسمان وه‌کو ئه‌وى تر نابینیت، که‌سیان وه‌کو ئه‌وى تر ناروانیته دارستان، که‌سیان ئاو وه‌کو ئه‌وى دى ته‌ماشاناگات، که‌سیان وه‌کو ئه‌وى تر له‌ عه‌شق ناگات. ئه‌و هه‌ندێ شه‌وه‌ندێ شه‌وه‌ندێ ده‌چوو ه‌گفتوگۆی درێژه‌وه له‌گه‌ل گۆفه‌نددا، هه‌ندێ شه‌وه‌که په‌روانه له‌ ناو داره‌کاندا ونده‌بوو، وه‌کو جاران تاکه دلنه‌وایى خو‌ی لای گۆفه‌ند ده‌دۆزییه‌وه، به‌لام شه‌وه‌ دواى شه‌وه‌ستیده‌کرد گه‌شبینیه‌کانى گۆفه‌ند له‌سه‌ر خه‌ون بونیادنراوه، خه‌ونیک که له خورافات‌وه نزیکه . فه‌ره‌یدون ئیستا له‌و باوه‌ره‌دابوو، هه‌ر که‌ستیک بیه‌ویت خه‌ونه‌کانى خو‌ی به‌سه‌ر مرۆفه‌کانى دیکه‌دا و به‌سه‌ر میژوودا بسه‌پینى، ترسناکه، چونکه خه‌ون ناوازه‌ترین و تاییه‌تیرین به‌ره‌مه‌ی ته‌نهایى مرۆفه ... ئه‌و پتیوابوو ته‌نهایى و خه‌ون، ناوومیدی و خه‌ون، بونه‌ست و خه‌ون له‌یه‌کدی جیانا‌بنه‌وه . به‌لکو هه‌تا عه‌شق و خه‌ونیش له‌یه‌کدی جیانا‌بیته‌وه و مرۆفى هه‌میشه عاشقیش ئه‌و که‌سه‌یه که هه‌رگیز به‌ناگانایه‌ته‌وه . مرۆفى عاشق ئه‌و که‌سه‌یه که خو‌شه‌ویستی له‌پشت دیواره‌کانى خه‌ونه‌وه قائمه‌هکات و له‌ده‌ست جیهان ده‌پیارژیت. فه‌ره‌یدون ده‌یگووت «گۆفه‌ند، ئیمه هه‌موومان وه‌کو تو پوژگاریک وه‌رزیکى سه‌یرمان له‌ ئومید و هیوا و خه‌ون برى، فه‌سلکی درێژمان له‌ خه‌یا لاتدا ته‌یکرد، من له‌ هه‌ر که‌س زی‌تر خه‌ونم به‌ سه‌فه‌ریکه‌وه ده‌بینى له‌گه‌ل مه‌عشوقدا،

سه‌فه‌ریک به هموو زه‌ویدا بمبات، سه‌فه‌ریک به‌ره و شاری خه‌یالی
 هه‌لمگریت، ده‌مویست سنووره‌کان هه‌موو بیرم، سنووره‌کانی کومه‌ل و
 دیانه‌ت و سیاسه‌ت، سنووری شارستانیه‌ته‌کان، له‌گه‌ل په‌زای دلخوشدا
 چه‌نده‌ها وهرز‌ته‌نها به‌غایله‌ی بینینی دونیایه‌کی تر ده‌ژیاين. به‌لام که
 وهرزی نه‌و خه‌یالاتانه به‌سه‌رچوو، تیگه‌یشتم که هیززی خوین و کینه
 جه‌نگ له‌هه‌موو نه‌و خه‌یالاته‌ پچوکانه به‌هیزتره، ئیدی ته‌نیا بیرم له
 په‌زگارکردنی خوم و په‌روانه ده‌کرده‌وه، په‌زگارکردنیک که ده‌شیت نه‌ویش
 به‌شیکبیت له‌پاشماوه‌ی په‌زگاری خه‌یالات. فره‌یدون، تا ده‌هات زیاتر
 تیده‌گه‌یشتم که گوڤه‌ند کاتئ قسه‌ده‌کات باس له‌خوی ده‌کات، باس له‌و
 ئومید و خه‌وانه‌ ده‌کات که خوی پیوستی پییه‌تی... نه‌و به‌و ده‌نگه
 پیغه‌مبه‌رانه‌یه‌ی خویه‌وه، ده‌یه‌ویت هه‌موو نه‌م خه‌لکانه‌ی ده‌وروبه‌ری
 له‌سه‌ر ناوازی خه‌ون و ئومیده‌کانی نه‌و سه‌مابکن، ده‌یه‌ویت بین به
 پارچه‌یه‌ک له‌وه‌ریمه‌ی نه‌و خه‌ونی پیوه ده‌بینی. تا پتر سه‌یری نه‌و
 ماموستایه‌شی بکردبایه به‌دیوکی تر و به‌په‌نگایه‌کی تردا زیاتر ده‌گه‌پایه‌وه
 ناو خوی. تا شه‌ویک له‌شه‌وان هه‌ستیکرد به‌جوړئ له‌تیگه‌یشتنیدا له
 ماموستاکه‌ی جودابوته‌وه، ئیدی لیکچوونیک له‌نئوانیاندا نه‌ماوه. فره‌یدون
 که ویرانبوونی عه‌شقه‌کانی ده‌بینی به‌گوڤه‌ندی ده‌گووت: «ماموستام
 گونا‌هی ئیمه نه‌وه‌یه که شتی زور له‌عه‌شق داواده‌که‌ین، داواده‌که‌ین عه‌شق
 پردی نئوان ئیمه و خودا بیت، عه‌شق پردی نئوان ئیمه و نیشتمان بیت،
 عه‌شق په‌زگارکه‌ری ئیمه بیت له‌بیزاری شاره‌کان، له‌ساردی ثاینه‌کان،
 له‌ماندویتتی ناو کیلگه و کارگه‌کان، له‌ده‌ریه‌ده‌ریبونمان له‌دونیا، له
 نامویمان و په‌راو‌یزیبونمان له‌جیهان... داواده‌که‌ین عه‌شق بالمان بداتئ،
 توانامان بداتئ، هیززی داهینانمان بداتئ، به‌لام عه‌شق خوی له‌جیهانیکتی
 وه‌کو نه‌م جیهانه‌ی ئیمه‌دا، له‌شاریکدا وه‌کو نه‌و شاره‌ی که ئیمه له
 کوچه و کۆلانه‌کانیدا گه‌وره‌بووین، جگه له‌دیلکی بریندار هچ‌ی تر نییه،

جگہ لہ زامیکی گہرہ و شاردراوہدا ہیچی تر نیبہ کہ ہتا ناویریت
خوینی خوی نشانبدات... لہ ہر شوینیکہ وہ دہرکہوت دہپیکریت، بہ لام
بروانہ دنیا بہجوری مہخلوقاتہکان و مروثہکان و میللہتہکانی لہ یہکتر
دابریوہ کہ عہشق ناتوانیت پیکہوہ گریبان بدات، سہیرکہ... سہیرکہ،
مامؤستام، ہندی کہس ہرگیز عاشق نہبوون، بہ لام پینانواہ عاشقن،
نہمش زیان دہگوریتہ سہر جہہنہم، ہندیکیش ٹومیدی وا گہرہ بہ
عہشق دہبہستن، کہ خویان و عہشقیشی پیوہ ویراندہکن».

نہ و پوژہ کہ دہلیلہ چاوشینہکہ ہات و گووتی کہ پیکہری عاشقہکان
نافرؤشریت بؤ شہوہکےی فہرہیدونی مہلہک، گوہندی لہ ناو درہختہکاندا
گرت و گووتی: «گوہند، مامؤستام... عہشق دہمریت، عہشق لہم
دونیاہی ٹیمہدا دہمریت، ہیدی ہیدی دہبیتہ توحفہیہکی کون و بیمانا...
تو ہیوات بہ چیبہ؟». گوہند ماتدہبوو و دہیگوت: «ہیوام بہ عہشق
و خوشہویستی خویہتی». فہرہیدون وہکو شیتیک کہ لہ دوائ وہلامی
پرسیاریک بگہریت، دہیگوت: «نہی ٹہم ہموو گوشہگیریہ چی؟ ٹہم
ہموو بیدہنگی و تہنہاییہ چی؟ سہیرکہ گوہند، سہیری گہورہی ٹہم
ولاتہ بکہ، سہیری گہورہی ٹہم عہردہ بکہ، سہیری مہزنی ٹہم گہردونہ
بکہ، ٹیمہ چیدہکین لہ پراویزی ٹہم وجودہدا، چیدہکین لیرہدا؟
بہ لام بروانہ ہیشتا ہر تہنہاین، سہیرکہ «پہروانہ» ہموو شہویک
دہروات. ٹہم بیدہنگیہ، نہ و بازنہ گہورہ و خالیانہی دہوروبہرمان،
پوچی نہ و بؤشاییہ سہوزانہی لہم دارستانہدا گہ مارؤماندہدہن، لہیہکدیمان
جیادہکنہوہ... مامؤستام، نہوہتا ہرہیہکہمان دہبیتہ مروثیک بؤ خوی،
بہتہنہا بؤ خوی، مروثیک کہ بہتہنہا بؤ ترس و دودلسی و پارایی
و خولیا و موتہکہکانی خوی دہڑی... مامؤستام، من دہمہویت فریای
خوم بکہوم، دہمہویت خومیکی جوان دروستبکہم... دہمہویت لہزہتیک
بؤ تہنہاییہکانم پیدابکہم». گوہند ہرگیز لہوہبہر فہرہیدونی بہو

جۆرە نەبىنىيو، قزى تەۋاۋ ئالۆزكاۋ و چاۋانى تەۋاۋ مەست و جۈلەكانى تەۋاۋ پىر ترس و گومان بوون. فەرەيدون ھەمىشە گەنجىكى ھىمن بوو، بەلام لەناكاۋ ۋەكو بىھويىت عاشقان لەو مەترسىانە ئاگادارىكاتەۋە كە دەيانبىنىت، لەو تەنھايىيە ئاگادارىانېكاتەۋە كە ھەستى پىدەكات، شېرزە و نامۆ، بە ترسىكى لە ئەندازە بەدەرەۋە لە ناۋ دارەكاندا وىلدەبوو. ئەو شەۋە دۋاي جىھىتستنى كۆفەند بەناۋ جەنگەلدا دەپۆيشت و بەعاشقەكانى دىكەي دەگوت: «ھەرىكەتان خۆي بۆ تەنھايى خۆي ئامادەبكات»، بەسەر كەپىر و خانو و ھەرزالەكاندا دەگەپرا و دەيگوت: «خۆتان بۆ تەنھايى و مردن ئامادەبكەن...». خەتوۋەكانى ئاگادارەدەكرەۋە و دەيگوت: «كۆشەگىرىي بەرپۆۋەيە، كۆشەگىرىيەكى ترسناك، كۆشەگىرىيەكى جوان كە مرقۇف دەبىت لايەقى بىت، ھەستن و پىشۋازى لىبكەن». بەناۋ جەنگەلدا دەپۆيشت و دەيگوت: «عەشق مرد، دەرگاكانتان لەسەر خۆتان دابخەن و درۆ لەگەل مەحەبەتدا مەكەن».

جەنگەل ھەموۋى لە خەۋ ھەلدەستا و گوۋى لە ھاۋارەكانى فەرەيدونى مەلەك دەگرت، كە ۋەك شىتتىك دەيكىشا بەسەر و سىنەي خۆيدا. كەس باۋەپى نەدەگرد فەرەيدون بەجۆرىكى ۋەھا سەير و لەناكاۋ، ئارامى و ھىمنى خۆي لەدەستبەدات. ھەموو عاشقەكان دەھاتنە دەرى و لەو ئارامىيەي فەرەيدونيان دەپۋانى. پەرۋانە دەگەيشتە لاي، دەستى بە قزىدا دەھىنا، دەبويست ئارامىيەكاتەۋە، فەرەيدون دەستى رادەپسكاند و دەيگوت: «پەرۋانە، تۆش خەيالنىك بوويت لە خەيالەكان... ۋاھىمەيەك لە ۋاھىمەكانى من... ھەلەيەك لە ھەلەكانى من بېرۆ، بېرۆ كۆشەگىرىيەكى جوان بىزى، بېرۆ درىژە بە سەفەرىك بەدە كە ھىچ لە نامۆيى تۆ ناگۆرپىت، دنيا ھەموۋى يەك گوندى دوگەلۋيى دىزۋە... تۆش ئەي پەرۋانە، ئەي ۋاھىمەي شىرىنى من، بېرۆ درىژە بە خەيالە شىرىنەكانى خۆت بەدە... بېرۆ...».

نه و شه‌وه فەرەیدونی مەلەک تا دەمەوبەیان هاواریدەکرد، پۆژی دواییش
 زۆر درەنگ هێویریوووه و خەوی لێکەوت، پەروانە کە ئەو پەشۆکانە
 لەناکاوهی فەرەیدون پەرتشانیکردبوو، بە هێمنی لەتەنیشتییه‌وه خەوت،
 ئەگەرچی ئەو لە قوولایی دلێیه‌وه دلنیابوو کە فەرەیدونی خۆشویستوه،
 بەلام نایستا هەستیدەکرد ئەم پیاوه زۆر نامۆیه بە پۆخی و هەمیشەش
 بە غەریبی دەمینیته‌وه، سەیری لێدەهات کە بۆ بەو شیوه سەیر و
 کوتوپرە لە سروشت و ئەتواری خۆی چووه‌دەری، فەرەیدون هەمیشە
 نالۆزترین و سەختترین هەلچوون و داچوونەکانی دەرونی خۆی دەخواردەوه،
 بەردەوام بێدەنگییەکی بیسنوور و بیته‌ندازە لە چاوی و لە سیمایدا بوو،
 هەتا هەلچوونە پڕووکەشەکانیشی بێدەنگ و هێمن بوون. نەسەرەدین
 دەیگوت: «شەپەکانی فەرەیدون و توپەبوونەکانیشی بە ئارامییەکی بیمانا
 بەرپۆه‌دەچوون». یەکی لە هاوڕێکانی پۆژانی شەپەچه‌قۆی جارانی بۆ
 نەسەرەدینی بۆنخۆشی گێراپوووه کە ئەو لە خویناویترین شەپدا ئارامی
 و ویقاری خۆی لەدەستتەداوه. پەروانە دەپرسی: «نەینێی ئەم شەو،
 نەینێی ئەم ناٹومیدی و توپەییە فەرەیدون، ئایا ماندووبوونی ناو ئەم
 جەنگە‌لەیه، یان گۆڕانێکی تەواوتییە لە ژبانی ئەم پیاوه‌دا؟»، بەلام
 هیچ وەلامێکی پێنەبوو. گۆفەند، بۆ پۆژی دواتر کاتێ ئارامبوونەوه و
 هێمنی فەرەیدونی مەلەکی بینی، هەناسەیه‌کی دلنیاویی هەلەدەکێشا، بۆ
 ئیوارێ هەموو عاشقەکانی بانگە‌کرد تا تیکرا لەسەر دۆزینەوهی چاره‌یه‌ک
 قسەبکەن. گۆفەند دەیزانی چیتەر ناتوان لەسەر ئەو پەیکەرە دێزینە
 عشق کاریکەن، دەبایە سەرچەم لەسەر شتیکی نوێ پێکبکەون،
 شتیکی لەیه‌ککاتدا هونەریش بێت و کالاش بێت و پەڕماناش بێت. میدیا
 دەلێت کەس لەوباوه‌پەدا نەبوو، ئەو دانیشتنە بێتە سەرەتای وەرزی
 لێکجودابوونەوه گەورەکان. بێتە ئیوارە جیابوونەوه و پەرتپەرتبوون.
 هەر لە سەرەتاوه دیاریوو ئەو پیاوانە بە هیچ ناگەن، هەر لەگەڵ

دهسټپټیکردنی قسهکردندا هه موو شه پانگیزی ئه وانه ده رکهوت که چیتړ نه یانده ویست گوځ له نه فسانه کانی گۆفه ند بگرن. گۆفه ند هه موو سحری دهسه لاتی خوځی ده خسته کار، وه کو په وانه کراویکی ناسمان قسه ییده کرد، وه کو رزگار که ریکی عه شق ده یگوت: «خه لکانی ولاتی ئیمه هه میسه و هه میسه عاشق بوون، بابه تی غه زه لیشیان درهخت و بالنده و گول بووه، من پټشنیاری داتاشینی درهخت و بالنده و گول ده که م، ده زانم کاریکی سهخته بو ئیوه، به لام گرنک نییه، من سه رله نوځی فیترانده که مه وه، سه رله نوځی له گه لتاندا ماندووده بم... سه رله نوځی ده ست پټده که ینه وه و بابه ته کانی غه زه ل ده که ین به بابه تی کارکردنمان». به رله وه ی گۆفه ند قسه کانی ته واوبکات، پیاوان توپه ده بوون، ده نگیان به رزده کرده وه، په کټیک ده یگوت: «گول و بالنده نافروشریت، ماندووده بین و هیچمان چنگ ناکه ویت، نه مړو پوځی شه ره، پوځی له یه کدانی چه نده ها گروپ و خیل و کومه له ی سیاسیه، باشترین شت نه وه یه دروشمی نه و جهنگاور و هیزه شه پرکه رانه داتاشین و بینیرینه سه ری و داوی نرخی زوړیش بکه ین». کلپه له ناو ریزه کان ده هاته ده ری و ده یگوت: «ئه مه قسه یه کی پوچه، من له گه ل دروستکردنی شه تره نجدام، من له گه ل دروستکردنی گه مه یه کدام خه لکی که میک سه رقالبکات و نازاره کانیان له بییریاته وه...». دارتاشیک قسه کانی به کلپه ده بری و ده یه یفاند: «کن له پوځی وادا سه ری ده په رژیته سه ر شه تره نچ؟ کن خه یالده داته گول و بالنده؟ کن پیویستی به ئالا و دروشم هه یه؟ ده بیت ئیمه بیر له شتی بکه ینه وه خه لکان پیویستیان پیبیت. من پټشنیاری دروستکردنی بیژه ننگ و قه لبیر و بلویری مندال و که وچکی ماستاو ده که م، که که ره سته ی نه زه لین و هه میسه بازارپکی باشیان هه یه». وه لی عه زیزی تیره نده ز پاده په ری و ده یگوت: «باشترین شت پراوکه ریکه به تفهنگه که یه وه، نه وه ته ی دنیا دونیایه کوردان هر پراوکه ریوون و هه رواش ده میننه وه...». له ناو نه و

دہنگہ دہنگہ دا، له وچانئیکي ئیجگار کورتدا، فہرہ یدونی مہلک بہ ہیمنی ہلڈہستا و سہیری ہہمووانی دہکرد و دہیگوت: «من تہنہا پہپولہ دروستدہکہم، له میژہ بیرم لیگردۆتہوہ، له پہپولہکان زیاتر ہیچی تر ناتاشم و کاریشم بہسہر کہسہوہ نییہ».

میدیا له دہفتہرہکہیدا نوسی: «لهو ئیوارہیہوہ وہرزی گۆشہگیری دہستیپیکرد، وہرزیک کہ یہکہیہکہ له پۆج و له ژیانی ہہموو پیاوان و ژنان و مندالانی ئہو چر و زہبہندہدا دہرکہوتہوہ». ئہو ئیوارہیہش پیاوان بلآوہیان لیگرد بیئہوہی بہ ہیچ بگن، ہہریہکہ و کوتہ دواي خہیال و فہنتازیبہکانی خوی، ہہریہکہ و جیگاہک و وینہیہکی بو خوی ہہلبژارد و لەوانی دیکہ جیابوہوہ، لهو ئیوارتیہوہ ئیدی وہرزی ویران بوونی وہرشہکہ و جہنگلیش دہستی پیکرد. ئہو شہوہ فہرہیدون سہرسامانہ سہیری دونیای دہورویہریدہکرد و بیریدہکردہوہ، بہناو کہ پرہکاندا بیڈہنگ دہرۆیشت و دہگہرایہوہ، له نزیک چۆمہکہوہ دہردہکہوت و وندہبوو، چہند جاریک لهو پردہ دارینہ نزیکدہبوہوہ و دوردہکہوتہوہ، بہلام بیڈہنگیہکی قوول بالی بہسہر سیما و پہنگیدا کیشابوو. ئہو شہوہ له یہکی له پیچہکانی جہنگلہوہ گۆفہند دہرکہوت و بہ ہیمنی لهبہردہمی فہرہیدوندا وہستا، گۆفہند دہیگوت: «فہرہیدون، فہرہیدونی مہلک، تۆ کی له داوی ئہم پہپولانہ پزگارتدہبیئت؟ کہی؟». فہرہیدون بہ زہردہخہنہیہکی سہیرہوہ، بہ بزہیہکی شہیتانیہوہ وہلامیدہدایہوہ: «ئاہ گۆفہند، تۆ پیتمبلئ... چ دوو شتیک لهم دونیایہدا وہکو پہپولہ و عہشق لهیہکدہچن، سہیری پہپولہ بکہ و بہراوردی بکہ بہ ئہفین، سہیری نازکی، تہمہنی کورتی، ہہلورہین و سووتانی بکہ... سہیرکہ، چہند له عہشق دہچیئت... پہپولہ وہکو عہشق دہپوات و کہس ہہنگاوہکانی نابینیت، له کۆنہوہ وابوہ، سہیری شیعہرہ کلاسیکیہکان بکہ...». گۆفہند دہیگوت: «ئاہ فہرہیدون، فہرہیدونی ہاورپیم، ئہوہیہ موسیبہتہکہ، تۆ عہشق تہنہا وہکو

نازكى دەبىنىت، بەلام عەشق جەنگە، عەشق ۋەكو ھەموو جەنگىكى تر سەر دەست و ژىر دەستى تىايە، براو ۋ دۇپاۋى تىايە، عەشق جەنگە، جەنگە لەگەل ھەموو دىئادا». فەرەيدون دەيگوت: «نا گۆفەند... نا، عەشق ناتوانىت، جەنگاۋەر بىت، عەشق پشووئەكى كورتە، كورت، دىت ۋ ھەلدەۋەرەيت... عەشق شتىكە ھىندەي گرتت مردوۋ، ھىندەي لەگەلدا ژايىت ژەراۋىدەكەيت، بەلام موسىبەتى من ئەۋەيە دەمەۋىت بىگرم، دەمەۋىت تا ھەتاھەتايە لەنىۋان پەنجەكانى خۇمدا بىگرم ۋ يارى پىيگەم... چەندە دورىكەۋىتەۋە من دەبىت رىگاي دىكە بدۆزمەۋە تا بىگرم».

«گۆفەند» كە بە جۆرىكى تر بىرى لە خۇشەۋىستى دەكردەۋە، گۆچانەكەي دەدا بە زەۋى كەپرەكەدا ۋ دەيگوت: «عەشق دەبىت نەمرىت، دەبىت بىتتە مەبەستىكى ناۋەكى جىهان، دەبىت بىتتە مەبەستى مەخلوقات ۋ مرؤف ۋ مىللەتەكان».

فەرەيدون كە ئىستا تەۋاۋ لەمجۆرە قسانەي گۆفەند بىزاربوۋبوۋ بە خەندەيەكى تارىكەۋە دەيگوت: «نا، عەشق تىكە لاۋ بە خورافەتەكانى تىرى مرؤف مەكە، لىگەرئى با ۋەكو خۆي چۆنە لەدايكىت ۋ بمرىت... موسىبەتى ئىۋە ئەۋەيە كە ھەمىشە دەست لە عەشق دەدەن، تىكە لاۋى دۇنياي دەكەن، تىكە لاۋى دىنەت ۋ شۆرپش ۋ حوكم ۋ كاركردنى دەكەن، عەشق كە دەستت لىدا دەمرىت، كە لەۋە دەرچوو شتىك بىت لە دەرەۋەي قوۋلايىبە تارىكەكانى مرؤف دەمرىت... عەشق بەجۆرى بە تارىكەستانى ناۋەۋەمان گرئدراۋە كە ھاتە دەرئ دەمرىت».

گۆفەند دەيگوت: «دەمرانى، دەمرانى... خويئندەۋەي ئەۋ چەند كىتتە بىمانايەي ناۋ ئەۋ كىتتەفرۆشىبە پەپپوتەي شار، بەرەۋ شوئىنى ترسناكت دەبات... موسىبەتە، مرؤف كىتتەكان بخويئىتەۋە ۋ خراپ تىئانباكات».

فەرەيدون بە غەمىكەۋە سەيرى گۆفەندى دەكرد ۋ دەيگوت: «نا».

گۆفەند، تۆ باسى چى دەكەيت؟ من هيچ شتتېكم نەخويندۆتەو، من ئىستا لەم جەنگەلەدا لەگەل ئىتوهدام... بەلام دەزانم عەشق بەرگەى ئەم سەفەرە دوور و درىزانەى پزگارىى ناگرىت. سەيركە... سەيرى چوار دەورى خۆتېكە، مەزۇف لە جىهانئىكى وادا ناتوانىت پۆحىش و جەستەشى نازادىبكات، خۆيى و عەشقىش نازادىبكات... ناتوانىت».

«گۆفەند» بە قوولى سەيرىدە کرد و دەپىرسى: «فەرەيدون، فەرەيدونى مەلەك. ئەى كە عەشق مرد تۆ چى دەكەيت؟».

فەرەيدون تەماشايەكى گۆفەندى دەکرد و دەيگوت: «لەگەل وەھمەكانىدا دەزىم، لەگەل سىبەرەكانىدا... چونكە هيچ چارىكى ترم نىيە».

ئەو شەو گۆفەند و فەرەيدونى مەلەك بېئەوہى بگەنە هيچ، لەيەكدى جىابوونەو، گۆفەند بۆ ناو جىهانى پەيكەرەكانى خۆى و فەرەيدونىش بۆ ناو جەنگەل، بۆ ناو ئەو شوپىنانەى كە ئىدى لەوئى بەدواى خەيالى پەپولەكانى خۆيدا دەگەرپىت. ئەو شەو دواھەمىن شەوى ناسودەيىيە لە ژيانى فەرەيدوندا، ئىدى لەو شەووە بە تەنھا لە ناو ئەو جەنگەلەدا بەدواى كەرەستەى پەپولە خەيالىيەكانى خۆيدا وئىلدەبىت. ئەو شەو سەرەتاي مالاوايى فەرەيدونى مەلەكە لە ھەموو ئەو شتە پچوكانەى كە كەم و زۆر لە نياز و خولياكانى مندالى دووريان خستبووہو. فەرەيدون لەو پۆژەوہ كەوتە دروستكردى شوراي مەملەكەتى پەروانەكان، ئەو مەملەكەتەى چارىكى تر لىتى نايەتە دەرى.

لەو بەيانىيەوہ كە فەرەيدون سەر بەسەر دروستكردى يەكەمىن پەپولەدا شۆردەكاتەو، ئىدى بەدەگمەن سەر بەرزەكاتەو، لە يەكەم ئىوارتوہ كە پىاوان دەگەرپىنەوہ بۆ زۆر كەپرەكانى خويان، فەرەيدون ناگەرپىتەو، كەسىش ناتوانىت دلى بۆ گەرانەوہ دابىنىت. شەو لەگەل داھاتنى تاريكىدا لەسەر شەوقى قوتيلەيەكى بچكۆلانە لە ناوہپاستى

ئەو وەرشەیدەدا، بەردەوام لەگەڵ پەپولە تەختەکانیدا دەمیتنیتەو. لەگەڵ داھاتنی تاریکیدا پەروانە بێئارام، بەرەو ئەو وەرشەیدە دیت، لەبەر دەرگاگەو دەیبینیت، بێباکانە خەریکی پەنگردنی پەپولە خەیاڵییەکانی خۆیەتی. پەروانە سەرەتا وا تێدەگات نوقمبوونی فەرەیدون لە ناو پەپولەکانیدا، تەنھا پەتایەکی کوتوپر و تیپەر، بە درێژیی شەو تەکا لە فەرەیدون دەکات پێکەو بەگرتنەو، بەلام تەکاگانی سودیکیان نابیت. فەرەیدون نیمیچە ناگا و نیمیچە بێهۆش پێدەئیت: « ئەم کۆمەڵە پەپولانە تەواو دەکەم و دێم... ئەمانە پەپولەکانی عەشقن». بەلام دواى ھەر پەپولەیک، بەرەو دروستکردنی یەکیکی دیکە دەروات، کە قەسەش دەکات ھێندەى وەلامى دەنگیكى نھینى ناو پۆحى خۆى دەداتەو، وەلامى ئەو ناداتەو. ئەو شەو پەروانە، نامۆ، تەنھا، چاوبەگریان لە تەنیشت فەرەیدونەو پادەکشیت، لە زۆلمەتی ئەو وەرشەیدەدا تێدەگات کە ئیستا چەندئێ لە یەکتەر دوورکەوتونەتەو، تێدەگات ھەردووکیان وەکو دوو مەخلوقی تەنھا و گۆشەگیر ژیاون و ئیستاش عەشق چیتەر ناتوانیت لە یەکیان نزیکبختەو، دەزانیت ئەفین تەنھا وەرزیکی کورتی ناو وەرزەکانی خەیاڵات بوو، ئەفین سەرەتای شکاندنەو بوو بەرەو وەرزە ساردەکانی گۆشەگیری و غەم. ئەو وەرزی ئیستا لە ھەموو لایەکەو ھیدی ھیدی لەگەڵ گەلا و گیا و سەوزاییەکاندا گەورەدەبیت... لەگەڵ شەو و شەمال و کزەى ساردى ئاوەکاندا ھەلەدەکات.

ئەو شەو و شەوانی دواتریش ژیانی پەروانە بەو جۆرە تێدەپەڕی، فەرەیدون ھەر پۆژە و ناویک لە پەپولەکان دەنیت، ئەو چیتەر ژیاون و تەنھایی و خەیاڵ و بێرکردنەو خۆی لە پێگای ئەو پەپولانەو دەژی، ھەموو ئەو جوانی و ترس و نامۆییەى کە نەیدەتوانی تێیانبگات و بیانگریت دەیکردنە پەپولەى سەیر سەیر، پەپولەکانی شەویک پەپولەى ئازادبین، شەویکی دی پەپولەى غوریەت، شەویک پەپولەى دۆزەخ و شەویکی دی پەپولەى

به هشت، شه ویک په پوله‌ی شه یقان و شه ویکی دی په پوله‌ی خودا...
گوفه‌ند که دنیای ئه و په پولانه ده بیښت، ده لیت: «ئو و بریاریداوه چیتر
له گه‌ل سینه‌ری حه قیقه ته کان و جوانییه کاندای بژی».

ئو کاته په روانه شه وان ژوریه‌ی کات له ته‌ک فهره‌یدوندا ده‌مایه‌وه،
به‌یانیا نیک فهره‌یدونی جیده‌هیشته و گویی له و سروه ساردانه‌ی سه‌ره‌تای
پایز راده‌گرت، ئه و له هه‌موو جیگایه‌کدا ته‌نهایه‌ی ده‌بینی گوره‌ده‌بیته،
ترسی ده‌بینی گوره‌ده‌بیته، سامیکی قوولی له چاوی ئه و ئافره‌تانه‌دا
ده‌خوینده‌وه که ئیستا که متر قسه‌یان له گه‌ل یه‌کدا ده‌کرد، ئیستا
ده‌ستیان زیاتر له جاران ده‌له‌رزی، زیاتر له سیبه‌ر و تارمایی ده‌چوون،
زیاتر په‌شیتی شه‌وه‌کان به له‌شیانه‌وه ده‌مایه‌وه. له و پوژانه‌دا په‌روانه
میدیاش که متر یه‌کتریان ده‌بینی، شه‌وان په‌روانه به ته‌نھا له ناو جه‌نگه‌لدا
ده‌سوراپه‌وه، یان له سوچیکی وه‌رشه‌که‌دا به‌دیار فهره‌یدونه‌وه ده‌وه‌ستا،
میدیاش هه‌میشه بو مانگ ده‌گه‌را... هه‌میشه له نابه‌ینی درخت و په‌له
هه‌وره‌کانی پایزدا ئاسمانی بو مانگ ده‌پشکنی... له و شه‌وانه‌دا میدیا
ده‌یه‌ها لاپه‌ره له وه‌سفی تاریکی و له وه‌سفی ئه و پوخله‌به‌ره جیاوازانه‌دا
ده‌نوسیت که هه‌ریه‌که‌یان بایه‌کی ترسناک بو دوور ده‌یانزفینیت، که جاریکی
دیکه‌ش له ناو پیچاوپیچی درخت و گیاکاندا به په‌روانه ده‌گاته‌وه، له
ژیر شه‌وقی مانگه‌شه‌وه‌که‌دا هینده‌ پیر و لاواز دیته پیچاوی وه‌کو ئه‌وه‌ی
له زه‌ویه‌کی دیکه گه‌راپیته‌وه و له زه‌مانیکی تره‌وه هه‌له‌تایت. میدیای
غه‌مگین باوه‌ش به و خوشکه ته‌نهایه‌یدا ده‌کات و ده‌گری، په‌روانه که به
وه‌سفی میدیا له حاله‌تی سه‌رلیش‌یوانیکی کوشنده‌دایه، ناتوانیت خوئی
له زیندانه‌کانی خوئی نازادبکات و ناشتوانیت فهره‌یدون له تاریکیه‌کانی
پوچی ده‌ره‌بیتیت، شه و نوای شه‌ویش فهره‌یدون بیده‌نگتر و گوشه‌گیرتر
ده‌رده‌که‌ویت، هیدی هیدی وای لیدیته ئیدی په‌روانه نانا‌سیته‌وه، به
ئه‌ندازه‌یه‌ک له جیهانی په‌پوله‌کانی خویدا نو‌قمده‌بیته گویی له هیچ

ده‌نگیک نامینیت، په‌روانه ه‌ندئ شو و پ‌ایده‌وه‌شینی و ده‌لیت: «من په‌روانه‌م»، به‌لام سوودی نییه، له‌سه‌ر دیواره‌کانی وهرشه‌که ده‌نوسیت: «من په‌روانه‌م»، به‌لام نو‌قمبونی فه‌ریدون له‌ توئی تاریکه‌کانی پ‌وچی خ‌ویدا به‌ نه‌دازه‌یه‌ک کوشنده‌یه هیچ ه‌یزیک ناتوانیت یارمه‌تیبdat، نه‌و به‌یه‌کجار ده‌رگا‌کانی پ‌وچی خ‌وی داده‌خات و ئیتر نایه‌ته‌ده‌رئ، ده‌چپته مه‌مله‌که‌ته‌کانی خ‌یال و ئیتر له‌ جیهاندا پ‌یویستی به‌ جی‌گایه‌کی دیکه نامینیت.

په‌روانه له‌و‌شوه ساردانه‌دا به‌ میدیا ده‌لیت: «ده‌بیټ... ده‌بیټ جیهانیکي دیکه‌ی باشتر ه‌بیټ...»، به‌لام میدیا ده‌نوسیت: « دوو پ‌یگامان له‌به‌رده‌مدایه یان بگ‌پ‌یننه‌وه ب‌و‌شار و ه‌و‌ل‌بده‌ین ه‌مووشته‌کان له‌وئ ده‌ستکاربیکه‌ین، یان وه‌کو فه‌ریدون تا نه‌وسه‌ر ب‌پ‌وین و ده‌رگا‌کانی پ‌وچی خ‌ۆمان له‌سه‌ر خ‌ۆمان دا‌بخه‌ین».

وه‌لئ په‌روانه ه‌ردوو چاره‌که به‌ کوشنده ده‌زانیت. ه‌فته‌کانی دواتر گه‌رده‌لوولی غه‌میکي ترسناک دیته ناو‌ج‌نگه‌ل، وه‌رزیکي په‌شی په‌زاره و غه‌م، که وه‌رزى فرمیسک و گریانه‌کانی په‌روانه‌یه، که له‌ناکاو ده‌ستده‌کات به‌ گریانیکي به‌ کو‌ل و بیک‌وتایی، به‌ شیوه‌نیک که وه‌کو گه‌رده‌لوول به‌ناو وجودی ه‌موو شته زیندوو و مردوو‌ه‌کاندا تیده‌په‌ریت. که ژتانی دارستان نه‌و‌نازار و ته‌نهاییه له‌ په‌روانه ده‌بینن، وه‌کو له‌ ده‌وری نازاریکی به‌رجه‌سته‌ی ناو پ‌وچی خ‌ویان ک‌و‌بینه‌وه، له‌ ده‌وری ک‌و‌ده‌بنه‌وه. په‌روانه له‌سه‌ر به‌رده‌کان ده‌گری، له‌ قه‌راغ نه‌و‌ئاوانه به‌ ه‌یمنی ده‌گری، له‌ ژیر دره‌خته‌کاندا ده‌گری، به‌رده‌وامیش نه‌و‌ژنه ته‌نهایانه وه‌کو نه‌لقه‌یه‌کی گه‌وره له‌ ده‌وری ک‌و‌ده‌بنه‌وه و ده‌گرین. ک‌و‌فه‌ند دوور به‌دوور گوئ له‌ گریانه‌کان ده‌گریټ و نه‌و‌کو‌پ‌ی شیوه‌نه گه‌ورانه به‌ گه‌پانه‌وه‌ی ه‌سه‌ره‌ت ده‌زانیت ب‌و‌ جی‌گایه‌ک که ده‌یویست بیکاته به‌ه‌شت. ده‌نگی گریانه‌کانی په‌روانه به‌سه‌ر ده‌نگی بالنده‌کاندا ز‌الده‌بیټ، به‌سه‌ر ده‌نگی ناوه‌کاندا

زآلده‌بیئت، به‌سهر بیده‌نگی قوول و ترسناکی گوله‌کاندا زآلده‌بیئت. له ناو شه‌پۆلی گریانه به‌رده‌وامه‌کانی په‌روانه‌شدا گوشه‌گیری هه‌موو مه‌خلوقاته‌کان چه‌نده‌ها جار گه‌وره‌تر ده‌بیئت... پیاوه‌کان له به‌رام‌به‌ر نۆزه‌خی ئه‌و شیوه‌نه‌دا د‌پ‌ندانه‌تر ده‌رده‌که‌ون. «عه‌زیز تیره‌ندان» به‌ خۆی تفه‌نگه‌که‌یه‌وه به‌ شیوه‌یه‌کی سه‌یرتر ده‌که‌و‌یتته گیانی بالنده‌کان، «مه‌هدی گوله‌باغ» زیاتر ده‌چ‌یتته و‌یزه‌ی گوول و گیا و هه‌ریزه‌کان، دوو عاشق که‌په‌ره‌کانیان ده‌سووت‌یتن و به‌ زحمه‌ت ئاگره‌کان خامۆشده‌کر‌یت. به‌لام له هه‌مووان ترسناکتر سیامه‌ندی بالنده‌یه که له‌و وه‌رزدا به‌ شیوه‌یه‌کی سه‌یر ده‌که‌و‌یتته ئازاردانی مه‌عسومه، مه‌عسومه پر به‌و جه‌نگه‌له‌هاوارده‌کات و که‌س ناچ‌یتت به‌ده‌نگیه‌وه، خۆی له‌ عاسیت‌ترین شوینی دارستاندا قایمه‌ده‌کات، به‌لام سیامه‌ند به‌ پراک‌یشان ده‌یه‌ت‌یتته‌وه، ئه‌و به‌رده‌وام هه‌لد‌یتت و سیامه‌ند له‌ کون و قوزین و بن به‌رد و که‌نده‌لانه‌کاندا ده‌یدو‌ز‌یتته‌وه و به‌ناو به‌رد و خۆل و لمی ئه‌و که‌نار ئاوه‌دا پایدیه‌کیشت‌یت. به‌ داره‌کانه‌وه ده‌یبه‌ست‌یتته‌وه، فر‌ییده‌داته ناو ئاوه‌کانه‌وه و ده‌ریده‌ه‌ین‌یتته‌وه. هه‌موو جه‌نگه‌ل‌نشینانیش سه‌یری سیامه‌ند ده‌که‌ن و که‌س ه‌یچ ناکات، په‌روانه و میدیا دوور به‌دوور ئه‌شکه‌نجه‌کانی مه‌عسومه ده‌بینن و به‌ بیده‌نگ ده‌گه‌ر‌ینه‌وه بۆ ناو دونیای خۆیان. هه‌ندئ جار «شه‌هلای خوداناس» به‌ خۆی و قورئانه‌که‌ی ده‌ست‌یبه‌وه له‌ سیامه‌ند نزیکده‌بیئتته‌وه و پ‌ییده‌ل‌یتت: «بیکوژه، ئه‌م سۆزانییه، بکوژه... ئه‌م خودانه‌ناسه بکوژه». هه‌میشه‌ش به‌ نیگایه‌کی پر له‌ کینه‌وه سه‌یری هه‌مووان ده‌کات. گوڤه‌ندیش به‌دوای شته‌کاندا ده‌پ‌وات و ه‌یچ نال‌یتت، ته‌ماشای ئازاره‌کانی مه‌عسومه ده‌کات و سه‌ر داده‌نه‌و‌یت‌یتت و تیده‌په‌ر‌یتت. به‌لام له‌لایه‌کی تروه‌وه غه‌مه‌کانی په‌روانه دره‌خته‌کان زه‌رده‌ده‌کات، په‌نگی ئه‌و چه‌و و لمه زۆرانه‌ی قه‌راغ ئاوه‌کان ده‌گۆر‌یتت. هیلانه به‌ بالنده‌کان ده‌گواز‌یتته‌وه، گه‌لا وه‌ریوه‌کان ده‌کاته خۆله‌م‌یش‌یک‌ی نازک. تام‌یک‌ی تال ده‌به‌خش‌یتته‌ میوه‌کان. میدیا هه‌ندئ

جار دوور به دوور دواى ده‌که‌وښت و نښسکى ده‌گرښت، ناگادارېشه په‌روانه به‌رده‌وام له نژیکى نه‌و بازنه سپى و بڼده‌نگانه‌ى جیپه‌انې فه‌ره‌یدونه‌وه دښت و ده‌چیت، ناگاداره شه‌وان پر به‌و وه‌رشه‌یه هاوارده‌کات، به‌لام فه‌ره‌یدون گوښى لښه. په‌پوله‌کان ده‌شکښت، به‌لام نایبښت. ورده ورده فه‌ره‌یدون وای لښت له ده‌ورویه‌رى خوی ناگای له هیچ شتیک نامښت. شه‌و دواى شه‌ویش په‌روانه ناوومښد و تیکشکاو له‌و وه‌رشه‌یه دښته ده‌رئ و هه‌موو شه‌وینکیش پیرتر و ماندووتر و نه‌نکتر له شه‌وه‌کانى دیکه دښته به‌رچاو... په‌روانه ناگادارى نه‌و پیرییه ناوه‌خته‌ى خویه‌تى و له‌سه‌ر به‌رده‌کان ده‌نوسیت: «زه‌مه‌ن به‌ خیرایى ده‌روات». ده‌نوسیت: «هه‌فته‌کان وه‌کو تیپه‌رینى چند ده‌قیقه‌یه‌ک گوزه‌رده‌که‌ن». میدیا پښده‌لښت: «نیمه‌ین به‌ خیرایى ده‌رؤین... نیمه‌ین». په‌روانه بیته‌وه‌ى تیښکات، چاوى لښکده‌نښت و ده‌نوسیت: «چند سه‌یر به‌ناو ژياندا تا نه‌وسه‌ر ده‌رؤم». میدیا وه‌ک شښت په‌لى پاده‌کښت و له‌سه‌ر ده‌فته‌ره‌که‌ى ده‌نوسیت: «نه‌و غه‌مه ترسناکه‌ى تو ده‌چیته ناو‌که‌لاکانه‌وه، ده‌چیته ناو هیلکه‌ى کوکوختیه‌کانه‌وه، ده‌چیته ناو پؤحى نه‌مامه‌کانه‌وه... تو ده‌بښت له‌و حوزنه بیته‌ده‌رئ». به‌لام په‌روانه له بازنه‌ى نه‌و غه‌مه ترسناکانه‌ نایه‌ته ده‌رئ. هه‌موو شته‌کانیش وه‌کو بازنه‌یه‌کى داخراو و چیرؤکښکى دووباره دښته پښچاو، تا له‌که‌رمه‌ى پؤژیک له‌و پؤژه غه‌مگین و ساردانه‌دا، مه‌عسومه‌ که‌ ترسى له‌ عه‌شق و بالنده‌کان ده‌گاته نه‌وپه‌رئ، که‌ چیرتر ناتوانښت به‌رگه‌ى نه‌و هه‌موو برین و ترس و هاوارانه‌ بگرښت، ده‌مه‌ویه‌یانیکى تاریک، له‌ ساتیک له‌و ساته‌ که‌مانه‌ى که‌ سیامه‌ند تیايدا ده‌خه‌وښت... به‌و په‌یژه هه‌زار به‌هه‌زاره‌دا سه‌رده‌که‌وښته‌وه و به‌ له‌شیکى ماندوو و برینداره‌وه به‌ره‌و کښلکه‌ دووره‌کان ده‌که‌وښته‌ه... له‌ سه‌فه‌رښکى سه‌یردا، که‌ دواتر ده‌لښت: «نه‌و سه‌فه‌ره، سه‌فه‌ر نه‌بوو، هښده‌ى سه‌ره‌تای ویرانکردنى خوم و هه‌موو دونیا بوو».

زهینه بی کوئیستانی ده یگروت:

«بۆ ئه وهی تۆبه بکهین، ده بیئت له تۆبه تیبه گهین، بۆ ئه وهی له تۆبه ش تیبه گهین، ده بیئت له پۆج و جهسته مانه وه ده ست پیبه گهین. سه ره تای هه موو سه ره تاکان مراندنی جهسته یه، ئه وهی ناتوانیئت له شی خۆی زیندان بکات، ناتوانیئت تۆبه بکات. له ش وه کو ئه سپیکی ره ش وایه، ئه سپیکی ره ش که ده توانین یان له ته ویله یه کی له خۆی ره شتردا بیبه ستینه وه به جوړی له و زوڵمه ته دا که س نه بیینیئت، یا خود ده کریت وه کو ره شه با نازادی بکهین، له گه ل نازاد کردنی شیدا نه وه ک ته نها په یوه ندی مرۆف به خودا وه کو تایدیئت، به لکو په یوه ندی جهسته و پۆحیش ده پچرئیئت. سه فه ری کوشتنی ئه وه سه ته کوشنده یه به له ش، سه فه ریکی دوور و دریزه، سه فه ریکه به ریشه کی شکردنی فیتنه کانی جوانی ده ست پیده کات، له و ساته وه که مرۆف بیر له جوانی خۆی ده کاته وه، جوانی خودا له یاده کات. جوانی ریگای یه که مه وه به ره و له زهت، ئه وه شی له زهتی له پاکی لا گرنگتریئت، گونا هباره، له زهت و پاکی دوو شتن پیکه وه کۆنابنه وه، مرۆف که بیر له جوانی ده کاته وه، یان شه یدای خۆی ده بیئت، یان شه یدای که سانی تر، که بی ریش له له زهت ده کاته وه ته نها بیر له ئاره زوه به ده کانی خۆی ده کاته وه،

هیچ شتی بۆ ئافرهتێکی ئیماندار له وه گرنگتر نییه که خۆی نه بینیت و تهها چاوه له ئاسمان بپێت، هیچ شتی له وه گرنگتر نییه که پێوستی به ئاوینه نه بیت. تۆبه کار که ده پروانیت ده بیت له بری خۆی خودا بینیت... به پێچهوانه شهوه، گهر وا نه بوو، ئه و تۆبه کار نییه». زهینه ب له یه کهم پۆژی ئه و سه فه ری تۆبه و پاکبوونه وه یه دا به و جوړه قسه یده کرد، دهنگی ساردییه کی سهیری تێدابوو، که ژووره که ی کردبووه زه مه ریر، ئیمه که سمان نه ده جولاینه وه، که سیشمان له و کچانه ی دوینێ نه ده چووین، هه موو ئیستا جله نوێکانمان له به ردابوو، ئه و له چکه ره شه قه ترانییه مان به ستبوو، ئه و یه که یه که به سه رمانه وه ده گه را و ده یگوت: «بۆئه وه ی ده ست به سه ر جهسته ماندا بگرین، له نیگا کانه وه ده ست پێده که یین، پرسیاره که ئه وه یه، چۆن ئافره تێک سهیری دنیا ده کات بینه وه ی له چاویدا عه یاری و فیتنه یی ده رکه ویت. چۆن ده پروانیت و ناهیلێت به چاوه گوناوه بکات... ئافره ت زۆریه ی شته کانی به نیگا ده لێت، به نیگا عه شق داده مه زرینیت، به نیگا له شی خۆی پێشکه شده کات، به نیگا هاواره کانی له شی ده گه یه نیت، پیاوانی خه تاکار یه که مین جار سهیری چاوی ئافره ت ده که ن. یه که م په یام و ترسناکترین په یامی گوناوه له چاوه وه ده سه تپێده کات، ئیمه لێره ده بیت سه یرکردنه کانتان له هه موو شه هوه ت و غه مزه و ده لالێک پاکبکه ینه وه. له نیگا بترانیت بۆنی جهسته تانه، شه یتان له ئه زه له وه بۆنیکی سهیری داوه به جهسته مان، بۆنیکی ده مانخاته بازنه ی گوناوه وه، ئیوه نابیت بۆنیکتان لیبیت شه هوه ت بزوینبیت، ده بیت بۆنی ئیوه له بۆنی گوڵ و دره خت و مه خلوقاته فیتنه بازه کانی سروشت نه چیت، ده بیت بۆنی ئیوه خالیبیت له هه ر شتی له خالیقمان دوورخاته وه و تیکه ل به مه خلوقمان بکات... بۆنی جهسته تان بکوژن، له ژیر جله کانتانه وه

دیلیبکه ن.

به لام له نیگا و بۆن ترسناکتر، زمانه... ئا، هیچ شتی له زمان ترسناکتر نییه، به یهک وشه بیئیمان و ئیماندار له یهکتر جیاده بنه وه. وشه، ده توانییت له شهیتان به دتر و له تاریکی په شتر و له خوین سوورتر بییت، وشه یه سه ره ماندوو و لاوازه کان پرده کات له فیتنه و خه یال، به لام هر وشه شه، پیروژ و به شکۆ و به جه لاله. وشه یه نوری ئیمان ده خاته وه دل و دهرۆن، وشه یه که په یامی خودا به ئیمه ده گه یه نییت... ئاه، کچانم، کچانی ئازیز و به دب ختم، ده بییت زۆر ئاگاتان له وشه بییت. وشه توپیکی کریستالی دوو دیوه، ئه گهر سه یری لایه کیتان کرد ده چنه جه هه نه م، ئه گهر سه یری لاکه ی دیکه شتان کرد ده چنه به هه شت... ده بییت زۆر ئاگادار بن، زۆر... وشه دونیای ئه وتۆ ده خولقینییت نابییت بخولقییت، نیگاری ئه وتۆ ده کیشییت نابییت بکیشرییت، له هیچ گونا هه دروسته کات، له هیچ له زهت ده خولقینییت... ئیوه ده بییت هینده وریابن فره هنگی خودا له فره هنگی شهیتان جیابکه نه وه... وای له و پۆزه ی ئه و دوو کتیبه تیکه لاوده که ن... وای له و ساته ی که ئه و مانا و پیت و ده نگانه تیکه لده که ن».

زهینه ب ووچانیکی کورتی ده گرت و به ده نگیکی غه مگین ده یگوت: «کچه کانم، جگه له وشه ش، ده بییت خه نده کانتان له فریوو و سه رسه ختی و دزیوی پاکبکه نه وه، ده شییت خه نده شه مالی به هه شت بییت، وه کو چون ده شییت بانگه وازی فیتنه و له زه تیش بییت، ده شییت تاقیکردنه وه ی پۆح بییت بۆ پاکسی خوئی، ده شییت تاقیکردنه وه ی له شیش بییت بۆ فریوی خوئی. ده بییت له نیوان خه نده یه کدا که له پشتییه وه ئاره زوو و ئالۆشی له ش، وه کو پوناکییه کی به د دیاره و له گه ل خه نده یه کدا که نوری ئیمان و چاکه ی لیه لده ستییت جیاوازیبکه ین، ده بییت بزانیین ئایا ئه وه ی

دهخه نیت ئالوش و شه هوه ته یاخود ئیمان و بپوایه، من له چاوی هندیگتانداندا خه نده یه ک ده بینم جگه له خه نده ی چواشه بوون و گومرایی هیچی تر نییه، بزائن، ئازیزه به دبه خته کانم، بزائن، خودا چون کردار و قسه هه لده سه نگیتیت خه نده ش هه لده سه نگیتیت، چونکه هه ندیجار خه نده یه ک ده توانیت عه رشیک بله رزینیت و هه ندیجاریش ده توانیت ده ریایه کی توپه ئارامبکاته وه. ئاه کیژه توبه کاره کانم، ئیوه که نه مرق باوه شتان یو ئیمان کردوته وه، بزائن که هه موو گیانتان ده شیت مایه ی خه تا بیت، هه موو گیانتان... هه تا جولای له شتان، له ره ی ده نگتان. بزائن نه هریمن له هیچ شوینیکدا وه کو له شی ئافره ت کاری نه کرده، ده بیت فیریین له هه ستان و دانیشتمانداندا له شمان به نه ندازه یه ک جلّه و بکه ین که به دنیا زیه ک، رپوئیکه ریک، سیانیشانه یه کی لیده رنه چیت. له ره یه کی سینه هه ندیجار ده توانیت هه موو یاسا و حیکمه ته ئاسمانیه کان بله رزینیت، شه پوئیکی نازک له گوشتیکی شه هوه تبازه وه ده توانیت له گه رداویک ترسناکتر بیت. ئیوه ده بیت له بیریکه ن که له شتان هه یه، له بیریکه ن سینه تان هه یه. توبه کردن مانای به نجر دنی سه رچاوه گانی له زه ت، قوولبوونه وه له جلّه و کردن هه موو تامه کانداندا، خنکاندنی هه موو چیژه کان، چیژ نه و پښگایه یه که قوول قوول به ره و ناوه پراستی جه هه نه متان ده بات، گه ر چیژه کانتان نه کوژن ناتوانن بینه توبه کار، نه شبن به توبه کار پاکنانه وه... وای له وه ی که چیژه گانی زیندوون... وای له وه ی که تامی دنیا ده کات و نه به دییه ت فه راموشده کات، وای له وه ی که سفره ی دنیا ده کاته وه و سفره ی قیامت ده پیچیتته وه».

هه ندیجار یه کییک له و ژنه یاوه رانه ده هاته ژوورئ و سه بریده کردین و ده پویشته ده رئ، پیده چوو نه و خوئی فه رمانی کردبیت که س قسه ی پینه بریت، کاتیک له کوئایی نزیک بووه وه گووتی: «نه مرق

پوڙى به كترناسىنى ته واوه تيمانه، من ليره سزاي كه س نادم، ئيره
 قوتابخانهى سزا نيه، بهلكو شوينى ورياكردنه وهى ويژدانه، شه وهى
 دهبيت نازار بچيژيت پوختانه، من ترسم له سزا هيه، ترسم هيه
 له قامچى و ليدانىش له زهت وه ريگرن... ترسم هيه... بهلام من
 له مپوه له گه لتاندام، هه ميشه نزيك ليتانه وه... بويه دهبيت به كه به كه
 بتاناسم، به كه به كه بزاسم شه و ژيانه سهيره ي له ناو خه تادا ژياون چون
 شيواندوونى، بهلام دلنياين چهنده پيچاوپيچه كانى شه يتان ئالوژتر و
 شه پانگيزتر بيت، بو من كردنه وه بيان و شكاندنيان و پيڅخستنه وه بيان
 گرنگتره. نايين له جه وه ريدا پيڅخستنه وهى عه ييه سهخته كانى مروغه،
 توبه كردنيش راستكردنه وهى خواريه كانيتى، بهلام بو شه وهى راستبينه وه
 دهبيت خوٽان له قولايى پوختانه وه ناماده بن... دهبيت خوٽان دهست
 بو هانا و يارمه تى دريژيكه ن».

له و پوژه وه دهبايه خو ي به كه به كه بمانينيت، دهبايه به كه به كه
 به سه رهاتى ژيانى خو مان بگيرينه وه، حكايه تى دايكه شه تكلراو و
 خوشكه په دو كه وتوو ه كانمان بخينه به رده ستي، هه رچيه كمان بينيه
 ئاشكراييكه ين. لى ده پرسين: «شه پياوان... تامى پياوانتان
 كرده، شه له زه ته شه يتان بيه تان چه شتوو؟». كه هاته سه ر توبه تى
 من به سه رهاتى شه وه عا جباتيه ي مالى پورم بو گي پايه وه،
 نه شمده زانى من ته نها كه سيك ده بم كه حقيقه تى گونا هيك ده دركي نم
 كه نابيت بدركي تر يت. شه وه رده وام لى ده پرسيم: «شه پياوه
 راستى بوو يان خه يال، شه وه تى كي پووت بوو كه خه يالى خوٽ
 دروستي كر دبوو يان هه ر زولمه ت بوو... زولمه ت؟». من ده مگووت:
 «نازاسم، خانم، هه ر سيكيان بوو زولمه ت بوو، شه وه تى من بوو،
 له شيكى راسته قينه و به قه واره ش بوو... خانم، هه موو شته كان بوو

پیکه وه». که قسه مده کرد، ههستیده کرد که من پتر له وهی به پۆخی گونا هباریک و به ترس و سامی په شیمانیک بدویم، به دهنگی کچیک سهرکیش قسه ده کم، هه می شهش ئه و خنده سهره له سهر لیوم بوو، ئه و خنده یی له به یانی سووتانی کتبخانه که وه چوو یوه سهر سیمام. ئه و ده یگوت: «ناه، خه ندانی چکۆله، دنیا له مندالییه وه تۆی شیواندوه... چاوانت پرن له شهوقی سهر، له ناره زووی سهر، به ئی چاوانت هیمنن، له کاتی ئاساییدا تابلیتی هیمن دیارن، به لام من له هیچ شتیک ناترسم له چاوانی هیمن نه بیئت، هه موو چاوه هیمنه کان له راستیدا ترسناکن، تا ئیستا نیگایه کی نارام و له سهره خۆم نه بینیه وه ئه و دیوی گونا و خراپه نه بیئت... زۆر جار ههستده کم ئه و هیمنیه، هیمنی ناره زوویه که ده توانیت به وپه پی حیکمه ته وه هه ول بۆ ئامانجی خۆی بدات، به وپه پی ساردی و نه شله ژانه وه کاریکات... ناه، خه ندان، خه نده کانیشته به دتر نین له وه هیمنیه ی ناو نیگات. خه نده یه که له پشتیه وه گالته جارپیه کی قول ده بینم، گالته جارپیه به جیهان، به مه خلوقات، به خودا. خه نده یه که له پۆحیکه وه دیت نایه ویت حورمه تی ئه م گهردونه و دروستکه ره که ی بگریت، حورمه تی ئاین و یاساکان بگریت. خه ندان، ده بیئت سه ره تا له دهسته مۆکردنی خه نده کانتیه وه ده ست پیبکه ین، له کوشتنی ئه و خه ندانه وه ده ست پیبکه ین تا نه توانیت بۆنی پیاوان و وینه یان و بوونیان به یئیتیه دونیای ئه م کیژه تۆبه کارانه وه». هه ر ئه و پۆزه و له سهر ده فته ری ناوه کان، هه موومانی دهسته دهسته و به پیی جۆری تۆبه کردنه کان دابه شکرد، نه وانه ی ده بوویه نیگاکانیان له عیاری پاکبکه نه وه هه ندی کچی مندالبوون که له چاویاندا مه کریکی سهر ده بینرا، نه وانه ی ده بوویه بۆنی جهسته یان رکیفبکه ن له ته مه ندا گه وره تر دیاریوون، به لام تا که که سیک خه نده کانی به جۆریکی ترسناک

زهراويييون، من بووم. هه موو کيزاني دیکه فريوی خنده کانی خویان شارديووه، هه مووان خنده يه کی پاک و ناسایی و ناراميان نيشاندا بوو، خنده يه کی کورت و پپر له شهرم. له گه ل ئه وه شدا من له پوييه کی دیکه وه بهختيار بووم، من له نيو هه موواندا تاکه کچیک بووم له بهر چکوله یی و لاوازی، پيويستيم به وه نه بوو له شم له فیتنه زیاده کانی سووکبکه م. ئه و ئیواره يه بو یه که مجار خشته ی وانه کانمان وه رگرت، یه که م وانه ش ژنيکی گه وری ده موچاو دريژ سه باره ت به ژيانی «موسا» پيیگووتين، که ئیدی تا چنده ها سال دواتر، خوی به تنها ژيانی پیغه مبه ران و نه سحابه و خه ليفه کانی پیده گووتين. وانه کانی دیکه مان تیکه له يه کی سه يربوو له ميژووی مه زه به کان و فتوحاته کان، وانه يه کمان هه بوو له سه ر شيويه ده رکه وتنه کانی شه يتان، وانه يه کيش له سه ر ژنه خو فیدا کاره کان، عیلمی که لامان ده خویند، چند پوژنيکيش له سه ر جيهانی ناو گوپ و وه سفی دوزه خ ژنيکی چکوله قسه ی بو ده کردین، خاتوونیکيش که لووتیکی خوراوی هه بوو ته فسیری قورئان و ده ستووری ئیرسی پیده گووتين، پیره کچیکی په نگزه رديش فه لسه فه ی زه کات و نادابی سه ر سفره و چوئيتی وسلده رکردن و بیسمیلکردنی شته کانی فیرده کردین. ماموستا کانمان هه موو ئافره تی هيمن و له سه رخو بوون که به ناراميه وه قسه يان له گه ل ده کردین، هه رگيز توپه نه ده بوون، ساردیيه کی سه ير له چاو و ده نگیاندا بوو، به لام هه رگيز هه ستم به وشه يه ک يان له ره يه کی په حم و سوژ نه ده کرد، ئه وان هه موو شته کانيان وه کو جوړیک ياسای نه زه لی و نه گوپ ده بينی که مروف ده بيت بيزانيت و دوايکه ویت، له ريگای بیده نگی و تيفکرينیکی قووله وه، به نيگای زور سه ير و به رسته ی زور له سه رخو ئيمه يان به ره و ئه و شوئانه پاده کيشا که ده بایه به زووترين کات بيگه ينی.

لە شەوانی هەفتەى یەكەمەوه، لە سالتۆن و پارەوهكانى قوتابخانەدا دەستەى تۆبەكرانى یەكەم دەرگەوتن. دووبارەبوونەوهى هەمیشەى ئەو وشەى «پاكى... پاكى... پاكى» لە پۆخى هەمووماندا هەستىكى سەبرى دروستكرديوو، هەمووان هەستمان بە پىستى دەگرد، هەستماندەگرد هیندە پىسین دەبیت بەناو دەیهەا پىگای ئالۆز و سروتى سەیردا تىبەپىن تا پاكدەبینەوه. یەكەمجار ئەو هەستە لە «شنۆ»دا دەرگەوت كە چەند ژوورىك دوور لە ژوورەكەى ئىمە دەژیا، ئەو خوشكى یەكەم لە سۆزانییە بەناوبانگەكانى شار بوو، خۆشى هەستیدەگرد بە ئەندازەى گلاوه هیچ شتێ پاكى ناكاتەوه. شەوان لە تارىكییهكەدا كچانى قوتابخانەكە لى كۆدەبوونەوه و ئەویش بە دەنگىكى نوزەل دەیگوت: «هیچ شتێ جگە لە ناگر پاكمان ناكاتەوه. من دەبیت خەیاڵىكى تر، پۆخىكى تر قەرزىكەم، ئیوش دەبیت لەشىكى تر بۆ خۆتان دروستبەكن، لەشىكى پاك...». كەمەكەمە كچانى تر لە دەورى شنۆ كۆدەبوونەوه، بە هیمنى و بە دەنگىك كە هەر لە سەرەتاوه هەستمدەگرد زۆر لە دەنگى مامۆستاكان دەچیت، باسى پاكبوونەوهیان دەگرد. لە هەفتەى یەكەمەوه، شەوانە شنۆ لە دالانەكەدا لەسەر بەتانییهكى قەدگراو دادەنیشت و بە دەنگىكى ئارام قورئانى دەخویند، هیدی هیدی كچانى دىكە لە دەورى ئەلقەیان دەبەست، زۆرجار بەیانیان زوو هەلدەستام و دەمبىنى شنۆ لە هەمان جىگادا قورئان دەخوینیت، كچەكانى دىكە دەیانگوت هەندى شەو ناخەویت، فەتانە بەردەوام بە چپەوه دەیگوت: «درۆ دەكات، من دەزانم چ قەحچەیهكە... دەیهوینت زوو لەم قوتابخانەى بچیتەدەرى...». بەلام بۆ من ئەوه سەیرىبوو كە «لەیلا»ش لەو ئەلقەیهى دەورى «شنۆ»دا دەرگەوت. شەویكە من و فەتانە لە پىاسەیهكى كورت گەپاینەوه و گویمانلێبوو «لەیلا»

دهیگوت: «لهشم بۆنیکی کوشندهی لیدیت، بههوی ئه و بۆنه وه پیاوان
 هه میشه دوامکه وتون، خۆیان لیم نزیخستۆته وه، بۆنیک ئیتر تهحه مولی
 ناکه م». «فتهانه» ئه و شه وه دهستیگرتم و گووتی: «شتی زۆر خراب
 به پۆیه، با بپۆین، با دووریکه وینه وه...». له و شه وانده هه ستمان
 به ده رکه وتنی ئه و غه مه سهیر و ترسه بیئنه ندازانه کرد که وایده کرد
 کچه کان له ژوره کانی خۆیاندا ئۆقره نه گرن، له هه موو جیگایه کدا ئه و
 چه ترسناکانهی «ئاگر»، «ئههریمه ن»، «تۆبه» و «شه هوت» م
 ده هاته گوئ. فتهانه دهیگوت: «نابیت ئه م قسانه بمانترسیئیت،
 ئه گه ر بترسین، ده بیئت ورده له گه ل هه موو شته کاندایه پپۆین، هه زار
 سه له خه لک به بی تۆبه کردن ده ژین، به لام ئیستا ئیمه بووین به
 ته له که وه، له گه ل ئه وه شدا هیه شتیک له وه ئاسانتر نییه که ئیمه ش
 خۆمان وه کو تۆبه که ر نیشانیدهین، ئیمه ش ده بیئت وا ده ریکه وین که
 تۆبه مانکردوه». من گومانده کرده که بتوانم وه کو فتهانه بکه م، ده ترسام
 له ساتیکدا هه موو شته کانم له ده ست ده رچیئت.

له کاتیکدا کچه کانی دیکه به گه رمی بیریان له لای خۆ پاکژکردنه وه یه کی
 مه زن بوو، من له و شه وانده سیپه ری ئه و پیاوه گه پایه وه بۆ ژیانم،
 خودایه... من له و شه وانده که دنیا تاریک تاریک ده بوو، که
 هه مووشته کان کپ و بیده نگ و خامۆش ده مانه وه که نوزه کانی «شنۆ»
 ده مرد، من له خه و پاده چله کیم و هه ستمده کرد ئه و پیاوه ی که شه ویک له
 تاریکیه کانی مائی پورمدا له گه لیدا خه و تپووم له گه لمدایه، هه ستمده کرد
 له تاریکی ئه و قوتابخانه یه دا چاوه پیمده کات. له و شه وانده هه سستیکی
 سهیر پۆحمی ده خسته چنگی خۆی، هه ستمده کرد له شم بیرده کاته وه،
 به ناگاده هاتمه وه و هه ستمده کرد جه ستم به جیا له خۆم خه یالده کات.
 سه ره تا تارماییه کی بچوکم له تاریکیدا ده بینی، له ژیر لیفه که مه وه سه رم

دەردەهیتنا و دەمپوانی و ئەو سێبەرەم دەبینی. سەرئاپای جەستە ی پەش بوو، قەوارە یەکی سەیریوو لە زۆلمەت، لەگەڵ ئەو شدا من دەمتوانی بیبینم و بیناسمەو، خۆی بوو، هەمان ئەو پیاو بوو کە پیشتر ئاشنای بووبوم... دەهات و یەگە یەگە تەماشای ژوورەکانی دەکرد، یەگە یەگە تەماشای کیژە خەوتوووەکانی سەر قەرەوێڵەکی دەکرد، دەستی لە جلەکانمان دەدا، دەستی لە کتێبەکانمان دەدا و دەپۆشیشت. بە جۆری بێدەنگ بوو چرپە ی لیوێنە دەهات، بەلام ئەو بۆن پێخانە یە ی لە دالان و ژوورەکاندا بلۆدە کردەو. هەندێ شەو من دوا ی ئەو بۆنە دەکەوتم، من لە تاریکییە کە دا هەل دەستام و دوا ی هەنگاوێکی دەکەوتم، تا بزاتم لەکوێو هاتۆتە ژووری، بەلام بە جۆریک لە ناو تاریکییە کە دا وندەبوو وەکو ئەو ی لە ناو شەو دا تواییتەو، بەسەر هەوا دا دابەشبوویت. من دانیابوم کە بینوو، دانیابوم، لەسەر قەرەوێڵە کە م دەهاتمە خوار ی و داویدە کەوتم، پارەوێکی بە چاویکی خەوآوووە دەبیری و لەشم دەلەرز ی، ئارەقێکی ساردم دەردەدا، لەسەر پێپێلکەکان دەوێستام هەندێک جار جورنەتمەدایە خۆم و بەدوایدا دەپۆشیستم. ئەو دەچوو خوار ی بۆ ناو دەستشۆرەکان، بۆ ناو گەرماوێکان، بۆ ناو کلاسه خالییەکانی خۆیندن، بەلام من جگە لەو بۆن پێخانە یە هیچی ترم نەدەگرت، جگە لە هەناسە ی نێرینە یەکی خودایی لە هەوا دا، هیچی دیکە م چنگ نەدەکەوت.

پۆژیک هەموو بەسەر هاتە کە م بۆ زەینە بی کوێستانی گێرایەو، پێمگوت: «شەوان پیاویک دیتە ناو ئەم قوتابخانە یەو، پیاویک من دەبینم... پیاویکە دیت و یەگە یەگە سەیری کچەکان دەکات، لە ئاوەکان دەخواتەو، لەبەر دەرگای ژوورەکاندا دەوێستیت، دەست لە کتێبەکان دەهات». زەینە ب سەیری چاوی دەکردم، سەیری ئەو دەسته

ساردانہی دہ کردم، سہیری ئو لاوازی و پچوکیبہ بیمانایہی دہ کردم و دہیگوت: «خندان، خندان، چکولہ، «تۆبہ» دہ بیئت لہ قوولایی قوولایی دلّوہ بیئت، تۆ ہیشتا و سوسہ سہی گوناہہ کان یاریت پیئدہ کەن، تۆ ہیشتا نارہ زوہ کانت دہ تجولئین» .

کەس باوہ پینہ دہ کرد، کەس وەکو من بۆنی ئو پیاوہی نہ دہ کرد، شەوئیکیان بە فەتانەم گووت: «ئو پیاوہ حەقیقەتە، ئو پیاوہ شتیگە من هەستی پیئدە کەم، هەندیگ شەو دیئت، خەبەرم دەگاتوہ» . فەتانە بە زەردەخەنە یە کەوہ دہیگوت: «شەوان کە دەخەویت زۆر بیر لہ پیاو مە کەرەوہ، من کە دەخەوم بیر لہ ہیچ ناکە مەوہ» . بەلام زەینەب ہیوای وابوو مانەوہی زۆر لہ و قوتابخانە یە دا، خوئندنی بەردەوام، نوئز کردنی بەردەوام ئو خولیا یانە لەسەرمدا بسپرتتوہ، بەلام من هەموو بە یانیبە ک دەمگووت: «ئەمشە ویش ئو پیاوہم بینوہ ... ئەمشە ویش ئو لێرە بوو... لێرە» . تا زیاتریش وامیگووتایە ئو پتر نوئیزی پیئدە کردم، زیاتر دہیگوت: «شە پکردن لە گەل ئو شەیتانە ی ناو پۆحی تۆدا ئاسان نییە، بەلام دواجار ئەگەر خۆت نامادە بیئت تیدابیئت، ئەگەر پۆحی خۆت خاویئن بیئت، ئەوا ئیمە سەردە کەوین و شەیتانە کان دە بە زینین» .

هیدی هیدی هەستمدە کرد لہ کچەکانی دیکەم جیا دەگاتوہ . ئو پۆژەش کە زانی من دەستوخەتم خۆشە، گووتی: «خندان، تۆ لە مپۆوہ، ئیوارە و شەوان لەسەر کارتۆنی گەورە ئایەت و سوورەت دەنوسیتوہ و هەر خۆشت لہ پارەو و ژوور و ناو پۆلەکاندا هەلیاندە واسیت» . هەندی شەو تا درەنگ، تا ئو کاتە ی من ماندوو دەبووم بە دیارمەوہ دەوہ ستا، خۆی یە کە یە کە ئایەتەکانی هەلدە بژارد، خۆی پیئدە گووتم چۆن چۆنی بیاننوسم . دہیگوت: «هەو لبدە، نەک تەنھا بە پەنجە، بە لکو بە

پۆج بیانتوسیت، هەولبەدە وشەکان بچنە دلتەوه، گوئی بۆ زرینگەیی
 حەرفەکان پابگرە، پێگا بەرەو خودا پێگایەکی پوناکە، پێگایەکی گەر
 بە هێمنی سەیری ناوہوہی خۆمان کرد، دەیدۆزینەوہ».

ئەو وای دەگووت و بەو نیگا ساردانەیی تەماشای چاوانی دەکردم.
 دەیگووت: «خەندان، ئەو خەندەییە تۆ، دەستەپاچەمدەکات، پەنگە ھەر
 لەبەر ئەو خەندە سەیر و پەر لە گوناھەیی ناو چاوانیشت ناویاننا بیئتیت
 خەندان، کێ دەلیت، بەمجۆرە زەرەخەنە شەیتانییەوہ لەدایکنەبوویت.
 بەلام خەندانی چکۆلە ئەگەر خودات ناسی ھەمووشتەکان بە جۆریکی
 تر دەگوڕیت، ئەو کات زەرەخەنەکانت شیۆہیەکی پاک و ئاسمانی
 وەرەگرن، نیگاکانیشت پەنگیکی دیکەیان دەبیئت».

شەوان دایدەنام و پێیدەگوتم: «بنوسە... بنوسە». من یەک لەسەر
 یەک ئەو زەخرەفە نایینیانەم دەکێشا، شەو دواي شەو کارتۆنی گەورە
 گەورەم دەنوسی، دواتر بەجووتە تەپلەکیکمان ھەلدەگرت و یەکەیکە
 ئایەتەکانمان ھەلدەواسی، کە تەواو دەبووین من بە ئەندازەیک
 ماندوودەبووم نەمدەتوانی خۆم بەپێوہ بگرم، ئەو سەرما ترسناکەش کە
 لە جەستە و پۆحی ئەو ژنەوہ دەھات دەیتەزاندم. کەچی کە دەخەوتم،
 نیوہشەوان تارمایی ترسناکی ئەو پیاوہ لە قوولایی تاریکییەکانەوہ
 دەھات و سەر لە نوێ خەبەریدەکردمەوہ، سەر لە نوێ ھەلدەستام،
 سەر لە نوێ بە ژوور و پارپەوہکاندا داویدەکەوتم، سێبەرەکەیم دەبینی
 لەسەر دیوارەکان، لەسەر نوینەکان، لەسەر قەرەوێلەکان، لەگەڵ
 ئەو شدا نەمدەتوانی بیگرم.

بەیانیان لاواز و ئائۆمێد بە زەینەبی کویتستانیم دەگووتەوہ کە دووبارە
 ئەو تارماییەم بینیوہ، دووبارە ئەو پۆحە تاریک و زۆلمەتبازە لێرەدا
 دەرکەوتۆتەوہ. زەینەب وای ھەستدەکرد من دەمەوێت ماندوو بیکەم، من

مه کړيکی له گالدا ده نوینم، تا له ناو توږ و واهیمه و هیماکانیدا ونییت، به زه رده خه نه په کی سهیره وه ده یگووت: «خه ندان، مه ترسه، مه ترسه، من نیشم گه لیک زوره بو تو».

پوږتیکیان باریکی نیجگار گه وره له کتیب له بهر ده رگای قوتاخانه که ماندا وه ستا. زهینه ب ده رگای سالونیکي گه وره گه وره ی کرده وه که پیشتر که سمان پیمان تینه خستیوو، سالونیکي گه وره ی پر له په فو و دولابی گه وره ی کتیب و میز و کورسی تاییه ت به خویندنه وه، به لام هه موو سر په فو و ناو دولابه کان خالیووون. نه و نیواریه هه موومان ی پریکرد و پییگووتین، سهفته سهفته کتیبه کان له بهر ده رگاوه به ره و نه و سالونه هه لگړین که ده که و ته ژیرزه مینی قوتاخانه که وه و پیشتر که سمان هه ستمان به بوونیشی نه کردبوو. که هه موو کتیبه کانمان گواسته وه، هر نه و شه وه من و فه تانه و دووکیژی دیکه ی جیا کرده وه و که وتینه پیکخستنی کتیبه کان. بو پوژی دواپی به من و فه تانه ی غه مگینی گووت، ده بییت شه وانه دابه زینه نه و ژیرزه مینه وه و پیکه وه فه ره ست بو نه م کتیبخانه گه وره یه بکه ین... شه وائیکي دوور و دریز فه تانه ناوی کتیبه کانی ده خوینده وه و من ده منوسی، که س نه بوو له قوتاخانه که دا به نه ندازه ی من و فه تانه زمان و نویسی عه ره بی باش بزانییت، هه لبت فه تانه له و پوووه زور له من زیره کتر بوو، نه و هه موو ژانی له بهر ده م زنجیره نه له فزیونییه میسریه کاندا بردبووه سر، په هو ی نه وه شه وه توانی له ته که منه وه بیته ناو جیهانی سهیر و سه مه ره ی کتیبه کانه وه. سهیرترین شت نه و په یوه ندییه سهیره بوو که نیمه له گه ل نه و کتیبانه دا دروستمانکرد. نه و په یوه ندییه ی تا کاتیک له قوتاخانه ی خوشکه توبه کاره کان ده رچووین، نیمه ی به و کتیبخانه یه وه گریدا. له وه و بهر له جیهانی کدا نه ژیا بووم، کتیبی زوری تیا بییت، تاکه نه زموونم له گه ل کتیبدا

ده‌گه‌پایه‌وه بو یادگاری ئه‌و شه‌وانه‌ی په‌روانه له‌بری چه‌سره‌ت و گریان، کتییکی له‌ جانتاکه‌ی ده‌رده‌هینا و ده‌یخوینده‌وه . له‌ یه‌که‌م نئواره‌وه که ده‌ستم له‌و کتییانه‌ دا هه‌ستم به‌ له‌زه‌تیک‌ی سه‌یرکرد، له‌زه‌تیک‌ ده‌بایه‌ هه‌میشه‌ بېشارمه‌وه و ئاشکرای نه‌که‌م، دیمه‌نی ئه‌و چه‌رفه‌ عه‌ره‌ببیه‌ چه‌شه‌نگانه‌ و ئه‌و ناو‌نیشانه‌ سه‌یرانه‌، بو‌من له‌ دنیا‌یه‌که‌دا که‌ گو‌پان و خه‌یال و شادومانی تیا‌نه‌بوو، ده‌روازه‌ی جو‌ره‌ فه‌نتازیا‌یه‌کی دیکه‌ بوو. به‌لام فه‌تانه‌ له‌ یه‌که‌م نئواریدا گووتی: «من بیستومه‌ گو‌شه‌گیری زۆر له‌گه‌ل کتیبه‌کاندا به‌ره‌و شیتیمان ده‌بات». زه‌ینه‌بی کو‌یستانی پی‌یگوت: «کتیب هه‌یه‌ وه‌کو ئه‌مانه‌ له‌ به‌هه‌شته‌وه‌ دین، کتیبیش هه‌یه‌ شه‌یتان له‌ ژۆر چه‌رفه‌کانیدا خه‌وتوو، هه‌ندێ جار ئه‌هریمه‌ن به‌شه‌یوه‌یه‌کی سه‌یر ده‌چیته‌ ناو کتیبه‌کانه‌وه‌، ده‌چیته‌ ناو خو‌ینده‌وه‌کانه‌وه‌، ده‌چیته‌ ناو ته‌فسیره‌کانه‌وه‌، واته‌ ده‌کریت کتیبیک به‌هه‌شتیا‌نه‌ نوسرا‌ییت، به‌لام شه‌یتانیا‌نه‌ ته‌فسیربک‌ریت.»

من شه‌ویک دوا‌ی ئه‌و ماندو‌بوونه‌ی ناو جیهانی کتیبه‌کان، له‌گه‌ل فه‌تانه‌دا له‌ ده‌ستشۆره‌کان له‌و ئاوینه‌ بچکولانه‌یه‌دا سه‌یری خو‌م کرد، ئاه‌ خودایه‌ هیشتا هه‌ر له‌ خه‌ندانی چکۆله‌ ده‌چووم... هه‌ر خه‌ندانی چکۆله‌ بووم... ئه‌گه‌ر چی هه‌ستمه‌کرد هیدی هیدی به‌ره‌و دونیا‌یه‌کی تر ده‌پۆم و پوه‌و پۆحیک‌ی دیکه‌ ده‌گو‌ریم.

مه‌عسوم که له دارستانه‌کان هاته‌ده‌رئ، تا چه‌ندین سال دواتریش پئی و ابوو که سیامه‌ند بالنده هه‌ر به نواوه‌یه‌تی. به ئەندازه‌یه‌ک ده‌توانم بلیم ژییانی مه‌عسوم ئەگه‌رچی به گه‌لئ پۆزانی ناخۆش و تاریک‌تردا تیپه‌پئی، که‌چی هه‌رگیز له تارمایی ئەو پیاوه پاک نه‌بووه‌وه که تا ئەم‌پۆ که‌س، هه‌یچ هه‌والئیکی راست ده‌رباره‌ی چاره‌نوسی نازانیت. له پێگادا، پێگای هه‌لهاتن به‌ره‌و قه‌ده‌ریکی تاریک، مه‌عسوم هه‌ستیده‌کرد چه‌ندین پۆلی گه‌وره و ترسناکی بالنده به‌ نوايه‌وه‌ن، وه‌کو چۆن خۆی له‌ مروڤه‌کان ده‌شارده‌وه، خۆی له‌ بالنده‌کانیش ونده‌کرد، ئەو ترسه‌ی که له‌ و سه‌فه‌ره‌شدا له‌ بالنده‌ تیا دروستبوو، تا مردن له‌ گه‌لیدا بوو، دواچاریش پۆزئیک به‌ر له‌ مردنی به‌ منی گووت: « هه‌یچ شتیک منی نه‌کوشت، بالنده‌کان نه‌بیت. »

هه‌لهاتن له‌ و هه‌موو پۆله‌ بالداره‌ خورافییه ... هه‌لهاتن له‌ و مه‌له‌ گه‌ورانه‌ی به‌ درێزایی پۆز له‌ سه‌ر دره‌خته‌کانه‌وه ته‌ماشایانده‌کرد، خۆشاردنه‌وه له‌ و په‌له‌وه‌ره سه‌یرانه‌ی وه‌ک به‌سه‌ر نوژمنیکدا بفرن، به‌سه‌ریدا ده‌فرین، ده‌یه‌ها جار نازاری ئەو هه‌لهاتن و پێویلییه‌یان بۆ مه‌عسوم گه‌وره‌تر کرد. ئەو نه‌یده‌زانی چه‌ند پۆزه له‌ پێچاوپێچه‌کانی سروشت و پایزدا ونبوو، چه‌ند پۆزه خۆی له‌ شوانه‌کان و پێیواره‌کان ده‌شاریته‌وه ... ته‌نها شتیک لای پونبوو ئەوه بوو که ده‌بیت پوو له‌ شار بکات و له‌ ویشه‌وه ئەگه‌ر توانی سه‌ری خۆی به‌ره‌و جیگایه‌کی دیکه‌ی دنیا هه‌لبگریت. به‌ پۆز، هه‌تاو

دهیسووتاند و به شهو سه رما و كزه سارده كانی پاییز تیکیانده شكاند، برسیتی چندها پوژ، پشونه دانی قوول له ترسی بالنده كان، برستیان لن بریبوو. ده بایه بدهوام خوئی له قهره قوولی سوپاكان لادا، خوئی له مفره زهی نهو پيشمه رگانه لادات كه به دم گورانیکووتنه وه له نیوان گونده كان له پيگاندا بوون. پوژانیکي زور نهیده زانی به چ ناراسته یه ك دهروات، چ هریمیکي برپوه و به ره و كوئی ده چیت.

مه عسوم ده یگوت: «چاوه پوانم نه ده كرد سه فهره كم له بیستانیکي كاله كدا دوا بییت، له گال نه وه شدا دواي نهو سه فهره دوور و دریزه كه چندها شهو و پوژی پر ترس و تاریکیم تیا ته یكردبوو، له بیستانی گوندیکي قه راغ شاردا گیرسامه وه».

نهو شه ویک دواي نهو هی تیر زرگه كاله کی سه وزی خوارد، ماندوو شه كات له ناوه پاستی بیستانیکدا خه وی لیکه وت، نهو كات ههستی به نارامیه ك كردبوو، كه متازور سه رنجیدابوو كه چیر بالنده كان به دوايه وه نین، ونبوون و كه مېونه وهی بالنده و میروو و جانه وه ره كانیش بو نهو نیشانه یه کی باش بو. نهو دهیزانی كه تا بالنده كان به سه سه ریه وه بن، مانای هیشتا له سنووری شاره گوره كان و ناوه دانیه پاسته قینه كان دووره. به لام نهو شه وه دنیا هه مووی كپ بوو، خاموشی و نارامیه کی سه یر له و کیلگه گوره و به رینانه دا سه رور بوو، هر نهو نارامیه ش به ره و قوولایی خه ویکي سه نگینی پاكیشتا، خه ویک هه تاوی به یانیش نه یشكاند. مه عسوم ده یگوت: «به یانیه کی درهنگ به ناگاهاتم هه ... كه چاوم هه لهینا، كار له كار تر ازابوو، تازه له وه درهنگتر بوو بتوانم هیچ بكم یان به هیچ لایه كدا هه لیبیم». نهو كه چاوی كردبووه وه دهیه ها نافرته و كچی جووتیاری بینیبوو، به كومه ل سه ریان به سه ردا شوپكردبووه وه، دهیه ها ژن و کیژانی گوندنشین كه به سه رسامیه وه له و دیمه نه شپرزیه یی نهو و له جلگه دراو و سیما په نگره رد و توژاوییه ی رامابوون. كه مه عسوم هه ستابوه سه رپن

و سهیری کیلگه کانی دهوویه ری خوی کردبوو، چاوی به چه ندین پیاویش که وتبوو که به پاکردن به رهو لای ژنه کان دهاتن، ژنه کان به چاوئیکی پر گومان ته ماشایانده کرد، به کیکی ده موچاو خال خال و ده ستمال له شانیان ده یگوت: «پیده چیت له میرده که ی رایکرد بیت». به کیکی دیکه یان که مندالتر، به لام دلره قتر و عه یارتر ده یواند، ده یگوت: «دور نییه ره دور نه که وت بیت و عیشقه که ی لیره دا جینه هیش تبیت». به کیکی دیکه ش که خاتونئیکی دم هه راش دیاریوو، به خیرایی لکی کراسه که ی ده پیچایه وه و ده یگوت: «نا، ده لاین، سوزانی گه پوک دروستبوونه، نه مه به کیکی له وانه». خانمئیکی که میک به ته مه نتر، به لام له وان شوختر و جوانتر پییگوتن: «گومانی خراب مه که ن، کی ده لیت به سته زمانیک نییه و خوانه ناسیک خرابی ده ره مق نه کردوه؟».

که پیاهه کان گیشتن هه مووان به تیکرا ئابلوقه یاندا و به رهو ناو دئ بردیان، مه عسوم نه یده زانی له کوپیه و ده بیت چیبکات... هه ندئ له ژن و پیاهه کان ده یانویست په لاماریدهن، ده یانویست به ردبارانییکه ن، ده یانگوت: «ژئیکی خرابمان له بیستانی کاله که کاندا گرتوه». منداله کان له پیشیانه وه ده پویشتن و ده یانگوت: «ژئیکی خراب له بیستانی کاله که کاندا گیراوه... هه موو گوند ده هاته ده ری. هه ندئ له نافرته که ن عمل و پیلوه لاستیکه کانیان ده گرته مه عسوم، نه ویش به هیمنی له پیشیانه وه سه ری دانه واندبوو و ده پویشتن. دواچار له ناو ریزی نه و گنج و جاهیل و پیر و په ککه وتانه وه، ژئیکی ته مه ن ناوه ندی، کورته بالآ، به لام به ده سه لات هاته پیش و گوتی: «که س په نجه له و ژنه نه دات، که س په نجه ی بؤ نه بات، ئیوه چ جوریکن له به شهر، سه گن یان ئاده میزاد؟ که س هه یه غریبه یه کی لیتقه و ماو به و ده رده بیات؟».

هه ندئ هاواریانده کرد: «دایه ته لعته، تو نازانی، نه وه قه حبه یه... قه حبه». نه و، مندالان و جه هیلانی ده ته کاندوه و ده یگوت: «هه ر زوریش

بەد بێت بە قەد دایک و خوشک و پرکەکانی ئێو بە دە. هەر زۆر قەحبە بێت وەکو دایکتان وایە».

ئەو ژنە چکۆلەییە دەستی مەعسومی گرت و بەرەو ناو مائیکی پازاوە بردی. کە دوای دەرکەوت مائى مەلایەکی بەرەحم و دانایە. مەلا پیاویکی ئارام و لەسەرەخۆ بوو بە هیمنی خەلکانی پەوانەى مائى خۆیان کردەووە و پێیگوتن: «ئەم ئافرەتە گەر فریشتەیه یان شەیتان... گەر کۆترە یان چەقەل... گەر پەپولەیه یان دوویشک، کەسى خۆی هەیه، خێزانی خۆی هەیه، خودای خۆی هەیه کە حەشریدەکات. ئێمە دەبێت بە هیمنی بیڕیکەینەو، ئەوسا بپاریا بەدەین. تا خۆمان تووشی گوناھ نەکەین...».

کە ئەو هەراو هوریاپە نیشتەو، کە خەلکی بلأوهیان لێکرد، ئەو بە هیمنی بە ژنەکەى گوت: «بیخەوینەو، بیخەوینە، نانی بەدەرئ، جلی پاکی بەدەرئ... ئینجا دەربارەى حکایەتى خۆی پرسىاری لێبکە».

لە نزیکى ئێوارێدا، مەعسوم، نانی خواردبوو، جلی نوێی لە بەرکەردبوو، پشوویدا، هەموو حکایەتى خۆشى بۆ ئەو ژنە چکۆلەییە گێژابوووە کە بە دەم مەشکە ژەنین، چێشت لێنان، تەشیرپستەنەو گویی لێ گرتبوو و سەرى بۆ لەقاندبوو و لە هەموو وچانیکیشدا بەرەحم و مەحەبەتییکی زۆرەو پێیگوتبوو: «جا بەقوربانت بێ، بۆ واتکرد؟» ... «جا بەقوربانت بێ، بۆ پۆشتیت؟» ... «جا بەقوربانت بێ، بۆ قبولت کرد؟». مەعسوم کە چیرۆکی خۆی گێژابوووە گوتبووی: «من کەسم نییە، لە هەرئیمکی دورەو هاتووم، نە دایکم هەیه، نە باوک، نە برا نە خزم، ناشمەوێت جارێکی تر بگەرێمەو بۆ ئەو هەرئیمە».

مەلا کە حکایەتى مەعسوم و چیرۆکی ژبانی عاشقانی لەو جەنگە لەدا بیست، سەرسام و دەستەپاچە شەویکی درێژ تا بەیانی نەخەوت... دەیزانی کە ئەگەر خەلکی گوند بە چیرۆکی ئەم کچە بزانتن لەوانەیه بەزیندوویی بیسووتینن، دەشیزانی بێدەنگی لە گوناھییکی وا چ خەتایەکی ترسناک و چ

بئيمانيه كى گوره يه . بۆ پۆزى دوايى بۆنه وهى ويژدانى خۆى له عاقبيه تى ترسناكى ئەم كچه بياريزت، هه موو پياوانى گوندى كۆكرده وه و گووتى: «هه موو ده زانن ئافره تىكى غه ريب و سه رايئشيو او پوو بكردۆته ئەم گونده، گومانى تيانبيه خۆى ئافره تىكى گونا بهاره ... به لام ئەگه ر گوئى له من ده گرن به په و اى نازانم شتى خراپى ده رهه ق بكه ن، به په واشى نازانم له ناو خۆماندا گليده ينه وه، به په واشى نازانم لى بگه رپين به ره لا بيت و گونا و خراپه بكات و ئوباللى بچيته گه ردى ئيمه ... له به رئه وه ده مه ويته هه مووتان له گه ل مندا بير له چاره يه ك بكه نه وه». دواى چه ندين سه عات قسه كردن، تاكه چاره يه ك كه هه مووان په سه نديانكرد، ئەو پيشنياره بوو كه كورپكى بچكۆلانهى ريشنى ئيماندار پيشكه شيكرد، كورپكى مندالكار و نيگانه كۆپ و چاو بيئنه فسون بوو، په يوه ندييه كى سه يرى به چه نده ها پياوى ديكه وه هه بوو، كه ئەوانيش به تيكراپى پياوانى بچكۆلانه و ريشن و ئيمانداريوون. ئەو شه وه كورپه كه ده رفه تىكى باشى بۆ په خسا بوو قسه بكات، ده رفه تيك له ميژبوو چاو ه پوانيده كرد، دواى وتارىكى دريژ سه به رت به ئيمان و ئەخلاق و به خشنده يى دين و دينداران، ها ته سه ر به سه رهاتى ئەو كچه و گووتى: «ئەم كيژه خراپه كارانه، ئيستا وه كو جارن به ره لاناكرين، ئيستا بواريان پينادرئت، هه روا سووك و سانا شاره و شار و گوندا و گوند بكه ن، ئەگه ر به ره لا بيكه ين، بيگومان ... به لئى، بيگومان و سه د جاريش بيگومان، هه ر ده چيته وه سه ر پيشه كونه كى خۆى و هه ر پنگاى ... به لئى، هه ر پنگاى، گومراپى ده گريت، بۆيه به ره لاكردنى گونا هيكه و ده كه ويته ئەستۆمان، ئەم رو له شكريكى گوره له پياوانى خواناس و ژنانى ئيماندار باوهش بۆ ئەم خه تاكارانه ده كه نه وه، كه ده يانه ويته بينه سه ر پنگاى راست و تۆبه بكه ن. من ده توانم، به لئى من ده توانم، له رپنگاى ئەو خه لكه خودانا سانه وه، دالده و پشت و په نايه كى قايم بۆ ئەم زه عيفيه يه بدۆزمه وه ... به مرچى تا ده يگه يه نمه شويني ئەميينى خۆى، دوو خانم له گه لدا بنيرن، به لئى

دوو، چونکە نامەوێت لە گەڵ ژنێکدا کە تەنهایە و بە شەهوە تیشە، بە ئێسێ شەهوەت... زۆر بێئەهە و شەیتان لە بەینماندا بەزمنی سازیکات».

ئەو چەند پۆزەى مەعسوم لەو گوندەدا مایە و بەردەوام لە پەنجەرەى ژوورەکەى خۆبەهە چاوەدێرى پێگاکانى دەکرد و خۆى لەو بالەندانە دەدزیبە و کە بە پۆل لەسەر گوێسەبانە و لە ناو حەوشەکاندا دەنیشتنەو، کە دواجاریش لە ماشینیکی شکاودا گەیشته شار، گەنجە پارسا و خوداناسە کە پێیگوت: «لێرەو نێتر پێویسناکات لە هیچ کەسێ بترسیت، ئیدی تۆ لە بەردەست کەسانێکی ئەمین و خوداناسدایت». یە کەم پۆزى لە شار، لە مالى مەلایەکی لاواز و بێحەوسە لەدا مایە و کە بەردەوام بە دەموچاویکی ماندوو و ترشاووە بیری دەکردە و دەیگوت: «چی لەم ئاfrته بکەین، چی؟... نازانم؟... من وای بە چاک دەزانم بیدەینە دەست دەولەت». کورپە پێشنە کە لە قسەکانى ئەو مەلایە نا ئومێدبوو بوو، هەرزوو مەعسومی گواستەو بۆ مالتیکی دیکە و بۆ بەردەم مەلایەکی تر کە بە پێچەوانەى مەلای پێشەووە، پیاویکی ئارام و لەسەر خۆ بوو، زووزوو فووی لە سووتوی جگەرەکەى دەکرد و دەستی بە برۆیدا دەهینا و دەیگوت: «کورپم، خەمت نەبێت، تۆ خێرێکی گەورەت بۆ خۆت نوسیوە، من خۆم دواتر لە گەڵ مەلای کەوسەرى باغەواندا قسە دەکەم، مەلای کەوسەر لە هەر مەلایەکی تری ئەم شارە زیاتر بە سەرکاری کاروباری تۆبەو دەچیت... لەم پووەوە کەس وەک ئەو نییە... کەس».

مەعسومە کە لە شەوانی قوتابخانە کەدا سەربردى خۆى بۆ دەگێرامەو، هەمیشە لەو جینگایەدا ووجانیکی دەگرت و دەیگوت: «خەندانی خوشکم، خەندانی چکۆلە، زۆرى نەبرد من خۆم لە دنیای گروھى ژنە دەفرزەنەکانى شاردا نۆزیبەو، ئەو دنیایەى کە بۆ ماوەیەکی کورت تیایدا میوان بووم... چونکە ئەوان گوناھبارێکی وەک مەنیان بۆ زیکر و خەتم و دۆعاکردن نەدەویست، بە لکو من بە نەزانى خۆم، نەینى دنیایەکم بۆ ئاشکرادەکردن،

نه گهر نه شبایه نه وان ده بوایه دروستییکه ن» .

مه عسومه که ترسه کان وازبان لیته ده هینا، بؤنه وهی پشت و په نایه ک
دژ به و هه موو له رزین و داچله کاندنه گورانهی ناو پوچی خوئی بدوژیتته وه،
ده گه یشته به رده م هه ر خانمیک و هه ر مه لایه ک ده که وته گپرانه وهی هه موو
به سه رهاتی خوئی .

مه لاکه وسه ری باغه وان که یه که مجار گوئی له چیرۆکی نه و کچه
بوو، چه په سان و سه راسیمه بوون و تینه گه یشتنیکئی له نا کاو بالی به سه ر
پوچیدا گرت . چون ده شیت ده یه ها ژن و پیاو بئ هیچ شه رع و هیچ
په یوه ندییه کی ناینی له م سه ر زه وییه دا بژین و که سیش پیمان نه زانیت؟
نه و چه ندین جار چیرۆکی نه و دارستانه ی به مه عسوم گپرایه وه، تا
وایلته ات مه عسوم جار دوا ی جار به پوچیکئی ماندووتر و هه ستنیکئی
ترسناکتر و په شیمانتره وه باسی نه و جهنگه له ی بؤ ده کرد . مه لاکه وسه ر
که پیاوژیک بوو شه یدا ی بینینی هیزی نیمانداران، شه یدا ی به شداریکردن
بوو له فیستیفال و کژیوونه وه ناینییه گه وره کاند، له زه تنیکئی گه وره ی
ده بینینی، کاتیک پرواداران ی ده بینینی به کۆمه لی گه وره گه وره کۆده بنه وه،
هه مووان پیکه وه ناوی خودا ده لیته وه، ده نگیان تا عه رشه دووره کان بلند
ده بیتته وه، پیکه وه داوای کۆمه ک و پشتیوانی یه زدان ده که ن . نه و هه موو
شه ویی خه ونی به و ده ریا گه وره یه ی مروقه وه ده بینینی که نالا سه وره کانیان،
شمشیره کانیان، ده فه کانیان هه موو هاوکات و هاونا هه نگ شه پوژیکئی گه وره
دروستده کن و به زه ویدا ده کشین ... که چیرۆکی مه عسومه و نه و
جهنگه له شی بیست، له قوولایی پوچی خویدا ده یگوت: «هیزیکئی گه وره
نه بیت، نه م گونا هانه ناسرپته وه ... هیزیک وه کو یه ک ده ست، یه ک پوچ،
یه ک چاو کاریکات» . خوژی ده هاته پیش چاو، کاتئ له بهر مینه به رکه کاند
ده وه ستنیت و نه و پوچه گه وره یه جو شده دات، کاتئ نه و هیزه به پارانه وه

نه و شهوه دهيه‌ها شه‌وگاری ديكه‌ش مه‌عسوم نه‌خه‌وت، هه‌رگيز تينه‌گه‌يشت چ ترس و ئيفليجيبه‌ك به‌و رژگا سه‌يره‌دا بردی، تينه‌گه‌يشت چ هيزژك وا به‌ ئاسانی كړنووشی پيبرد.

شه‌وی دواتر، مه‌لا كه‌وسه‌ر، يه‌كه‌مين كوږوونه‌وه‌ی بچكولانه‌ی خو‌ی سازكرد، نه‌و شه‌وه زماره‌يه‌كي گه‌وره‌ی له‌ مه‌لاكانی شار كوكرده‌وه و هه‌ر خو‌ی مه‌عسومی به‌ له‌چكيكه‌وه هينا و له‌ ناوه‌پاستياندا وه‌ستا و وه‌كو هه‌ميشه چاويلكه‌كانی گوړپي و به‌ ده‌نگيكي زولال گوټی: «گوټيگرن، گوټی له‌م به‌سه‌رها ته‌ بگرن، بزنان، ئيمه‌ له‌ چ پوزگارتيكي پر شوره‌یی و شه‌رمه‌زاريدا ده‌ژين. بزنان، ئيمه‌ كه‌ لي‌رده‌دا ئاسوده دانيش‌توين، له‌ ته‌نيش‌تمانه‌وه چ وه‌حشستانيك هه‌ستاوته سه‌رپي، گوټيگرن و نه‌گه‌ر له‌ش‌تان له‌شی له‌خوانه‌ترسيك نيبه‌ با موچرکي ترس و شه‌رمه‌زاري پيانه‌يه‌ت، له‌كاتيكددا ئيمه‌ چ‌ند وه‌رزه ده‌مانه‌ويټ نه‌م شاره بکه‌ينه‌ گوټستاني ئيمان، ده‌مانه‌ويټ بيکه‌ينه په‌وزه‌ی پاکی، نه‌وه‌تا بيئيمانان له‌ ناومانان، هه‌ر پارچه عه‌ردئ له‌ولاتر، هه‌رئيميك دوورتر، زه‌ويه‌كي تر و هه‌شارگه‌يه‌كي تريان كرډوټه نيشته‌جي... واي له‌ ئيمه‌ و له‌ سزای خودا، واي له‌ ئيمه‌ كه‌ هينده عه‌بدی پچوكين و چاومان و پوچمان هينده له‌ ديتنی خراپه‌دا لاواز و كز و نابينايه... وه‌رن خوټان گوټی له‌م مه‌خلوقه بچكولانه خه‌تاكاره بگرن با باسی نه‌و خه‌تايانه‌تان بؤ بکات، با باسی نه‌و گوناوه ترسناكانه‌تان بؤ بکات».

مه‌عسومه سه‌ری داده‌خست و له‌ ناوه‌پاستی بازنه‌يه‌كي سپيدا ده‌وه‌ستا، به‌ ده‌نگيكي شه‌رم و ترساوه‌وه ده‌كه‌وته گيړانه‌وه‌ی هه‌موو چيرۆكه‌كه‌، كاتئ باسی هه‌له‌اتنی كيژان و كورانی ده‌كرد بؤ ناو نه‌و هه‌لدیره، كاتئ باسی منداله زول و بيچاره‌نوسه‌كاني ده‌كرد، كاتئ قسه‌ی له‌و وه‌حش‌ت و ته‌نهایی و خه‌مه ده‌كرد كه‌ له‌ويئ به‌رقه‌راره، موچرکيكي ترسناك به‌ له‌شی هه‌موو پياوان و ئيمانداراندا ده‌هات، به‌رله‌وه‌ی نه‌ويش هه‌موو

چیرۆکه که ته و اویکات، فرمیسکه کان، لیوگه ستنه کان، ته زووه سارده کان، دهست له رزینه کان له سه ره له ش و سیمای ناماده بیوان ده بینران ... مه لاکان هه موو به نا ئومیدییه وه هاواربانه کرد: «مه ده ده ئه ی باری گیوره، مه ده ده ئه ی خالیقی جوانی و دزئوی، ئه ی دانهری چاکه و خراپه». که س باوه پی نه ده کرد، هه موو به دهنگی به رز له خودا ده پارانه وه و ده یانگوت: «ناه، مرۆف که عه بدیکی یاخی و بیمانایه، ناه که مرۆف جانه وه ریکی دزئوه». «مه لا که وسهری باغه وان» دوویاره ده چووه به رده می هاو پیکانی و ده یگوت: «ئیه هه موو ده زانن، هیچ شتیک له پاوکردنی شه یان سه ختتر نییه ... ترس و په شیمانی و ئیفلجی بوون، هه موویان ده ردی کوشنده ی پاوکه ره کانن ... له میژه ئیمه شه یان پاوه که یین، له میژه له ناو له ش و پۆح و ویزدانی ئاده مییه کان و په عیه ته کانماندا شوین پیکانی هه لده گرین، له میژه ده مانه ویت دنیا پرکه یین له داو و ته له ی ئه وتۆ که له گه ل ده رکه وتنیدا گه مارۆی بده یین، په لبه سستیبه کین ... به لام شه یان نیچیریکی دزئو و سه خته، له ناو گیان و شه هو ته کانی مرۆفدا خۆی ده شاریتته وه. له ناو پۆح و بیرکردنه وه ی مرۆفدا سه نگر داده کوتیت. ئه وه تا، له و ساته دا که ئیمه پیمان وایه شه یانمان په لبه سترکروه، ئه و به نازادی له دارستان و کتیه کاندا مرۆفه کانی به ره و دامه زانندی دزئوتترین نیشته جی و دروستکردنی خراپترین مۆلگه پاکیشاوه ... ده بیته هه موو دایک و باوکانی ئه م ولاته ئه م چیرۆکه یان گوینییته، پتویسته هه موو ئه و پیاو و خیزانانه ی ئافره تیان هه لگیراوه و کچیان په دووکه وتوووه و ئابرویان لکه دارکراوه، ئه م چیرۆکه بییستن، ده بیته گوند به گوند که ژاوه ی ئیمان ئه م ولاته بگه ریته و برواداران کۆبکاته وه و به ره و ئه و جه نکه له بکه ونه پتی، پاوکردنی شه یان پتویستی به هیزی پۆح و هیزی ده رونی هه موومان هیه ... ده بیته له مرۆوه جیهادیکی گه وه بۆ پاوکردنی ئه و جانه وه ره تاریکه رابگه یه نین ... جیهاد بۆ پاوکردنی شه یان، ئه و شه یانه ی له راستیدا له ده رونی مرۆفدایه و هه ر

ئەویشە پاللی پتوۋە دەنیت بۆ دروستکردنی لانکی بەد و مۆلگە ی دزیوی». مەعسومە دە یگوت: «لەو شەو دا کە من لە دارستان ھاتمە دەری، نەمدەزانی دە کەومە ناو جەنگیکی وەھا خۆیتاویبەو لە گەل شەیتاندا، نەمدەزانی دەبم بە پیشەنگی کە ژاویەک ھەموو ولات دە گە پرت و لە ھەموو جیگایەک دە یەھا خەلکی توپە، کە خۆیان بۆ جەنگ لە گەل شەیتاندا تە یار کردبوو، پە یوۋە ندیم پتوۋە دە کەن». لەو شەو ی کە «مەلا کەوسەری باغەوان»، پراوکردنی شەیتانی پراگە یاند، خوشکە دە فبە دەستەکان مەعسومە یان برد و دەستێ جلی سەرتاپا سپییان لە بەرکرد و پتیا نگوت: «ئەمشە و یە کە مین شەوی پاکبوونەو ی تۆیە...». ئەو لەو شەو وە تا پاش کۆتایبەتانی ھەموو شتیکیش شویتیک و نیشتە جیپەک و مالتیکی نەبوو... لەو پۆژەو خوشکە دە فزەنەکان دە یانبردە فیسستیغال و زیکر و نوێژە گەرەکانی ھەینی، لەو پۆژەو بە دەستێ جلی سەرتاپا سپییەو لە سەر کورسیەک دادەنیشت و بە سەرپۆشیکی شوپ و ئاودامانەو لە بەر مینبەرەکاندا دەردە کەوت، دەبایە لەوێ بە ھیمنی، بە دەنگیکی کز، دەنگی گوناھاریک کە بۆ تۆبە و پاکبوونەو دە گە پرت، بە سەرھاتی خۆی بگێرپتەو، باسی ئەو ھەلدیرە بکات کە ژنان و پیاوان تیایدا بە ئازادی پیکەو دەژین و دەخەون، باسی ئەو دارستانە بکات کە گەنجانی یاخی و عاشقانی ھەلھاتوو پووی تیدە کەن، زەویبەک کە دەشیت لە داھاتوودا ببیتە شارێک، شارێک لە داھاتوودا ببیتە ھەریمیک، ھەریمیک کە دەشیت یاساکانی ببیتە یاسای ھەموو ولات. لەو کۆبوونەو گەرەنەدا ترسی دایک و باوکان چەندین جار گەرەتر دەبوو، ترسی لە خواترسان لە پاشەپۆژ دە گەیشتە سنووریکی سەیر. ئەوانە ی کچ و خوشک و کەسیان ونبووو بەر دەم مینبەرەکاندا سەرھیان دەگرت و لە مەعسومە یان دە پرسی، ئەوانە شی دە یانویست بچنە پریزی کە ژاوی ئیمان و گەشتی پراوکردنی شەیتان دەستپیکەن لە دە فترێکی گەرەدا ناوی خۆیان دەنوسی، مەعسومە بە

دریژایی ئو ناهنگ و فیستیقاله گورانه به خوی و چارشپوهه که یه وه، به بیجووله له سهر کورسییه که ی داده نیشت و وه کو په یکه ریگ نه ده جولایه وه، به لام له ژیر چارشپوهه که وه به رده وام سهیری ئو بالندانه ی ده کرد که پتر له مروفه کان لییان دهرسا. ئه مړو له مزگه وتیک قسه یده کرد و به یانی له مزگه وتیکی دی، مه لا که وسری باغه وان له هه مووشوینیک له گه لیدا بوو، خوی کوبوونه وه کانی ده کرده وه، خوی خوتبه کانی هینی داده مه زرانده، خوی ده یگوت که سه فه ریگی نویمان به ده سته وه یه، سه فه ریگ که ته نها ئیمانداره راسته قینه کان ده بییت تیا به شداریبکه ن، پراویکی گوره مان به ده سته وه یه که ئیدی به نومیدین شه یتان له م زه وییه دهرکه ین، ئه م هه ریمانه له گونا هه کانی پاکبکه ینه وه. «پراوکردنی شه یتان»، وشه یه ک بوو سیجریکی سهیری له دهرونی ئیمانداره کاندایه هیشت، که ده سته به ده سته ناوی خویان ده نوسی... مه لا که وسهر ده یگوت: «بیریکه نه وه، گهر شته کان به مجوره بروت، ده گه ین به کوئی؟ بیریکه نه وه گهر ئو کیوه عاسیانه بینه مه لبه ندی خرابه کاران، حالمان به چ پوژیک ده گات، بیریکه نه وه له و پوژه ی کچه کانتان هه لدین و پشتیشیان به هه شارگه یه کی گوره قایمه، له و پوژه ی له شی ژن و خوشک و دایکه کانتان یا خود شه هوه تی کوپ برا و باوکانتان هه لده چیت و ئیدی سنووریک و به ریه ستیک نابیت بیگریته وه... بیریکه نه وه گهر هه موو خه تاکاریک دلنیا بییت ده توانییت گونا هه و خرابه بکات و له هه مان کاتیشدا به ئاسوده یی بزئی، چی پووده دات؟ بیریکه نه وه، چوئن یاساکانی ئه م نونیا یه هه مووی له یه کدی ده پچریت. نا، نابیت له م زه وییه دا عاشقان و خودانه ناسان و خه یالبازان و شه رعه ناسان جیگایه کیان هه بییت. درزیک له دیواری ئیمانی ئه م ولاته دا، ده بیته درز له ئیمانی تاکه تاکه ی ئیمه دا. هه موو گهر دیک له سهر شه رفه ی ئه م عه رده، گهرده له سهر شه رفه ی هه موومان. هه موو نافرته تیکی زیناکار، زینا دهره ق به هه موومان ده گات، هه موو پیاویکی هه رامزاده کاتس له گه ل کچیکی

ئىرەدا دەخەوئىت، وەكو ئەو وایە لە گەڵ هەموو كچ و ژنەكانى ئەم ولاتەدا خەوتبئىت، هېچ شتى وەكو پزىسكى گوناھ خىرا بلىسە ناسئىتت... هېچ شتى وەكو شەیتان توانای یاریکردنى نىیە، شەهوت و شەیتان ئەو دوو یاریبازەن كە دەبئت پەلبەستیانكەین و لە دەرون و لە دنیا و لە دەوریبەرماندا پاوایانكەین، بەرەو پاو... بەرەو پاو... ئەى خوداناسان بەرەو پاو».

هەر پۆژىك «مەعسومەى گوناھبار» قسەیبكردایە، دەفژەنەكان پۆژىك پىشتر لە پرسەكانى ژنان و گۆرستانەكاندا، پىاوان لە كاتى نوێژى بەیانیدا، گەنجان و قوتابیانى ئىماندار لە قوتابخانەكاندا هەوالبان بڵاودەكردەو... پىشتر هەموو شار ناوى مزگەوت و شەقام و گەرەكەكەى دەزانى، بلىنگۆزى مزگەوتەكان جارىاندەدا، بەر لە سەرکەوتنى مەعسومىش بۆسەر بلىنگۆكان، حەشاماتەكان شەپۆلباندەدا، هەزارەها هەزار گۆنگر، پادەوستان و بە ملكەچیبەو گۆتبان لە وتارە سەیر و ناگرینەكانى باوہ كەوسەر دەگرت، كە هئدى هئدى دەبووہ پابەپكى پۆحى گەورە و پاستەقینە. هەركات قسەو وتارەكانى ئەو تەواو دەبوو، هەمووان تەزووہكى گەرمى توپەبى و پەشيمانى بە جەستەیاندا پادەبورد، هەمووان هەستیاندەكرد دەبئت شتىك بكرئت... سەدەها كەس، ناوى خۆیان لە كەژاوەى ئىماندا دەنوسى، دواى نوێژ و خوتبەش خانمە دەفبەدەستەكان لە زىكرىكى بەشكۆدا دەپزانە سەر شەقامەكان، بە گەرەكەكاندا دەپۆششتن و شار یەكپارچە دەهاتە جۆش و خرۆش.

پۆژىكیش مەلا كەوسەر و خوشكە دەفبەدەستەكان بپاریاندان ئەم كەرنەقالە ناینیبە گەورانە بگۆزەنەوہ بۆ دەرەوہى شار، گوند بە گوند بپۆن و ئىمانداران بەرەو ئەو جەنگەلە بخەنەپۆ... لەپىشى ئەو كەژاوەیەشدا، هەمیشە باوہ كەوسەر و مەعسومە لە ماشئىنكى نویدا دەپۆششتن، كچان و كورانى گەنج و پىاوان و خانمانى پىریش بەنواياندا. هەمووانیش لە قوولابى

پۆحیاندا ئەو بانگەوازە سىحراوییهی ڤاوکردنى شهیتان دەنگیده دایه وه... هه میشه تارمایی شهیتانیکی قۆدریژ و درژیو له پێشده میاندا بوو، وه همی مهخلوقیکی شیواو که دهتوانیت له پێستی ئاده میزاد و له پهنگی مرۆشه ئاساییه کاندا ده رکه ویت، پۆحیانی گه مارۆدابوو... شه وانیکی دوور و دریژ له سه ر پێگاکان ده مانه وه، له قه راغ شه قامه کاندا ده واریان هه لده دا، له ژیر ئه سستیره و شه و کزه سارده کانی پاییز و نه بارانه له ناکاوه کاندا داده نیشتن، نوێژیانده کرد و دوعایان ده خویند. مه عسوم له و شه وانه شدا ترس له بالنده کان نه یده هیششت به ویته وه، مه لا که وسه ر پێیده گووت: «ئه وهی تۆ پێیده ئییت بالنده، خودی شهیتان خۆیه تی... شهیتانه و له شیوهی بالنده دا ده رکه و تۆته وه، شهیتانه و سیمایه کی نا ئاسایی وه رگرتوه... ئەم ترسه ی تۆ، ترسیکه به ره و پاکبوونه وت ده بات».

مه عسومه دواتر ده یگووت: «که گه یشتینه جیهانی گونده کان، که ئەو پیاوانه م بینى به خۆیان و چه که کانیانه وه دوامانکه وتن، که ئەو ژنانه م بینى ده یانگووت: «ده بییت ئەو دارستانه بسوتیت» زانیم ئەوه منم ده به مه مایه ی وێرانکردنى ئەو دنیا به و ئەوه منم ئەم جهنگه ده خه مه وه».

سالانیکی دوور و دریژ، من و فه تانه ی غه مگین و یستمان مه عسوم له و راستیه تیگات که ئه ویش وه کو هه ر یه کیکی دیکه ده بایه له سه ر ئەو نه خشه ترسناک و سه یرانه پۆلیکی هه بایه، ده بایه چاره نوسه کان به جۆریک له جۆره کان ئەو وازیه یان پێسپاردا به... به لام ئەو هه رگیز له و په شیمانیه پزگاری نه بوو، ئەو پێیوابوو، مردنی په روانه له ئه ستۆی ئەوه، هه ر ئەوه ش وای له زه ینه بی کو یستانی کرد، هه رگیز وه کو تۆبه کاریکی راسته قینه و باوه پێیکراو ته ماشای نه کات... من ئەمڕۆ دوا ی ئەو هه موو ساله، دوا ی مردنی مه عسوم، دوا ی کۆچی دوا یی مه لا که وسه ری باغه وان، کاتێ ئەم چیرۆکه ده نوسه مه وه، ده توانم به دلناییه وه بلیم، که ئەو له له دایکبوونیه وه تا مردن کچیکی بێگونا ه بوو.

دوای پاکردنی مه‌عسوم، ئیواره‌یه‌ک سیامه‌ندی بالنده‌ش هه‌موو شته‌کانی پتچایه‌وه و بیت‌ه‌وه‌ی مائناوایی له‌که‌س بکات جه‌نگه‌ئیی به‌جیه‌ئیشته... ئیدی که‌س‌ئیش دواتر، هه‌والئیکی راسته‌قینه‌ی ده‌رباره‌ی چاره‌نوسی نه‌بیست. سالانئیک دره‌نگتر که‌نه‌سره‌دینی بۆنخۆش به‌زیندوویی له‌جه‌نگ گه‌رایه‌وه، سئ چیرۆکی جیاوازی سه‌باره‌ت به‌و پیاوه‌ کئویییه‌ له‌به‌رده‌ستدابوو، به‌لام ده‌یگوت: «هیچ که‌س نازنئیت، کامه‌ له‌و چیرۆکانه، به‌سه‌ره‌اتی راسته‌قینه‌ی مردنی ئه‌ون». چیرۆکی یه‌که‌م، ده‌یگوت: سیامه‌ند دوای هاتنه‌ ده‌ره‌وه‌ی له‌و هه‌لدیره، ده‌ست کۆمه‌ئیی ده‌روئیشی گه‌پۆک که‌وتوو، که‌ له‌ تاقیکردنه‌وه‌یه‌کی سه‌یردا، سه‌ریان‌بپیوه و دواتر چه‌ند ویستوویانه‌ زیندوویی‌که‌نه‌وه، بۆیان زیندوونه‌کراوه‌ته‌وه. چیرۆکی دووه‌میش، ده‌ئیت: سیامه‌ند له‌ سه‌فه‌رئیکی درێژدا به‌ره‌و گونده‌کانی باشوور پۆیشته‌وو و له‌وئ له‌ ناوچه‌یه‌کدا که‌وتۆته‌ ناو شالائیکی پاکسازی ده‌وله‌ته‌وه که‌ ئه‌و کات به‌ په‌شبگیری گه‌وره، هه‌زاره‌ها هه‌زار جووتیاری ئه‌و هه‌رئیمانه‌یان پوه‌و بیابانه‌کانی باشوور پاپیچده‌کرد و له‌ ژێر له‌م‌کانه‌وه‌ به‌زیندوویی ده‌یانناشتن. چیرۆکی سه‌یه‌میش، ده‌گێرته‌وه: سیامه‌ند له‌ کاتی په‌رینه‌وه‌دا له‌سه‌ر سنوور که‌وتۆته‌ ناو کئیلگه‌یه‌کی گه‌وره‌ی مینه‌وه و ته‌قینه‌وه‌ی زنجیره‌یه‌کی

دریژ لە فالمارا کوشندەکان، پارچە پارچە یانکردووە، دواتریش هیچ کەس نەیتوانیوە پارچەکانى لەو کێلگە دوور و درێژەدا کۆبکاتەووە و بینیزیت. میدیای غەمگین، ماوێهەک دواى پۆیشتنى سیامەندى، لە دەفتەرە کەیدا نوسیویتى: «وئبوونى مەعسوم و پۆیشتنى سیامەندى بەلندە، سەرەتای دەرکەوتنى ناپتیکىیە گەورەکان بوون». نەسەرەدینى بۆنخۆش ئەمپۆ، چەند جارێک ئەو دێرە دەخوینیتەووە و دەلێت: «ناپتیکىیە گەورەکان... ھم ھم... ناپتیکىیە گەورەکان، پاستە، ئەو قسەى پاستى زۆر تىایە، بەلام بە شتوویەکی وردتر بیریکیەنەووە تێدەگەین کە ناپتیکىیەکان بەر لەوانیش ھەر ھەبوون... ناپتیکىیەکان لە بنەرەتدا ھەر ھەن، لە ھەموو شوینیکدا ھەن، بەلام زۆرجار ترس، لاوازی، تێنەگەشتن و بێئیرادەى مەرۆف زیاتر بەرچەستەیان دەکەن و وادەکات مەرۆف وا تێیان بگات کە ووتتە ناو دەریایەکی ناپتیکەووە، لە کاتیکدا وانىیە... سەیرکە، ئەمپۆ دواى بەسەرچوونى ئەو ھەموو سألەش، دواى وئبوونى ئەو عەرد و ئەو زەمانەش، جیھان ھەر وەکو خۆیتى، رێکی و ناپتیکىشى خەیاڵ و خولیاى مەرۆفەکان خۆیانە».

ھەرچۆنیک بێت پەروانە لە سەرەتاووە ھەستىکی سەیرى بە ناپتیکى ئەو دنیاى لا دروستبوو... بەلام لەگەڵ سەرەتای وەرزی گۆشەگیرى و لەگەڵ پۆیشتنى مەعسومەدا، ھەستىکی بێرەحمتەر و وەسواسناسا دەریارەى ناپتیکى و شپىزەى و ھەلۆەشان دەنەوێ دۇنیا داگیرىکردبوو. پەروانە لەو پۆژانەدا بێھىوابوو. تێکچوونى ھەست و سۆز و تواناکان، تیکە لاو بوونى عەشق و کینە نیشانەى سەیرى ئەو گەپانەوہەى دۇنیاى دارستان بوو بەرەو ناپتیکى، ئەمە لە حالیکدا کە گۆفەند شیتانە لە مەملەکەتە گەشبینەکانى خۆیدا دەسوراپاوە، وەکو پێغەمبەرەکان دەیگوت: «ھونەر ھێزىکی سىحراوێ تىایە، ئەگەر بتوانىن کارى

پێیکەین، دەمانخاتە سەر شەقامەکانی عەشق و تەبایی». ئاشکرایە
 گۆفەند لەو پۆژانەدا هەمیشە بۆ پێشەوێ پوانیویستی، لەکاتیکیدا پەروانە،
 ترسیکی گەورە لە هەموو شوێنەکان و زەمانەکان هەبوو.

پەروانە کە لە دوورپانی کاتەکان و شوێنەکاندا سەری لێشێوایوو،
 لەسەر بەردیکی گەورە لە ناوەرستی دارستاندا، بۆ میدیای نوسیویوو:
 «میدیای غەمگین... ھاورپم، من نامەوێت بگەرێمەوێ بۆ دواوێ، ناگەرێمەوێ
 بۆ ئەو شارانەئێ کە هەتاھەتایە ھەر بەو شێوێ دەمێننەوێ کە ھەن،
 ئەو شارانەئێ جارێکی تر کەس ناتوانێت دەستکاری نەخشەکانیان بکات،
 ئەو شارانەئێ گەر بوومە لەرزەش وێرانیان بکات، دووبارە لەسەر ھەمان
 شێوێ و لەسەر ھەمان نەخشە دروستدەکرێنەوێ، خاوەنمەلەکانیان لە
 ھەمان جێگادا خانووەکانی خۆیان دروستدەکەنەوێ، دوکاندارەکان لەسەر
 ھەمان شەقام دوکانی خۆیان بونیاددەنێنەوێ، پۆلیسخانەکان دەچنەوێ
 ھەمان جێگا، گۆرستانەکانیش ھەر لە شوێنی خۆیان دەبن... میدیا...
 موسیبتی گەورە ئەوێ، ئەو دۆنیایە تازە شێوێ ئەبەدی خۆی
 وەرگرتوو... موسیبتی گەورە ئەوێ من ناتوانم لەو شارانەدا و
 لەو دۆنیایانەدا بژیم کە شێوێ ئەبەدی خۆیان وەرگرتوو... لەوێش
 موسیبتتر ئەوێ ئەم جەنگە، جەنگەئێکە ناتوانێت شێوێیەکی
 ھەبێت... ھەستەکان، خەونەکان، پڕۆژەکان لێرەدا ھێدی ھێدی شێوێ
 خۆیان ووندەکەن... عاشقەکان لێرەدا نازانن چی لە عەشق بکەن،
 مرقۆشەکان نازانن چی لە خەیاڵەکانیان بکەن». پەروانە لەسەر ئەو
 تاشەبەردە گەورە دەینوسی و حەرفەکانی با دەبیردن، میدیای غەمگین
 چەند بیتوانیبایە خێراتر، ئەو پستە سەیرانەئێ پەروانەئێ دەخستە سەر
 دەفتەرەکانی خۆی و دەفتەرەکانیشی دەنا بە سنگییەوێ و لە ترسی ئەو
 ڕەشەبا غەمگین و ھەورە تاریکانەئێ پایز بە جەنگەلدا رایدەکرد، میدیا

ئەو ماوویە تەنھا کاری بووبوو بە گوێگرتن لە دەنگی سروشت و لە دەنگی مەخلوقاتى ئەو نیشتەجێ چکۆلەییە، دەفتەرەکانی پڕبووبوو لە هەزارەها تێبینی ورد و تێپەر... یەکەیکە باسی لە هەموو سەوزایی و درکەکان دەکرد، سەعات بە سەعات باسی لە گۆرپانکارییەکانی ئاسمان دەکرد... هەمیشەش ئەو دەفتەرەى وەکو دوا جینگای حەقیقەت دەنا بە سینگییەوه و لە سەعاتەکانی باران و پەشەبادا پرایدەکرد، بەلام ونبوونی مانگ و هاتنی پەیتا پەیتای هەورەکان، غەمیکی سەیریان دەخستە ناو نوسینەکانی میدیاشەوه، هەمیشەش لە ساتەکانی بێتاقەتیدا دەینوسی: «ئەى مانگ، تۆ لەکوێیت؟».

ئەو پۆژانە دارستان بەرەو مەرگ پۆیشتبوو، لەناکاو هەموو درەختەکان زەردبووبوون. سەر پینگا و ناو ئاو و ژێر کەپر و ناو ژوورەکان پڕبووبوون لە گەلا، لەبەر ئەوە هەموو گەلایەى کە بە ملیۆنەها لە درەختەکانەوه دەورەزین، هەندێ ئیوارێ کەس کەسى نەدەبینی... بەلام هەتا لەو پەپى ساتەکانی گۆشەگیریشدا هەمووان هەستیان بەو خەمە قوول و گریانە بەکۆلەى پروانە دەکرد کە شەوهکانی دارستانی تاریکتر دەکرد. میدیا و کلپە لەو وەرزه‌دا وەکو دوو غەریبە مامەلەیان لەگەڵ یەکترا دەکرد، کلپە بێباکانە بەلای میدیادا دەپۆیشت و تەماشای نەدەکرد، بێباکانە پێیدەخستە ناو گەلا هەلۆه‌ریوه‌کانەوه و مۆسیقای نەیه‌کی غەمگینی لێدەدا، میدیا پۆژانە چەندەها سەعات دوور بە دوور گوێی لە مۆسیقاکانی کلپە دەگرت کە تا دەهات غەمگینتر و غەمگینتر دەبوو... ئەو، سەرلێشێوان و تەنهایى خۆى و عاشقەکانی دیکەشى دەبینی. مەهدى گولەباخی دەبینی، شەو و پۆژ گەلا وشکەکانی لادەبرد و لە ناو درەختەکاندا بێهۆدە بۆ گول دەگەرا، لە هەموو شوێنێکیشدا بە سیمایەکی شپەرزە و نەخۆشەوه دەردەکەوت و دەپرسی: «گولەکانتان

نه‌بینیوه؟». تاهیری تووتی ده‌بینی، هه‌موو ئیواره‌تییه‌ک له‌سه‌ر به‌ردیکی گه‌وره‌ی قه‌راغ چۆمه‌که‌دا ده‌رده‌که‌وت، به‌لام وه‌کو جارن نه‌یده‌توانی به‌رده‌وام لاسایی ده‌نگی بالنده و جان‌وه‌ره‌کان بکاته‌وه، له‌وئ به‌هیمنی له‌سه‌ر ئه‌و به‌رده‌داده‌نیشته و له‌جه‌نگه‌ل و ئیواری و خه‌زانه زه‌رده‌کانی دونیا وردده‌بووه‌وه، هه‌ندئ جار، وه‌کو قه‌له‌په‌شکه‌یه‌ک ده‌یقاغانده، یاخود بۆ چه‌ند چرکه‌یه‌ک وه‌کو کوکوختی ده‌یخوینده و ئیدی بۆ ماوه‌یه‌کی درێژ کپ و هیمن ده‌که‌وته‌وه ناو به‌حری خه‌یاڵته‌هه‌بینه‌کان. ئه‌و پۆژانه‌ پاشماوه‌ی دوا کۆمه‌له‌ په‌یکه‌ری عه‌شقیش به‌شکاویی و توپ‌دراوی له‌هه‌موو کونج و که‌لیتیکی دارستاندا ده‌بینرا. منداله‌کان په‌یکه‌ری بیبازاری ئه‌و عه‌شقیان ده‌گرت و هه‌لیانده‌دایه‌بن ئاوه‌کان. له‌سه‌ر زیخی که‌نار چۆمه‌که‌دا فریانداده‌دا. په‌یکه‌ره‌کانیان به‌په‌تی باریک به‌دره‌خته‌کاندا شو‌پرده‌کرده‌وه... په‌روانه‌شه‌وان به‌دارستاندا ده‌گه‌را و گوئی له‌ده‌نگی به‌ریه‌که‌وتنی ئه‌و په‌یکه‌رانه‌ده‌بوو که‌باکان «تاق... شراق... تراق» یاریان پێده‌کردن.

له‌و ماوه‌یه‌دا په‌روانه‌هه‌موو شه‌وئ ده‌چوو ئه‌و خه‌لوته‌قوولای فه‌ره‌یدونی مه‌له‌که‌وه، که‌پۆژ دوا پۆژ لاوازتر ده‌بوو، هه‌موو شه‌وئ خۆی نانی له‌ته‌نوره‌چکۆله‌کانه‌وه هه‌لده‌گرت، خواردنی بۆ ده‌پێچایه‌وه و وه‌کو تارماییه‌کی تیشوو به‌ده‌ست، به‌ره‌و وه‌رشه‌که‌ده‌پویشته، له‌وئ هه‌موو شه‌ویک دوا چه‌ند چینیکی گریان، له‌و سه‌عاته‌که‌مانه‌دا که‌که‌میک نارامی تیده‌گه‌رایه‌وه فرمیسه‌که‌کانی ده‌سپری، به‌رامبه‌ر فه‌ره‌یدون داده‌نیشته و قسه‌یده‌کرد، هه‌موو شه‌ویک له‌و وچانه‌درێژانه‌دا ده‌بایه‌قسه‌بۆ فه‌ره‌یدون بکات، ئه‌ویش بیده‌نگ له‌دونیای خۆیدا خه‌ریکی تاشینی په‌پوله‌کان بوو، په‌روانه‌قسه‌یده‌کرد و فه‌ره‌یدونی مه‌له‌ک بینه‌وه‌ی سه‌ر به‌رزبکاته‌وه ئیشیده‌کرد... ئه‌و پۆژانه‌جوانی په‌پوله‌کانی

فەرەیدون، پەروانەى سەرسامدەکرد... ئەو دەیگوت: «ئەم پەپولانە دوا جوانین... لەوانەى کۆتایى ھەموو جوانیەکیش بێت... فەرەیدون من تێدەگەم، من لە تۆ تێدەگەم، دەزانم لە سەرەتاوە ھەموو شتەکان ھەلەبوون، من و تۆ پێکەووە لە دونیایەک ھەلھاتین ھەموو شتەکانی پێشتر دیاریکرا بوون، دونیایەک جەھەنەم بوو، من ھەستم دەکرد تیا دەخنکێم، تۆش لێى بێزار بوویت، جگە لەو دەشتەسایت بگىریت و لەسەر چەند گۆرانىیەک تیرپارانکریت... ئاھ، ئەوئ شارێک بوو، دەبواى تێدا ھەمیشە لە شەردا بێت، منیش دەمویست بە خۆشەویستى یان جۆرە پەيوەندیەک کە ئێمە راھاتووین پێیئێتین خۆشەویستى، ژيانم برازینمەو... بەلێ خۆشەویستى... خۆشەویستى... ھەمیشە خۆشەویستى بێمانا و یەک لە دواى یەک. دەمویست بە ئەفینى پیاوان شەپ لەگەڵ ئەو بیابانە گەورانەدا بکەم... لە پیاویکەووە بۆ پیاویکی تر... لەویشەووە بۆ یەکیکی تر... ھەمیشەش پیاوانى بێمانا و ترسناک کە نەیان دەویست خانو و باغچە و سەرکۆرسییەکانیان بەجێھێڵن. پۆژێک کە و تەمە سەر خەونى پۆیشتن... پۆیشتن بۆ دونیایەکی دیکە... بەلام سەیرکە فەرەیدون... ترسناکترین شتى ئەم سەفەرە ئەو یە کە ھەستەکانمان ھەموو مانا و پەنگ و شیوہى خۆى گۆپى... لە یەکەم پۆژەووە کە دابەزیمە ئەم ھەلدێرە، مانای شەو و پۆژم و نکرد، ئازادى و ئاسودەییەم لەبیرچوووە... شەو و تاریکی یارى بە سۆزەکانم دەکرد، تۆ دەتویست لێرەدا بە عەشق بەختیاربین و بلیتین: سوپاس بۆ خوا عاشقین و لەم لێرەوارەدا بە ئاسایش دەژین... لەبیرتە فەرەیدون کە پۆژانى یەکەم تۆ چەند ئاسودە بوویت، لەبیرتە، دەتگوت بەختیاری خەویکی سادەى، ئەگەر منیش وەکو تۆ بیری کردایەتەووە لەوانەبوو کامەرانتربم، بەلام پێتدەئێم ئەم جەنگە لە و ئەم خێلى عەشقە لەگەڵ

خۆيدا بردمی... پيشتريش من هر مه خلوقیکی خه مخۆر بوومه. تۆ خۆت باشده زانی، من له سهره تاي قهسابخانه کانی عه شقه وه، چهنده خه می نه و مردوانه م ده خوارد، چهنده خه می نه و نازار و ترسم ده خوارد که ده بایه عاشقان بیچیژن... چهنده ها شه و ده نوستم، هه میشه ده گریام، ئا، فه ره یدون، نه م گریانه شتیکی تازه نییه له گه لمدا... من لیتره ش نه و ژنانه م بینی له ناو بازنه ی پوچی نه م دارستانه دا پیسته که یان په شبۆته وه، نه مده توانی ئاسوده بم، شه وانه به دارستاندا ونده بووم و له و بۆشاییه گه وره یه وردده بوومه وه، له و هیچییه قووله م ده پوانی که له ده ورمانه، ده مگوت: چی پرووده دات نه گه ره موو خه لک، هه موو... هه موو خه لک بگه ریته وه بۆ جیگایه کی وا؟ چی پرووده دات نه گه ره موو دونیا بگه ریته وه و ژیان له شوینیکی وادا بیته تیرامانیکی هه تاهه تایی له زولمه تی بیین و بیقه واره ی شه و، بیته چینی سه به ته و خۆه لختن له سه ر زخی چۆمه لانیکی؟... من له سهره تاوه هه ستمده کرد که ده بیته زیاتر برۆین... ده مگوت: ده بیته زیاتر برۆین، به لام بۆ کوئی؟ نه مده زانی. ئا، فه ره یدون... ئا، تۆ بۆیه منت خۆشویست، چونکه له په روانه کان ده چووم، په روانه ش لای تۆ مانای جوانی و مردن له عه شقدا و چهن دین شتی دیکه، په روانه یانی هه موو خورافه ته کانی خۆم و خۆت، خورافه ته ساده کانی خۆم و خۆت... نا پتویستناکات، پیتبلییم، نه و خورافاته چییه، به لام که تۆ ده ستت له دیواره کانی بیهوایی نه م ژیانه دا، که تیگه یشتیت مروّف ته نها به عه شق نازی، که عه شق له وه لاوازتره شیوه یه ک بداته نه م گه ردونه، که تیگه یشتیت ناتوانیت له گه ل مندایه دنیا یه ک دروستبکه یت، ناتوانیت له گه ل په روانه یه کی زیندوودا که ده ژئی، هه ستمده کات، هه لددیت، ده گری، دنیا یه کی ئارام دروستبکه یت، دنیا یه کی هیمن، به ره و دنیا ی په پوله خه یالییه په نگا و په نگه کانت رۆیشتیت...

له ناو تۆشدا به شیک له خه یال ههیه که نامریت، له و کاته وهی من تو ده ناسم، خه یالیکسی گه ورهت پییه، که چی له پال نهو خه یال گه ورهیه دا، تو خه ونی زور سادهت ههیه، ئا، تو خه ونی زور سادهت ههیه... زور... سهیرکه فه رهیدونی مه له ک موسیبه ته که نه وهیه دوا جار تو هر ده بییت دونیا یه ک بو خوت دروستبکه ییت و تیا بژیت، به لام من... منیش وه کو تو هه میشه خه ونم به سه فه ر و عه شق و نه مجوره شتانه وه بینیه، به پیچه وانه وه ویستومه، نهو دنیا یه دروستکه م. من شه ویکیان له و جه نکه له دا به خوم گووت: «که شوینه جیاواز جیاوازه کان دوا جار، وه کو یه ک بن، هه موویان له دوا جاردا هر ولاتی مردن و سه رلیشیوانبن، سه فه ره کانیش دوا جار سه فه رین به ناو ئازاردا، باشتره مرؤف هر له سه ره تاوه و تا هه تا هه تایه جیگایه کی نه بییت». به لام فه رهیدون مانای چی، مرؤف جیگایه کی نه بییت؟... سهیرکه، هه ندی جار هه سته که م من زور که مفیکر و بیخه یالم... هه ندی جار وا قسه ده که م که من ئازادم و هه لباردنی پڭاکان و ژیا نه کان به ده ست خومه... من نیستا تیده گه م، نه م دنیا یه پڭامان پینادات، جیگایه کمان نه بییت... که س ئازاد نییه له وه دا شوینیکی نه بییت، سهیرکه توش دوا جار مالیکت بو خوت هه لباردوه... جیگایه کت دوزیه ته وه، که دووره له هه موومان... نه م شوینه ی تو، شیتییه یان جوانی؟ نازانم، به پاستی ناتوانم هه چ بلیم، نه وه نده ده زانم که تو هه رگیز شیت نه بوویت، ده زانم بیده نگیه کی قوول له چاو و له پوختدایه، به لام هه ستم نه کردوه نه وه شیتی بییت، پوخله به ری جوړا و جوړ له ده رونتدا بووه، به لام هه ستم نه کردوه نه وه شیتی بییت، هه رچی په یوه ندی به م خه لوه ته شه وه هه یه له گه ل جوانیدا، مالیکسی قه شه نکه. مرؤف ده توانیت سه ر پاوه شینیت و بلیت، ئیجگار جوانه... ئیجگار پیروزه، به لام جوانی ناکریت بییت

به مالى همومومان. كى ده لىت من ده توانم بيمه مالى په پوله كانى تووه و تيا به اختياربم؟ ... دواچار هر كه سه و مالى خوئ ههيه، مالى جوانى وه كو مالى عه شق نييه، دوو پوچ له خوئ بگريت ... نه مه جگه له وهى ژيان ... نه م ژيانه ترسناكه جوانى ويرانده كات، جوانى په كه م سهنگره كه ده پوخيت، هر مرؤف كه وه جهنگه وه، په كه م جار ده بيت سهنگرى جوانى چولبكات، كاتيكيش ده مانه وىت له بازنهى همومو جهنگه كان ده رچين، نه و كات ناسايه بگريته وه و بلين تنها له گه ل جوانيدا ده زين، يان نه و كاتهى كه ده مانه وىت بمرين ... نه و كاتهى خومان بو مردن ناماده ده كه ين، له و كاته وه ده كريت خه لوه تيكي پووت و قووت له گه ل جوانيدا سازيگه ين. هر چييه كه بيت، بزانه كه ژيانى نيمه نه وه نده خويناوييه، كه س ناتوانيت له يادوهى خويدا جوانى بپاريزيت، ترسى گه وهى من له جوانى و نازكى و بيهيزى نه وه په كه له يادده چنه وه ... تو به خته وه ريت شوينكت بو خوت دروستكروه و له له يادچونه وهش ناترسيت، به لام من ده زانم پوچى نه م دنيايهى نيمه، پوچى نه م يادوهرييه بيمانا په نه وه په كه يادمانده كات ... من خه مى گه ورم له يادچونه وه په . شه ويكيان گه يشتمه نه نجاميكي ترسناك، شه ويكيان له جهنگه لدا پياسه مده كرد و له ناكاو وه ستام و سه يري چند گوليكي مردوم كرد و هاوارم كرد: خودايه، من بو كوئ هاتوم، نه م جهنگه له هر بو خوئ له يادچونه وه په، خزانى عه شق بو نيره، خوئ له يادچونه وهى دنيايه بو عه شق ... نه م گريانهى من گريانى له يادچونه وهى مرؤف و گه ردون و دنيايه بو نيمه ... خزانمانه بو ناو بو شايى و هيچى ... فهره يدون نه م جهنگه له ده مرىت ... همومو نه مانه ش كه ليړه دان له يادده چنه وه ... ده بنه سه راب ... ده بنه توژ ... توژيكي ورد و بيمانا ... ده بنه گه رديك كه كه ميك له سه ر به رده كان، له سه ر

درهخته‌کان، له‌سه‌ر پښگاگان ده‌مینیته‌وه و دوایی بۆ هه‌تاهه‌تایه ونده‌بیت. گه‌ردیک که ئیواریه‌ک دونیا داگیرده‌کات و شه‌و با ده‌بیات، گه‌ردیکه هیچ له‌ویژدانی شه‌م مرقانه‌دا جیناهیلّیت که له‌دونیا پچکوکه‌کانی خویانه‌وه، خه‌ریکی مه‌حکه‌مکردنی دیواری ژوره‌کانی خویانن... خه‌ریکی گه‌رمکردنی کونجه‌کانیانن، خه‌ریکی پامکردنی له‌ش و پۆح و ده‌رونیانن تا له‌گه‌ل شوینه‌کاندا بسازیت».

په‌روانه شه‌وه‌های شه‌و له‌و جوّره قسانه‌ی بۆ فه‌ره‌یدونی مه‌له‌ک ده‌کرد، نه‌ویش به‌دریژیی شه‌و هه‌موو شه‌وگاره‌دریژانه هیچی نه‌ده‌گه‌وت... له‌گه‌ل شه‌وه‌شدا فه‌ره‌یدون گوئی بگرتبایه یاخود نا، ناگاداریوایه یاخود نا، په‌روانه به‌رده‌وام ده‌بوو له‌قه‌سه‌کردن، تا هیدی هیدی خه‌وی لیده‌که‌وت یاخود شه‌پۆلّیکی گه‌رمی هه‌سره‌ت به‌ره‌و ناو دره‌خته‌کان هه‌لّیانده‌گه‌رت، په‌روانه له‌سه‌عاته‌کانی خه‌ویشدا ئاسوده نه‌بوو. شه‌وانه جه‌نگه‌ل پرده‌بوو له‌ده‌نگی سه‌یر سه‌یر، سه‌وداسه‌رتزین ده‌نگی شه‌وانه ده‌نگی شه‌ه‌لای خوداناس بوو. دوای پاکردنی مه‌عسوم، ترسه‌کانی شه‌ه‌لا له‌گونا‌هه‌کانی خۆی ده‌یان جار گه‌وره‌تریوو، ده‌سته‌پیکردنی پایز و هاتنی هه‌وره‌کان و ده‌نگی هه‌وره‌گه‌مه‌کان، ترسیکی گه‌وره و کوتوپریان ده‌ریاره‌ی نزیکبوونه‌وه‌ی پۆژی سزا له‌پۆحی شه‌ه‌لادا داگیرساندبوو. شه‌وان که بروسکه و گه‌مه‌گه‌رمی هه‌وره‌کان به‌رزده‌بووه‌وه شه‌و به‌خۆیی و کتیبه‌که‌یه‌وه، به‌ناو پاشماوه‌ی شه‌یداریی گه‌لاکاندا هه‌لده‌هات، نه‌یده‌زانی خۆی له‌کویدا بشاریته‌وه، له‌به‌ر نه‌بارانه‌کاندا خه‌راخه‌را قورئانه‌که‌ی ده‌کرده‌وه و له‌سه‌ریه‌ک ئایه‌تی جیاواز جیاوازی ده‌خویند، ترس وای لیده‌کرد مندا‌له‌کانی فه‌رامۆش‌بکات. به‌ته‌نها و له‌ژێر باران و با و سه‌رماکانی شه‌ودا به‌جییده‌هه‌شتن. عه‌زیزی تیره‌نداز هه‌ندیک شه‌و له‌قوولایی دارستاندا، مندا‌له‌کانی هه‌لده‌گه‌رتوه و ده‌یگه‌رانه‌وه

بۆ مال. به لام وهرزه کانی گوشه گیری و غم، ئو پاوکه ره شیان گورپیوو بۆ مروفئیکی تر، ئو غمه ی پ روانه له دارستانه کاندا دروستیکردبوو، بالنده و ماسیه کانیشی ده کوشت. عه زیزی تیره نداد، ئو پوزانه به ده گمهن بالنده ی زیندووی ده دوزیه وه، ئیواران کاتی له ناو بیشه و چرستانه کاندا ونده بوو، جگه له بالنده ی مردوو، هیچی دیکه ی نه ده بینسی... منداله پووته ل و سه رمابردوووه کانی جهنگه لیش به رده وام ئو بالنده چکولانانه یان کۆده کرده وه و یاریان پیده کردن. به دره خته کاندا له پال پیکره شکاوه کانی عه شقدا هه لیانده واسین. به کۆمه ل کۆیانده کردنه وه و ناگریان تیبهرده دان یان تورپیانده دانه ناو ناوه کانه وه. مردنی به کۆمه لی بالنده کان و ماسیه کان، عه زیزی تیره نداد یان تووشی شپه زه بیه کی گه وه کردبوو، ئو به دریزایی ژیا نی له ناو سروشتدا ژیا بوو، شه ویک له وپه ی حه سره تدا له ناو دره خته کاندا پ روانه ی گرت و پنیگوت: «پ روانه، تۆ به م شیوه نه ت، هه موو مه له که ته کانی من ویزانده که ی ت، بالنده کانم ده کوزیت، دره خته کان ده کوزیت». پ روانه ده یگوت: «گوئیگره، عه زیزی تیره نداد... گوئیگره، من هیچ شتیکم نه کوشتوو، ئه م دنیا به خۆی له یاد ده چیته وه، ئه م جهنگه له خۆی ده بیته تۆز... ئو شویتانه ی نابن به شوین و مه نزلگای پاسته قینه، ده بیته ئاسه وه ره له سه ر زه ویدا جینه هیئن».

عه زیزی تیره نداد، بیته وه ی له هیچ تیبگات، بیته وه ی له زمانی ئه م کچه شاریه حال بیته، که خۆی و دنیای ده ورپه ری خۆی گورپیوو بۆ مه ته لیکسی ره ش، حه سره تی ئو سروشته مردوووه ی هه لده گرت و به ره و پیری هاواره کانی شه هلا ده چوو، که له خه لوه ته شه وانه که ی خۆیدا ده پاپایه وه و ده یگوت: «خودایه، بمبوره، خودایه... خودای من... پاکی کوا... پاکی کوا؟... خودایه، مه مخه ره به رده ستی عه بده

گوناهبارەكانت... خودايە، مەخەرە بەردەستى سزاي ئىنسان... خودايە،
با ھەرچىيەك دەبىت لە نىوان خۆم و خۆتدا بىت، تەنيا خۆم و خۆت...
خۆم و خۆت و بەس».

پەرۋانە ھەندىك شە و گوڭى لە و ھاوارانەى شەھلا دەبوو، بە
ھەردوو دەست گوڭىدەگرت و لە ناو گەلاكاندا خۆى گرمۆلە دەکرد،
زۆرجار دەبايە مېديا دەستى بگرت و لە گەلاكاندا دەربېھتت، ھەندى
شە و كاتىك خۆيان لە بەرامبەرى ديوارە گەرە و بىئەندازەكانى شەودا
دەبىنيەو، كە لە بەرامبەرى ئەو دووبارەبوونەو ترسناكەى بۆشايى و
ھىچىدا دەوستان، پەرۋانە دەيگوت: «دەبىت بپۆين، دەبىت لەم دنيايە
بچىنە دەرى... ئەمە چ ھەلھاتنىك بوو ئىمە ھەلھاتىن، لە دونيايەكى
سادە و ساردوسپ و خنكىنەرەو بەرەو دنياى نارپكىيە گەرەكان».

مېدياي غەمگىن ھىچى نەدەگوت، بەلكو تەنھا دەينوسى، پىنەدەچوو
چىتر چارەنوسى خۆى، وەكو چارەنوسى دەفتەرەكانى بەلاوہ گرنگ
بىت، ئەو بۆ پەرۋانەى دەنوسى: «ھەمووشتەكان بەسەردەچن،
دەبىت شاھىدىك بىئىتەو، شاھىدىك لە ھەموو دونياكان و ھەرزەكان
بەبەقارتىت... پەرۋانە، پۆزى ھەشر ئەو پۆزەيە كە مرؤف نەتوانىت
بنوسىت، پۆزى ئاخىرەت، ئەو پۆزەيە كە نوسىن كۆتايىدىت، كە
ئىدى مرؤف ناتوانىت شتەكان ناوبىت، دنيا ھەسەفكات». پەرۋانە
دەيگوت: «مېدياي خوشكم، تۆش خۆشەختىت، دنياى تۆ كۆمەلىك
وشەيە، بەلام پىمبلى لەم ھەرزى نارپكى و تىكەلاوبوونەدا وشەكان چۆن
دەمىننەو؟ گوڭىگرە، تۆ دەبىت، ئەم دەفتەرە پزگارىكەيت... دەبىت
لەم دارستانە بپۆينەدەرەو و ئەم دەفتەرە پزگارىكەين... مېديا، دوا
ئومىد لە بەرامبەر ئەم يادچوونەو و نەمان و تەفروتوونابوونەدا، ئەم
دەفتەرەيە... دەبىت ئەم دەفتەرە بگنە جىگايەكى دىكە، بگنە

زه‌مانیکی تر و خاکیکی تر».

میدیا به ترسینکه‌وه ده‌فته‌ره‌کانی دنا به سنگییه‌وه و دورده‌که‌وته‌وه، له‌و ساه‌دا میدیا نه‌یده‌ویست ده‌فته‌ره‌کانی خوئی بۆ هیج که‌س و هیج هیزیک به‌جیبه‌ئایت... له‌و دونیایه‌شدا بر‌وای ته‌وای به‌یه‌کیک نه‌بوو ده‌فته‌ره‌کانی بداتن و به‌ره‌و زه‌مانیکی تر و ع‌ردیکی تر ه‌لیب‌گریت. به‌لام، ورده‌ ورده‌ له‌و تاریک‌ستانه‌ی جه‌نگ‌لدا ه‌ردوو ئه‌و کچه‌ ته‌نهایه، ه‌ردوو ئه‌و کچه‌ی که‌ چند له‌یه‌کتر دووریکه‌وتنایه‌ته‌وه دووباره‌ بازنه‌کانی دارستان، ده‌یخ‌ستنه‌وه سه‌ر ریگای یه‌کتر، باوه‌ریانه‌ینا که‌ ده‌بیت بر‌وون و ئه‌م خاکه‌ جیبه‌ئیلن... له‌ ه‌موو ئه‌و شه‌واته‌دا که‌ په‌روانه‌ و میدیا، باسی جیبه‌ئشتنی دارستانیان ده‌کرد، شه‌هلای خوداناس، وه‌کو شه‌یتانیک په‌جمبکات، له‌ نزکیانه‌وه ده‌وستا و ه‌زاره‌ها ه‌زار جار له‌سه‌ریه‌ک ناوی «خودا»ی دووباره‌ده‌کرده‌وه... بۆ ه‌ر کوئی‌ه‌ک ده‌چوون، هاواره‌کانی شه‌هلا، خودا... خودای ئه‌و به‌دوایانه‌وه بوو: «خودا... خودا... خودا... خودا... خودا...». شه‌هلا ده‌پویشت و ه‌همیشه‌ ئه‌و وشه‌یه‌ی دووباره‌ده‌کرده‌وه. شه‌ویک په‌روانه‌ له‌نزیک ئاوه‌کانه‌وه به‌ شه‌هلای گووت: «گوئیگره‌ شه‌هلا، من له‌ میژه‌ له‌ تو بی‌ده‌نگ‌بووم، من سالانیکی زۆر له‌ پوریک ه‌له‌اتم که‌ ئه‌ویش جگه‌ له‌ گووتنه‌وه‌ی وشه‌ی خوا زیاتر هیچی تری نه‌ده‌زانی... به‌لام تیگه‌، مرۆف ته‌نها به‌ بر‌وا ناژی، وه‌کو چۆن ته‌نها به‌ ع‌شقیش ناژی، مرۆف ته‌نها به‌ خه‌یال ناژی، وه‌کو چۆن ته‌نها به‌ حه‌قیقه‌تیش ناژی... دنیا‌یه‌کیش که‌ ه‌موو سنووره‌کانی دیاریکراوه، وه‌کو دونیا‌یه‌ک که‌ شیوه‌ی نییه‌، سامناکه‌».

شه‌هلا هاواریک‌کرد: «خراپ‌کاران، ئیوه‌ بی‌ده‌نگ‌بن، گوئی‌ه‌لخن، ئه‌وسا تیده‌گن چ‌ غه‌زه‌بیک به‌پۆه‌یه‌، ده‌زانم ئیوه‌ په‌شیمانن...»

پەشیمانانین... خودایە، خودایە، سەیرکە... سەیرکە، ئەم بێناپەروانە
پەشیمانانین... ئەم قەحبانە، پەشیمانانین و من پەشیمانم».

شەھلا بە خۆی و قورئانەکیەو، بە خۆی و ترسە گەورە و نیگا
شیتانەکیەو دەپۆیشت، پەروانە باوەشی بە میدیای غەمگیندا دەکرد و
دەیکووت: «دەبێت پێکەوێ بپۆین... پێکەوێ لەم جەنگە ئە دەرچین...
دەبێت یەکیەک بێت و بزانی، کە ئێمە چیتەر نامانەوێت لێرەدا بژین».
بۆ سبەیی دەلیلە چاوشینە، لە پەیزەیی هەزار بە هەزارە کە دادەبەزی،
دیتنی ئەو پایزە سەیر و لەناکاوەی لە دارستاندا هەلیکردبوو، تووشی
پەشۆکانێکی سەیری دەکرد، لەو مەیدان و جەنگە ئەدا بێدەنگییەکی
گەورە و ترسناک فرمانرەوایوو، دیمەنەکان بە جۆریک گۆردرابوون، بۆ
ماوەیەک باوەرپی نەدەکرد کە ئێرە هەمان ئەو خاکە بێت کە لەووبەر
چەندین جار دیدەنیکردبوو... ئێستا کپیپەکی کوشندە بآلی بەسەر
هەموو ئەو زوویەدا کیشابوو. دەلیلە کە بە دەریای ئەو گەلا زەردانەدا
رپاورد، لە هیچ جێگایەک هێندە گەلای مردووی نەبینیبوو، دەیکووت:
«بەدریژی چەندین پۆژە، من بەناو پاییزدا سەفەر دەکەم، بەلام لە
هیچ جێگایەک پاییزی وا غەمگینم نەبینیوه، پاییزی وا توپە و پقاوییم
نەبینیوه».

لە ناو ماله‌کاندا سەرنجیدەدا کە عەردی هەموو ژوورەکان بە گەلای
زەرد داپۆشراوه. سەرنجیدەدا کە باو بارانیکی کەم کە پرەکانی لە بەریەک
هەلوەشان دووه. یەکەمین جار لە گۆفەندی دەپرسی و دەیکووت:
«هاوڕێم، ئەم پایزە ناوخت و ترسناکە چییە؟ ئەم غەمە کوتوپرە
چیە؟ ئەم زەردی و پەشموردەییە لە کوێو هاتووه؟».

گۆفەند دەیکووت: «هیچ نییە، هیچ نییە... زۆر جار خەلکی لە
ژیانی خۆیان بێزار دەبن، بەلام دێنەوێ هۆشی خۆیان، زۆر جار تێناگەن

که چیان ده‌ویت، به‌لام زوو وریاده‌بنه‌وه و تیده‌گن که ده‌بیت بۆچی هه‌ولبدن، زۆرجار بره‌ویان به‌عشق و جوانی له‌ق ده‌بیت، به‌لام زوو ده‌گه‌پینه‌وه و باوه‌ر به‌مه‌زنی و گه‌وره‌یی خۆیان ده‌کن.»

پیناچیت ده‌لیله‌که هه‌رگیز بره‌وی به‌و قسانه هینابیت، نه‌وه دیگوت: «نه‌و ساردی و مردنه‌ی ره‌ویکردۆته ئه‌م جه‌نگه‌له، له‌وه گه‌وره‌تره به‌م قسانه ته‌فسیربکریت... زۆر له‌وه گه‌وره‌تره». ئیواره‌ی نه‌و پۆژه، له‌کاتیکدا نه‌ویش وه‌کو پۆحیکی ویل و سه‌رلێشیواو به‌ناو وێران‌ه‌ی دارستاندا ده‌سو‌رپایه‌وه، په‌روانه له‌به‌رده‌میدا وه‌ستا و پینگوت: «زۆر له‌ ناو ئه‌م دره‌ختانه‌دا مه‌مینه‌وه، زۆر لێره رامه‌وه‌سته، زۆر به‌م دارستانه‌دا پیاسه‌مه‌که، چونکه له‌وانه‌یه غه‌میکه ئه‌وتۆ بجیته پۆخته‌وه تا هه‌تاه‌تایه ده‌ربازت نه‌بیت. تۆ گه‌نجیکی دل‌خۆشیت، هیشتا به‌ختیاری و شادومانی زۆرت له‌ پێشده‌مدایه، مه‌هیله ئه‌م غه‌مه بتکوژیته... برۆ و نه‌سه‌ره‌دینی بۆنخۆش، له‌ خه‌لوه‌ته‌کانی خۆی ده‌ره‌بینه، با بیته ئیسه. تۆ نازانیت ئیسه چه‌نده پێویستمان پێیه‌تی، پێویستمان به‌و پیاوه‌یه، با به‌رله‌وه‌ی سییه‌ر و سه‌رما و ته‌نهایی به‌مانکوژیته... به‌مانبیت.»

گه‌نجکه، تا زیاتریش به‌بابایه‌ته‌وه ئه‌و خه‌نده گه‌ش‌ه‌ی سه‌ر پوومه‌ته‌کانی زیاتر و زیاتر ده‌ژا‌کا. لای ئیواره... له‌و پرده‌ دارینه‌ بچکۆلانه‌یه ده‌په‌رپیه‌وه، سه‌یری نه‌و ته‌مه سپی و له‌ناکاوه‌ی ده‌کرد که له‌ ئیواره‌ی نه‌و دارستانه‌دا به‌رزده‌بووه‌وه... له‌ قوولایی خه‌یالیشیدا، خه‌یالییک که پرپوو له‌ شیعرێ کلاسیکی، خه‌یالییک که شیعر قانیدا‌بوو به‌ سه‌ره‌ته‌وه ده‌یگوت: «ئاخر ئه‌م دنیا‌یه ئه‌مری دێته سه‌ر ئاخر بیه». که‌میک ده‌وه‌ستا و به‌ خه‌مه‌وه بی‌ری له‌ به‌یتی دووه‌می شیعه‌که ده‌کرده‌وه و ده‌یگوت: «یه‌عنی به‌س ئه‌ی فاحیشه‌ عالم به‌قرده‌ یه‌ک به‌یه‌ک».

بە پەیزەکەدا سەر دەکەوتەو و لەوێوە تۆزێکی نەرمی دەبینی، تۆزی ئاوابوونی دونیایەک کە پۆژیک لە پۆژان نەسرەدینی بۆنخۆش پێیگوتبوو دەبیت بە «جەنەتی عەشق». سەیریدەکرد و غەمیکی کچی لەسەر درەختە زەردەکان دەبینی، دوکەلی ئاوابوون و کوزانەوێ ناگرێکیش لە پەنایەکی دارستانەو بەرز دەبوو، هەستیدەکرد تا ئەم زیاتر بەرزبیتەو، هەورە تورپەکانی پاییز زیاتر نزمەبنەو، تا ئەم بە پەیزەکەدا سەربکەویت، هەوا و ئاسمان و کزە ساردە دوورەکان زیاتر دادەبەزن... ئیستا کە لەوێوە سەیری ئەو جەنگەلی دەکرد، هێندە لە خاکیک دەچوو کە دەبیت لەیادبیکات، لە خاکیک نەدەچوو کە دەبیت پاشەپۆزی خۆی پێوە ببەستیتەو و یادگارەکانی هەلبگریت.

ھەموو بەیانییەك دەبايە خەونەكانى خۆمان بۆ زەينەبى كوئىستانى
 بگىرپا بايەتەو، من ھەميشە قسەم لەسەر سىبەرى ئەو پياوھ دەکرد،
 باسى ئەو تارمايىەم دەکرد كە ھەندئ شو لە پارەو و ژوورەكانى
 قوتابخانەدا دواى دەكەوتم. پۆزانى دوور و درىژى ھەرەستسازى بۆ
 كتیبەكان سوودىكى ئەوتۆيان نەبوو، زۆربەى ديوارەكانى قوتابخانەكەشمان
 پركردبوو لە سورەت و زەخرەفەى گەورە گەورە، بەئەندازەيەك چىديكە
 جىگايەك نەمابوو بۆ ھەلواسىنى يەككى دىكە... من ئىدى زوو زوو لەو
 پارچە ئاوينەيەى فەتانەى غەمگىندا، سەيرى خۆم دەکرد... من لەو
 باوھەدابووم كە ھىشتا ھەر لە خەندانى چكۆلە دەچم، لەگەل فەتانەدا
 بپارماندابوو بە وردى تەماشای يەكترى بكەين، بە وردى چاوھەدىرى
 شىوھ و سىماى يەكتەر بكەين، فەتانەش زووزوو دلىايدەكردمەو، كە
 من ھەر لە خۆم دەچم، من ھەر خەندانى چكۆلەم، بەلام ئەوھى منى
 دەترسان، ئەو دلىايىيەى زەينەبى كوئىستانى بوو. زەينەب ئەگەرچى
 ھەميشە گومانىكى قوولى بەرابەرم ھەبوو، بەلام پىدەچوو لە تارىكيە
 دوورەكانى دەرونمدا شتىك ببىنيت، كە من ناتوانم ببىنم. ئەو ھەموو
 بەيانىيەك سەيرى نىوچاوانى دەكردم و دەيگوت: «خەندانى چكۆلە،
 ئارەزووكانت وەكو ھەميشە بەدواتەوھن، كچم، ئەو پياوھ جگە لە
 سىبەرى ويستە شەيتانىيەكانى خۆت ھىچى تر نىيە». كە قسەيدەكرد

بەردەوام یاری بە تەزبێحەکی سەر سنگی دەکرد، هەموو بەیانییەکیش سەیری چاومی دەکرد، من هەستم بە ماندووبوونێکی سەیردەکرد، ئەو هەموو جار، دەیگوت: «سەیرمکە با نیگاكانت ببینم». بە قوولی دەیپوانی و دەیگوت: «وەکو سەرەتا خراپ نییە، هیدی هیدی نیگاكانت ئەو نازەنی جارانی تیانامینت، بەلام تا ئیستا باوەرێم بەم زەردەخەنە سەیرت نییە، کە نازانم لە جبوولیهتی خۆتەو هەڵدەقوولێ یان عەدەتێکی بەدە و لەگەڵتدا گەرە بوو». خاتوو زەینەب بەو ئەمۆژگاریدەکردم کە خەلۆەتی دوور و درێژ لەگەڵ خۆمدا سازیکەم، لەو خەلۆەتانەدا بۆیتم: «من خەتاکارم، خۆدایە فریامکەو... بیکەسم، حەبیبم تۆ کەسم بە... زەلیلە یارەب، هیمدادم بە... لاوازم، ئەی باریی نەجاتمە... پیسم ئیلاهی، پاکم کەرەو».

دەبایە شەوان لە ژووری عیبادەتەکاندا، مۆمیک داگیرسێم و سەدەها جار ئەو پرستانە بۆیتمەو. شەوانێک خۆی لەپشتەو هە تارکییە کەدا دەووستا و بێئەوی ببینم دەیگوت: «پووتتر و بە دەنگێکی بەرزتر بۆی: پیسم ئیلاهی پاکم بکەرەو... پیسم ئیلاهی پاکم بکەرەو... پیسم ئیلاهی پاکم بکەرەو». هەندێ جار سەعاتیک تێدەپەرسی کە من بەو ئیقاە خێرا و بەردەوامە ئەو پرستەیم دەگووتەو، بەجۆرێ هەندێجار کە مۆمەکەشم خامۆشەکرد و ماندوو بە پارەو کەدا دەگەرەو بەردەوام هەر ئەو پرستەیم دووبارە دەکردەو، بە پلە کەکاندا سەردە کەوتم و هەر دەمگوت: «پیسم ئیلاهی پاکم بکەرەو... پیسم ئیلاهی پاکم بکەرەو». فەتانە کە دەببینیم، پایدەو شاندەم و دەیگوت: «خەندان، خەندان، تەواو، چیدی کەس گوێی لێت نییە... تەواو».

بە تەنها من نەبووم کە ئەو حالەتە سەیرانە دەژێام، هەندێ ئیواری کە لەگەڵ فەتانەدا بە پارەو کەکاندا دەسوراینەو، ئەو کچە بێهۆش و پەنگزەردانەمان دەبینی کە وەکو تارمایی ماندوو و سپی پەنگ،

به لاماندا تيده پيرين و هريه كه يان له به رخويه وه پسته يه كي ده گوته وه .
 ئه وه هسته كه ئيمه كومه ليك روحه به ري چه پهلين، هيدى هيدى
 ده چوو له ناو پوچمانه وه، ته نها فه تانه نه بيت كه ده يتوانى له ناو هه موو
 كه مه كانيشدا بيت و له ناو يشيدا نه بيت... ئه وه به رده وام شه وان، يان
 له ئنوارانى كتيپخانه دا، حكايه ته كانى «سه نداد» ي بؤ ده كردم، ئه وه
 زنجيره ته له فزيونيه سه يرانه ي بؤ ده گي پرامه وه كه من نه مدييون، ژيانى
 نه كتاره ميسرى و گورانيبيژه ئيرانيه كانى بؤ باسده كردم، باسى زينده گى
 خيزانه كانى ناو كه په كه كه يانى ده كرد. هه موو شه ويكيش ناچار يده كردم كه
 له وه پارچه ئاوينه يه دا سه يرى خوم بكه مه وه . من زؤر شه وه ده مگووت:
 «فه تانه، فه تانه ي نازين، من گو پراوم... سه يركه له جاران لاواز ترم...
 په نگم زه ر دتربووه، په له يه كي په شى ماندوييتى و بيخه وي له ده ورى
 چاومه». به لام فه تانه دلنبا يده كردمه وه و ده يگووت: «نا، وانيه، تو
 هه ر له خندان ده چيت... هه ر له خندان ده چيت». من له وه شه وانه دا
 زؤر بيرم له په روانه ده كردمه وه... بيرم له وه كي لگه و ناسمان و دره ختانه
 ده كردمه وه كه په روانه له ناوياندا ده ژى.

زؤر شه وه من هيمدادم له په روانه ده خواست، بيت و يارمه تيمبدا ت.
 ده مزانى نه گه ر ئه وه له گه لمدابووايه زياتر له م دونيا يه تيده گه يشتم. هه ندى
 جار هه ستمده كرد كه زه ينه بى كو يستانى ده يه ويت بزانيت كه نايا بير
 له خوشكه كه م ده كه مه وه، من بيده نگ سه رم ده خسته ناو ده سته كانم
 و ده مگووت: «ماموستام، ناتوانم، ناتوانم، بيرى لينه كه مه وه». زه ينه ب
 هه ندى جار به هه ره شه وه پييده گووتم: «له ياديكه... تا ئه وه خوشكه
 زينا بازانه تان له يادنه كهن، پاكانبه وه». هه ندى جار يش به نارامى گووى
 ليده گرتم و ده يگووت: «گه ر ناتوانيت فه راموشيكه يت، له خودا بپار پيره وه
 بزگاريكات، له خودا بپار پيره وه، پاكي و هيدا يه تى پي ببه خشيته وه». من
 له وه ساتانه دا سي ببه ري پوچيكى ترم له زه ينه بى كو يستانيدا ده بينى،

ههستمده کرد زهینه ب نایه ویت نازارمانبدات، ههستمده کرد له پال ئه و جهسته سارد و زه مههریریبهیدا، گیانئیکی گهرم و بهسۆزی ههیه که زهینه ب به زۆر دهیکوژیت و به فشارئیکی سهخت دهیشاریتهوه... زۆر جار ههستمده کرد ئه و ئیمه ی خۆشده ویت، ئیمه ییش ئه ومان خۆشده ویت، به لام ههریه که مان له بهر هۆی جیاواز و به شیوه ی جیاواز... ئه و ههستهش بۆ من دواتر سه ره تای ئه و گۆرپانکاریبه قوولانه بوو که سالانئیکی دریز منی له و تۆبه خانهیدا هیشته وه.

له و ماوه یه دا شه وانه له یلا وه کو جاران ده چووه ناو ئه و کچانه ی له ده وری شنۆ کۆده بوونه وه، هه ندیک شه و من له پاره وه که دا له نزیکیانه وه ده وه ستام و گویمده گرت، شنۆ زیاتر له سه ر نازاره کانی ناو گۆر ده دوا، له سه ر گۆره وشار و ئه و فریشتانه ی که نامه ی پاداشت و سزات بۆ ده خویننه وه. له یلا خۆی ده دا به سه ر قهره ویله که دا و ده یگوت: «مه گه ر دۆزه خ، ئه م له شه گونا هه باره م پاکبکاته وه». هه ندی جار هه لده ستا و به ناو ژووره که دا ده گه را و سه ری باده دا و وه ک هه میشه ده یگوته وه: «هیچ شتی پاکم ناکاته وه... هیچ شتی...». ئه و ترسه گه وریه له پاکنه بوونه وه پۆژ دوا ی پۆژ گه وره تر ده بوو، هه ر شه وه ی کچیک ده که وته هاوار و گریان و پاکردن به ژوور و پاره وه کاند، هه موو پیمان وابوو که شه ی تانه کان به جۆرئیکی سه یر ئابلۆقه یانداوین. شنۆ که خۆی له هه مووان زیاتر ده ترسا، ده یگوت: «بیرمه که نه وه، که بیرتان کرده وه یادگاره کانتان زیندووده بیته وه». به لام که س نه یده توانی بیرنه کاته وه، که س نه یده توانی خه ون نه بینیت و بیر له رابوردو نه کاته وه. هه ندی له کچه کان هیدی هیدی سلیمان له هه مووشتیک ده کرده وه، له هه وای شه وانی قوتابخانه ده ترسان، هه ندیک گه یشتبوونه ئه و بپوایه ی که جیگا کانیان گلۆن، دۆشه که کان بۆنی ئه هریمه نی لئیدیت، ده یانگوت: «پێخه فه کان پێشتر پێخه فی که سانی خراپه کار بوون». هه ندی له کچه کان، ده یانگوت:

«خه ونه کانمان پره له گوناھ». کاتیکیش له خه و راده چله کین، نه یانده و پرا بچنه وه ناو پیخه فه کانیان و له سر زهوی ژوره کان ده خه وتن. هه ندیک شه و له بهر قوولپی گریانی شه و کیزانه خه و مان لینه ده که وت که له شوینی جیا جیا وه ده ستیانده کرده گریانیکی به کول. زهینه ب به یانیان بهر له ده ستی کردنی وانه کان ته ماشایده کردن و ده یگوت: «بگرین، تا قوولتر بگرین، شه و نیشانه ی شه و یه که شه و پتر هه ست به گونا هه کانی خوتان ده که ن، تا قوولتر بگرین مانای زیاتر پیسی خوتان ده بینن». دواجاریش وتاره درژه کانی له سر به دکاری، وانه قوول و سهیره کانی له سر وینه جورا و جوره کانی شه یان، تاقیکردنه وه کانی له سر نیشانه کانی پیسی، هه موو ژیانمانی به ره و پنگایه کی داخراو برد، پنگایه ک که پچوکتین خه یال، تارمایی هه زاران جنۆکه و درنج و ده عجانی تیا دروسته کردین. هه موومان شه و چی بگووتبایه ده مانکرد، له شمان له شه یاننه کان بسمیلده کرد، شه و سوره ته مان ده خویند که شه هریمه نه کان ده رده کات. هه مووان تووشی شه و ده رده ترسناکه ی بیسمیلکردنی خومان و شته کان و له شمان بوو بووین، شه و په تای پاکژیوونه وه یه له قوتابخانه دا هیدی هیدی وه کو درمیکی کوشنده بلاوده مووه وه، خوشتنی به رده وام، جلشتنی به رده وام، ده ستنوژگرتنی یه ک له سر یه ک «چونکه شه یاننه کان له وچانه کانداهه فریان له پاکتیمان ده هینا»، دورنه که وتنه وه له سر به رماله کان، خو به دورگرتن له بهر یه که وتن له گه ل هه موو مه خلوقاته کانی تردا... شه و ژیاننی پوزانه مان بوو، شه و کاتانه له یلا که متر قسه ی له گه ل هه رسیکماندا ده کرد، له کاتیکیدا مه هتاب به جوریکی ته واو جیاواز ده ژیا. مه هتاب وه کو هه موومان ده هاته وانه کان، به لام پینه ده چوو هیچ شتی له سر جهمی شه و یارییه تیگات. من له هه فته کانی سه ره تاوه سه رنجی شه و برسیتییه سهیره مدا، که شه و کچه ی به جوریکی نااسایی به لای خواردندا کیشده کرد. مه هتاب، هه موو پاشماوه کانی شه می شه کۆده کرده وه،

ناوکی دەرکراو و توپدراویسی سەموونەکانیشی ھەلەدەگرتەو، زۆریەکی کاتیش بە تەنھا لە ژێر بەتانییەکەو دەمایەو و کەم دەھاتەدەرێ، بەیانیان بە ھێمنی بە زەینەبی کوێستانی دەگووت: «وازم لێبھێنە، خەوم نەببینیو». ئەویش کە ئەو سیما بێباک و کەمێک گێژۆکەییە مەھتابی دەبینی ھیچی نەدەگووت و بە ناماژەییەکی ھیواش و لەسەر خۆ لە ژووڕە کە دەیکردە دەرێ. دەبێت بڵێم کە مەھتاب سالاھەیی سالاھەر بەو جۆرە مایەو، ھەتا دواي ئەو چارەنوسە ترسناکەیی لەیلا، مەھتاب بۆ چەند مانگیک نەخۆشکەوت و لێمان دوورکەوتەو، بەلام دواتر کە گەپایەو بۆ قوتابخانەیی خوشکە تۆبەکارەکان، ھەر ھەمان کچی تەنھا و بێخەوسەلە بوو کە زیاتر لەو کاتانەدا دەھاتە قسە گەر یەکیک لەسەر چارەنوسی دایکی بیدواندایە، ھەرگیزیش وازی لەو مەیلە نااسایییە نەھینا بەرەو خواردن و خەوتن، کە پۆژانێک بوو بە خولیای ھەرە گەورەیی ژانی.

لە شەویک لەو شەوانەدا، زەینەبی کوێستانی بەجۆریکی چاوەپوان نەکراو منی بانگکرد و کردمی بە لێپرسراوی ئەو کتێبخانە گەورەیی، تا سالانێکی دوور و درێژیش لەو نەیتییە تێنەگەیشتم کە بۆ لە ناو ئەو ھەموو کێزانەدا منی ھەلبژارد، ئایا دەبویست زیاتر بە جیھانی ئەو تۆبەخانەییەو بەبەستت؟ خێراتر بمخاتە سەر پێگای تۆبەکردن؟ نەمدەزانی. بەلام دواتر بەرلەوھەیی لەو قوتابخانەیی بێمەدەرێ، کە لێم پرسی: «خاتوونی من، بۆ ئەو کتێبخانەییەت دایە دەستم و ھەرگیزیش پاشگەزەنەبوویتەو، بۆ؟ دەزانی ئەگەر نەچووبامایەتە ئەو کتێبخانەییەو لەوانەیی بەختیارتر بم؟». ئەو گووتی: «گوێبگرە، خەندان، من دەمزانی تۆ تاکە کەسێکیک کە تەنھا لە پێگای عەقڵتەو، لە پێگای لێوردبوونەو و زانینی زۆرەو دەتوانیت خودا بدۆزیتەو. من سالانی دوور و درێژی ھەلسوکەوت لەگەڵ تۆبەکاراندا فێریکردبووم، کە ھەر کەسە

و بە ڕێگای خۆی دەتوانی ت خۆدا بدۆزیتەوه، تۆش سیمای خۆیتەر و گوێگرێکی وریا له شیوه تدا بوو. من دەمزانی تۆ پۆحیکێ یاخیت ههیه، به لām زۆر بێرده کهیته وه. دەمزانی تهنها ئه و بێرکردنه وه یه ش ئه و یاخیبوونه ی ناو خه یال ت نارامده کاته وه ... دواچاریش تهنها ئه و کتیبانه دهسته مۆیان کردیت».

به لām سه ره تا په یوه ندی من به و کتیبخانه یه وه جۆرێکی تریوو. که یه که مجار وه کو لپێرسراوی به خشین و وه رگرتنه وه ی کتیب له سه ر میزێکی بچکۆلانه داده نیشتم، گه رمه ی پۆزانی ترس و خۆپاککردنه وه بوو. من ئیواران له دوا ی نوێژی عه سه ره وه، ده بایه ده رگای کتیبخانه که بکه مه وه و له و ئی له به ر میزێکی بچکۆلانه ی ره ش دانیشم. من هه رزوو ده رکم به و پاستیه کرد که ئه م کتیبخانه یه جیگایه کی سه رسوپه ئینه بو جیا بوونه وه م ... هه ر له یه که مین ئیوارێوه له زه تیکێ بیوی نه م له پینچاوی پینچه کانی ئه و سالۆنه دا بینی که دۆله کان چه نده ها پاره ویی درێژ و ته ربیبیان تیا دروست کردبوو، ده شمزانی دونیای ئه م کتیبانه ئیدی جیهانی من له جیهانی ئه و کچانه جیا ده کاته وه که سه فه ری تۆبه کردن کردبوو نییه کۆمه ل ئی مه خلوقات ی زامدار، که له باسی ئاگر و گوپه و شار و قیامه ت زیاتر ه یچی دیکه یان نه ده زانی. فه تانه که مه کرێکی ژیره وانکی و زیره کانه ی به کار ده هینا، پاش چه ند هه فته یه ک، دوا ی یه ک دوو ته قه لای سه رنه که وتوو، توانی زه ینه بی کویستانی پارزیکات، ئیواران له گه ل مندا له کتیبخانه که دا کاریکات.

هاتنی فه تانه وای کرد که چیتر ئه و چه ند سه عاته، پێویستیمان به که س نه بی ت. کتیبخانه که زۆریه ی کات چۆل بوو، سه ره تا پینکه وه له گه ل فه تانه دا بێرمان له خویندنه وه ی یه کی له کتیبه کان کرده وه، به لām نه مانده زانی له چ کتیبیکه وه ده ست پینکه یین. من دواتر زانیم که سه ختترین شت له ژیا نی مرقّدا، هه لپژاردنی کتیبیکه بو خویندنه وه.

من لە گەڵ فەتانەدا چەندەها جار، دەستماندەدایە کتیبیک و دواتر بە شیمان دەبووینەو. چەندەها لاپەرەمان هەڵدەدایەو و دواتر کتیبەمان دادەخست و دەگەوتینە قسەکردن، فەتانە دەیگوت: «گەرەترین لەزەتی ژیان، قسەکردنە نەوێکەو خۆیندەو». کە باسی میدیای خوشکی دەکرد دەیگوت: «ئەو هیچی دەربارەی، چیرۆکی قسەکردن نەدەزانی». لەو ئیوارانەدا من و فەتانە دادەنیشتین و ئەو درێژەیی بە حکایەتەکانی خۆی دەدا، درێژەیی بە گێڕانەوێ فلیم و زنجیرە تەلەفزیۆنییەکان دەدا... تا پۆژیک شتیکی ئیجگار سەیر بوویدا.

پۆژیک کە کتیبخانەکە وەکو هەمیشە چۆڵ بوو، لە کاتی کەدا من بە شەوقەو گۆیم بۆ یەکێ لە حکایەتەکانی فەتانە گرتبوو، ئەویش بەو پەڕی خەون و خەیاڵەو قسەدەکرد، لەناکاو وەستا و چاوی بریە جیگایەکی سەیر لە قوولایی کتیبخانەکەدا و بە دەنگێکی خۆشحال گوتی: «خەندانی چکۆلە... بەپۆلەیک لە کتیبخانەکەدایە... بەپۆلەیک لێرەیه».

من کە لە میژبوو بەپۆلەم نەبینیوو، گوتم: «فەتانە تۆ درۆدەکەیت... لەم پاییزەداو بەپۆلە، بەپۆلە چۆن دەگاتە ئێرە؟... تۆ درۆدەکەیت». بەلام فەتانە کە سەرنجی هەموو کون و کە لە بەرەکانی دونیای دەدا، لە درزێکی بچکۆلانەیی بنمیچی کتیبخانەکەدا بەپۆلەیک ئیجگار قەشەنگی بینیوو. من کە بەپۆلەکەم بینی، لە خۆشیدا هاوارمکرد: «نا، فەتانە... تۆ راستدەکەیت... راستدەکەیت، سەیرکە چ بەپۆلەیکە... سەیرکە چ نازکییەکە». ئەو پۆژە هەردوو کمان بە زەحمەت بەپۆلەکەمان هەلفراند، بەناو پێچاوپێچەکانی کتیبخانەکەدا دوایکەوتین. بەپۆلەکە لە ناو کتیبەکاندا دەفری، بەسەر چراکانەو دەنیشستەو. دەچوو سەر میزەکان. من و فەتانە بەردەوام بەدوایەو بووین، لە هەر جیگایەک بە شێن لە گەردە ناسکەکی خۆی دەوهراند، تا دواجار لەسەر

پريزڪ ڪٽيٽب گرتمان. فه تانه په پوله ڪه ٿي خسته ناو به ڪي له ڪٽيٽبه ڪاني ته فسيروهه و ڪٽيٽبه ڪه ٿي له سر داخست و گوٽي: «سبه يني بيڪه ره وه، نه وسا ده بينيت چنده قه شهنگه».

پوڙاني دواتر راستيه ڪي سه ڀرمان ڏوڙيهه وه. نهو په پوله يه، تاڪه په پوله يه ڪ نه بوو لهو قوتابخانه يه دا... به لکو ڪون و ڪه لئنه ڪاني نهو خانوه گه وره يه پريو له په پوله، نهو په پولانه له ڪوڙوه ده هاتن، چوڻ له م پايزه سارده دا ده رده ڪه وتن، ته فسيريڪمان بوڙي نه بوو. به لام دواتر من و فه تانه هه موو په پوله ڪانمان له ڪٽيٽبخانه ڪه دا ڪوڙكرده وه، تا هيدي هيدي نهو په پولانه بوونه گه وره ترين نهيني ژيانمان. پاوڪردني نهو په پولانه ي ڪه جگه له من و فه تانه هيچ ڪه سيڪي ديڪه نه يده بينين، جوڙه له زه تيڪي سه يري به خشي به هه موو نهو پوڙانه ي له سر ته قويم ي ژيان ده ڪه وتنه پيش نيواره ي په روانه. هرگيز نهيني نهو په پولانه شمان له به رده م زه ينه بي ڪويستانيا نه درڪاند، به لکو هه موو نهو ڪٽيٽبانه ش ڪه نه وانمان تيا ه لده گرت، به جوڙي ده مانشاردنه وه ڪه ڪه س ده ستي بيان ه گات.

له گه ل ده ستي ڪردني سه رمادا، نيواران سوڙبه ڪه مان داده گيرساند و له گه رمي ڪٽيٽبخانه ڪه دا به نهيني سه يري په پوله ڪانمان ده ڪرد، به ده گه من په ڪيڪ بهاتبايه ته ڪٽيٽبخانه ڪه، هه ننڍ له مامو ستاڪان جار جار ڪٽيٽيڪيان ده برد و هه رزوو ده يانه نيايه وه. زه ينه بي ڪويستاني هه ر له په ڪم نيواره وه ڪٽيٽبيڪي هه لگرتبوو و هه رده م له تاقه ڪه يدا له ته نيشت قورنانيڪه وه به ڪراوه يي جيده هيشت. نهو نيوارانه شادترين نيواره ڪاني ژياني من بوو، لهو قوتابخانه يه دا، به لام هه ميشه له يادمان بوو له ڪوي ده ژيڀين، ده مانزاني سه عات ه ڪاني عيبادت و وانه ڪاني توڙبه ده ستيان پيڪرد، ده بيت هه موو قسه و نهيني به ڪاني خوڙمان له يادبڪه ين. فه تانه هه ننڍجار به ترسه وه ده يگوت: «خه ندان برونه، هه موومان پوڙ دواي پوڙ

سپتر ده‌بین». من جگه له و سپتیه هه‌ستمه کرد ده‌موچاوه‌کانیش به‌شپوه‌یه‌کی سه‌یر درژده‌بیت و چاوه‌کان به جوریکی بی‌مانا تروسکایی ژانیان تیا ده‌کوژتیه‌وه، هه‌ستمه‌کرد مرۆفه‌کان زیاتر و زیاتر په‌نگی مردوو ده‌گرن. به‌یانیان له‌به‌ر ده‌ستشۆره‌کاندا ئه‌و تارماییه‌ سپی و سه‌یرانه‌ کۆده‌بوونه‌وه، ئه‌و مه‌شقه‌ درژانه‌ی پۆشستن و زه‌رده‌خه‌نه و نیگا‌کردن هه‌موومانی گۆرپبووه سه‌ر کۆمه‌لێک مه‌خلوقات که به‌ نیگایه‌کی سارد و سیمایه‌کی نه‌گۆره‌وه، به‌لای یه‌کدیدا تیده‌په‌رین. له‌و شه‌وه‌ درژانه‌دا، هه‌میشه‌ یه‌کیک له‌ناکاو ده‌یکرد به‌ هاوار هاوار، ده‌مانزانی که شه‌یتان هه‌ر لی‌ریه‌ و وازناهینیت، به‌لام له‌به‌ر پۆشنایی چراکاندا ده‌مبینی چون ئه‌و کچانه، شانی یه‌کدی ده‌گرن و پێکه‌وه هاوار له‌ کێژه‌ ترساوه‌کان ده‌که‌ن: «بیسمیلا بکه‌ن... بیسمیلا بکه‌ن... بیسمیلا...». ده‌نگدانه‌وه‌ی ئه‌و هاواره سه‌یر و یه‌ک له‌ دوا‌ی یه‌که، خه‌وی لێ حه‌رامده‌کردم. «فه‌تانه» هه‌رگیز ئه‌و ناله‌ و گریانانه‌ خه‌به‌ریان نه‌ده‌کرده‌وه، به‌لام من فزولتکی شه‌یتانی پالی پێوده‌نام به‌ چرایه‌که‌وه بچمه‌ ده‌ری و سه‌یری ئه‌و ده‌موچاوانه‌ بکه‌م. دواتریش که شته‌کان ئارامده‌بووه‌وه، من به‌زه‌حمه‌ت ده‌متوانی بخه‌وم. زۆریه‌ی شه‌و له‌و ساته‌ ئارام و بیده‌نگ و ته‌لیسماویانه‌دا، ئه‌و پیاوه‌ ده‌هاته‌ سو‌راغم. له‌گه‌ل هاتنی شه‌وه‌ سارده‌کانی بارانیشدا، شه‌وقیکی سه‌یرم تیا دروستده‌بوو، بۆئه‌وه‌ی ئه‌و سه‌رمایه‌ لی‌مبده‌ت، حه‌زکی سه‌یری بی‌مانا بۆ ئه‌وه‌ی بپۆمه‌ ده‌ری و له‌و ده‌شتاییه‌ سه‌یرانه‌ی به‌رده‌می قوتابخانه‌که‌دا پیاسه‌بکه‌م. ده‌مزان‌ی ئه‌و ئاره‌زوانه‌ چهنده‌ کوشنده‌ن، ده‌مزان‌ی که چهنده‌ حه‌رامه‌ و چهنده‌ دژی یاساکانی ئه‌و تۆبه‌خانه‌یه‌ن، به‌لام نه‌مه‌توانی بیران لی‌نه‌که‌مه‌وه. شه‌و له‌ دوا‌ی شه‌و من که‌متر و که‌متر ده‌خه‌وتم، هه‌تا له‌و ساتانه‌شدا که هه‌موو کچه‌ تۆبه‌کاره‌کان ده‌خه‌وتن هه‌ر ورپابووم، گویم له‌ ئیقاعی شه‌و ده‌گرت، له‌نیوان ژوو و پارپه‌وه‌کاندا، گویم له‌ قسه‌ی ئه‌و کچانه

دهگرت که بهدم خهوه وه قسه یانده کرد، تارمایی ئه و کچانه م ده بینی که بهدم خهوه وه ده پویشتن و ده گه پانه وه، هر له و شه وانه شدا راجله کان و خورپه سهیره کانی له یلام بینی، له یلا له هه مووان خیراتر لاواز ده بوو، په نگیشی به ئه ندازه یک به ره و سپیتی ده چوو، چیتر به زه حمهت له گه ل سپیتی دیواره کاندایه کرایه وه. به یانیانیش که خه ونه کانی خۆمان بۆ زهینه ب ده گتیرایه وه، له یلا هه میشه به چاوئیکی فرمیسکاوییه وه له و ژوره ده هاته ده ری و ده یگوت: «هیچ شتیک سوودی نییه ... سوودی نییه».

نیوه شه وئیکیان، له نا کاو له خه و راجله کی، من ئه و کات له نا و جیگا که ی خۆمه وه سه یرمه کرد و سه یبه ره که یم به پویشنی ده بینی. شه وئیکی تاریک بوو، هه ستا و له سه ر لیواری قه ره وئله که ی خۆی دانیشتم، له وه به ره نه مدیوو شه وان به و جۆره هه ستیت، به لام به هیمنی هه ستا و سه ری خسته نا و ده ستییه وه و به نارامی ده ستیکرد به «گریان»، من له تاریکیه که دا به ده نگئیکی هیمن لئیم پرسی: «له یلا... بۆ ده گرت؟».

له راستیدا چاوه پوان نه بووم وه لاممبداته وه، به لام گووتی: «له به رئه وه ی سوودی نییه، من گونا هبارم و به گونا هباری ده مئینه وه». من به ئه سپایی گووتم: «تۆ له خۆشکه تۆ به کاره باشه کانیت». گووتی: «هه مووی درۆیه ... درۆ... من هه موو شه وئێ خه وی ناخۆش ده بینم، هه موو شه وئێ هه موو شته کانی رابوردوو ده بینمه وه، من ناتوانم تۆ به بکه م». له یلا به راستی ده یویست تۆ به بکات، به لام نه شه یده توانی له له شی خۆی پزگاری بیست. ژماره یه کی زۆری دیکه ش له کیژه کان ده یانویست تۆ به بکه ن و هه موو شتیک له بیهر خۆیان بیه نه وه، وه لی که س وه کو له یلا نه بوو، ترس و په شیمانیه کانی له یلا له «شنۆ» شی تیده په پان که ئه و کات له هه مووان زیاتر له ترس و ئه شکه نجه دا ده ژیا. له یلا له دوا ی ئه و شه وه وه حاله تی زۆر ترسناکی به سه رده هات، تایی زۆری لیده هات، به شه یوه یه کی سه یر له رز دایه گرت، ئیدی به یانیان نه یده توانی هه ستیت، نه یده توانی

بیته پۆله‌کان، نه‌یده‌توانی خواردن وه‌برگیریت، پۆژیک زه‌ینه‌بی کویتسانی و مامۆستاکان هه‌موو هاتنه‌سه‌ری، من جورئه‌تمکرد و گووتم: «پتییسته بیریست بۆ نه‌خۆشخانه»، به‌لام زه‌ینه‌ب گووتی: «بپروا و گونا به‌ جوړیکی سامناک له‌ پۆحیدا له‌ شه‌پدان... لێی گه‌رین خۆی هیدی هیدی یه‌قین ده‌دۆزیته‌وه». له‌ شه‌وانه‌دا هه‌ندی جار مه‌تابی خوشکی هه‌لده‌ستا و ده‌ستی ده‌خسته‌ سه‌ر نیوچاوانی، به‌ بیده‌نگ عاره‌قه‌کانی بۆ وشکده‌کرده‌وه، به‌ بیده‌نگ دایده‌پۆشی، به‌ بیده‌نگ ئاوی ده‌کرد به‌ده‌مییه‌وه، بۆ تا که‌ جاریکیش چیه‌، نه‌مدی پیکه‌وه قسه‌بکه‌ن، ئه‌و گونجان و خۆشه‌ویستییه‌یان بۆ یه‌کتر ته‌نها له‌ بیده‌نگیدا به‌رقه‌راره‌بوو، هه‌رکاتیک قسه‌یانبکردبایه‌ به‌شه‌رده‌هاتن. هه‌ندیک شه‌و ته‌نها من و له‌یلا ده‌ماینه‌وه، له‌و شه‌وانه‌دا که‌ دلنیا‌بوایه‌ هه‌مووان خه‌وتوون، یه‌که‌یه‌که‌ ده‌که‌وته گێرانه‌وه‌ی خه‌ونه‌کانی خۆی. ئه‌و خه‌ونی به‌ شاری سپیه‌وه ده‌بینی، شار که‌ سه‌رتاپای دره‌خت و مال و ئاده‌مییه‌کانی سپی بوون. خه‌ونی به‌ کۆمه‌لێ پیا‌وه‌وه‌ ده‌بینی که‌ چاویان ته‌نها سپینه‌ی هیه‌ و به‌س، سه‌رما له‌ خه‌ونه‌کانیدا له‌ هه‌ر شتیکی تر کوشنده‌تر بوو. هه‌میشه‌ له‌ خه‌ونه‌کانیدا گۆله‌کان له‌سه‌رما ده‌مردن، بالنده‌کان له‌سه‌رما ده‌مردن، گیانه‌وه‌ره‌ کتویییه‌کان له‌سه‌رما ده‌مردن. من سه‌رته‌تا وامه‌ستده‌کرد که‌ په‌تای ئه‌و سه‌رما کوشنده‌یه‌ هه‌ر جه‌سته‌ی له‌یلای داگیرکردوه، به‌لام پۆژانی دواتر سه‌لماندی که‌ چهنده‌ها کیزێ دیکه‌ش ئه‌و هه‌سته‌ سه‌یره‌یان به‌ ساردی لا دروستبووه. له‌ قاته‌کانی سه‌ره‌وه‌ش چهندين کچ تووشی ئه‌و له‌رز و ساردبوونه‌وه‌ کوتوپره‌ هاتبوون، هه‌ندی شه‌و هه‌موو به‌تانی و لیفه‌کانی خۆمان پیاده‌دا به‌لام ئه‌و هه‌ر ده‌له‌رزیی، گه‌ر تا به‌ر ده‌ستشۆره‌که‌ش له‌گه‌لیدا بچوواینايه‌، ده‌ستی به‌ جوړی ساردبوو سه‌رپه‌نجه‌کانمانی ده‌ته‌زاند. شه‌ویک به‌ منی گووت: «له‌و ئاگره‌دا نه‌بیست، ناتوانم بچه‌ویمه‌وه... له‌ ئاگردا نه‌بیست ناژیم». پۆژیکی

دېكەش بە زەينەبى كۆيىستانى گوتت: «مەيلىكى نۆرم بۇ ئاگر ھەيە، تەنيا ئاگر دەتوانىت چاكىباتەو». من نازانم زەينەب چەند لەو دەردە سەيرەى لەيلا تىدەگەيشت، بەلام دەمزانى ئەم قوتابخانە بەدە بەجۆرىكى سەير ساردە، بەجۆرىكى سەير بىدەنگە... نەخۆشكەوتنى لەيلاش بەشئوھەكى بىمانا، ئاومىدى و ترس و كىپىيەكانى قوتابخانەى قولكردبووھە. فەتانە دەيگوت: «تاكە پىگايەك لە بەردەمماندا بىت ئەوھە بەپولەى زياتر بدۆزىنەو، تا زياتر بەپولە بدۆزىنەو، زياتر ھەستدەكەين شتىكى خۆمان ھەيە». من و فەتانە پۆزانە بە نەينى كاتىكى نۆرمان لە گەراندە بەدوای بەپولەكاندا بەسەر دەبرد، ژمارەى بەپولەكانىش لەو زياتر بوو كە چاوەروانماندەكرد، فەتانە دەيگوت: «بەپولەكان ھەمىشە تۆريون. لەمەوبەر چاوى ئىمە نەبىينىيون، بەلام ئىستا دەتوانىن بىابىينىن». بەپولەكان لە ھەموو شوئىتەك بوون، لە پارەوھەكاندا، بە بنمىچەكانەو، لە ژىر مېزەكاندا، لەسەر فەرشەكان، لەسەر لىوارى پەنجەرەكان، بە بەردەكانەو. من زۆر جار دەترسام بەكىك بەو بەپولانەو بەمانبىنىت و لاى زەينەبى كۆيىستانى شكاتمان لىبكات، چونكە تەواو نەمدەزانى ئايا كۆكردنەوھى بەپولەكان دىرى تۆبەيە، ياخود نا. فەتانەش دەيگوت: «نازانم، لەوانەيە قەدەغەبىت... وا ھەستدەكەم قەدەغەبىت». بەلام فەتانە نەدەترسا و دەيگوت: «گرنگ ئەوھە شوئىتەكان ھەيە بەپولەكانى تيا بشارىنەو».

ئىوارىيەك كە بە نەينى سەيرى بەپولەكانمان دەكرد، فەتانە بە ئەسپاى گوتى: «لەوانەيە بىينىنى ئەم مېرووھ قەشەنگانە، لەيلا چاكىباتەو... كىن چوزانىت، شتىكى جوان نابىت بە دەلىلى». پۆزىك لەسەر قسەى فەتانە، چىرۆكى بەپولەكانمان بۇ لەيلا باسكرد، بە ھىواى ئەوھى كە راوكردنى بەپولەكان كەمىك لەو جىھانە ساردە بىھىنئەدەرى، بەلام ئەو ھەرگىز تىنەگەيشت، ئىمە باسى چى دەكەين.

چەندین ئیوارە دەمانبەردە کتییخانەکە و کتیب بە کتیب، گەنجینە ی پەپولەکانمان نیشان دەدا، پیمان دەگوت: «لە یلا، پروانە، ئەم پەپولانە، پروانە... لەوانە یە سەیرکردنی ئەم شتە قەشەنگ و پچوکانە، ئەو ترس و ساردییەت لەبیربەریتەوه». دەمانگوت: «ئەم پەپولانە ئێمە ی لە دەریای گەورە ی ترس و وەپزێی دەرهینا». هەندیک جار کە مێک شادومان دەبوو، هەندیک جار بڕیسکە یەکی خۆشی و زەر دەخەنە یەکی پڕ نەینێ دەکەوتەوه سەر لێوی، بەلام دوا ی چەند ساتیک ئەو ترس و لەرز و نا ئومیدیە سەر لە نوێ دەگاپایەوه سەر سیمای. کە سەری شەدە کەوتەوه بۆ دنیای سالتۆنەکان، ترس و تەنهایی و بیزارایی لە خۆی و لە دنیا زیادیدە کرد، بە جۆریک هەمیشە دوا ی سەردانی کتییخانەکە، لە یلا حالی خراپتر دەبوو. دوا جار فەتانە گووتی: «مەرج نییە هەموو کەس لە پەپولەکان تییگات». ئەو تا دەهات سەرما زیاتر تەنگی پێهەل دەچنی. من دەمگوت: «هەموو ئەوانە ی بەپاستی تۆبە دەکەن، لەشیان زیاتر و زیاتر سارد دەبیتەوه، زیاتر و زیاتر سەرما ئازاریان دەدا». بە فەتانەم دەگوت: «ئەو ساردییە ی لە جەستە ی زەینە بی کوێستانییەوه دیت، خورافەت نییە، درۆ نییە، ئەوه تەنیا ساردی پووت و قووتی نیگاکانی نییە، بەلکو ساردی لە شیکە تۆبە یکردوه».

شەویک لەو شەوانەدا، لەناکاو لە یلا هەستا و لە ژوورە کە ی چوو دەری. ئەو کات من لە ناو هەپاستی پارپەوه کەدا سەیری تارمایی ئەو پیاووم دەکرد کە لە نزیک پلە کەکانەوه چاوه پروانیدە کرد، کە لە یلام بینی ئەو تارماییەم بەخشی بە شەو و دوا ی لە یلا کە وتم کە بە بیدەنگ بە پلە کەکاندا چوو خوار ی و منیش بە دوایدا. ئەو شەوه چەند سەیرم لێهات کە ئەوم بینی بە هیمنی چوو ناو مەخزەنی هەلگرتنی سووتە مەنییەکانی قوتابخانە، مەخزەنیکی چکۆلە بوو دەکەوتە پال چیشتخانە کەوه، ئەو بە ئەسپایی دەرگا کە یکردەوه و لە ناو هەپاستی تەنە کە نەوتەکاندا وهستا،

وهكو نه وهى بۆ شتىك بگه پښت، چاوى به و دهوړوپه ردا گيږا و له ناو بهرميل و تهنه كه و كه برگه گه وړه كاندا خوى گرموله كرد و دانىشت. نه وه سهره تاي نه و شه وه سهيرانه بوو كه له يلا، له ناو نه و مه خزنه دا به نه پتى ده بېردنه سر. من نه و كات هوى به كم شك نه برد نه و له زه تهى ليزه وتبكه م، له بهر نه وه به بېدهنگى گه پامه وه بۆ ناو جيگا كه م و به تانيه كه م دايه وه به سر خومدا و خوشبه ختانه تا كاتى نوپښى به يانى خه وتم.

نه و شه وانى كه له يلا له ژوره وه نه ده خوت، من دواى نه وهى كه گويم له چيروكه كانى فه تانه ده گرت، ده ريارهى په يوه ندييه سه يره كانى «ميديا» و «مانگ» باشت رده خه وتم... بۆ ساتيكيش له وياوه ردا نه بووم. چاره نوسىكى وا ترسناك چاوه پروانى له يلا بكات، نه و كاتانه ش بوو په كى له ماموستاكان به رده وام باسى سيفه ته گه رم و سارده كانى شه يتانى ده كرد. هه ندئ شه و له ناو جيگا كه دا هه ولمده دا ماناي نه و وانانه به زيانى خومه وه گريده م، هه ولمده دا له پښگاي نه و دابه شكر دنه وه وه له يلا تيبگه م... به لام هر زوو نه و شه وه ترسناكه هاته پيشى، كه نيتستاش دواى ساله هاى سال له بهر چاومه و به رده وام ترسه كانى ده ژيم. له بهر دبه ختيدا من نه و شه وه خه وتبووم و له سره دنگى هاوار و په ننگى پوناكيبه كى گه وړه به ناگاهاتمه وه، هاوار و قيزه قيزى كچان پايچله كاندم، فه تانه بهر له من له ژوره كه چوويوه ده رځ. كه به پله كه كاندا چووينه خوارئ، هه موومان نه و مه مخلوقه به سته زمانه مان بينى به گره وه له ناوه پاستى پاره وه كه دا، چند مه تريك دوور له ده رگاي ژوره كهى زه ينه بى كويستانيه وه وه ستابوو، نه هاوار يده كرد، نه هه لده په پيسى، به لكو له ويادا وه ستابوو و ته ماشايده كردين، له يلابوو، سه رتا كه س نه يناسيبه وه من نه پيت، هاوارم كرد: «له يلايه... له يلا». زه ينه ب و ماموستاكان هه موو به قزى نالوز كاوه وه و بيسه رپوش هاتبوونه ده رځ و سه يرى نه و پارچه گره يان ده كرد كه هيمن ليمانزريكده بووه وه، گره كه به نه اندازه يك كلپه يسه ندبوو،

که سمان نه مانده توانی لئی نزیکبینه وه، له سرخۆ دهاته پئیشی و تا زیاتریش بهاتبایه ته پئیشی له ناو کلپه کاندایه یلام جوانتر ده بینی، هه مان شیوهی هه بوو وه کو ئه و شیوهیه ی به کم پۆژ له بهر هه تاوی حه وشه که ی پشته وه دا بینیبوو، بۆ ساتیک له ناو گره که دا ده ستیبرد بۆ ئه وه ی ده رگای به کئی له ژووهره کان بکاته وه، به لام وه کو ئه وه ی تینی ناگره که سه ری لئیشیواندبیت دهستی کیشایه وه. له و کلپانه دا فه تانه تاکه که سیک بوو هۆشی به وه بوو به تانییه کی ته پ بهینیت و به پرتاو هه ولبدات بیدات به سه ر گره کاندایه. تاکه که سیک بوو له نیوانماندا دیمه نی ئه و ناگره ئیقلجی نه کردبوو، ده یقیژاند: «بیکوژئینه وه ... بیکوژئینه وه».

به لام چیتر له ناو ئه و دوکه ل و بۆکپووژی سووتانه دا هه چ نه ده کرا. پاش ساتیک من ئیدی له یلام نه ده بینی، ته نها فه تانه م ده بینی که هه لده په پرسی و هاواریده کرد: «بیکوژئینه وه ...». یه ک له سه ر یه کیش به تانی له ژووهره کان کیشده کرد و ده یدا به سه ر ناگره که دا، به لام پاش توژیک به تانییه کان ده سووتان و له ژیره وه کلپه کان هه لده ستانه وه. له یلا که سه ره تا وه کو پارچه به فریکی سه پی له ناو ناگره که دا دیاربوو، ورده ورده ونده بوو، ورده ورده بۆکپووژیکی کوشنده و ترسناک به تۆبه خانه که دا بلاوده بووه وه. ئه وه ی به لای منه وه سه یربوو، ئه و ترس و په شوکانه ی زهینه ب و مامۆستاکان بوو، ئه و خۆ به دوورگرتن و شله ژانه سه یره بوو که تووشیان ها تبوو... تا له یلاش له ناو کلپه کاندایه توایه وه و بووه خۆله میشیکی ورد و په ش لئی نزیک نه که وتنه وه ... به دریزی ئه و کاته ش یه کتیک له دواوه له ناوقه د و که مه رمه وه منی گرتبوو، من هۆشی ئه وه م نه بوو بزانه چیه یان کتیه؟ دواتر که ئاو پرمدایه وه بینیم «مه هتاب» ه، که ته ماشای سووتانی خوشکه که ی ده کرد و ده له رزی، به ددان لئوی خۆی ده کروشت و نه یده توانی هاواربکات، به جوژیک به لئوی خۆیدا ده نووسا هه موو جله کانی من و خۆیشیشی خویناویکرد،

دوچار بهر له وهی من بتوانم دهستی بگرم و نارامیبکه مه وه بیټهوش له پيشده ممددا كهوت و به بوراوهی به لاداهات.

خوسووتانی له یلا كه دواتر زهینه ب دهیگتپراهه وه بؤ شو نه خویشیه كوشنده یه له ولاتدا بلاوبوته وه، نه خویشی خوسووتانی كچان و نافرتهان، تهنها غوروی زهینه بی له قنه كرد، بهلكو وه كو ناره زوویه کی نهینسی و مه یلكی قوول به ره و مردن، له هه مووماندا دهركه وته وه. شو به یانییه دواى شه وهی پاشماوهی لاشه خه لوزینه كه ی له یلامان پاككرده وه، دواى شه وهی چهند پؤلیسیكى بچكولانه كه هه موویان به شیوه یه کی سهیر كورته بالا و قه له وپوون پرسسیاریان له هه موومان كرد، من كه بؤنى سووتانی له یلا هه میشه له هه ناسه مدا بوو، گتړ و ترساو له جیگاكه ی خؤمدا دهستمكرد به گریان، فه تانه به رده وام دهیگوت: «نه گه ر یه كیكى ديكه م له گه لدا بووايه، نه مده هیشت بمریت... نه مده هیشت وا بسووتیت». شو پؤزه هه موومان تا ئیوارى ده گریاین، فه تانه نه بیټ كه له سر جیگاكه ی خؤی دانیشتبوو و بیده نگ سهیریده كردین، مه هتاییان له ماشینى پؤلیسه كاندا برد بؤ خهسته خانه و تا چهند مانگیك نه گه پراهه وه. نزیك نوټی عه سر، زهینه ب كه مه كئ هاتبووه وه سر خؤی، كۆكردینه وه و پئیگوتین: «سنووریک له نیوان تۆبه كردن و خۆویرانكردندا هه یه، سنووریکى باریك و نه بینراو، سنووریکه تهنها پۆحیکى ئیماندارى پاسته قینه دهیدوژیتته وه... شه وهی شو سنووره بپریت ده كه ویتته وه ناو كوفر... مه به ست له تۆبه كردن جله وكردى پۆح و فیدربوونى ملكه چپیه، نه وه كو خؤفه وتاندن... هه ر خودا خؤشى، تهنها به تهنها بؤى هه یه شو پۆخانه ی كه دروستیكردون، بیباته وه بؤ دیارى خؤی... خوسووتاندن ناره زوویه کی شه یتانییه، شه هه ته كان هه موو گهرمن، ناره زووه كان هه موو گهرمن، به لام هه ندئ جار ناره زووه كان گهرمی خؤیان ده به خشن به شته كانى تر، هه تا تۆبه كردن ده به ستنه وه به گونا هه وه... مرؤف

ناتوانیت به خۆسووتان له دهست شه هوته کانی پزگاریبیت، به لکو ته نها به زه لیلکردنی لهش و پچوککردنه وه و پامکردنی له عیباده تدا، ده توانیت کاری وابکات».

من نه و پۆژه نه متوانی تا سه ر گوئ له زهینه بی کویتسانی بگرم، غه میکی سه یر پۆحمی نازارده دا. فه تانه پییده گوتم: «خه ندان، خه ندانی چکۆله، غه مگین مه به... تۆبه کردن بریتیه له وهی ببین به مرۆفیتیکی غه مگین... بزانه غه م یان به ره و مردنمان ده بات یان تۆبه کردن». من نه و نئواریه بیته وهی هیچ له قسه کانی فه تانه تیگه م، پارچه ناوینه که م لیتقه رزکرد و به په له پامکرده ده ستشۆره کانه وه، له وئ له ته والیتیتیکی چکۆله دا سه یری خۆم کرد، نه و زه رده خه نه یه م نه بینی. دوا ی سووتانی له یلا ئیدی نه و زه رده خه نه یه له ژیان و له سیمامدا سپرایه وه... ته نها سالانیتیکی زۆر درهنگ و له ژیر فشاری نه و پۆحه زیندووهی فه تانه دا جاریکسی دی توانیم زه رده خه نه بگرمه وه، له و نئواریه وه خه نده کانم مردن، نه و خه ندانه ی که هه ندئ جار ده متوانی له پڭایانه وه ژیان وه کو گه مه یه ک ته ماشابکه م.

که نەسرەدینی بۆنخۆش ھەوالی گەیشتنی کەژاوەی ئیمانی
 پێگەیشت، لە گوندیکی بچکۆلانەدا لە ناو چیا عاسییەکانی باکوردا،
 خاریکی رێکخستنی دوامەمین بەشەکانی «کەشکۆلی عاشقان» بوو...
 بە ئەندازەیەک بێخەم بوو، ھەندێ پۆزجگە لە کارکردن و پێداچوونەوہ
 بەسەر تراژیدیای عەشقە کۆنەکاندا، ئیشیکی دیکەى نەبوو. کاتیکیش
 نەسرەدینی بۆنخۆش پۆزەکانی لە ناو بەحرى کەشکۆلە سەیرەکەیدا
 دەبردەسەر، کەژاوەی ئیمان بە خۆی و سەدەھا لە خوداترسی دڵسۆزەوہ،
 لە کاروانیکی درێژدا گوند بە گوند لە باشوورەوہ بەرەو ناوچە عاسی
 و شاخاویبەکان سەردەکەوت، گوند دواى گوندیش ئەو لەشکرە تادەھات
 گەورەتر و گەورەتر دەبوو. ئەو کات مەلا کەوسەرى باغەوان ھەموو ھیز
 و توانای خۆی دەخستەگەپ تا پۆحیکی نوێ، ھوشیاریبەکی تازە لە
 دلى ئەو گوندنشینانەدا دروستبکات، ھەرچەندە ئەو زەمانیک بوو لەو
 باوەرەدابوو کە ژبانی ناو سڕوشت، کەمى خویندەواری، فەسادى تاقە
 سیاسییەکان، پەوشتی ئەم گوندنشینانەیان شیواندووہ. بەلام لەگەڵ
 ھەموو گومانەکانى مەلا کەوسەرىشدا، ھەموو ئەو تايەفە و خێلانەى کە
 کچیان تووشى گوناھ بووبوو، بە گەرمى پێشوازیی کاروانەکیان دەکرد.
 ئەو پێشمەرگەییە کە ھەوالی کەژاوەی ئیمانی بۆ نەسرەدین ھێنا،
 بە ھەماسیکی مندانەوہ باسى کچیکی سەپى پۆشیشى بۆ گێزایەوہ

که له بهر مينبهري مزگه وټه کانداه، به هيمنی له سر کورسيه کی سپی داده نيشيت و به سرهاتی دارستانیک ده گيرپټه وه که بټه نيشته جی عاشقانی ياخی . به ودها که پيشمه رگه که ناوی نه و کچه ی یادکردبوو، نه سره دین وه کو سره تا نه یده زانی، ده بیت کامه کیژ بیت هه لټه اتیبت و دواتر بو بیت به چاوساغي نه و کاروانه ... هه مان شه و که بونخوش به چیرۆکه که ی زانی، به فریکی قورس به سر هه موو هه ریمه که دا باری . به لام نه سره دین، بیته وه ی سل له و گرده لولو له ساردانه بکاته وه که له خوره لاته وه ده هاتن، پوزه وانه کانی هه لکیشا و دره نگه ختی گوندی جیهیشت و به ره و باشوور که وټه پئ ... نه و کات توانایه کی سهیری بو به ناو به فردا پویشن و شه و ته یکردن هه بوو . نه و شه وه تا نیوه پوی پوژی داهاتووش نه سره دین جگه له چند گوندیبه که که نافرته تیکی نه خوشیان ده برد بو شاروچکه یه کی نریک، هیچ که سی نه بینی، به لام که زیاتر به ره و خوار کشا، له ده می پیواره کانه وه شوین و ناراسته ی که زاوه ی نیمانی دوزیه وه . نه سره دین ده مه و نیواره گه یشته نه و گونده ی که دوو پوژ بوو نیمانداران له هه موو لایه کی نه و هه ریمه وه پوژ پوژ پوویان تیده کرد، تا له نیواری می مزگه وټه سپیه گوره که یدا، گوئی له وتاره به جو شه کانی مه لا که وسه ری باغه وان بگرن . له گه ل گه یشتنیدا به گونده که، له زاری چنده ها که سه وه، به چنده ها شیوه ی جیاواز، چیرۆکی نه و که نیشکه ی بیسته وه که له «جنگه لی شه هوه ته کان» یان له «هه لدری زینا» رایکردبوو ... نه و ده بایه چند سه عاتیک له بهر دوکانوچکه یه کی ته نه که دا چاوه پروان بکات تا کو بوونه وه که ده سته پیده کات، حه وش می مزگه وټه که هه ر له زوه وه پرپو بوو له سه ده ها ژن و پیاو که زوریان له گونده کانی دیکه وه هاتبوون، نه سره دینیش وه کو هه ر غه ربیه یه کی تر شوینی گومان و پرساری که س نه بوو، به تاییه تی به بیده نگ و بی هیچ قسه یه که که گومان بوروژنیبت ده پیرسی و

گوئیده گرت.

له گه ل دهستپيكردنی مه راسیمی وتاردا به ستن و زیكر گه رمكردندا، له ناو دهیه ها ژنی ده فبه ده سندا كه چه ندین پوژ بوو هاوړی كاروانه كه بوون، نه سره دینی بونخوش، مه عسومه ی له جلیکی سپیدا بینیه وه. نه سره دین دواتر ده یگوت: له ژانیدا كه م له ساته كانی ناومیدی، به نه اندازه ی شو ساته نازاریانداوه. بینینی مه عسومه و دلنیا بوونی نه سره دینی بونخوش له ناشكرابوونی هه شارگه نه پنییه كه ی عاشقان، جگه له ناومیدی، ترسیکی بیسنووریشی ده رباره ی چاره نوی عاشقه كانی دی خسته دلپه وه. شو له دوینی شه وه وه ده یویست له ته واوی حكایه ته كه بگات، نیستاش خوی له به رده م شم مزگه وته دا هلی بو په خسابوو، به گوئی خوی وتاره كانی مه لا كه وسه ری باغه وان بیسیت، كه شو عه شقستانه ی به شه ی تانستان ناوده نا، به گه روویه کی پر له سوژ باسی چاره نوی په شی زیناكاران و به چه زوله كانیانی ده كرد، باسی ژنانی ناشه رمی و په یوه ندیه هه رامه كانی ده كرد، هاواریده كرد: «وهرن شم باغی زولمه ته گرتیبه رده یین... وهرن خوری گیراوی شه رف به ره لا كه یین... وهرن گولستانی نه خلاق ناویده یین». نه سره دین كه شو جوش و خروشه ی خه لكانیشی ده بینی، كه چاوی به سه ده ها چه كبه ده ست ده كه وت كه هه ریبه كه یان له خیلکی جیاواز و هوژیکی جیاواز و عه شره تیکی جیاوازه وه هاتبوون، كه شو ژنانه ی ده بینی كه هه ندیكیان له چیا به رزه كانی كوستان و هه ندیكیان له گونده كانی گه رمیان وه خویان گه یانده بووه شم كه ژاوه یه، ده یزانی كه هیچ چاره یه کی نییه شو وه نه بیته كه به ر له خورنواو بوون بكه ویته وه پنگا و هه موو شو عاشقانه ده ربازیكات. نه سره دین نیستاش به غه میکی گه وره وه ده لیت: «دوا هیوام شو وه بوو پرگاریانكه م». شو ده یزانی كه ژاوه كه به هیمنی گونده كان ده بریت، له هه موو گوندیک وچانده دات،

چەكدار كۆدەكاتەو، ئيماندارانى داخ لە دل لەگەل خۆيدا دەبات، كىژ و كوپانى گەنج لە بانگهێشته شەيتانپەكەنى شەهوت ناگاداردەكاتەو... ئەو شەهەمەموى ماوہەكەى باش بوو، بۆئەوئى ئەو عاشقانە جەنگەل چۆلبەكەن، بەلام بەرەو كوئى؟... نەيدەزانى. ئەو ئىوارەى نەسرەدەين بەرلەوئى تا كۆتايى ئەو مەراسىمە بوەستت، بپارىدا پيش گەرانەوئى گوندپەكەنى دىكە بەگەوتتە پىگا و وەك پياوئىكى نەناسراو بە دزىپەو ئەو ھەرىمە تەبىكات و بچتتە عەشقستان.

پۆزى دووھەم، نزيكى نيوەرۆ لەو پەيزە ھەزار بە ھەزارە دابەزى، بەلام كە ھەر لە ملەى ھەلدپزەكەو تەماشاي ئەو زەويپەى كرد و ئەو پەنگە زەرد و ژاكاوئى بىنى كە لە ھەندئ شوپندا مەيلەو خۆلەمپشى دەپروانى، ئاومپدپەكەى قوول و كوتوپر بەر سىنەى گرت، ئەو ھەرگىز ئەو خاكەى بەو جۆرە پەشموردە و غەمگىن نەبىنپوو، ھەواش وەكو جارەن پىر نەبوو لە پەنگ و نەخش و پاشماوئى عاجباتى زەمانە بەسەرچووھەكان، بەلكو ئەوئى پۆز ھەواپەكەى سارد و بپزەحم لە ھەر چوارلاو ھەلپدەكرد و جارچار لە ھەندئ شوپنپشدا دەبوو گەردەلوولتەكى گەورە، تا زياترپش دادەبەزى و گوئى پادەدپرا جگە لە دەنگى توپەپى ئاوەكان، نە دەنگى بالندەپەك، نە شوپنەوارى زىندەوەرپك ديارنەبوو، ھەتا بۆ ئىستىك نەسرەدەين واى خەيالكرد كە دەشتت بەر لە دابەزىنى ئەو، عاشقان جەنگەليان چۆلكردبپت، بەلام ھپندەى دابەزى و لەو پەردە دارىنە بچكولانەپە پەپپەو، دپمەنى زەويپەكەى غەمگىن و خۆلەمپشى لپدەركەوت كە پەنگى فەنابوونپكى كوتوپرى لپنپشتبوو. پياوان و ژنان و مندالانى ئەو زەويپە لە ھەر كاتپكى دىكە ترساوتر و تەنھاتر و كەمدووتر دەھاتنە بەرچاوا، ھەر لە سەرھەتاو پچرپچر و تپكەلاو ھەموو بەسەرھاتەكانى ئەم چەند مانگەى دوایان بۆ گپزپەو... چپزۆكى پەپكەرى فەرامۆشكراوى

عاشقان، چيرۆكى شيوه نه كانى په روانه، چيرۆكى بيدهنگى فاره يدون، مردنى بالنده كان، هه لهاتنى مه عسوم و پوښتنى سيامه ند... نه سره دين تا نه مپوش بيته وهى هيچ له و ويرانبون له ناكاهه تيباگات، هه مپوشه سره ياده دات و ده لىت: «نه ده بابه حالى جه ننه تى عاشقان به و جوړه بيت». كه يه كه مين جار په روانه ي بينى، نه و به نه دنازه يه ك لاواز و خه فته بار بوو و هخته بوو نه يناسي ته وه، دواتر يش ده يگوت: «په روانه، وه كو مه مخلوقىكى غوبار ناسا، وه كو كچىك كه تراويلكه كانى چاو دروستيان كرده بيت، له ناو دره خته كانه وه ده ركه وت». په روانه سره تا پيوا بوو كه منداله چاوشينه كه، نه سره دينى به ره و نه م دۆله سارده په روانه كرده، به حه سره تىكى زوره وه چيرۆكى بيدهنگى فاره يدون و غه مه بيسنوره كانى خو ي بۆ گيپايه وه، دواتر يش به ناو عه رديكدا كه پيده چوو هيدى هيدى شيببى ته وه، عه رديك كه ليتاوى به فرانبارى پيشوو دايپوشيبوو، به ره و وه رشه كه پوښتن. كاتيك نه سره دينى بونخوش فاره يدونى له ناو په پوله چكوله كاندا بينيه وه، شته كانى وه كو نه فسانه يه ك هاته پيش چاو، نه فسانه يه كى بي مانا. تاما وه يه ك جگه له تيرامان له و په پولانه هيچى ديكه ي بونه كرا، په پوله كان هينده زوربوون نه سره دين نه يده توانى يه كه يه كه سه يريان بكات، هه نديكيان به پوڅيكى هينده عاشقانه ره ننگرابوون كه پيده چوو ته نها هه ناسه يه كيان پيوست بيت بونه وهى بينه مه مخلوقاتى زيندوو، به لام ديتنى فاره يدون له و حاله دا به جوړى دلى نه سره دينى راجله كاندبوو كه سالانتيكى دواتر يش، كاتى وه سفى نه و ساته ي ده كرد، دلى پرده بوو له گريان. نه و پوزه چوار سه عاتى ره به ق له به رده ميده وه ستا، قسه ي بۆ كرد، رايوه شانده، به سه ر شانيدا گريا، باسى يادگار هه اوبه شه كانى بۆ كرد، باسى نيوه روانى حه وزى مه له كه، نيوارانى به ر كتيبفرؤشيبه كه، مه ستبوونى سه ر كاريزه كان، سه يرانه كانى به هار، شه ره چه قوكانى

ھەرزەكارى، فاقەنانەۋەي دەشتەكان، لگاۋكردنى پۇژانى جەژن، دلدارىيە تىپەپرەكان، تىپەكانى دووگۆلى، يارىكەرەكانى برادەريان... بەلام ھىچى سودى نەبوو، فەرەيدون ھەتا بۇ جارنىكىش سەرى بەرزەنەكردەۋە بزائىت كى قسەي بۇ دەكات. ئىۋارەيەكى درەنگ لە ۋەرشەكە ھاتەدەرى، نىمچە گىژ، ناۋمىد، بىپىرست، تىكشكاۋ، لە نرىك بەردىكى گەۋرەۋە، بەرامبەر پەروانە ۋە مېدىيەي غەمگىن دانىشت، كە چەندىن سەعات بوو لە دەرەۋەي ۋەرشەكە چاۋەروانىاندىكرد. نەسرەدىن بە خەمەۋە گووتى: «ھىچ شتىك سودى نىيە ... من... من ئىستاكە لەخەيالى خۇمدا دەگەرېم، پستەيەكى گەلىك دوورى فەرەيدونم دىتەۋەياد، پستەيەك لە دانىشتنىكى شەۋىكى ستۆدىۋكەدا لە شار بە من ۋە گۆفەندى گووت، كەسمان ئەۋكات گويمان بەۋجۆرە قسانە نەدەدا، بەلام ئەمىرۆ... تەنھا ئەمىرۆ، تىدەگەم فەرەيدون مەبەستى چى بوو... ئەۋ ئەۋكات گووتى: پۇژىك دىت، ھەموو خۇشىيە بچۈكەكان جىدەھىلەم ۋە لودىو دىۋارىكى ئەستورەۋە كە ھىندە ئەستورە ھىچ كەس ناتوانىت بىپىرست، خۇم بۇ عىبادەتتىكى تايىبەت تەرخاندىكەم، بۇ ژيان لەگەل خەيالەتەكانمدا... ئاشكرايە ئەمىرۆ ئەۋپۇژەيە، ئىدى ھىچ كەس، ھىچ ھىزىك ناتوانىت دەستى بگرىت ۋە لودىو ئەۋدىۋارەۋە پاكىشىتە دەرەۋە، لەبەرئەۋەي ھىچ كەس دەستى ناگاتە ناۋ ئەۋجىھانەي ئەۋتيا دەژى... ئىمەش جگە لەۋەي كە دەتوانىن بۆي بگرىن، ھىچى دىكەمان پىناكرىت». نەسرەدىن ئەۋئىۋارىيە دلنابوو كە دەبىت ئەۋجەنگەلە چۆلبكرىت، دەشىزىنى دواچار فەرەيدون بەتەنھا لەۋدارستانەدا دەمىنىتەۋە. پەروانە پىئوبابوو دۋاي ئەۋپشتەلكردە سامناكەي فەرەيدون لە ھەموو دۋنیا، ئەۋ لە ناۋ ئەم دارۋبەردە ترسناكەدا ھىچى نەماۋە بۆي بژى، مېدىاش لەسەر دەفتەرە سىپىيەكانى دەنوسىت: «خۇشەۋىستى مرد، با بۇ شتىكى تر بگەرېين». لەپىگەي گەپانەۋەدا نەسرەدىنى بۇنخۇش بەردەۋام

حسره تبارانه بيريده كرده وه، په روانه ده يگوت: «نه سره ديني بونخوش، زيان وه كو ناويك وايه، هر دلؤپيک كه له بهري دهروات ده بيت دلؤپيكي ديكه جيگاي بگريته وه، به لام له م دارستانه دا، ده قيقه كان دهروات و هيچ شتئ نايه ته وه جيگاي... وهرزركان دهرؤن و بؤشاييه كي ترسناك له دواي خويان جيده هيئن، پؤحي ئيمه چين دواي چين دهروات و سپيټيه كي په ها جيگه ي ده گريته وه»

به ناو درخت و جهنگل و كه پره فه رامؤشكراو و تيکشكاو ه كاندا ده پويشتن، به ناو ماله قورپن و تليساوه كاندا تيده په رپن، په روانه ده يگوت: «ناسمان لي رده قورستره، بروسكه كان لي رده به شيويه كي ناسانتر ناسمان و زهوي و ئاوه كان دابه شده كن، ژنان به هيمني ده بن به په له يه كي په ش، هيچ شتيكيش لي رده دا، له م عه رده دا خوي ناگريت، وشه كان با ده يانبات، په يوه ندييه كان با ده يانبات، خه ونه كان با ده يانبات... به لام بؤ كوئ؟ كه س نازانيت».

ئو ئيواره يه نه سره دين ه موو ئو خيله كرده كاته وه، ده يه ويټ پاستييان پيټليټ، به لام سه رها تابلئي ده سته پاچه يه، نازانيت له كويوه ده سټيټيكاټ، ه موو هست به و غه مگيني و شله ژانه قووله ي نه سره دين ده كن. ئو به ئه سپايي باس له ه له اتني مه عسوومه وه ده كات، ده نكيشي تايټ ناؤميټتر و ترساوتر ده بيت، باس له گرتني مه عسوم ده كات له لايه ن ئيمانداره كانه وه، باس له و كه ژاوه گه وره يه ده كات كه به رپويه، به ه موويان ده ليټ: «قافله يه كي دريژ بؤ ويړانكردني ئه م هواره به رپگاويه» پييانده ليټ: «چند پؤژيكي تر نابات له و په يژه يه وه و له چنده ها په يژه ي تره وه پياواني چه ك به ده ست، ده رويشي شمشيره شين و ژناني ده فرهن دينه خواره وه، ئو كات كاتتان نايټ منداله كاتتان بپه رپننه وه بؤ ئه و بهر ئاوه كان، كاتتان نايټ له و كه مارويه ده رچن كه به دلنباييه وه ه موو ئه م خاكه ده نه نيټه وه،

ئەو کات وەکو ئەتکراوێک گوند بە گوند دەتانگێپن، تا دەتانگەینەنە
 شارە گەورەکان، لە مردن و پێسواپیش زیاتر هیچ چارەنوسیکی دیکە
 چاوەڕێتان ناکات. دلنایبن کاتیکیش نەماوە بۆ بیرکردنەوە، کاتیکی
 نەماوە بۆ پەشیمانی، بزانی ئەم عەردەش بستیکی تیا نەماوە، لە هیچ
 جیگایەکی دیکە دووبارە نیشتەجێیەکی تری لەمجۆرە دروستبکەین...
 تەنھا چارە پەرتەوازەبوونیکی خێرایە... پەوینەوێهەکی وەکو هەر، وەک
 پەرشبوونەوێ چنگێ لێ زێخەلانیکیدا. نە کات هەیە، نە زەوی...
 ئەمە ئەو راستیەیه که دەبوایە زووتر بمانزانایە، بەلام تەواو...
 ئیستاکی زەنگەکانی ترس لێدەدەن، با بپۆین. شتەکان بپێچنەو و با
 بپۆین، ئەوێ هەلناگیریت فریبیدەنە ئەو ئاوەو، با ئەم چەمە بیانبات
 بۆ جیگایەکی دوور، لێگەرێن با خانو و کەپرەکان لە جیگای خۆیان
 بن، تەنھا ژیاکی خۆتان بدەن بە کۆلتاندا و سەرکەون و بگەرێنەو بۆ
 ناو ئەو دنیایە، با هەریەکەشتان ئاراستەیک بگریت... هەریەکەتان
 پێگایەکی بدۆزیتەو، ئەگەر لە پێگا پرسیان بۆ کوێ دەچن، بلێن
 بەرە و پووی ئەو کاروانە دەچین که بەرە و جەنگەلی زیناکەران دەچیت.
 چونکە سەر پێگاکان پەن لەو خەلکانەیی دواي ئەو کەژاوەیه کەوتون».
 قسەکانی نەسره دینی بۆنخۆش بە ئەندازەیک هەمووانی شلەژاند که
 جیتر جەنگەل بە قیامەت دەچوو. یەکەمین کەس که لێی نزیکبوو وە
 گۆفەند بوو، گۆفەند ئیستا تەواو لە پیاوێکی ناساغ دەچوو، چاوانی
 پەریو لە زەردەخەنە، بەلام لە هەمان کاتدا شیوێ پۆجیکی نەخۆشی
 هەبوو... گۆفەند بە جۆرێکی سەیر دەست و قز و بالای دەجولاند،
 هەندێ سات بە پێغەمبەرێکی دەکرد و هەندێ ساتیش بە پیاوێکی
 سەرلێشێواو و نااسایی. گۆفەند دەیگوت: «لێگەرێن با بەرین... با
 بەرین، من ئێرە بەجێناهیتم، ئێرە دنیایەکی ترە... تۆ بپۆ... بپۆ،
 بە هەموویان بلێ ئێرە سنووری خاکیکی دیکەیه، بۆیان نییە پێی

تەبىخەن».

نەسرەدىنى لەو ەوبەر گۆفەندى تەنھا لە حالەتى وىقاردا بىنەبىو، ەتا تورەبوون و گريان و ناومىدىيەكانى وىقاريان تىابوو، بەلام ئەمىرۆ گۆفەند بە جۆرىكى سەير قەسەيدەكرد كە جگە لە سەيەرى شىتتى و سەوداسەرى ەيچى دى تىانەبوو. نەسرەدىن بە ەمنى دەستى دەخستە سەر شانى ەورپى پۆزانى شار و دەيگوت: «گۆفەند، ئەمە يەكەمجار نىيە خەلكى ناچارىن واز لە خەونەكانيان بەينن، ئەمە لە پۆزگارزىكى ترسناكدا دەژىن، كە مرۆف دەبىت بتوانىت دەستبەردارى خەونەكانى بىت و بژى، دەبىت فەزىين ژيانمان لە ناو ئەم ئاگرانەدا، بەرەست لە پشتى بەرەست، ئاودىوبەكەين... كە خەونەكان دەكوژىن، تەنھا شتىك كە ماناى ەيە ژيان خۆيەتى، كەرامەتى تايبەتى ژيان و ەقى تايبەتى مرۆفەكانە لەسەر زىندووتتى... ەندى قوناغ ەيە لە مەژووى ئەم ولاتەدا، زىندووتتى تىايدا ەموو شتىكە، گرنگ ئەو ەيە بژىت... ئىستا و لىرەدا گرنگ ئەو ەيە بژىن... من ەمىشە بۆ عەشق سووتاوم، بەلام ئەو شەرفەي كە مرۆف زىندووتتى، شەرفىكى كەم نىيە...». گۆفەند لەو خىلە ترساو ەيادەبوو ەو ەرەو ناو دونىاي پەيكەرەكانى خۆى دەپۆيشت، بەرەو ناو زىندەو ەره خورافىيەكانى دەپۆيشت، نەسرەدىنى بۆنخۆش و دلارامىش لە دوايەو ەبوون، ئەو دەستى لە كۆترە نارنجىيەكانى دەدا و دەيگوت: «ژيان لە جوانى ئەم پەيكەرەنەى من گرنگتر نىيە، ژيان لەم عەشقە گەورانە گەورەتر نىيە كە من دەبىينم، ژيان لەو شارانە گەورەتر نىيە كە لە خەيالى مندايە... نەسرەدىنى بۆنخۆش، ەورپىم، پاستى بلىن، ژيان زۆر جار لە ئەمە بچوكتەرە... پاستى بلىن، بىرۆ، بىرۆ و پىيانبلىن: ژيان لە من بچوكتەرە».

گۆفەند ەك شىت، دارەكەى دەستى بەرزەكردەو ە و دەيگوت: «ژيان لە ئەمە بچوكتەرە... ژيان لە من بچوكتەرە...». بەناو جەنگەلدا

دەپۆی، خۆی لە پێچاوپێچی پەیکەر و درەخت و تاریکیەکاندا وندەکرد. زۆلمەتی سەرەتاکانی شەو دایدەپۆشی، بەردەوام باسی ئەو عەشقانە دەکرد کە بە هیچ شتێن فەنانابن، باسی ئەو سۆزە قوولانە دەکرد کە مەرۆف لە پوچی و نائومیدی و پەشیمانی پزگاردەکان، دەیگوت: «عەشقیکی ترسنۆک، عەشقیکی کە خەون نەبینیت، عەشقیکی کە نازانیت چۆن بمریت، عەشقیکی مردوو. نەسرەدینی بۆنخۆش تۆ بوویت ئەم خاکەت دۆزییەوه، تۆ ئەم خەونەت لە مندا چاند کە بەحرێک خەیاڵاتی لادروستکردم، ئیستا دەتەوینت کێ پزگاریکەیت... ھاوڕێم، ھەرزیکێ درێژە، ئەم عاشقانە تۆ ھەموو مردوون، بپۆ... ئیستا بپۆ لاشەي مردووکانەت ھەلبگرە و ئەم دارستانە بەجیبھێتە و دەست لە بەرۆکی من بەردە».

لە ناو کزەباکانی شەو، دالارام دەیگوت: «گۆفەند من تۆم خۆشەوینت، بۆ مەرگ، بۆ جەھنەم، بۆ عەردی ئیبلیسەکان لەگەڵتدا دیم». گۆفەند قسەیدەکرد و لەنیوان وچانێک و وچانێکی دیکەدا دالارام دەیگوت: «بەرەو ناگر، بەرەو زەویبەک کە ھەمووی دێرک بیت، تا ناو جەرگەي فەناپوون، تا ئەوسەری دنیا، تا کۆتایی ھەموو شتەکان لەگەڵتدا دەمیتەوه».

لە پێچیکێ دارستانیشدا ھەردووکیان دەستیان دەخستە ناو دەستی یەکتەر و دەیانگوت: «مالاوا... مالاوا ئەي ھاوڕێمان... مالاوا»، ئیدی چیدیە نەسرەدینی بۆنخۆش کەسیانی نەدەبینییەوه، ئەو بە تەنھا ھەموو ئەو توولەپێ باریکانەي دارستانی دەپشکنێ و هیچ دیارنەبوو، کون و قوژبەکانی ئەو چواردەورە دەگەرێ بەلام سوودی نەبوو، پێ بە جەنگەل ھاواریدەکرد: «گۆفەند من نامەوینت بمرن، من نامەوینت گوناھی مردنی کەس ھەلبگرم... من پەشیمانم... با پێکەوه بپۆینەدەری».

بەلام جگە لە کزە ساردەکانی شەو، جگە لە قەلبەزەي شەتاوھەکان

هیچ وه لامیکی نه ده بیست، نه سره دین هینده هاواریکرد تا ماندووده بوو. تیده گیشته به تنها دهره قهتی نه وه موو تاریکی و بیده نگیبه نایهت، له گه ل پیاوه کانی دارستان به چنده ها چراوه، ده که وته دواى شوینپیکانی گوڤه ند و دلآرام، چه ندین ساعات به هموو ناراسته کانداه گه پان... نه سره دین له هموو جیگایه کیش پر به دارستان هاواریده کرد: «شهره فی زیندویتی، شتیکی ناچیز نییه، گوڤه ند وه ره دهرئ». به لام گوڤه ند وه لامی هیچ هاواریک ناداته وه، نه وه هاوارده کات و شه و سه رما و ره شه باکان هاواره کانی ده بن... نه سره دین بو ئیستیک ده وه سستی و هه سنده کات چیدی هاواره کانی ناگه نه جئ، ده نگی به شیوه یه کی سه یر په رتده بیته وه، حه رقه کانی با ده یانبات. نه سره دین تا نه مرؤ له ته لیسه کانی نه وه شه وه تیناگات، له نه نینییه قولله کانی ناو پوچی نه وه عاشقانه تیناگات، هه ندئ جار ده لئیت: «له وانه یه هوکه ی نه وه بیته که من هه رگیز خووم عاشق نه بووم.» هه ندئ جاریش هموو به سه ره اتی گوڤه ند به شیوه یه کی سه یر ته فسیره کات، هه ندئ جار له گه رمای ستودیکه دا هه لده سستی و ده لئیت: «خه ندان، ئیستا که بیرده که مه وه، ده لئیم گوڤه ند ده بایه وایبکر دایه، نه وه به رله وه ی بگاته نه وه هه لدره، لیره، له م شارهدا پوژانی نور رهش و بیئومید ژیا بوو... که ئومیدی نه وه ولاته خه بالیه ی عه شقیش په ریبه سه ریبه وه، ئیتر پیوابوو که بو هه تاهه تابه هیوا یه کی دوزیوه ته وه، ناخر هه ندئ هیوا هه ن، مرؤف چه ند پیریته، چه نده وردبینتریته ناتوانیته ده سته به دراریان بیته. هه ندئ هیوا هه ن له تاعوون کوشنده ترن، من ئیستا ده لئیم که گوڤه ند ده یزانی گه ر واز له و ئومیدانه به نئیت، ده بیته پووبه پرووی نه وه سپیته و پوچگه راییه بیته وه که نه وه کات هموو عاشقان تیا ده ژیان، پوچیبه ک دلنیام گوڤه ند ناماده بوو به ریته و پووبه پروو ته ماشای نه کات».

ئیستا ش کاتی که باسی نه وه شه وه ده کات، به دلته نگی و

په شوکانیکه وه له سەر جینگاکه ی خۆی هه لده ستیت و ده لیت: «خه ندان، من چیم له ده ست هات کردم، نه مده ویست که س له ویدا به دیار مه رگه وه دابنیشیت، من گونا هیکم نه بوو، هه موو دارستان گه پام و دره خت به دره خت هاوارمگرد، به لام کات نه مابوو، شه و تا ده هات دره ننگر و دره ننگر ده بوو، سایه قه یه کی ترسنا کیش به پۆه بوو، ده مزانی گه ر پینگاکان ببه سه هۆل، شه و خیله به ئاسانی له پیچا و پیچی شه و چیا یانه ده ریا زیان نابیت... نا خه ندان گونا هم نه بوو».

شه و شه وه جهنگه ل بوو به هه شرستانیکه چکۆله، هه موو شتیک توپردایه ناو شه و چه مه توپه یه وه، شه ویش له گه ل شه پۆل و قه لبه زه هاره کانی خۆیدا بردی. دایکه کان له پارچه قوماشی دپاو و بچکۆلانه خیرا به ره له بێنیان بو منداله کانیا ن دروستکرد و له شانی خویان به ست، دهنگی هاواری شه و پیاوانه ی که به هه سره ته وه خویان بو سه فه ریکه درێژ له ناو به فردا ئاماده کردبوو له هه موو لایه که وه ده نگیده دایه وه. شه ویکه ساردبوو، به لام تابلینی پوناک. په روانه سات دوا ی سات زیاتر هه ستیده کرد که ده بیته گه ریکه برۆنزی و دره وشانه وه یه کی زیوین له ده وری خۆی دروستده کات، شه و گه رده ی له جهسته ی شه و هه لده ستا، هه موو دره خت و به رد و مه خلوقاتی ده ورو به ری خۆی داپۆشیبوو، هیدی هیدی شه و خیله شه لاهه ده که وتنه پۆ، نه سه ره دین یه که یه که به سه ره هه موواندا ده گه پرا، باوه شیده کرد به هاو پۆکانیدا، پێیده گووتن که ده یاندۆزته وه و جاریکه دیکه یه کترده بیننه وه، هه ندیکیان له سه ر شانی یه کتری ده گریان و هه ندیکیشیان بپیاکانه و بپیاوردانه وه له هه موو شه و دارستانه له و پرده دارینه بچکۆلانه یه ده په رینه وه و به په یژه که دا سه رده که وتن. په روانه دوا هه مین که س بوو که له جهنگه ل چوو ده ره ی، تا دواسات خه ریکه ئامیزکردن بوو به فه ره یه وندا، به لام سوودی نه بوو، دوا هه مین جار له و نیوه شه وه سارده دا، دوا هه مین ماچیکرد، ماچیک

پەشەباکان ئەفسوونەکیان دەفراوند و لە پێچاوپێچی بازنەکانی جەنگەدا دەیانشاردەووە. پەروانە ئیدی هیچی نەگوت، پەلسی میدیای گرت کە وەک شیت تەماشای مانگی دەکرد و خاریکی نوسینەووی هەموو شتەکان بوو، وەک شیت بەدوای تریفەکان و حەرفەکاندا پرایدەکرد، وەک شیت بەدوای هاوارەکان و دیمەنەکان و دەنگی پەشەباکاندا دەپۆشیشت. تا دوا دەقیقەش کە پەروانە پایکیشا و بەرەو قەرەغی هەلدێرەکە بردی، دەستی لە نوسین هەلنەگرت... میدیا لەو جەنجالییەدا، کڵبەیی لە ناو پیاوێکاندا دۆزییەووە، ئەو دەیزانی ئەو دواھەمین شەوی یەکتەر بینینیانە، بەلام پێناچیت کڵبە بە درێژیایی ئەو شەو ترسناکە جارێکیش چیبە بیری لە میدیا کردبیتەووە، ئەو بیئەووی بێر لە هیچ بکاتەووە، بێدەنگ چاوەروانی سەرکەوتنی دەکرد. شەھلای خوداناسیش لە ناوھراستی ئەو قیامەتەدا، بە خۆی و قورئانەکیەووە هەمیشە هاواری لە خودا دەکرد، یەکەیکە بەسەر عاشقەکانەووە دەگەرا و دەیگوت: «ئەمشەو شەوی خودایە... شەوی زەبرە کوشندەکانی ئەو، تۆبەبکەن... دەبیت تۆبەبکەن... ئەمشەو شەوی دابەزینی نۆرە... شەوی تۆلەییە...».

پەروانە تا زیاتر گوێی لەو هاوارانە دەبوو، زیاتر دەترسا و دەبوو گەرد، میدیاش زیاتر سەیری ئەو وەحشەتە لەناکاووی چاوانی کڵبەیی دەکرد کە بەتەنھا سەیری ئاسمان و ئەستێرە و لیواری ئەو خەرەندەیی دەکرد، شەھلا تا سەردەکەوت، تا دەنگی لە ئاسمانی ئەو جەنگەدا ناوابوو، هەر ناوی خودای دەگووتەووە، کڵبەش لە ئیستیکدا بیئەووی ناوێر لە هیچ بداتەووە، بیئەووی دواچار هەتا وەکوە غەشقیکی مردووش تەماشای میدیا بکات، سەردەکەوتە سەر ئەو پەیزەییە و زۆلمەتی ئاسمانە بەرزەکان هەلیاندەکیشا و تا ئەبەد میدیای بە بۆشاییەکی سارد و تاریک دەسپارد. ئەوانەیی لەو شەو دا پێشتر بە پەیزەکەدا سەردەکەوتن و دەگەیشتنە سەرەووە، بیئەووی چاوەروانی هیچ بکەن

پێگایەکیان هەڵدەبژارد و دەپۆشتن. بەجۆرێ کە میدیا و پەروانە و بۆنخۆش گەیشتنە سەرەووە کەسیان نەبینی... میدیا تا ئەو کاتەش باوەری وابوو کۆپە لەسەرەووە لەبەردەم پەیزە کەدا چاوە پوانیدە کات، بەلام کە سەرکەوتن کەس لەوێ نەبوو... بۆشاییەکی گەورە، بایەکی سارد کە لەو عەرد و پێدەشت و چیاوانە هەڵیدەکرد پێشوازیکردن، بە هەموو لایە کدا پوانیان، بەلام وەکو ئەوێ شەو و سەرما و هەورە سەپییە لەناکاوەکان ئەو خێلەیان قووتداییت، لە هیچ لایە کەووە نیشانە و ئاسەواری مۆفیک دیارنەبوو. بێدەنگییەکی سامناکیش بآلی بەسەر ئەو چیا و خەرەندانەدا کێشابوو، نەسەرەدین دەستەپاچە بەدیار ئەو دوو ئافرەتەووە وەستا، یەکیکیان تەماشای مانگی دەکرد و یەکیکیان بەئەندازەیک هێمن بوو، پێدەچوو مردبیت. نەسەرەدین دەیگوت: دەبیت هەموو شەو بەپێ بپۆین، دەبیت دۆعابکەین بەر لە خۆرەلێهاتن بگەینە ئاوەدانییە ک. پەروانە بە بێدەنگ و بۆ دواچار لە لیواری ئەو هەڵدێرەدا دەووەستا، سەیری ئەو تاریکییە هەزار بە هەزارە ی دەکرد کە فەرەیدونی مەلەک لەبنیدا، لە خاکە بەرین و بێکۆتاییەکانی کۆتاییدا، درێژە ی بە سەفەرەکانی خۆیدەدا. دوا نیگای لەو زۆلمەتە قوولە دەگرت کە هێزێکی وەک گێژەن بەرەو ئەوێ راپدەکێشایەووە، بەلام فریوی پێگاکان، زەنگی تەلیسمە دوورەکانی ئەو چیاوانە، شەهوێ گۆرینی شوین و کاتەکان، سەرلەنوێ پەروانەیان دەفراند و دەیانخستەووە سەر پێگا. نەسەرەدین دەترسا کە هیچ یەک لەم دوو مەخلوقە لاوازە بەرگە ی گەردەلوی ناو گەروی دەربەندەکان و گێژاوە ساردەکانی شەو نەگرن. لە پێگا بەردەوام باسی مآلی ئەو پیرەمێردە ی بۆ دەکردن، کە ئەگەر خێرا بپۆن دەمەوێیان دەگەنە بەرقاپیان، دەیگوت: «پیرەمێردێکی سەیرە، خولیای ئەوێ خەلکانی هەلێاتوو دالەبدات، ئیدی بەلایەووە گرنگ نییە لەبەرچی هەلێاتوون، لەبەر عەشق یان لەبەر سیاسەت، یان

له بهر گوناھى ديكه». پټنه ده چوو هيچ يهك له و دوو كچه گوټيان له قسه كاني «بوټوخوش» بټت، ميديا ده فته ره كاني خوټى له سه رپوشيكى سپييه وه پټچابوو و به شه رمه وه سه يري ټه و پياوهى ده كرد كه له م شه ودا به ناو جه نكل و كيټلگه و تاريخيدا ده ببردن.

شه و بيشه زمانه درټزه ده بوه وه، رټگاگان به جوټيكى بټمانا بوټى وه رزيكى نه ناسراويان ليده هات، كاتى ټه و سى غه ريبه يه ش به لاي پروه كه خه و تووه كاندا تيده په رين، شټى مردنكي كوټوپر له سر گه لا غه مگينه كانيان ده نيشت... نه سره دين هه ستيده كرد هه ندي جار په روانه ده گري و هه ندي جار بيده ننگ ده بټت، به لاي كيټلگه ي ټيچار فراوان و كراوه دا ده رپويشتن كه جگه له هه ستيكى سارد به مه ودا بيټسنوو و به رينيه كاني شه و، هيچ شتيكى دي له رټوحدا دروستنه ده كردن، به هه ورزي به رزدا سه رده كه وتن كه هټشتا نركه ي ماندويټى هه موو رپيواره كاني پيشترى هه لگرتبوو، له سر بلندا ييه كانيش هه ستيان به قورسايي ناسمان ده كرد له سر نه ستويان. ټه و دوو كچه به شيوه يه كي ترسناك له و هه و ناسمان و رټگايانه ده ترسان، هه رچند هه ردوو كيان كچى شه و و شه ونخونيه درټزه كان بوون، به لام ټيستا به و جيهانه نامؤبوون، بوټى ټه و گه لايانه ي له نابه يني به ردي چيا كاندا مردبوون، سټيبري له ناكاو ي تاشه به رده سه راسيمه كان، پشوو كوشنده ي زلمه ت له قه راغ گوميچكه كاني پاييزدا، بو ټه وان كوشنده بوو. له ساتيكا ئيدي ټولفه تي خوټيان له گه ل هه موو شته كاندا ټوپاندبوو... سه رما و كزه ي باكانيش ئيدي ته حه مولنه ده كران.

په روانه هيچى نه ده گووت. نه سره دين كه له هه مووان زياتر ټه و پوچييه ي ده بينى كه شه و هه نكاو به هه نكاو له گه ل خوټيدا ده بټينا، وه كو ټه وان هه ستي به جوټبوونه وه ي جه مسه ره كاني سه فه ريكى نه يني ده كرد له رټوحيدا، هه ستي به مردن و ساردبوونه وه ي ناگرټيكى گه وره

دەکرد لە دایدا، تا دەهاتیش ئاشکراکردنی زیاتر و زیاتری شەو بۆ
 فیتنەکانی لەشی خۆی، پۆحی نەسرەدینی پتر لە خۆلەمیشی ئێ
 زەمانە ناگاداردەکردەووە کە هەمووان تیا دەخنکێن. هەندئ جار بە
 خێرای گومان بەسەر بەردەلان و پێدەشت. و پێگا کوتراوەکانی زۆلمەتدا
 دەپۆیشتن، هەندئ جاریش بە هێمنی مەرگ هەنگاویان دەنا. نەسرەدین
 تیشکێکی برونزی دەبینی لە پەروانە هەلدەستا، تیشکێکی مەیلەو
 زێرین، تیشکێک درەوشانەووەپەکی سەیری دەبەخشی بە پاشماوەی
 بەفری شەوکانی پیشوو... کەس هێچی نەدەگوت، نەسرەدین دەیزانی
 ئەمشەو شەوی گۆرانیکی گۆرەیه، لە قوولایی پۆحیدا تەنھا بیری
 لە چیرۆکی ئێو وەرزانەئەوایی دەکردەووە، بیری لەو قەسابخانانە
 دەکردەووە کە بۆ عەشق دانرا، بیری لە خولیاکانی خۆی دەکردەووە بۆ
 ئاسانکردنی دەردەکانی ئەفین، لە قوولایی پۆحیدا دەنگێک پێدەگوت:
 «تۆ پۆحی خۆت بە هەندئ شتەو بەستەووە کە هەرگیز تێیان
 نەگەشتیت، هەرگیز...». ئاوپێ لەو دوو جەستە تێکشکاوەی دوا
 خۆی دەدایەووە و هەستیدەکرد هەردووکیان قوربانی یارییەکی سەین
 کە ئێو لە ناو خەیاڵات و خولیاى خۆیدا دایمەزاندووە، ئێو هەرگیز
 بیری لەووە نەکردبوووە کە دەرهنجامی ئێو هیوایانەئەو خۆی بەو جۆرە
 ترسناک لەسەر چارەنوسی مۆفەکان بشکێتەووە... هەمان ئێو دەنگەش
 پێدەگوت: «تۆ دەبایە بە قوولای لە دنیا تێبگەیت ئینجا خەون
 ببینیت».

نزیکی دەمەوبەیان دنیا هەمووی دەبوو بە سەهۆل، هەندئ جار
 میدیا بەستەئەدەقەرەکانی لێدەگوت، هەندئ جاریش پەروانە لەنیوان
 حەقیقەت و تارمایی بووندا وندەبوو. نەسرەدین هەستیدەکرد، هێژیک
 هاتنی بەرەبەیان دوا دەخات... ئێو هەرئێمە سەیرانەش کە دەیانپێی
 پێدەچوو نوقمبوونیک ئێزەلی لە شەودا نوقمبووین، نەسرەدین ئەمۆ

ده لیت: «به درژیایی نه و شه وه په روانه تهنه یهک پرسیاریکرد، نه وه یش نه وه بوو: نه سره دینی بونخوش، ده بییت زهویه کی باشتر هه بییت، ولایتکی باشتر هه بییت نیمه بوی بچین؟...» . نه سره دین، نه یده زانی چی وه لآمی په روانه بداته وه. هه ندی جار بوئه وه ی بیده نگي دور و درژی شه و سروشت و زینده وه ره خه وتووه کانی گه ردون بشکینیت، ده یگوت: خیراکه ن، بهرله به بیان، ده بییت بگینه جیگایه کی دی و شوینیکتان بۆ بدۆمه وه. هه ندی جاریش به غمه وه ده یگوت: موخابن که نه مشه و هیچ هه واریکمان نه بیینی، نه گه رهاوین بایه، له وانه بوو چنده ها په شمالی مالانی کۆچر بکه وتبانا یه سره رتگامان. به لام نه سره دین هه ستیده کرد قسه کانی بیده نگي و ته نهایی و گوشه گیری خوی و نه و کیژانه ش قوولترده کاته وه. خوی خیراتر له و دونه یی ده و رویه ری تیده گه یشته، که قسه کانی چنده مایل به مردن و پوچیین، که پرسته کانی چنده زوو مانا و سهنگي خویان ده دۆرپینن. دواچار شه و به ره و کۆتاییهاتن ده کشا، نه سره دین ده بیینی که کشانی شه و له وه خیراتره که چاوه پوانیده کرد، له ناکاو وه کو هه لآبونی چرایهک جیهان پوناکده بووه وه... پوناکیهک خه می ناو پۆحی خویان و ناو سروشتی ده بیان جار قوولترده کرده وه. بهرله خۆره لاتن گه یشته ناوه دانیه کی بچوک و دوده ست له ناو چیاکاندا، سئ که سی نامۆبوون به و هه ریمه، نه سره دین پیشتر چنده جاریک هاتبووه نه م گونده، به لام بۆ ماوه یه کی درژ تیا نه مابوو وه، نه و به یانیه ش دیمه نی نه و پیاوه ی که به تفهنگیکی سه یر و زه رده خه نه یه کی ژنانه وه له و گونده دا له گه ل دوو کیژی ماندودا ده رکه وت، سه رنجی نه و نوژکه رانه ی راکیشا، که هه ندیکیان هیشتا سه رمای خه وزه کانی وسلده رکردن له له شیاندابوو، نه سره دین بیته وه ی سه یری که س بکات، بیته وه ی له که س بپرستیت، به ره و مآلی پیر موسای خه زانناس پۆیشته، نه و پیره میرده ی که پنیانده گوت: «دآلده ده ری شه ی تانه کان». نه و له

کونه وه به وه ناسرابوو به رامبر پاره یه کی که م، خه لکانی هه لها تورو و گومان لیکراو له پشتیریکی چوارگوشه دا حه شارده دات، به لام سالانیکي دوور و دریزبوو، به هوی ترس و وه حشه ته کانی دونیاوه وازی له و کاره هینابوو... له وکاته وهی که شه پی نیوان گروپه سیاسیه کان بوویوو به شه پی یه کدی قرانکردن، گوردانه کانی سوپا بوویوون به تیپی دپنده ی ویرانکردن و قه لاجوکردنی مرؤف، دینداره کان یاسا کانی شه ریه تیان پراوپر به سر گونا هباران و زیناکه راندا ده چه سپاند، ئیدی پیرموسای خه زانناس، که سی له خوی نه ده گرت، به لام نه سره دین هیشتا باوه پی زوری به دلگه وره یی نه و پیره پیاوه نورانییه هه بوو. نه وان ده من له مه و بهر له شار یه کتریان ناسیبوو، یه کترناسینه که شیان ده گه رایه وه بو نه و پوژهی پیرموسا به خوی و که وا و سه لته یه کی دریزه وه خوی کرد به ستودویکه ی نه سره دینی بو نخوشدا. سه ردانیک وینه یه کی فوتوگرافی زور قه شه نگی لیکه و ته وه، که دواتر له پیش جامخانه ی ستودویکه دا جیکیریوو، وینه که به نه ندازه یه ک هه بیته و سیجری نه و پیره پیاوه ی ده رده خست، که تا سالانیکي دوور و دریز سه رنجی هه موو نه و ریوارانه ی راده کیشا که پوژانه به و شه قامه دا هاتو چویانده کرد. دواتریش هر نه و وینه یه پیرموسای گورپی بو که سایه تییه کی ناسراو، پیرموسا له و کاته وه ههستی به قه رزارباریه کی قولده کرد بو نه و په سمجیه . کاتیکیش نه سره دین هاته شاخ، هه ندیجار دوور به دوور نامه یان ده گورپیه وه، نه سره دین له سه فهره دریزه کانیشیدا به دوا ی عاشقان و حکایه ته کانیناندا چند جاریک و به ریواری چوو بووه مالی خه زانناس، نه و پیره میترده ی له پوژانی هه رزه کاریدا جاریک له جاران له ناوه پاستی جوانترین به هاری نه و زه مانه دا پیشبینی هاتنی پایزکی کوتوپری کردبوو، پایزیک که له نا کاو یه ک له دوا ی یه کی وه رزه کانی تیکدابوو، هر له وه شه وه نازناوی خه زانناسی پیپرابوو.

ئەو بەيانييە خەزەنناس بە بۆنخۆشى گووت: «ئەسرەدەين، ئەو تەھى من لەدايکبووم، وەرزی وەکو ئەم وەرزه ترسناک و پەشم نەبينيوە، بەلام بۆنخۆش ھيئەدە قەرزاربارى تۆم ناتوانم ھيچ داوايەکت بۆ جيبەجى نەکەم... ئەمە جگە لەوھى کە ئەم دوو زەعیفەيە دەبيت لە شوينتيکدا بچەويئەو... بەلام دلنبايە، من لە گوندتيکدا دەژيم پياوانى پاک و دلگەورەى تيا ناڤى، مۆفەکان ئەمۆ لیبوردنى جارانيان نيبە، زۆريشيان من وەکو حەشاردەرى دز و شيوعى و شەيتانەکان تەماشادەکن، لەبەرئەو گەر دەزانی مەترسى تيايە، بەرلەوھى کار لە کار بترازيت، شوينتيكى باشتريان بۆ سۆراغبکە... ئیستاش من ئەو تەنھا ژوورە بچکۆلانەيەم ھەيە، بېرۆن و بچەويئەو».

ئەسرەدەين ئەو پۆزە بە کەيفتيكى مندالانەو لەو مائە ھاتەدەري، دواى ئەو شەو ترسناکە، ئیستا دلخۆش بوو کە پەناگايەكى بۆ ئەو دوو کچە تەنھايە پەيداکردو، بېرياريدابوو کە بگەپتيەو و دواى چارەنوسى عاشقەکانى دیکە بکەويت... بگەپتيەو و گەر فرياکەوت سەرلەنوئ دابەزيتەو بۆ عەشقستان و ھەولتيكى دیکە لەگەل گۆفەند و فەرەيدونى مەلەک بدات، بېروات و لەو گوندە بەرزەي کە تيا دەژى کەشکۆلەکەي ھەلگرت... ئەو بەيانييە دەيزانى پتيگايەكى زۆر دريژى لەبەردەمدايە، بەناو باغ و باغات و پەلە چنارە بەرزەکاندا تپپەپى، لەويەرى گوند نەخشەي سەفەريکى دريژى لە خەيالى خويدا کيشابوو... سەفەريک چيا بە چيا، پەروانە و ميديا بەرەو ولاتيکى دیکە بفرينتي و لەويە پەوانەي کيشوهرىکى تر و دونيايەكى تريان بکات... نەخشەيەک ھەرگيز سەرينەگرت.

ئەو بەيانييەش پەروانە و ميديا، وەکو دوو تارمايى، وەکو دوو پۆحەبەر کە بۆنى شەو لە لەش و ھەناسە و جلەکانيان ھەل دەستا، لەو ژوورەدا، بەرامبەر يەکتري وەستان، ميديا بەستەي دەفتەرەکانى خستە

تاقیکه وه، پروانه ش که گرمای به یانی که میک خاویکردبووه وه، به نارامی له سهر لبادیکی دریز پاکشا... پاش که میک له بیدهنگی قوول، پاش که میک له تیرامان له کول که گوره کانی بنمیچه که، هردوکیان خویان لیکهوت... خویک که له خونی نه و که سانه ده چوو، که چاوه پروانی مهرگ ده کن... نارام و بیتروسکه و بیتومید... له جیگایه کی سپیشه وه، له شه قامیکی دووریشه وه، له قوولایی جهنگل و چیاکانه وه، له راسته پنگای شاره کانه وه، مهرگ به هیمنییه کی سهیر، به له سهره خویی شاعیریک له نابینه یی باغه کاند، به ره و نه و ژوره بچکلانه یه ده مات، هاتنیک هه موو ده یانبینی، هه موو هه ستیان پیده کرد، هه موو گوئیان له چپه کانی بوو، که سیش هیچی له نیقاعی ژیانی خوی نه گوپی، که سیش پینه گووت: نهی مهرگ، لیره وه مهیه و له پنگایه کی دیکه وه بهر.

نه و شه‌وه که زهینه‌بی کویتسانی منی بانگکرد و ده‌ریاره‌ی خه‌نده‌کانم
 پرسپاریکرد، گوئی: «مه‌رج نییه خه‌نده‌کانت به حوکمی قولبوونه‌وه‌ی
 نیمانت، به حوکمی ترس له خودا به حوکمی پیز له شته موباره‌که‌کان
 ونبووییت...». من ده‌مزانسی که غم و تورپه‌ی خه‌نده‌کانمی کوشتووه،
 هستمه‌کرد بۆ یه‌که‌مجاره له ژیاندا به و جوره تورپم، له‌گه‌ل نه‌وه‌شدا
 که زهینه‌ب بانگیکردم و گومانی خۆی ده‌ره‌ق به و پوخساره تازه‌یه‌م
 خسته‌پوو، هیچ نه‌درکاند، هینده نه‌بییت گوتم: «سووتانی له‌یلا
 مه‌موومانی په‌ریشانکردوه... له دوی نه‌و شه‌وه‌وه، هستمه‌که‌م مه‌موومان
 گوراپوین». دلنیم زهینه‌ب خۆشی نه‌و راستیه‌ی ده‌زانسی، خۆشی
 له جاران نا‌ارامتر و توندتریوو له‌گه‌لماندا، هندیچار که قسه‌یده‌کرد
 ده‌سته‌کانی ده‌له‌رزین، لیوانیشی په‌شیویی و نا‌ارامیه‌کی سه‌یریان
 پیوه‌دیاریوو... زۆبه‌ی به‌یانیه‌کان به‌ر له هیچ قسه‌یه‌ک، هاواریده‌کرد:
 «نیوه چین؟ چ جنۆکه‌یه‌ک له‌سه‌رتاندا، چ ئییلیستیک ره‌گی له ده‌رونتاندا
 دا‌کووتاوه؟». به‌لام من قسه‌کانی زهینه‌ب، نازاریان نه‌ده‌دام، فه‌تانه‌یش
 وه‌کو مه‌میشه هیچ هه‌ره‌شه‌یه‌کی نه‌و نه‌یده‌ترساند، نه‌و به‌رده‌وام بی‌ری
 له پنگای پیچاوپیچ ده‌کرده‌وه، بۆ خۆ لادان له فه‌رمانه‌کانی زهینه‌ب. له‌و
 نیوه‌نده‌دا هاوشان به‌ زیادبوونی ترس و تورپه‌یه‌کان، نه‌و په‌پوله‌ راستی
 و خه‌یالیانه‌ی ده‌مانخته‌نه‌ ناو کتیبه‌کانه‌وه به‌رده‌وام له زیادبووندابوون...

زۆرچار گەر په پوله‌ی پاسته‌قینه‌مان نه‌دۆزبایه‌ته‌وه، فه‌تانه‌ توانای هه‌بوو که په پوله‌ی خه‌یالی‌ دروستبکات، په پوله‌ی خه‌یالی‌ که ته‌نا من و ئه‌و ده‌مانبینی، ئه‌وه‌ش ته‌نا تروسکایی ژانمان بوو. له‌ولاتره‌وه جگه‌ له‌ توپه‌بوون و هه‌لچوونه‌ له‌ناکاوه‌کانی زه‌ینه‌بی کویتسانی، ژماره‌ی وانه‌کان و ئه‌رکه‌ سه‌خته‌کانی سه‌رشانمان به‌رده‌وام له‌ زیادبووندابوون، پۆژانه جگه‌ له‌ فاسیله‌ دوور و درێژه‌کانی عیبادت، ده‌بایه‌ درێژه‌بده‌ین به‌ خه‌تمکردنی ئایه‌ته‌کان و له‌به‌رکردنی وته‌کانی پیغه‌مبه‌ر و خویندنه‌وه‌ی ژیا‌نی ئه‌سحابه‌کان... وه‌سواسی خوشتن و ده‌ستنوێژگرتن و داوینپاکیش شه‌و دوا‌ی شه‌و ده‌بووه‌ ده‌ردیکی کوشنده‌تر و نا‌اساییت‌ر. من له‌ هه‌ندیک له‌و شه‌وانه‌دا، زووتر له‌واده‌ی خو‌ی به‌ فه‌تانه‌م ده‌گوت: «فه‌تانه‌، بۆئه‌وه‌ی هه‌مووشتن له‌یادکه‌م چیرۆکی میدیای غه‌مگین و مانگم بۆ بگێره‌وه». فه‌تانه‌ به‌ هه‌مان ئه‌و ده‌نگه‌ سه‌راباوییه‌ی خو‌ی، ده‌یگوت: «میدیای غه‌مگین، له‌ مندالییه‌وه، له‌و پۆژه‌ی که له‌دایکبوو، حه‌زی له‌ مانگ بوو، هه‌ر شه‌ویک مانگ دیاربووایه‌، ده‌بایه‌ میدیا بیبینیت، به‌جۆریکیش عاشقانه‌ له‌ مانگ وردده‌بووه‌وه، که دواتر پزیشکه‌کان به‌ باوکمیان گووت: هۆی قسه‌نه‌کردنی ده‌گه‌رپته‌وه‌ بۆ ئه‌وه‌ی که میدیا ده‌زانیت ناتوانیت له‌گه‌ڵ مانگدا قسه‌بکات، ده‌زانیت هه‌رگیز ده‌نگی به‌ مانگ ناگات... له‌به‌رئه‌وه‌ به‌ بیده‌نگی درێژه‌ به‌ عه‌شقی خو‌ی ده‌دا».

من هه‌موو شه‌ویک به‌رله‌وه‌ی فه‌تانه‌ چیرۆکه‌که‌ی ته‌واویکات خه‌وم لیده‌که‌وت، فه‌تانه‌ خو‌شی به‌ ئارامی بیده‌نگده‌بوو و هی‌دی هی‌دی ده‌خه‌وت. به‌لام من شه‌وانه‌ پاش چه‌ند سه‌عاتیک پاده‌چله‌کیم و ترپه‌ی پیتی ئه‌و پیاوه‌ نه‌بینراوه‌ی ناو تاریکی به‌ره‌و ده‌هلپزه‌ بیده‌نگه‌کانی قوتابخانه‌ی پاده‌کیشام. له‌ دوا‌ی سووتانی له‌یلاوه‌ هه‌ندیچار ئه‌و پیاوه‌ کامه‌رانی گه‌وره‌ و هه‌ندیچاریش وه‌پزیه‌کی بیسنووری له‌ پۆحمدا ده‌سازاند، هه‌ندی شه‌و ده‌پارامه‌وه‌ که زووتر بگه‌مه‌ ناو دونیای باغه‌ په‌یخانه‌کانی ئه‌و، که

له و زولمه تەدا تەنھا بۆنە سىحراو پىيەكەى مەستىدە كردم، ھەندى شەویش ھەستەدە كرد، ئەو پىاوە ماىەى بەدبەختىيەكانى منە، لەو شەوانەدا دەمگوت: «ئەى تارماىى بەد، ئەى تارماىى بىئاو نىشان، برۆ و جارێكى ترمەگە پىئوھ ئەم قوتابخانەى، ئىرە جىگای تۆ نىيە، تىدەگەيت ئەى گەمژە، ئىرە شوینی تۆ نىيە».

ھەر لەو شەوانەدا، لەو شەوانەدا كە ھەستەدە كرد پۆجم لە ناو چەندەھا ھىز و چەندەھا خەون و چەندەھا ترسدا دا بە شىبۆھ، دەنگىك لە پۆجمدا پىدەگوتم كە دەبىت لىرە بە داوھ ئەو يارىيە بكەم كە پىشتر ھەموو موفەكانى دى كرديانە، گەمەيك بەكەم تا پاشماوھەكانى ئەو مەخلوقەى كە پىياندەگوت خەندان لە بەحرى ئەو ھەموو ترس و خەوانە پرگارىكەم، بەلام پىدەچوو زەينەب ھەموو ئەو بىر و تىفكرىنە تازانەم بخوینیتەوھ. ئەو دەيزانى ئىستا لەبرى ئەو خەندە كوژراوانەى سەرسىمام، توپەپىيەكى گەورە پەپىوھ تە ناو پۆجم، بەلام لەترسى ئەو چاوە پرگومانانەى ئەویش ئارام نەبوو. تادەھات زىاتر حەزم بە خۆشاردنەو دەكرد، پتر خولیاى و نكردنى روخسارى پاستەقینەى خۆم دەكەوتە سەرم، كە ئەو كات لای زەينەبى كوستانى ھىشتا روخسارىكى شەيتانى بوو. شەوان لە تارىكىيەكەدا ھەلمدەدا جوړە نىگا و پوانىنىكى دىكە بۆ خۆم داتاشم، دەمويست روخسارىكى نوێ دروستبەكەم، سىمايك ھىند ساويلكانە نەبىت تەنھا بە نىگايەك ھەمووشتن ئاشكرابكات. تا خواستى خۆشاردنەو م زىاتر گەورەبووایە، زىاتر دەترسام، تا زىاترىش بترساماىە، زىاتر توپەدەبووم. ئەو پۆژانە فەتانە بەردەوام دەچىاند بەگویمدا كە توپەپىيەكانم دەرنەخەم، كە دەموچاوى پاستەقینەى خۆم لە ژىر نەمىكى سبى و ساردوسپدا داپۆشم، ھەر ئەویش فىرىكردم بە وریاى و لەسەرەخۆبى سەردانەوینم و برۆم، فىرىكردم كە ھەنگاوەكانم وادابنىم كە ترسى خودایان تىا ببىزىتەوھ. پاش ماوھەيكەى كەم لە

مه شق و خو ماندوو کردن بؤ دووباره دروستکردنه وهی خوّم به جوړیک بیم به گیانتيکی دوو سیما و دوو پهنګ، فیږیووم پړک برپوم و پړک بګه پښمه وه، بیتنه وهی نه و فزولنه راسته قینهی ناو پوّم له چاوانمدا ده ربکه ویت... نه و مه شقه دوور و دریزانه ی بهر ناوینه چکوله که ی فه تانه فیږیکردم، شیوه م له پوّم جیایکه مه وه، به لام ده بایه به ده وری گومانه کوشنده کانی زهینه ب دا پیچیکه مه وه، که پوژانه چند سه عاتیک له سره هیاوهی شه هوه ته کانمان قسه ییده کرد، له سره دهنګه دهنګی شه هوه ته کانمان له قوبه ی به تالی جهسته ماندا ده دوا. من شه وانه هه سوو فه نتازیاکانی خوّم به کارده هیئا بؤنه وهی خه ونی نه و تو دروستبکه م که چیدی زهینه ب گومانی لیته کات، سه ره تا خه ونه کانم ته و او خالی کرده وه له پیواوان، چندین پوژ له سه ریه ک ده مگوت و ده مگوت ته وه، چیترو هک جاران خه ون به پیواوانه وه نابینم و له بری نه وان که وتمه دروستکردنی جانه وری خه یالی، که وتمه گپړانه وهی خه ونی سه یر سه یر له سره پشیله ی فره سر، گوربه ی سوور و ناگراوی، نه ژدیه ای پیکه وه نووساو، بؤقی بالدار، پاساری گوره که له سره سران هیلاننه ده کن، به لام زهینه ب به گومانتيکی قولتیره وه ده پروانی و ده یگوت: «زورجار شه هوه ته کان شیوه ی خویان ده گوپن بؤ شیوه ی جانه وهر، موسیبه تی شه هوه ته کانی توّش نه و یه شیوه یه کی دیاریکراویان نییه، من دلنیام نه و جانه وهرانه ش جګه له جوړیکی تری شه هوه ته کانت، هیچی تر نین».

دواتر خه ونه کانم پرده کرد له گول و باغ و سه وزی و درهخت و تافګه، به لام زهینه ب به هه مان گومانه وه سه یریده کردم و ده یگوت: «نه م مه مله که ته جوانانه چیده که ن له خه ونه کانتدا... پیمبلی تو تا نیستا هیچ نرخیکي تاییه ت بؤ جوانی داده نییت یان نه؟». نه و کاتانه سه رم لیده شتوا و نه مده زانی چی بلیم... ده بایه خه ونه کانم نالوژتر و تیکچرژاوتر بکه م، تا نه و به ناسانی تییان نه گات. فه تانه یه که مین که س بوو نه و

دهرگایه ی بۆ دۆزیمه وه که دواتر بووه مایه ی هه موو ئه و پروداوه سه یر و سه مه رانه ی پرویاندا. فه تانه ئیواره یه ک له بهر ده ستشۆره که دا گووتی: «باشترین شت ئه وه یه خه ونی ئه وتۆ ببینین که ته فسیره نه کریت، خه ونیک که له کتییی ته فسیره کانی ئه ودا نه بیئت». چه ندین پۆژ له کتیبخانه که دا ئیواران که وتینه ته ماشاگردنی هه موو ئه و کتیبانه ی له سه ر ته فسیری خه ون هه بوون، من ده مزانی زه ینه ب هه ندی له و کتیبانه ی له ژوره که ی خۆیدا پاراستوه و به رده وام ده یانخوینیته وه. من ئه و کات زۆر خراب و نیوه یی له و کتیبانه تیده که یشتم، به لام فه تانه هه میشه یاری به چه مکی له چه که ره شه که ی ده کرد و ده یگوت: «خه ندان من له هه مووی تیده که م... له هه مووی». فه تانه وه کو عاده تیکی به د و مندالانه ی خۆی به رده وام خه تی به ژیر ئه و دێرانه دا ده هینا که به لایه وه گرنگیبون، ماوه یه ک دوا ی ئه وه فه تانه له یه کئ له به یانییه کاندا خه ونیکی گێرپایه وه که بۆ یه که مجار زه ینه بی تووشی گومانکرد... فه تانه به ده نگیکی ئه وتۆ که ئه فسون و سه رسامی بجولینیت، ده یگوت: «من خه ونم به په تی سیداره یه که وه بینیه وه، چه نده ها په پوله ی په نگاوپه رنگ به سه ریوه نه یشتونته وه». ئه و پۆژه زه ینه ب چه ندین جار ئه و خه ونه ی به فه تانه گێرپایه وه، به وه دا که فه تانه له و کچانه نه بوو به ئاسانی سه ری لئ تیکبجیت ده یتوانی که کۆی دیمه نه که له شیوه ی خه ونیکدا بگیریته وه.... من چه ند پۆژیک دوا ی ئه وه خه ونیکی ترم بۆ گێرپایه وه که پتر شه پرزه یکرد، باسی فولکه یه کی خالیم بۆ کرد که به فر به سه ریدا ده باریت و دوا ی ئه وه خۆر هه لده کات، به فر ده باریت و خۆر هه لده کاته وه، ده مگوت: له ناکاو فولکه که پرده بوو له بالنده و پێیواران و له ناکاو ده بوو به چۆله وانیه کی که وه. پیده چوو ئه و جوړه خه ونانه به خه یاله کانی زه ینه ب سه یرییت که هه موو شته کانی به دابه شکردنی سه یر له نیوان شه یتان و فریشه یان شه هوه ت و پاکیدا دابه شکردبوو. لئی پرسیم: «ئه و فولکه یه فواره ی تیا بوو؟». گووتم:

«نا، هیچی تیا نەبوو». ئەو سەرەتای سەرلەتتیکچونە گەرەکانی ئەو بوو کە بە ئاسانی قەبوڵی نەدەکرد، بەوەدا ئەو لەوەویەر لەو جۆرە خەونانەیی نەبینیبوو، بەوەدا کە ئەو باوەپی نەدەکرد مرۆف لەمجۆرە خەونانە ببینیت، لێرەو گومانیککی گەرەتری لە جاران دەرەق بە من و فەتانە لا دروستبوو. من لە یەکەم پۆژەو بە فەتانەم گووت، چیتەر زیاتر نەپۆین و لێرەدا بوەستین، بەلام فەتانە کە یاریبە کە بە جۆرئیککی سەیر مەستیکردبوو دەیچرپاندا: «خودایە پێم نەگووتیت ئەو ناتوانیت ئەم خەونانە تەفسیریکات، پێم نەگووتیت، ئەگەر وریابین دەتوانین لە بەحری گوماندا بیخنکێنین». بەلام لەگەڵ ئەوەشدا ئەو هیچی لەو نەدەگۆری کە ئیستا وەسواسیککی کاریگەر لەناخەووە زەینەبی دەجولاند... ئەو ئیستا دەبویست بگاتە سەرچاوەی خەونەکانمان. فەتانە پۆژئیککی دیکە دەیگووت: «خەونم بە گورگیکەو بەبینووە کە مانگ لە ژوور سەریەو بوو، گورگیک بەناو پەز و باغ و بیستانەکاندا پرایدەکرد و مانگیش لەتەکیەو دەپۆیشت، گورگیک کە بە چەمەکاندا دەپەریبەو و مانگیش بە نزمی بەسەر سەریەو بوو». منیش دەمگووت: «خەونم بە کۆمەلەی پیزی یەک لە دوا یەکی جەو بەبینووە کە بە تەنافەکانی حەوشیککی درێژدا هەلواسراون و سەر تەنافەکانیش هەموو بالندە و پاساری و پەلەویری جۆرا و جۆر بوو». دەمگووت: «خەونم بە پەشەباوە بینووە، پەشەبای خالی لە هیچ شتیک، پەشەبا کە بەسەر خاکە بۆر و بەیارەکانی دنیادا هەلیکردو». دەمگووت: «خەونم بە هەنارەو بینووە، هەناری سوور وەکو خوین، لەناوەینی کێل و چەتر و گلکۆی گۆرستانیککی سەپیدا هەلپژاون». زەینەب تا دەهات لەبەر دەم خەونەکانماندا دەستەپاچەتر دەرەکەوت، لەکاتی کدا ئیمە لە جاران زیاتر خۆمان وەکو دوو خوشکی تۆبەکار نیشانەدا، لەچکەکانمان توندتر دەکرد، دەموچاومان باریکتر و پەنگزەردتر لە دەموچاوەکانی دی نیشانەدا، سووکتر بەسەر زەویدا

ده‌پوښتین، له‌گه‌ل‌ نه‌وه‌شدا هه‌ستمانده‌کرد ماموستاکان و زه‌ینه‌ب زیاتر له‌ جاران چاوه‌دیریمانده‌کن، دواى وانه‌کانیش که ئیواران ده‌چوینه کتیبخانه‌که‌وه گه‌لیک وریابووین که‌س له‌و گه‌مه سه‌یره‌مان له‌گه‌ل په‌پوله‌کاندا تینه‌گه‌یه‌نین، به‌لام فه‌تانه زورجار خو‌ی یاساکانی سه‌لامه‌تی فه‌راموشده‌کرد... له‌ لایه‌کی دیکه‌شوه فه‌تانه پوژ به‌ پوژ دلنیا تر ده‌بوو که بیتوانایی زه‌ینه‌ب له‌ ته‌فسیرکردنی خه‌ونه‌کانماندا شه‌پرانگیزتری ده‌کات، دلنیا‌بوو که زه‌ینه‌ب خه‌ونه‌کانمان ده‌نوسیتته‌وه و ماموستاکانی دیکه‌شی له‌ ناگادارده‌کاته‌وه، تا به‌یه‌که‌وه ته‌فسیریکى بو‌ بدوژنه‌وه. من ده‌مگوت: «ئیس‌تا زه‌ینه‌ب به‌لایه‌وه گرنگ نییه‌ گه‌ر خه‌ونه‌کانمان خه‌ونی شه‌یقانی بن یا فریشته‌یی، به‌لکو شه‌وه‌ی مه‌به‌سته، تیبگات ئایا خه‌ونه‌کانمان راستن یاخود درو؟». شه‌وه‌وه ده‌ترسا ئیمه له‌نیوان کوفر و ئیماندا ریگایه‌کمان گرتبیت که تووله‌رپیه‌کی نه‌زانراو تاریک بیت و شه‌وه لیتی تینه‌گات، له‌وه ده‌ترسا هه‌موو شه‌وه فه‌لسه‌فه‌ی ناموزشه‌ی که خو‌ی باوه‌ری پتیه‌تی شتیکی دی بخولقینى جیاواز له‌وه‌ی که خو‌ی ده‌یه‌ویت. هه‌ر شه‌وه پوژانه‌ش به‌رده‌وام فه‌تانه په‌پوله‌ی جو‌را و جو‌ر و سه‌یر سه‌یری ده‌دوژیه‌وه و به‌پرتاو و به‌خوشییه‌کی زوره‌وه ده‌یه‌ینایه‌وه بو‌ کتیبخانه، هه‌ندىجار هینده خو‌ش‌حاله‌ده‌بوو له‌ شادیدا له‌یادیده‌کرد که په‌پوله‌کانى خستوته نیوان چ کتیبیکه‌وه... من ده‌مگوت: «پوژیک تووشی به‌لایه‌کی گه‌وره ده‌بین». له‌گه‌ل‌ نه‌وه‌شدا گه‌رچی فه‌تانه هه‌موو مه‌ترسییه‌کانى ده‌زانى، به‌لام نه‌یده‌توانى به‌سه‌ر ساته‌کانى کامه‌رانى و خو‌ش‌حالی‌دا سه‌رکه‌ویت. که تازه چووبووینه شه‌وه تۆبه‌خانه‌یه‌وه، به‌رده‌وام شه‌وه منى ناگادارده‌کرده‌وه که خو‌م نه‌خمه پیش چاوى شه‌وه ماموستایانه، به‌لام له‌پال هه‌موو مه‌کریازى خوشیدا، هه‌ندى سات به‌شپوه‌یه‌ک نوقمى خه‌يال و خوشییه مندالانه‌کانى خو‌ی ده‌بوو، من ته‌واو هه‌ستم به‌ مه‌ترسیده‌کرد، هه‌ستمده‌کرد گه‌ر له‌و ساتانه‌دا زه‌ینه‌ب ببینیت، عاقیبه‌تیکى ترسناکى

دەبیئت... تا جارێک لە جارهکان ئێو پێشھاتە ترسناکە پوویدا و شتەکان
 ھەمووی بە شیۆھەکی بیمانا بەسەر یەکدا قەلبپوونەو.

ئێستاش بێردەگەمەو، بۆ ئێو پێشھاتە سەیرە، تەنھا یەک شەو بەر لە
 نئوارەمی پەروانە پوویدا؟ ئایا دەبیئت لە سەرەتاوە پووداوەکان بە جوړیک
 ھەلکەوتبن، تا بە کۆن بەرەو لێواری ئێو دووگەرتبوونە کوشندە یە بەرین
 کە تا ئەمڕۆ ناتوانم خۆمی لێ نازادبکەم. نئوارەمیکی زۆر سارد، دوا
 تەواویوونی وانەکانمان، من و فەتانە بۆ ماوەیەک لە پەنجەرە یەکی ناو
 پارەو ھەگەو سەیری پرۆشە ی ئێو بە فریارینەمان دەکرد، کە بایەکی ھێمن
 بەسەر ھەوشی پشستەو ھێ قوتابخانە کەدا بلۆیدە کردەو، دواتر پێکەو
 چووینە کتێبخانە کە. ھەموو شتی ئارام و لەسەر خۆ دەینواند، پارەو ھەکان
 بە دەگمەن یەکیکی پێدا دەپۆشت، دەرگای ژووری مامۆستا کانیس ھەموو
 داخراپوون... من دەمگوت: «لەوانە یە دوا ماندوویی ئێم پۆژە ساردە
 ھەموو پشوو یەکی درێژ بەدەن». فەتانە لە پۆژانی سەر مادا گەلەک کە یفی
 بە گەرما ی ناو کتێبخانە کە دەھات. کە چووینە ناو کتێبخانە کەو، بۆ
 ماوە یەک سەیری خەزنی پەپولەکانی خۆمانمان کرد. فەتانە ئێو پۆژە
 وەکو بە دەم خەو ھەو قسە بکات یەک لە دوا یەک پەپولە ی خەیا ی بۆ
 دروست دەکردم، بە خەیا ی پەنگی بالەکان و پەنگی خالە پچوکەکان و
 پەنگی گەردە ناویشمیەکانی ھەل دەبژارد، تێکەل بە سێحری شەفەقی
 دەکردن، لە شەو دا و لە ژێر زیوی وەریوی مانگە شەو پازییەکاندا
 نازادیدەکردن. دەمگوت: «ئێم پەپولانە بۆ پۆژگارە دێرینە خۆشەکان
 جوانن، ئەمانەش بۆ نئوارەمی ساردەکانی مردن». دوا جار من دەمگوت:
 «فەتانە، ئێم نئوارەمی ساردانە، نئوارەمی چیرۆکە، بۆ چیرۆکیکم لە
 چیرۆکەکانی خۆت بۆ ناگێریتەو». ئێو نئوارەمی فەتانە بە پێچەوانە ی
 ناساییەو، بە پێچەوانە ی شیوازی خۆی لە گێرانی ھە ی حکایە تەکاندا،
 کتێبیکی تەفسیری خەونی گرتبوو بە دەستی یەو و لە نابەینی دۆلابە پر

له كتيبه كاندا دهسورپايه وه، حكايه تى نهو كچه پادشايه ده گيژاپايه وه كه له نيوان كه نيزه كه كانيدا كورپك له جلى كچدا ده شارپته وه، تا شه وان له گه ليدا بخوييت. فه تانه به جوژپك هه وای چيروكه كه ده بيرد كه چيتر نهها نه وهى لا گرنك بوو، بيگيژپته وه و بيگيژپته وه، له زه تى گيژاپانه وه سنورى هه موو مه ترسييه كانى له لا ده شكاند، ترس له به رده م عه شقى گيژاپانه وه دا ماناي نه ده ما، له و ساتانه دا هيژى گيژاپانه وه له لاي فه تانه له هيژى مردن گه وره تر و به توانا تريوو. من چه ندين جار، گووتم: «فه تانه به سووكى». به لام نهو ده يگووت: «با به كجار حكايه تيك به دهنگى به رز بگيژميه وه». له ناو كتيبه كاندا دهسورپايه وه و وه سفى جيهانى خه يالى نهو كچه ميرهى ده كرد كه توانيويى هه موو پادشا و ميره كان بخه له تينييت، شوو به كورپى وه زير و قه راله كان نه كات و له برى نه وه بو شه وه خووش و نازاد و نه ينييه كانى خووى بگه رپت. له و ساته دا كه نهو ده يگووت: «كچى پادشا شه وه تاريكه كانى خووى به عرشه زيژينه كان نه ده گورپيه وه، شه وه پر له نه ينييه كانى به جاهوجه لالى مهمله كه ته كان نه ده دا، نهو سجره ي كه له له زه تى شار دراوه و نه ينييدا ده بيبنى نه يده گورپيه وه به هيچ له زه تيكى ناشكرا، چونكه ده يزانى نه ينى له زه ت و له زه تى نه ينى له هه موو له زه ته كانى تر گه وره ترن، ده يزانى شتيك نيه ناوى له زه تى ناشكرا يان له زه تى حه لال بيت». له و كاته دا وه كو هه وا ده لاقه ي تيكه وتبييت، و به كيك له و ده لاقه يه وه ده ركه وتبييت، زه ينه ب له به رده ممدا ده ركه وت. نهو هاواره خنكاوه ي له گه رومه وه به رزيووه وه به سبوو بوئه وه ي فه تانه تيبيكات شتيكى گه وره پوویداوه، كه فه تانه زه ينه بى بيبنى بيئيه وه ي خووى تيكدات به زه رده خه نه يه كه وه گووتى: «ناه، ماموستام چيروكى نه ميريه كه ي خيانه تكارم ده گيژاپايه وه...».

زه ينه ب كه پيئده چوو هه موو چيروكه كه ي گوئ ليئبووييت به شيويه كه ي سه ير پهنگى سپى بوويوو، من له وه وبه ر كه سم نه بينبوو هينده شيواو

و شپرز و ترساو بیت. له گه ل ده رکه و تنی نه ودا سه رمایه کی کوشنده هاته ژووری، سه رمایه ک که جهسته و گیان و هه ناسه کانیشی ده ته زانده، سه رمایه ک که نازانم و اهیمه یه کی من بوو بیان حقیقه ت بوو.

که زهینه ب توژیک هوشی به خویدا هاته وه، به تورپه ییه وه هاواری له هه موو ماموستاکان کرد و نه وانیش له چاوتروکانیکدا له سه رمان حازیبوون... زهینه ب به ترسیکی زوره وه هه موو نه و قسانه ی گتپرایه وه که له ده می فه تانه بیستبووی، به ده م قسه کردنه وه به رده وام قوئی فه تانه ی گرتبوو، وه کو نه وه ی له هه له اتنی بترسیت، موسیبه ته گوره که ش نه و کاته قهوما که زهینه ب نه و کتیبی ته فسیری خه ونانه ی به ده سستی فه تانه وه بینی و له ده سستی سه ند و که وتنه هه لدا نه وه ی په ره کانی... فه تانه پیده چوو هیشتا هر مه سستی مه مله که تی نه و نه میره یه بیت، که شازاده و پادشاکانی به هیچ گرتبوو، ترسیکی نه وتوی پیوه دیارنه بوو، نه و بیباکییه ی فه تانه زهینه بی زیاتر ده ترسانده... که زینه ب یه که په ره ی کتیبی ته فسیره کانی هه لدا یه وه و نه و خه ته کتیشراوانه ی له ژیر هندی برکه و جیگای گرنگدا بینی، تورپه ییه که ی گوپردرا بوو گومانیک کی قوول. یه که مجار زهینه ب، به رله وه ی هیچ بلت ده یویست بگاته سه رچاوه ی گومانه کانی خوئی، ده یویست بگاته دوزینه وه ی دروی خه ونه کان، تا زیاتر په ره کانیشی هه لدا یه ته وه، زیاتر تووشی هیستریایه کی سه یر ده بوو، زیاتر تیده گیشته که نیمه له م کتیبخانه یه دا به دوا ی یاساکانی خه وندا گه پراوین، به دوا ی پیچکردنه وه یه کی شه ی تانیدا گه پراوین له ته فسیره کان، نه وه شی به گه مه یه کی هینده مه کریازانه ده زانی که ده یگووت: «باوهرم نه کردوه گیانیک کی به مشیوه یه شه پانی و زیانبه خش و گونا هبار له پشت نه م سیما و نیگایانه وه بیت که خویمان وه کو توبه کار نیشانده دا». ماموستاکانی دیکه، یه که یه که چی کتیبی ته فسیر هه بوو ده ریانه ینا و که وتنه هه لدا نه وه و پشکنینی، له

هه موو جيگايه کيشدا نه و خه ته کيشراوانه ي فه تانه يان ده دؤزييه وه، که
 هه نديچار هر به خه يالته وه بن هيچ مه به ستيک کيشابووي، يه که مين
 که سيش که يه که م په پوله ي دؤزييه وه، نه و مامؤستا ده موچاو دريژه
 بوو که ژيان ي پيغه مبه ره کاني پيده گووتين. من خؤم يادم نيه په پوله م
 خستبيته نابيني کتبي ي ته فسيره کانه وه، فه تانه ش دواتر ده يگووت که
 نه ويش هرگيز په پوله ي له ناو ته فسيره کاندا هه لته گرتوه. سالانتيکي
 دوور و دريژيش هه موو شه ويک من و فه تانه له سر نه وه ده مانکرده
 ده نگه ده نگ و قاره، من نئستاش سوورم که فه تانه له ساته کاني خؤ
 فه رامؤشکردندا نه و په پوله يه ي خستؤته نابيني کتبي خه ونه کان و
 نه ويش سووره که من له ئيوارتيکاني تورپيدا و بؤ نيشانداني چاونه ترسي
 نه و په پوله يه م داناه. له و ئيواره يه دا دؤزينه وه ي نه و په پوله يه به سبوو
 بؤنه وه ي هه مووان شيتانه، يه که به يه که ي کتبي کان بگه پين و په په
 به په په نه و جلده نه ستورانه ي حیکمه ت و بپروا هه لته کيئن و هه موو
 په پوله کانمان بدؤزنه وه. زه ينه ب که نه و هه موو په پولانه شي بيني،
 هينده ي تر تورپه ي و گومان و سه رساميه کاني گه وره بوون، ئيدي من و
 فه تانه ي له کونجتيکدا راگرت و له دواي شتي خراپتر که وتنه پشکني ي
 گيرفانه کانمان، نه و کاته بوو پارچه ئاوتنه که شيان دؤزييه وه. زه ينه ب
 ئيدي شيتانه و ئاشکرا و به ده نگيکي سه ير باسي به رجه سته بووني
 شه يتاني ده کرد له گيان و پوخسارماندا... به ده نگيک که هه موو
 قوتابخانه که ي به سه رماندا ده ورؤزاند باسي نه و خه ونانه ي ده گيپراهه
 که له و مانگه ي دواييدا هه لمانبه ستوون، باسي نه و ده مامکي دؤيه ي
 ده کرد که کردمانه ته سه رمان، ده يگووت: «من فيري ئيمانم کردون
 و نه م دوو گونا هبار، فيري ده مامکسازي بوون... فيريوون دوو ژيان
 و و دوو گيان و دوو ده موچاويان هه بيت... ده مامکه کانيان نوژيکرده و
 عياده تي کرده، به لام پؤحيان له ژيره وه بيخه وش سه رقالي ئاره زوه

شه‌یتانییه‌کانی خۆی بووه، ئەمه ئه‌و شته‌یه که من لێی ده‌ترسم... ئەمه ئه‌و شته‌یه که من هه‌موو جه‌ستم له‌به‌رده‌میدا ده‌له‌رزیت... چه‌ند ترسناکه ده‌مامکه‌کانی مرۆ ببیتته خودا‌په‌رست و جه‌وه‌ریشی له‌گه‌ڵ ئەه‌ریمه‌نه‌کاندا له‌وازی و گه‌مه‌دابیت... وای چه‌ند ترسناکه...»

ئا له‌و ساته‌دا که ئه‌و به‌و ده‌نگه‌ غه‌مگین و تێکشکاوه قسه‌یده‌کرد، من هه‌ستمکرد زه‌ینه‌ب به‌رله‌وه‌ی باس له‌ ئیمه‌ بکات باس له‌ خۆی ده‌کات... باس له‌ یارییه‌ سه‌یره‌ی ده‌مامکه‌کان ده‌کات که دانیابووم به‌دریژیی هه‌موو ژیا‌نی خۆی لێی ترساوه... به‌لام له‌و ئیواره‌ ساره‌ده‌دا که هه‌موو توپه‌یه‌ی و پق و ناو‌می‌دی ئه‌م دوا‌هه‌مین وه‌رزه‌ سه‌ختی ژیا‌نی به‌سه‌ر ئیمه‌دا ده‌پژاند، که‌چه‌کانی دی بیده‌نگ و ترساو سه‌یری ئه‌و په‌لکشکرده‌ی من و فه‌تانه‌یان ده‌کرد، سه‌یری هه‌لوهراندنی په‌پوله‌کانیان ده‌کرد له‌لایه‌ن مامۆستا‌کانه‌وه... په‌پوله‌کان هه‌لده‌وه‌رینه‌ سه‌ر زه‌وییه‌که و هه‌موان پتیا‌ن پیا‌ده‌نان. زه‌ینه‌ب هاواریده‌کرد: «سه‌یری که‌ره‌سته‌ی سیح‌ر بکه‌ن، سه‌یری جادوو و جادوو‌بازی بکه‌ن له‌ تۆبه‌خانه‌ی یه‌که‌می و لاتدا». ئاوینه‌ چکوله‌که‌ی گرتبوو به‌ ده‌سته‌یه‌وه و له‌ تۆبه‌تێکی هه‌لچووندا دای به‌قه‌د یه‌کن له‌ دیواره‌کاندا و پارچه‌پارچه‌یکرد. له‌ نیا‌ن قسه‌ و وه‌عز و توپه‌بوونه‌کانیدا فه‌رمانیدا پتخه‌ف و نوینه‌کانمان هه‌موو داگرنه‌خواری، چونکه‌ هه‌موو به‌جۆریک شه‌یتانی بوون چیت‌ر به‌که‌لکی خه‌وتن نایه‌ن، فه‌رمانیدا جله‌کانمان له‌به‌ر دامالنه‌ن، چونکه‌ ئه‌و جلا‌نه‌ جگه‌ له‌ جبه‌ی شه‌یتان هه‌چی تر نین و په‌یوه‌ندیه‌کیان به‌ تۆبه‌وه‌ نه‌ماوه... دوو مامۆستا به‌خه‌زایی پتخه‌فه‌کانیان را‌کێشایه‌ خواری، چه‌ندین مامۆستای دیکه‌ش، له‌گه‌ڵ چه‌ند خوشکی تۆبه‌کاردا که به‌رده‌وام ده‌یانگه‌وت: «استغفرالله العظیم، من کل ذنب عظیم» جله‌کانیان دامالین و نیمچه‌ په‌وت به‌ سالدۆنه‌که‌دا بردیا‌نین. من ده‌مویست هاواریکه‌م، ده‌مویست پر به‌دل پتیکه‌نم یا‌ن بگریم، به‌لام به‌ جۆری سهرپه‌ویوم هه‌چم بۆ نه‌ده‌کرا،

ههستمده کرد فهتانه ورده ورده نه و دننایسی و نارامییهی یه که مجاری له دستداوه و ترسیکی کوتوپر له عاقیبهت و کوتایسی شته کان به ده موچاوییه وه دیاره ... که به لای خوشکه تۆبه کاره کان و مامۆستاکاندا تیده پهریم، گویم لیوو ده یانگوت: «شهیتانه کان په لاماری قوتابخانه یان داوه». یان ده یانگوت: «مه سه له ی جادوو و جادوویازی له گۆرئییه». به و ئیواره به فراوییه، مامۆستا و خوشکه تۆبه کاره کان ئیمه یان پراکتشایه حوشه که وه، دۆشهک و بالیفه کانیان پراکتشاین، جله کانمانیان پراکتشا. زهینه ب به خیرایی به ناو قوتابیانی تۆبه خانه که دا ده مات و ده چوو، ده یگوت: «تا شهیتان زیاتر سه سه ختی بنوینیت، ده بییت ئیمه ش له گه لیدا توندترین ... ترسی نه به دی من له ده مامکه گانه، من تۆبه کاریکی ده مامک له سه رم ناویت، تۆبه کاریکم ناویت وه کو یه ک پرگا به خودا و نه هریمه ن بدات».

که گه یشته حوشه که من و فهتانه ده بایه به پیخاوسی له سه ر به فره که بوه ستین، سه رمای ئیواره به جوړیکی کوشنده ده چووئه ئیسکه کانمه وه، هه موو شته کان به خیراییه کی سه یر پووینده دا، من چیتر له سه رماندا توانام نه بوو گوئی له زهینه ب بگرم، که وهک هه میسه نه و پستانه ی دوویاره ده کرده وه که له و سئ مانگه دا من چه ندین جار گویم لیووویوو... ده مزانی وهک هه میسه په ناده باته بهر ناگر، ده مزانی وه کو یه که م به یانی هاتنمان بۆ قوتابخانه سه رله نوئی هه مووشته کانمان ده سوتینیتته وه. هه موو کیژه حه په ساو و توپه و ترساوه کان له بازنه یه کی گه ورده ا نه لقه یانگرت، من و فهتانه له ناوه راستدا له گه ل مامۆستاکاندا وه ستابووین، زهینه ب خۆی به دهستی خۆی نه وتی کرد به بالیف و جله کانددا، من ده موچاوم خستبووه ناو دهستمه وه و نه مده ویست ته ماشابکه م، فهتانه ش بیده نگ بیته وه ی هیچ بلئی یه که یه که سه یری کیژه کانی ده کرد، زهینه ب به جوړیکی سه یر و بیهۆشانه دوعای ده خوینده وه، قورئانیکی بچکولانه ی

لە سنگیدا دەردەهێنا و نایەتەکانی تۆبە و لێبوردنی بە دەنگێکی بەرز دەخوێندەوه، دۆعایدەکرد خودا ئێمە و هەموو کێژانی دیکەش بخاتە بەر پەحمەتی خۆی. دۆعایدەکرد، خودا هێز و تینی پێبەخشیت، تا بەسەر ئەو شەیتانەدا سەرکەوێت کە چۆتە دڵمانەوه... شتەکان ناگریان دەگرت، من کەمێک خۆشحالبووم بەو تین و کلپەیه کە بۆ ماوەیهک سەرماي کوشندەي ئەو ئینواریه‌ی لە دەورم دەپه‌واندەوه... من دەمزانی لەو ساتەوه ئیتر وه‌کو دوو مەخلوقی گلاو و نەخۆش سەیرماندەکن، وه‌کو دوو پۆخڵەبەری گومانلێکراو. هەر ئەو شەوه دواي ئەوه‌ی کە کێژەکانی دیکەیان گێژایه‌وه بۆ سەر‌وه، ئێمەیان لە ژوورێکی دیکەدا جیاکردەوه، ژوورێک بوو دەکەوتە جیگایه‌کی پەناوه لە ژێر زەمینێکدا و تەنها چەند مەترێک لە کتێبخانەکە دووریو، زەینەب دەیگوت: «لە ئێستادا ترسناکترین شت ئەوه‌یه ئەم دوو پۆخە شکستە، تیکە لاو بەو دەروانە بکەینه‌وه کە قوناغێکیان لە پاکبوونەوه‌دا برپوه... دەبێت لەگەڵ ئەم دووانەدا لە سەر‌ه‌تاوه دەست پێبکەینه‌وه». من و فەتانە نەماندەزانی سەر‌ه‌تا کوێیه؟ سەر‌ه‌تا کەیه؟ من هەرگیز لە ژياندا وا تۆرە نەبووبووم، فەتانەش بەردەوام دەیگوت: «خەندان، لەوانه‌یه سبەي بە تەواوه‌تی لە یه‌کتريمان جیا بکەنه‌وه». من بە درێژایی شەو گینگلەمدەدا، فەتانە ئارامیه‌کی پەزاقورس لەسەر سیمای نیشتبوو، بە هێمنیه‌کی قوول، بەلام بێمانا بە ژوورەکەدا دەگەرا و دەیگوت: «خەندانی چکۆله... چیتە... نەخۆشیت، سەر‌ماتە؟». پرسیار و قسەکانی زۆر بێمانابوون بۆ من، دەمقیژاند: «نا، نەخۆش نیم، سەر‌مام نییه، هه‌چم نییه». دەمزانی لەشم و پۆخیشم پێویستیان بە هه‌وايه‌ک هه‌یه شتەکان بپزۆینیت، هه‌وايه‌کی به‌هێز، هه‌وايه‌ک ئەو فشاره‌ سەیره‌ی شەو و تاریکی ژوورەکە لە سەر پۆخم هەلبگریت. هەل‌دەستام هەموو هاوار و دەنگە دەنگەکانی ئینواری لە سەر‌مدا دەنگیان‌دە‌ایه‌وه، هەستەم‌دەکرد ئەو ژوورە لەوه چکۆله‌تره ئەو

هموو هاوارانه بگریخت. یه که یه که دیمنی کچه تۆبه کاره کانم ده هاته وه
 پیتشچا، قسه کانی زهینه ب، په پوله هه لوه ریوه کان. په روانم ده بینیه وه،
 په روانی هموو پۆزه کان، په روانی شهوانی پیکه وه خه وتن له ژورژیکی
 بچکولانه دا، په روانی سهر شه قامه کان، په روانی دواه مین به یانی
 سه فەر. له یلام ده بینیه وه له ناو گرپه که دا، خۆم ده بینیه وه له پارچه
 شکاوه کانی نه و ناوینه بچکولانه یه یه فه تانه دا، هه ستمده کرد هینه توپرم
 ده توانم هموو شته کان ناوه ژوریکه مه وه... ده مقیزاند: «بۆ ده بیت لیره دا
 بزین... له چی تۆبه بکهین؟». فه تانه م ده بینی به ره و پوم دیت، به لام
 نه مده زانی ده لیت چی... فه تانه ده یگرتم و ده یویست ناراممبکاته وه،
 به لام هیزکی گه وره له ناوه وه پالیپتوه ده نام، له گه ل فشاری نه و
 هیزه دا شته کان هموویان ده جولان، ده مبینی په نجره چکوله کانی نه و
 ژوره ده کرتته وه، بایه کی به هیز ده رگا که ده دا به یه کدا، من له ژوره که
 ده هاتمه ده ری و نه و بایه ش له گه لئما ده هات، ده هاتمه ده ری و فه تانه ش
 به دوامدا ده هات، ده چوممه پاره وه که وه له دوامه وه جه نجاللی باکان ده کشا
 و له پیتشمه وه هموو شتیک نارام بوو، هموو نه و قوتا بخانه یه له
 بیده نگیدا نو قمبوویوو، من ده هاتمه ده ری و نه و بایه ش له گه لئما ده هات،
 به ره و کتیبخانه که ده کشا، به ره و ناو پاره وه کان، به ره و ناو ژوره کان،
 من به و ده نکه خنکاوه ده مگوت: «زهینه ب، بۆ په پوله کانت برد...
 زهینه ب، وهره ده ری، کوا په پوله کانم». من هه ستمده کرد ده نگم ده رنایه ت،
 که چی له هه مان کاتدا گویم له سه دای حه رفه کانی خۆم بوو که له
 هه وا و په شه با و پاره وه کاند ده نگیده دایه وه، تا من زیاتر هاوارمبکر دایه
 په شه با که زیاتر هه لیده کرد و خیراتر و به هیزتر ده رگا و په نجره کانی ده دا
 به یه کدا، لره ی با که به نه اندازه یه ک ترسناک بوو، هموو شته کانی له گه ل
 خۆیدا ده برد، کتیبه کان له قه فه زه کانیان ده که وتنه خوارئ و با به خیرایی
 به پاره و و ژوره کان و دالانه کاند ده بیرفاندن، په رده کان با ده بیردن،

من له باکدا ده‌مقیژاند: «زه‌ینه‌ب، په‌پوله‌کانم به‌ره‌وه». هه‌موو ئه‌و قوتابخانه‌یه له‌سه‌ر لرفه‌ لرفی ئه‌و با ترسناکه به‌ناگاده‌هاته‌وه. هیدی هیدی ئه‌و با ترسناکه به‌هه‌موو لایه‌کدا بلأوده‌بووه‌وه، ده‌گه‌یشته نهۆمه‌کانی دیکه‌ی قوتابخانه، ده‌گه‌یشته ژوره‌کانی سه‌ره‌وه، متیله‌کانی هه‌لده‌گرت و پیخه‌فه‌کانی به‌رزده‌کرده‌وه، کتیبه‌کانی ده‌دا به‌دیواره‌که‌دا، په‌رداخ و قاپه‌کانی ده‌خسته‌خوارئ، جله‌کانی ده‌فراند، من ده‌گه‌یشته نهۆمی یه‌که‌م و له‌ویدا له‌ژیر شه‌وقی گلۆپیکسی زه‌رد و کزدا زه‌ینه‌ب به‌ترسه‌وه له‌ژوره‌که‌ی خۆی ده‌هاته‌ده‌رئ، به‌ره‌و ده‌رگا‌کان پرایده‌کرد تا یه‌که‌یه‌که‌ کلیلیان بدات، پارچه‌ کارتۆنی نوسینه‌ دپاوه‌کان، به‌سیمایه‌وه ده‌نوسان، کتیبه‌کان له‌پیشده‌میدا ده‌که‌وتن، متیله‌کان له‌قاجی ده‌ئالان، ئه‌و هاواریده‌کرد: «بسم الله الرحمن الرحيم». من ده‌مقیژاند: «زه‌ینه‌ب په‌پوله‌کانم به‌ره‌وه». ئه‌و ده‌یقیژاند: «استغفر الله العظيم، لا اله الا انت سبحانک... لا اله الا انت سبحانک...». من ده‌مگوت: «زه‌ینه‌ب په‌پوله‌کانم... په‌پوله‌کانم». مامۆستا‌کان هه‌موو به‌قژی بژوه له‌ژوره‌کان ده‌هاته‌ده‌رئ، با، ناواخنی دۆلاب و بوخچه‌کانیانی به‌تالده‌کرده‌وه و له‌گه‌ل خۆیدا له‌هه‌وای قوتابخانه‌که‌دا گێژیده‌دان، په‌شه‌باکه‌ په‌فته‌ی کچه‌کانی ده‌فراند، په‌نجه‌ره‌ی هه‌موو نهۆمه‌کانی ده‌شکاند. من له‌ویادا له‌سه‌ر پله‌که‌کاندا ده‌وه‌ستام، له‌و جیگایه‌وه ده‌مبینی چۆن باکه‌ یاری به‌هه‌موو مه‌خلوقه‌کانی ئه‌و قوتابخانه‌یه‌ ده‌کات، چۆن گلۆپه‌کان ده‌شکینیت، چۆن هه‌ندی له‌پاخه‌ره‌کان لولده‌دات. کچه‌کان وه‌کو چه‌ند بوکه‌شوشه‌یه‌ک، له‌نیوان دالان و ژوره‌کاندا با ده‌یه‌پنان و ده‌بیردن، زه‌ینه‌ب له‌سه‌ر عه‌ردی یه‌که‌مین نهۆم له‌متیله‌کانه‌وه ئالابوو، مامۆستا‌کان به‌سامیکی له‌پاده‌به‌ده‌ره‌وه ده‌یانویست کۆنترۆلی ده‌رگا و په‌نجه‌ره‌کان بکه‌ن، که‌ هینده‌ خیرا و به‌ته‌کان ده‌یاندا به‌یه‌کدا، کیلون و شوشه‌کانیان پارچه‌پارچه‌ده‌بوو. ئیستا کچه‌کان و مامۆستا‌کان به‌جۆریک ده‌یانقیژاند،

من گویم له دهنگی هاواره کانی خۆم نه بوو، هاواری من بۆ په پوله کان ... له ناو خودا خودای ئه واندای و له گفهی باکاندا ونبوو بوو، من جگه له هاوار و توپه یی گریانیشم ده هات. که زهینه بيم ده بیینی له نابهینی متیل و کتیب و چه رچه فه کاندا ده تلیته وه، که مامۆستا کانم ده بیینی ته زیچه کانیان له گهردنیان ئالاه، که په فته ی کیزه کانم ده بیینی به بنمیچه کان و به شیشی ناقاری په نچه ره کانه وه گیرساونه ته وه، گریانم ده هات ... به لام له گه ل شکانی گلۆپه کان و خه فه بوونی مۆمه کاندا، قوتابخانه تاریکتر ده بوو، تا زولمات زیاتریووایه من زیاتر ماندووده بووم، هه ستمده کرد ئه و با سارده عاره قیکی په شم پیده کاته وه، عاره قییک هه مووی تنۆکی تاریکییه ... من هاوارمه کرد و ده گریام، به لام سه رم به رزده کرده وه و هه ستمده کرد که هه مووان هاوارده کهن و ده گرین. ئیدی نه مده زانی من گویم له ده نگدانه وه ی پۆحی خۆمه، یان من ته نها ده نگدانه وه یه کی کپی ئه و پۆحانه ی ترم که هاوارده کهن و ده گرین. من ده مقیزاند و هه نسکم هه لده دا، به لام نه مده زانی ده لیم چی، ئه وه ی ده مبیست ته نها ده نگیکی خنکاو بوو، له گه روویه کی زامداره وه ده هاته ده ری. له گه ل هه موو قریشکه یه کیشدا لاوازتر و لاوازتر ده بووم، له گه ل هه موو فرمیسیکتیدا که متر ده متوانی خۆم به پیوه پابگرم، تا منیش لاوازتریووایه باکان ئارامتر ده بوونه وه، تا زیاتر خاوده بوومه وه، په شه باکان له گه لمدای زیاتر خاوده بوونه وه، سه رم به رزده کرده وه و هه ستم به و سستییه کوشنده یه ده کرد له جه ستمدا، هه ستمده کرد ده که وم و باکانیش له گه ل ئه ژنۆکانمدا ده که ون، من هه ره سده هینم و باکانیش له گه ل ئه ژنۆکانی مندا هه ره سده هینن، من ده که وتم و گویم له هاوار و ده نگه دهنگی خوشکه تۆبه کاره کان ده بوو به کۆمه ل به پله که کاندا ده هاتنه خوار، به سه ر له ش و سه ر و پۆحی سه ربووی مندا پایانده کرد. چاوم لیکده نا و ئه و تاریکییه گه وره و پر له ژانه م ده بیینی که به لرفه یه کی ترسناک له گه ل خۆیدا

دهبيردم، شه وه زهنگيكي سهيرتريش له دوورتر بانگيده كردم، ده كه وتمه ناو په شيتيه كي گه وره وه، په شيتيه كي موته قه وه، په شيتي دونيايه ك كه نه ناراسته ي تياوو نه ريگا، نه بينيني تياوو نه بيستن، نه په پوله ي تياوو، نه شه يتان.

من نازانم چوڼ به ناگاهاتمه وه، به لام كه به ناگاهاتمه وه به يانويه كي ساردبوو، گويم له دهنگي پورم و باوكم بوو، له وديو ده رگاي ژوره كه مه وه له گه ل زهينه بي كوستانيدا قسه يانده كرد. گويم لي يو پورم ده يگوت: «خندان، خو ي كچيكي بچولانه يه، به لام نيلهامي ئم هموو سه ركيشييه ي له پيروانه وه بو ديت، پيروانه ش ده مریت... به لي ئه مرپو پيروانه ده مریت». من هيشتا به ته واوه تي تينه ده گيشتم «پيروانه ده مریت» ياني چي. سرم به رزده كرده وه و له په نجره كه وه ده مرواني، به فريكي نورم ده بيني له حه وشه كه دا كه وتوو... خودايه، دويني شه، له دواي بي هوشيووني من، به دريژايي شه و به قري باري بوو، كه زياتر لامده كرده وه فه تانه م ده بيني به جلي ته واوه تيه وه له نيوان چند كه سيكي غريبه دا له به رده رگاي قوتابخانه وه ستاوه. ده مگوت: «خودايه، ئم فه تانه يه، چ كچيكي سهيره، به م به يانويه سارده چي دهكات له به رده رگا». له هه مانكاتدا يه كيك ده رگاي ژوره كه ي ده كرده وه و به دهنگيكي كه ميك بي سوژ ده يگوت: «خندان... خندان ي چكوله... ههسته، من ده زانم به ناگاييت... ههسته... ههسته و بابروين».

له و کاته وهی دهستان به سه‌ه‌ر کرد، به چنده‌ها ه‌ریم و زه‌وی سه‌یردا پ‌ابوردین، خاکمان ب‌ری سه‌رتاس‌ری به‌ردبوو، زه‌ویمان بینی له‌میژیوو خالی‌ک‌راب‌وووه له‌ مرۆف، به‌ته‌نیشت کۆله‌که‌ی ناوه‌دانیه‌ی نغروکان و شارۆچکه‌ ویرانه‌کاندا پ‌ابوردین. ئه‌و پۆژه من و فه‌تانه له‌ دوا‌ی ماشینه‌که‌وه سواری‌بووین، ئه‌و نامۆزا بچکۆلانه‌یه‌ی په‌روانه‌ش که‌ جینه‌که‌ی لێده‌خوپی له‌ته‌ک پورم و باوکمدا له‌پیشه‌وه به‌ بیده‌نگی ته‌ماشای ده‌ره‌وه‌یان ده‌کرد. ه‌یندیکی زۆرنه‌بوو ده‌پۆیشتین، که‌ ورده‌ ورده‌ سه‌ره‌تای دارستانه‌ سووتاوه‌کان ده‌رکه‌وت، به‌ ه‌ریمیکدا تیبه‌پین که‌ شۆفیژه‌ بچکۆلانه‌که‌ ده‌یگوت: «ه‌فته‌ی پێشوو گۆره‌پانی شه‌پ‌کی گه‌وره‌بووه، له‌نیوان چنده‌ها سوپای جیاواز جیاوازا». من سه‌رنجمدا، ماوه‌یه‌کی درژی‌بوو ماشینه‌که‌مان ته‌نها به‌ناو خویندا ده‌پۆیشت... ژماره‌یه‌کی زۆر کوژراو له‌ قه‌دپال و نزاره‌کاندا که‌وتبوون، بیده‌چوو ئه‌و به‌فره‌ زۆره‌ی که‌ چه‌ندین جار به‌سه‌ر لاشه‌کاندا باریبوو، نه‌یتوانی بیت‌جۆگه‌له‌ی ئه‌و خوینانه‌ دابپۆشیت که‌ له‌ به‌رزاییه‌کانه‌وه ده‌هاتن و ده‌پزانه‌ سه‌ر شه‌قام و ناو کێلگه‌ ته‌خته‌کان، چه‌ند ساتیکی دوور و درێژ، من له‌ خوین زیاتر ه‌یچی ترم نه‌ده‌بینی... خوین و به‌فر... ه‌تا بالنده‌ چکۆله‌کانیش که‌ داده‌به‌زین، له‌سه‌ر گومیچکه‌ خوینه‌کان ده‌وه‌ستان، دیمه‌نی ئه‌و هه‌موو خوینه‌ به‌شیوه‌یه‌کی سه‌یر منی به‌ره‌و

ئەو ئىۋارە دوورەي سەرەتاي بەھارنىكى دى پادەكىشايەۋە، كە من و پەروانە بەناۋ خويىنى قوربانىيەكاندا پۇيشتىن و لە دەرگاي مالى قەرەيدونى مەلەكمان دا، ئەو ئىۋارەيەي كە پەروانە ويىستى خويىناويى نەبىت و بە پاكى بگەپتەۋە مالى.

شۇڧىرەكە بە خىرايىەكى سەير بەناۋ گۇمىچكەكاندا لىي دەخوپىي، پرىشكە خويىنەكانىش ھەندىجار دەگەيشتە بەنجەرەكانى ماشىنەكە. شۇڧىرەكە ناۋى ژمارەيەكى گەۋرەي لە كوژراۋەكان دەزانى و بە لەزەتىكى گەۋرەۋە دەيگوتنەۋە، ناۋەكان تىكەلەيەكى سەيربوون لە ناۋى كوردى و فارسى و ەەرەبى، ھەرچەند سەد مەترىك و پەنجەي بۇ جىگايەك پادەكىشا و دەيگوت: «ئا لەويادا ەقىد سەعيد كوژرا... ئا لەويادا تابوورى پائىد مەحمود تەفروتونابوو... لەبن ئەو بەردەدا سەرتىپ شىخۇ شەھىدبوو... لە ژىر ئەو درەختەدا سەرھەنگ ەلى ئابادىي خۇي كوشت...». گەنجەكە بەشىۋەيەكى سەير لە ناۋ دونىاي خۇي و مردوۋەكانىدا دەژيا، دەبايە زۇرجار پورم يادىبەيىتتەۋە كە ئىمە بۇ كوئ دەچىن و دەبىت چ پىگايەك بگرىن. لاي نىۋەپۇ گەيشتىنە سەر كانىيەكى ساف لەنزىك كەلاۋەكانى مزگەوتىكى كۆن و پووخاۋ كە تەنھا بەستى نوپۇزكردنەكەي بە سافى لە شوپىنى خۇيدا مابوو. ھەموومان نوپۇزمانكرد، سوپاسى خودامان كرد بۇ نىعمەتە بىسنورەكانى، پاش داكرماندى چەند سىۋىك و ھەلقوراندنى چەند چايەك، كەۋتىنەۋە پىگا. لە پىگا چەندەھا جار ۋەستايىن، چەندەھا گۆپى چكۆلە چكۆلەمان پەجمكرد كە گۆپى كافرانى زەمانەكانى دىكە و سەردەمەكانى دىكە بوون، پىدەچوو پورم شارەزاي ھەموو ئەم گۇرپانە بىت، دەيگوت: «ئەمە گۆپى «باۋەنوورى مردووخۇرە» كە گۇشتى گياندارى مردارەۋەبووى خواردوۋ. ئەمە گۆپى «نوورى بزەلە» كە لە سزاي خراپەكانىدا، ھەموو شەۋى لە دۋاي نوپۇزى شىۋانەۋە بوۋە بە بەراز، ئەمە گۆپى

«وہیسی جنۆکە» یە کە تاعوون و دەردی پەشی بلۆکردۆتەوہ». من و فەتانە لەوکاتەوہی لەبەر تۆبەخانەکەدا سواربوویوین هیچمان نەگوتبوو، بەردەوام لەبیری ئەو دوو خوشکەماندا بووین کە دەبایە لە ناھەنگی مردنیاندا نامادەبیین. ترس و غەمبارییەکی قوول لەسەر دلی من و فەتانە نیشتبوو کە لەگەڵ ئەو ئاسودەییەدا نەدەگونجا کە لەلای پورم و بابم و شۆفیرە کە هەستم پێدەکرد. من وای بۆدەچووم کە پێگاکە بەردەوام درێژدەبیتەوہ و ناگاتە کۆتایی... بە خاکێکدا تێپەڕین کە تێیدا ئێسکی ھەزارەھا ھەزار سەر ئازەل، لە قەرەغی شەقامەکەوہ تا ئەوسەری ئەوسەری ئاسۆکان کە ئەکەبوویوون، شۆفیرە کە دەیکووت: «ئەم جەلەبە گەورانە لە زەھر بارانەکانی پاردا فەوتاون». لەو خاکە عاجباتیانەدا ئێسکی مرۆف و ئێسکی ئازەلەکان بەجۆریکی سەیر تیکەلای یەکتربوون، چاوم دەنوقاند و دەمگوت: «خودایە کە ی دیمنی ئەم ھەموو مەرگە دواپیدیت؟ خودایە کە ی لەم دەریای ئێسک و لاشانە دەچینە دەری؟». لەگەڵ ئەو شەدا بەحری بیسنوری ئێسک و لاشەکان دواپی نەدەھات... دواجاریش کە گەیشتینە ئەو گوندە پینتەدەچوو لەو دەریایە ھاتبیتە دەری، بەلکو دەنگیکی ترسناک لە ناوہو پێدەگوتم: «ئێستا تۆ لە ناو مردندا وەستاویت».

چەندین پۆژ بوو گرتنەوہی ئەو عاشقانە کە لە عەشقستان پایانکردبوو بوو بوو بە پەتایەکی گەورە ئەو ھەریمانە، ھەر لە ناو ئەو شەپۆلەشدا سووسەکەران ھەوایی نیشتەجیبوونی دوو کچی پەرتەوازەیان لە مائی پیر موسای خەزانناس بە کەژاوە گەپۆکەکانی ئیمان پاگەیاندبوو «کە لەو ھەفتە یەدا بەدوای شوپنپیی عاشقاندا بەسەر چەند کەژاوەیەکی جیاواز جیاوازدا دابەشبوویوون». دوای چەند پۆژیک لەو بەیانییە ساردە ی کە نەسرەدینی بۆنخۆش، پەروانە و میدیای لە مائی خەزانناسی ھاوڕێیدا بەجێھێشت، چەند پیاویکی دەفتر

به‌ده‌ست‌گه‌یشتنه‌گوند و په‌روانه و میدیایان له ژووریکې بچکولانه‌دا ده‌ست‌به‌سەر‌کرد، نئوارهی هه‌مان پوژیش به قاسیدیکی تاییه‌تیدا پورم و باوکی فه‌تانه‌یان له هه‌موو شتی ناگادار‌کرده‌وه... ئیغه نیوه‌پوځی‌کی دره‌نگ وه‌خت‌گه‌یشتینه‌گونده‌که، که له ماشینه‌که دابه‌زیم و نه‌و قه‌ره‌بالغییه‌گه‌وره‌ی‌م بینی، تیگه‌یستم که هالوویکی مه‌نگی مردن له هه‌موو شتیکی نه‌و گونده‌وه هه‌لده‌ستیت، من له‌گه‌ل دابه‌زینمدا مردنم وه‌کو بالنده‌یه‌کی ره‌ش له‌سەر‌گاشه‌به‌ردیکی زور‌گه‌وره بینی، به فه‌تانه‌گوت: «فه‌تانه‌سه‌یرکه، نه‌و بالنده‌یه، بالنده‌ی مردنه». فه‌تانه‌گوتی: «خه‌ندان نه‌م نئواریه، نئوارهی چیرۆک نییه... نئوارهی خه‌یال نییه». به‌لام من ترس ده‌یکو‌شتم. له‌گه‌ل دابه‌زینمدا له ماشینه‌که، ساردییه‌کی وه‌حشه‌ت‌ناک و ویران‌که‌ر، ساردییه‌ک له گیان‌کیشانی دوی پیکانیکی له‌ناکاوی خه‌نجر ده‌چوو، چوو‌پووه گیانمه‌وه، ده‌م‌گوت: «فه‌تانه، من هیچ کات به‌نه‌ندازه‌ی ئیستا، پئویستیم به خه‌یال نه‌پووه، هیچ کات به‌م شیوه‌یه هه‌ستم نه‌کردوه که ناتوانم پووبه‌پوو سه‌یری دونیا بکه‌م، به‌لام بینیم بۆ مردن خه‌یال نییه، نه‌وه بالنده‌ی مردنه و هیچی تر...». من هه‌ستمده‌کرد که مردن له‌و‌ییه، مردن له جیگایه‌کی زور‌نزیکه و له‌ته‌نیشتمانه‌وه پراوه‌ستاوه، ده‌متوانی به‌جوړیکی سه‌یر له هه‌وادا بۆنیبکه‌م، له رویشتمدا به‌ریبکه‌وم. که گه‌یستمه ناوه‌راستی گوند جه‌نجالییه‌کی بیسنوور ئاپوره‌ی به‌ستبوو، به‌لام من جگه له قه‌واره‌یه‌کی ترسناکی ده‌نگ و په‌نگ هیچی دیکه‌م بۆ جیانه‌ده‌کرایه‌وه. من له بیهۆشییه‌کی سه‌یردا بووم، هه‌تا کاتیکی پورم په‌لیگرتم و به‌ناو نه‌و جه‌نجالییه‌دا بردمی، نه‌مه‌زانی به‌ره‌و کوئی و به‌چ ئاراسته‌یه‌ک ده‌پوین، نیوه‌ناگا و نیوه‌بیهۆش به هه‌موو توانام په‌لی فه‌تانه‌م گرت و له دوی خووم کیشم‌کرد، که که‌می ده‌هاتمه‌وه سه‌رخووم، ده‌م‌بینی پورم به هه‌موو هیزی خوئی به‌سەر‌پێگایه‌کی نیمچه هه‌ورازدا پامده‌کیشیت،

خەلکیکی جۆرا و جۆریشم دەبینی که هەندیکیان چەک و هەندیکیان دەفیان پێیوو، هەموو بە کۆمەڵ لەملاولای پێگا کەدا وەستابوون. فەتانه دەیگوت: «خەندانی چکۆلە، بەرەلامکە، خۆم دەپۆم... خواپە، خۆم دەتوانم بپۆم». من دەمگوت: «فەتانه، ئەگەر دەست لەیە کدی بەریدەین، وندەبین، وندەبین، دەست لە دەستەم بەرمە دە». پورم وەکو بایەک هەلیگرتبێت دەپۆیشت و بە ئیمە ی دەگوت: «بێدەنگبن و سەرتان داخەن... سەیری کەس مەکن... ئاوپمە دەنەو». بەلام فەتانه بەردەوام دەیگوت: «ئەگەر لەسەرەخۆ نەپۆن، دەکەوم، من ناتوانم وەکو ئێو بەپۆم». پورم گوئی لە سکالاکانی فەتانه نە دەگرت، منیش بە نیگایەکی پەرتشان سەیری هەموو دیمەنەکانم دەکرد، دواجار پیاویکم دەبینی، هەموو گیانی لە فیشە کدا ئالتونی دەینواند، دەمگوت: «فەتانه سەیرکە ئێو مردنە، ئێو پیاوێ مردنە... ئەگەر ئێو پالندەییە ی پیشوو مردن نەبوویت، ئێم پیاوێ مردنە».

لەبەردەم مائیکی بچکۆلانەدا براکانم ببینیەو، هەموویان لە ریزی یە کدی وەستابوون، بەلام وەکو ئێوێ شەیتانیک یاری بە دیمەنەکان بکات، وەکو یەکیک چەندین ئاوینە ی نەببیراوی دانابیت، شتەکان دووبارە دەبوونەو و بەناویە کدا دەچوون... سیماکان تیکە لای ی یە کتر دەبوون و بەسەر یە کدا دەشکانەو. من دەمپوانی و پزیتکی درێژم لە پیاوان دەبینی که هەموویان بە براکانم دەچوون، هەمان جلیان لەبەردابوو، هەمان نیگیان هەبوو... دەپۆیشتن و کۆلانەکانیش بە هەمان جۆر دووبارە دەبوونەو، بە گوزەری کدا پادەبوردین و پێچماندە کردەو و بۆ گوزەریکی تر، بەلام وەکو بەناو شکانەوێ ئاوینە یە کدا رابوردبیتین دووبارە دەکەوتینەو هەمان شویتنی پیشوو، دەپۆیشتن و جارێکی دیش لە سەرەتای هەمان دیمەن و هەمان پێگادا خۆمان دەببینیەو، دەمانبینی چاوەکان هەموویان بە هەمان سەرنج و لۆمە و گومانەو

تەماشاماندىكەن. من دەمگوت: «فەتانە، سەيركە، براكانم بۆنى مردىيان لىدېت». فەتانە بېئەۋەي ۋە لىمبىداتەۋە، دەچىرپاند: «خەندان، من خەيالىم لاي شىۋەي ئەم گوندەيە، خەيالىم لاي مالىكانە، دەلىم پەنجەرەكان بۆ ۋە ما بچكۆلانەن، دەرگاكان بۆ بە ۋە ئەندازەيە نزمەن، گۆيسەبانەكان بۆ بە ۋە شىۋەيە نەۋىن». بېئەۋەي دەرەتەي ۋە لىمبىداتەۋەم بدات، خۆي دەيگوت «خەندانى چكۆلە، نا، ئەم مالىكانە لە گۆر دەچىت... ئەم خەشانە دىمەنى قەبرىستانم دەھىتتەۋە ياد». پورم كە دەيزانى ئىمە چىرەچىرمانە، خىراتر دەپۆيشت، توندتر و بېرەجمانەتر دەستى منى پادەكىشا، زياتر و زياتر بەناۋ دونىاي شكاۋە و بەيەكداچوۋى پياۋە خەنجەر بە دەستەكاندا دەيسوراندېنەۋە. من دەمگوت: «فەتانە ئەم پياۋانە ۋە كوئەۋەي لە ھەور يان لە غوبار، يان لە تۆزىكى پەش خولقابن، تىكە لاۋى يەكتر دەبن... دەموچاۋيان لە ناۋيەكدا دەشكىتەۋە، لەشيان بە جۆرىكى ناماقوۋل تىكە لاۋى يەكتر دەبېت، سەيرىبانكە، ئەۋان خۆيان نىن، بەلام لەگەل ئەۋەشدا جگە لە خۆيان كەسى دىكەش نىن». فەتانە بە بىزارىيەكەۋە دەيگوت: «خودايە، خوداي مېرەبان، ئەم ئىۋارەيە ئەم كچە بەم وپىنانەي دەمكۆزىت. خودايە ئەمپۇ فرىامكەۋە، بە ھىچ نەمرم بە بىستنى ئەم وپىنانە دەمرم». پورم ئەمجارە دەيقىزاندى: «بىدەنگىن، ناتوانن بېۋن و قسەنەكەن... ناتوانن؟». من لە ۋەلامەكەي فەتانە و ھاۋارەكانى پورم كەمىك زۆيردەبووم. فەتانە بە دەستوۋرى خۆي، ھەركاتىك بىزانىيايە دلى يەككى ئازاردەۋە، قسەكانى دەگۆرى و بۆ ۋە دەستەپىنانەۋەي دلنەۋايى ھەندى شتى نوپى دەگوت... فەتانە دەپۆيشت و دەيگوت: «خەندانى چكۆلە، تۆ زۆر قەرزارىرى منىت، تۆ بۆ بە منت نەگوت، دەتوانىت پەشەباكان دروستبەكەيت... بۆ بە منت نەگوت؟ خودايە دوئىن شەۋچ شەۋىكى قەشەنگ بوو، ۋاي چ شەۋىكى قەشەنگ بوو... لەيادتە چۆن شتەكانت تىكە لاۋىكرد،

چون سهرتاپای دونیات دا بهسهریه کدا، نه وهی هه بوو و نه بوو خسته
 بهر گه رده لولویکی تاریک و گیتز... له یادته... ها، له یادته؟ شاه، خه ندان،
 له وانیه هه به کاری نه و په شه بایه ی ناو سهرت بیټ، ده موچاوه کان به و
 جوړه ده بینیت». من به تورپه ییوه ده مگوت: «شاه، فه تانه، من هیچ
 په یوه ندییه کم به په شه باکانه وه نییه». فه تانه ده یگوت: «خه ندان، نا،
 ناتوانیت، گالته م پیبکه یت، تو نه و گه رده لولوله ت دروستکرد، هه موکس
 ده زانیت، که تو گه رده لولوله که ت دروستکرد». پورم دوپاره بییزه و
 بیبه زه یی سه یریده کردین و ده یگوت: «بیده نگین». من بیده نگده بووم و
 بیرم له پورم ده کرده وه، ده مزانی له جیهانی نه ودا، له شه ریعه ته کانی
 نه ودا، په حم و به زه یی جیگایان نابیته وه، نه و لای و ابوو مرؤف ده بیټ
 شه ریعه ته کان بچه سپیتیت و ئیدی خودا بو خوی بریار له سهر شته کان
 ده دا، نه و بریارده دا که کئ ده که ویته بهر نه فره ت و کئ ده که ویته
 بهر په حمه ت، به لام نه و له بهر هوپه کی نه زانراو پیو ابوو که سزادانی
 په روانه و پاکیتی من په یوه ندییه کی قولیان به چاره نوس و ئیمانی
 نه وه وه هیه، له و باوه په دابوو گه ر په روانه به سزایه کی گه وره نه گات،
 پوچی نه و به فیرده وس و نارامی شادنا بیټ. نه و پاشنیوه پو سارده
 کاتیک به سهر به فری نه و کوچه یه دا سهرده که وتین، دلنیا بووم نه و به
 شیوه یه کی سه یر دوا ی خولیا ی به هه شت که وتووه. من له به یانییه وه
 سه یری چاویم ده کرد و ده مبینی، ته ماحه کانی بو به هه شت به پوونی
 له گلینه کانیدا ده بریسکینه وه، ده مبینی یه ک پارچه گر و شه وقه بو
 جیبه جیکردنی په یامنیک که له دلوه له گه ل خودادا به سته بووی. چه مکی
 ته پی جبه دریزه که ی بهرم هه لده کرد و ده پویشتم، کزه یه کی کوشنده
 ده یته زاندم، له گه ل نه و کزه بایه دا تیده گه یشتم که ته ماح له به هه شت
 ده شیت هه لیکه ریته وه سهر خودانه ناسییه کی قول، ده شیت نارزه زوی
 چوونه به هه شت، بکه ویته دزایه تی هه موو یاساکانی مرؤف و خودا.

دواجار گه‌یشتینه مائی پیر مووسای خه‌زانتاس، به‌لام دواتر بۆمه‌درکه‌وت که هه‌موو مالیکى ئەم گونده به شتۆه‌یه‌کی بیمانا به مال‌ه‌کانى دیکه‌وه گری‌دراوه، به جۆریک له هه‌موو ژوریکه‌وه ده‌روازه هه‌یه بۆ ژوریکى دیکه و له‌ویشه‌وه ده‌روازه هه‌یه بۆ هه‌موو جینگا‌کانى دیکه . له‌به‌رده‌م دیواره‌کانى ئەو مال‌ه‌دا دووباره براکانم بینیه‌وه، به‌لام ئەمجاره له ناو چنده‌ها چه‌کدار و چنده‌ها مامۆستای ئاینیدا ونبوو‌بوون . فه‌تانه ده‌ستی بۆ ده‌رگایه‌ک درژکرد و چپاندی به گویمدا: «خه‌ندان، میدیا و په‌روانه له یه‌کى له‌و ژورانه‌دان ... له‌وین». ده‌نگه ده‌نگیکى گه‌وره‌بوو، مامۆستا‌کان هه‌ندیکیان له ژیر لیویانه‌وه سلواتیان ده‌خویند، ته‌قه‌ی به‌ریه‌ککه‌وتنى چه‌که‌کان ژوجار به‌سه‌ر ده‌نگه‌کاندا زالده‌بوون، له خه‌یالى منیشدا ده‌موچاوه‌کان به ئەندازه‌یه‌ک ئالۆزکابوون که چیدی به ئاسانى له‌یه‌کدی جیانه‌ده‌کرانه‌وه، من به قوولسى بیرم له‌و قسه‌یه‌ی فه‌تانه ده‌کرده‌وه و ده‌مگوت: «ئاخۆ به‌راست ده‌بیئت ئەو په‌شه‌بایه له هۆش و نیگامدا هه‌لیکردبیئت؟ خوای گه‌وره شتى وا ده‌بیئت ... شتى وا ده‌بیئت؟». ئەمه‌توانى له ده‌نگه‌کانیش تییگه‌م، چه‌نده‌ها خاتوونى ده‌فرژن له‌پشت دیواریکى نزمه‌وه ده‌فیان لی‌ده‌دا، من ده‌مروانى و ده‌مپرسی: «خوایه، کامانه‌ن میوانه‌کان و کامانه‌ن دانیشتوانى گوند؟». وه‌لام چنگ نه‌ده‌که‌وت، سیماکان هه‌موو نه‌بینراو و نه‌ناسراو‌بوون ... وا هاته‌ خه‌یال‌م که هه‌تا براکانیشم نانا‌سم و نه‌مبینیوون .

هه‌ر ده‌ستی‌کم ده‌بینى، ده‌مگوت: «ئمه‌ ده‌ستى مردنه». هه‌ر بۆنیکم ده‌کرد، ده‌مگوت: «ئمه‌ بۆنى مردنه». هه‌ر ده‌نگیکم ده‌بیست، ده‌مگوت: «ئمه‌ ده‌نگى مردنه». کاتیک هه‌ندى‌جار هه‌موو پیاوه‌کان به کۆمه‌ل ده‌جولانه‌وه، هه‌ستمده‌کرد، زه‌وى که‌م که‌م له ژیر پێیاندا ده‌خزیت . له‌ودیوه‌وه و له‌به‌ر خۆره‌تاویکی کزى ده‌مه‌وعه‌سردا که هیچی له‌کزه‌ی ئەو سه‌رمایه‌ که‌منه‌کرده‌وه . له‌حه‌وشیکى چکۆله‌دا، ژنان

به‌دیار چهنده‌ها مه‌نجه‌لی گه‌وره گه‌وره دانیشتبوون. من له‌وه‌ویه‌ر
 دیعه‌نی له‌و شیوه‌یه‌م نه‌بینی بوو، به‌فەتانه‌م گوت: «ئەو مه‌نجه‌لانه
 پەن له‌ خوین...». فەتانه ده‌یگوت: «درۆیه، وانیه... بییت و نه‌بییت،
 ئیمانداریکی پاره‌دار، مه‌سره‌فی هه‌موو ئەم میوانانه‌ی کیشاوه. ئەو
 مه‌نجه‌لانه پەن له‌ شله‌یه‌ک که به‌ شله‌ی مه‌ولوو ده‌چیت». من وه‌ک
 گه‌مژه‌یه‌ک که نازانیت ده‌لێت چی، ده‌مپرسی: «نان ده‌خۆن، ئەوسا
 ده‌یانکوژن؟». فەتانه که له‌ من پووتتر و سافت‌ر شته‌کانی ده‌بینی،
 ده‌یگوت: «له‌وانه‌یه بیانکوژن، ئەوسا نان بخۆن، هه‌ندیکیان له‌ برسی
 ناچن، به‌لام هه‌ندیکیان شه‌که‌ت و ده‌سته‌پاچه دێته به‌رچاو». من هه‌موو
 ترسیکم ده‌خسته لاه و له‌ پورم ده‌پرسی: «په‌روانه له‌ کوێه؟».
 بۆ یه‌که‌مجار پورم به‌ ئاشکرا وه‌لامیده‌دامه‌وه و ده‌یگوت: «له‌و
 ژوره‌ ده‌رگا سه‌وزه‌وه ده‌توانی بچیه‌ لای...». ده‌مگوت: «ده‌توانم
 ببینم؟». ده‌یگوت: «ده‌توانیت ببینیت، به‌لام ناتوانیت قسه‌ی
 له‌گه‌لدا بکه‌یت». پورم په‌لیگرتین و بردینه ناو ژورنکی گه‌وره‌وه
 که پرپوو له‌ ژنان، به‌لام هه‌موویان خه‌وتبوون. کچیکی بچکۆلانه
 به‌ره‌و پوومان هات و ئاگاداریکردینه‌وه: «ئەم خاتوونانه به‌دریژایی
 شه‌و به‌رێگاوه بوون... ئیستا برپاره تا کاتی پیوست پشووبده‌ن،
 هه‌ندیکیشیان گوتوویانه تا کاتی نانخواردن به‌ئاگیان نه‌هینینه‌وه».
 چوینه ژورنکی دیکه‌ی پر له‌ ژنی سه‌نگین و سه‌لار که هه‌موویان
 له‌به‌رده‌م چهنده‌ها ئاوینه‌دا قژیان شانده‌کرد، کچیکی بچکۆلانه، که
 هه‌ر به‌و کچه‌ی پیشوو ده‌چوو، گوتی: «ئەم خاتوونه به‌رێزانه، خۆیان
 بۆ تۆله‌سه‌ندنه‌وه ده‌پازیننه‌وه». چوینه ژورنکی تر، دوو تاقم ژنی
 سه‌رسی به‌سه‌ر دوو پارچه قوماشی سه‌پیدا نوشتابوونه‌وه، خانمیکی
 گچکه‌له‌ خه‌به‌ری پیداین، که ئەم پیرێژنانه، چهنده‌ها سه‌له‌ خه‌ریکی
 ئاماده‌کردنی ئەم دوو کفنه‌ن بۆ ئەمرۆ. له‌ ژورنکی تاریکتردا، چهنده‌ها

ژنمان بینى به ته زبېحه كانيانه وه، به بېدهنگى دوعايان ده خویند و به چوارده وری خویان و دونیادا کووفیاندنه کرد، په کیټک پیټیگوتین: «خانمانم، نه مانه شه یتان له خومان و له گونده که دوورده خه نه وه». دواچار گه یشتینه ژووریکى خالی، ته نها یه ک په نجره ی تیا بوو که به سر ژووریکى دیکه دا ده پړوانى، خانمیکى مامناوه ندى له ته مه ندا، به سه رولاگیره یه کى پاژاوه وه، به جووتن چاوى په شکر او وه، به هارپه ی هه یاسه یه کى بریسکه داره وه هات و گووتى: «نه و دوو کچه له و ژوورده دان، ده توانن له په نجره که وه ته ماشایانېکه ن». من و فه تانه دواى چه ندین مانگى دوور و دريژ له و ده لاقه یه وه خوشکه کانمان بینیه وه، په روانه له وئ له سر به سټیکى بچکولانه دانیشتبوو و سه یری په نجره که ی ده کرد، چه ندین جار له جاران لاوازتر و برونزیتر بوو، نیوچاوانى پوونتر و ناوینتر ده یواند به جۆریک وام هه سته کرد خه ونه کانسى به ناسانى له نیوچاوانیه وه دیارن، نه و سه یری په نجره که ی ده کرد و هیچی نه ده گووت، له پیښدا منى نه بینى، یاخود پیډه چوو نه ویش له ناو نه و هه موو ده موچاوانه دا که له ماوه ی نه و دوو پوژده دا بینیبووی، به ناسانى نه توانیت سیماکان له یه کدى جیابکاته وه، به لام که تیرتر و پوونتر ته ماشایکردم، وه کو چه په ساویک هه ستا و له په نجره که نریکبووه وه، بالای وه کو هه همیشه بهرز و نیگا کانسى وه کو جاران پریوون له جوانى و بوشناخى، وه کو نه وه ی بینى من، شتیکی یان یه کیکی سه یری بیرخستبیته وه، یه کیټک که له میژه نه بینیبوه، سه رسام و ده سته پاچه هات و گووتى: «خه ندان، توش لیږه یت... چو نیت... ها... خوشکى بچکولانه م تو چو نیت؟». هه ردووکمان چاومان پریوو له گریان، به لام من به نه سپایى گووتم: «په روانه، باشم، من باشم... خراب نیم، له توبه خانه یه ک ده ژیم». نازانم گوئى لیم بوو یاخود نا، که میکی تر سه یری یه کترمان کرد و نه و ژنه چاوپره شه به خوئى و هه یاسه که یه وه

به نارامى شانى منى گرت و گوتى: «كچم، بهسه، نيدى ته واو... با پوريشت چاويكى پيڭكه وپت». من له و چند ساته كورته دا بۆ ئيستيكي زۆر كورتيش چييه چاوم له پ روانه نه تروكاند و به نياگايه كيش چييه سه يري ميدىاي غه مگينم نه كرد.

سالانتيكى زۆر نه وه بوو به مهراقى فه تانه كه به رده وام ده يگوت: «من به مه حبهت و سۆزه وه سه يري پ روانه شم كرد، من چۆن له خوشكه كهى خۆم پوانى به هه مان جۆر پوانيمه خوشكه كهى تۆش». من نه و پۆژه كه ده بايه له بهر نه و په نجه ره يه دا ده رفه تبه يتم و سه يري ميدىاي غه مگينيش بكم، كه به دلنبايه وه له قوولايسى دونيا بيده نكه كهى خۆيدا و بهر له مردن چاوه پوانى نياگايه كى كه ميك سۆزدار و مه حبه تاوى كردوه، فه تانه هه ميشه له سه عاته كانى زويى و توپه بييدا ده لپت: «نه و چند پۆژه هه ر چييه ك و هه ر كه سيك ته ماشايكردون، به دلنبايه وه به چاوى بق و سو كايه تى سه يريكردون، ته نها من و تۆ... من و تۆ خوشكى نه وان بووين و ده بايه به ره حم و به زه بيه وه نياگايانكه ين. تۆش نه و نياگايه ت له خوشكه كهى من نه گرت». ئيستا هه سره تيكي زۆرى نه و پۆژه له دلمايه، هه سره تى نه وه نياگايى ميديام نه كرد، نه متوانى چى له دلمايه بۆ پ روانه ي هه لپيژم، نه متوانى باوه شى پيا بكم و پييبلييم: ده مه وپت له كه لتدا بمرم. كه پورم په نجه ره كهى جيپه شت، من سه يري چاويم كرد، نه و نياگايه م بينى، نياگاي دلنبايه و ناسوده بيه كى قوول. نه و به جۆريك ناسوده بوو، تا ماوه يه ك گوپى له هيج نه بوو، ته نها له ناسمانى نه و ناسوده بيه پۆچيه ي خۆيدا ده سو رپايه وه، من له وياوه په دانه بووم نافرته تيك له چه شنى نه و، كه ته نها له ساتى گرژى و كينه دا بينيبووم، به و جۆره خۆشيه كى هيمن و ساف پوو خسارى بگه شينتيته وه، ناشكرا بوو له زه تيكي قوولى ده چه شت، له زه تيك كه وه كو له تروپكى خۆشيدا بيت

دهیشکوفاند و زیندوویده کرده‌وه. که له ژووره که چووینه دهره‌وه، من سه‌رنجدا، فه‌تانه ته‌واو په‌نگی زهره بووبوو، خوئی به منه‌وه نووساند و گووتی: «ه‌ردووکیان ده‌ترسن، ه‌ردووکیان ژور ده‌ترسن». به‌لام ناشکرابوو من و شه‌و زیاتر ده‌ترسین. له دهرگایه‌کی ژور نزمه‌وه چووینه ناو‌ه‌وشیکی دی که پریوو له قه‌ساب و بزنی سه‌رپا‌و، ده‌یه‌ها بزنی سه‌ره‌وخوار به‌چنده‌ها داردا ه‌لواسرابوون، سه‌رتاپای ه‌وشه‌که بووبوو به‌خوین، قه‌سابه‌کان ه‌موو خه‌ریکی گوریین و دامالینی پیسته‌ی بزنه‌کان بوون، چنده‌ها که‌له‌سه‌ریش له ته‌شتیکی گه‌وره‌دا له سوچیکی ه‌وشه‌که‌دا دانرابوون، ه‌الوی گه‌رمی شه‌و خوینه له ده‌ستوپلی شه‌و مندالانه ه‌لده‌ستا که به‌دهوری قه‌سابه‌کاندا ده‌سورانه‌وه و به‌دیار ته‌شتی که‌له بزنه‌کانه‌وه دانیشتبوون و سه‌یری چاوی بزنه‌کانیان ده‌کرد.

له ه‌وشه‌که‌وه، شه‌سپه‌ژنیکی شوخ و به‌ه‌وا پیشمانکه‌وت، به‌پورمی گووت: «شه‌م دوو کیژه ده‌به‌ینه به‌ر شه‌ه‌یوانه به‌رزه با له‌وی پشووبده‌ن و ته‌ماشای دیمه‌نه‌کانیش بکه‌ن، پیم باشه‌ تیکه‌لاوی که‌ژاوه‌که نه‌بن... من ژور دلم به‌کچان ده‌سووتیت، به‌تاییه‌ت له‌مه‌نه‌دا».

گونه‌که بریتیبوو له زنجیره‌یه‌کی شیواو له مال و ژور و دهرگا و کولان، که به‌جوریکی تیکه‌لاو به‌سه‌ریه‌کدا ده‌کرانه‌وه، ه‌موو شته‌کان به‌جوریک پیکه‌وه گریدرابوو ه‌ستم نه‌ده‌کرد له جیگایه‌که‌وه ده‌چمه جیگایه‌کی دیکه، سه‌رجه‌می گونه‌که‌ش له ریوئلکه‌یه‌ک ده‌چوو که دیواره‌کانی به‌فر و به‌رد و مرؤف دروستیانکرده‌بیت. له ه‌ه‌ندی جیگادا ه‌ه‌ستمده‌کرد که مرؤف‌ه‌کان له‌بری دیواره‌کان وه‌ستاون، له ه‌ه‌ندی شوینی تریشدا به‌پیچه‌وانه‌وه دیواره‌کان له‌بری مرؤف‌ه‌کان نابلو‌قیانده‌داین. من سه‌ره‌تا گونه‌که‌م وه‌کو کویره‌ دئییه‌کی دوورده‌ست و بچکولانه ه‌اته

پیشچاو، به‌لام نیستا که ده‌رگاگان ده‌کرانه‌وه، هر ده‌رگایه‌ک ده‌چووهر
 سه‌ر پنگایه‌کی به‌ردین و هر پنگایه‌کیش به‌ناو چنده‌ها مال و ژوور
 و گوزهر و دیوه‌خاندان تیده‌په‌ری. تا زیاتر سه‌رده‌که‌وتین، هه‌ستمده‌کرد
 نه‌م گونده زیاتر و زیاتر خۆیده‌کاته‌وه، به‌لام دیواره‌کان و مال‌ه‌کان و
 کوچه‌کان هه‌موو خالی‌بوون، جگه له به‌فر هیچی دیکه دیار نه‌بوو...
 به‌فر و به‌رد... سه‌رنجام گه‌یشتینه مال‌ئیکی بچکۆلانه، که له هه‌موو
 مال‌ه‌کان خۆشتر بوو. مال‌ئیک بوو به‌سه‌ر ده‌شتاییه‌کی گه‌وره‌دا ده‌کرایه‌وه،
 ناشکرابوو نه‌وه دواه‌مین مال‌ئیک گونده‌که‌یه و له‌پشتییه‌وه ئیدی کێلگه
 و له‌وه‌رگا و خاکه به‌یاره‌کان ده‌ست پێده‌که‌ن. به‌په‌یژه‌یه‌کدا که یه‌ک
 پارچه نه‌خش و نیگاری کۆن بوو سه‌رکه‌وتینه سه‌ر بۆ به‌ر به‌رۆچکه‌یه‌کی
 پازاوه، بۆ به‌ره‌ه‌یوان‌ئیک دیمه‌نی خانویییه‌کی شارستانی هه‌بوو، له‌و‌پشه‌وه
 هه‌موو نه‌و پنگایانه‌مان ده‌بینی که پیا هاتووین و کۆی ئاسۆ نزیک
 و دووره‌کانیشمان چاولیبوو. له‌و به‌ره‌ه‌یوان‌ه‌دا هه‌ستم به‌ بۆشاییه‌کی
 گه‌وره کرد، هه‌ستمده‌کرد من جگه له پۆحیکی ره‌ش و خالی و بیقه‌رار
 زیاتر هیچی دیکه نیم، تازه به‌ ئومیدی هه‌چ موعجیزه‌یه‌ک نه‌بووم، له
 دوور و نزیکیشه‌وه له سه‌پتی به‌فر زیاتر هیچی دیکه‌م چاونه‌ده‌کرد،
 هه‌ستمده‌کرد جگه له سه‌رماش هیچی دیکه له دنیا‌دا نییه... سه‌رما
 و هیچی دیکه... هینده‌ی گه‌یشتینه به‌ر نه‌و به‌ره‌ه‌رۆچکه‌ سارده، پورم
 که شاهانه‌ترین ساته‌کانی ژیا‌نی ده‌ژیا، بۆنه‌وه‌ی خۆی له گونده‌دا
 نیشان‌ب‌دات و توانا و ده‌سه‌لاتی خۆی ده‌ریخات، ئیمه‌ی به‌ ته‌نها جیه‌پ‌یشت
 و گه‌رایه‌وه. له‌و کاته‌شه‌وه که لای میدیا هاتبووینه ده‌رئ، فه‌تانه‌ کزه‌له
 و مه‌لوول ده‌ینواند، هه‌ردوو‌کمان هه‌ستم‌اندانه‌کرد، به‌ شیوه‌یه‌کی توند
 فریدراوینه‌ته ده‌ره‌وه‌ی کات و شوینه ئاساییه‌کان، بۆ یه‌که‌مجار دنیا‌مان
 به‌ هه‌موو غوربه‌ته‌ سارد و سه‌پی و بۆشه‌که‌یه‌وه ده‌بینی، بۆ یه‌که‌مجار
 نه‌و په‌یوه‌ندییه‌ سه‌یره‌مان له‌نیوان خوین و سه‌رمادا ده‌دۆزییه‌وه، تا

سالانئیکى دواتریش به‌رده‌وام په‌نگى به‌فر به‌ره و په‌نگى خوین ده‌بیردم، به‌رده‌وام ئه‌و سپئتییه دزئوه‌ی په‌نگه‌کانى ژيانى ده‌شارده‌وه، ئه‌و سپئتییه‌ی که په‌نگه‌کانى سروشتى له‌یه‌ک وه همدا داده‌پۆشى، به‌ره و ئه‌و هه‌موو سورئتییه ترسناکه‌ی پارچه‌پارچه‌بوون و زامداربوونى مرؤفى راده‌کیشام، هه‌ستمده‌کرد په‌روانه به‌هؤى ئه‌م به‌فره‌وه ده‌مریت و ئیمه به‌هؤى ئه‌م سپئتییه بیته‌ندازه‌یه‌وه لیره‌ین. له‌و نئواره‌یه‌وه ئیدی رقم له‌هه‌موو شته سپیبه‌کان بوو، هه‌موو سپئتییه‌کى سه‌رتاسه‌ریم به‌کوشنده ده‌زانى. من له‌ ناو به‌حرى خولیاکانمدا بووم که له‌ دووره‌وه ئه‌و که ژاوه‌یه ده‌رکه‌وت. ئه‌و که ژاوه‌یه‌ی ژنه سپى پۆشه‌کان به‌خویان و ده‌فه‌کانیان‌وه پێشیکه‌وتبوون. که فه‌تانه گوئى له‌ ده‌نگى ده‌فه‌کان بوو به‌ر له‌ من چوو به‌ر گوئسه‌بانه‌که و سه‌یرى پێگاگانى کرد. فه‌تانه‌ش به‌ر له‌ من په‌روانه و میدیای له‌ ناو حه‌شاماته‌کاندا دۆزیه‌وه، هه‌ردووکیان به‌ ته‌وقئیکى گه‌وره‌ی سپى داپۆشرا بوون. هه‌ردووکیان به‌ نارامى له‌ پشتى چهنده‌ها ده‌فه‌به‌ده‌ست و چه‌که‌به‌ده‌ست و خه‌لکى ئاساییه‌وه ده‌پۆشستن، له‌ دووره‌وه گوتمان له‌ ده‌نگى به‌سۆزى ئه‌و سلاوات خوینه زولائیه بوو که ده‌یگوت: «فقلع دابر القوم الذین لملوا و الحمد لله رب العالمین». چهنده‌ها ده‌نگى گه‌رمیش له‌ دوايه‌وه ده‌یانگوت: «الحمد لله رب العالمین.» په‌روانه به‌ نارامى ده‌پۆشست و سه‌یرى که‌سى نه‌ده‌کرد، به‌ هیمنى ده‌ستى میدیای غه‌مگینى گرتبوو و پێکه‌وه هه‌نگاویانده‌نا. له‌ دواى ده‌فه‌نه‌کانه‌وه، پیزى یه‌که‌م هه‌موویان یه‌ک به‌ ته‌ک یه‌که‌وه باوک و براکانى من و فه‌تانه بوون، فه‌تانه به‌ نه‌سپایی و به‌ ترسیکی زۆره‌وه لیمنزیکبووه‌وه و ده‌ستى گرتم، به‌ ده‌نگئیکى بریندار ده‌یگوت: «ئه‌وه براکانمن». من ئه‌و کات پوونتر و تیزتر ده‌مه‌روانى، سه‌یرى ئه‌و پیاوه توپانه‌م ده‌کرد که هه‌موو گیانیان له‌ فیشه‌کدا زه‌رد ده‌چوووه.

شه بهنگيكي گه وره له گهردي ناريشمين، به دهوري په روانه وه بوو. که له و بهر به روچکه به ی ئيمه نزيک بوونه وه، فه تانه توند دهستی گووشيم و گووتی: «خه ندانی چکوله، سه يری شو په پولاته بکه له ده وريان، سه يری شو په روانه بکه». تا نه وان زياتر نزيک بکه و تبا نايه وه په پوله کان زياتر ده بينران، هه ستمده کرد له گهل تيپه پيني که ژاوه که دا هندی له په روانه کان له هه وای سافی شو ئيواره يه دا ده مانه وه و بهرو لای ئيمه ده فرين... ئيمه له و بهر به روچکه يه دا و له حجاب به دريژه کانماندا و به و له چکه په شان وه، جگه له په پوله کان سه رنجی که سی دیکه مان پانه ده کيتشا، په روانه و ميدياش له پيش که ژاوه ی مردنی خويانه وه به ته کماندا راپوردن و ئيمه يان نه بينی، من سه يرمده کرد و په روانه م وهک قوزاخه يه کی نهرمی که تان ده هاته پيشچاو. من له ناو شو دونيا بيسنوورده ده متوانی خونه گری و په رشبوونه وه ی شو بينم، ده متوانی تيکه لاوبوون و توانده وه ی شو بينم له ناو شو مه خلوقانه دا، له ناو به فردا، له ناو چيا مه زن و حه کيم و سه بوورده کانی ده ورويه ردا، بونی پيسسته که يم ده کرد، شو پيسسته نازکه ی ساله های سال ده مبینی له نزيک ئينجانه کانه وه گهرديکی سيجراوی جيده هيلايت... ده متوانی هه سته ژاکاوه کانی بخوينمه وه، ده متوانی پوچه په شمورده که ی بينم، هه ستمده کرد که داخ له دل نيبه، تورپه نيبه، خه م له و مردنه ناوه خته ناخوات که به هيمنی له دوايه وه ده پوات، پويشته نارام و خه يالايوويه که ی ده يگوت: «بابرؤين»، من گويم له ده نگه قووله کانی ناو گیانی بوو که ده يگوت: «بابرؤين». پيده چوو خوی شو خه لکه ی داوه تی مردنی خوی کرد بييت، که ميک په له ده هاته بهرچاوم، وه لی هه رگيز هه له شه و نارام ديارنه بوو، هه روه کو شو پوژانه هه نگاويده نا که پيکه وه به شه قامی سه ره کی شاردا سه رده که وتين، شو پوژانه ی هينده جوانييه کی دره وشه داری هه بوو به رده وام به و شوق و په ونه قه

کچانه‌یهی خۆی، که‌ساسی و لاوازی منی داده‌پۆشی. من ده‌مروانی و هه‌ستمده‌کرد ئیستاش وه‌کو ئه‌و ئیواره‌ دورانه‌ی به‌هاری جاران به‌ جوانی خۆی هه‌موو ساردی و بیمانایی و دل‌په‌قی ئه‌م ئیواره‌یه‌ی داپۆشیوو.

له‌ساتیکدا ویستم هاواریکه‌م «مه‌یکوژن»، فه‌تانه‌ وه‌کو ناو پۆحم بخوینیته‌وه، جاریکسی تر ده‌ستی گوشیم و گووتی: «خه‌ندانی چکۆله‌ بیده‌نگ به‌، تازه‌ هیچ سوودی نییه‌، ئاسوده‌یی مردنیان لیمه‌شیوتنه‌». دواتر من و فه‌تانه‌ پۆژه‌های پۆژ باسمان له‌ ئاسوده‌یی ئه‌و مردنه‌ کرد، من هه‌میشه‌ ده‌مگوت: «په‌پوله‌کان نه‌بی‌ت هه‌مووشتیک ئاسوده‌بوون، به‌فری خه‌وتووی ناو کیلگه‌کان، پورم که‌ له‌ ناوه‌پاستی ده‌فژه‌نه‌کاندا ده‌پۆیشت، باوکم که‌ سه‌ری دانه‌واندبوو و به‌ ئارامی و ئاسوده‌یی هه‌نگاویده‌نا، سلالات خوینه‌کان، کورانی تینووی خوین، خزمه‌ داخ له‌دل‌ه‌کان، هه‌موویان ئاسوده‌بوون». که‌ که‌ژاوه‌ی مردنه‌ که‌ گه‌یشته‌ قه‌راغ گوند، چه‌ند سه‌د مه‌تریک به‌ر له‌ گه‌یشتن به‌ گۆرستانی ئاوابیه‌ که‌ وه‌ستا، فه‌تانه‌ به‌ ترسه‌وه‌ ده‌یگوت: «له‌ گۆرستانه‌ که‌دا نایانکوژن، په‌کیک هه‌یه‌ که‌ ناهیل‌یت له‌ گۆرستانه‌ که‌دا بیاننیزن، نه‌با مردوو‌ه‌کانی دیکه‌ پیسبکه‌ن». پاش ئیستیک هه‌مووان له‌بن دره‌ختیکی گه‌وره‌دا که‌ له‌ ئیمه‌وه‌ زۆر دوور نه‌بوو وه‌ستان، من گووتم: «فه‌تانه‌ ئه‌وه‌ دره‌ختی مردنی په‌روانه‌یه‌». ئاشکرا‌بوو بریاریانداوه‌ له‌ ژیر ئه‌و دره‌خته‌دا بیانکوژن، فه‌تانه‌ سه‌یری شته‌کانی ده‌کرد و تا ده‌هات په‌نگی زیاتر زه‌رد هه‌لده‌گه‌پا، تا ده‌هات زیاتر ده‌له‌رزی، ماوه‌یه‌ک به‌ بیده‌نگی سه‌یری دیمه‌نه‌کانی کرد و ئینجا له‌سه‌ره‌خۆ گووتی: «به‌لێ خه‌ندان، ئه‌وه‌ دره‌ختی مردنیانه‌... ئه‌وه‌ دره‌ختی مردنی خوشکه‌کانمانه‌». بینیمان، پورم و دوو خاتوونی دیکه‌ که‌ ئاشکرا‌بوو له‌ ژنه‌ سه‌لاره‌کانی ئه‌م ناوچه‌یه‌ن، ده‌ستیان گرتن و به‌ره‌و ژیر دره‌خته‌ که‌ بردیانن،

درهختیکی ئیجگار زه به لاج و ئیجگار پووتہ لَ بوو، به ئہ اندازه یک به رزیوو، من هہستمده کرد هہندئ لہ چلہ کانی لہ ئاسمانہ وه هاتونہ تہ خوار، هہستمده کرد لہ شہ به قہ شینہ کانی ئہ و سایہ قہ سارده وه دابہ زیوونہ تہ ئہ و زہویہ سپیہ، کہ سہیری قہ د و بنکی ئہ ستوری ئہ و درہختہ شم دہ کرد بہ پیچہ وانہ وه، دہستکردیکی گہورہی زہمینم دہبینی، ہونہ ریکی ئہ و خاکہ سہیرم دہ ہاتہ بہ رچاو کہ جہستہ یہ کی و ہا بلند، بہ لام ترسناکی دروستکردوہ، و ہکو تریش لہ و درہختہ دا تیکہ لآوبوونیکی گہورہ و ئالۆز و تہ لیسماوی زہوی و ئاسمانم دہبینی، دہست تیکہ لآوکردنیکی ئہ ہریمہ نانہ ی بہ رزاییہ بیسنورہ کانی جیہان و قوولاییہ تاریکہ کانی خاکم ہہست پیڈہ کرد... سالانیک دواتریش زۆر بیرم لہ و درہختہ دہ کردوہ، زۆر شہ و لہ خہ وه ترسناک و پری مۆتہ کہ کانمدا دہ مبینیہ وه، زۆر جاریش لہ زیندہ خہ وه کانمدا خۆم دہبینی لہ زۆریدا دہ مرم، دہ مبینی لہ نابہینی پہ لوپۆکانیدا دہ خنکیم، لہ نیوان سہرکہ وتن و دابہ زیندا ویلڈہ بم و خۆم بۆ نادۆزرتہ وه. ئہ و ئیوارہ یہ من لہ ہرکہس پتر سہرنجی ئہ و درہختہم دہ دا، کہ پہروانہ و میدیا لہ بہرہ میدا گہ لیک بچکۆلانہ و بیہیز دہرہ کہ وتن، بہ لام پیڈہ چوو پہ پولہ کان لہ گہ لَ ئہ و دارہ دا شہ پیکن، پہ پولہ کان تادہ ہات زیاتر و زیاتر کۆدہ بوونہ وه، وادیاریوو ہیچ کہس سہرنجی ئہ و پہولانہ نادات، بۆ ساتیک وا ہاتہ خہ یالَم کہ پہروانہ و میدیاش لہ زۆر ئہ و درہختہ دا سہیری پہ پولہ کان دہ کەن، بینیم بہ شیوہ یہ کی سہیر سہریان بہرہ و ئہ و پہولانہ بہر زکردۆتہ وه، بہ لام کہس سہرنجی ئہ و پامانہ لہ ناکاوہی پہروانہ و میدیای نہ دہ دا لہ پہ پولہ کان، کہس نہیدہ بینی چۆن چۆنی نیگا کانی ئیمہ و ئہ وان لہ رینگای ئہ و گیاندارہ چکۆلانانہ وه یہ لہ گیانی یہ کتر دہروانن. خہ لکی لہ و ساتہ دا ہموو سہیری ئہ و گروپی تیربارانہ یان دہ کرد کہ کہمہ کہمہ خہ لکہ کہ یان

له درهخته که دوورده خسته وه و فاسيله به کيان له ناوه پراستی به که م
 پیزی بینه ران و خویندا دروسته کرد، گروپی تیربارانه که براکانی من و
 فه تانه و هندی دووره خزمی دیکه ی هردوو خیزانه که مان بوون، هندی
 که نجی نه ناسراو پهرته وازه ش به ناشکرا داوایانده کرد که به شداریبکه ن،
 دیاربوو هندی کيان له پرتگای زور دور و له هریمی نه ناسراوه وه هاتوون
 تا له م مه راسیمه دا چالاکین، ئیستاش به ناسانی ناماده نه بوون، ئو
 ساته پیروانه، ته نها وه کو بینه ریک بژین، به لام به کی له ماموستاکان
 هاته پیش و به چند فه رمانیک هم مووانی ناگادار کرده وه که جگه له
 برا و که سی کیزه کان که سی دیکه هقی به شداریکردنی نییه، هر ئو
 ماموستایه ش به هیمنی و دوی نارامبوونه وه یکی ناوه خت ده ستیکرده
 خویندنه وهی سووره تیکی دریز. که ماموستا سووره ته که ی خوئی
 ته او کرد که پایه وه جیگای خوئی و ئوسا براکانم له گه ل سهرجه می
 گروپی تیربارانه که دا چه که کانیان به رز کرده وه. له و ساته دا که په روانه
 پووبه پوو ته ماشای مردنی ده کرد، که نئواری مردنی ئو له ناسوکانه وه
 ه لده هات، که هم مووان چاوه پروانی دهنگی ترسناکی تغه نگه کان بووین،
 بیده نگیه کی سهر بالی به سهر دونیادا گرت. من هه ستمده کرد هم موو
 گه ردون چوته دوخی خاوبوونه وه یکی شاعیرانه وه، هم موو گه ردون
 وه ستاوه و به چاوکی خه و آسوه وه ده پروانیت، درهخت و چیا و به فر
 له کونجی بیده نگی خوینانه وه سه ریانده که ن، که دهنگی تغه نگه کان
 به رزیووه وه، دنیا له چاوتروکانیکدا پریوو له گه رد، من دنیا بووم که
 په روانه ده بیته گه رد، ده بیته ئو توزه ناویشمییه بریقه دار و نر مه،
 تغه نگه کان بیده نگ ده بوون و په روانه هر به پیوه بوو، میدیا ده که وت
 و په روانه به پیوه ده مایه وه، پینه ده چوو بکه ویت، به لام به شیوه یه کی
 سهر په خنده بووه وه ... ئو گه رده ی په روانه، له سهر سیما و له ش و
 درهخته کان ده نیشته، له و ساته وهی که په روانه وه کو نه سیمیک به سهر

ھەموو وجوددا ھەلیدەکرد، پەپولەکان زیاتر دەبوون، ھەندیکیان لە ھەوادا ھەردەگەوتن و سوپیکیان دەخوارد و دەمردن، بەلام ھەندیکیان زیاتر و زیاتر دەمانەو و ھەک شاھیدیکی سىحراوی نھینی ئەو ئیوارەیان لە قوولایی ژیانە تەلیسماوی و ئالۆزەگەى خۆیاندا ھەلدەگرت. پەروانە دەگەوت... من دەمبىنى پەروانە بە ھىمنى بەچۆکدا دیت، بە ھىمنى دەنوشتیتەو، بە ھىمنى سەر دەخاتە سەر زەویەکە و بەلادا دیت، لەگەڵ کەوتنى پەروانەدا پەپولەکان بە شەپۆلێکی گەورە بەرەو قوولایی ئاسمان بەرز دەبوونەو، لەگەڵ ترسى پەپولەکاندا، چەندین پیریژن لە پەروانە و میدیا نزیکدەبوونەو و دەیانخستە سەر بەتانییەکی سەوز، ئەو دوو کفە سپییەیان تێو دەپێچان کە پێشتر لە بوخچەیکە پەشدا ھەلیانگرتبوون، ئێمە لە دورەو ھەموو دیمەنەکانمان دەبینی، تا چەند دەقیقەیکەش تەواو ھالی نەدەبووین کە چى پوودەدات، نەماندەتوانی ئەو پراستیە بەپوونی ببینین کە لە بەرچاوماندا بوو... تەنھا دواى چەسەنێکی درێژ، دواى تێرامانیکی قوول تێدەگەشتین کە ئەمە تەنھا ئیوارەى مۆتەکە و ترس نییە، بەلکو ئیوارەى پراستەقینەى مردنى خوشکەکانمانە... لەگەڵ فەتانەدا تەماشای یەكدیمان دەکرد و تێدەگەشتین کە پەروانە و میدیا مردوون... چاومان دەتروکاند و ئەوان مردبوون، دەمانپروانی و مردنى ئەوانمان لە ئاسمان و لە بەفر و لەسەر رینگاگان دەبینی، جیھان لە دواى ئەو پێزانینە گەرمتەر و داختر و دۆزەخیانەتر دەینواند. دەمبىنى گەرمای مردنى ئەو دوو گیانە لە بازنەیکە گەورەدا ھەموو ئەو بەفرە سپییە دەتوێنیتەو و پەقەن و چلۆ چیلۆی ئەو سۆوشتە ئاشکرا دەکات، یەکیک لە مامۆستاگان دەچوو سەر دوو تەرمە کفنراوەکە و کۆمەلێ گەنجی پادەسپارد گۆریان بۆ ئامادەبکەن، من لە دلەو دەمویست بپۆم و سەیری ئەو گیانە پەشمور دە و ژااکاوەی پەروانە بکەم، دوا نیگا لە ئارامگای ژیانیک بگرم کە لەو گەردەلوولانەدا کەوتبوو. من کەوتبوومە

بوشاییه کی به رینه وه، بوشاییه کی بیسنور، هه ستمده کرد ناو میدیبه کی گه وره هه موو نه و تورپیی و یاخیوونه ی ناو دلم ده کوژیت، ده مزانی که ئیدی ده بیت ژیانکی بیئلهام بژیم. فه تانه به قورگیکی پر له گریانه وه ده یگوت: «له شه ودا بیان کوژتبايه چاکتریو، له شه ودا لایه نی که م، میدیا ده یتوانی ته ماشای مانگ بکات...» که فه تانه وای ده گوت، من به جوړیکی سهیر باوه شم پیاده کرد و ده گریان، هینده توند باوه شم پیاده کرد، هه ستمده کرد له و ساته وه بۆ هه تاهه تایه خوشکایه تیبه کی نه به دی به یه که وه گریداوین، پیموایو و نه و ساته هه ردووکمانی کردوه به شاهیدی ساتیک، که ده شیت له ناو و نه و گیزه لووکه په دا که به سه ر ولات و سروشت و گیانله به ره کانداهه لیده کرد به که م بگریت و له یاد بچیته وه، یان ته نیا وه کو پوژیک له پوژه ناساییه کان تو مار بگریت. من و نه و پوژه تا شه ویکي درهنگ که جاریکی دی له بهر ده رگای تو به خانه که دا دابه زینه وه، ده سستی فه تانه م به رنه دا، پیکه وه موچوپکه سارده کانی و نه و ئیواره یه ژیاين، پیکه وه ته زووه کانی مردنمان به شکرد، پاچه نینه کانی هه ناومان به خشی به یه ک. و نه و گریان به کوله، زور شتی له کیسداين، و نه و بورانه وه سهیره له نامیزی په کتردا له بهر به رپوچکه په کی دوری گوندیکدا نه به پشت و نه و ده ستانه ببینین که په روانه و میدیا یان وه کو دوو شه یتان فریدایه ناو چالیکه وه و گله بانیا نکردن. ئیمه ده گریان و ناگامان له کات و شوین نه مابوو، به جوړیکیش باوه شمان به یه کدیدا کردبوو له یه کدی جوینه ده کراینه وه، ناگادارنه بووین و نه و ان چیده که ن، ناگادارنه بووین چوئن و نه و دره ختی مه رگه جیده هیلن و ده گه پینه وه. کاتیک وریا بووینه وه پورم و چه ندین ژنی دیکه به هینجه تیکی زور ده یانویست له یه کمان جیا بکه نه وه، دواي هه و لیکي زور توانیان له یه کمان دوریخه نه وه، به لام هه رگیز نه یان توانی ده ستمان له ده سستی په کتری ده ربه نین. چوئن و نه و دوو مردووه که وتبوونه نامیزی یه ک، ئیمه ش ناوه ها

باوه شمان به يه كدا كردبوو. كه له ناو فيغان و گرياندا ئيمه يان سوار ماشينه كه كرده وه و ده رگاكانيان له سهر داخستين، بينيمان چۆن ئهو په وه گه وريه له خه لكان و پياوكوژان، له باوك و برابى ده ست خويئاوى ده گه پانه وه سهر چهند خوانيكي دريژ و پاراوه كه له ده به ها ديوه خانى گه وريه گه وريه دا پارابوون. من و فه تانه به رده وام، وه كو دوو مندا ل ده گريانين، جگه له ئيمه كه سى ديكه نه ده گريا، جگه له هاواريه كانى ئيمه دهنگى هاواريكى تر نه بوو، هه موو گوند بوونى په زامه ندى ئهو پوچانه ي ليده هات كه فه رمانى خو يان له به رده م خودادا ئه نجامدا بوو و ئيستاش به ده روئيكي ئاسوده وه ده پزانه سهر سفره كان. له و ئارامى و ئاسوده ييه دا، شيوه نى من و فه تانه، ئيقاعى ئهو خو شبه ختييه ي ده شيواند، كه زانيشيان هيج شتى ئيمه ئارام ناكاته وه، يه كى له ماموستاكان گووتى: «بيانبه نه وه ناو ماشينه كه و ده رگاكانيان له سهر داخه ن...».

له په نجه رهى ماشينه كه وه، ئهو هه زاران هه زار په پوله يه مان بينى ده فريين و ژيانى خو يان له سهر ئهو پويه ره بيكو تايانه ي به فر ده وه راند، نه مانده زانى بو كوئى ده چن، به لام ئاشكرا بوو ئهو په پولانه ي به جوړيكي سه ير سوپى ژيانى خو يان تيكدا بوو، به بى ته فسيريكي شياو، له و زستانه سارده دا ده ركه وتبوون... هاتبوون گيانى په روانه له مبه ره ويه رى دوو ده رباى بي سنوورى عه ده مدا به پرتنه وه. هاتبوون له گه ل په روانه دا بمرن. فه تانه دواتر بيريده كرده وه ده يگووت: «خه ندان، كئى ده لئيت ئهو په پولانه هه ر پوچيانه تى په روانه خو ي نه بوون؟ كئى ده لئيت پوچيانه تى ئهو نه بوون كه مردن گوړپويئى بو باغچه يه كى گه وريه گه وريه په پوله، ئاه... خه ندان... هيج كه س... هيج كه س ناتوانيت وه لامى ئهو پرسيا ره بداته وه». ئهو شه وه تا دونياش بووه زولمه ت و شه وه زه نكيكى بي مه ودا، من هه ر په پوله كانم ده بينى ده فريين

و دەمردن... دەمبىنى لە ناو بازنەيەكى گەورە و ئالۆزدا دەسورپانەو و دەكەوتن. من تا سالانئىكى دوور و درىژىش، تا لە قوتابخانەي خوشكە تۆبەكارەكانىش ھاتمەدەرى، ھەر پىموابوو ئەو پەپولانە، خەيال و خولياي من و فەتانە بوون... ھەر پىموابوو درىژكراوہي ئەو ھەموو فەنتازيا كوژرا و كپكراوہي ناو گيانى ئىمە بوون، بەلام كە دواتر سات بە سات يادەوہري ئەو پۆژەم زىندووكردەوہ، بىنىم كە تەنھا ئىمە نەبووين لەو پۆژە غەمگىنەدا پەپولەكانمان بىنيوہ... ھەر ئىمە نەبووين لە نئوارەي پەپولە غەمگىنەكاندا ئەو گەردە وەريو و باچووہي جوانيمان سەرنجدابوو، بەلكو ھەزاران كچ و كوچى دىكە، كە نۆرەيان لە تەمەنى ئىمەدا بوون، بە جۆرىك لە جۆرەكان ترس و ئەشكەنجەي ئەو نئوارەيە زىابوون، ئەوانىش ئەو لەشكرى پەپولە ژاكاوانەيان بىنى بوو. ئەو نئوارەيە پەپولەكان لە ھەموو ھەرىم و زەوييەكاندا، لە ھەموو شارەكاندا، بەشئوہيەكى سەير بەسەر ھەوش و مال و پىگا و شەقامەكاندا بارىبوون... تا نىوہپۆي پۆژى دواترىش گەردى پەپولەكان دونياي گرتبوو، ھەوشى ھەموو قوتابخانەكان، ژورى ھەموو بەنديخانەكان، قاووشى توتناوى كارگەكان، مەيدانەكانى پاس، فولكە غەمگىنەكان، خەرەند و لىرەواپە دوورەكان، گۆرپەپانە كپەكانى شەپ... ھەموويان سەرتاپا گەردى پەپولەكان بوون، بەلام لەگەل ئەو شەدا تەنھا من و فەتانە، ئەو نئوارەيەمان ناونا «نئوارەي پەروانە». من و ئەو سالەھاي سال ئەو وشەيەمان وەكو شىفرەيەكى نەينى بەكاردەھىنا... شىفرەيەك كە تەنھا ئىمە لە مانا سامناكەكانى تىدەگەيشتىن، شىفرەيەك بۆ قسەكردن لەسەر مەرگ و ناكامى، ھەركاتىك بمانويستايە باس لە دونيايەك بكەين كە سەرتاپاي پىگاكانى گىراوہ و سەرتاپاي دەرگاكانى داخراوہ، باسمان لە نئوارەي پەروانە دەكرد، باسمان لە چىرۆكى ئەو پەپولانە دەكرد كە لە نئوارەي زستاندا، پىگاكانيان وىلكرد و

بواریشیان بۆ جیہانئیکی دیکه نه دۆزییه وه، هه رکاتئیک چیرۆکی نه و مهمله که تانه مان بگێرپایه ته وه که له ناو شورا داخراوه کانی خۆیاندا ژهنگده هیتن، چیرۆکی که پوی نه و شارانه مان باسبکربایه که هه و ناگاته گۆره پانه غه مگینه کانیان، باسمان له و شوینانه بکربایه که کهس ئاودیوی دیواره کانی نابیت، به سه رهاتی نه و ده ریاچانه مان بیژایه که خویان له ناو خۆیاندا لیخنده بن، به بیتهۆ، بیمه به ست، بیخواستی خۆمان ده گه پاینه وه سه ر ئیواره ی په روانه .

من و فه تانه سالانئیکی دوور و درێژ، له گه ل جیبه جیکردنی فه رزه ئاینیه کاند، په راویژئیکی گه وره مان بۆ دروستکردن و گێرانه وه ی حکایه ته کان ته رخانکرد، چیرۆکه کان ته نها ده رفه تی ئیمه بوون بۆ له یه کدی نزیکبونه وه، من و نه و په یتا په یتا چیرۆکی قه لای داخراومان داده تاشی، چیرۆکمان له سه ر نه و شارانه دروستکرد که زه مه ن تیایدا وه ستاوه، ده رباره ی نه و کێژانه ی که ویستوو یانه له په نجه ره ی به ندیخانه که یانه وه بفرن، نه و خاتوونانه ی خواستوو یانه له شه تاویکی گه وره بدن و نه یانتوانیوه، هه موو چیرۆکه کانیش به پێگای جۆرا و جۆردا ده چوونه وه سه ر ئیواره ی په روانه . پاله وانه کانمان هه میشه نیوه یان مرۆف و نیوه یان گیاندارئیکی دیکه بوو. فه تانه که سیحریازترین حکایه تخوان بوو، مه خلوقاتی دروستده کرد نیوه یان له گول و نیوه یان ئینسان بوو، نیوه یان ماسی و نیوه یان ئاده می، نیوه یان کوکوختی و نیوه یان مرۆف، هه میشه ش ئیواره ی مه رگیانی ناوده نا ئیواره ی گول، یان ئیواره ی ماسیه کان، یاخود ئیواره ی کوکوختی، له کۆتایی هه موو چیرۆکئیکیشدا من و فه تانه ده گریاین، ئیواره ی په روانه کللی ئیمه بوو بۆ دووباره بونیادنانه وه ی به سه رهاتی دنیا. هه لبه ت وه کو دوو عه قلی پچوک له سه ره تای سه ره تاوه له شته کان راده ماین، ده گه پاینه وه بۆ پۆژه کانی ده ستپیکردنی دنیا، بۆ مانای حکایه ته جۆرا و جۆره کانی

دروستبۈۈنى گەردۈن و مەۋف، ھەمىشەش چىرۆكەكانمان دەكەوتە نىۋان دوو دونيا، دونيايەك كە دەۋەستىت و بۆ ھەتاھەتايە خۆي دووبارەدەكاتەۋە، دونيايەكەش مەخلوقاتەكانى دەفەرن و ھەرىيەكەيان لە نئوارەيەكىسى مردندا، بەر ئاسۆ ئاسنىنەكانى كۆتايى خۆيان دەكەون. من زۆرجار لە شەۋە دوور و درىژەكانى ئەو تۆبەخانەيەدا لە فەتانەم دەپرسى: «فەتانە ئىمە سەربە چ دونيايەكىن، سەربە چ بەشىكى ئەم گەردونەين، ئەو بەشەي كە ياساكانى بۆ ھەتاھەتايە دانراۋە، يان ئەو بەشەي كە مەۋفەكانى پەرن لە خولياي شىتانه بۆ فەرن...». فەتانە دواي كەمىك بىرگەردنەۋە دەيگوت: «ئىمە لەنىۋان ئەو دوو جىھانەدا ۋەستاۋين و دەپوانىن، چىرۆكەكان دەگىرپىنەۋە، حكايەتخوانەكان سەربە ھىچ دونيايەك نىن».

سالانىكى دوور و درىژ من و فەتانە، پىچكەردنەۋەيەكىسى ھىمن، بە دەۋرى ترس و تەنھايى و تارىكىدا پىچماندەكەردەۋە، ژيان و ئازادى خۇمان لە چىرۆكدا دەژايىن، ھەر ئەو شەۋە سەيرانەش كە درىژكراۋەيەكى نادىارى نئوارەي پەروانە بوون، بەرەۋ دووبارە خۆدزىنەۋە و خۇناسىن و گەردونناسىن بىردىنى، بەرەۋ خويىندەۋەي قوۋل لە كىتەبخانەي تۆبەخانەكەدا. من زۆر جار بىرمەدەكەردەۋە دەمگوت: «دوورنىيە كە نئوارەي پەروانە، تەنھا نئوارەي قەدەرى ھەندى كەس بىت و ھىچى تر... پەنگە پۆزگارەيك بىت ژيان بەۋ جۆرە نەبىت، پەنگە سالانىك بەرپۆبەبىت، لە تەقویمەكانىدا نئوارەي پەروانەي تيا نەبىت».

فەتانە خۆي كە لەزەتىكى سەيرى دەبىنى لەۋەي چىرۆكەكان بەشىۋەي جۆرا و جۆر بگىرپتەۋە، يەك پووداۋى بە چەندەھا رىگا و شىۋەي ھەمەپەنگ دەستكارىدەكەرد، گەر ئەمشەۋ چىرۆكىكى بگىرپتەۋە، سەبەي شەۋە بەشىۋەيەكى دىكە دەيگۆرى، شەۋى دوا ئەۋەش بە پەنگىكى تر وشە و حكايەتەكانى پەنگەكەرد، دەشىگوت: «لەزەتى

حکایەت گێڕانەو، لەزەتیکە لە کتییی نوسراودا نییە، کە بەسەرھاتیک دەگێریتەو، دەتوانیت بە ویستی خۆت دەستکاری ھەموو شتەکانی بکەیت، یێئەوێ ئاسەواری تاوانیک بەجیھێتیت، کەسێش ناتوانیت بە بەلگە بیسەلمینێ کە تۆ دەستکاری دونیات کردو...».

دوای ماوێک لە جیھێشتنی قوتابخانەی خوشکە تۆبەکارەکان، ئیوارەیک ھاتم و گووتم: «فەتانە، دواجار بپارمداو، چیرۆکی خۆمان، چیرۆکی پاستەقینە ئیوارە ئیوارە پەروانە بنوسمەو... بەبێدرۆ... بە بێخەیاڵ». فەتانە دەیگووت: «ئاه، خەندان، خەندانی ھاوڕێم، دروستکردنی کتیییک مانای دروستکردنی دونیایەکی داخراو، دونیایەکی کە کەس ناتوانیت شتیکێ لیبگوریت... تۆ جارێکی تر پەروانە دەبیتەو ناو شوینە داخراوەکان، دەبیتەو بۆ جیھانیک کە ئەو نایەوێت تیا بژێ... من دلنایام ھیچ مەزگەنێکی پاستەقینە نایەوێت لە ناو کتیییکدا بژی». من دەمگووت: «دروستکردنی کتیییک، مانای بە ئەبەدیکردن، مانای پزگارکردنی پەروانە لە کۆلانە بیکۆتاییەکانی مەرگ و پزگارکردنی لە شوینە تاریکەکان. فەتانە، من دەبیت پەروانە لە یادچوونەو و فەرامۆشی دەربێنم. دەبیت خۆشم لە زۆلمەتی ئەو ھەموو پوچیە بێمەدەرێ، دەبیت ئیلاھامیکێ ترم بۆ ژیان ھەبیت و دووبارە ئەو کچە بدۆزمەو کە ناوی «خەندان» بوو... ئەو کچە لە سالانی دوور و درێژدی غەمخواردندا ونمکرد».

فەتانە خۆی نەیدەزانی من لە دوای ئەو ئیوارەییەو چۆن دەژیم، چۆن لەبەردەم ھەموو پەپولەیکدا دەگریم، بە چ ھەسرەتیکەو لەبەردەم مەرگی پەروانەکاندا دەوێستم، دواجاریش ھەستمەکرد کە تەمەنم، خەیاڵەکانم، ترسەکانم... ھەموویان درێژکراوی ئەو ئیوارە سارد و بەفراویین. ھەرکاتیک شەرمیکێ ناوھخت دایدەگرتم، دەمگووت گوناھێ مردنی پەروانەییە، ھێندە ئی چاوتروکانی یادگارێکیش دەبخستم

بەحرى بېنى خەيالەو، دەمگوت گوناھى ئەو نینواریە، کاتیکیش تارەزووگانم دەبوون بەژیر هەرەسى ئەو گیانە خەجالەتەى تۆبە کارىكى پەر گومانەو، دیسانەو دەمگوت: «ئاه... ھەمووی گوناھى نۆو، ئەى پەپولەکان». سالاھای سال، ھەر شتیک بۆنى ژيانى لیبھاتایە، ھەر شتیک بۆنى ترسى لیبھاتایە، منى بەرەو نینواری پەروانە پادە کیشا، من بۆ ھەر کوپیک دەچووم دەکەوتە ناو تۆرەکانى ئەو دونیاپەو، کە ھەرگیز لەگەل ئەو ژیانە ناکوکەمدا نەدەگونجا، کە لە پۆزانى تۆبەخانە کەو ژیا بووم... بەلام دواچار لە پشت ھەموو ترسەکانەو، لەودىو فرمیسکە کانمەو، دەبوایە بۆ دەروازەیک بگەریم لەرێگایەو دووبارە وینەى ئەو دونیاپە دروستبگەمەو کە لە خەيالەمدا پارچە پارچە بوو، شپۆەیک ببەخشەو بە گەردونیک کە لە سالانى دریزی مندالى و ھەرزە کاریدا تەنھا وەکو مەعمایەکی خۆلەمیشى بینیبووم، ھەمیشەش لە پشت ئەو خەونەو بۆ دەستى پەروانە دەگەرەم... دەمویست ئەو لە ژیر وێرانە و گلکۆی سەردەمەکانەو پاكیشم و دووبارە ھەست بە نامادەبوونی بگەمەو، دەمویست بگەمە پۆزیک، جیھانیک، پاستییک، کە تیایدا خودا و پەروانەکان تەبابن و دۆستبن، جیھانیک ئەوان... بە مەحەبەتەو دان بە یەکدا بینن و بە سۆزەو لە یەکتر بپوانن و نامیز بۆ یەک بگەنەو.

کوٹایی

ههفتهیهک دوی «نیوارهی پهروانه». «مه‌عسوم» به خوئی و له‌چکیکی رهش و مانتویه‌کی قاوه‌یی دریزه‌وه گه‌یشته قوتابخانه. نه‌و دوی گه‌یشتنی و تا چه‌ندین پوژیش قسه‌ی له‌گه‌ل که‌س نه‌کرد، له‌ته‌نهاییه‌کی ته‌واوه‌تیدا ده‌ژیا، به‌لام دواتر له‌شه‌وه دریزه‌کانی ته‌نهایی و خه‌لوه‌تی نه‌و توبه‌خانه‌یه‌دا، هی‌دی هی‌دی من و فه‌تانه لیتی نزیک‌بوینه‌وه. نه‌و راستییه‌ی که‌ نئمه خوشکی په‌روانه و میدیاین، مه‌عسومی تووشی ترس و سلوکیه‌کی گه‌وره‌کرد، هه‌ر له‌سه‌ره‌تاوه‌گومانیکی قوولی به‌رابه‌رمان هه‌بوو، زور دره‌نگ توانیمان له‌و دوودلی و ترسه‌ی خوئی پاکیکه‌ینه‌وه. به‌ئاشکرا وه‌سواسیکی ره‌ش بالی به‌سه‌ر گیانیدا کی‌شابوو، له‌و باوه‌په‌دا بوو که‌ نئمه ده‌مانه‌ویت تۆ‌لی لئیکه‌ینه‌وه. زور شه‌و قوتابخانه له‌سه‌ر هاوار و قریشکه‌کانی نه‌و به‌ناگاده‌هاته‌وه. من و فه‌تانه له‌سه‌ره‌تادا خو‌شماننه‌ده‌ویست، به‌لام که‌له‌گه‌لیدا که‌وتینه‌دوان، که‌گویمان له‌حکایه‌ته‌دریز و نا‌ئاساییه‌کانی گرت ده‌رباره‌ی شه‌و و پوژه‌سه‌یره‌کانی «عه‌شقستان»، که‌له‌زاری نه‌وه‌وه چیرۆکی دوا‌ه‌مین هه‌فته‌کانی ژبانی په‌روانه و میدیامان بیست، که‌فرمی‌سکه‌راستگۆکانی په‌شیمان و سه‌ره‌تمان بینی، لیوگه‌ستنه‌کانی نامورادییمان بینی، هیچ له‌دل‌ماندا نه‌ما... به‌لام تا نه‌و پوژه‌ش که‌مرد ده‌بایه‌پی‌ی بلئین: «تۆ که‌ست نه‌کوشتوو... تۆ بی‌گونا‌هی... تۆ خه‌تات نییه». بینه‌وه‌ی

هیچ هیژیک نه و په شیمانی و ههست به دهستخه رۆی و غه مگینییه ی ناو دلی بسرپته وه، گومانیک وایده کرد زهینه بی کویتسانی، باوهر به توبه و نوژکردنه کانی نه کات.

نه و شه وه دوی نیواری په روانه، که به ناو گهردی مردنی په پوله کاندایه پاپینه وه بو قوتابخانه، زهینه ب هیچی نه گووت، که من سهیری چاوه سوور هه لگراو و فرمیسه که به کوله کانی نیمه ی کرد و دووباره ده رگای ژووره که ی له سه ر خوی داخسته وه، تا چه ندین پوژ دوی نه وهش ناسه واری په شه باکان هه ر به قوتابخانه وه دیار بوو، من و فه تانه دوی گه پانه وه مان چووینه وه ژووره که ی خو مان، چه ند پوژیکیش نه چووینه وانه کانه وه، زهینه ب به هیمنی لیگه را نیمه پرسه ی خوشکه کانمان بزین، له وه زیاتریش، ده رفته ی به خشییه هه ندیک قوتابی، تا سه ره خو شسی خو یانمان پیلین، ئیدی دوی نه وه هیدی هیدی له گه ل تیپه رینی پوژه کان و هه فته کان و مانگه کاندایه ... هه مووشتی ناسایی بووه وه و ژیانمان له توبه خانه گه رایه وه دوخی جارانی خوی.

چیرۆکی ژیانسی من له و ساله دوور و درژانه دا، به سه رهاتیکسی سه یر و سه ربه خو یه، حکایه تیکسی جودا و قوول، که ده شیت پوژیک له پوژان له شوینیکسی دیکه دا بیگتپمه وه ... له گه ل نه وه شدا به رله وه ی نه م دنیا به جیبه یلم، ده مه ویت ناوړیک له و گورانکارییه سه یرانه ش بده مه وه که له و چه ند ساله دا به سه رمداهات، نه و سالانه ی که گه لیک دوور و درژتر و له سه ره خو تر بوو له هه موو پوژه کانی دیکه ی ژیانم ... چه ند مانگی به که م دوی نیواری په روانه، پوژ دوی پوژ من بو شاییه ک و ترسیکی گه وره له گیاندا گه وره ده بوو، هه ر ده رنه جامی نه و بو شایی و سامکردنه ش بوو ملمدایه به ر نه و شاره زووه شیتانه یه ی فه تانه بو دروستکردن و گپړانه وه ی حکایه ته کان، ماوه یه کی زور نه و چیرۆکانه ی که له سه ر دنیا و ژیان و مه خلوقات و شاره جوړا و جوړه کان دروستمانده کرد، به جوړیکسی

سہیر دہبیردین... بہ لآم ہہ موو شہ ویک دوی کوتایسی چیروکہ کانمان، من چہ ندین سہ عات لہ سہر جینگاکہم دہ مامہوہ و بیرم لہ دنیا دہ کردہوہ، نہ و بیر کردنہ وانہش وای لیکردم لہ جہوہری خودا پابمیتیم، چہ ند مانگیکی رہہ بق لہ عیبادہت و دوعا منیان بہرہ و لاوایبہ کی سہیر برد، بہ لآم ہیچیان لہ گومان و پرسیارہ کانم نہ گورپی، ہہ ستمدہ کرد ساتہ راستہ قینہ کانی عیبادہتی من نہ و کاتانہ یہ کہ شہ وان درہنگ بیر لہ دنیا و جوانی و خولقاندن و نہینیبہ کانی مرؤف دہ کہ مہوہ. بہ لآم ہہ میثہ لہ نئیوان راستی خودایہ کدا کہ دہ مبینی ہہ موو نالؤزیبہ کانی گہردونی پیکہ وہ گونجاندووہ و ہہ مہرہ نگیبہ کانی خولقاندووہ و یہک لہ تہک یہ کہ وہ دایناون، لہ گہل خودایہ کدا کہ سزایہ کی خویناوی بؤ نارہزوہہ پچوک و سادہ کانی مرؤف نامادہ دہ کات، سہرم لیدہ شئیوا. زور شہ و گومان و دوودلی دہ یکوشتم، پیمو ابوو من لہ زلمہ تیکسی بہریندا نوقم و لہ ہیچ تیناگہم، کہ سیش نہ بوو دوودلیبہ کانی خومی لا ناشکرابکہم. لہ و پورژہ تالاندہا فہتانہ بیرری لہ ہیچ نہ دہ کردہوہ، خولیای ہہ میثہ یی نہ و ہہ مہرہ ننگردنی حکایہ تہکان بوو، دہ یویست ہہ موو راستیبہ کانی دنیا «کہ بہ راستی ژہ ہراوی و ناگرینی دہ زانین» لہ پنگای حکایہ تی خہ یالیبہ وہ بگپرتنہ وہ. ماوہ یہ کی دریز من بیتاوپری و ماودہم، گومانہ کان و پرسیارہ کانی خوم دہ ژیام، بہ لآم تا دہ ہات نیگہرانی و دلہراوکیتم گہورہ تر و گہورہ تر دہ بوون، وہک نہ خویشیک لہ شہوہ دریزہ کانی توبہ خانہا دہ ہاتم و دہ چوم، وہک شیتیک بؤ شتیک دہ گہرام، بہ تہنہا نہ دہ گہیشتمہ قولایبہ کہی... ئیدی چارہم نہ ما، دہ بایہ شہ ویک نہ و ہہ موو پرسیارانہ بخمہ بہرہ سستی نہ و، شہ ویک بچمہ خہ لوتی زہینہ بی کویتسانی... نہ و ہہر لہ سہرہ تاوہ بہ نارامی گوئی لیکرتیم، من لہ و شہوہ دریزانہا کہ باسی خوم و باسی پرسیارہ کانم بؤ نہ و کرد پتر لہ و نافرہ تہ تیگہیشتم، ہہ ستمکرد نہ و ژنیکہ گہر

خۆت نەینییەکانی دەرونتی بۆ بدرکێنیت و تەلیسمی خۆتی لەگەڵدا بەشیکەیت، بە قوولێ و ئارامی لەگەڵتدا دەدوێت، وهلی گەر بهاتبایه و خۆی ئەو نەینیانەى ئاشکرابکردایه وهک شهیتان سه یڕیده کردیت.

پرسیارهکانی مَن دەربارهى خودا و خەلیقەت و شەریعەت و یاساگانى سروشت، زۆر جار لە هەمان ئەو وانانەوه وهرگیرابوون که مامۆستاگانمان پێیان دەگووتین، بەلام من هەمیشه بە شیۆهیهکی دی و بە ڕێگایهکی دیدا تەفسیرمەدەکرد. زەینەب زۆر جار دەیگوت: «ئەو بۆشاییه گەورەیهی مردنی پەروانە لە تۆدا خولقاندویتی، تەنها بڕوایهکی بەهێز بە خودا و پێغه مبه ران پڕیده کاتەوه». ئەو دەیزانی من وهکو بوونیکى پچوک ترس و پرسیاری گەوره دەمهیتیت و دەمبات، هەندێ جار بۆ ماوهی درێژ نەمدەتوانی قسه لەگەڵ که سدا بکەم، زۆر شهو فه تانە درێژەیدەدا بە حکایه تە عاجباتییەکانی لەسەر ئەو پوخله به رانەى نیوه یان مرۆفه و نیوه که ی دیان بایه یان هه ور، بەلام من نەمدەتوانی گوێی لیتگرم. گویشم لە گێرانه وهکانی مه عسومه نەدەگرت، بۆ ئەو شه وه تاریکانەى لەگەڵ پەروانەدا ژابوو. وهک دەرویشیک زیکره قوولەکان و پریان کردبیت بە تۆبە خانە که دا دەگه رام، زۆر جار زەینەب بە وردی چاوه دێری سوراندنەوه و پەڕیشانییەکانی منی دەکرد، بەلام پۆژان تێدەپه پی و من سه وداسەر و مه ستر و خەیا لۆیتر بیرم لە خودا دەکرده وه، سالان دەپۆیشت و زیاتر و زیاتر ده گەیشتمه بینینی یه زدان به و جوړه ی که لەگەڵ پاستی مرۆف و سروشتدا بگونجیت. من وهکو تۆبە کارهکانی دیکه تەنها لە عیبادهت و نوێژ و خویندنەوه و له بهرکردنی ئایه ته کاندای بۆ خودا نەدەگه رام، من دەمویست لە جیگایه کی تردا خوا بدۆزمه وه، خواستمبوو پێگایه کی قوولتر بگرمه بهر به ره و ئەو، دەمویست به جوړیکى دیکه ببینم، هه رگیز له و نوسراو و تیکستانه دا خودام بۆ نەدەدۆزرایه وه، به لکو پیمابوو خوا لە مانای کۆی گەردوندا و له چه وهه ری هه مه رنگی نوینادا خۆی

به‌رجه‌سته‌ده‌کات، له شه‌ویک له شه‌وه‌کانی سکاآ و گفتوگوؤدا له‌گه‌ل زه‌ینه‌بی کو‌یستانیدا، پتیم‌گوت: «مامۆستا، شه‌ریعه‌تی خودا پیچه‌وانه و نوژمنی نه‌و جه‌وه‌ره‌ نییه که خودا وه‌کو یاسا له ناو گیان و ناره‌زو و بیرکردنه‌وه و غه‌ریزه‌کانماندا جییده‌هیلّیت... جه‌وه‌ری خودا له ناو نه‌و یاسا ژیره‌وانکی و نادیار و به‌هیزانه‌دایه که واده‌کات مه‌خلوقاته‌کان ژیانیان خوشبویت، هر شتیک بمانباته‌وه سهر خۆشه‌ویستی ژیان خوداییه».

هه‌ستمده‌کرد سالان ده‌روات و تیرامانی به‌رده‌وام، بیرکردنه‌وه‌ی زیاتر و زیاتر، تیفکرینی هه‌مه‌چه‌شن، ده‌مگوریت ... هه‌ندیچار بیرکردنه‌وه‌کانم ده‌بیردم بۆ جیهانیکی نۆز دور له جیهانی زه‌ینه‌ب، که ورده ورده وه‌کو مامۆستایه‌کی توندوتیژ و په‌ق له‌گه‌لمدا مامه‌له‌ی نه‌ده‌کرد، نۆزچار به‌پزتیکی قوول و گومانیکی راسته‌قینه‌وه له‌گه‌لمدا بیریده‌کرده‌وه.

هه‌ندی شه‌وه که من له تیفکرین ماندووده‌بووم، ده‌چومه پال فه‌تانه و ده‌مگوت: «فه‌تانه با حکایه‌تی نیواره‌ی په‌روانه بگپینه‌وه». نه‌و هه‌میشه له چیرۆکی عه‌شقی میدیای غه‌مگینه‌وه بۆ مانگ ده‌ستی پیده‌کرد، هه‌ندیچار له‌وه سه‌ره‌تایه‌وه ده‌گه‌رایه‌وه بۆ پرسیارکردن له ئاده‌م و به‌سه‌ره‌اتی ده‌رکردنی له به‌هه‌شت، نه‌و هه‌میشه له «میدیا و مانگ» له‌وه ده‌گه‌رایه‌وه بۆ پرسیارکردن له خه‌لیقه‌ت، به‌لام شته‌کانی به‌ساده‌بیه‌کی بیمانا وه‌رده‌گرت، من هه‌میشه قسه‌کانم له ده‌می ده‌سته‌ند و بۆ دورتر رآمده‌کیشا. ده‌مگوت: «ئاده‌م و حه‌وا له به‌هه‌شت شتیک فیتربون، دیواریکیان شکاند، نه‌ینییه‌کیان دۆزیه‌وه، ده‌رکردنی ئاده‌م و حه‌وا له به‌هه‌شت نه‌فره‌ت لی‌کردن نه‌بوو، به‌نه‌حله‌تکردن نه‌بوو، چونکه خودا هه‌رگیز مرۆفی وه‌کو شه‌یتان ته‌ماشانه‌کرده ... سه‌یرکه، فه‌تانه، سه‌یری نه‌م زه‌وییه‌گه‌وره‌یه بکه، نه‌م زه‌وییه بۆ ئاده‌م نه‌و جیگایه بوو که ده‌بایه‌ تیایدا درێژه به‌نه‌زمونه‌کانی خۆی بدات، درێژه به‌دۆزینه‌وه‌کانی بدات، زه‌وی لابرۆیکی گه‌وره‌یه، تییدا خودا توانا‌کانی مرۆف

له‌سه‌ر نه‌زمونکردن و دۆزینه‌وه‌ی تاقیده‌کاته‌وه، به‌ه‌شت نه‌و شوینه‌یه که وجود تیایدا یه‌ک په‌نگ بووه، به‌لام زه‌وی شوینی تینویتییه، شوینی ئاره‌زوویه‌که مرۆف زیاتر و زیاتر به‌ره‌و پیشده‌بات، فه‌تانه، په‌روانه ... من ئیستا، دوا‌ی ئەم چه‌ند ساله‌ مردنی په‌روانه و میدیا وه‌کو مردنی که‌سانیک ده‌بینم که په‌نگی‌که‌ی دیکه‌یان تاقیده‌کرده‌وه، په‌نگی‌که‌ی له‌به‌ر هه‌ر هۆیه‌ک بی‌ت نه‌گه‌یشتۆته هیچ، به‌لام دلنیا‌م لای یه‌زدان نه‌وان درێژه‌یان به‌و ئاره‌زووه‌ په‌سه‌نه‌داوه که به‌جه‌وه‌ر ئاده‌م له‌ به‌ه‌شته‌وه له‌گه‌ل خۆیدا هیناویتی. شاه ... فه‌تانه، هاو‌په‌م، من واده‌بینم که خودا له‌و کاته‌وه‌ی مرۆفی دروستکرده‌وه، گیانی گه‌رانی بو‌ په‌نگی‌که‌ی تر، جی‌گایه‌کی تر، ژیا‌نیک‌کی تر تیا چاندووه ... ببینه، فه‌تانه، ببینه، من ئاره‌زووی فرین، ئاره‌زووی ئازادی به‌ ویستیکی خودایانه ده‌بینم».

فه‌تانه هه‌ندێجار به‌ ترسه‌وه ده‌یگوت: «ئه‌مه مانای نه‌وه‌ی، هه‌زاران هه‌زار که‌س، هه‌زاران ئیماندار، نه‌یا‌نتوانیوه به‌ وردی له‌ جه‌وه‌ری خودا تییگه‌ن» من به‌ گه‌رمی‌ه‌وه ده‌مگوت: «بێگومان ... بێگومان، ببینی جه‌وه‌ری خودا و مانا گه‌وره‌کانی، له‌ توانای مرۆفه‌ په‌چوکه‌کاندا نییه». من زۆرجار هه‌موو نه‌و قسانه‌م بو‌ زه‌ینه‌بی کویتستانی دووباره‌ده‌کرده‌وه، هه‌ندێجار نه‌و خراپ ده‌شله‌ژا، به‌لام بێده‌نگ ده‌مایه‌وه و هیچی نه‌ده‌درکاند. زه‌ینه‌ب جودا له‌ په‌ش‌تویی په‌حییه‌کانی خۆی که زۆرجار په‌رسیار و بیرکردنه‌وه‌کانی من ده‌یه‌ژاند، نه‌یده‌ه‌شتت به‌ هیچ شتیه‌یه‌ک نه‌و ته‌فسیر و لێکدانه‌وانه‌ له‌گه‌ل کیزه‌کانی دیکه‌دا به‌خه‌مه‌ راوێژه‌وه. شه‌ویک په‌یگوتم: «نه‌و په‌نگی‌که‌ی مرۆفیک به‌ره‌و خودا ده‌بات، له‌وانه‌یه به‌کێکی دی به‌ره‌و شه‌یتان به‌ریت».

شه‌ویکیان پێده‌چوو زۆر بیرکردبێته‌وه، هات و له‌سه‌ره‌خۆ بانگی‌کردم و گووتی: «خه‌ندان، خه‌ندانی چکۆله، تۆ دووباره‌ ده‌بیت بگه‌ریتیه‌وه نه‌و کتێبخانه‌یه ... بگه‌ریتوه بو‌ نه‌وی». من هه‌رگیز زه‌ینه‌بم به‌و جووره

نه بینیبوو، گهرم و گوپ و پر له تین و تاووی ژیان. ویستم تیگه م بو من په وانه ی نه و کتیبخانه یه م ده کاته وه؟ تنها گووتی: «برو، برو و هیچی تر». پاش ماوه یه کی دریز دووباره که وتمه وه ناو جیهانی کتیبه کان، به لام نه مجاره یان به گیانی خوینده واریکی پر له پرسیاره وه، هر له و پروانه شدا ماموستایه کی بچکولانه و شهرمنی دیکه هاته قوتابخانه ناوی «شه وگار» بوو، چندی شهرمن بوو، هینده ش پر له نهیئی و ته لیس م بوو، نه ویش زوری کاته کانی له کتیبخانه ده برده سر. نه و دواتر چنده ها کتیبی جورا و جوری بو هی نام که له و کتیبخانه یه دا نه بوون، هر کاتیک له سفر و مؤله ته کانی بگه راپایه ته وه به دزی زهینه به وه به سته یه ک کتیبی نویی ده هی نا که تنها من و نه و ده مان خوینده وه، که زانیشی من و فه تانه نوقمی ده ریای حکایه ته کانین، بو یه که مجار له زیاندا چنده ها کتیبی چیروکی بو هی نام. من له و کتیبخانه یه دا دریزم به خولیا و بیرکردنه وه کانی خومده دا، هر له و کتیبخانه و له ناو دیری کتیبه کانداهه ستمکرد ورده ورده ده بمه شتیکی دیکه، هه ستمکرد سالانی ژیانی نیو توبه خانه له شی منی کوشتووه، ناره زووه کانم له ژیر خه فه ت و ترس و گوماندا مردوون، نه و پیاوهی که شه وان ده هات ئیدی که متر ده رده که وت، زور شه و ده مویست بانگیکه م، ده مویست پتیلیم: «بو وه کو جاران ده رناکه ویت؟» به لام بیرکردنه وهی زور له شی لاواز کردبووم، شه هوه ته کانمی مراندبوو، گومان له خوم و له جیهان و له خوادا، تینی بونکردن و خه یالاندنی نه و پیاوهی له ناومندا کوشتبوو. به لام به پیچه وانه شه وه هه ستمده کرد نه و کتیبخانه یه شه هوه تیکی گه وره ی ترم تیا دروستده کات، شه هوه تی بینین و دوزینه وه و بیرکردنه وهی جیاوازا، خویندنه وهی سهیر سهیر، تیرامانی بیسنور، نه وانه هه موو منیان گه یانده هه ندی جیگای ترسناک، له گه ل شه وگاردا زور شه و پیاسه ی دور و دریزم ده کرد، ده مگووت: «ماموستا، مانای چی خودا که گه ردونی

بەم ھەمەرپەنگىيە دروستکردۈە، ھەمەرپەنگى قىبولنەكات؟ ماناى چى خودا خۆى ئەو ئارەزۈۈ مەزنى ھەبوۈە بۆ خولقاندن، ئارەزۈۈيەك مليۈنەھا ئەستىرە و خۆرى لىكەوتتەۈە، ئارەزۈۈيەك لە ھىكمەتى غونچەيەكەۈە تا ھەموو ھىكمەتەكانى دىكەى گەردۈنى لە خۆيدا كۆكردۆتەۈە، ئارەزۈۈى خولقاندن و دۆزىنەۈەى مرۆفى پىتقبول نەكرىت؟ ماناى چى، خودايەك گەردۈنى لە جولە و نوپىبونەۈەيەكى بەردەۈامدا دروستکردۈە، دژى ھىز و تواناى فرىن و نوپىبونەۈە و گۆران بىت لە مرۆفدا؟ خودا كە مافى بەخشىۈەتە ھەموو شتەكان بژىن و شوپىنباى ھەبىت و گەشەبەكەن، مافى بەخشىۈەتە درەختەكان جوانى خۆباى، گەشەنەۈەى خۆباى، پەۈنەقى زىندۈۈى خۆباى ئاشكرايەكەن، مافى بەخشىۈەتە گىاندارەكان، لە سنۈۈرى بوۈنى خۆباىندا ئازادىن، بۆ دەبىت ماف نەداتە مرۆف كە مەزنترىن و قەشەنگترىن داھىنانى خۆيەتى، ياخود ماف نەبەخشىۈەتە عەقل كە سىجراۈيترىن شتى ئەم گەردۈنەيە، بىرىكاتەۈە، شتى نوئى ببىنىت، گومانىكات، ھەلەبكات؟ ماناى چى، ئەۈەى ئەم ھەموو شىۈە جىاۈازەى بوۈنى خولقاندۈۈە، ئەم ھەموو مەخلوقاتە دژ و جودايەى لەسەر زەۈى كۆكردۆتەۈە، ھەرگىزىش نەيگۈۈتۈۈە شىرەك لە كەنارىيەك پىرۆزترە، كەنارىيەك لە مېشەنگىك مەزنترە، سۈار نەدات دىانەتەكان پىكەۈە بژىن، عەبدايەتى قىبولبكات، لەسايەيدا تەفسىرە جىاۈازەكانى دۈنيا ۈەكو يەك مافى خۆباى ۈەرگىن، سەيركە مامۆستام، من تا زىاتر دەپۈانم زىاتر تىدەگەم كە گەۈرەترىن عاشقى جىاۈازى لەم گەردۈنە گەۈرەيەدا خودا خۆيەتى... بۆ ئەۈەى ئەو جەۈەرەش ببىنىن، دەبىت سەيرى ھەموو گەردۈن بەكەين، بۆ ئەۈەى مەزنى خودا ببىنىن بەسنىيە تەنھا بە چەند دىرپىكى ناۈ كىتپەكانىيەۈە بگىرسىيىنەۈە، من تەنھا يەك كۈفر دەبىنم، ئەو كۈفرەش پچۈككردنەۈەى يەزدانە بۆ يەك واتا و يەك وتە و يەك مانا، خوداپەرستى گەۈرەش ئەو كەسە نىيە كە بەسەر كىتپەكاندا

ده‌که‌وِیت، به‌لکو‌ئو گیانه‌یه که خودا له گه‌وره‌ی و لایه‌نه گه‌ردونی و موعجیزه گشتیه‌کاندا ده‌بینیت، گیانیکه که تنها له نیوان دیره‌کاندا بۆ خودا ناگه‌ریت، به‌لکو له هه‌موو جیگایه‌کدا بۆ مانا و جه‌وه‌ری ئو ده‌که‌ریت».

دو‌اجار ده‌مگوت: «خودا مرۆفی به‌ ملیۆنه‌ها شیۆه بینیه. ملیۆنه‌ها سیمای داوه‌تی... چۆن ده‌مانبوریت گه‌ر تنها به‌ یه‌ک شیۆه بیبینین، چۆن ده‌مانبوریت گه‌ر نیمه، ئو وه‌کو حاکیکی بیرته‌سک ته‌ماشابه‌کین، که کتیپکی له‌به‌رده‌ستدایه و په‌ره‌کانی هه‌لده‌داته‌وه و به‌پیی ئو کتیبه‌ حوکمه‌دات... مامۆستام ئووه سوکایه‌تییه‌کی گه‌وره‌یه، دا‌به‌زاندن و که‌مکردنه‌وه‌یه له هیزه‌ به‌رین و دا‌هینه‌ره‌کانی خودا».

پۆژ دوا‌ی پۆژ پتر تیده‌گه‌یشتم من خه‌تایه‌کم نه‌کردوه شایسته‌ی ئو تۆبه‌ دوور و دریزه‌ بیت، هیچ کچی له‌و قوتابخانه‌یه‌دا، جگه له‌ گونا‌هیک‌ی وه‌هم‌ی گونا‌هیک‌ی تری نه‌کردوه، شه‌ویک به‌ تو‌په‌یه‌وه به‌ زینه‌بی کو‌یستانیم گوت، که تا ده‌هات پیرتر و هینتر ده‌ینواند: «مامۆستام، تنها که‌سانیک که ده‌بیت تۆبه‌بکه‌ن، ئه‌وانه‌ن که خودا بۆ ئه‌زیه‌تکردن و به‌نه‌فره‌ت لیکردنی مرۆفه‌کانی دی به‌کارده‌هینن، به‌ بی جیهانیک نا‌زین مرۆفه‌کانی دیکه‌یان تیا‌دا نه‌کردبیتته کافر... هه‌موو شتیکیش ده‌که‌ن بۆنه‌وه‌ی ئو دونه‌یا‌یه بخولقی‌نن و خودا بۆ سوکایه‌تیکردن و زه‌لیلکردنی که‌سانی دیکه به‌کاربه‌ینن، خودا به‌ جو‌ریک ته‌فسیره‌که‌ن تا بیکه‌نه‌ دوژمنی مرۆف... تنها بی‌پروا ئه‌وانه‌ن که پاکتییه‌کی درۆ به‌ خو‌یان ده‌به‌خشن و پیستییه‌ک ده‌به‌خشنه ئه‌وانی دیکه، ئه‌وانه‌ن که ناتوان خودا له‌ودیه‌و ئه‌و پاک‌ی و پیسییه وه‌همیه‌وه بیبنن که هه‌ر خو‌یان دایانتاشیه».

سالانیک‌ی زۆر فه‌تانه و مه‌عسوم شه‌وه‌های شه‌و گو‌ییان له ته‌فسیره‌کانی من ده‌گرت و جاریک‌ی دیکه سه‌رسامانه بیران له جیهان

ده كرده وه، فه تانه ده يگوت: «من هه ميشه دلنابووم كه بيخه تام... هيج كات گومانم له بيخه تايي خۆم نه بووه». مه عسوم زۆر شه و ده گريا و ده يگوت: «به لآم ئه وهى له بهردهم مرۆفدا خه تابا ريبئت، له بهردهم خوداشدا خه تاباره». من ده مگوت: «خودا پيوانهى خۆى ههيه، بۆ هه ر شتيكيش كيشانه يه كى ههيه وه كو كيشانه كاني تر نيه». ئه گه رچى من به شيوه يه كى تر سه يري خودام ده كرد، به لآم هيشتا وه كو مه عسوم تر سه كانم له خودا وهك خۆى بوو، هه ستيشمده كرد ئه و پوانينه سامداره بۆ خودا به ئاسانى له ده رونمدا پاك نابيته وه، به لآم ده مگوت ئه و سامه له خودا مرۆفه كان چاندوويانه و په يوه ندى به چه وه رى خودا وه نيه. مه عسومه ش هينده ي بيرى له سزا و دۆزه خ ده كرده وه، تر سه كاني ده يان جار گه و ره تر ده بوون، به جۆرئى به هيج شيوه يه ك تواناي نه بوو خودا، وه كو مه حبه ت و عه شق ببينئت. كه له قوتابخانه ي خوشكه تۆبه كاره كانيش چووينه ده ره وه، مه عسوم هه ميشه تر سيكى گه و ره ي به رامبه ر يه زدان هه بوو، يه زداني وه كو چاويكى به دنيا ز سه يرده كرد كه به رده وام له پشت وه له بۆ سه يدايه، خوداي وه كو پياويك ده بينى كه قامچى كووتيده كات، وهك پاسه واني به ر به رديك كه مرۆفه كان له سه ر سه نكه سپيه كه ي سزاده درين. تا ئه و پۆزه ش كه له سه ر جيگا كه ي خۆى پال كه وت، بئ هيج نيشانه يه كى ديارى كراوى مردن، گياني سپارد، ئه و تر سه له خودا و له بالنده كان هه ر له گه ليذا بوو.

ئه و سه له دوور و دريژانه ي من له گه ل زهينه بي كوستانيدا ژيام، هه ستم نه كرد ئه و خاتوونه جورئه تده كات په فتارى خۆى بگورپئت، هه ر كيژئكى نوئى ده هاته تۆبه خانه وه ده بابه به هه موو قوناغه كاني تۆبه و پام كردندا بپوات، به لآم سه ل دواى سه ل ئه و دلپه قى و توندپه وييه تيايدا كزتر و كزتر ده بوون، به رامبه ر منيش به ربه حمتر و به ربه حمتر ده بينواند، به لآم ده شتر سه شته كاني له ده ست ده ربيچئت، ده تر سا ئه و پياوانه ي

نه وقاف که وه رزی جاریک ده هاتن و برپا و عه قیده ی ئیمه یان ده پشکنی، لئی پازینه بن. ده ترسا به جورئکی دی بیر له تۆبه بکاته وه، جیاواز له و شیوه یی له ده فته ری ئه و چند به رتۆبه به رده ایه که له وه زاره تی کاروباری ئاینیه وه سه رپه رشتی ده رونی مه خلوقاته کانیا ن ده کرد. دوا جار هیچ کات هیچ گورائیکه گه وره له و دنیا یه دا په وینه دا، هه ندی شو و که پیکه وه پیاسه مانده کرد، که شه رمی نیوان مامۆستا و قوتابی له نیوانماندا شکا، ده یگوت: «خه ندان، من ده بینم که تۆ خودا ده بینیت، خودا له هه موو ده رکه وته کانیدا، نه وه ش خو شحالمده کات، به لام ئایین له به شیکی گه وره یدا ته نها په یوه ندی مرؤف و خودا رتیکنا خات، به لکو په یوه ندی خه لکیش رتیکه خات، په یوه ندی مرؤف به مرؤفه وه، نه گه ر نه و هه مه رهنگیه ی خودا خولقاندویتی بکه ویته ژیا نه وه، مرؤفه کان بیبینن و نه زمونی بکه ن، ده سه لاتداره کان بیکه ن به په یرو، هه موو شیرازه کان ده شیویت، خه ندان، ده بییت تۆ تی بگه ییت که «شیرازه» و دروست کردنی مرؤفی ده سته مۆ و گو یپایه ل، نه وه جه وه ری ئه م قوتابخانه یه، ئیوه بۆیه لی ره ن تا شیرازه کان دونه ا تیکه نه چیت، جله و کردنی ئینسان بۆ ئینسان له سه ر پۆشنای شه ریعت، نه وه نه رکی ئیمه یه، ئیمه ناتوانین قولتتر بۆ خودا بروانین، قولتتر له وه ی ئه م وه زیفه یه بۆمان دیاریده کات، له به رنه وه گه ر شته کان له یاد بکه یین و به پیی ئه و سه ییر کردنه ی تۆ کار بکه یین، ده بییت ئه م قوتابخانه یه هه لوه شیئینه وه، ده بییت زۆرشت له م دونه یایه بگو یین، ده بییت ده رگاکانی ژیا ن بۆ زۆر شتی تازه بخه ینه سه ر پشت، که له توانای مندا نییه قسه ی له سه ر بکه م...».

من و زه ینه بی کو یستانی سالائیکه زۆر به و جو ره پیکه وه ژیا یین، به لام زۆریه ی کیزه کانیه تۆبه خانه که منیا ن وه کو کچیکه نه خو ش و و پینه باز ته ماشاده کرد. جگه له مه عسوم و فه تانه که سی دیکه به پراستی گو یی بۆ نه گرتم، مامۆستا کانیشم جگه له شه وگار هیچیا ن ده رفه تی

نزیکبونه و هیان پینه دام، هه مووشیان مه حبهت و گوئگرنتسی زهینه بیان
 بۆ من به ئاسایی وه رگرت، چونکه شه و کاتیکی زۆری له گه ل زۆریه ی
 کیژه کاندایه برده سه ر.

له و سالانه دا پورم و دایکم و بایم کۆچیانکرد و هه موو پرسه کانیش له
 مائی پورم سازدران ... براکانیشم یه ک له دوی یه ک له بۆنه ی جیاواز و
 به شیوه ی جیاواز ولاتیان به جیهیشته و گه یشتنه خۆرئاوا، من هه رگیز
 ناوینیشانیکم له وانه وه بۆ نه هات، هه تا تاقه نامه یه کیش چیه به ده ستم
 نه گه یشت. دوا دیاری شه وان بۆ من بریکی زۆر پاره و پسوله یه کی بچوک و
 ره شبابوی تاپۆ بوو که هه موویان پیکه وه ئیمزایانکردبوو و شه و خانوه یان
 وه کو دوا نیشته جی بۆ به جیهیشته بووم. من له میژیوو بریارمدا بوو که
 چیدیکه شه و تۆبه خانه یه به جیهیلم و بگه ریتمه وه و له و خانوه خالی و
 تاریکه دا دریزه به زیان بدهم و شه و پاره یه بۆ زیان ته رخانیکه م و خۆم
 بۆ گێرانه وه ی شه م چیرۆکه ئاماده بکه م. له و کاتانه شدا له ناکاو ده ولته
 له وپه ری هیزه وه تووشی نشست و نوچدانیکی گه وره هات و هیدی هیدی
 شیرازه کانی تیکچوو، نه داریه کی ترسناک به ویکرده ولات، چه نده ها هیز
 و حیزب و کۆمه له ی سه یر سه یر له ژیر زه وییه وه سه ریانه ره یینا، من
 له تۆبه خانه که دا نه مده توانی و نه ویستیشم هه بوو گوئی له چیرۆکی
 شه و گۆرانکارییه سه یر و خیرایانه ی ولات بگرم، ته نها په یوه ندیم به و
 خه راباته وه له ریگای کۆژاندنه وه به رده وامی کاره بای قوتابخانه که وه بوو.
 پۆژیکی چه ندین مامۆستای ئاینی هاتن و گووتیان که هه موو شه و کچانه ی
 ژیانسی تۆبه کاریان ته واوکردوه ده توانن به ژۆن و له شار و گونده کاندایه
 دریزه به په یامی خۆیان بدهن. نیوه پۆیه کی به هار من و فه تانه و مه عسوم
 هه موو شته کانمان پێچایه وه و بیته وه ی هیچ خه یالیکممان ده رباره ی
 چاره نوسی داها توو له به رچاوییت، له جیهیکی بچکۆلانه دا گه راینه وه بۆ

شار۔ لہ شاریش کہوتینہوہ ناو جیہانی سہیری نہو ہموو گورپانکاریہ خیرایانہی کہ دوور لہ ٹیمہ و بہین ٹیمہ پھویاندابوو، مہعسوم لہ شار ہمان نہو جلانہی لہبہردابوو کہ بہ کومہل لہ قوتابخانہی خوشکہ توبہکارہکان دہمانپوشی، من و فہتانہ ہیدی ہیدی جلی دیکہ و پہنگی دیکہشمان لہبہردہکرد، من لہو پوژہوہ ٹیدی نازادتر لہگہل پہپولہکاندا دہڑیام۔ لہ یہکہم شوہوہ ہموو پہنجرہکانی مالم کردہوہ، نہو مالمہ خالیہی تہنہا یہک ٹینجانہی بہجیماری تیدابوو کہ لہ پشتیہوہ نہو پیکہرہ بچکولانہ و توڑاویہی عہشقم دوڑیہوہ، نہو پیکہرہی چہندین سال لہوہوبہر پہروانہ لہ شوہیکی تاریکدا لہ وہرشہیہکی بیدہنگی ناو دارستانیکی دووردا، دہریہٹنابوو و بہ دہستی گہنجیکی چاوشیندا پہوانہیکردبوو۔ یہکہم شوہوہ بٹ راخہر و بٹ بالیف، لہسہر عہردہ پہقہکہ لہ ناو ہموو یادگارہکانی مندالی خوّم و پہروانہدا خہوتم، لہ نیوہشوہدا ہہستم بہ ہاتنی پہروانہکان کرد۔ ہہستم بہ کوبونہوہ و فرینی نہو گہردہ نازکہیان کرد لہ ہہوای کپ و بیدہنگی نہو مالمہدا۔ ہہستمکرد پہپولہکان پیمدہٹین ٹیمہ لیڑہین و ہہمیشہش لیڑہ دہبین، ٹیدی لہو شوہوہ پہپولہکان منیان جینہہیشت، نہوان ہہمیشہ لیڑہن... نزیکن لہ من، نزیکن لہ نویتہکہم، نزیکن لہو کورسی و میڑہ بچکولانہیہی نہم چیروکہی لہسہر دہنوسم، نزیکن لہ شوشہی مہرہکہبہکہم۔ لہگہل نہوہشدا نہو ژیانہ دوور و دریڑہ لہشی بہ جوریکی ترسناک خہفہکردبووم۔ من دہمگہووت، تا نہو پوژہی کہ چیروکہی پہروانہ دہگپمہوہ، خوّم بہ مردوو دہزانم، کہ دہستیشمکرد بہ گہران لہ دوی سہرہتا راستہقینہکانی نہم چیروکہ، سہیرم لہوہ دہہات کہ چہندہ خیرا ہہموو نہو شویتہ گرنگانہی شانوی پھوداواہکانی نہو چیروکہ بوون ویرانبوون و ناسہواریان نہماوہ۔ لہ دوی ہاتنہ دہرہوہی ٹیمہ لہ قوتابخانہی خوشکہ توبہکارہکان، ماوہیہکی زوری نہبرد لہبہر کہمی